

ტერმინების სასწავლო-სამეცნიერო განმარტებითი ლექსიკონი

სარჩევი

№ 56 საგრანტო პროექტი. წლიური ანგარიში (2013. 10.01-214. 10. 01) -----	2
ინფორმატიკის განმარტებითი ლექსიკონი -----	5
ზოგადტექნიკური და საინჟინრო-საინფორმაციო <i>inglisuri da qarTuli</i> ტერმინების абревіатура _ <i>Semoklebuli sityvebis ganmartebe (gamoyenebuli literatura)</i> -----	90
<i>bioteqnologija, genuri inJineria-----</i>	106
<i>eleqtroteqnikuri (avtomatikis, gamoTvliTi teqnikis, eleqtroqimiis, Tboteqnikis, kavSircabmulobis) leqsikoni-----</i>	119
<i>samSeneblo terminnebi (qarTul-rusul-englisuri)-----</i>	325
იონომეტრია-----	652

ჩვენმა ერთწლიანმა საგრანტო პროექტმა – „ზოგადტექნიკური და საინჟინრო-საინფორმაციო ტერმინების სასწავლო-სამეცნიერო განმარტებითი ლექსიკონი“ – მიზნად დაისახა სტუ-
სტუდენტებისა და პროფესორ-მასწავლებლებისათვის, ასევე მთელი სამეცნიერო-ტექნიკური პერსონალისათვის სასწავლო-სამეცნიერო განმარტებითი ლექსიკონის შექმნა.

მთელი წლის განმავლობაში ამოცანას და შესასრულებელ სამუშაოს, ვფიქრობთ, პროექტის მონაწილეებმა თავი გავართვით, კერძოდ:

1. დასახული მიზნისა და ჩვენ მიერ შედგენილი გეგმის მიხედვით მოვიძიეთ პრობლემის ირგვლივ არსებული სპეციალური ლიტერატურის ნუსხა (შემსრულებლები: ბ. ცხადაძე, ი. კვესელავა, ვ. პაპასკირი). ინფორმატიკის კუთხით ყურადღება შევაჩერეთ და მირითადად დავეყრდნით რ. ბერულავასა და ი. ქვაჩახიას ერთობლივ ლექსიკოგრაფიულ ნაშრომს [„berulava r., qvaCaxia i., inglisur-rusul-qarTuli teqnikuri ganmartebiTi leqsikoni (gamoTvliTi teqnika, informatika, marTvis avtomatizebuli sistemebi, kompiuterizacia, sainformacio kavSircabmuloba, dialoguri da sagamomcemlo sistemebi, teqnikuri kibernetika, eleqtronika, robotteqnika da sxv.), akad. *i. frangiSvilis winasityvaobiTa da redaqciiT. gamomcemloba „mecniereba”*. Tb., 1994], რომელიც შევუდარეთ ანალოგიურ ლექსიკონებს, განსაკუთრებით ა. ბოროვსკის, ბ. ზაიჩიკისა და ლ. ბოროვიკოვას ოთხებოვან ინგლისურ-რუსულ-გერმანულ ფრანგულ ლექსიკონს (Борковский А.Б., Зайчик Б.И., Боровикова Л.И., Словарь по программированию. Английский. Русский. Немецкий. Французский (около 5000 терминов). «Русский язык», Москва, 1991). [შემსრულებელი საგრანტო პროექტის ყოველი წევრი]

გარდა ამისა, გამოვიყენეთ კ. ხატიაშვილის ლექსიკონიც (**xatiaSvili k.**, kompiuteruli da sainterneto terminologiis leqsikoni. Tb., 2002). ჩვენი ლექსიკონი შევავსეთ და გავამდიდრეთ არაერთი სპეციალური ტერმინით, დაზუსტდა ზოგი ტერმინის განმარტება.

2. მოვიძიეთ, განვმარტეთ და შევიტანეთ ზემომოყვანილის დარგისა და ქვედარეგბში ხმარებული სპეციალური აბრევიატურა (შემსრულებლები: ლ. თედეშვილი, ზ. ცხადაძე, გ. სამარგანიშვილი, ე. გვენეტაძე, გ. ქოჩიაშვილი, რედაქტირება, შედარება-ჩასწორება განხორციელდა ჩვენ მიერ).

ჩვენ მიერ ზემოწარმოდგენილი შესრულებული სამუშაოს მიხედვით, სალექსიკონო ერთეულთა რაოდენობა მოიცვა დაახლოებით 1200-ზე მეტმა, ხოლო აბრევიატურა – 400-მდე ცნება-ტერმინმა.

3. მეორე კვარტალისთვის დავგეგმეთ და მთელი ყურადღება გადავიტანეთ „**eleqtroteqnikuri (avtomatikis, gamoTvlTi teqnikis, eleqtroqimiis, Tboteqnikis, kavSirkabmulobis) leqsikonis** მომზადება-შექმნაზე“. მირითადად დავემყარეთ პროფ. შ. ნაჭყებიას რედაქტორობით გამოცემულ გ. ჩიქოვანის ლექსიკოგრაფიულ ნაშრომს „*qarTul-inglisur eleqtroteqnikur leqsikoni*“ (Tb., 2005). ლექსიკონი შევავსეთ და გავამდიდრეთ არაერთი სპეციალური ტერმინით, დაზუსტდა და გასწორდა ზოგი ტერმინის განმარტება. კომპიუტერზე აიკრეფა 3600-ზე მეტი ტერმინი და სპეციფიკური გამოთქმა.

პირველი ორი კვარტლის მიხედვით დღემდე ჩვენი პროექტში (ლექსიკონში) ასახვა პოვა 5,200-მდე ტერმინმა, სპეციფიკურმა გამოთქმამ და აბრევიატურამ (ლექსიკონი შევუდარეთ ინგლისურ-რუსულ-ქართული ენერგეტიკული ლექსიკონის 2000 წლის გამოცემას (სტუ-ს ბიბლიოთეკის კეტერი 42-3/257).

4. მესამე ეტაპზე გაწეული ლექსიკოგრაფიულ-ლექსიკოლოგიური (ტერმინოლოგიური) მუშაობა ასე წარიმართა:

მთელი ყურადღება გადავიტანეთ „*სამშენებლო ტერმინების (ქართულ-რუსულ-ინგლისური) მომზადება-შექმნაზე*“. მირითადად დავემყარეთ ნ. ჯინჭარაძის, დ. ტყეშელაშვილისა და ინგლისური ენის სპეციალისტის რ. გრიგოლაშვილის მიერ შედგენილ „*ქართულ-რუსულ-ინგლისურ ტერმინოლოგიურ ლექსიკონის*“, რომელშიც მირითადად ასახულია საშენი მასალებისა და სამშენებლო ნაკეთობათა ტერმინები (იხ. *jarTul-rusul-inglisuri terminologiuri leqsikoni saSeni masalebisa da samSeneblo nakeTobaTa dargSi. Seadgines: n. jinWaraZem, d. tyeSelaSvilma da inglisuri enis specialistma r. grigolaSvilma. saSen masalaTa samecniero kvleviTi instituti. Tb., 1991, gv. 236*).

ჩვენ მიერ შესრულებულ „*სამშენებლო ტერმინოლოგიურ ლექსიკონში*“ მოხვდა ისეთი დარგები, როგორიცაა:

მჭიდრა მასალები, აზბესტცემენტის ნაკეთობანი, არამადნეული საშენი მასალები, ბუნებრივი და ხელოვნური მოსაპირკეთებელი მასალები, კერამიკული და ცეცხლგამძლე, თბობგერათსაიზოლაციო, თბილი ბურულის, ჰიდროსაიზოლაციო, პოლიმერული სამშენებლო მასალები, სანიტარულ-ტექნიკური ნაკეთობანი, საკედლე მასალები, ბეტონისა და რკინაბეტონის ნაკეთობანი, აგრეთვე როგორც მხატვრული მინის, ისე მხატვრულ კერამიკულ ნაკეთობათა სპეციფიკური ტერმინოლოგიური ლექსიკა.

გარდა ამისა, ლექსიკონი დაეთმო ხშირად გამოყენებად სიტყვებს, გეოლოგიურ-სადაზვერვო და სამთო სამუშაოების წარმოების დარგის ამსახველ ტერმინოლოგიურ ერთეულებსაც. ასევე ახალი ობიექტების, პროექტირების, მშენებლობისა და მათი კომპლექტაციის ამწესატრანსპორტო, საერთოსაქარხნო, სადაზგო და სხვა ტექნოლოგიურ მოწყობილობათა ტერმინოლოგიას, ობიექტების ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების, ფასწარმოქმნისა და ფინანსირების ამსახველ სპეციფიკურ ტერმინოლოგიურ ლექსიკას.

ლექსიკოგრაფიული მუშაობის პროცესში გასწორდა არაერთი ენობრივი ლაფსუსი თუ ტექნიკურ-კორექტურული ხარვეზი და ცდომილება, დაიძებნა ახალი ინგლისურენოვანი ტერმინოლოგიური შესატყვისი ერთეულები (რაც წინამორბედ ლექსიკონებში არ იყო ფიქსირებული).

ამგვარად, ლექსიკონი შევავსეთ და გავამდიდრეთ არაერთი სპეციალური ტერმინით, დაზუსტდა და გასწორდა ზოგი ტერმინის განმარტება. კომპიუტერზე აკრიფა ასობით ტერმინი და სპეციფიკური გამოთქმა. მესამე კვარტალის მიხედვით სულ – 9,000-ზე მეტი სალექსიკონო-სამშენებლო-ტერმინოლოგიური ერთეული.

სამივე კვარტალის მიხედვით, ჩვენს პროექტში (ლექსიკონში) ასახვა პოვა 62 ათასამდე ტერმინმა, სპეციფიკურმა გამოთქმამ და აბრევიატურამ. ლექსიკოგრაფიული მუშაობის პროცესში შესადარებლად გამოვიყენეთ ნ. ჯინჭარაძისა და დ. ტყეშელაშვილის ერთობლივი ნაშრომი: „რუსულ-ქართულ ტერმინოლოგიურ ლექსიკონს (საშენი მასალებისა და ნაკრეთობამრეწველობის მუშაკთათვის თბ., 1990, გვ. 3-171. რუსско-грузинский терминологический словарь для работников промышленности строительных материалов и изделий. Гострой Грузинской ССР. Республиканское научно-производственное объединение «Грузстройматериалы» научно-технический центр. Тб., 1990. Словарь составили: Н.Г.Джинчарадзе и Д.И.Ткешелашвили.

ზოგიერთი ტერმინი, საჭიროებისამებრ, შევუდარეთ და შევუპირისპირეთ „ოთხენოვან ქიმიურ ლექსიკონსაც“ (ix. rusul-qarTul-inglisur-germanuli qimiuri leqsikoni. pasuxismgebeli redaqtorebi da gamomcemlebi: vladimer doliZe. vladimer ciciSvili. gamomcemloba „universali“. Tb., 2004).

მეოთხე კვარტალი მთლიანად დაეთმო შეტანილი დარგობრივ-ტექნიკური ლექსონების საბოლოო სრულყოფა-გადახედვას – ენობრივ-ორთოგრაფიულ სწორებას. გარდა ამისა, სულ ბოლოს ლექსიკონში შევიტანეთ, განვმარტეთ და სტილისტურ-ენობრივი და ტერმინოლოგიური თვალსაზრისით იონომეტრიის ორენოვანი (ქართულ-რუსული) სალექსიკონო მასალის განმარტებანი. განიმარტა ყველა ცნება, სპეციფიკური გამოთქმა და ტერმინი (162 სალექსიკონო ერთეული). ლექსიკონის შედგენისას დავვმყარეთ ვ. დოლიძისა და თ. ალხაზიშვილის „ცნობარს“ იონომეტრია **Ионометрия** (იხ. დოლიძე ვ.ა., ალხაზიშვილი თ.მ., Терминологический справочник по ионометрии. «МЕЦНИЕРЕБА», თბილისი, 1988. с. 1-83).

ასე რომ, მთელი წლის მანძილზე ლექსიკონი შეივსო ახალ-ახალი სიტყვა-ტერმინებით, აბრევიატურებით და სპეციფიკური გამონათქვამებით მოიცვა 62 ათასზე მეტმა სალექსიკონო ერთეულმა.

სამწუხაროდ, ჩვენს ლექსიკონში ამჯერად ასახვა ვერ პოვა სატრანსპორტო ტერმინოლოგიამ, რაც აისხნება იმით, რომ სატრანსპორტო ტერმინოლოგიის მეცნიერულ დამუშავებას - მოძიება-შემირისპირებას და კომპიუტერზე აკრეფას ხელი შეუშალა ამ დარგში ქართულ-ინგლისურ-რუსულენოვანი ლექსიკოგრაფიული მასალის სიმწირემ (გვაქვს მხოლოდ პროფ. დ. თავხელიძის „მექანიკის ტერმინოლოგია“).

მეტიც: როგორც გაირკვა, სტუ-ს ბიბლიოთეკაში ძალზე მწირი აღმოჩნდა (1990 წლიდან დღემდე) საკვლევ თემასთან დაკავშირებული უცხოური ტექნიკური ორ და მრავალენოვანი ზოგადი, დარგობრივი და სპეციალური ლექსიკონები. საქმის კურსში ჩავაყენეთ ბიბლიოთეკის დირექტორი და ჩვენი პროექტის თანამონაწილე ბატონი ვ. პაპასკირი და სტუ-ს რექტორის მოადგილე სამეცნიერო დარგში ბატონი ზ. გასიტაშვილი. მეტიც: ბატონ ზურაბ გასიტაშვილთან შეთანხმებით განვსაზღვრეთ შესაძენი ლექსიკონების სრული ნუსხა, სულ 40-მდე წიგნი-ლექსიკონი. სამეცნიერო-ტექნიკური დარგობრივი ლექსიკონების ნუსხა-ჩამონათვალი მოიცავს ტექნიკური დარგების თითქმის ყველა სფეროს.

მათ მაღალ მეცნიერულ დონეზე გასრულებას ვაპირებთ სხვადასხვა ფაკულტეტებზე მომუშავე მეცნიერების ერთი ნაწილის ჩართვით. საქმის კურსში არიან ბატონები: რექტორი, აკად. არჩილ

ფრანგიშვილი და რექტორის მოადგილე სამეცნიერო დარგში პროფ. ზურაგ გასიტაშვილი, სტუ-ს ფაკულტეტების დეკანები.

ამ მეგაპროექტის წარმატებით გასრულებით (ყველა სამეცნიერო-ტექნიკურ დარგში ელექტრონული ლექსიკონების ვერსიათა მომზადება), რაშიც ეჭვი არ გვეპარება, 2023 წელს ღირსეულად შევხვდებით ჩვენი უნივერსიტეტის დაარსების 100 წლის თავს.

2013-2014 წლებში პროექტის მიხედვით და საკულევ თემასთან დაკავშირებით გამოვაქვეყნეთ 2 სამეცნიერო თეზისი და 3 ერთობლივი სტატია (მათგან ერთი ინგლისურ ენაზე):

1. ქართულ-ინგლისურ-რუსული ზოგადტექნიკური ტერმინოლოგიის განმარტებითი ლექსიკონი (თანაავტორები: ლ. თედეშვილი, ზ. ცხადაძე, ე. ცხადაძე, ქ. კვესელავა). ჟ. „ხელისუფლება და საზოგადოება”, 2-13 4(28). გვ. 115-120. იხ. ასევე საქართველოს ყოველწლიური საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია. პროგრამა და თეზისები: „ხელისუფლება და საზოგადოება”_ 2013 წლის 16 ნოემბერი. გვ. 19-20.
2. ამავე კონფერენციაზე ჩემ მიერ წაკითხულ იქნა ერთობლივი მოხსენება „კომპიუტერული გრაფიკისა და ავტომატიზებული პროექტირების ცნებით-ტერმინოლოგიური ელექტრონული განმარტებითი ლექსიკონის შექმნის აქტუალობის შესახებ” (თანაავტორები ზ. კინაძე. თ. ჩიგოგიძე), მოხსენება სტატიის სახით გამოქვეყნდა ყოველკარტალურ ჟურნალ „ბიზნეს-ინიუნიერინგში”, 2014, №4.
3. „ქართულ-ინგლისურ-რუსული ზოგადტექნიკური ტერმინოლოგიის განმარტებითი ლექსიკონის შექმნის შესახებ” [General Technical Terminology Georgian – English – Russian Dictionary of General Technical Terminology (electronic version)]” (თანაავტორები: ლ. თედეშვილი, ზ. ცხადაძე, ე. ცხადაძე, ქ. კვესელავა). სტუ-ს ელექტრონული ჟურნალი. 2014 №2.

PS. 2013 წელს საგამოცემლო სახლმა „ტექნიკური უნივერსიტეტისა და ჩვენი (ბ. ცხადაძე, ი. კვესელავა, ე. ცხადაძე, ქ. კვესელავა) წინა ანალოგიური პროექტის პირველი წიგნი: „ზოგადტერმინოლოგიური ლექსიკონი. 1 ნაწილი (ეკონომიკა, ბიზნესი, მარკეტინგი, პოლიტიკა, სამართალი, მასობრივი კომუნიკაციები), ხოლო ამჯერად დაგეგმილი გვაქვს წინამდებარო პროექტის („ზოგადტექნიკური და საინჟინრო-საინფორმაციო ტერმინების სასწავლო-სამეცნიერო განმარტებითი ლექსიკონის” მეორე წიგნად გამოცემა ასეთი სათაურით: „ზოგადტერმინოლოგიური ლექსიკონი, 2 ნაწილი („ტექნიკური და საინჟინრო-საინფორმაციო ტერმინების სასწავლო-სამეცნიერო ლექსიკონი”). ამით ჩვენ მიერ დასახული მიზანი – სტუ-ს მასშტაბით ორ წიგნად ჩაფიქრებული სასწავლო-სამეცნიერო ლექსიკონის შექმნა-გამოცემა ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებელებისათვის და ტექნიკური პერსონალისათვის - მიღწეული იქნება, რაშიც წინასწარ მადლობას ვუხდით ყველა სამეცნიერო და სასწავლო უწყებებს (სტუ-ს აკადემიური საბჭო, შიგასაგრანტო კომისია, ბიზნეს-ინჟინერინგის ფაკულტეტი) და იმ პირთ (ა. ფრანგიშვილი, ზ. გასიტაშვილი, ლ. კლიმიაშვილი, ი. კვესელავა, შ. ნაჭყებია, გ. არაბიძე, ს. ნემსაძე, ნ. მურდულია, ნ. ლოლაძე, რ. ქუთათელაძე, ზ. წვერაიძე, გ. კულდონაშვილი, გ. ფალავანდიშვილი, ქ. მაყაშვილი...), ვინც ამ საქმეში დახმარება გაგვიწია.

საგრანტო პროექტის (#56) სამეცნიერო ხელმძღვანელი,

სტუ-ს მთავარი სპეციალისტი, პროფესორი,

ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოკტორი, ენათმეცნიერ-ტერმინოლოგი ბადრი ცხადაძე

№56 საგრანტო პროექტის წევრი-სპეციალისტები:

ეპიფანე გვენეტაძე

ლიანა თედეშვილი

იგორ კვესელავა

ვაჟა პაპასკირი

ევა ყუფუნია-ცხადაძე

თბილისი,

16. 10. 01. 2014.

ინფორმატიკის განმარტებითი ლექსიკონი

A

აეროზოლი (ინგლ. Airbrush)

abort – v **прерывать выполнение программы** – programis Sesrulebis Sewyveta; avariuli dasasruli, rac gamowveulia kompiuteris an programis SecdomiT.

assert n – **ввод (с клавиатуры)** displeis (an personaluri kompiuteris) klaviaturiT akrefili monacemebis (an programis) kompiuteris mexxierebaSi Caweris procesi; kompiuteridan gagzavnili signalebiT terminalze Setyobinebis miRebis procesi.

access n – 1. выборка; 2. доступ; обращение – amorCeva (mexsierebidan). 2. SeRweva, mimarTva kompiuterisadmi gamoTvliT sistemasTan an gamoTvliT qselTan urTierTmoqmerdebis procesi.

accumulator n – **аккумулятор; суматор накапливающего типа** – damgrovebeli, damgroveblis tipis sumatori; damgrovebeli registri, procesis registri, romelSic formirdeba brZanebis Sesrulebis Sedegi. erTmisamarTian brZanebaTa sistemis mqone kompiuters aqvs erTi sumatori. igi erT-erTi operandis saxiT gamoiyeneba da masSi ariTmetikuli an logikuri procesis Sedegi aisaxebea (sxva tipis brZanebaTa sistemaSi aRinusxeba registrebis jgufi an yvela registri).

ack ix. acknowledgement.

acknowledgement n – **подтверждение приема; квитирование** – miRebis dasturi; gabaTileba; baTili signali (mimRebi mowyobilobidan gadamcem mowyobilobaSi gagzavnili sapasuxo signali an mmartveli Setyobineba, romelic adasturebs normaluri sainformacio kavSiris seansis damyarebas).

activity n – 1. обработка запроса; 2. активность файла; 3. действие, активность – (momxmareblis) SekiTxis damuSaveba, tranzaqcia; 2. failis aqtiuroba – failSi Canawerebis procentuli Sedgeniloba, romelic aqtiurad gamoijeneba kompiuterSi programis erTjeradi gatarebias; 3. moqmedeba; aqtiuroba.

adapter n – адаптер – adapteri, SemTanxmebeli mowyobiloba. reJimTa mauRlebeli mowyobiloba; Sesasvleli da gamosasvleli signalebis SeTanxmebis mowyobiloba. magaliTad, „arxi-arxis” tipis adapteri gamoTvliT sistemaSi aTanxmebs Setana-gamotanis arxebSi gamaval signalebs, xolo procesorTSorisi kavSiris arxis adapteri amyarebs erTi an ramdenime gamoTvliTi sistemis procesorTa uSualo kavSirs.

add n – сложение, суммирование – Sekreba, Sejameba, dajameba (cifrebisa, ricxvebisa, gamosaxulebisa da sxv.).

addend n – второе слагаемое – meore Sesakrebi (orwevriani gamosaxulebisa). sumatori. majamebeli mowyobiloba, kombinaciuri Semkrebi. erTTanrigian srul sumators aqvs sami A, B da C Sesasvleli da opri gamosavleli $S = A + B + C$ jamisaTvis da $P = AB \vee BC \vee AC$ gadatanisTvis. sruli sumatoris muSaobis principi axsnilia cxrilis saxiT:

A = 001 10011 – pirveli Sesakrebi;

B = 01010101 – meore Sesakrebi;

C = 00001111 – umdablesi Tanrigidan gadatana;

P = 00010111 – umaRles TanrigSi gadatana;

S = 01101001 – jami;

address n, v – 1. адрес. 2. адресовать – misamarTi; a) ricxvi, kodi an identifikatori, romelic axasiaTebis registrs, mexsierebis ujreds, damxsomebeli mowyobilobis ubans, gare mowyobilobas an gamoTvliTi qlis kvanZs; b) operandis maCvenebeli brZanebis nawili; g) adresatis maCvenebeli, Setyobinebis nawili; 2. damisamarTeba, misamarTis micema.

addressed – memory – адресуемая память – damisamarTebadi mexsiereba (dm-a). igi iseTi mexsiereba, romelsac SeiZleba mimarTos procesorma. misi zomaa **2n**, sadac **n** aris kompiuteruli misamarTis TanrigTa ricxvi. damisamarTebadi mexsiereba SeiZleba iyos kompiuteris fizikur mexsierebaze meti an naklebi.

administrator n – администратор, распорядитель – administrator (gamanawilebeli programa an pasuxismgebeli piri). magaliTad, maorganizebeli programa monacemTa bazis administratori – monacemTa sqemis Semqmneli da gamaumjobesebeli eqsperti (pirovneba), romelic uzrunvelyofs monacemTa gasaidumloebas, mTlianobasa da prioritulobas. monacemTa administratori ki eqspertia, romelic awesrigebis monacemTa bazis mTlianobas, koordinacias da sxva sainformacio samsaxurs.

Algol (abr. Algorithmic Language) n – Алгол – algoli (algoriTmuli ena). maRali donis daprogramebis ena, romelic gamoijeneba algoriTmebis formalizebuli CawerisaTvis.

Algorithm n – алгоритм – algoriTmi. ama Tu im amocanis amosaxsnelad an raime miznis misaRwevad aucilebeli wesebis an operaciaTa mimdevrobris aRwera; 2. meTodi, xerxi.

Algorithmic Language – алгоритмический язык – algoriTmuli ena. kompiuterze sarealizaciiod publikaciisa da formaluri analizisaTvis algoriTmebis Caweris ena. daprogramebis yvela ena araa algoriTmuli, ase rom yvela ena praqtkulad ar gamodgeba daprogramebis enad. konkretul kompiuterze orientirebuli daprogramebis ena ar aris algoriTmuli.

allocation n – 1. выделение; 2. распределение – gamoyofa. gamoTvliTi sistemis aparatal-programuli resursebis gamoyofis an daniSvnis procesi; 2. ganawileba. aparatal-programuli resursebis ganawileba.

allocator n – программа распределения (gamoTvliTi sistemis aparatul-programuli) resursebis ganawilebis programa.

alpha character n – текстовый символ _ teqsturi simbolo, aso.

alpha (nu)meric n – алфавитно-цифровой _ anbanur-cifrobrivi teqsturi anbanis an cifris, an anbanebisa da cifrebisagan Sedgenili (teqsti, cxrili da misT.).

alt n – изменить (Semokl. alter-idan) _ **изменить** _ Secvla; cvlileba. (personaluri) kompiuteris klaviaturis specialur klaviSze warwera. rodesac am specialur klaviSze TiTs vaWerT, sxva klaviSTan erTad icvleba am klaviSebis funqciuri daniSnulebebi (mag., icvleba Tanrigis an mexsierebis SigTavsi, sufTavdeba mexsiereba an emateba axali informacia da sxx.).

analog computer n – аналоговый компьютер _ analoguri kompiuteri, maTematicuri amocanis klasis amomxsneli kompiuteri, romlis muSaoba dafuZnebulia amocanis (an amocanebis) fizikuri damodelebis principze. arsebobs maTematicuri amocanis fizikur amocanad gardaqmnis ssvadasxva xerxi. analoguri kompiuteris muSaoba aRiwereba imave gantolebebiT, riTac amosaxsneli amocana. momxmarebeli (magaliTad, fizikosi, inJineri da sxx.) kompiuters aZlevs amocanaTa sawyisi monacemebis Sesabamis parametrebs, xolo analogur (anu uwyet) signalebze momuSave kompiuterze amocanis amoxsnis Semdeg momxmarebeli zomavs da akontrolebs amocanis amoxsnis Sedegad miRebul parametrebs.

analyzer n – анализатор _ analizatori. mowyobiloba an programa, romelic dasamuSavebeli monacemebidan niSnebs an Semadgenel nawilebs gamoyofs. arsebobs signaTa Tanxvdomis cifruli, diferencialuri, gardamaval procesTa da sxva saxis analizatorebi, daprogramebaSi ki _ leqsikuri, logikuri, sintaquri da sxva analizatorebi.

AND „и”, конъюнкция, логическое умножение _ logikuri „da” operacia, koniunqcia, logikuri gamravlebis operacia, romelic xorcieldeba logikuri gamravlebis elementSi.

AND element – логический элемент „и” _ logikuri „da” elementi; logikuri „da” maZlierebeli, signalTa Tanxvdomis elementi.

AND operation „, логическая операция „и” _ logikuri „da” operacia, romelic sruldeba ingliseli maTematicosis jorj bulis (1815-1864 ww.) mier Camoyalibebuli algebris principiT. ori **A** da **B** operandisTvis ($C = A \times B$). bulis algebris kanonebi „da” operaciis SemTxvevaSi aseTi saxisaa: $1 \times 0 = 0$; $1 \times 1 = 1$; $0 \times 1 = 0$; $0 \times 0 = 0$.

application package – пакет прикладных программ _ gamoyenebiT programmaTa paketebi, damoukidebel programmaTa nakrebi, romlebic gaerTianebulia maTive meSveobiT amocanebis klasis amoxsnisaTvis. gafarToebul paketebs SesaZloa hqondes monitorebi, samuSaoTa dagegmvis programebi, aseve SeeZleba sagnobrivi dargebis terminebSi davalebaTa formulireba da sxx.

application program – прикладная программа _ gamoyenebiTi anu samomxmareblo programa (gp-a); 1. gamoyenebiT samuSaoTa Sesasruleblad Sedgenili samomxmareblo programa. 2. sistemuri programiT gamoyofili programuli saSualebebi imis mixedviT, Tu programul saSualebaTa ra done iTyleba sabazod; erTi da igive samomxmareblo programa SeiZleba iyos sistemuric da gamoyenebiTic.

arcade games – аркадные игры _ TaReduri anu kamaruli TamaSebi (rusul specialur leqsikonebSi, rogorc r. berulava da i. qvaCaxia SeniSnaven, ar aRmoCnda inglisuris Sesatyvisi ekvivalenti. Cven **arcade games-is** Sesatyvisi davadastureT А.Б. Борковский-Ь, Б.И., Зайчик-ис Л.И. Боровикова-с oTxenovan (inglisur-rusul-germanul-frangul) leqsikonSi „**videogra**”-s saxiT. gv. 19). personaluri kompiuterisa da saTamaSo avtomatebisaTvis damuSavebuli videoTamaSebis zogadi saxelwodeba. am TamaSebSi realur droSi moTamaSe piri marTavs obieqts. am obieqtisagan damcavi da Semtevia kompiuteruli programa.

architecture n – архитектура – arqiteqtura, arqiteqtonika. gamoTvliTi sistemis arqiteqtura; kompiuteris agebis zogadi struktura gamoTvliTi procesis, adamianisa (an adamianTa jgufis) da kompiuteris saurTierTo informaciis warmodgenis, Senaxvisa da gardaqmnis, sxvadasxva kompiuterul mowyobilobaTa erToblivi muSaobis, aparatul da programul saSualebaTa logikuri funqcionirebis organizeba.

archive n – 1. архив; 2. помощь в архив – 1. arqivi; kompiuteris gare mexsierebaSi monacemTa sagrovebeli. meorexarisxovan monacemTa Sesanaxi garemo (magnituri disk, magnituri firi, videofiri, magnituri kasetebi da a. S.). amgvari, oRond iSviaTad gamoyenebuli, informacia Zveli Jurnalebis, sacnobaro masalebis, programaTa Zveli versiebis tesqtebi da misT. 2. arqivis Seqmna.

arithmetic n – 1. арифметика; 2. арифметическое устройство – 1. ariTmetika – codnis dargi, romelic Seiswavlis ricxvebs maTi warmodgenis kanonzomierebebsa da maTze operaciebis Catarebas; 2. ariTmetikuli mowyobiloba; procesori; kompiuteris arqiteqturis nawili, romelic SesaZloa ganixilos ricxvebis warmodgenisa da maTze operaciebis Casatareblad aucilebel programebTan da mikroprogramebTan erToblibaSi.

array n – 1. массив (данных); 2. вектор; матрица – (monacemTa) masivi. erTi tipis elementebiani mowesrigebuli monacemebis struktura; 2. veqtori; matrica.

artificial intelligence – искусственный интеллект – xelovnuri inteleqti. informatikis mimarTuleba, romelic amuSavebs formaluri algoriTmis Seucvlel amocanaTa gadawyvetis meTodebs, awarmoebs bunebrivi sametyvelo enis swavlebas, TeoremaTa damtkicebas, saxeTa amocnobas (mT Soris mxedvelobiTi da bgeriT-smeniTi saxeebis) da sxva amocanebis gadawyvetas. sxvagvari ganmartebiT, xelovnuri inteleqti aris sistema, romelic axdens adamianis rTul SemoqmedebiT procesSi amocanebis gadawyvetis imitacias.

ASCII (abr. American Standart Code for Information Interchange) – Американский стардатный код для обмена информацией – informaciis gacvlis amerikuli standartuli kodi; SvidTanrigiani kodi, romelic umetesad kompiutersa da kompiuterul sistemebSi gamoyeneba mciredeni modifikaciebiT, kerZod, teqsturi informaciis gacvlistaTvis.

aspect – аспект – 1. aspeqt (Tviseba, romliTac monacemTa jgufs aerTianebeN erT programul blokSi, sainformacio saZebn sistemaSi). sakiTxis mxare, Tvalsazrisi; 2. (xelsawyoS maCveneblis mdgomareoba).

assembler n – ассемблер; 2. транслятор (с языка ассемблера) – 1. asembleri, translatori asembleris enidan. kompiuteruli maerTmTlianebeli programa, romelsac simboluri programa kompiuterul enaze gadahyavs; 2. asembleri. asembleris ena. simboluri kodirebis ena. kompiuterze orientirebuli daprogarmebis ena, romlis brZanebaTa formati calsaxad Seesabameba kompiuteris brZanebaTa formats. asembleri SeiZleba Seicavdes ufro maRali donis iseT programul saSualebebs, rogoricaa CaSenebuli brZaneba, ramdenime kompiuteruli brZaneba da sxv.

agent – первое слогаемое – pirveli Sesakrebi.

automatics n – 1. автоматизация; 2. автоматика; 3. автоматическая обработка – 1. avtomatizacia (avtomatebisa da kompiuterul-robotuli sistemebis gamoyeneba sawarmoo an kvleviT procesSi. magaliTad, daproeqtibis, televizorebis agebis, mikrosqemebis damontaJebis, programuli Carxebisa da sxva saxis avtomatizcia); 2. avtomatika (ix. automatics); 3. avtomaturi damuSaveba (procesi).

automation n – автомат – avtomati 1. adamianis Caurevlad mizanmimarTuli moqmedebisaTvis gankuTvnili mowyobiloba. 2. abstraqtuli manqana, avtomatis maTematikuri modeli. gansazRvrulia sami Sesasvleli simravliTa (Sesasvleli signalebi, avtomatis mdgomareobebebi da gamosasvleli signalebi) da ori oradgiliani funqciiT (gardamavalni da gamosasvleli funqciebi).

gardamavali procesis funcia asaxavs pirvel or simravles, gamosasvlelis funcia _ mesames. Tu abstraqtuli avtomati damokidebuli ar aris Sesasvlel signalebze, aseT avtomats avtonomiurs uwodeben. arsebobs cifruli, diskretuli, TviTamwyobi, TviTaRmwarmoebeli, TviTSemguebeli, albaTuri, sasruli, stoqastikuri, iteraciuli da sxv.

autonetics n _ **электроника систем самонаведения и радиоуправления** _ avtonetika, TviTdamiznebisa da radiomarTvis avtomaturi sistema.

autopoll(ing) v _ **автоопрос** _ avtogramokiTxva kavSiris arxiT SetyobinebaTa gadacemis avtomaturi mowesrigeba.

autorstart v _ **авторестарт** _ avtokvlavgaSveba, avtorestarti, (programis) ganmeorebiTi avtomaturi gaSveba.

autotest n _ **автотест** _ avtotesti, avtomaturad gaSvebadi testi (magaliTad, kompiuteris muSaobis unaris dasadgenad).

autotimer n _ **автотаймер** _ avtotaimeri, avtomaturi sakontaqto saaTi.

B

b _ baitis an bodis abreviatura [ix. **baud, byte**]. baiti gamoiyeneba mexsierebis moculobis zomis erTeulad. bodi ki sainformacio kavSiris siCqarisa. kilobaiti 1kb=1024b; megabaiti 1Mb=1000kb.

background _ фон программы _ 1. programis foni. kompiuteris mexsierebaSi arsebuli programis lordinis dro. am dros programa araa Sesuli centralur procesorSi; 2. foni, ukana plani; 3. fonuri (amocanis, programis an procesis Sesaxeb, romelic srldeba maRalprioritetuli sxva amocanis, programis an procesis fonze).

backing storage _ **внешняя память** _ kompiuteris gare mexsiereba (an gare damxsomebeli mowyobiloba), romlis informacia uSualo mimarTviT ar waikiTxeba. informaciaSi SeRweva srldeba Setana-gamotanis operaciiT.

BAK (Semokl. _ **backup**-idan) _ **1. резервная копия; 2. резервировать** _ 1. sarezervo piri (mag., failisa); sarezervo egzemoplari; 2. darezerveba, rezervireba; pesonalur kompiuterze saTadarigo aslis Seqmna.

bakslash n _ **символ №** _ simbolo #; marcxniv daxrili xazi.

bakspase n _ **возврат; реверс** _ 1. dabruneba erTi simboloTi ukan. wina mezobeli simbolos gaqrobris (ganqarebis, gauCinarebis) xarjze (an gauCinareba-ganqarebis gareSe) erTi simboloTi ukan dabrunebis gamomwvevi mmarTveli simbolo an klaviSi; 2. ukubruni, reversi (magnituri firisa).

band (an belt) printer _ ленточный принтер _ lentiani sabeWdi mowyobiloba, igive striqonebiT sabeWdi mowyobiloba, romelic Sedgeba liTonis lentiani mbrunavi Sriftmatarebisagan.

banner n _ **заголовок** _ saTauri. failis Caweris an raime Setyobinebis pirveli sityva, romelic Seicavs mmarTvel informacias.

barrel printer _ **барабанный** принтер _ doluri sabewdi mowyobiloba, igive striqonuli sabeWdi mowyobiloba mbrunavi dolis tipis SriftmatarebliT.

base n _ **база; базовый адрес** _ 1. baza; bazis misamarTi. ricxviTi mniSvneloba an misamarTi, romlis mimarT unda warmoadinon sxva mniSvnelobebe an misamarTebi; 2. sabazo registri; 3. aTvlis sistemis fuZe; 4. logariTmis fuZe.

BASIC (Beginner's All purpose Symbolic Instruction Code) – БЕЙСИК, бейсик – (universaluri simboluri brZanebis kodi damwyebTaTvis). araprofesul momxmarebelTaTvis damuSavebuli martivi daprogramebis ena, romelic adamianisa da kompiuteris dialogis reJimisTvisaa gankuTvnili.

basic telecommunication access method – базовый телекоммуникационный метод доступа – (kompiuteruli sistemis mexsierebaSi) doniT SeRwevis bazuri satelekomunikacio meTodi, romelic terminalTan muSaobis saSualebebs moiTxovs.

batch – пакет – paketi. monacemTa an programaTa erToblioba, romelic gadaicema an muSavdeba erTianad, mTlianad, sxva sityvebiT rom vTqvaT: paketur reJimSi Sesrulebadi programmaTa mTliani jgufi.

baud n – бод – bodi. informaciis gadacemis siCqaris erTeuli; ganisazRvreba sainformacion arxis mdgomareobaTa cvlilebis signalis elementebis ricxviT wamis ganmavlobaSi. mimdevrobiTi arxisaTvis 1 bodi Seesabameba 1 bits wamSi. gadacemis sxva meTodebisas (magaliTad, paraleluri gadacemisas) bodi SeiZleba Seesabamebodes erTze met bits.

bay n – отсек – kabinet (dgari, sadgami an Taro), sadac eleqtronuli aparatura an (personaluri) kompiuteria ganlagebul-ganTavsebuli.

BELL (an bell) n – „звонок” – zari. xmovani Setyobinebis signalis gamomwvevi simbolo, romelsac ASCII kodSi Seesabameba ricxvi „7”.

belief n – факт; знания – faqt; codnis maragi; codnaTa bazis an inteleqtauluri sistemis samyaros modelis elementebis jgufi an elementi.

binary a – двоичный – orobiTi, binaruli. 1. nulebisa da erTianebis erTobliobiT warmodgenili (mimdevroba); orobiT sistemaSi Cawerili (ricxvi); 2. orkomponentiani; ornawiliani (ricxvi, sityva, aRniSvna da sxv.).

BIOS (Basic Input-Output System) n – базовая система ввода – вывода – informaciis Setana-gamotanis sabazo sistema; mikrokompiuterebis programuli uzrunvelyofis nawili, romelic marTavs gare mowyobilobebs, displeis ekranul operaciebs, qveprogrammaTa testirebas da sawyis CatvirTvas. es sistema isaxeba mudmiv damxsomebel mowyobilobaSi da warmoadgens kompiuteris ganuyofel nawils.

bit (abr. binary digit) n – бит – biti. orobiTi Tanrigi „0” an „1” (trigerSi).

bit image n – битовый образ – orobiTi gamosaxuleba. bitebiT gamosaxuli masivi; orobiTi (binaruli) saxiT warmodgenili monacemTa masivi (monacemTa liangi).

bit-map (ped) display – растровый дисплей – wertilovani damisamarTebis displei. kompiuterTan saerTo mexsierebis mqone displei. am mexsierebis ujredebis Sedgenilobis SecvliT programma avtomaturad cvlis displeis ekranis gamosaxulebas.

bitwise edition – поразрядное сложение – Tanrigrobrivi Sekreba. operacia orobiT ricxvebze, romlis drosac Sedegis Tanrigi tolia operandebis Sesabamisi Tanrigebis „2”-is modulis jamisa. ori operandisaTvis Tanrigrobrivi Sekreba igivea, rac „2”-is moduliT Sekrebis (anu araekvivalentobis) operacia.

block n – блок – 1. bloki: a) erT fizikur matarebelze gaerTianebuli ramdenime mimdevrobiTi logikuri Canaweri; b) erT mTlianobaSi warmodgenili operatorebisa da aRwerebis jgufi; g) teqstebis momzadebis sistemisaTvis gamoyofili fragmenti, romelic SeiZleba movaciloT (ganiqaros, moisplos, gauCinardes) da gardavqmnaT an gadavitanoT sxva ubanSi; 2. blokireba; Canawerebis erT blokSi gaerTianebis procesi.

Boolean a – булев – bulis, bulisa; logikuri „WeSmariti” an „araWeSmariti” („cru”) mniSvenelobis mqone (mtkiceba) an am mniSvenelobaTa dammuSavebeli (operacia).

Boolean algebra n – булева алгебра – bulis algebra. logikis algebra, romelsic cvladi Rebulobs „WeSmarit” an „araWeSmarit” mniSvenelobebs. bulis algebris ZiriTadi operaciebia „da” (konunqcia), „an” (dizinqcacia) da „ara” (uaryofa).

bootstrap v – начальная загрузка программы – sawyisi CatvirTva (programis); programis avtomaturi Setana kompiuterSi, rodesac programis sawyisi nawili gansazRvravs mTliani samuSao programisa da monacemebis Semdgomi Setanis proceduras; programuli uzrunvelyofis damuSavebis xerxi, rodesac jer muSavdeba programis martivi varianti Semdgomi, ufro rTuli variantis, realizaciisaTvis. iyeneben translatorebis dasamuSaveblad, maTematikuri uzrunvelyofis sxva kompiuterze gadasatanad.

boundary protection – защита памяти – mexsierebis dacva (arasanqcionebuli xelyofisagan, kerZod, mexsierebis dacvis registris gamoyenebiT).

box n _ прямоугольник _ oTxkuTxedi CarCo displeis ekranze. blok-sqemaze an grafikze gamosaxuli oTxkuTxedi; bloki.

branch n _ ветвь; переход _ 1. Sto (programisa); 2. grafis an qslis kvanZebis maerTebeli umoklesi gza; 3. gadasvla; gadasvlis operacia; marTvis operaciis gadacema.

break key _ клавиша прерывания _ (programis) wyvetis mmarTveli klaviSi.

break point _ контрольная точка _ sakontoro wertili. 1. programis muSaobis Sewyvetis wertili; 2. wyvetis momentSi Sesrulebuli brZanebis misamarTi. wyvetis damuSavebis dasrulebisTanave programis Sesruleba am misamarTidan grZeldeba.

bridge n _ мост; плз _ xidi; Sluzi. daSorebuli logikuri kompiuteruli qselebis maerTebeli saSualeba; amgvari qselTaSorisi kavSiris uzrunvelmfofi aparatul-programuli saSualeba.

broadcast address _ широковещательный адрес _ (lokaluri kompiuteruli qselebis) farTo mauwyebeli misamarTi, romelic warmoadgens qselis yvela kompiuteruli sadgurisadmi (punqtisadmi) Setyobinebis sawyis monacems.

brush n _ кисть _ yalami. dialogur, interaqciul grfikul sistemaSi garkveuli feris, formisa da faqturis yalibi, romelsac iyeneben displeis ekranze xatvisas an ekranis nawilis gaferadebisas.

buffer n _ буфер _ buferi; droebiT daxsomebis ubani, sxva sityvebiT: buferuli damxsomebeli mowyobiloba.

buffer register _ буферный регистр _ buferuli registri; kompiuteris mexsierebisa da operaciul mexsierebas Soris informaciis gacvlis mowyobiloba.

bug n _ програмная ошибка _ programuli Secdoma; programis araswori muSaoba arazusti daprogarmeblis mizeziT (an damprogrameblis mier daSvebuli Secdomis Sedegad).

built-in a _ встроенный _ CaSenebuli: 1. kompiuterSi, mexsierebaSi, mikroprocesorSi da sxx. organulad „CaSenebuli” (eleqtrulad Cawerili) programuli nawili; 2. programuli obieqti, romelic warmoadgens programuli enis an daprogarmeblis sistemis nawils, romlis gamoyeneba SesaZlebelia momxmareblis programmaSi aRweris gareSec.

bulk storage _ массовая память _ masuri damsxomebeli mowyobiloba; didi (sainformacio) mocolobis gare mowyobiloba.

bundled attributes _ условный атрибут _ pirobiTi atributi. kompiuteruli gamosaxulebis elementis saxeldebuli atributi imis mixedviT, Tu ra saxis gamotanis mowyobiloba gamoyenebuli. saxeldebuli atributic gardaiqmneba konkretul attributebad.

bundled software _ стандартное матобеспечение _ standartuli maTematikuri uzrunvelyofa (smu). kopiuteris yidvisas aparatul nawilTan erTad momxmareblisaTvis usasyidlod miwodebuli programuli uzrunvelyofa.

burn v _ программировать программируемое постоянное запоминающее устройство _ daprogarmejadi mudmivi damxsomebeli mowyobilobis daprogarmebla (kompiuteris mexsierebis agebisas). informaciis Cawera programebad mudmv damxsomebel mowyobilobaSi.

burst mode _ пакетный режим _ paketuri reJimi, rodesac informaciis blokis _ paketis gadasacemad droebiT gamoiyofa arxi. 2. nawilebad dayofa (beWdvaze gamosatanad momzadebuli masalisa).

bus n _ шина; магистраль; канал _ 1. salte (sainformacio) eleqtronul sadenTa jgufi, romliTac kompiuteris nawilebs Soris monacemTa da mmarTvel signalTa gadacema xorcieldeba; 2. magistraluri sainformacio salte; magistraluri; 3. arxi (sinformacio).

bus architecture _ шинная архитектура _ 1. sainformacio salteebiani arqiteqtura; kompiuteris konstruqciis erTiani, saerTo sainformacio saltiT organizebis xerxi, ris gamoc martivdeba damatebiTi gamoTvliT-samarTavi an mexsieruli mowyobilobis mierTebis teqnika; 2. salteebiani tipologia; saerTo saltis mqone kompiuteruli arqiteqtura.

byte n _ байт _ baiti. 1. rva bitis toli informaciis raodenoba; rvabitiani jgufi, romelic erTianad 6 mTlianad muSavdeba. 2. erTi baitis Sesabamisi mexsierebis ujredi; 3. erTi baitis Sesabamis monacemTa raodenoba. Cveulebriv, baiti _ kompiuteris mexsierebis umciresi damisamarTebadi mexsierebis ujredia.

byte instruction _ побайтовая команда _ 1. sabaito brZaneba baitebz Catarebli an Casatarebli operaciis brZaneba. 2. erTi baitis „sigrZis” brZaneba.

byte-serial – побайтовый – mimdevrobiT-baituri. mimdevrobiT simbolebiani, monacemTa damuSavebis an gadacemis xerxi, romlis drosac mimdevrobiT gadaicema (an muSavdeba) parallelurad. C_1. kondensatoris aRniSvna, tevadobis aRniSvna. 2. universaluri daprogramebis „si” ena (damuSavebulia operaciuli SI istemisaTvis).

cabling v – кабелирование – kabelis gayvana; kabelis gayvanilobis montaJi (magaliTad, kompiuterebs an kompiuterTa dgarebs (sadgamebs) Soris.

cache n – кеш – keSi; didi tevdobis mexsiereba; keSmexsiereba.

cache memory n – сверхоперативная память – swarfmoqmedi buferuli mexsiereba, igevea, rac swrafmoqmedi operatiuli mexsiereba; keSmexsiereba (maSi SeRwevis dro ramdenjerme mcirea, vidre ZiriTad operatiul mexsierebaSi SeRwevis xangrZlivoba). iyeneben saSualedo Sedegebsa da xSirad gamoyenebuli mexsieruli ujredebis SigTavsis dasaxsomeblad. amgvari buferuli mexsiereba CarTulia procesorsa da mTavar operatiul mexsierebas Soris.

cage n – блок – bloki, karkasi, ConCxedi (mag., nabeWdi elqtronuli sqemisa); fuZeSre.

calkulator – калькулятор – kalkulatori, eleqtronuli (integralursqemiani) kalkulatori; ariTmometri.

call v – вызов; обращение – (qveprogramis) gamoZaxeba. qveprogramisadmi mimarTva: a) gamomZaxebeli mxaris mier Sesrulebuli moqmedeba; b) kavSiris dasamyareblad abonentisadmi mimarTvis operacia; g) monacemTa gadacemis qselis kvanZebs Soris logikuri an fizikuri kavSiris damyareba.

call control n – управление вызовом – gamoZaxebis marTva. momxmareblis sadgurebs Soris gamoZaxebis dasamyareblad marTvis funqiebi gamoTvliT qselSi.

calling sequence n – последовательность вызова команд – gamoZaxebis (mixedviT) dayofa; datvirTvis dayofis saxe, rodesac erTi mmarTveli mowyobiloba erTi saxis yvela ganacxads amuSavebs.

CAN; Cansel character n – символ анулирования – Secylis mmarTveli simbolo. igi uzrunvelyofs wina miRebuli simbolos an simboloTa jgufis anulirebas, ganqareba-gauCinarebas, waSlas. ASCII kodSi warmodgenilia „24” ricxviT.

cancellation n – потеря точности – sizustis dakargva niSnadi Tanrigebis dakargva ricxvebis gamoklebisas.

canned software n – стандартное матообеспечение – standartuli programuli uzrunvelyofa (kompiuterisa).

canonical schema n – каноническая схема – kanonikuri sqema, monacemTa bazis struqturia aRmweri sqema, romelic damokidebuli araa mowyobilobis saxeze da arc am sqemiT momuSave gamoyenebiT programebze.

capability n – мандат – mandati. gamoTvliT sistemaSi mandati aris mowmoba, romlis forma gamoricxavs gadakveTebis SesaZleblobas. sistemisadmi wardgenili mandati utyuaria im obieqtSi SesaRwevad, romlis saxeli mandatSia aRniSnuli.

capability architecture n – архитектура с мандатной адресацией – mandatiani arqiteqtura; mandaturi damisamarTebis kompiuteruli arqiteqtura. am struqturaSi mexsierebis yoveli sityva mxolod ori tipisaa: a) monacemebi programis kodis CaTvliT; b) mandatebi. mandatSi miTiTebulia orive tipis elementebiani mexsierebis segmenti. kompiuteris programa mxolod mandatis mqone monacemebs amuSavebs, amitom mandatiani arqiteqtura friad saimedoa, vinaidan programas ar SeuZlia SemTxveviT an sagangebod aagos misTvis miuwvdomeli mexsierebis segmentis mandati.

capacity n – 1. объем; 2. разрядность; 3. пропускная способность – 1. sainformacio tevadoba; mocoluba (damxsomebel mowyobilobaSi maqsimalurad SesaZlo monacemTa erTeulebis raodenoba); 2. Tanrigoba (sainformacio registrebis an sityvis); 3. gamtarunarianoba (sainformacio kavSiris arxis).

caps lpck n – „загл” – „saT” (saTauri); zeda registris safiqsacio Rilaki.

card – 1. перфокарта; 2. плата – 1. perforirebuli baraTi. holeriTis perforirebuli baraTi, perfobaraTi; naCvretebiani baraTi; ruka; blanki; 2. firfita (mikrosqemebisa an mikromodulebisa mikrokompiuterSi da sxv.).

card image n – образ перфокарты – perfobaraTis saxe. bitebis masivis saxiT warmodgenili perfobaraTi, romelSic naCvreti („xvreli”) Seesabameba erTeulovan bits, gauCvretavi adgili – nulovan bits.

carriage return n – возврат каретки – urikis dabruneba. sabeWdi mowyobilobis urikis dabrunebis mmarTveli simbolo. teqsturi failis striqonis dasasrulis mimTiTebeli simbolo, romelic teqstis dasabewdad gamosatanad iwvevs mimdinare poziciis gadayvanas axal striqonze. ASCII kodSi Seesabameba ricxvi „13”.

carrier n – несущая – gadamtani (sixSire). 1. uwyyeti sixSire: a) romelic SeiZleba modulirebul iqnes, b) romelzec xdeba informaciis gadamtani signalis zeddeba. 2. (eleqruli muxtis) matarebeli, gadamtani.

carrier system n – система с несущей частотой – gadamtansixSiriani sistema. am sistemaSi erT xazze organizdeba ramdenime arxi, risTvisac yovel arxSi xdeba am arxis gadamtani sixSiris modulacia, xolo informaciis miRebis wertilSi _ demodulacia signalebis pirvandeli saxiT aRsadgenad.

carry n – перенос; разряд переноса – (Semdeg TanrigSi) gadatana (magaliTad, kaskadobrivi gadatana paraleluri Sekavebisas, gamWoli gadatana da sxv.); gadatanis signali; gadatanis impulsi. gadayvana (raime mdgomareobaSi), gatareba (denisa, nakadisa da sxv.).

carry flag n – признак переноса – gadatanis niSani. erTTanrigiani registri an procesori, sityvis mdgomareobis aRmniSvneli Tanrigi, romelic „erTeulovan” mdgomareobaSia ufrosi Tanrigidan umcros TanrigSi gadatanis brZanebis Sersrulebis („aris gadatana”), xolo „0”-ovanSia amgvari gadatanis arsebobis („araa gadatana”). gadatanis niSans iyeneben pirobiTi gadasvlis brZanebebi.

cartridge disk n – кассетный диск – 1. (kaseturi) magnituri disk; 2. diskuri paketi (magnitur diskoze Cawerili programuli paketi).

cartridge tape n – кассетная лента – kaseturi magnituri firi; kompiuteris gare mexsierebisatvis gamoyenebuli magniturfiriani damgrovebeli, romelsac kaseturi firuli formati aqvs (formati aris monacemTa ganlagebisa da warmodgenis xerxi). iyeneben mikro- da minikompiuterebis diskoebis SigTavsidan sarezervo sainformacio aslebis Sesaqmnelad.

cascaded carry n – покаскадный перенос – kaskaduri gadatana. ricxvebis paraleluri Sekrebisas yovel bijze gadatanis damuSaveba xdeba. pirveli Sesakrebi icvleba nawilobrivi jamiT, meore Sesakrebi ki gadataniT. sanam gadatana xorcieldeba, dajamebac meordeba.

case n – 1. регистр клавиатуры; 2. оператор выбора – 1. klaviaturis registri; 2. amorCevis operatori.

case frame n – модель управления, падежная рамка – 1. marTvis modeli; 2. (gramatikuli) brunvis CarCo. zmnis (an nazmnari arsebiTi saxelisa) da damokidebul saxeldebiT jgufebs Soris gramatikuli (an SesaZloa, semantikuri) kavSirebis aRwera.

case statement n – оператор выбора – amorCevis operatori; daprogarmebris mmarTveli konstruqcia. miTiTebuli gamosaxulebis mniSvnelobis Sesabamisad igi ramdenime moqmedebidan erT-erTi moqmedebis Sesrulebis saSualebas iZleva.

cassette tape carry n – кассетная лента – (magnituri) kasetis firi. am firs formati Tavdebadia sayofacxovrebo magnituri firs formatTan.

casual user n – случайный пользователь – SemTxveviTi momxmarebeli. kompiuterTan araregularulad momuSave momxmarebeli (pirovneba an iuridiuoli piri, romelic iyenebs gamoTvliT sistemas an programul uzrunvelyofas, an orives erTad). aseTi momxmareblisaTvis sakmarisia kompiuterTan interaqciis (anu urTierTmoqmedebis) umartivesi da cxadi aparatal-programuli saSualebani.

catalog n; v – 1. каталог; 2. каталогизировать – 1. katalogi. teqsturi saxelis mixedviT obieqtis saZebn aRweraTa moswerigebuli struqtura; 2. katalogizeba, dakatalogeba. monacemTa nakrebis Semcvel tomSi am tomis identifikatoris CarTva.

cell n – ячейка (памяти) – 1. mexsierebis (elementaruli) ujredi; bitis damxsomebeli elementi; 2. damxsomebeli mowyobilobis an registris elementaruli damisamarTebadi erTeuli. arsebobs mexsierebis gare damxsomebeli mowyobilobis registris da a. S. bitis ujredebi.

central processor n – центральный процессор – 1. centraluri procesori; (kompiuteris an) gamoTvliTi sistemis procesori, romelsac evaleba monacemTa damuSavebisa da am sistemis sxva nawilebis muSaobis marTvis ZiriTadi funciebi; 2. mTavari procesori; mTavari kompiuteri.

chain n – 1. цепочка; 2. простой список – 1. Tanamimdevroba. wredi; 2. martivi sia; programmaTa operaciebisa da gamoZaxebaTa Tanamimdevroba; programis an qveprogramis gamoZaxebis operatori.

change dump n _ дамп изменений _ mexsierebis SigTavsSecvlili ujredebis gantvirTva (dampi); Secvlili ujredebis SigTavsis amobeWdva (gatvirTvis mizniT).

chennel n _ канал (ввода-вывода) _ sainformacio Setana-gamotanis arxi; 2. calmxrivi kavSiris arxi; 3. perfolentis an magnituri firis biliki.

chennel director n _ процессор управления каналами _ didi gamoTvliTi sistemis specializebuli procesori, romelic uzrunvelyofs centraluri procesorisa da informacis Setana-gamotanis arxis urTierTqmedebas. Setana-gamotanis arxs kompiuteris mexsierebaSi aqvs programa, romlis misamarTi gadaecema arxs informaciis gacvlis operaciebis Sesasruleblad.

charascter n _ символ; знак _ 1. simbolo, aso an cifri, romelsac iyeneben monacemTa warmomdgen elementad da aris elementTa dadgenili erTobliobis erT-erTi wevri; 2. anbanuri niSani; cifruli niSani; grafikuli niSani; niSanTsabeWdi mowyobilobis erT-erTi niSani; 3. (mexsierebis ujredis) maxasiaTebeli; 4. impulsTa koduri kombinacia.

charascter attribute n _ атрибут символа _ simbolos atributi kompiuterul grafikaSi. simbolos atributia literis feri, Srifti, orientacia da zoma.

charascter generator n _ генератор символа _ niSanTgeneratori, simboloTgeneratori; displeur sistemaSi simbolos kodis grafikul gamosaxulebad gardaqmnis funciuri mowyobiloba.

charascter graphics n _ символьная графика _ fsevdografiqa, simboluri grafika. grafikul gamosaxulebaTa ageba displeis ekranze.

charascter mode n _ символьный режим _ teqsturi reJimi; simboluri reJimi; videoterminalis muSobis reJimi, rodesac ekranze mxolod teqsturi gamosaxuleba gamoitaneba.

charascter set n _ 1. набор символов; алфавит _ 1. simboloTa (an literebis) simravle, romelic gamoiyeneba videoterminalze (an sabeWd mowyobilobaze)monacemTa gamosaxva (aRqma)-damuSavebisaTvis(an damuSavebisa da amobeWdvisaTvis); 2. daprogamebis enaSi gamoyenebul simboloTa (an anbanTa) erToblioba.

check bits n _ контрольные разряды _ sakontrolo bitebi; sakontrolo Tanrigibi. sityvis an Setybinebis Tanrigibi, romlebic sainformacio Tanrigebis funqciebs warmoadgenen da gamoiyeneba Seedomata gamosavlenad monacemTa gadacemisas an Senaxvisas.

checkpoint n _ 1. контрольная точка; 2. выгружать _ 1. sakontrolo wertili. procesis Sesrulebis sawysi wertili, romelSic inaxebla informacia am wertilidan procesis kvlavdawyebsaTvis; 2. gadmotvirTva, gadmoqaCva, kompiuteris gare mexsierebaSi procesis an amocanis mdgomareobis SenarCuneba.

chip n _ чип; микросхема _ Cipi (miniaturuli zomebis) kristali, romelSic molekulebisa da naxevargamtaruli gadasavlelebis doneze „CaSenebulia” aTeulobiT radiokomponenti: tranzistori, diodi, kondensatori, rezistori; 2. mikrosqema, integraluri sqema.

chip set n _ микропроцессорный набор _ Cipebis (eleqtronul-logikurad SekavSirebuli) nakrebi (magaliTad, ariTmetikuli an logikuri blokebis nakrebi saTanado operaciebis Casatareblad); mikroprocesoruli Cipuri nakrebi.

choice device n _ устройство вывода альтернативы _ alternatiuli SerCevis mowyobiloba. adamiankompiuteruli grafikaSi logikuri Semtani mowyobiloba, romelic uzrunvelyofs alternatiuli siiT SeTavazebuli grafikuli (an anbanur-cifruli) erTeulidan (an gamosaxulebidan) mxolod erTi mniSnelobis SerCevias.

chord keyboard n _ аккордная клавиатура _ akorduli klaviatura, romelic ramdenime Rilakze TiTis erTdroulad daWeris wamis meaTedsa Tu measedSi gansazRvravs, ra TanamimdevrobiT CairTo da gamoirTo sakontaqt Rilaki da romeli Rilakebia am momentisaTvis CarTuli.

circuit n _ 1. электронная схема; 2. линия связи _ 1. eleqtronuli sqema (magaliTad, maZlierebeli, generatori, logikuri elementi da a. S.); 2. (ormxrivi sainformacio) kavSiris arxi.

clear v _ очищать; заносить нуль _ mexsierebis ujredis (an registris) gawmenda, nulis Cawera. mTvlelis nul ricxvze dayeneba, ricxvebis Camoya; nulebiT Sevseba.

clear screen _ очищать экран _ displeis ekranis gawmenda. ekranis mTeli informaciis waSlis operacia.

click v – **нажать и отпускать** – displeis klaviaturis Rilakebz TiTis daWera da gamorTva; CarTva da gamorTva.

client n – **клиент** – momxmarebeli; klienti. programis moduli, romelic am moduliT aRweras iyenebs.

clinch n – **клинич** – klinCi; ormrxivi daWera; viTareba, rodesac ori programuli (an aparatuli) procesi elodeba dablokirebuli resursebis xelSi Cagdebas.

clip v – **1. отсекать; 2. удалять** – 1. (videoterminalis ekranze gamosaxulebis) nawilis mocileba da specialur buferSi moTavseba; 2. CamoWra, amoWra da Senaxva (ix. **clipboard**).

clipboard n – **буфер вырезанного изображения** – CamonaWeri gamosaxulebis buferi (damxsomebeli registri); ekranze arsebuli gamosaxulebidan CamonaWeri nawilis Sesanaxi buferi. adamiankompiuteruli interaqciisas (anu dialoguri urTierTmoqmedebisas) displeis ekranis gamosaxulebidan amoWrili formis Semnaxveli registri. es forma SeiZleba gardaiqmns da Caisvas imave fanjaraSi (CarCoSi), saidanac amoIWra, anda sxva fanjaraSi, romlis marTva SesaZlebelia gamoyenebiTi programiT.

cliping – ix. **clip**.

clobber v – **затирать** – waSla-amoSla. monacemTa Cawera failis im monakveTSi, romlis amorTva SesaZlebelia gamoyenebiTi programiT.

clone n – **имитация; аналог** – (prototipis) imitacia. analogi (gamartivebuli prototipis SesaZleblobis marealizebeli programa an kompiuteri).

cluster n – **1. кластер; 2. описатель абстрактного типа данных** – 1. klasteri. saerTo kontrolis mqone gare mowyobilobis (Cveulebriv, esaa terminalebi) jgufi; 2. abstraqtuli tipis monacemebis aRmweri; 3. magnituri diskos blokebis jgufi, romelic mexsierebis erTian sistemas qmnis; 4. saerTo niSan-Tvisebis mqone obieqtebis jgufi (saxeTa gamocnobis sistemaSi).

clustering n – **1. кластеризация; 2. группировка** – klasterizeba; daklastereba; klasterizacia, dajgufeba; 1. erTmaneTis msgavsi gasaRebebis mqone Canawerebis ganlageba gare damxsomebeli mowyobilobis mezobel blokebSi; 2. saerTo niSan-Tvisebebis mqone obieqtTa jgufebis gamoyofa.

COBOL (Commen Business Oriented Language) – **КОБОЛ, кобол** – koboli, kobolis ena. ekonomikuri informaciis standartul saSualebaTa dammuSavebeli organizacia „kodasil”-is (aSS) mier Seqmnili daprogramebis ena („kobol” – zogadekonomikur problemebze orientirebuli ena).

code n, v – **1. код; 2. система кодирования; 3. кодировать** – 1. kodi; (kodirebisaTvis gamoyenebul) simboloTa nakrebi; 2. kodirebis sistema; raime anbaniT (magaliTad, qarTuli anbaniT) Cawerili informaciis sxva sistemad (magaliTad, orobiT sistemaSi) gardaqmnis xerxi; 3. kodireba; daprogrameba, programis Sedgena; monacemTa damuSavebaSi – monacemis an kompiuteruli programis simboluri formiT gamosaxva procesorTan saurTierTmoqmedod, aseve informaciis gasacvlelad (sxva kompiuterebTan, gare mowyobilobebTan da a. S.).

code generator n – **генератор команд** – brZanebaTa (anu instruqciaTa) generatori; obieqturi kodis generatori (translatoris nawili, romelic matranslirebeli programis Sesabamis kompiuterul brZanebaTa Tanamimdevrobas warmoqmnis).

coding n – **1. кодирование; 2. программирование** – 1. kodireba (informaciis Cawera raime kodis meSveobiT); 2. daprogrameba; programebis Sedgena, kodireba (programebis Cawera raime daprogramebis enaze).

collate v – **объединять; сливать** – SeerTeba; Serwyma; ori an meti mowesrigebul monacemTa nakrebis Serwyma mowesrigebulobis pirobebis dacviT.

command n – **1. команда** – brZaneba: 1. sakompiutero programis operatori; 2. davalebaTa programuli marTvis ensis winadadeba; 3. „brZanebaTa procesoris” programis Sesasruleblad terminalidan (displeidan) Setanili sadialogo moTxovna (brZaneba); 4. mmartveli simbolo.

command file – **1. командный файл** – brZanebis faili, brZanebis Canaweri: 1. sadialogo (monitoris) brZanebebis Semcveli faili (am dros brZanebebi sruldeba paketuri reJimiT); 2. Semaval enaze gamoyenebiTi programis brZanebaTa (procedurebis) Tanamimdevrobiani faili.

comment n – **1. комментарий** – komentarebi, ganmartebebi: programis teqstis (fakultaturi) nawili, romelSic mocemulia operatorebis ganmartebebi. es nawili ar axdens gavlenas programis Sesrulebaze.

gamoiyeneba dokumentirebisa da adamianisaTvis programis zogadi „muSaobis” principis wasakiTxad, gasacnobad.

communication processor – **связной процессор** – makavSirebeli procesori; sakomunikacio procesori; monacemTa gadacemis qslis eleqtronul-logikuri da programuli kavSirebis uzrunvelmyofi procesori.

comparator n – **компаратор** – komparatori; Semdarebeli: 1. signalTa Sedarebis mowyobiloba; 2. Sedarebis programa; ori programuli versiis Semdarebeli kompiuteruli programa, romelsac SeuZlia am versiaTa identurobis dadgena an romelime sawyis kodSi cvlilebebis aRmoCena.

compilation n – **компиляция; трансляция** – kompilacia; translacia: Semaval enaze dawerili programis gardaqmna gamomaval enaze (kompiuterul brZanebebSi) warsadgenad.

compiler n – **транслятор; компилятор** – translatori; kompilatori, maRali donis daprogramebis enis teqstis sakompiutero enaze (daweril ekvivalentur programaze) gadamyvani programa.

computational linguistics n – **вычислительная лингвистика** – gamoTvliTi lingvistika. lingvistikisa da xelovnuri inteqtis momijnave mecnierebis dargi. igi kompiuteris meSveobiT ikvlevs bunebrivi enebis formalur Tviscebebs, axdens maTs analizsa da sinTezs, swavlobi kompiuteruli bunebrivenobrivi teqstebis konstruqciebs da sxv.

computer n – **компьютер, ЭВМ** – kompiuteri, eleqtronuli gamomTvleli manqana, egm-a. informaciis gardaqmnia da Sedegebis gacemis avtomatizebuli mowyobiloba, romelic muSaobs amocanis (an davalebis) gadasawyvetad Sedgenili programiT.

computer-aided design n – **система автоматизированного проектирования, САПР** – avtomatizebuli daproeqtebis sistema, **Ads.** daproeqtebis avtomatizacia. kompiuterisa da saTanado programuli uzrunvelyofis gamoyeneba nawarmTa dasaproeqteblad adamiankompiuteruli interaqciuli grafikis meSveobiT naxazebisa da sqemebis damuSaveba. dasaproeqtebeli obieqtis damodeleba, teqniki dokumentaciis gamzadeba.

computer conference n – **телеконференция** – kompiuteruli konferencia, telekonferencia kompiuteruli qslis abonentebis jgufuri urTierTobis xerxi, romelsac axorcielebs qslis programuli saSualebani (qslis abonentTa urTierTmoqmedebisaTvis dadgenili programuli wesis – oqmis Sedgena, konkretul an yvela monawilisaTvis Setyobinebis gagzavna, SetyobinebaTa Senaxva gadacemaTSoris SualedebSi da a. S.).

computer graphics n – **машинная графика** – kompiuteruli grafika; kompiuteris meSveobiT grafikuli obieqtebis Setana, gamosaxva, gardaqmna, redaqtireba da Sedegebis gamotana.

computer language – **машинный язык** – kompiuteris ena; kompiuteris brZanebaTa sistema.

computer literacy – **компьютерная грамотность** – kompiuteruli ganaTleba (meoreuli ganaTleba); adamianis mier yoveldRiur profesiul saqmianobasa da yofacxovrebaSi kompiuteris gamosayeneblad swavlebisa da Cvevebis kompleksi.

computer mail – **электронная почта** – eleqtronuli fosta; kompiuteruli fosta. kompiuteruli qslis momxmarebelTa Setyobinebebis gadagzavnisa da Senaxvis eleqtronul-programuli saSualebani.

computer network – kompiuteruli qseli; gamoTvliTi qseli (kompiuterebisa, maT Soris sxdadasxva tipis, seriisa da daniSnulebis aTobiT kompiuteris) da asobiT terminalis erTian gamoTvliT sistemaSi gasaerTianeblad saWiro makavSirebeli da sakomutacio mowyobilobebi (speckompiuterebi, procesorebi, neTbukebi, nouTbukebi...), wesebis sistemebi (oqmebi) da programuli saSualebabi.

computerphobia n – **компьютерфобия; компьютеробоязнь** – kompiuterfobia; kompiuterisadmi (zedmeti) SiSi, kompiuterTmoZuleoba, sxva sityvebiT: zizRi da SiSi kompiuterisadmi.

computer system – **вычислительная система** – kompiuteruli sistema; gamoTvliTi sistema gare mowyobilobebeiT, sainformacio kavSiris saSualebiTa da sistemuri uzrunvelyofiT aRWurvili kompiuteri an urTierTSekavSirebuli kompiuterebi.

computer vision – **машинное зрение** – kompiuteruli xedva; manqanuri xedva. gamosaxulebis Setanisa da amocnobis eleqtronuli da programuli saSualebani.

concentrator n – **концентратор** – koncentratori. sainformacio kavSiris sistemis mowyobiloba, romelic gankuTvnilia sadgurTan m terminalebis jgufis saerTo n jgufis kavSiris xazebTan SesaerTeblad (m-->n).

concurrent a – **параллельный** – paraleluri, TanaqceviTi. SeTanawyobiT-TanaqceviT momuSave programebis da procesebis Sesaxeb, romlebic sruldeba saerTo aparatul-programuli resursebis gamoyenebiT.

constant n – **константа** – konstanta, mudmiva. gamosaxuleba, romlis mniSvnloba ar icvleba kompiuteruli programis Sestruebis (arsebobs „statistikuri mudmiva”, romelic ganisazRvreba programis kompilaciis; programis gaSvebisas gansazRvruli „Sestruebis mudmiva” da a. S.).

control block – **управляющий блок** – mmarTveli bloki. raime obieqtis an mowyobilobis parametrebis Semcvel monacemTa struktura.

control bus – **шина управления** – marTvis salte (sainformacio) arxis nawili, romliTac gadaicema mmarTveli signalebi, Setyobinebebi da ssv.

conjunct n – **конъюнкт** – koniunqti; logikuri „da”; operaciis operandi.

conjunction n – **конъюнкция** – koniunqcia: 1. logikuri gamravleba (ix. aseve: AND); 2. koniunqciis operaciiT gaerTianebuli terminebisagan Sedgenili logikuri gamosaxuleba.

console n – **1. пульт оператора; 2. консоль** – 1. operatiuli pulti; saoperatoro terminali; 2. konsoli, pulti. klaviSebiani eleqtronuli mowyobiloba (klaviatura).

controller n – **контрольер** – kontroleri. kompiuteris (an kompiuteruli sistemis) centraluri procesoris, gare mowyobilobebisa da monacemTa marTvis specializebuli procesori.

control pen – **световое перо** – sinaTlis kalami. sinaTlis fanqari. displeis ekranze adamianis mier miTiTebuli (an admianisaTvis saintereso) wertilis amorCevis SuqmgrZnobiare mowyobiloba. gamoyeneba X, Y koordinatTa Sesatanad an misaTiTeblad.

control program – **управляющая программа** – mmarTveli programma: 1. kompiuteris operaciouli sistema (mmarTveli da momsaxure programebis kompleksi, romelic sxvadasxva Tanabar pirobebSi uzrunvelyofs kompiuteris muSaobis maqsimalur efeqtianobas); 2. operaciuli sistemis nawili, romelsac evaleba monacemTa dispetCerizacia.

control storage – **управляющая память** – mmarTveli mexsiereba. kompiuteris damxsomebeli mowyobiloba, romelic Seicavs mmarTvel programebsa da da mikroprogramebs. realizebulia mudmivi mexsierebis saxiT.

control total – **контрольная сумма** – sakontrolo jami. monacemTa blokSi arsebuli Canawerebis Sekrebis Sedegad miRebuli jami, romelsac monacemTa gadacemis sisworis Sesamowmeblad iyeneben.

conversational mode – **диалоговый режим, интерактивный режим** – dialoguri reJimi, interaqciuli reJimi. am reJimiT muSaobisas momxmarebeli programas aZlevs brZanebebs. amgvar brZanebebs (SekiTxvebs) mosdevs pasuxebi.

converter n – **конвертор** – konvertori. erTi saxis signalis sxva saxis signalad an erTi saxis informaciis sxva saxis informaciad gardaqmnis mowyobiloba. magaliTad, arsebobs mimdevrobiTi formidan paralelur formad, analogiuri (uwyyveti) formidan diskretul (wyvetil, cifrul) formad gardamqmneli da ssv.

coprocessor n – **копроцессор** – Tanaprocesori, TanaqceviTi procesori, specializebuli procesori, romelic ZiriTadi procesoris pralelurad asrulebs operacias.

counter n – **счетчик** – 1. mTvleli (magaliTad, impulsebisa, ricxvebisa); 2. impulsebisa, ricxvebisa, anaTvalTa raodenobisa da ssv. saTvalTa mowyobiloba; 3. brZanebaTa mTvleli (procesoris registri, romelic Seicavs Sestruebis momentSi arsebuli brZanebis misamarTs an mis momdevno misamarTs).

CP/M 86 – **операционная система для ПЭВМ -Intel-8086 („intel”)** – procesorebis bazaze agebuli 16-Tanrigini personaluri kompiuterebis operaciuli sistema. ruseTSi gamoyeneba **ДВК-3** tipis dialogur-gamoTvliT kompleqsSi.

crock n – **1. хрупкая программа; 2. громоздкая конструкция** – 1. msxvrevadi, aramdgradi (kompiuteruli) programa (programa, romelic Znelad itans cvlilebebis Setanas), meryevi programa; 2. didi da rTuli konstruqcia, uzarmazari struktura; monstri (profesiuli gamoTqma).

crop n – вырезка (изображения) – amonaWeri (grafikuli displeis ekranze gamotanili gamosaxulebis raime nawilisa. inglisur-rusul kompiuterul da dargobrив leqsikonebSi es termini ar gvxvdeba. terminebi ki avtorebma Seqmnes vebsteris kompiuteruli leqsikonis mixedviT, 1988).

crosscheck n – двойная проверка – ormagi Semowmeba; jvaredini kontroli. sxvadasxva meTodiT operaciaTa Sesrulebis kontroli, ori meTodiT amocanis amoxsnis meTodi, sxva sityvebiT: operaciaTa Sesrulebis sisworis ori meTodiT Semowmeba.

CTRL (abr. control) – „спец” – („spec”) displeis klaviaturis specialuri Rilaki, romliTac kompiuteris mexsierebaSi SeaqvT mmarTveli kodebi.

cursor n – курсор – kurzori: 1. niSani, maCvenebeli, Tavvveta, Tagvisara (ix.) mimTiTebeli (videoterminalis ekranze); mnati simbolo, romelic miuTiTebs im obieqtis adgilmdebareobas an wertils, sadac xdeba moqmedeba; 2. kurzoris marTvis mowyobiloba.

cursor control keys n – кнопки управления курсором – kurzoris marTvis Rilakebi (videoterminalisa). ekranze kurzoris gadaadgilebisaTvis gamoijeneba oTx i Rilaki (issris mimTiTeblebiT): zemoT, qvemoT, marcxniv da marjvniv marTvisaTvis, aseve gamoyeneba Rilakebi: HOME (dasawyisi), END (dasasruli), PAGE UP (sainformacio ekranis gverdis maRla aweva), PAGE DOWN (sainformacio ekranis gverdis dabla daweva).

curve plotter – графопостройтель – grafikTamgebi. organzomilebiani grafikuli gamosaxulebis avtomaturi amgebi. kodirebuli informaciis uSualod kompiuteris mexsierebidan grafikuli gamotana avtomaturad sruldeba saTanado programiT.

cut v – удалять, вырезать – mocileba; amoWra (ekranuli teqstis an gamosaxulebis fragmentisa buferSi daxsomebisa da SemdgomSi teqstis sxva adgilas Casmis mizniT).

cycle n – 1. цикл; шаг цикла; 2. такт – 1. cikli; ciklis biji; operaciaTa jgufis gameoreba; operaciaTa jgufis gameorebis uzrunvelmyofi programis konstruqcia; 2. taqt; (procesoris) elementaruli operaciis Sesrulebis xangrZlivoba.

cylinder n – цилиндр – cilindri. diskuri paketis sxvadasxvazepiriani bilikebis jgufi, romelTac erTnairi nomeri aqvT. cilindris erTi bilikidan meore bilikze gadasvlisas wamkiTxavi Tavakebi (wakiTxvis meqanizmi) ar gadaadgildeba.

D

data n – данные; информация – monacemebi; informacia. iseTi formiT warmodenili informacia, romlis damuSaveba SeeZleba adamians an kompiuters (avtomatur mowyobilobas). arsebobs anbanuri, cifruli, grafikuli, orobiTi, aTobiTi, diskretuli, uwiyeti da sxva saxis informacia.

data administrator – администратор данных – monacemTa administratori: a) adamiani _ administratori, romelic gansazRvravs, ra informacia inaxeba monacemTa bazaSi da rogor gamoijeneba igi; b) monacemTa bazis administratori _ piri an pirTa jgufi, romelic amowmebs monacemTa bazis daproeqtebisa da gamoyenebis sakiTxebs. amgvari administratoris roli TiTqmis igivea, rac operaciuli sistemis Tanmxlebi sistemuri damproeqteblisa.

data attribute – атрибут данных – monacemTa elementis atributi. monacemTa bazaSi aseTi elementebis maxasiaTebelia: sigrZe, formati, mniSDVneloba, Sewevis SezRudva da sxv.

data bank – банк данных – a) erTi dargis monacemTa erToblioba (failebi, monacemTa bazebi); b) sainformacio-sacnobaro sistemis ZiriTadi, sayrdeni monacemebis nakrebi; mas-is baza.

data base – база данных – monacemTa baza. urTierTdakavSirebul (integrirebul) monacemTa erToblioba, romelic organizebulia monacemTa bazis marTvis programis optimalurad gamosayeneblad.

data base management system – система управления базой данных, СУБД – monacemTa bazis marTvis sistema (mbms-a). monacemTa bazis fizikuri da logikuri strukturis ganmsazRvreli da masSi informaciis Setanis da mexsierebaSi SeRwevis uzrunvelmyofi programuli sistema.

data-base processor – процессор базы данных – monacemTa bazis procesori (an kompiuteri). sakuTari mexsierebis mqone specializebuli procesori, romelic monacemTa bazis funqciebs asrulebs da uzrunvelyofs mTavari kompiuteris moTxovnis Sesrulebas (informaciis damuSavebis Taobaze).

data-file – файл массив данных – monacemTa mowesrigebuli erToblioba, romelic ganixileba erTianad, mTlianad. magaliTad, romelime sawyobSi arsebuli erTi saxis nawarmis faqtura-angariSis erTi striqoni ganixileba rogorc **elementi**, mTliani faqtura angariSi – sawyobSi arsebuli yvela nawarmis **Canaweris** saxiT. aseTi Canawerebis (faqtura-angariSebis) mTliani erToblioba fails warmoadgens. amgvari failebis erTobliobas (rogorc amomwuravi informacia am sawyobsa da analogiur sxva sawyobSi arsebul yovelgvar nawarmTa Sesaxeb) **biblioTeka** ewodeba, ama Tu im dainteresebuli organizaciis mier gamoyenebul biblioTekaTa nakrebs ki – **monacemTa banki**.

datagram n –дейтаграмма – deitegremi. monacemTa qlis paketi, romelic gadaicema sxva paketisagan damoukideblad. kerZod, logikuri SeerTebisa da baTilis signalis (ix. **acknowledgement**) damyarebis gareSe.

datamation n – вычислительная техника – monacemTa damuSavebis teqnika. monacemTa avtomatizebuli damuSaveba.

data module – винчестерский диск; винчестер – vinCeesteris disk, vinCesteri. diskuri gare mowyobiloba, romelSic monacemTa gadamtani, wamkiTxavi magnituri disk da sxva meqanikuri komponentebi hermetul garsacavSia moTavsebuli. saxelwodeba warmodga didi britaneTis im qalaqis saxelwodebisagan, sadac damuSavda mowyobiloba (IBM firmis filialSi). vinCesteri xasiaTdeba Canawerebis ufro didi moculobiTa da didi simWidroviT, vidre analogiuri daniSnulebis sxva gare mexsiereba (ix. **Winchester**).

data processing – обработка данных – monacemTa damuSaveba. operacia, romelic dakavSirebulia kompiuteris mexsierebaSi teqsturi an sxva saxis (cifruli, grafikuli da a. S.) monacemTa SetanasTan, ZebnasTan, daxarisxebasTan, kvlav formirebasa da aRqmasTan.

data processing system – система обработки данных – monacemTa damuSavebis sistema, romelsac personalis monawileobiT evaleba monacemTa avtomatizebuli damuSaveba aparatuli saSualebebiTa da programuli uzrunvelyofiT.

data protection – защита данных – monacemTa dacva. mexsierebaSi arasanqcionirebuli SeRwevisagan monacemTa dakargvis an mTlianobis darRvevisagan dacva, romelic xorcieldeba aparatuli da programuli saSualebebiT.

deadlock n – тупик; тупиковая ситуация – Cixi; urTierTsawinaaRmdego Tanaqceva, CixSi mocceva, urTierTblokireba. sistemis iseTi mdgomareoba, rodesac A da B resursebis arsebobisas pirveli procesi „CaiWers” A resurss da B resursis ganTavisuflebas elodeba, meore procesi xelT igdebs B-s da A-s ganTavisuflebas elodeba.

debug driver – отладочная программа – gammaTveli programa. qveprogramis mmarTveli programma. igi ayalibebis parametrebs da amowmebs pirobebs.

debugger n – отладчик – programis gamwyobi; programis gammaTveli (gamSvebi). kompiuteruli programis saanalizo programa, romelic uzrunvelyofs mis trasirebas, naCveneb wertilSi gaCerebas an kompiuteruli programiT miTiTebuli pirobebis Sesrulebisas mexsierebis ujredebis, procesoris registrisa da programis brZanebaTa gadaxvevasa da Secvlas.

decimal arithmetic – десятичная арифметика – aTobiTi ariTmetika; Tvlis aTobiTi sistemis ricxvebz operaciebs Catareba.

dck n – 1. лентопротяжное устройство; 2. пакет перфокарт – 1. (qaRaldis) lentgamwevi meqanizmi; firgamwevi meqanizmi; 2. perfobaraTebis dasta.

declaration n – описание, определение – aRwera; gansazRvra: a) daprogramebis enis konstruqcia programuli obieqtis (indifikatoris, cvladis) an obieqtis tipis mosacemad; b) obieqtis tipis aRwera (daprogramebis eniT).

declarator n – описатель, спецификатор – aRmweri; specifikatori; identifikatori, gamRebi sityva an gamosaxuleba, romelic gansazRvravs aRweraSi mocemuli obieqtis tips an atributs.

decode v – декодировать – dekodireba, gaSifvra: a) monacemTa im formebis gardaqmna, romliTac isini gamoiyeneba an damuSavdeba; b) kodirebis operaciis sawinaRmdego operacia.

decompiler n – детранслятор – detranslatori, ukutranslatori. programa, romelic SesasvlelSi iRebs manqanur kodian programas da gadmoscems ekvivalentur programas daprogramebis enaze (xSirad uwodeben „disassemblers”).

decomposition n – декомпозиция – dekompozicia: a) amocanis dayofa qveamocanebad, b) rTuli obieqtis warmodgena martivi obieqtis saxiT.

decrement n – декремент – dekrementi: a) uaryofiTi nazrdi; gamosaklebi sidide: b) Semcireba; Semcirebis operacia; g) sidide, romliTac saTanado pirobebSi meore sidide mcirdeba.

definition ix. declaration.

DEL (abr. delete) n – символ стирания – waSlis simbolo, Secvlis simbolo. wina simbolos Secvlis operaciis aRmniSvneli mmarTveli simbolo. ASCLL kodSi warmodgenilia ricxviT 127.

descriptor n – дескриптор; паспорт – deskriptori, aRmweri; pasporti: a) monacemTa aRmweri; b) programulad an aparaturad ganxorcielebul monacemTa struktura, romelic aRwers monacemTa sxva strukturas an sxva programas; g) deskriptori, gamRebi sityva. sainformacio-saZebn sistemaSi igi warmoadgens dokunemtis maidentificirebel erT-erT sityvas (arsebobs masivis, segmentis, vektoruli da sxva deskriptorebi).

design n; v – 1. проект; 2. проектировать; разрабатывать – 1. proeqti; 2. daproeqteba; damuSaveba. kompiuteris meSveobiT damuSaveba, funqiuri daproeqteba.

device adapter – адаптер устройства – (kompiuteris gare) mowyobilobis adapteri. kompiuterisa da gare mowyobilobis reJimTa SeTanjmebis mowyobiloba. xSirad „gare mowyobilobis kontrolersac” uwodeben. kontroleri, reJimTa SeTanjmebis garda, informaciis gacvlis marTvis funcqiasac asrulebs.

device driver – драйвер устройства – mowyobilobis draiveri. kompiuteris gare da Siga damxsomebel mowyobilobebs Soris informaciis wilobrivi (porciiT) gacvlis marealizebeli programa, draiveri.

dabit n – дабит – dibiliti (erT-erTi orobTi ricxvi aseTi kombinaciidan: 00, 01, 10 an 11).

diddle v – смастерить наспех (программу) – ostaturald swrafad Secvla (manipulireba programisa).

diddling n – сдвиг (элементов изображения) – Zvra, (swrafi) gadadgileba (kompiuteris displeis ekranis satelevizio ekrani gamosaxulebis elementisa).

directive n – директива – direqtiva. mmarTveli brZaneba. sistemis marTvis enaTa winadadeba, romelic, Cveulebriv, brZanebiTi formiTaa gamoxatuli.

directory n – каталог – katalogi. failur sistemaSi aris monacemTa Cveulebrivi struktura – faili, romlis elementebi aRweren failebs da uzrunvelyofen maTSi SeRwevis teqsturi saxelebis mixedviT.

disk n – 1. диск; 2. дисковое запоминающее устройство, ДЗУ; дисковый пакет – 1. disk; xisti magnituri masalis disk, romelic ormxrivi feromagnituri nivTierebiTaa dafaruli. gankuTvnilia diskretuli informaciis magnituri CawerisaTvis (arsebobs drekadi, kaseturi da sxva saxis diskoebi); 2. kompiuteris gare damxsomebeli mowyobiloba; 3. (monacemTa) diskuri paketi.

dispatcher n – диспетчер – dispetCeri; dabali donis damgegmai. programa (operaciuli sistemis nawili), romelic prioritetis mixedviT anawilebs saerTo resursebs (magaliTad, centraluri procesoris, mexsierebis, gare mowyobilobebs da ssv.) ssvadasxva logikuri da gamoTvliTi procesebisaTvis.

display n – дисплей – displei. teqsturi (anbanur-cifruli, tabuluri) da grafikuli informaciis vizualuri asaxvisa da kompiuterSi monacemTa Setanis mowyobiloba. **SeniSvna:** am terminis ganmartebisas r. berulava da i. qvaCaxia iqve SeniSnaven, rom „aqamde ase damkvindrda „displei”. swori fonetikuri forma „disflei”.

Cven avtorebs ar veTanxmebiT, radgan displei marTebuli formaa. Sdr. **programma** da ara **frograma** (rogorc zogjer gvxvdeba qarTuli dawerilobiT) da sxv.

division n – 1. **деление**; 2. **раздел** – 1. gayofa (ariTmetikuli operacia); 2. ganyofileba (mag., monacemTa ganyofileba, romelic Seicavs misi SigTavsis aRweris programasac. **kobol**-is enaSi arsebobs proceduris, garsis, identifikasiis da sxvaTa ganyofilebebi).

drum plotter – **барабанный графопостройтель** – doluri grafikTamgebi. mbrunavi dolis zedapirze gamosaxulebis mxazveli an mxatavi grafikTamgebi.

drum printer – **барабанное печатающее устройство** – doluri striqonuli sabewdi mowyobiloba.

dump – **дамп** – dampi; (monacemTa) amobeWdva; failis an mexsierebis Sedgenilobis amobeWdva; failis amobeWdva monacemTa Sinagani struqturis Taviseburebis gauTvaliswineblad; dasabeWdad gamotanili monacemebi; dampi; (monacemTa) Camoyra, mexsierebis Sedgenilobis Camonaweri gare matarebzel.

duplex circuit – **дуплексный канал** – dupleqsuri arxi. orive mimarTulebiT informaciis erTdroulad gadacemis uzrunvelyofis arxi.;

E

ED ix. editor.

editing v – **редактировать** – redaqtireba, teqstis redaqtireba, fragmentis gadaadgileba, mocileba an Secvla da a. S. **editor n** – **редактор** – redaqtori; programa-redaqtori; redaqtirebis programa. arsebobs teqsturi, konteqsturi, sintaqsti, ekranuli, grafikuli, orTografiuli da sxva redaqtorebi.

electronic mail – **электронная почта** – eleqtronuli fosta. kompiuteris qlis momxmareblebs Soris SetyobinebaTa gadagzavnisa da Senaxvis saSualebani.

electrostatic plotter – **электростатический графопостройтель** – eleqtrostatikuri grafikTamgebi; rastruli grafikTamgebi, romelSic qaRaldis zedapirze an gamWvirvale firze gamosaxuleba gadaitaneba im eletrostatistikuri multiT, romelic gamosatan gamosaxulebas Seesabameba. am mowyobilobaSi miiRweva didi garCeviToba (150-mde wertili erT santimetrze) da feradi gamosaxulebis miReba.

emulator n – **эмулятор** – emulatori: a) erTi kompiuteris aparatuli an mikroprogramuli saSualebani, romlebic uzrunvelyofen sxva kompiuteris brZanebaTa sistemaSi Cawerili programebis saSualebas; b) programma, romelic asrulebs gare mowyobilobis mier Cveulebrev realizebul funqciias.

encode v – **(за)кодировать** – kodireba, daSifvra: a) monacemebis iseTi saxiT gardaqmna, romliTac isini Seinaxeba an gadaicema; b) dekodirebis anu gaSifvris sawinaaRmdego operacia.

end n – **конец** – dasrasruli; damTavreba, dasruleba; momsaxure sityva, romelic miuTiTebs (Sedgenili operatoris an aRweris elementis) programuli konstruqciis damTavrebasi; damTavreba (operaciis) dasrasruli, daboloeba.

enhanced a – **улучшенный, усовершенствованный** – gaumjobesebuli, srulyofili (kompiuteruli programma an aparatuli saSualeba).

enhancement – 1. **расширение**; 2. **усовершенствование** – 1. gafarToeba; damatebiT SesaZleblobaTa misaRwevi (aparaturul-programuli) saSualeba; 2. gaumjobeseba (programisa, kompiuteris nawilisa da a. S.).

ENQ (abr. **enquiry character** – **символ запроса** – SekiTxis simbolo (sainformacio) kavSiris ganmsazRvreli wesebis sistemis (anu oqmisi) mmarTveli simbolo. ASCII kodirebaSi Seesabameba ricxvi 5.

enquiry n – **запрос** – moTxovna, mimarTva. monacemTa bazis sistemisadmi an sainformacio-saZiebo sistemisadmi elementaruli mimarTva.

enter v – 1. **вводить данные**; 2. **входить** – Sesvla; (programis an qveprogramis) Sesrulebis dawyeba; (siaSi) CarTva.

entry n _ 1. элемент; статья; 2. вход; 3. ввод данных _ 1. (katalogis siis tabulis) elementi; (daprogramebis sistemis) erTeulovani operatori; muxli (lesikonisa); 2. (programaSi) Sesvlis wertili; Sesasvleli, programis an proceduris Sersrulebis dasawyisi; 3. monacemTa Setana.

environment n _ 1. програмная среда; 2. состояние _ garemo: 1. programuli saSualebani, romlebiTac urTierTmoqmedebs programa an am programis Semsrulebeli aparatura; operaciuli garemo, (brZanebaTa, instruqciaTa) programuli garsi; 2. mdgomareoba; kontaqti; programuli registrebisa da cvladebis is mniSvenelobebebi, rac ucyleli rCeba (anu Seinaxeba) da aRdgeba qveprogramis Sersrulebis periodSi an programmaTa wyvetis damuSavebisas; 3. (kompiuteris an programuli sistemis) eqspluataciis pirobebi.

EOF (abr. **end of file**) „,конец файла” _ „failis dasasruli”, „failis damTavreba” _ teqsturi failis damTavrebis miniSnebis mmarTveli simbolo. ASCII kodSi warmodenilia ricxviT 26.

EOT (abr. **end of transmission**) „, конец передачи” _ „gadacemis dasasruli”, „gadacemis damTavreba”. monacemTa gadacemis dasrulebis miniSnebis mmarTveli simbolo. ASCII kodSi warmodenilia ricxviT 2.

EOV (abr. **end of volume**) „,конец тома” _ „tomis dasasruli” (monacemTa) tomis damTavrebis niSani (Wde).

EQ (abr. **equal**) a _ 1. равняться; 2. равный _ 1. gatoleba; 2. toli.

equivalence n _ эквивалентность _ ekvivalenturoba, logikuri operacia: A ekvivalenturia B-si mxolod maSin, roca A da B erTdroulad aris WeSmariti an cru (araWeSmariti) sidideebi.

erase v _ стирать, уничтожать _ waSla (monacemTa) ganqareba, mospoba.

ergonomics n _ ергономика _ ergonomika. mecniereba, romelic Seiswavlis adamianTan manqanis (magaliTad, kompiuteruli videoterminalis, robotis an sxva adamianur-kompiuteruli marTvadi teqnikis) urTierTobisa da urTierTSeTanxmebuli moqmedebis problemebs (magaliTad, „megobruli programebiT” marTvis siadvilis, komfortis, saimedoobis, moqmedebis sizustisa da sxvaTa gaTvaliswinebiT).

error _ ошибочный байт _ Secdomiani baiti (Secdomis Semcveli baiti, romelsac kontrolis sqemebi gamoavljens); baiti, romlis TanrigebSi mowyobilobis avtomaturi kontrolisas formirdeba SemCneuli uvesivrobis tipisa da xasiaTis aRmweri informacia.

ESC (abr. **escape character**) _ символ начала управляющей последовательности _ mmarTveli Tanamimdevropebis dawyebis simbolo. mmarTveli simbolo, romelic miuTiTebs, rom mis Semdgom ganlagebuli simboloebe interpretirdeba (warmoidgineba). monacemTa gamomtani an mimRebi mowyobilobis brZaneba, zogedad, kodis gafarToebis simbolo.

escape n _ переход; вывод _ 1. gadasvla; monacemTa gadacemis gadasacemi kodebis Semdegi interpretaciis Secvla: a) mmarTveli Tanamimdevrobis dasawyisi (an damTavreba); b) sxva anbanze gadasvla; 2. gamosvla; (muSaobis reJinis) damTavreba; programuli blokis Sersrulebis damTavreba; raime reJiniT muSaobis damTavreba.

ETB (abr. **end of transmission block**) „, конец передачи блока” _ „,(programuli) blokis gadacemis dasasruli”. mmarTveli simbolo, romelsac ASCII kodSi Seesabameba ricxvi 23.

ETX (abr. **end of text**) „,конец текста” _ „teqstis dasruleba”. mmarTveli simbolo, romelic miuTiTebs gadasacwemi informaciis damTavrebaze. ASCII kodSi Seesabameba ricxvi 3.

event n _ событие _ xdomileba, piroba, romlis Sersruleba aRZravs programis an operaciuli sistemis garkveul reaqcias, rogoricaa Setyobinebis miReba, informaciis gacvlis damTavreba, sapasuxo signalis gacema da a. S.

exchange n _ 1. перестановка; 2. обмен; 3. смена _ 1. (ori programuli elementis) gadaadgileba, gadancycleba; 2. (informaciis an monacemTa) gacvla; 3. Secvla (magaliTad, magnituri diskosi, disketisa).

exclusive OR _ исключающее ИЛИ _ araekvivalenturoba „an”-is gamoricxvis operacia „2-is moduliT” Sekreba, logikuri operacia A+B WeSmaritia mxolod maSin, rodesac A da B sidideTa mniSvenelobebebi urTierTs ar Tanxvdeba.

EXE (abr. **execute**) v _ выполнять _ brZanebis (qveprogramis an programis) Sersruleba.

executive n _ диспетчер; правляющая система _ dispetCeri: mmarTveli programa (operaciuli sistemis nawili, romelic asrulebs iseTi dabali donis operaciebs, rogoricaa: procesebis virtualuri mexsierebis marTva, fizikur mowyobilobebs Soris informaciis gacvla da ssv.). gamoTvliTi sistemis resursebis marTvis, aparaturasa da momxmarebels Soris programuli procesebis urTierTmoqmedebis uzrunvelmyofeli programuli saSualeba.

exit condition _ 1. условие; выход; 2. постусловие _ 1. (programuli ciklidan) gamosvlis piroba; 2. mermepiroba anu Semdgomi piroba; qveprogramidan gamosvlis Semdeg Sesasrulebeli piroba.

exjunction n ix. _ exclusive OR.

expand v _ расширять _ gafarToeba; kompiuteruli sistemis an programis SesaZleblobaTa gafarToeba damatebiTi komponentebis SetaniT.

expert system _ экспертная система _ eqspertuli sistema. xelovnuri inteleqtis gamoyenebiTi sistema, romelic Seicavs: a) codnis bazas anu urTierTdakavSirebuli wesebis sistemas, romelSic formalizebulia konkretuli dargis specialistebis gamocdileba; b) gamotanis meqanizms, romelic amoicnobs situacias, dasvams diagnozs an moqmedebis rekomendacias iZleva mocemuli wesebisa da momxmareblisaTvis wardgenili faqtebis meSveobiT.

expression n _ выражение _ gamosaxuleba: programis elementi, romelic gamoimuSavebs (sididis) mniSvenlobas. arsebobs bulis, ariTmetikuli, mudmivi, logikuri, statikuri da sxva gamosaxulebebi.

extent n _ 1. экстент; 2. диапазон _ 1. eqstenti; (magnituri diskos) uwyyeti ubani; 2. diapazoni, gavrcelebis are.

external memory _ внешняя память _ gare mexsiareba. gare damxsomebeli mowyobiloba (magaliTad, magnituri diskuri, doluri da sxva mowyobilobebebi. abr. gdm-a).

external symbol _ внешний символ _ gare simbolo. saxeli an Wde, romelic gansazRvrulia programis sxva modulSi (maTi mniSvenloba ganisazRvreba programis gaerTmTlianebisas).

extrset v _ 1. выделять; 2. выбирать _ 1. (kompiuteruli anu manqanuri, sityvis nawilis) gamoyofa (Semdgomi operaciebis Sesasruleblad); 2. failis Canaweris nawilis amorCeva, amokreba.

F

false a _ ложный; лож _ cru (signali, impulsi), araWeSmariti (gamoTqma, winadadeba).

faulr n _ ошибка; отказ; неисправность _ Secdoma; (reJimidan) amovardna; (reJinis an procesis) uвесivroba, araswori funczionireba, unarSezRuduloba, uzusto muSaoba, muSaobis unaris nawilobrivi an sruli dakargva.

fax (abr. facsimile) n _ 1. факсимиле; 2. факсимальная связь _ 1. faqsimile; fototelegrafi, gamosaxulebis gadasacemi mowyobiloba; 2. (abonentebs Soris) faqsimiluri kavSiri.

feeder n _ фидер _ fideri; (qaRaldis perfolentis an perfobaraTis miwodebis mowyobiloba (meqanizmi).

FF (abr. form feed) _ перевод страницы _ (qaRaldis) furclis gadatana, (axali) furclis miwodeba (sabeWd mowyobilobaSi).

FIB (abr. file identification block) _ блок определения файла _ failis aRweris bloki; failis atributi Semcvel monacemTa iseTi struktura, romelsac parametris mniSvenloba aqvs.

field n _ 1. поле; 2. часть экрана; 3. часть сообщение _ 1. veli; monacemTa elementi; monacemTa saxeldeebiT nawili; 2. dokumentis, blankis, blankis monacemTa aRmnusxvelis an ekranis nawili, romelic gankuTvnilia konkretuli momxmareblisaTvis; 3. Setyobinebis nawili kompiuteruli brZanebis (an sityvis) calke damuSavebadi Tanrigebis jgufi.

figure n _ цифра _ cifri. mTeli ricxvis gamomsaxveli niSani. orobiT sistemaSi „0” an „1”.

file n _ файл _ faili: 1. strukturisa da SeRwevis meTodiT erTi tipis logikuri Canawerebis Tanamimdevroba an simravle, romlebis daprogarmebris enis meSveobiT gaformebulua mTlianad _ erTiani mTiani, erTobili saxiT; 2. saTanado tipis monacemTa bazis logikuri Canawerebis saxelwodebiTi erToblioba (Cveulebriv Cawerilia gare mexsierebaSi _ dikoze, disketze, vinCesterze da ssv.). „mimdevrobiTi fali” organizebulia masSi mimdevrobiTi SeRwevis meTodisaTvis, „uSualo SeRwevis faili” _ uSualo, pirdapiri SeRwevisaTvis.

file system _ файловая система _ failuri sistema: 1. operciuli sistemis nawili, romelic uzrunvelyofs failebze operaciebis Catarebis; 2. „iuniqs”-is operaciul sistemaSi _ diskoze Cawerili failebi, katalogebi da mmarTveli informacia.

fill v; n _ заполнение; закрашивание; роспись; закрашивать, заполнять; расписывать _ ekranis Sevseba; (ekranis bmuli ubnebis) erTi da imave feriT SeRebva. moxatva.

firmware n – спецматобеспечение; микропрограммы – (rogorc r. berulava da i. qvaCaxia miuTiTeben, rusuli ekvivalenti dadgenili ar aris). specialuri maTematicuri uzrunvelyofa; myari maTematicuri uzrunvelyofa; 1. mudmiv damxsomebel mowyobilobaSi „Cakerebuli programa”; 2. mikroprogramuli maTematicuri uzrunvelyofa, mdgradi mikroprogramebi. 3. mikroprogramebi (mudmivad Cawerili programebis Sesaxeb).

fixed disk – фиксированный диск – fiqsirebuli (magnituri) disk: 1. aramoxsnadi disk (kompiuterSi myarad CamontaJebuli mexsiereba); 2. diskuri damxsomebeli mowyobiloba.

flag n – 1. признак; флаг; 2. разделитель кадров – 1. alami; niSani; erTTanrigiani registri an logikuri Canaweri, romelic asaxavs saTanado pirobis Sesrulebas an Seusruleblobas; 2. (sainformacio) kadrebis gamyofi; kadrebis SemzRudveli.

flatbed plotter – планшетный графопостроитель – planSeturi grafikTamgebi. brtyel zedapirze dafenil qaRaldze an firze mxazveli (an damxatveli) grafikTamgebi.

flippy disk – флиппи диск – (rogorc r. berulava da i. qvaCaxia miuTiTeben, rusuli ekvivalenti dadgenili ar aris). flipi-disko: ormrxivi (magnituri) disketi, romlis yoveli mxare gamoyeneba calmxrivi disketis msgavsad martivad, „flipi”.

floating-point arithmetic – арифметика с плавающей занятой – mcocavwertialiani ariTmetika (uwodeben „mcocavmZimian ariTmetikasac”). mcocavi wertiliT („mZimiT”) warmodgenil ricxvebz Catarebli operaciebi. arsebobs saamiso mcocavwertiliani procesori.

floppy disk – гибкий диск, дискет(а), флоппи-диск – flopi-disko, disketi, Runvadi disk (specialistebi martivad ase gamoTqamen: „flopi”) magnituri nivTierebiT dafaruli polimeruli firisagan damzadebuli disk, romelic moTavsebulia mWidrod SefuTuli plastmasis an qaRaldis konvertSi, aqvs wriuli amonaWeri Camwer-wamkiTxavi magnituri Tavakebis muSaobisaTvis. ixmareba mikrokompiuteris (personaluri kompiuteris) gare damxsomebel mowyobilobad.

flowchart symbol – элемент блок-схемы – (programuli) blok-sqemis elementi. blok-sqemis wveros aRmniSvneli grafikuli gamosaxuleba, romlis forma miuTiTebis programulad Sesasrulebel saTanado moqmedebebs, rogoricaa: gamoTvla, pirobis Semowmeba, gacvla.

FLX (abr. file exchange utility) – программа копирования файлов – failebis pirgadaREbis programa formatebis gardaqmniT.

font n – шрифт – Srifti; (saTanado zomis, stilisa da moxazulobis) literebis nakrebi.

foolproof a – ошибкоустойчивый – Secdomamedegi; uxeiro gamoyenebisagan daculi (programis Sesaxeb). igi miuTiTebis iseTi programuli saSualebebis Taobaze, romlebic uazro brZanebebisa da monacemTa Setanis miuxedavad, ganagrZoben muSaobas da imavdroulad ar asruleben iseT ukuqceviT moqmedebebs, rogoricaa failebis mocileba, ganqareba, mospoba-gauCinareba.

forbidden n – запрещенный – akrZaluli, dauSvebeli, miuRebeli (monacemebi an brZanebebi, romelTa gamoyeneba saTanado konteqstSi uazrobaa).

format n – 1. формат; 2. разметка диска; 3. форматировать – 1. formati; (kompiuteris mexsierebaSi, monacemTa bazaSi an (informaciis) gare gadamtanzne monacemTa elementebisa da poziciebis ganlagebisa da warmodgenis xerxi; 2. diskos moniSvna. diskos formati (bilikebisa da seqtorebis damisamarTebad elementebad dayofis xerxi); 3. formatizeba, daformateba, monacemTa ganlageba mocemuli formatis Sesabamisad.

formatter n – форматтер – formateri, damformatebeli, daformatebis Semsrulebeli programma an teqstis momzadebis sistemis nawili; diskoebis dabeWdvis mowyobiloba.

FORTRAN (abr. Formula TRANslator) – ФОРТРАН, форктран – fortrani; samecniero-teqnikuri samuSaoebis Sesasruleblad 1959 wels damuSavebuli programebis ena, romelsac dResac farTod iyeneben ssvadasxva versiiT (saxesxvaobiT).

frame n – 1. фрейм; 2. кадр – 1. freimi; xelovnur inteleqtSi – codnis warmodgenis erTeuli, romelic aRwers cnebas an obieqts. freimi Sedgeba supercnebaze (gvarovnul cnebaze) miTiTebisa da mocemuli obieqtis supercnebisaken ganmasxvavebeli Tvisebebis aRwerisagan; 2. kadri. bitebis Tanamimdevroba, romelic moTavsebulia „Wdis” sawyis da bolo Tanamimdevrobes Soris (am Wdis CaTviT); monacemTa gadacemis qslebSi qluri urTierTmoqmedebis asaxuli doniT monacemTa ulufa, wili; (gamosaxulebis) freimi, gamosaxulebis kadri.

frame buffer – буфер изображения – gamosaxulebis buferi. buferSi gamosaxuleba inaxeba displeis ekranze gamosatanad Cveulebrivi feradi rastris saxiT.

framework n – фреймпродукция; фреймпродукт – (rusuli ekvivalenti Sesabamis leqsikonebSi ar dasturdeba). freimproduqcia, freimnawarmi; IBM PC-is (aSS) firmis personaluri kompiuterebisTa vis damzadebuli integrirebuli (programuli) sistema, romelSic gaerTianebulja „CarCos” tipis ierarqiul informaciaTa sxdasxva saxe.

front-end processor – 1. **интерфейсный процессор;** 2. **коммутационный процессор** – 1. sainformacio procesori; (monacemTa) Setana-gamotanis procesori, romelic uzrunvelyofs mZlavr kompiuterul procesorTan da ganawilebul gamoTvliT centrTan (an sistemasTan) dialogur SeRwevas; 2. sakomunikacio procesori; kompiuterul qselSi CarTul kompiuterTa urTierTmoqmedebis uzrunvelmyofi specialuri procesori.

FS (abr. **file separator**) – „**разделитель файлов**“ – „failebis damyofi“ (mmarTveli simbolo, romelsac ASCII kodSi Seesabameba ricxvi 28).

full adder – полный сумматор – sruli sumatori, sruli majamebeli, ori orobiTi Tanrigis jamis gamosaTvleli mowyobiloba, romelsac aqvs sami Sesasvleli (ori Sesakrebisa da erTi wina Tanrigidan gadatanisaTvvis) da ori gamosasvleli (maSedegebeli jamisa da gadatanisaTvvis). srul sumatorebs iyeneben paraleluri sumatorebis asagebad, kerZod, mravalcifra ricxvebis jamis gamosaTvlelad.

function key – функциональная клавиатура – funciuri klaviatura. mocemuli programis Sesasruleblad gamoyenebuli terminaluri mowyobiloba (displei, konsoli, teletaipi da ssv.) klaviaturis mmarTveli Rilaki (klaviSi).

G

game tree – дерево игры – TamaSis xe. (maTematikuri xe), romlis wvero Seesatyviseba raime TamaSSi aRZrul poziciebs, xolo Sto – morig sylebs. amgvari xis Ziri sawyiis pozicias Seesabameba.

gateway n – (межсетевой) шлюз – (qselTaSorisi) rabi. kompiuterebis qselTaSorisi kavSiris uzrunvelmyofi aparatu da programuli saSualebani.

CE (abr. greater or equal) – „**больше или равно**“ – „meti an toli“ (Sedarebis operacia).

ganeration – 1. **генерация;** 2. **поколение;** 3. **версия** – (programuli) produqciis generacia, warmoqmna; 2. (kompiuterTa) Taoba; 3. (programuli versia). arsebobs sxdasxva saxis generacia (kodas, gamosaxulebis, operaciuli sistemis, suraTisa da a. S.).

get v – прочитать – wakiTxva, failis, monacemTa bazis an gare mowyobilobis CanawerTa wakiTxvis mowyobiloba.

geocoding n – геокодирование – geokidireba; geodaprogrameba (r. berulava da i. qvaCaxia miuTiTeben, rom inglisur-rusul kompiuterul leqsikonebSi da sxdagan fiksirebuli ar aris). grafikuli displeis monacemTa warmodgenis meTodi, romelSic koordinatebi ganixileba geografiul adgilmdebareobasTan mimarTebiT.

GIGO (abr. **garbage-in, garbage-out**) – „**каков запрос, таков ответ**“ – „rogoric SekiTxva, iseTi – pasuxi“. arakoreqtuli programisaTvvis morgebuli terminologiuri gamoTqma. amgvari programa ar amowmebs kompiuterSi Semaval monacemTa siswores da amitomac uazro pasuxebs (Sedegebs) ar iZleva.

glare n – блики – 1. aTinaTi (displeis ekranis zedapiridan); 2. brwyinvaleba, kaSkaSi; TvalismomWreli naTeba.

glitch n – 1. глитч; помеха; 2. продвигаться толчками; 3. сбой – 1. glitCi; xanmokle (impulsuri) Seferxeba; gaxtoma; gasrialeba (mimTiTeblisa an Tavvvetasi (//Tgvistarasi) displeis ekranze); 3. (profesiuli gamoTqma) – glitCi (qronikuli efeqt, romelic warmoiqmneba arasworis daprogramebis Sedegad); (reJimidani) amovardna; 4. gaWdva; buqsaoba.

GOTO – переход; передача управления – gadasvla, marTvis gadacema.

GOTO statement – оператор перехода – gadasvlis operatori; upirobo gadasvlis operatori, romelsac procedurul enebSi iyeneben programis opertorebis bunebrivi mimdevrobis Secvlis misaTiTeblad.

grammar _ грамматика _ gramatika (enis formaluri aRwera). arsebobs ssvadasxva saxis gramatika: aracalsaxa (konteqsturad Tavisufali gramatika, romelSic erT sityvas Seesabameba Sedegis gamotanis ramdenime xe), atributuli, bmul-konteqsturi, funqciuri, damokidebuli da ssv.

gramatics _ грамматика _ (bunebrivi enis) gramatika.

graph _ 1. график; 2. график _ 1. grafi. StoebiT SeerTebul wveroTa sasruli simravle; 2. grfiki; diagrama. arsebobs ssvadasxva tipis diagrama: cikluri, mierTebuli; monacemTa nakadis, bryeli, mimarTuli svetisebri da ssv.

grapheme _ графема _ grafema; naweri teqstis elementaruli erTeuli: aso, ieroglifi, sasveni niSani da ssv.

graphic interface _ графический интерфейс _ grafikuli interfeisi. grafikuli displeis meSveobiT adamiankompiuteruli grafikuli interaqciis (urTierTmoqmedebis) aparatal-programuli saSualeba.

graphics _ графика _ grafika: 1. sistemebi da saSualebebi, romlebic uzrunvelyofen monacemTa Setanas displeis ekranze maTi gamosaxvisaTvis da qaRaldze gamosaxulebaTa dasabeWdad; 2. daprogarmebis sistemis mizania gamosaxulebaTa agebisa da gardaqmnis damuSaveba. arsebobs ssvadasxva tipis grafika: interaqciuli, koordinatuli, gamosaxulebis, veqtoruli, komerciuli da ssv.

graphics digitizer _ устройство цифрового ввода изображения _ gamosaxulebaTa cifruli Setanis mowyobiloba, romelic uzrunvelyofa organzomilebiani (maT Soris naxevradtonuri) gamosaxulebis kompiuterSi Setanas rastruli matrixis formiT.

graphics editor _ графический редактор _ grafikuli redaqtori; gamosaxulebaTa redaqtori. gamosaxulebaTa redaqtirebis aparatal-programuli saSualeba.

graphics mode _ графический режим _ grafikuli reJimi. displeis muSaobis reJimi, romelic grafikul gamosaxulebaTa gamotanas uzrunvelyofs.

Gray code _ код Грея _ greis kodi. orobiTi kodi, romlis TanamimdevrobiTi elementebi gansxvavdebian mxolod erTi TanrigiT (magliTad, 000, 001, 011, 111, 101, 100, 110, 010).

GS (abr. group separator) _ „разделитель групп” _ „jgufebis damyofi”. mmartveli simbolo, romelsac ASCII kodSi ricxvi 29 Seesabameba.

GT (abr. greater than) _ „больше чем” _ „meti, vidre” (Sedarebis operacia).

guard bit _ разряд защиты _ (informaciis) dacvis Tanrigi, dacvis biti.

guard bit _ разряды защиты _ (informaciis) dacvis Tanrigi, saSualedo Sedegebis damatebiTi Tanrigi, romlebic sizustis Senaxvas uzrunvelyofen.

gulp n _ галп _ galpi, baitebis jgufi, romelic erTianad, mTlianad muSavdeba.

gynoid n _ Дженоид, дженоид _ jinoidi; qalis msgavsi roboti (inglisur-rusul kompiuterul leqsikonebSi, rogorc r. berulava da i. qvaCaxia SeniSnaven, araa dafiqsirebuli. Cveni SemowmebiT, es termini saerTod ar Cans A.B. Борковский-б, Б.И., Зайчик-is Л.И. Боровикова-s oTxenovan (inglisur-rusul-germanul-frangul) leqsikonSi). mdedrobiTi roboti. mamakacis msgavsi robotia android _ endroidi (mamrobiTi roboti).

H

hacker n _ хекер _ hekeri: 1. dmprogramebeli, romelsac detaluri specifikaciis dasamuSaveblad operatiulad Seaqvs Sesworebebi aradokumentirebul momuSave programebSi 2. kompiuteruli qlisli momxmarebeli, romelic arasanqcionirebuli, arakanonieri qmedebiT eZiebs dacul informacias misi Secvlis an waSlis mizniT. **SeniSvna:** dRes Tnamedrove qarTul zepirmetyvelebaSi internetmomxmarebeli „hekeris” nacvlad „haker” sityvaformis xmarebas irCevs.

half-adder _ **полусумматор** _ naxevarmajamebeli, naxevarsumatori. ori orobiTi Tanrigis jamis gamosaTyleli mowyobiloba; aqvs ori Sesasvleli da ori gamosasvleli. ori naxevarmajamebeli adgens erT srul majamebeli, srul sumators.

half-word n _ **полуслово** _ naxevarsityva. kompiuteruli sityvis naxevartevadobis mexsierebis elementi.

handler _ **1. подпрограмма взаимодействия с ВЗУ; 2. подпрограмма реакции на ситуацию** _ 1. draiveri; kompiuteris gare mexsierebasTan saurTierTmoqmedo qveprograma; 2. gansakuTrebul situacaze sapasuxo reaqciis qveprograma.

hangup _ **„зависание”** _ Camokideba; dakideba; kompiuteruli sistemis mdgomareoba, rodesac igi Sedegebis gamocemas wyvets da gare SekiTxbvez ar pasuxobs.

hard copy _ **распечатка** _ amonabeWdi. dokumenturi piri (asli). kompiuteris mexsierebidan qaRaldze amonabeWdi an kompiuterSi Sesrulebuli samuSaos Sedegis qaRaldze grafikis saxiT gadatanili informacia.

hardware n _ **аппаратные средатва** _ (kompiuteris) aparatuli saSualebani; fizikuri aparatura; teqnikuri saSualebani (meqanikuri, magnituri, eleqrului, elektronuli, optikuri da sxv.).

hartley n _ **хартли** _ hartli. informaciis sazomi erTeuli. warmodenilia erTi aTobiTi cifriT. informaciis I raodenoba. I=plog2h, sadac h aris ricxvis Tanrigoba, p_Tvlis sistemis fuZe.

hashing n _ **хеширование** _ heSireba.; monacemTa struqturebis (heS-tabulebis) organizebis xerxi, romelic uzrunvelyofs informaciis efeqtur Ziebas da Sevsebas.

header n _ **заголовок** _ saTauri; failis, Setyobinebis an Canaweris mmarTveli nawili, romelic win uZRvis sainformacio nawils (teqstebs); 2. (sainformacio nawilis) garegnuli aRwera; 3. (nabeWdi gverdis) qudi, Tavsarqmeli, kolonti.

heap n _ **динамическая область** _ (kompiuteris) dinamikuri are; mexsierebis ubani, romlis segmentebi dinamikurad nawildeba sxvadasxvagvari gamoyenebisaTvis.

help n _ **подскалка** _ (sainformacio) daxmareba, dokumentirebuli karnaxi (dialogur reJimSi). dialoguri (interaqciuli) sistemis programuli saSualebani, romlebiTac displeis ekranze miiReba aparatul-programmuli da sainformacio sistemis arsebuli mdgomareobis operaciebisa da brZanebebis amsaxveli monacemebi.

hesitation n _ **приостановка** _ xanmokle SeCereba (programis Sesrulebisa); arsebulze ufro swrafad Sesrulebeli moTxovnis dasamuSaveblad programis moqmedebis xanmokle SeCereba.

hierarchical network _ **нерархическая сеть** _ ierarqiuli qseli, sainformacio qseli, romelSic sainformacio xazebi da kvanZebi ramdenime doned iyofa. am doneebs aqvT SeerTebaTa sxvadasxva struqtura; amasTanave yvela donis teqnikuri saSualeba erTgvarovania. dabali done umetesad radialuri struqturisaa, ufro maRali done ki _ ganawilebuli struqturis.

hierarchical storage _ **нерархическая память** _ ierarqiuli mexsiereba, urTierTSekavSirebuli damxsomebeli mowyobilobebis sistema. nawili mowyobiloba swarafmoqmedia da mcire tevadobis, nawili ki _ ufro didi tevadobisa da dabali siCqaris.

high a _ **старший** _ umaRlesi: 1. umaRlesi Tanrigi, marcxena kideze mdebare cifri (TanrigiT warmodenil ricxvSi); 2. maRali misamarTis mqone (ujredis mexsierebis ubanSi).

high level language _ **язык высокого уровня** _ maRali donis ena; daprogarmebris ena, romlis monacemTa struqtura da konstruqcja adamianisaTvis gasageb bunebrev cnebebs asaxavs.

highway n _ **шина** _ (sainformavio) salte, kompiuteris komponentTaSorisi magistrali.

hit n _ **совпадение** _ damTxveva; Tanxvedra. monacemTa ori elementis Sedareba, ris Sedegadac maTi igiveoba aRmoCndeba.

holding n _ **хранение (данных)** _ (monacemTa) Senaxva, daunjeba (mag., informaciisa).

Hollerith card _ **перфокарта Холлерита** _ holeriTis perfo(rirebuli) baraTi. 80-svetiani sakompiutero perfobaraTi, romelSic teqsturi informacia mocemulia holeriTis kodis mixedviT Sesrulebuli naxvretebiT.

home computer _ **домашняя ЭВМ** _ sajaxo kompiuteri, personaluri kompiuteri; perko.

host computer _ 1. **главная ЭВМ; 2. рабочая ЭВМ; 3. инструментальная ЭВМ** _ 1. mTavari kompiuteri (mravalkompiuteriani sistemisa); hostkompiuteri. ZiriTadi informaciis dammuSavebeli kompiuteri; 2. muSa kompiuteri; qslis kompiuteri, romelic qselSi gadascems monacemebs da asrulebs programebs; 3. sainstrumento kompiuteri; axal programadammuSavebel kross-sistemaSi momuSave kompiuteri.

hot potato routing _ **метод быстрой передачи информации** _ informaciis swrafi gadacemis meTodi. sainformacio paketebis damarSrutebis meTodi, romlis ganxorcielebis kompiuteruli qslis kvanZi cdilobs rac SeiZleba Sors da Cqara gadaces paketi Tundac marSrutis dagrZelebis xarze.

housekeeping n _ **служебное действие** _ sasamsaxuro moqmedebebi. daprogramebis sistemis an programis informaciis Setana-gamotana, mexsierebis marTva, erTi procesis meoriT Secvla da a. S.

HT (abr. horizontal tab.) _ **символ табуляции** _ (horizontalurad) databulebis simbolo, romelic ASCII kodSi warmodgenilia ricxviT 9.

hue n _ **цвет; оттенок** _ 1. feri; 2. elferi, ieri.

I

IBM PC _ **персональный компьютер ИБМ, ПК ИБМ** _ „ibm” firmis personaluri kompiuteri. 16- Tanrigiani personaluri kompiuteri, romelic ZiriTadar agebulia „intel 8088” mikroprocesoris bazaze. misi genealogiuri ojaxis modifikaciebia: IBM PC/XT; PC Jr, IBM PC/AT da sxv., romlebic aRWurvilia vinCesteris diskoebiT.

icon _ **пиктограмма** _ piqtograma. sainformacio obieqtis an operaciis pirobiTi aRniSvna (interaqciul sistemebSi). piqtogramaze kurzoris dayenebiT (piqtogramis miTiTebiT) momxmarebeli Sesabamisi operaciisinicirebas axdens an operaciis argumentis mniSnelobas aniWebs.

identification n _ **идентификация** _ 1. identifikacia; obieqtis gaigiveba sistemisaTvis cnobil erT-erT obieqtan. magaliTad, momxmareblis identifikacia xdeba gamoTvliT procesSi misi uflebamoselebis gansasazRvravad; 2. obieqtis saidentifikacio Wde (magaliTad, magnitur firze naWdevi).

identifier n _ **идентификатор** _ 1. identifikatori, amomcnobi. programis an gamoTvliTi sistemis saxelwodebis aRmnisVnel simboloTa striqoni. arsebobs masivis, cvladis, tomisa da sxva idenfifikaciebie.

IF-THEN-ELSE _ **условный оператор** _ „Tu ara da sxva” (pirobTi operatori). mmartveli konstruqcia, romelic aRwers pirobas an moqmedebas, romelic sruldeba imis mixedviT, Tu ramdenad WeSmaritia piroba.

image n _ **1. изображение; 2. образ; 3. загрузочный модуль** _ 1. gamosaxuleba; (ekranze) gamotanili gamosaxuleba. programebis mier damuSavebul gamosaxulebaTa TvalnaTliivi warmodgena; 2. saxe, monacemTa logikuri piri (asli), romelic arsebobs sxva adgilas (magaliTad, kompiuteris mexsierebaSi) an sxva warmodgeniT; 3. CasatvirTi moduli; amocanis saxe.

image graphics _ **растровая графика** _ rastruli grafika. rastruli matricis saxis gamosaxulebaTa dasamuSavebeli saSualebani.

image memory _ **память изображения** _ 1. gamosaxulebis mexsiereba. operatiuli mexsierebis ubani, romelSiC gamosaxulebis koordinatebi inaxeba.

IMP (abr. interface message processor) _ **интерфейсный процессор сообщений** _ SetybinebaTa sainterfeiso procesori. sabazo kompiuteruli qslis minikompiuteri, romelic asrulebs paketis komutaciisa da damarSrutebis davalebas, uzrunvelyofs qselSi terminalebis CarTvas, SetybinebaTa gaSifvras da sxv.

impact printer _ **устройство контактной печати** _ kontaqturi sabeWdi mowyobiloba.

imperative _ **императивный** _ imperatiuli; raime gamoTvliTi an logikuri moqmedebis Sesrulebis Semcveli miTiTeba.

implication _ **импликация** _ implikacia; logikuri operacia, romelic iRebs mniSvnelobas „cru”, magaliTad, orargumentian gamosaxulebaSi Tu pirveli argumentis mniSvnelobaa „WeSmariti”, meorisa ki _ „cru”. yvela danarCen SemTxvevaSi iRebs mniSvnelobas „WeSmariti”.

inclusive OR _ **включающее ИЛИ** _ „an”-is (logikis) Semcveli; diziunqcia. logikuri operacia, romelic „WeSmarit” mniSvnelobas mxolod maSin iZens, rodesac erT-erTi wevris mniSvneloba aris „WeSmariti”.

increment n _ **1. шаг; 2. увеличивать** _ 1. nabiji; misamatebeli sidide; 2. gadideba, gazarida.

increment size _ **размер инкремента** _ inkrementis zoma, biji. kompiuterul grafikaSi _ gamosaxulebis zedapiris mezobel damisamarTebad wertilebs Soris manZili.

index n, v _ **1. индекс; 2. индексировать** _ 1. indeksi; mimTiTebeli; monacemTa struktura, romlis CanawerebSi SeRweva uzrunvelyofilia gasaRebiT; 2. daindeqseba, indeqsireba, indeqsis formireba; 3. simbolo an cifri, romelic gamoyenebulia msgavsi sidideebis formati. kompiuteruli brZanebebis, Tanrigebis raodenoba, romelic Seicavs operaciis kodisa da operandebis misamarTebis Tanrigebis; 2. kompiuteruli brZanebebis misamarTebis raodenoba.

indexed file _ **индексированный файл** _ daindeqsebuli fali. faili, romlis CanawerebSi SesaRwevad saTanado indeksi arsebobs.

indicative data _ **характеристические данные** _ damaxasiaTebeli monacemebi. obieqtis saxasiaTo monacemebi. obieqtis mudmivi maxasiaTeblis aRmweri (magaliTad, momxmareblis gvari).

inequivalence n _ **неэквивалентность** _ araekvivalenturoba, aratolmniSvnelovnoba. „an” gamomricxavi (logikuri funqcia an operacia); „oris moduliT” Sekreba, A da B-saTvis logikuri operacia WeSmaritia mxolod maSin, rodesac A da B erTmaneTs ar emTxveva, tol mniSvnelovan sididebs ar warmoadgens.

inference n _ **вывод** _ logikuri daskvna; (logikuri) Sedegi.

inference chain _ **цепочка вывода** _ daskvnis wredi. logikuri daskvnis wredSi gamoyenebuli wesebisa da faqtebis Tanamimdevroba, romelsac xmaroben logikuri daskvnis gamosatanad.

infix operator _ **инфiksная операция** _ infiqsuri operacia; binaruli operacia, rodesac operaciis niSani Caiwereba operandebis SuaSi (magaliTad, niSani „+” logikur gamosaxulebaSi A+B. arsebobs prefiqsuli operacia (operaciis niSnebi operandis win Caiwereba) da postfisuri operacia (niSnebi operandis Semdeg Caiwereba)).

information n _ **информация** _ informacia (laT. informatio _ gacnoba, gadacema, cnoba, Setyobineba). igi, rogorc samecniero termini, xmarebaSi kibernetikis ganviTarebasTan erTad XX saukunis meore naxevidan Semovida. swored am periodidan vlindeba mecnierTa mxridan gansakuTreboli yuradReba informaciis fenomenisadmi. man zogadmechneruli kategoriis statusi male miiRo da pov a gamoyeneba ara marto kibernetikaSi, aramed sabunebismetyelo da humanitarul mecnierebebSic, miuxedavad amisa, is kvlav rCeba mecnierebis jer kidev bolomde gamourkvevel, Sinaarsis mraavalwaxnagovnebiT gamorCeul fundamentur cnebad. dRemde grZeldeba informaciis cnebis zogadi Tvisebebisa da kanonzomierebebis Zieba, misi mniSvnelobisa da arsis axsnis mcdelobebi. rogorc XX saukunis udidesi mecnieri norbert vineri wers, „namdvili informaciis gazomva SeuZlebelia”.

initialization n _ **инициализация** _ inicializacia, saxelis mikuTvneba (saxeldeba): 1. programis cvladebisaTvis sawyis mniSvnelobaTa miniWeba; 2. diskoebis moWdeva (moniSvna) da masSi mmartVeli informaciis Cawera.

initializer n _ **инициализатор** _ inicializatori. damwyebi, wamomwyebi. cvladis an cvladebis sawyis mdgomareobaTa aRmweri gamosaxuleba.

initiation n _ **инициализация** _inicireba, dawyeba. davalebis bijis amorCevis procesi am bijis Sesasruleblad, Sesatana-gamosatanis mowyobilobis gamosayofad.

inking n _ **рисование** _ xatva, melniani kalmiT Semoxazva kompiuterul grafikaSi _ koordinatebis Semtani mowyobilobis meSveobiT swori da texili xazebis Setana.

in-line _ **1. встроенный; 2. подключенный** _ 1. CaSenebuli. erT xazze CarTuli, erToblivad momuSave; 2. mierTebuli centraluri procesoris marTvis gare mowyobiloba.

in-line code _ **1. машинные команды** _ kompiuteruli brZanebebi. translatoris mier generirebuli (Seqmnili) kompiuteruli brZanebebi, romlebic raime moqmedebas axorcieleben Semsrulebeli sistemis qveprogramisadmi mimarTvis gareSe.

input _ **1. ввод; 2. входное устройство** _ 1. Setana; 2. Sesatani monacemebi; Sesasvlelze mdebare sawyisi monacemebi; 3. (monacemTa) Sesatani mowyobiloba; 4. Sesasvleli (wredisa, mowyobilobisa), Sesatani signali,

Sesatani simZlavre; 5. monacemTa Setana: monacemTa gadawera gare mowyobilobidan operatiul mexsierebaSi; monacemTa programisaTvis gadawodeba Sesatani mowyobilobis meSveobiT.

input buffer _ **1. ввод; 2. входной буффер** _ 1. Sesasvleli buferi; operatiuli mexsierebis ubani, romelic gamoyenebulia Sesatani mowyobilobebidan miRebuli monacemebis blokis dasaxsomeblad, Semdgom ki centralur procesorSi dasamuSaveblad.

input-output _ **1. вводыввод; 2. обмен** _ 1. Setana-gamotana; informaciis Sesatan-gamosatani mowyobiloba; Sesaslel-gamosasvleli; 2. (informaciis) gacvla. operatiul mexsierebasa da gare mowyobilobebs Soris monacemTa gadacemis operacia. termins „gacvla” iyeneben kompiuterul sistemaSi monacemTa Siga gadacemebisas, am monacemTa gardaqmnis gareSe operaciebis Catarebis.

insert mode _ **режим вставки** _ (literebsSorisi, asoTSorisi) CarTvis reJimi; asoebis gawevis reJimi; kerZod, ekranul redaqtorebSi klaviaturidan Setanili literebis CarTva kursoiT miTiTebuli literis win.

install _ **1. устанавливать, настраивать; 2. включать; 3. налаживать** _ 1. dayeneba; awyoba, konkretul kompiuterze samuSaod programuli sistemebis parametrebisa da programuli nakrebis dayeneba; 2. marTva; dayeneba; mocemul operaciul sistemaSi amocanis gamosayenebel saxemde dayvana; 3. dayeneba; Cadgma ,diskur gare damxsomebel mowyobilobaSi sacvleli diskos dayeneba (Cadgma); 4. gawyoba (kompiuteruli sistemisa, samecniero-kvleviTi avtomatizebuli xelsawyoevisa da a.S.).

instruction _ **команда, инструкция** _ (sakompiutero) brZaneba, instruqcia: 1. programis Sesrulebis bijis ganmsazRvreli danawesi (miTiTeba), romelic Seicavs operacias, operandebis misamarTsa da sasamsaxuro niSnebs (kompiuteruli brZaneba Sedis arqiteqturis doneze kompiuteris brZanebis sistemaSi); 2. Semsrulebel mowyobilobaSi saTanado operaciis damwyebi mmartveli signali; 3. saTanado programis Sesasruleblad centraluri procesorisadmi gagzavnili SekiTtxva.

instruction format _ **формат команды** _ 1. brZanebis formati. kompiuteruli brZanebebis Tanrigebis raodenoba, romelic Seicavs operaciis kodisa da operandebis misamarTebis Tanrigebs; 2. kompiuteruli brZanebis misamarTebis raodenoba.

instruction modifier _ **модификатор команд** _ brZanebaTa modifikatori. sakompiutero sityva, romelic gamoyenebulia brZanebis kiduri marcxena anu samisamarTo nawilis Sesacvlelad.

instruction register _ **регистр команд** _ brZanebebis registri, romelic mocemul momentSi Seicavs Sesasrulebel brZanebas.

instruction set _ **система команд** _ brZanebaTa sistema. kompiuteris mier Sesasrulebel operaciebisa da programmaSi maTi kodirebis wesebis erToblioba.

instruction stream _ **поток команд** _ 1. brZanebaTa nakadi. kompiuteris mexsierebidan procesorSi Sesul brZanebaTa Tanamimdevroba; 2. mocemuli kompiuteris enaze dasaSveb yvela brZanebaTa sruli nakrebi.

integrated circuit _ **интегральная схема** _ integraluri sqema, mikrosqema. eleqtronuli aparaturis funciuri kvanZi, romlis molekulebis doneze Sersrulebuli yvela aqtiuri (tranzistori) da pasiuri (diodi, rezistori, kondensatori) komponenti „CaSenebulia” naxeved gamtar firfitaSi. integraluri sqema Seadgens erTian, monoliTur kristals, romlis komponentSorisi kavSirebic molekulebis donezea ganxorcielebuli. 100-ze naklebi komponentis mqone mikrosqemas (integralur sqemas) uwodeben mcire integraciis, 100-100-komponentianebs _ saSualo intergraciis, 1000-ze met (ramdenime aTas) komponentianebs _ didi integraciis, xolo ufru met komponentianebs _ zemaRali integraciis anu zemaRal integralur sqemebs (funciur mowyobilobebs).

integrated csystem _ **интегрированная система** _ integrirebuli sistema, integrirebuli paketi. momxmareblis sxvadasxva sainformacio da logikuri gamoTvliTi procesebis uzrunvelmyofi gamoyenebiTi sistema, romelSic ganxorcielebulia momxmareblisa da gamoyenebiTi sistemis komponentebis urTierTobisa da monacemTa warmodgenis erTiani xerxi. integrirebuli sistemebis personalur kompiuterebSi standartuli gamoyenebis farTo SesaZleblobebia: teqstebis momzadeba, monacemTa asaxva da amobeWdva, sainformascio kavSiri modemis meSveobiT da a. S.

intelligence n _ **интеллект** _ inteleqt. xelovnuri inteleqt. informatikis nawili, romelSic amocanis amoxsnis an davalebis gadawyvetis meTodebis damuSavebis ar monawileobs formaluri algoriTmebi. masSi met-naklebad imitirebulia adamianis SemoqmedebeiTi procesebi: bunebriv enaze laparaki (pirdapiri gagebiT da displeis ekranze teqstebis gamotaniT), swavleba, saxeTa amocnoba, TeoremaTa damtkiceba da a. S.

intelligent controller – **интеллектуальный контроллер** – inteleqtualuri kontroleri. specializebuli procesori, romelic informaciaTa gacvlis garda asrulebs damatebiT „inteleqtualur” funqciebs: monacemTa redaqtirebas, maTi sizustis kontrols, rTul brZanebaTa damuSavebas da ssv.

intelligent terminal – **интеллектуальный терминал** – inteleqtualuri terminali: 1. sakuTarmexsierebiani da mikroprocesoriani terminali, romelSic monacemTa redaqtireba da gardaqmna xdeba avtonomiurad, komopiuTerTan kavSiris gareSe; 2. (kompiuteruli qslis) did kompiuterTan mierTebuli personaluri kompiuteri, romelic marali donis daprogarmebis enebiT funqcionirebs; mas aqvs interaqciis reJimi, grafikuli displei da a. S.

interactive – **интерактивный** – interaqciuli; dialoguri. programuli sistemis an/da kompiuteris reJimis Sesaxeb, romelsac aqvs sistemis an/da kompiuteris reJimisaTvis damaxasiaTebeli adamiankompiuteruli dialoguri attributebi, magaliTad, momxmareblis mier kompiuterSi Setanili brZanebis Sesabamisi pasuxi da ssv. dialoguri reJimis dasamyareblad gamoyeneba displeis klaviatura, sinaTlis fanqari da ssv. drois dayofis sistemaSi ganxorcielebul dialogur reJimSi teqsturi brZanebebis (SekiTxvebis) da teqsturi pasuxebis (miwvevis) gacvla umcires droSi xdeba. amgvari reJimi praqtikulad droSi uwyyetad mimdinare dialogs uzrunvelyofs.

interactive graphics – **интерактивная графика** – interaqciuli grafika: 1. sistemuri saSualebani, romlebiTac displeis klaviaturiT an/da mimniSnebliT (magaliTad, sakoordinato saxeluri – joistiki, sinaTlis kalami, eleqtronuli „Tagyi” (Tagvisara), kuroris marTvis klaviSi) momxmareblis mier Setanili brZanebis Sesabamisad SesaZlebelia grafikuli gamosaxulebebis formireba da koreqtireba. interaqciuli grafikuli saSualebebiT momxmarebeli axdens ekranze gamotanili gamosaxulebis aRqmas – gaxedvas (gansmtrobas, Tvalierebas, TvalTvals), analizsa da modifificrebas; 2. interaqciuli grafikis sistemis damuSavebasTan dakavSirebuli daprogarmebe.

interfase n – **интерфейс** – interfesi: 1. (ori sistemis mowyobilobis an programis) sazRvari; 2. reJimebis, procesebis SeuRlebis (anu SeTanjmebis) saSualebani; SekavSirebis eleqtronul-logikuri saSualebani; gamoTvliTi sistemis mowyobilobaTa an/da programmaTa logikuri an fizikuri urTierTmoqmedebis uzrunvelmyofi SemTanjmebeli saSualebebisa da wesebis erToblioba. fizikuri interfesi gansazRvravs kavSiris arxis Sepirispirebis tips, signalebis doneebs, impedanss (srul winaRobas), sinqronizacias da ssv., programuli interfesi ki – dasaSvebi procedurebis an operaciaTa da maTi prametrebis erTobliobas, cvladebis sias, mexsierebis an sxa obieqtebis ubnebis SigTavss; 3. (reJimebis, procesebis) SeuRleba, SeTanjmeba, urTierTSekavSireba; 4. (reJimebis, procesebis) SeuRlebis, SeTanjmebis, urTierTSekavSirebis mowyobiloba (aparatura); SekavSirebis elementebi da marTvis damxmare sqemebi, romlebic gamoyenebulia mowyobilobaTa dasakavSireblad; 5. (reJimebis, procesebis) SeuRlebis uzrunvelyofa; 6. urTierTmoqmedeba; ori programuli erTeulis urTierTSekavSirebis maxasiaTebeli. arsebobs adamiankompiuteruli, grafikuli, bunebrivi enis, fizikuri, programuli, momxmareblisa da sxa saxis interfisebi.

interfase computer – **интерфейская ЭВМ** – sainterfeiso kompiuteri. reJimTa SesauRlebeli mowyobilobisaTvis gamoyenebuli mini- an mikrokompiuteri.

interfase devise – **устройство сопряжения** – SesauRlebeli mowyobiloba, interfesi. mowyobiloba, romelic uzrunvelyofs kompiuteris SeuRlebas gare mowyobilobasTan, kompiuter qselTan an sxa kompiuterTan.

internal memory – **собственная память; оперативная память** – 1. sakuTari mexsiereba; kompiuteris gare mowyobilobis operatiuli mexsiereba; 2. operatiuli mexsiereba (**ом**); ZiriTadi mexsiereba; opertiuli damxsomebeli mowyobiloba, romelic centralur procesorTanaa dakavSirebuli da uSualod monawileobs ariTmetikul-logikur operaciebSi.

internal schema – **внутренняя схема** – Siga sqema, monacemTa bazis fizikuri struqturis aRwera, romelSic mocemulia Casaweri informaciis Senaxvis formatis, SeRwevis meTodebis da gare mowyobilobebSi ganawilebis aRwerebi.

internetworking n – **объединение сетей** – Sidaqluri gaerTianeBa; Sidaqluri urTierTmoqmedeba. ramdenime kompiuteruli qslis ufrO maRali donis erTian gamoTvliT sistemaSi eleqtronul-logikuri SekavSireba. amisaTvis ZiriTadar gamoyeneba ori meTodi: dapaketeba da translacia. farTod iyeneben or qsels Soris gadasavlels, romelsac rabi (qselTaSorisi interfesi) ewodeba. rabebis raodenoba da funqciebi damokidebulia qslabis SeerTebis meTodze.

interpretation n – **интерпретация** – interpretacia, interpretirebis reJimiSesruleba (ix. aseve: **interpreter**).

interpreter n – **интерпретатор** – interpretatori. kompiuteris programis brZanebebis an operatorebis maanalizebeli programa, romelic analizis damTavrebisTanaive asrulebs programiT gaTvaliswinebul moqmedebes; enis procesori, romelic sawyis programas striqonulad aanalizebs, magram ar ayalibebs kompiuterul enaze kompilirebul programas da erTdroulad asrulebs dawesebul moqmedebes.

interrogation n – запрос – SekiTxa; pasuxis mainicirebeli (wamomwyebi, maformirebeli) signalis gzavnili. kompiuteruli sistema gamokiTxavs periferiul mowyobilobas monacemTa gasacvlelad maTi mzadyofnis Taobaze, ris sapasuxod iRebs mdgomareobis baits. mowyobilobisaTvis gagzavnil moswerigebul SekiTxvas xSirad gamokiTxvasac uwodeben (inglisurad „polling”).

interrupt v 1. прерывание; 2. прерывать – wyteta: 1. brZanebis Sesrulebis mimdinareobis an brZanebaTa Tanamimdevrobis Sesrulebis Sewyveta raime xdomilebis (anu saswrafod wamoWrili sakiTxis) damuSavebis mizniT. am xdomilebas sistema amuSavebs specialuri programiT, ris Semdeg ubrundeba aqamde Seyvetili programis Sesrulebas. aseTi xdomilebebia: a) periferiuli mowyobilobis signali an brZaneba; b) winaswar gansazRvruli xdomilobebebi procesebSi (magaliTad, operaciuli sistemisagan daxmareba); g) ganusazRvreli xdomilebani procesebSi; d) operatoris moTxovniT reJinis wyteta; e) taimeriT (drossazomiT) wyteta, drosazomiT miTiTebul momentSi wyteta da sxv.

interrupt v priority – приоритет прерывания – reJinis wytetis prioriteti. programuli wytetisaTvis miniWebuli mniSvnelobis maxasiaTebeli. sistema erTdroulad metwilad mxolod erT wytetas amuSavebs. zogjer sistema bevr wytetis signals iRebs da sistemis muSaobis siCqare wytetaTa momsaxurebis siCqares aRemateba. am SemTxvevaSi xdeba im wytetis momsaxureba, romelsac meti mniSvnelobis ricxvi anu meti priorireti aqvs.

intersection n 1. пересечение; 2. конъюнкция, логическое умножение – gadakveTa; gadakveTis operacia: a) operacia simravleebze; A da B simravleTa gadakveTas ganekuTvneba mxolod is elementebi, romlebsac Seicavs A-saca da B-sac; gadakveTis operacia akmayofilebs komutaciurobasa da asociaciurobis operaciebis moTxovnebs; b) ori grafis gadakveTa iseTi mesame grafia, romelic Seicavs orive grafisaTvis saerTo wveroeba da rkalebs; 2. koniunqcia, logikuri gamravleba; logikuri „da” operacia (ori sididis logikuri namravli WeSmaritia mxolid maSin, rodesac orive sidide WeSmaritia).

intruder n – „злоумышленник” – borotmoqmedi. monacemebTan usanqciot SeRweuli (an usanqciot momuSave) momxmarebeli, organizacia an kompiuteruli programa. amgvar saqmianobaSi gaafulni arian e. w. hakerebi (ix. **hecker**).

invariant n – инвариант – invarianti. logikuri gamravleba, romelic mniSvnelobas „WeSmariteba” inarCunebs programis saTano ubanSi. magaliTad, ciklis invarianti aris piroba, romelic srldeba ciklis yoveli bijis damTavrebisTavave; modulis invarianti modulis nebismieri proceduris moqmedebamde da moqmedebis Semdeg Sesrulebuli pirobaa.

inverter n – инвертер – inverteri; logikuri „ara” elementi. eleqtronuli logikuri ventili, romelic asrulebs Sesasvleli signalis faziT Sebrunebas, inversias. inverteri logikur „I” (anu WeSmarit) signals gardaqmnis logikur „0” (cru) signalad da piriqiT. amitomac inverteri logikuri „ara” operacisi teqnikuri ganxorcielebis saSualebaa (inverteri zogjer „negatoris” saxelwodebiTac aris cnobili).

invitation n – приглашение – mowveva, procesi, romliTac kompiuteri terminalTan kavSirs amyarebs da mas sapasuxo Setyobinebis saSualebas aZlevs. mowvevis saxebeba SekiTxa da nebarTva (gaxsna).

invocation n – вызов – (proceduris, procesisa da sxv.) gamoZaxeba.

I/O ix. input-output.

iocs (abr. i/o control system) – **система управления вводом-выводом** – Setana-gamotanis marTvis sistema; monacemTa Setana-gamotanis marTvis sistema.

I/O list – список ввода-вывода – Setana-gamotanis sia; Setana-gamotanis operatorTa cvladebis sia.

I/O port – порт ввода-вывода – Setana-gamotanis porti. marTvis wredis Semcvel reJiniTa SeuRlebis mowyobiloba, romelic uzrunvelyofs Setana-gamotanis mowyobilobis mierTebas mikroprocesoris Siga sainformacio saltesTan.

I/O processor – процессор ввода-вывода – Setana-gamotanis procesori. specializebuli kompiuteri, romelic asrulebs im monacemTa avtonomiur damuSavebas, romliTac xdeba gacvla-gamocvla, Setana-gamotanis mowyobilobasa da centralur kompiuters Soris.

ISO code – код ISO – ISO kodi. ASCII kodis evropuli ekvivalenti.

ISO-7 – код ISO-7 – ISO-7 kodi. standartuli saerTaSoriso simboluri kodi (ISO 646.1973), romelSiC yoveli simbolo Svidi bitiT kodirdeba.

item n _ **элемент данных** _ monacemTa elementi; urTierTSekavSirebul niSanTa erToblioba, anu monacemTa iseTi jgufi, romelic ganixileba an/da muSavdeba ganuyoflad, mTlianad, aseTia: Canaweris, masivis elementi da sxx.

iterate v _ **выполнять итерацию** _ iteraciis gameoreba; ciklis Sesruleba; iteraciis Sesruleba.

iteration n _ **итерация** _ cikluri procedura, iteracia; ricxviTi (ricxvebiT gamosaxuli an aRwerili) an araricxviTi procesebis gameoreba, rodesac erTi an ramdenime bijis Sedegi warmoadgens Semdegi bijis Sesasvlel informacias. amgvari cikluri procedura, Cveulebriv, mTavrdeba dadgenili sazRvris miRwevisas an maSin, rodesac gamoTvlis Sedegebi ar icvleba, piriqiT _ mudmivi xdeba.

iterator n _ **итератор** _ iteratori; ciklis mmarTveli konstruqcia; ciklis parametris Tanamimdevrobis mniSvenelobaTa ganmsazRvreli da mmarTveli konstruqcia.

J

JCL (abr. ix. **Job Control Language**).

job n _ **задание** _ davaleba. programebiT gardaqnad monacemTa erToblioba. aseT monacemebs operaciuli sistema erTianad, mTlianobaSi amuSavebs. amave terminiT aRniSnaven aseve programuli nakrebis Sesrulebas. umartives SemTxvevaSi davaleba gulisxmobis orobiT kodirebuli programis CatvirTvasa da am programis Sesrulebas raime sawyisi monacemebiT. arsebobs mimdinare, fonuri, paketuri, dakiduli, terminalidan Setanili da sxva tipis davalebebi.

job class _ **класс заданий** _ davalebaTa klasi; davalebaTa marTvis sistemis mier davalebis momsxurebis parametrebis maCvenebeli kodi prioritetis, Sesrulebis xangrZlivobis, gamoyenebuli mexsierebis maxasiaTebelTa Sesaxeb.

job control _ **управление заданиями** _ davalebaTa marTva. davalebebs Soris resursebis ganawileba. davalebebis CatvirTva da monacemebiT uzrunvelyofa.

Job Control Language _ **язык управления заданиями** _ davalebaTa marTvis ena: 1. ena, romelSuic Cauwereba davalebaTa Sesrulebis samarTav brZanebaTA Tanamimdevroba; 2. „ibm /360” da „ibm/370” kompiuteruli sistemis operciul sistemebsi davalebaTa marTvis enis saxelwodeba.

job definition _ **описание задания** _ davalebis aRwera. davalebaTa marTvis enis operatorebis Tanamimdevroba, romelic davalebasa da mis parametrebs aRwers.

job file _ **файл заданий** _ davalebaTa faili, romelic Seicavs Sesasruleblad gamzadebuli davalebis aRwers.

job input stream _ **входной поток** _ Semavali nakadi. davalebaTa marTvis operatorebisa da davalebaTa amosaxsnelad saWiro sawyisi monacemebis erToblioba.

job library _ **библиотека задания** _ davalebis biblioTeki. davalebis bijebis Sesasruleblad aucilebeli CasatvirTi modulis monacemTa nakrebi („jei-si-el” enaSi).

job mix _ **смесь задач** _ davalebaTa erToblioba, romelic drois saTanado momentSi sruldeba multiprogramul sistemaSi.

job queue _ **очеред заданий** _ davalebaTa rigi. kompiuterSi Setanili, magram jer kidev Seusrulebeli davalebebis sia.

job scheduler _ **планировщик заданий** _ davalebaTa damgegmai. damgegmai programa. saerTo gamoTvlit resursis marTvis programa. am programiT wesdeba davalebaTa damuSavebis Tanamimdevroba (rigi), davalebaTa organizaciis marTva da dasruleba.

job step _ **шаг задания** _ davalebis biji. programuli CatvirTva, am modulis Sesruleba saWiro failSi moTavsebuli monacemebis meSveobiT da iseTi gamosasvleli failebis formireba, romlebic gamosadegia davalebis Semdegi bijisaTvis gadasacemad. yovel bijze SeiZleba dawesdes am bijis warmatebiT an warumateblad damTavrebis niSani.

journal n _ **журнал** _ Jurnali. monacemTa struqtura (faili an monacemTa bazis nawili), romelSic Caiwereba failebSi, monacemTa bazasa an teqstSi Setanili cvlilebebi. am Jurnalisi mixedviT SeiZleba monacemTa winandeli mdgomareobis aRdgena. amgvar Jurnals xSirad Jurnalisi fails uwodeben.

journallizing n _ **журнализация** _ daJurnaleba, Jurnalizacia; (operaciebis Sesaxeb informacia) JurnalSi Cawera.

joystick n _ **джойстик** _ joistiki; sakoordinato samarjvi, pulti; sakoordinato saxeluri. signalebis maformirebeli saxeluriani mowyobiloba, romelic uzrunvelyofs isriani mimTiTeblis _ Tavwvetas (kursoris) an sxva simbolos swraf gadaadgilebas displeis etapze. ZiriTedad iyeneben kompiuterul TamaSebSi.

jump n _ **1. переход, передача управления; 2. переходить** _ 1. gadasvla, marTvis gadacema; 2. gadasvlis operacia. marTvis gadacemis operacia. arsebobs pirobiTi (miTiTebuli misamarTiT marTvis gadasacemad) da upirobo gadasvlis operaciebi.

justification n _ **выравнивание** _ gaTanabreba; gasworeba; striqonebis (vertikaluri) gaTanabreba. teqstis ise ganlageba, rom yovel striqons (abzacebis pirveli striqonebis garda) erTnairi sigrZe hqondes da erT doneze iwyebodes. amisaTvis sityvebsa da asoebs Soris manZils xelovnurad zrdian.

K

K, k _ **кило** _ kilo; 1000-is ($2^{10}=1024$ -is) jeradi erTeulis warmosaqmnelad xmarebuli TavsarTi; gamoTvliT teqnikaSi iyeneben damxsomebeli mowyobilobis moculobis gamosaxvisaTvis. magaliTad, 128 kilosityva aris 128 K sityva.

Kb 1. Kbit _ **килобит** _ kilobiti, K biti (1024 biti); 2. abr. **Kbyte**) _ **килобайт** _ K baiti (1024 baiti); baiti rva bitis tolia).

kernel _ **ядро** _ birTvi. operaciuli sistemis birTvi (zogjer „guls” uwodeben). operaciuli sistemis Siga rezidentuli nawili, romelic operaciuli sistemis procesebs marTavs da anawilebs gamoTvliT resursebs (mowyobilobebs, mexsierebebs).

key n _ **1. ключ; 2. клавиша** _ 1. gasaRebi. daSifvris parametri; informaciis gasaidumloebis saSualeba. erTi an meti niSani, romelic gamoiyeneba informaciis amosacnobad an samarTavad; 2. (klaviaturis) Rilaki, klaviSi.

keyboard _ **клавиатура** _ klaviatura. klaviSebis matrica. amgyari matrica markirebuli (niSandebuli, niSniani) Rilakebi an firfitis moniSnuli ubnebi. Rilakze TiTis daWerisas formirdeba diskretuli signali da saTanado moqmedeba iwyeba. magaliTad, ASCII klaviaturis erT-erT Rilakze TiTis daWerisas gamoicema informaciis gacvlis amerikuli standartuli saTanado kodi da a. S.

keyed access _ **доступ по ключу** _ gasaRebiT SeRweva. kompiuteris mexsierebaSi SeRwevis meTodi, rodesac failis CanawerebSi mimarTvisaTvis unda mieTiTos misi gasaRebi (Sifri).

keypad _ **вспомогательная клавиатура** _ mcire klaviatura; specialuri simboloebis Sesatani ramdenime klaviSiani damxmare mowyobiloba. SeiZleba didi klaviaturis nawili damoukidebeli samarjvi iyos. umetesad Seicavs 12-16 niSandebul (niSandadebul) sakontaqto Rilaks an amdenive sensorul klaviSs

(Rilaks). gamoiyeneba informaciis damgrovebel aparaturaSi an personalur saaRricxvo nomris Semtan mowyobilobaSi.

keypunch n – клавишный перфоратор – klaviSiani perforatori, sakontaqto Rolakebiani qaRaldis saCvreti mowyobiloba.

keyword n – ключевое слово – gasaRebi sityva; sakvanZo sityva; 1. daprogramebis (an sxva xelovnuri enis) darezervebuli sityva, romliTac enis procesori sintaqsur konstruqcias gansazRvravs; 2. teqtis ZiriTadi Sinaarsis gadmomcemi sityva; 3. gasaRebi parametris amomcnobi sityva an simbolo proceduris (an makrobrZanebis) gamoZaxebisas.

kill v – уничтожать, удалять – mospoba; ganadgureba; (teqtis nawilis) mocileba (informaciis, signalis) ganqareba-gauCinareba; (procesis, msylelobis, reJinis, mimdinareobis) aRkveTa.

kit n – набор, комплект – nakrebi; kompleqt. magaliTad, distributuli kompleqt (distributivi – damamzadeblis mier mowodebuli programuli nawarmi); gafarToebis kompleqt (gamoTvliTi Sesazleblobis gasazrdelad).

kludge n – 1. щеголеватость (ванианта или программы); 2. временное приспособление, средство – (sinonimuri termini **makeshift**) – 1. (variantis, programis) pewianoba, (variantis) pewenikoba, pewenikuri programa, moxdenili programa (rusuli varianti ar aRmoaCnda, SeniSnaven r. berulava da i. qvaCaxia). tipebis sakontrolo sistemis gverdis asaqcevi variantuli Canaweri. magaliTad, operandebis tipebis operaciebsa da kombinaciebs Soris Sesabamisobis Semowmebisas. Semowmeba xdeba statikurad (translaciis) an dinamikurad (programis Sesrulebisas); 2. droebiTi saSualeba; TviTnakeTi, samarjvi.

knowledge base – база знаний – codnis baza. wesebisa da faqtebis erToblioba, romelic codnis saTanado dargs aRwers. codnis baza gadawyvetilebis miRebis meqanizmis meSveobiT saSualebas iZleva iseT kiTxvebs upasuxos, romelTa pasuxebi cxadad araa asaxuli am bazaSi, codnis bazas umeteswilad eqspertul sistemasTan konteqstSi iyeneben. am sistemaSi ki praqtkosi eqspertebis gamocdileba da Cvevebia warmodgenili.

knowledge engineer – инженер знаний – codnis inJineri. xelovnuri inteleqtis specialisti, romelic konkretuli sistemis an codnis bazis damuSavebiTaa dakavebuli. codnis inJinrebis (maTematikosebi, fizikosebi, qimikosebi, biologebi da sxv.) mier damuSavebul programul nawarms „inteleqtualur uzrunvelyofas” uwodeben.

knowledge representation – представление знаний – codnaTa warmodgena. xelovnuri inteleqtis ganyofileba, romelic amuSavebs codnis bazisa da eqspertuli sistemebis cnebebs, wesebsa da faqtebs.

L

label n – метка – Wde: (magnituri) diskos an firis tomis dasawyisSi mocemuli Canaweri (faili), romelic Seicavs sasamsaxuro informacias, tomis saxelwodebas; formatis, SigTavsis aRweras; 2. operatoris Wde. cifruli an anbanur-cifruli identifikatori, romelic programis brZanebas an operators Seesabameba. mas iyeneben agreTve programis sxva nawilebis Sesrulebisas; 3. Wdeva (diskos an firis) moniSvna.

label bljck – блок метки – 1. Wdis bloki. informaciis magnituri matareblis bloki, romelic Wdes Seicavs; 2. failis saTauri.

language n – язык – ena, bunebrivi an xelovnuri niSnebis sistema, romelsac informaciis gasacylelad da gadasacemad iyeneben. sakompiutero programis an algoriTmis zusti aRwerisaTvis gamoyenebul aRniSvnaTa sistema. daprogramebis enebi xelovnuri enebia. maTi sintaqsi da semantika mkacradaa

gansazRvruli. kompiuterSi maTi gamoyenebisas dauSvebelia bunebrivi enisaTvis damaxasiaTebel gamoTqmaTa Tavisufali interpretacia. arsebobs algoriTmuli, poblemaze orientirebuli, kompiuterisaTvis gamiznuli, monacemTa bazis marTvis, maRali da dabali doneebis, obieqturi, Semavali, makro-, meta- da sxva enebi.

language converter – **конвертер языка** – enis konverteri; enis translatori. Sesatani enis doneze matranslirebeli programa (magaliTad, fortranis enidan beisikis enaze gadamtani programa).

language processor – **языковый процессор** – enis procesori; enis translatori an interpretatori. daprogarmebis enaze erTi programis meore programad gadamamuSavebeli programa; matranslirebeli an mainterpretirebeli programa.

laptop computer – **портативная ЭВМ** – portatiuli personaluri kompiuteri; xelis personaluri kompiuteri; satarebli personaluri kompiuteri. Tanamedrove qarTul zepirmetyvelebaSi iwodeba **leptopad**. avtonomiuri kvebis mqone mcire zomis (xelCanTis an farToformatiani wignisodena) da SedarebiT msujuqi (3-4-5 kg masis) personaluri kompiuteri, romelsac aqvs Txevadkristaliani brtyeli displei (an plazmuri displei), gare mowyobilobetan mierTebis saSualebani, flopi da sxv.

laser printer – **лазерный принтер** – lazeruli sabeWdi mowyobiloba, lazeruli printeri, matriculi sabeWdi mowyobiloba, romelSic gamosaxulebas xatavs (an xazavs) marTvadi lazuruli sxivi. beWdvis Sedegi qserografiis mixedviT didi siswrafiT gadaitaneba qaRaldze. axasiaTebs maRali garCevisunarianoba (1 sm-ze Tavsdeba gamosaxulebis 120 wertili) da beWdvis didi siswrafe (13 aTasi striqoni wT-Si).

latency n – **время ожидания** – lordinis xangrZlivoba. drois intervali, romlis ganmavlobaSi (magnituri) diskos konkretuli seqtori brunvisas wakiTxva-Caweris magnitur Tavaks miaRwevs.

LE (abr. less or equal) – „**меньше или равно**“ – „naklebia an toli“ (Sedarebis operacia).

leader n – **заголовок** – saTauri (Canaweris) Tanamimdevrobis dasawyisSi ganlagebuli monacemebi. sawyisi nawili; dasawyisi.

length n – **длина** – sigrZe; elementebis ricxvi; (striqonSi) simboloTa raodenoba; (sityvaSi) bitebis raodenoba; (blokSi) sityvebis raodenoba; (failSi, diskos blokze an magnitur lentze) blokebis raodenoba.

letter n – **буква; символ** – aso; simbolo; anbanis elementi. simboloTa nakrebis elementi.

lexical scan – **лексический анализ** – leqsikuri skanireba; leqsikuri analizi. translaciis pirveli etapi, romlis drosac amoicnoba enis momsaxure sityvebi, identifikatorebi, literebi, operaciaTaA niSnebi, ris Sedegadac isini icylebian Siga kodebiT.

LF (abr. line feed) – **перевод строка** – axali striqonis dayeneba. mmarTveli simbolo, romliTac mimdinare pozicia gadaadgildeba erTi striqoniT qvemoT, axal poziciaze. ASCII kodSi warmodgenilia ricxviT 10.

liason n – **соединение** – SekavSireba, kavSiris damyareba, kavSirurTierToba, urTierTkavSiri. monacemTa gadacemis qslis or kvanZs Soris kavSiris damyarebis SesaZlebloba.

librarian n – **библиотекарь** – biblioTekari (programa). biblioTekis Semqmneli da ganmaaxlebeli programa, romelic gascems sacnobaro informacias, asrulebs biblioTekebis reorganizaciis iseT samuSaoebs, rogoricaa damateba, Secvla, Sekveca da amoReba.

library – **библиотека** – biblioTeka. specialurad Sedgenili faili, romelic programis elementebis (procedurebi, qveprogramebi, makrogansazRvrebebi) Seicavs; es elementebi SeRwevadia konkretuli saxelwodebiT. SesaZlebelia isini romelime saWiro programas miuerTdes.

light pen – **световое перо** – sinaTlis kalami; sinaTlis fanqari. SuqmgrZnobiare mowyobiloba, romliTac SesaZlebelia displeis ekranze wertilis amorCeva da erTdroulad am wertilis Cvneba. sinaTlis kalami (resp. fanqari) koordinatis Sesatanad gamoiyeneba da ekranis wertilis, gamosaxulebis an segmentis mimTiTebladac.

line n – **строка; 2. линия; 3. линия связи; 4. серия** – 1. displeis ekranze (programis, teqstis, brZanebis) striqoni; 2. (sainformacio) kavSiris xazi; 3. komutirebadi xazi (sainformacio saltis sadeni; 4. seria, (ojaxi); brZanebaTa seria).

line editor – **строковый редактор** – striqonTredaqtori. sateqsto anu teqsturi redaqtori, romelic sateqsto brZanebebis Sesabamisad miTiTebul striqonebze saTanado operaciebs asrulebs.

line printer – **устройство построчной печати** – striqonTsabeWdi mowyobiloba. monacemTa gamosatani mowyobiloba, romelic monacemTa Setanis procesSi erT muSa ciklSi erTdroulad beWdavs mTel striqons. dabeWdoramde striqoni formirdeba buferul damxsomebel mowyobilobaSi. formirebis procesSi ki gamwevi meqanizmi qaRalds ise gaswevs, rom momdevno striqonis dasabeWdi adgili sabeWdi kvanZis pirispis aRmoCndeba.

link v; n – **1. смызывать; 2. указатель связи; ссылка; 3. линия связи; канал связи** – 1. SekavSireba, gaerTmTlianeba, obieqturi modulebisagan CasatvirTi modulebis ageba; 2. kavSiris mimTiTebeli; miTiTeba. Tu monacemTa strukturaSi romelime A elementis veli meore B elementis misamarTs Seicavs, anu komponentis mexsierebaSi misi pirveli sityvis adgilmdebareobas moiTiTebs, amiT A-sa da B-s Soris kavSiri myardeba, zogadad ori komponenti SekavSirebulia, Tu erTi maTgani Seicavs miTiTebas meoris Sesaxebs; 3. kavSiris xazi anu fizukur garemoSi SetyobinebaTa gadacemis traqt (magaliTad, eleqtruli wredi); kavSiris arxi anu fizukur garemoSi informciis gadacemis traqt, romelSic logikuri funciebi xorcieldeba; 4. miTiTeba; erTi obieqtis aRweraSi meore obieqtis saxelwodebis miTiTeba.

link (age) editor – **редактор связей** – kavSirebis redaqtori. ramdenime damoukidebeli kompilirebuli (tranlirebuli) modulis gaerTmTlianebisa da am modulebs Soris Siga kavSirebis damamyarebeli momsaxure programa. programebis asemblirebis (an kompilaciisas) igi saSualedo formad gardaiqmneba. am formas standartuli qvepragramebisa da procedurebis Semcveli sabiblioTeko saSualebebi miuerTdeba. masve daemateba momxmareblis mier dawerili sxva nebismieri moduli.

linker n – **компоновщик** – maerTmTlianebeli (programa). obieqturi modulebisagan CamtvirTavi modulebis amgebi programa (obieqturi moduli aris asembleris an kompilatoris mier gadamuSavebuli programuli moduli).

link(ing) loader – **компонующий загрузчик связей** – maerTmTlianebeli CamtvirTavi; dinamikuri CamtvirTavi. momsaxure programa, romelic CatvirTvis periodSi uSualod mexsierebaSi obieqturi modulebisagan manqanuri gadawyvetis amocanas aagebs.

LISP (abr. **LIST Processing**) – **лисп** – lispi. daprogramebis universaluri ena, romelic aracifrulmonacemebiani amocanebis gadasawyvetadaa gankuTvnili. am enis gansakuTrebulobaa yvela (programuli da monacemebiani) obieqtis siis saxiT warmodgena. lispis ena adamiankomputeruli sadialogo (interaqluli) saSualebacaa, romelSic SeTavsebulia interaqlia da translacia.

list n; v – **1. список; 2. печатать; 3. перечислять; 4. таблица** – 1. sia; CamonaTvali. raime elementebis, kerZod ki sxva siebis, mowesrigebuli Tanamimdevroba. Tu am TanamimdevrobaSi siis pozicia raime pirobiT ar aris SezRuduli, maSin nebismier SigTavss siis qvesias uwodeben; 2. beWdva (mexsierebidan monacemTa) amobeWdva; 3. (aergumentebis, atrubutebisa da misT.) CamoTvla; 4. tabula, romelic segmentebis, atrubutebisa da sxva dasaxebebisan Sedgeba.

listen; v – **ждать сигнала** – (r. berulavasa da i. qvaCaxias SeniSvniT, asea rusul terminologiaSi. mag., a. borkovskisa da sxvaTa mixedviT. maTive azriT, umjobesia iyos слушать передачу); прослушать сигнал – (gadacemis) mosmena; signalis mosmena. sainformacio kavSiris xazis, arxis an saltis mdgomareobis gaanalyzeba.

list head – **заголовок списка** – siis saTauri; CamonaTvalis saTauri. saTauris specialuri elementebi, romlebic sias an qvesias gamoTvliTi procesebis marTvis algoriTmebis gasamartiveblad da siis poziciis ganmstrobisaTvis (sigrZeze gasaxedad, sigrZivad) daemateba.

listing _ **распечатка** _ amonabeWdi. kompiuteruli mexsierebidan teqturi formis amonabeWdi.

literal n _ **литерал** _ literali, asoiTi mudmiva; literaluri mudmiva. programSi arsebuli sityva an simbolo, romelic Tavis sakuTar mniSvnelobas da ara romelime sxva elementis saxelwodebas gansazRvrav. magaliTad, TviT gamosaxulebis gansazRvruli obieqtebia ricxvebi, romlebic yovelTvis literalebia. Tu literalebad sxva simboloebs iyeneben, maSin unda vixmaroT literalebis cvladebisagan ganmasxvavebel aRniSvnaTa romelime sityva.

liveness n _ **живучесть** _ cxovelmyofeloba; sicocxlisunarianoba. sistemis xangrZlivi sasargeblo muSaunarianoba. sistemis sicocxlisunarianobis dakargvaze miuTiTebs saerTo resursebis mompovebeli Cixis situaciis an programis „Cakidebis” reJimis warmoqmna.

load v _ **1. загружать; 2. устанавливать** _ (programis) CatvirTva; CasatvirTi modulis wakiTxva (amokreba) da Sesasruleblad awyoba. (registrSi) CatvirTva anu monacemTa operatiuli mexsierebidan amokreba da procesoris registrSi Cawera. (mexsierebaSi) CatvirTva anu kompiuteris gare mexsierebaSi monacemTa amokreba da operatiul mexsierebaSi Cawera; (monacemTa bazis) Sevseba, CatvirTva. (programuli sistemis an mowyobilobis) CatvirTva; CasatvirTi samuSaoebis erToblioba; 2. (diskomabrunze magnituri diskos) dadgma; magnitonfoniSi kasetis Cadgma, (flop-diskos) Cadgma, CatvirTva.

loadable driver _ **загружаемый драйвер** _ CatvirTvadi draiveri. ararezidentuli draiveri, romelic operaciuli sistemis sxeulSi ar Sedis da amitom specialuri programiT ar CaitvirTeba. magaliTad, mowyobilobis draiveris programa, romelic operaciuli sistemis konkretul fizikur mowyobilobasTan urTierTqmedebas uzrunvelyofs.

loader n _ **загрузчик** _ CamtvirTavi; CatvirTvis programa (operaciuli sistemis an daprogramebis sistemis nawili), romelic Sesasrulebel programas operatiul mexsierebaSi aTavsebs da igi Sesasruleblad mzadyofnaSi mohyavs (kompilacisa da asemlirebis procesebis damasrulebel etapze).

load module _ **загрузочный модуль** _ CasatvirTi moduli. CasatvirTad da Sesasruleblad vargi programa, romelic Seicavs kompiuterul kodebian programasa da damisamarTebis informacias.

load on call _ **динамическая загрузка** _ gamoZaxebebiT CatvirTva (r. berulavasa da i. qvaCaxias SeniSvniT, rusuli ekvivalenti arazustia. a. barkovskisa da sxvaTa leqsikonebSi umjobesi iqneboda yofiliyo **загрузка по вызову**). programis dinamikuri CatvirTvis xerxi, rodesac mTliani programa operatiul mexsierebaSi ar Caiwereba. am mexsierebaSi Cauwereli modulebi maTdamii mimarTvisTanave operatiul mexsierebaSi CaitvirTebian.

local a _ **локальный** _ adgilobrivi, lokaluri. 1. lokaluri (obieqtis mimarT xmarebuli sityva). programis romelime SezRuduli nawilis obieqtis mimarT xmarebuli msazRvreli kiTxva. magaliTad, mocemul blokSi gansazRRvruli da SeRwevadi moduli an procedura; 2. lokaluri (meTodis mimarT xmarebuli sityva). programis SezRuduli ubnis procedurebis ganxilvisas xmarebuli sityva. magaliTad, lokaluri cvladi mocemuli blokisa an modulisa; 3. lokaluri (mowyobilobis mimarT xmarebuli sityva); uSualod kompiuterTan mierTebuli aparaturuli nawilis mimarT msjelobisas, avtonomiuri reJimis muSaobis ganxilvisas xmarebuli sityva.

local area network _ **локальная (вычислительная) сеть** _ lokaluri kompiuteruli qseli. erTi Senobis an SezRuduli teritoriis farglebSi ganlagebuli sakomunikacio sistema, rolmis swrafmoqmedi saerTo sainformcio arxi xanmokle monopoluri sargeblobisaTvis gamoeyofa an am arxTan CarTul mowyobilobebs, magaliTad, personalur kompiuterebs.

locate v _ **1. находить; 2. размещать; устанавливать** _ 1. (informaciis adgilmdebareobis) monaxva-gansazRvra; 2. (mexsierebis saTanado ujredSi) moTavseba; ganlageba; 3. (displeis ekranze) Tavwyvetas anu kurursoris poziciis dayeneba; (magnituri diskos Tavakis) Sezusteba-SeTanadeba. zustad dayeneba.

location n **1. положение; 2. ячейка** _ (monacemTa elementebis) ganlageba, adgilmdebareoba; adgilis an adgilmdebareobis gansazRvra; 2. (damxsomebeli mowyobilobis) ujredi, ujredis misamarTi. Sesatani mowyobiloba (interaqciul grafikaSi).

loc n; v **1. замок; 2. запирать; 3. захватывать** _ 1. gasaRebi; sainformacio obieqtis an procesebis sinqronizaciis samarTavad gamoyenebuli kodi, monacemTa struqtura an (qve)programa; 2. (klaviaturis) Camketi, Camrazi (klaviaturidan miRebuli) signalebis ukugdeba; klaviaturis (Rilakebis) fizikuri Carazva, blokireba; 3. CaWera, blokireba, Caketva. sainformacio obieqtis (magaliTad, failis) wakiTxva-Caweris procesebisagan blokireba; dauyofadi operacia, romelic uzrunvelyofs erTi procesis gansazRvrul resursSi SeRevas, rodesac procesorSi brZanebaTa wyvetis reJimi blokirebulia.

lockout n **1. захват; 2. блокировка** _ CaWera, blokireba. (gamoTvliTi resursis) monopoluri gamoyeneba. erTi programuli procesis mier aparatuli da programuli resursis gamoyeneba am resursis sxva procesebidan gamoTiSviT, blokirebiT.

lock-up n **тупик** _ Cixi; Cixuri situacia. gamoTvliTi sistemis iseTi mdgomareoba, rodesac igi mTlian samuSaos an mis nawils ver asrulebs da situaciidan piradi iniciativiT ver gamodis.

log n; v **1. регистрировать; 2. журнал; протокол** _ 1. Cawera, registrireba. specialur failSi (JurnalSi) raime xdomilebis informaciis Cawera; 2. Jurnali, oqmi (magaliTad, gare damxsomebel mowyobilobaSi Senaxul sistemur SetyobinebaTa nakrebi).

logging in **вход** _ (programul sistemaSi) Sesvla.

logging out **выход** _ (programuli sistemidan) gamosvla.

logic n **1. логика; логические схемы** _ 1. logika, mecniereba, romelic msjelobis, damtkicebis, azrovnebisa da logikuri daskvnis dasabuTebis meTodebs Seiswvlis. am mizniT maTematicur logikaSi gamoiyebeba algoriTmebis Teoriis an algebris maTematicuri meTodebi; 2. sqemebis logika; logikuri sqemebi. j. bulis (1815-1864 ww.) algebris principebze agebuli logikuri elementebi da funciuri mowyobilobebebi; 3. (kompiuteris) logika. logikuri nawili bulis algebris logikisa.

logical a **логический** _ logikuri: a) logikis mixedviT damuSavebuli, agebuli an gamoyenebuli (logikuri sqemis, mowyobilobis, meTodisa da sxvaTa mimarT xmarebuli sityva); b) konceptualuri an virtualuri. konceptualuri an ararealuri fizikuri obieqtis Semcveli (iyeneben msjelobis, damtkicebis, logikuri daskvnis termonologjur gamoTqmeebSi); g) mimdevrobiTi, logikuri; d) operaciebis mimarT gamoyenebuli msazRvreli sityva. arsebobs logikuri Sekreba anu dizunqcia, logikuri gamravleba anu koniunqcia da a. S.

logical device **логическое устройство** _ logikuri mowyobiloba. sistemuri programa (draiveri), romelic gamoyenebiTi programebis moTxovniT Setana-gamotanis operaciebs asrulebs.

logical file **логический файл** _ logikuri faili. programuli TvalsazrisiT ganxiluli faili, romelic SeiZleba dakavSirebuli iyos fizikur failTan (disko, lenti, disketi) an gare damsxomebel mowyobilobasTan.

logical input device **логическое устройство ввода** _ Setanis logikuri mowyobiloba (Slm-a). interaqciul (dialogur) grafikaSi arsebobs procedurebis erToblioba, romlis meSveobiTac gamoyenebiTi programa momxmrebelTan urTierTmoqmedbs. Slm-is sxvadasxva proceduriT kompiuteris mexsierebaSi avtomaturad Sedis erTi an ramdenime poziciis koordinati, ricxviTi da teqsturi monacemebi; agreTve xdeba gamosaxulebis segmentis an menius muxlis SerCeva. konkretul grafikul sistemaSi Slm-a iyenebs sxvadasxva fizikur mowyobilobas, lokatoris (ix. **locator**) striqonTSemtans (teqsturi striqonis Sesatanad), masivis poziciebis Sesatan mowyobilobas, ricxvebis Sesatan mowyobilobas.

logical name **логическое имя** _ logikuri saxeli. kompiuteruli programis Sesrulebis periodSi obieqtisaTvis mikuTvnebuli saxelwodeba, romelic am programis CarCoebSi gamoiyeneba.

logical analizer **логический анализатор** _ logikuri analizatori. cifruli mowyobilobebisa da sistemebis kvanZebis logikuri mdgomareobis Semmowmebeli eleqtronuli mowyobiloba, romelic monacemebs

inaxavs ekranze asaxvisaTvis, amosabeWdad da a. S. arsebobs sinqronuli da arasinqronuli tipis lokiguri analizatorebi.

login (logon) n – вход – (sistemaSi) Sesasvleli; (seansis) dasawyisi.

log in v – входить – (sistemaSi) Sesvla; (momxmareblis) registracia, parolisa da saxelis wardgena sistemur resursebSi SesaRwevad.

LOGO n – лого – logo. erT-erTi umrtivesi daprogarmebis ena. gankuTvnilia skolamdeli da saskolo asakis bavSvebisaTvis. igi aCvevs maT algoriTmul azrovnebas.

logoff n – выход – (sistemidan) gamosasvleli; (sadialogo seansis) dasasruli.

logoff (log out) – выходить – (sistemidan) gamosvla; (dialogis seansis) dasruleba. dialogur sistemasTan an drois dayofis sistemasTan muSaobis damTavreba.

look ahead – упреждение – winswreba; daswreba; resursis winaswar miwodeba programisaTvis. magaliTad, programiT gaTvaliswinebulze meti blokebis SigTavsis wakiTxva; zeswraf operatiul mexsierebaSi wrfivi ubnis amorCeva, sanam masSi programa Seawevdes; winxedva, winaswar ganstroba-ganWvreta, kodis generaciis etapze brZanebis amorCewis dros matranslirebeli programis Semdgomis moqmedebis informaciis gamoyeneba.

look alike – имитация – mimsgavseba, misadageba; imitacia. damoukideblad damuSavebuli programa an kompiuteri, romelic imave SesaZleblobebsa da interfeiss iyenebs, rasac prototipi (pirvelwyaro). amasTanave, prototipisagan gansxvavebiT, es programa an kompiuteri sxva Siga strukturisaa.

loop n – 1. цикл; 2. кольцо; 3. петля – 1. cikli. brZanebaTa Tanamimdevroba, romelic winaswar daTqmuli (fiqsirebuli) pirobis Sesrulebamde meordeba. ciklis gameorebis jeradoba damokidebulia ciklis parametrTa iseT mniSvnelobebe, rogoricaa ciklis xangrZlivobisa da damTavrebis pirobebi; 2. rgoli. lokaluri kompiuteruli qlis konfiguracia, romelic rgolur topologiaSi gaerTianebl kvanZebs Seicavs; 3. maryuJi. adgilobrivi kavSrgabmulobis xazi, romelSic arxebis komutatori da momxmareblis terminali, daxveuli wyvili, sadeniTaa SekavSirebuli.

low a – младший – ucrosi; ricxvis Tanrigis an baitis SemTxvevaSi aris yvelaze marcxena ricxvis yvelaze umciresi cifri: dabali; qveda; magaliTad, masivis qveda sazRvari, dabali registri da a. S.

low-level language – язык низкого уровня – dabali donis ena, romelSic monacemTa marTva da struktura uSualod kompiuteris arqiteqturas asaxavs.

LT (abr. less than) – меньше – naklebi (Sedarebis operacia)

M

M – мега – mega. milionis jerad erTeulad xmarebuli TavsarToidi (prefiqsoidi); mexsierebis moculobis erTeuli, romelic tolia 1024 K-si (ix. aseve: **K**).

machinable a – в пригодной для ЭВМ форме – manqnaTwakiTxvadi; kompiuterSi Setanadi; kompiuteriT damuSavebadi.

machine n – 1. машина; 2. автомат – manqana; kompiuteri. realurad fizikurad arsebuli an warmosaxviTi (Teoriuli) kompiuteri (ix. leqsikoni „mecniereba da teqnika”, #10, 1989). avtomati (leqsikoni „mecniereba da teqnika”, #10, 1989). formaluri enebis TeoriaSi termin „manqanaSi” gulismoben „TanamimdevrobiTi moqmedebis manqanas”.

machine code _ **1. машинный код; 2. машинная программа** _ samanqano kodi; manaqnis ena; kompiuteruli kodi; kompiuteris ena; manqanis programa, kompiuteris programa. konkretuli kompiuteris brZanebaTa sistema anu operaciaTa kodebis nakrebi. kompiuterul (manqanur) enaze dawerili programa.
machine language _ **машинный язык** _ manqanis ena; kompiuteris ena; kompiuteris brZanebaTa sistema.

machine time _ **машинное время** _ manqanuri dro. kompiuteruli dro, kompiuteris centraluri procesoris muSaobis (Tylis) xangrZlivoba, romelic konkretuli amocanis amoxsnis algorTmis agebulebiT, daprogramebis sistemiT da resursebis ganawilebiT ganisazRvreba. drois dayofis sistemaSi igi warmoadgens momxmareblis mier terminalidan gamoTvliTi sistemis gamoyenebis xangrZlivobas.

machine translation _ **машинный перевод** _ manqanuri Targmna; erTi bunebrivi enidan kompiuteris meSveobiT meore bunebriv enaze avtomaturi Targmna. Targmnis procesi xSirad adamianis monawileobiT mimdinareobs.

macro _ **1. макрокоманда, макрос; 2. макроопределение, макрос** _ 1. makrobrZaneba, makrosi. daprogramebis enis brZaneba (ufro xSirad asembleris enaSi), romelic saTanado teqstis programis ssvadasxva nawilSi Casmas uzrunvelyofs interaqciul (dialogur) reJiMSi. arsebobs sxva brZanebaTa Tanamimdevrobis gamomwvevi brZaneba. programuli nimuSisa da mis nacvlad ZiriTad programSi Casasmeli teqstis aRwera. makrobrZanebis saxelwodebisagan da poziciuri an gasaRebi (ZiriTadi) parametrebisagan.

macro expansion n _ **1. макрорасширение; 2. макроподстановка** _ 1. makrogafarToeba. makrobrZanebis nacvlad programaSi CarTuli teqsti; 2. makroCasma, makrogeneracia. makrobrZanebisadmi mimarTvis Secvla iseTi teqstebiT, romlebic makrobrZanebis gansazRvrebebs Seesabameba.

macro generator n _ **1. макрогенератор** _ makrogeneratori. teqstis gadamamuSavebeli da makroCasmis Semsrulebeli programa.

macro processor n _ **1. макропроцессор** _ makroprocesori (xSirad gaigivebulia termin „makrogeneratorTan”). igi asrulebs programis ssvadasxva adgilas saTanado teqstis Casmas, reagirebs makrogansazRvrebebze, kiTxulobs teqstebs, sadac SesaZlebelia aRinusxebodes makrogamoZaxebebi anu makrobrZanebebisadmi saxeldebiTi mimarTva anu makrosabrZanebo teqstTan Sexvedris Semdeg saTanado argumentebis (prametrebis) moZebnis safuZvelze gamosasvlel wredSi makrogamoZaxebe makrobrZanebis sxeuliT Seicvleba da masSi Sesabamisi parametrebis Casma avtomaturad xdeba.

magnetic card _ **магнитная карта** _ magnituri baraTi. monacemTa Casaweri (ZiriTadi oTxkuTxa formis) firfita, romelic erTi mxridan mTlianad (an nawilobriv) feromagnituri feriTaa dafaruli. amgvar baraTze sruldeba informaciis Cawera-amokiTxvis operaciebi.

magnetic cell _ **магнитная ячейка** _ magnituri ujredi. orobiTi informaciis damxsomebeli magnituri nakadi ori sawinaaRmdego nakadiT imarTeba. warmoadgens kompiuteris operatiuli damxsomebeli mowyobilobis elements (fenimgnitir gulars).

magnetic disk _ **магнитный диск** _ magnituri disk. mrgvali firfitis formis calmxrivi an ormxrivi magniturfeniani informaciis matarebeli. informacia iwereba fenis wriul bilikebze. arsebobs xisti (aluminis fuZeSriani) da drekadi (polieTeris fuZeSriani) diskoebi.

magnetic tape _ **магнитная лента** _ 1. magnituri lenti. informaciis damxsomi saSualeba. polieTeris fuZeSriani drekadi lenti (firi), romelic dafarulia magnituri SriT; 2. magnitur-lenturi damxsomebeli mowyobiloba.

mail box _ **почтовый ящик** _ safosto yuTi. nebadaurTveli SeRwevisagan daculi mexsierebis ubani, romelic eleqtronuli fostis sistemiT gadacemuli sabuTebisa da monacemebis Sesanaxad aris gankuTvnili. es informacia adresats, mimReb pirovnebas an SesaZloa avtomats eleqtronuli safosto kavSiris xaziT gadaegzavneba, sadgurze avtomaturad moTavsdeba misamarTiT aRniSnul yuTSi. adresati

(momxmarebeli) Tavisi displeidan gaggavnili saidentifikacio kodiT SeaRwevs safosto yuTSi, igebs korespondenciis Sinaarss da survilisamebr amobeWdavs miRebul informacias.

mainframe n 1. большая ЭВМ; 2. центральный процессор 1. didi kompiuteri an kompiuteruli sistema, romelic drois dayofis reJimiT muSaobs. iyeneben ganawilebuli kompiuteruli (gamoTvliTi) qslis samarTavad, samecniero-kvleviT samuSaoebSi da ssv; 2. sabazo gamoTvliT-logikuri mowyobiloba. aRWurvilia gamoTvliTi sistemis mTavari (operatiuli) damxsomebeli mowyobilobiT (inglisur terminSi, am mowyobilobis garda, ar igulixmeba Setana-gamotanisa da damxmare damxsomebeli mowyobilobebebi. rusul terminologiaSi xSirad xmaroben gamoTqmas „centraluri processori”).

main memory оперативная память 1. operatiuli mexsiereba (om); (kompiuteris) operatiuli damxsomebeli mowyobiloba (odm), kompiuteris ZiriTadi mexsiereba, romelic uSualod eleqtronul-logikurad SekavSirebulia centralur procesorTan. masSi inaxeba saprogramo brZanebebi da monacemebi, Caiwera ba gamoTvlis an logikuri daskvnis Sedegi, sanam isini gare damxsomebeli mowyobilobebeSi an amosabeWdad gadaigzavnebodes. arsebobs naxevargmtarebiani, magbniturgularebiani da sxva tipis odm.

manager n администратор; руководитель 1. administratori; (mowyobilobis an resursis) marTvis programa; 2. menejeri; mmarTveli, xelmZRvaneli; (kompiuteruli) sistemis administrator-momxmareblis mier sistemis gamoyenebis makontrolebeli piri (an pirTa jgufi), romelic gansazRvravs sistemis konfiguracias, muSaobis reJimsa da amocanis amosaxsnel programul saSualebebs.

man-machine interface человек-машинный интерфейс adamiankompiuteruli interfeisi (aki); momxmareblis interfeisi (mi). momxmareblis (adamianisa) da kompiuteris dialoguri saurTierTmoqmedo aparatuli da programuli saSualebani. amgvari urTierTmoqmedebisaTvis iyeneben anbanur-cifrul, grafikul, sensorul (TiTis Sexebase mareagirebel), bgeriTi marTvis (sinTezatori) mowyobilobebsa da saTanado programul saSualebebs, xolo codnaTa bazebis Sesazleblobebis gamosayeneblad eqsperimentul sistemebs mimarTaven. aSS-Si iyeneben sinonimur terminebs: „kompiuteruli interfeisi”, „adamiansistemuri interfeisi”.

map(ing) v; n 1. отображать; устанавливать соответствие; 2. (карта, таблица 1. (informaciis) aRwarmoeba; aRqma; gardaqmna; (nawilebs an wertilebs Soris) Sesabamisobis damyareba; 2. (mexsierebis ganawilebi) ruka; dagegmili Sesabamisobis ruka; cxrili; 3. (mexsierebis) ganawileba.

mapped system система с управлением памятью marTvadmxsierebiani sistema: 1. mexsierebis samarTavsystemiani kompiuteri; 2. mexsierebis marTvis saSualebis mqone operaciuli sistema.

mark n 1. метка, маркер; 2. посылка 1. Wde, niSani (fizikuri niSani) an mmarTveli Canaweri, romelsac kontroleri blokis an failis dawyebisa da damTavrebis specialuri niSnis msgavsd amuSavebs; 2. gzavnili; samarkero impulsi terminalze an daSorebul sabeWd mowyobilobaze kavSiris xazis meSveobiT orobiTi mdgomareobis signalebis TanamimdevrobaTa gadacemisas warmoadgens erT-erT mdgomareobas. meore mdgomareobaa intervali. gzavnili xSirad uaryofiT signals Seesabameba, intervali ki _ dadebiTs.

marker n 1. графический маркер; 2. ix. mark 1. grafikuli markeri; poziciis moniSvnis simbolo.

mask n; v 1. маска; 2. маскировать 1. niRabi; Tanrigebis kombinacia; 2. niRbis zeddeba; SeniRbva. optikuri ekranis (niRbis) gamoyeneba samikrosqemo fuZeSreebis trasirebisaTvis (magaliTad, amoWmis meTodiT sadenTan gamosayvanad).

mass storage n массовая память (ze)didi mexsiereba, centraluri procesoris marTviT momuSave (ze)didi tevadobis gare damxsomebeli mowyobiloba (ramdenime aseuli gigabaitis mocolobisa).

master n; v управление; управлять (mowyobilobiT) marTva. ZiriTadi mowyobiloba, romelic marTavs erT an ramdenime mowyobilobas.

master clock блокинг-генератор sinqroimpulsebis generatori; bloking-generatori; agznebis generatori.

master file _ **основной файл** _ ZiriTadi faili. romelime dargis mixedviT dagrovebuli, SedarebiT mudmivi informaciis Semcveli faili (Canaweri). amgvari failis sawyisi versiiT axliT Sesavlelad „cvlilebebis failiT” failis axal versias (Sedgenilobas, variants) qmnian.

matrix n _ **матрица** _ matrica, organzomilebiani masivi. m svetisa da n striqonisagan Sedgenil matricas ($m \times n$) = matricas uwodeben (igi organzomilebiani cxrilia). mrvavalsaxovan matricaTagan erT-erTSi, mexsierebaSi SeRwevis uflebis matricaSi (cxrilSi) sveti Seesabameba gamoTvliTi sistemis resursebs, striqoni _ momxmarebels, cxrilis elementi ki _ konkretuli momxmareblis konkretul gamoTvliT resursebSi (programebsa da nowyobilobebSi) SeRwevis uflebas.

matrix printer _ **матричное печатающее устройство** _ wert(il)ovan-sabeWdi mowyobiloba; matriculi sabeWdi mowyobiloba, romelSic dasabeWdi simbolebis, ricxvebi da asoebi formirdeba matricis wertilebisagan. simbolos (anu niSnis) dasadgenad amokrebili wertilebis qaRaldze gadatana xdeba wvrlili Reros wertilovani Tavakis saRebavian lentze wertviT (wertilebis daCneva-CxvletiT). informaciis sxva meTodiT qaRaldze gadatana mikroskopuli xvrelebidan melnis mikrowveTebis SesxurebiT sruldeba.

megabyte, Mbyte n _ **мегабайт** _ megabaiti (qarTulSi rusuli terminologiis gavleniT damkvirda. marTebuli forma „megebaiti”), mbaiti = 1048576 baiti.

memory n _ **память; запоминающее устройство** _ (kompiuteris) mexsiereba (mowyobiloba an garemo, romelic informacias ar inaxavs); operatiuli mexsiereba (om); damxsomebeli mowyobiloba. arsebobs bitebiT an sityvebiT (baitebiT) organizebuli, asociaciuri, waSladi an wauSladi, daprogramebadi da sxva meTodiT organizebadi mexsiereba. fizikuri daxsomebis garemod iyeneben naxevrard gamtarebs, magnitur gularebs, muxtiT daxsomebis ujredebs da a. fsiqologiaSi arsebobs mexsierebis orgvari definicia: 1. ხანგრძლივი მემორიალი (ingl. Long term memory) _ informaciis xangrZlivi droiT Se-naxva. 2. ხანგრძლივი მემორიალი (ingl. Short term memory) _ informaciis Senaxva drois mcire (mag., ramdenime wami an wuTi) an ufro xangrZlivi (mag., ramdenime saaTi) periodiT. **SeniSvna:** xanmokle da xangrZliv mexsierebad dayofa, zusti droiTi intervalis gamoyofis SeuZleblobis gamo xSirad gaugebrobas iwvevs, Tumca mexsierebis dazianebris klinikaSi intensiurad gamoyenebadia.

memory cycle _ **цикл памяти** _ mexsierebisadmi mimarTvis cikli; mexsieruli cikli; damxsomebeli mowyobilobisadmi mimarTvis aucilebel operaciaTa sruli Tanamimdevroba, riTac mexsieruli wonasworuli simSvidis mdgomareobidan informaciis amokrebis (wakiTxvis) an Caweris mdgomareobaSi gadasvla xorcieldeba, ris Semdegac damxsomebeli mowyobiloba ise vonasworuli simSvidis mdgomareobas ubrundeba.

memory lock _ **замок памяти** _ mexsierebis saketi _ mexsierebaSi SeRwevis SezRudvis (an akrZalvis) sistemaSi (segmentis deskriptoris an virtualuri mexsierebis gverdis) kods warmoadgens. mexsierebis segments mxolod is procesebi mimarTavs, romelTac deskriptorSi (maidentificirebeli, gamxsneli sityva) Sesabamisi gasaRebi aqvs.

memory mapping _ **распределение памяти** _ mexsierebis ganawileba (mcire an saSualo mwarmoeblurobis kompiuteris, maT Soris minikomoputeris) periferiul mowyobilobaTa marTvis xerxi, romelic periferiuli mowyobilobis mmarTvel registrebs ganixilavs mexsierebis iseTi sityvebis saxiT, romelTa wakiTxva Cveulebrivi daxsomebisa da amorCevis operaciebis meSveobiT xdeba.

memory protection _ **защита памяти** _ mexsierebis dacva (nebadaurTveli SeRwevisagan). mexsierebaSi SeRwevis marTvis an mexsierebis gamoyenebis erT-erTi xerxi.

menu _ **меню** _ meniu (dialogur sistemaSi) displeis ekranze gamosaxul brZanebaTa sia an (SekiTxvaTa Sesatyvisi) pasuxebis varianti, saidanac momxmarebeli irCevs saWiro variants (kursoriT, nomriT an asoTi).

menu bar _ **линейка меню** _ menius CarCo. displeis ekranze striqonebi (an displeis ekranze gamoyofili CarCos nawili), romelSic menius punqtebia CamoTvlili.

message n _ **1. сообщение; 2. запрос** _ 1. moxmareblisaTvis erTiani saxiT wardgenil monacemTa bloki; SetyobinebaTa komutaciis sistemaSi gadacemuli informaciis nawili, romelic SeiZleba ramdenime bitidan ramdenime baitamde sigrZis iyos; 2. SekiTxa, romelic sxvadasxva obieqtze orientirebul daprogramebaSi warmoadgens operaciis saxelwodebas da faqtobrivi parametrebis sias. procedurul daprogramebaSi Seesabameba proceduris gamoZaxebas (Secdomis Setyobinebis, sainformacio kavSiris muSaobis Semowmebis SedegTa Taobaze da sxv.).

message header _ **заголовок сообщения** _ Setyobinebis saTauri. Setyobinebis sawyisi nawili, romelic Seicavs misi aRweris maxasiaTeblebs: mimRebisa (adresati) da informaciis wyaros kodebi, gzavnulis sigrZe da gzavnulis dro (TariRi).

metadata n _ **методанные** _ metamonacemebi. sxva monacemTa aRmweri monacemebi. magaliTad, monacemTa bazis sqema (sqemis monacemebi) monacemTa bazis SigTavsis mimarT.

metaknowledge n _ **метазнания** _ metacodna. (dargobrivi) codnis bazis nawili, romelic mis strukturas aRwers an am bazis gamomyenebeli sistemis informacias Seicavs.

metalanguage n _ **метаязык** _ metaena. (daprogramebis) enebis aRmweri ena.

metaphor n _ **метафора** _ metafora _ daprogramebis enis (an interaqciuli sistemis) logikur komponents da adamianisaTvis gasageb cnebebs Soris Sesabamisoba.

micro n _ **микро** _ 1. mikro (qarTulSi rusuli terminologiis zegavleniT damkvidrda. marTebuli ingleisurenovani gramatikul-warmoTqmiT formaa „maikro”). romelime ZiriTadi sazomi erTeulis erTi memilionedi nawilis aRmniSvneli TavstarTi (prefiqsoidi): $10^{-6} = 1/1000\ 000$; 2. mikrokomiuteris abreviatura.

microcode n _ **микропрограмма; микрокоманды** _ 1. mikroprograma. mikrobrZanebaTa Tanamimdevroba mikroprogramuli marTvis blokis programa; 2. mikrobrZaneba. mikrobrZanebis kodi.

microcoding n _ **ix. mikroprograming.**

microcomputer _ **микрокомпьютер** _ mikrokomiuteri. mikroprocesoris bazaze agebuli kompiuteri an personaluri kompiuteri (ufro konkretulad ix. r. berulavas statia, gamoqveynebuli J. „mecniereba da teqnika”-Si, #12, 1988).

micromainframe n _ **супер-микро ЭВМ** _ supermikrokomiuteri _ kompiuteri, romelic arqiteqturiT, zomiTa da RirebulebiT mikrokomiuterebis klasisa, xolo efeqtianobiT didi kompiuterebis Sesazleblobebs uaxlovdeba an programulad mTlianad Tavsebadia did kompiuterebTan.

microprocessor v; n _ **микропроцессор** _ mikroprocesori, logikur gamoTvliT elementebCaSenebuli naxevradgamtarebiani kristali (e. w. funciuri Cipi) an kristalTa kompleksi, romliTac ageben kompiuteris centralur procesors; Seicavs aucilebel komponents _ ariTmetikul-logikur mowyobilobas (alm-a) da marTvis mowyobilobas.

micropogram _ **микропрограмма** _ mikroprograma. Siga registrebze Casatarebel operaciaTa procesori anu mikrobrZanebaTa Tanamimdevroba (ix. aqve **mikroprograming**).

mikroprograming n _ **микропрограммирование** _ mikrodaprogrameba: 1. procesoris realizaciis xerxi, romliTac kompiuteris yoveli brZaneba mikroprogramiT aRiwereba (ix. aqve **mikroprogram**); mikrobrZanebaTa ori tipiT organizebuli daprogrameba. esenia horizontaluri da vertikaluri mikrobrZanebebi. horizontaluri mikrobrZanebebi centraluri procesoris konkretul kvanZebSi funciebis marTvas uzrunvelyofs cxadi saxiT. vertikaluri (Sveuli) mikrodaprogramebis mikrobrZanebebi Seicaven ufro maRali donis kodebian velebs, romlebic marTvis blokis konkretuli elementebisa da alm-is mier Sesasrulebel elementarul operaciebs aRweren; isini aseve aRweren sawyis da bolo samisamarTo wertilebs, romelTa Sorisac sainformacio gacvla xorcieldeba.

migration n _ **миграция** _ gadaadgileba; gadanawileba; migracia. monacemTa gadanawileba (gadadgileba) ierarqiul mexsierebaSi, ris Sedegadac xSirad gamoyenebuli monacemebi Siga

swrafmoqmed mexsierebaSi gadaigzvneba, iSviaTad gamoyenebuli ki _ gare damxsomebel mowyobilobaSi.

minicomputer (abr. **mini**) **n** – **миникомпьютер** – minikompiuteri (abr. „mini’’). minikompiuterebsa da did jkompiuterebTan SedarebiT saSualo maxasiaTebliani kompiuteri. igi drois dayofis reJimSi mikrokompiuterTan SedarebiT ufro met gare mowyobilobebTan muSaobs. minikompiuters SeiZleba miekuTvnos 16- da 32- Tanrigiani sityvis 0,5 megabaitidan ramdenime aseul megabaitamde mocuplobis diskoebiani da gagniturlentebiani kompiuterebi. „minikompiuteris” zusti ganmarteba ar arsebobs. magaliTad, minikompiuterebia: VAX-11/725; -11/750; -785 (aSS); NEC 13 (175) (iaponia); GEC 4190 (didi britaneTi); CM-2, CM-3, CM-4 (ruseTi) da a. S.

mod n – **модуль** – moduli. naSTis gamoTvlis operacia. maaliTad: 20 mod 3 aris 2 (anu 20-is 3-ze gayofisas miRebuli naSTi 2).

mode n – 1. **режим**; 2. **вид**; 3. **мода** – 1. (muSaobis) reJimi, sxvadasxva reJimis aRmniSvneli sityva, magaliTad, dialoguri (anu interaqciis) reJimi, damisamarTebis, orobiTi Tvlisa da sxva reJimebi; 2. gadacemis (magaliTad, baituri, paketuri, blokuri da ssv.) meTodi; xerxi; saxe (algor. 68-Si); 3. moda, parametrebis yvelaze ufro albaTuri mniSvneloba.

modem n – **модем** – modemi. akronimi gamoTqmisa „modulator-demodulatori”. modulatori cifrul signals analogur signalad gardaqmnis, demodulatori ki axorcielebs ukuprocesss: analog/ur signals cifrul signalad gardaqmnis da amiT aRadgens signalis pirvandel saxes. modems iyeneben analog/uri tipis kavSiris xazebSi. magaliTad, telefonis xazebiT kompiuterTSorisi an displeikompiuteruli kavSirebisaTvis.

modifier n – **модификатор** – 1. modifikatori; (brZanebaTa enis brZanebis) mmartveli parametri; 2. (centraluri procesoris) saindeqso registri (romlis mniSvnelobasac indeqsuri damisamarTebis brZanebebi iyeneben).

monadic a – **унарный** – erToperandiani; erTadgiliani; unaruli (operaciis Sesaxeb), erTargumentiani operaciis ganmsazRvreli sityva.

mouse n – „**мышь**” – (elektronuli) Tagvi. kompiuterSi wertilTa koordinatebis Sesatani brytel zedapirze xeliT samoZravebeli (mcocavi) elektronuli mowyobiloba. Tagvis cocviT kompiuterSi gadacemuli koordinatebi iwveven Tavwvetas (kursoris) gadaadgilebis diaspleis ekranze. Tagvs erTi an ramdenime Rilaki aqvs, romliTac kompiuters ecnobebe, rom wvetma saWiro mdgomareobas miaRwia. kompiuterTan kabeliT mierTebuli an ukabelo „kudiani Tagvis” variantisagan gansxvavebiT „ukudo Tagvis” kavSiri komopiuterTan Tburi gamosxivebis diapazonSi myardeba. elektronul Tagvs specialur qarTul literaturaSi „Tagvis”, „Tagu”, „Taguna”, „Tagunia” da misT. sinonimuri calebi moepoveba, romelTa gverdiT Tavis adgils iWers elektronuli Tagvis kidev erTi sinonimuri sityva-termini „Tagvisara”, romelic samecniero sazogadoebas da momxmarebels enaTmecnierma b. cxadaZem SesTavaza. **Tagvisara**, rogorc termini, erTdroulad srulad itevs da iTavsebs „elektronuli Tagvisa” da „kursoris” semantikur da formobriv daniSnulebas [Tagvi+isari (anu Tavwveta) = Tagvisara]. ix. **b. cxadaZe**, ტერმინოლოგიური დიგბანი (1. თაგვისარა // მაუსი. 2. წიდა, წიტა, წიდოვანი). საქართველოს განათლების მცნიერებათა აკადემიისა და საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის შრომები. საქართველოს განათლების მცნიერებათა აკადემიის უურნალ „მომზის” დამატება. #11, ობ., 2008, გვ. 160-163.

multiaccess n – **коллективный доступ** – mravaliT SeRwevadoba, koleqturi SeRwevadoba. erTdroulad ramdenime (aTeuli) momxmareblis momsaxurebis gamoTvlTi sistema.

multibus n – **мультибас** – mravalsalta, multibasi. mikrokompiuterTan drekadi sainformacio salteebiT 8- da 16-Tanrigiani procesorebis makavSirebeli struktura, romliTac gamoTvliT resursebs erTdroulad 16 momxmarebeli iyenebs (sityvebis sigrZea 20 Tanrigi, mexsierebis mocuploba 1 megabaitamde).

multiplexer n – **1. мультиплексор; 2. концентратор; 3. коммутатор** – 1. multipleqseri (r. berulavasa da i. qvaCaxias SeniSvniT, qarTul specialur literaturaSi rusuli terminologiis gavleniT qarTulad am termins arasworad werdnen: „multipleqseri”) – mowyobiloba, romelic ramdenime

abonentisagan erTi bolodan ssvadasxva arxiT mosul informaciebs aerTianebs, ajgufebs da erTi swrafmoqmedi arxiT agzavnis kompiuteris mexsierebaSi. meore boloSi xdeba „demultipleqsireba” anu calkeuli arxebis signalebis gamoyofa; 2. koncentratori. ramdenime terminalis monacemTa erT fizikur an logikur garemoSi (arxiSi) „moqcevis” (monacemTa SekumSvis anu multipleqsirebis) da gadagzavnis uzrunvelmyofi eleqtronuli mowyobiloba; 3. komutatori; kombinaciuri sqema, romelic n ssvadasxva gamosavlelis erT-erT m Sesasvlelad komutirebas axdens $m \leq 2$ -is pirobebSi (am sqemas xSirad uwodeben monacemTa seleqtors-multipleqsers).

multiplier – **умножитель** – mamravlebeli. specialuri bloki, romelic gamoyenebulia gamravlebis operaciisaTvis. es bloki xSirad ara aqvs ariTmetikul-logikur mowyobilobas, radgan gamravlebisaTvis Sekrebisa da Zvris operaciebs iyeneben.

multiprocessor n – **мультипроцессор** – multiprocesori. mavalprocesoriani sistema, romelSic SeiZleba erTdroulad ramdenime aqturad CarTuli procesori muSaobdes. monacemTa damuSavebamde procesorebi asinqronulad muSaoben; deficitur sistemur resursebTan an jkompiuteruli programis kritikul seqaciasTan mimarTvisas ki procesorebis dasinqroneba aucilebelia. multiprocesoruli sistema yovelTvis multiprogramulia (ix. multiprogramming)

multiprogramming n – **мультипрограммирование** – multidaprogrameba; mavalamocaniani reJimi; (sistemis) mavalprogramianoba. sistema, romelSic erTdroulad ramdenime damoukidebeli programis amoqmedeba SeiZleba. amasTanave kompiuteris programa organizebulia ramdenime urTierTmoqmedi procesisagan, romelTagan TiToeuli mimdevrobiT programas warmoadgens. drois yovel SualedSi romelime konkretul procesorze erTi programa (procesi) slerdeba.

n

NAK (abr. Negative Acknowledgement – **неподтверждение приема; отрицательная квитанция** – signalis miuReblobis simbolo; uaryofiTi qviTari. mmarTveli simbolo, romelic SetyobinebaSi arsebul Secdomaze miuTiTebs. uaryofiTi qviTari ASCII kodSi warmodgenilia ricxviT 21, dadebiTi ki – ricxviT 6.

name n – **имя; наименование** – saxelwodeba, saxeldeba; saxeli. programis an sistemis obieqtis saxelwodebebis aRniSvna (am inglisur termins aqvs zmnis forma-Sinaarsic „dasaxeleba”, „saxelwodebis miniWeba”). obieqtebis saxeebi teqstis konteqstzea damokidebuli. obieqtebia: romelime cvladi, funcia, tipi, misamarTi, mudmiva, mowyobiloba, faili, momxmarebeli da a. S. (saxelwodebebs (anu maidentificirebel simboloTa striqonebs) iyeneben kompiuteruli programis modulSi xangrZlivi xmarebis an momsaxurebis gaadvilebisaTvis (adamiani saxeliT ufro mixvdeba, vidre misamarTiT).

NAND – „**И-НЕ**” – „da-ara” (logikuri operacia an sqema). or A- da b- Sesasvleltan sqemaSi gamosavleze signals logikuri 0-is („cru”) mniSvnloba aqvs mxolod maSin, roca orive Sesasvleze logikuri I-iani („WeSmariti”) signali moqmedebs, sxva SemTxvevebSi (kombinaciebSi) gamosasvleze Cndeba signali I („WeSmariti”).

Sesasvleli A 0 0 1 1

Sesasvleli B 0 1 0 1

gamosasvleli C 1 1 1 0

natural language interface _ **естественно-языковой интерфейс** _ bunebrivi enis interfeisi. kompiuterTan an kompiuterul programasTan bunebriv enaze urTierTmoqmedebis eleqtronul-logikur-programuli saSualebani.

nano _ **нано** _ nano, n. romelime zomis erTeulis erTi memiliardedi nawilis aRmniSvneli TavsarTi (prefiqsoidi) 10^{-9} magaliTad, nanowami (nw) aris 10^{12-9} w.

nerd n _ **любитель (-пользователь) компьютера** _ (rogorc r. berulava da i. qvaCaxia aRniSnaven, rusul terminologiaSi ar iyo fiqsirebuli) _ kompiuteris moyvaruli (miomxmarebeli).

negation n ix. NOT.

negation n _ **согласование** _ SeTanxmeba. monacemTa gadacemis qslis or virtualur (abstraqtul) terminals Soris (Semdgom) samuSaoebSi erToblivad gamosayenebeli parametrebis SeTanxmebis Taobaze gamarTuli dialogi.

network n 1. _ **сеть (передачи данных или ЭВМ); 2. схема** _ 1. (monacemTa gadacemis) qseli. krebsiTi termini exeba terminalur sistemas, Sedgenils kvanZebiTa da kavSiris xazebian sakomunikacio garemoTi (kavSiris xazebi realizdeba magistraluri, ultramokletalRebiani da sxva tipis mowyobilobeiT). kompiuteruli qseli. saTanado eleqtronul-logikuri SeerTebebiTa da maTi tipologiiT agebuli mravalkompiuteriani struqtura (ix. aseve: **network architecture**); 2. (eleqtruli) sqema. sxvadasxva pasiuri (rezistori, kondensatori, induqciuroba) da aqturi (tranzistori, aqtiurelementebiani mikrosqema, eleqtronmilaki da ssv.) elementebis SeerTebiT agebuli wrfiv da arawrfivmaxaseTeblebiani sqemebi.

network architecture _ **архитектура сети ЭВМ); архитектура сети передачи данных** _ kompiuteruli qslis arqiteqtura. mravalkompiuteriani arqiteqtura, romelSic exadad realizebulia informaciis kodireba, misi gadacema, SecdomaTa kontroli, SetyobinebaTa nakadebis marTva, abonentTa damisamarTeba, xolo maxasiaTebiT gauaresebiT gamowveuli avariuli situaciebisaTvis qslis muSaobis analizia gaTvaliswinebuli. arsebobs sami topologiuri qseli: a) varskvlavisebri (Sedgeba erTi koncentratoruli, ZiriTadi kompiuterisagan da erTmaneTTan daukavSirebeli teminaluri kvanZebisagan), b) rgoluri (yvela kompiuteri rgolSia gaerTianebuli da sainformacio CarTva ZiriTedad erTi mimarTulebiT xorcieldeba, rogorc, magaliTad, Cambrige Ring qselSi) da g) magistraluri (kompiuterebi mimdevrobiTaa CarTuli da erTmaneTTan ori sainformacio mimarTulebiTaa SekavSirebuli, rogorc magaliTad, Ethornet qselSi).

network data base _ **сетевая база данных** _ qslis monacemTa baza. erTi yvelasaTvis tipis sainformacio kavSirze dafuZnebuli monacemTa baza.

network database system _ **сетевая система управления базами данных** _ (abr. **СУБД**) _ monacemTa bazebis marTvis sistema, aparatul-programuli sistema, romelSic qluri organizacia, kerZod, maRali donis nebismieri Canaweri SeiZleba Seicavdes monacemebs sxva, daqvemdebarebuli donis monacemTa nakrebidan. aseT sistemaSi momxmarebels SeuZlia monacemTa yvela nakrebSi SeRweva.

nible n _ **полубайт, пол-байта** _ naxevarbaiti. baitis marjvniv an marcxniv ganlagebuli 4 biti.

node n _ **узел (сети ЭВМ, или сети передачи данных)** _ (kompiuteruli qslis) kvanZi. kompiuteruli qslis kvanZebSi ganlagebuli kompiuteri, romelic sadispetCero marTvis an kavSiris xazis komutaciisaTvisaa gankuTvnili. aseT kvanZebs xSirad sadgurebsac uwodeben; mionacemTa gadacemis qslis kvanZi.

nonequivalence _ **неэквивалентность** _ araekvivalentoba, araekvivalenturoba, aratolsaxeoba, aratolmniSvnellovnoba. „an”-is gamomricxavi logikuri funcia. logikuri sqemis operacia, roca sqemis gamosasvlelze Sedegi WeSmartinia mxolod maSin, rodesac Sesasvleli signalebi erTmaneTs ar emTxveva.

non-impact printer _ **устройство бесконтактной печати** _ ukontaqto sabeWdi mowyobiloba, magaliTad, lazeruli, Termografiuli da Wavluri sabeWdi mowyobilobeibi.

nonsignificant digit _ незначащий разряд _ araniSnadi Tanrigi, araniSnadi cifri: 1. mTeli ricxvuli nawilis pirveli aranulovani cifris marcxniv mdebare nulebi an wiladis bolo aranulovani cifris marjvniv ganlagebuli nulebi; 2. mocemul cdomilebaze naklebmniSvnelovani sididis Sesabamisi Tanrigebi.

nonswappable a _ **невыгружаемый** _ amoutvirTvadi _ msazRvreli sityva, romelic kompiuteris operatiul mexsierebaSi CatvirTul programas an Sesabamis process exeba. am procesSi programis amotvirTva SeuZlebeli xdeba. aseTi programebia maRalprioritetiani da realuri drois programebi.

nonvolatile memory _ **энергонезависимое запоминающее устройство** _ energiazze damoukidebeli damxsomebeli mowyobiloba, romelSic eleqtrokvebis gamorTvis Semdeg SigTavsis Canawerebi ucyleli rCeba.

non-von Neuman architecture _ **нефоннеймановская архитектура** _ arafonneimanuri arqiteqtura. jon (ianoS) fon neimanis (1903-1957 ww.) kompiuteris klasikuri varintisagan gansxvavebuli arqiteqtura, romelic brZanebebis mTvlis ar Seicavs da Tvlis procesi ara mimdevrobiT, aramed parallelurad mimdinareobs, anda mexsiereba ar aqvs da mraavaljeradi Canaweris principiT aris organizebuli.

NOR _ „**ИЛИ-НЕ**” _ „an-ara” (logikuri operacia); operacia (an gamoTqma). A NOR B B WeSmaritia mxolod maSin, roca A-c da B-c aris cru (signali, gamoTqma).

NOT _ „**НЕ-отрицание**” _ „ara”, uaryofis operacia, uaryofa, erToperandiani (erTadgiliani) operacia. NOT A WeSmaritia mxolod maSin, roca A aris cru (signali an gamoTqma).

nucleus n _ ядро _ birTvi; operaciuli sistemis birTvi (maT Soris mikroprogramuli organizebis operaciuli sistemis birTvi).

nul character _ **символ пробела** _ haris simbolo (Sualedis simbolo). niSanTa nakrebis simbolo, romelic arafers ar aRniSnavs da nulis saxiTaa warmodenili (magaliTad, informaciis gacvlis amerikul standartul kodSi da gafarToebul orobiT-aTobiT kodSi).

number n _ **1. число; 2. номер** _ 1. ricxvi (orobiTi, aTobiTi, mcocav- an fiqsirebulmZimiani, wertiliani ricxvebi, fibonaCis ricxvi da sxv.); 2. nomeri (magaliTad, fizikuri blokis, mowyobilobis, momxmareblis, logikuri arxis da a. S.).

num lock _ „**цифры**” _ „cifrebi”. damxmare klaviaturis registris gadafarvisa da fiqsaciis Rilaki. momuSave displeis damxmare klaviaturis Rilakebis daWeriT ekranze Cndebea cifrebis kodi an Tavwvetas (kursoris) marTvis simbolos kodebi.

numeric keypad _ **цифровая (или числовая) клавиатура** _ cifruli klaviatura. kompiuteris an displeis mexsierebaSi cifrebis (an ricxvebis) Sesatani mcire klaviatura an klaviaturis specialuri nawili.

object code _ **объектный код** _ obieqturi kodi; obieqturi programa. translaciis (erTi kodidan sxva kodze gadayvanis) Sedegad kompiuteruli (samanqano) kodebiT Cawerili programa.

object computer _ **объектная ЭВМ** _ miznobrivi kompiuteri; saobieqto kompiuteri, romlis programa sxva kompiuteris programuli damuSavebis sistemiTaa Sedgenili.

object language _ **объектный язык** _ obieqturi ena, gamosasvleli ena; ena, romlis mixedviT translacia xorcieldeba da kompilatoris an asembleris programa gamoicema (muSavdeba).

object-oriented architecture _ **объектно-ориентированная архитектура** _ obieqtze orientrebuli arqiteqtura, romelSic failebi, Setana-gamotnis operaciebi da ssv. warmodgenilia obieqtis saxiT; kompiuteris aseTi aparatal-programuli mowyobiloba, romelSic amocanis amoxsnsaTvis aparaturis ganawileba, mexsierebis dacva, damisamarTebis xerxebi da direqtivaTa gamoZaxebis meqanizmi obieqtze orientrebuli daprogramebisaTvis metad xelsayreladaa organizebuli. aseTia IBM firmis System 38 da „intel” firmis iARX 432 kompiuteri da ssv.

OCR (abr. **Optical Character Recognition** _ **оптические распознавание символов** _ niSanTamocnoba; nabeWdi an xelnaweri tqstis Setana kompiuterSi; procesi, romlis drosac kompiuteri eZebs, amoicnobs da akodirebs nabeWd an xelnawer informacias.

octal notation _ **восьмеричная система счисления** _ ricxvis warmodgena Tvlis rvaobiT sistemaSi (0-dan 7-mde cifrebis rvaobiT poziciur sistemaSi gamoyenebiT).

octet n _ **октет** _ oqteti; rvabitian monacemTa jgufi, romelsac hari (bitTaSorisi Sualedi) ar aqvs. termini „oqteti” gamoyenebulia termin „baitis” nacvlad. termini Semotanil iqna Secdomebis Tavidan asacileblad 7-, 9- da 12-bitian aparatal saSualebaTa Sesaxeb msjelobisas.

odd parity _ **проверка на четность** _ kentobis Semowmeba. kenti raodenobis erTianobis Semcveli orobiTi sidideebiani jgufi. am dros sakontrolo Tanrigi 2-is moduliT sainformacio Tanrigebis toli ar aris.

off-bit _ **нулевой бит** _ nulovani Tanrigi; nulovani biti.

office automation _ **автоматизация делопроизводства, бюрокомика** _ biurotika, saqmis warmoebis kompiuteruli teqnizacia, sakancelario-organizaciuli saqmianobis aparatal-programuli uzrunvelyofa.

off-line a _ **автономный** _ avtonomiuri; maRali donis (programuli eniT) saurTierTmoqmedo „xazidan amorTuli” (sazom-sakontrolo aparaturis, mowesrigebuli gamosavlelsignalebiani danadgaris an xelsawyos ganmsazRvreli sityva); kompiuteris centraluri procesorisagan damoukideblad momuSave periferiuli mowyobilobis aRmniSvneli sityva. aseTi mowyobiloba xSirad „erT xazze” fizikurad centralur procesorTanaa mierTebuli, magram specialuri programuli marTvis gareSe umoqmedoa (Sdr. termini **in-line 2**).

one-pass compiler _ **однопроходный компилятор** _ erTjeradi gamstrobi translatori. mimdevrobiTi programis mxolod erTjeradi gamstrobi (gamxedavi da Semmowmebeli anu „moyuriade da moTvalTvale”) translatori (kompilatori). erTjeradi gatarebis kompilatori.

on-line _ **1. оперативный 2. подключенный** _ 1. interaqciuli, (adamiankompiuteruli) saurTierTmoqmedo „xazSi CarTuli” (aparaturis, mowyobilobis an danadgaris ganmsazRvreli sityva); 2. (eleqtronul-logikurad) erTi sainformacio xaziT SekavSirebuli (gamoTvliTi sistemis an kompiuteris centraluri procesoris brZanebebiT moqmedi gare mowyobilobebis mimarT gamoyenebuli sityva).

on-line data _ **данные, доступные в интерактивном режиме** _ sainteraqcio reJmis monacemebi; kompiuteris (an kompiuteruli sistemis) programulad SeRwevad damxsomebel mowyobilobaSi (magaliTad, operatiul mexsierebaSi, sistemur diskoze da ssv.) Cawerili monacemebi, romlebsac dialogur reJmSi iyeneben. aseTi reJimi SeiZleba ganxorciel des eleqtronuli obieqtis (sazomi xelsawyo, gamoTvliTi aparatura da ssv.) normaluri muSobis reJmis uzrunvelsayofad. amgvari dialogisaTvis asruleben „daprogramebis dialogur reJmSi”.

on-line processing _ **(оперативная) обработка данных** _ monacemTa opertiuli damuSaveba (kompiuterTan mierTebuli mowyobilobidan miRebuli monacemebis safuZvelze); dialogur reJmSi damuSaveba.

on-line tutorial _ **обучающая программа** _ maswavli programa; dialoguri saxelmZRvanelo. maTematikuri uzrunvelyofiT realizebuli dokumentaciis iseTi programa, romelic programul muSaobas amodelebs da moswavle-momxmarebels sTavazobs mis winaSe aRZruli tipuri situaciebis analogebs, mis moqmedebebs akontrolebs da Secdomebsac usworebs.

open-ended _ открытый, расширяемый _ Ria, gafarToebadi. kompiuteruli sistemis mimarT xmarebuli sityva, romlisTvisac monacemTa gamoyenebuli formantebi da proceduruli interfeisebi aRwerili da gansazRvrulia, rac sistemaSi damoukideblad damuSavebuli aparatul-programuli komponentebis CarTvis saSualebas iZleva.

open shop _ вычислительный центр с доступом пользователя к ЭВМ _ „karRia gamoTvliTi maRazia”; karRia kompiuteri; TviTmomsaxurebis gamoTvliTi centri. gamoTvliTi simZlavreebis eqsploatacia, romlis daproeqtebas, damuSavebas, programis daweras da gamocdas TviT avtori asrulebs da ara gamoTvliTi centris specialistebi. gamoTvliTi procesis organizebis „TviTmomsaxurebaSi” igulismxmeba sistemis eqsploatacia ara avtoris an programis momxmareblis, aramed gamoTvliTi centris operatoris mier.

operand _ операнд _ operandi: 1. raodenobrivi sidide, romelzec tardeba maTematikuri an logikuri operacia; 2. sakompiutero brZanebis nawili, romelic gansazRvravs operaciebis sawarmoebel obieqtebs. maaliTad, Sekrebis brZanebaSi _ ADD A, B operandebia A da B, romlebic SeiZleba iyos centraluri procesoris registrebi (sadac A da B-s ricxviTi mniSvnelobebia moTavsebuli). am sidideTa faqtobrivi mniSvnelobebi, maTi misamarTebi an SesaZloa, maTi misamarTebis misamarTebi.

operation n _ 1. команда; 2. операция; 3. функция _ 1. (gamoTvliTi sistemis) brZaneba; operacia. „brZanebebis procesoris” saxelwodebiT cnobili programis gansaxorcielebeli moqmedebebi; 2. (ariTmetikuli, logikuri, Cawera-wakiTxvis, binaruli, qsluri da sxva tipis) operacia; operaciis Sesruleba; 3. moqmedeba; funcia; (kompiuteris an programuli sistemis) muSaobis reJimi.

operator n _ 1. оператор; 2. операция _ 1. operatori: a) programis teqstis elementi, romelic aRniSnabs mTlian, dasrulebul moqmedebas; b) momxmarebeli an kompiuterze momsaxure piri; 2. operacia, operaciis niSani. programis teqstSi operaciis Sesasrulebeli moqmedebis aRniSvna.

operator command _ команда оператора _ operatoris brZaneba. saoperatoro terminalidan Setanili operaciuli sistemis nawilis muSaobis „damazustebeli” brZaneba.

optimization n _ оптимизация _ optimizacia: 1. amocanis saukeTeso amoxtsnis Zebnis procesi (an meTodi), rodesac aseTi amoxtsna ganisazRvreba winaswar dadgenili kriteriumebiT; 2. programis iseTi gardaqmna, romelic misi arsis (semantikis) Senaxvis pirobebSi mis zomebs amoklebs an programis Sesrulebis xangrZlivobas amcirebs.

OR _ „ИЛИ” _ дизъюнкция _ (logikuri) „an” (operacia an sqema); logikuri Sekreba, diziunqcia. magaliTad, A+B+C „Sekrebis” Sedegi WeSmaritia mxolod maSin, roca A, B an C aris „WeSmariti”.

order n _ 1. порядок; 2. упорядочивать; 3. степень _ 1. wesrigi; mowesrigebis xerxi; 2. mowesrigebuloba. mocemuli ganawesis, rigis mixedviT (sityvebis) ganlageba an dalageba; 3. rigi; xarisxi. ricxvis an cifris xarisxis maCvenebeli.

ORG (abr. ORiGin) n _ начало _ dasawyisi. (asembleris) programis dasawysis an programis nawilis dawyebis maCvenebeli direqtiva.

orphan n _ высячая строка _ „nabolara” striqoni; ofeni _ teqstebis momzadebis sistemaSi uxeiro daformatebis gamo teqstis Tavis, qveTavis, cxrilisa da misTanebis bolo adgilze aRmoCenili erTaderTi striqoni.

OS (abr. Operating System) _ операционная система. ОС _ operaciuli sistema, os. aparatuli resursebisa da programuli procesebis marTvis saSualebebi, romlebic uzrunvelyofs momxmarebelTan resursebisa da procesebis urTierTobas. kerZod, mexsierebis, informaciis Setana-gamotanis, failuri sistemis procesebis urTierTmoqmedebasa da dispetCerizaciis, mexsierebis dacvis, resursebisi gamoyenebis aRnusxvis, brZanebaTa enis damuSavebis mTlian marTvas.

outline processor _ текстовый процессор _ teqsturi procesori. dastruqturebuli teqstebis damuSavebis sistema, romelic uzrunvelyofs ierarqiuli sistemis teqstebis fragmentebis (magaliTad, SeniSvnebis) saWiro

konteqstSi CarTvas, ZiriTadi (gasaRebi) sityvebiT fragmentebis variantebis Ziebas, fragmentebis variantebis momzadebas da sxx.

output n _ **1. вывод данных; 2. выходное устройство; 3. выходной сигнал** _ 1. monacemTa gamotana; (gamoTvlis an logikuri moqmedebis) Sedegis gamotana (magaliTad, displeis ekranze); (sabeWd mowyobilobaze) monacemTa amobeWdva; 2. (Sedegis) gamosatani mowyobiloba (sxva sistemaSi Sesatanad kodirebiT), Cawera magnitur diskoze, firze, drekad disketze da sxx. 3. (eleqtruli sqemidan) gamosuli signali.

overflow n _ **переполнение** _ gadavseba; 1. ariTmetikuli operaciis Sedegad Tanrigebis ujredebis gadavsebiT aRZruli situacia; 2. mexsierebis ubamSi Canawerebis moTavsebis mcdeloba, rodesac mexsierebis yvela ujredi dakavebulia; 3. stekis (mexsieruli Canawerebis nawyobis) ubnis Tavstriqonis zRvargadacileba.

overlap n _ **совмещение; перекрытие** _ (droSi an sivrceSi) SeTavseba, gadafarva kompiuteris mwarmoeblurobis amaRlebis mizniT (ariTmetikul-logikuri) procesebis calkeuli etapebis paralelurad Sesrulebis forma (amgvar paralelizms xSirad konveirul damuSavebasac uwodeben).

overlay n n _ **оверлей** _ overlei; gadafarva; zeddeba. kompiuteruli programis nawili, romelic Sesrulebis procesSi wina informaciis Canawerebidan ujredebSi CaitvirTeba (igi damprogrameblis mkacri kontroliT sruldeba da ar warmoadgens garegnulad msgavs process _ mexsierebis gverdobliv organizebas); 2. erTisa da imave mexsierebis ubanSi gadafarvadi, iZulebiT zeddebuli programuli segmentebi; overleiuri (programuli struqturis) segmentebi; 3. zednadebi gamosaxuleba; urTierTgadafaruli gamosaxulebani.

overloading n _ **перегрузка** _ gadmettvirTva, gadatvirTeba, damatebiT datvirTva. erTi da imave indifikatoris (simboloTa jgufis an saxelwodebis) sxvadasxva procedurebis aRsaniSnavad gamoyeneba. saWiro proceduris translatori arCevs parametrebis, ricxvebis da tipebis safuZvelze.

overrun v _ **выходить за границы** _ zRvars gadasvla, zRvarsgadasuloba, zRvars gadacileba (ubnis an masivis) sazRvars gadasvla; (meTodis, programis da sxx.) swrafad gavrceleba.

overwrite v _ **перезаписать; затирать** _ zedCawera; waSla da iqve Cawera; ujredebSi Cawerili teqstis waSlis procesSi imave ujredebSi axali teqstis Cawera. mexsierebis ubnis monacemebis waSla da imave adgilebSi axali monacemebis Cawera. (terminis rusuli ekvivalentebi e. maslovskis, a. borkovskis da sxvaTa mier, rogorc r. berulava da i. qvaCaxia SeniSnaven, arazustadaa SeTanadebuli. maTi azriT, umjobesi iqneboda misi **стирание с записью**-Ti Senacyleba).

owner n _ **владелец** _ mflobeli: 1. sakuTrivmonacemebiani da kompiuterul mexsierebaSi SeRwevis uflebis mqone momxmarebeli. 2. qlsur monacemTa bazis struqturaSi programuli nakrebis mflobeli programuli nakrebis patroni.

pack v _ **упаковать** _ SefuTva; Cawyoba. monacemTa Senaxvis an gadacemis siadvilisaTvis maTi kompaqturi saxiT warmodgena (gardaqmna). kompaqturobis miRwevis sxva meTodebidan aRsaniSnavia ramdenime baitis an sityvis Secvla tripletiT, romelSic Sedis triplets dasawyisis aRmniSvneli kodi, Sesacvleli simbolos an sityvis erT-erTi elementi, simbolos an sityvis gameorebaTa ricxvi.

package n _ **пакет** _ paketi. saerTo gamoyenebis danarTiT gaerTianebl programaTa erToblioba; (gamoyenebiT) programmaTa paketi (saTanado problemur dargSi gamosayenebeli programebis an

programuli modulebis nakrebi, romlis awyobiT an raime damatebis SetaniT am dargis konkretuli amocanis amoxsnaa SesaZlebeli); 2. diskoebis paketi. uSualo SeRwevis damxsomebeli mowyobilobis tomi, romelic ramdenime magnituri diskosagan Sedgeba; 3. davalebaTa paketi. davalebebis paketuri damuSavebisas formirebul davalebaTa Tanamimdevroba.

packet n – пакет – paketi; 1. saTanado formatiT warmodgenili fiqsirebuli maqsimaluri sididis bitebis jgufi, romelic mTliani saxiT gadaicema amocanaTa paketuri damuSavebis qselSi. Tu Setyobineba maqsimalurad dasaSveb sidides aRemateba, igi nawildeba da ramdenime paketis saxiT gadaicema (paketis zoma Seadgens 100-150 baits); 2. (eleqtronul) signalTa paketi. saTanado kriteriumebiT warmodgenili TanamimdevrobiT signalebis erToblioba.

pad n; v – 1. вспомогательная клавиатура; 2. планшет; 3. дополнять – 1. displeis damatebiTi klaviatura (ix. aseve: **keypad**); 2. (grafikuli) planSeti (kompiuterSi konkretuli gamosaxulebebis wertilovani Setanis mowyobiloba); 3. Sevseba; damateba. sasargeblo informaciis Seucvleli nawerebis velis Sevseba fuWi kodebiT, magaliTad, harebiT (SualedebiT).

page n – страница (памяти) – mexsierebis furceli. furclovan mexsierebasa da monacemTa gadatanis (gadaqaCvis) mowyobilobas Soris gacvlisaTvis dadgenili (informaciis) ulufa. konkretuli sistemisaTvis furclis baitebis an sityvis raodenoba mkacrad SezRudulia da metwilad 2-is (an 4-is) jeradia. furclis sinonimur terminad xmaroben „furclis bloksac”; xSirad ixmareba mionacemTa gadatanis mowyobilobaSi arsebuli furclovani mexsierebis aslis misaTiTeblad.

Page Maket n – пайджмейкер (программа) – peijmeikeri. samagido kompiuteris sagamomcemlo-redaqtoruli programa, romliTac momxmarebeli qmnis sxvadasxva formatian, teqstur-grafikuli saxis dokumentebs, broSurebs, wignebs da sxx. amisTvis momxmarebeli iyenebs disfleis klaviaturas, ekrans, agreTve sabeWd mowyobilobas da sxx.

paging n – страницчная организация памяти – furclovani mexsierebis organizaciis mqone virtualuri mexsierebis marTvis xerxi. am SemTxvevaSi logikuri misamarTi orad gaiyofa: dabali TanrigEBI aRniSnabs furcelsSiga sityvas, xolo maRali TanrigEBI – TviT furcels. virtualuri mexsierebis aqturi furclebis gadatana, gadaqaCva xorcieldeba diskodan operatiul mexsierebaSi, xolo pasiuri furclebisa – operatiuli mexsierebidan diskoze.

pane n – подокно; „форточка” – qvefanjara. (ekranis) fanjris nawili, romelsac specialuri daniSnuleba ekisreba. magaliTad, displeis ekranis nawili, romelTanac programa ise muSaobs, rogorc calke ekranTan.

parallel a – параллельный – paraleluri: 1. erTdroulad Sesrulebuli (an Sesasrulebeli) damoukidebeli procesebis (an operaciebis) ganmsazRvreli sityva; 2. ramdenime orobiTi Tanrigis erTdroulad gadacemisas xmarebuli sityva; 3. dublirebuli, paraleluri (saimedoobis asamaRleblad ramdenime mowyobilobaze erTi da imave procesis Sesrulebisas xmarebuli sityva).

parity check – контроль четности – 1. (sityvebis, baitebis an simboloebis) luwobis kontroli. verifikaciis an 2-is moduliT luwobis pirobis SemowmehisaTvis sakontrolo Tanrigebis raodenobis gamoTvla (sakontrolo jamis meTodiT Secdomis gamovlena).

partition n; v – 1. раздел; 2. выделять разделы – 1. segmenti, ganyofileba. zogierT operaciul sistemaSi mexsierebis statistikuri ubnis mimarT xmarebuli termini. segments iyeneben am mexsierebis ubanSi Sesasrulebeli daalebisTvis; 2. segmentis (anu ganyofilebis) gamoyofa-dekompozicia.

Pascal n – Паскаль – paskali. gavrcelebuli algolismagvari daprogarmebis ena, romelic damuSavda daprogarmebis swavlebis sistematizebisaTvis, risTvisac masSi strukturuli daprogarmebis mmarTveli struturebia gaTvaliswinebuli.

passive star – пассивная звезда – pasiuri varskvlavi. kompiuteruli qlis varskvlavisebri topologia, romelSic centraluri kvanZi ZiriTadar signalbis retranslacias asrulebs. aqtur varskvlavSi es kvanZi yvela Setyobinebasa da komutacias axorcielebs.

pass key. ix. password.

password n – пароль – paroli. yoveli momxmareblis kompiuterul resursebSi SeRwevis uflebis damadasturebeli niSani an simboloTa Tanamimdevroba. yovel momxmarebels konkretuli simboluri saxeli eniWeba, romlis asli sistemebSi (magaliTad, SeRwevis kontrolerSi) inaxebla. parolebis damTxeviT sistema momxmarebels kompiuterze muSaobis saSualebas aZlevs. parols momxmarebeli irCevs, magram sistemasac SeuZlia e. w. „Seuqcevi kodirebiT” parolis SeTavazeba.

path – 1. **путь доступа; 2. маршрут** – 1. SeRwevis gza. monacemTa bazis Canawerebis Tanamimdevroba, romlis gamoyenebiTi programa saWiro operacias Sersrulebis win gadaxedavs; ierarqiuli mexsierebis sistemis katalogebis sia, romelSic saWiro faili unda moiZebnos; 2. svla-gezi, marSruti. monacemTa gadacemis qselSi warmoadgens kvanZebis Tanamimdevrobas, romelsac Setyobineba gaivlis; 3. failis saxelwodebis TavsarTi – ierarqiul failur sistemaSi failis saxelwodebis nawili, romelic aRniSnabs im katalogis srul saxelwodebas, romelSic igia ganlagebuli.

PC ix. personal computer.

PC DOS – **операционная система для ПЭВМ-ПС** – operaciuli sistema. „intel” 8086-is mikroprocesorebis bazaze agebuli 16-Tanrigiani personaluri kompiuterebis operaciuli sistema. cnobilia aseve MS DOS-is saxeliT.

peripheral – **периферийное устройство** – gare mowyobiloba. kompiuteris ZiriTadi blokebisagan (centraluri procesori, operatiuli mexsiereba, marTva) konstruqciulad gamoyofili nebismieri mowyobiloba, romelsac aqvs sakuTari marTva da centraluri procesoris brZanebebs asrulebs. aseTebia damxmare damxsomebeli mowyobiloba, informaciis Setana-gamotanis mowyobiloba, specialuri (aparatul-programuli) interfeisiT mierTebuli fizikuri sazom-sakontrolo aparatura da sxv.

personal computer, PC – **персональная ЭВМ, ПЭВМ, персональный компьютер** – personaluri kompiuteri; perko; piradi (sargeblobis) kompiuteri. mikroprocesoris bazaze agebuli piradi kompiuteri, romlis tipur variants aqvs 64 kilobaitidan 512 kilobaitamde mocuplobis operaciuli mexsiereba, videomonitori (displei an sayofacxovrebo televizori informaciis Sesatani arxiT), drekaddiskoebiani gare mexsiereba, gare mowyobilobebis misaerTebeli interfeisi. bevr pirad kompiuters vinCesteris diskos aqvs.

personal computer network – **сеть ПЭВМ, сеть персональных компьютеров** – personaluri kompiuteruli; qseli (ix. agreTve: r. berulava, „lokaluri gamoTvliTi qseli”. J. „mecniereba da teqnika”. #\$, 1990).

pick device – **указка; устройство указки** – Tavvweta; mimTiTebeli mowyobiloba. interaqciul grafikaSi warmoadgens informaciis Sesatan mowyobilobas gamosaxulebis elementis an segmentis misaTiTeblad. ekranze Tavvwetas moZraoba eleqtronuli Tagvis (anu Tagvisaras), sinaTlis yalmis, satrasiro burTis an Tavvwetas (kursoris) marTvis Rilakis meSveobiT xorcieldeba.

pipeline n – конвейер – konveieri. paralelurad momuSave procesebis (an procesorebis) wriuli urTierTmoqmedebis jqaWvi, romelSic wris erTi wevris gamosasvleli meore wevris Sesasvlels warmoadgens. magaliTad, kompiuteris sistemis arqiteqturis konveiruli procesori Sedgeba ramdenime mimdevrobiTi elementisagan, romelTagan nawili brZanebebs amuSavebs (brZanebebis amorCeva, operaciis kodis deSifireba, operandTa SerCeva; operaciaTa Sersruleba), Tanac momdevno brZanebis Sersruleba wina brZanebis damTavrebisTanave iwyebla.

pitch n – шаг – biji. erTeulovan sigrZeze nabeWd an perforirebul niSanTa raodenoba.

plotter n – графопостройтель – grafikTamgebi. kompiuteridan informaciis grafikuli saxiT gamomtani mowyobiloba. arsebobs planSeturi da rulonuri tipis grafikTamgebi.

pool n – пул – puli; (mexsierebis) dinamikurad danawilebadi ubani; dinamikuri ubani; erTgvarovani obieqtebis (erTnairi sigrZis mexsierebis blokebi, elementaruli procesorebi) dinamikurad danawilebadi ubani (are).

pop v – выталкивать – gamodena; gamogdeba. mexsieruli stekidan mocileba, stekis zeda elementis SerCevis operacia (am dros stekis wveros mavenebeli mcirdeba).

pop-up menu _ **всплывающее меню** _ amosuli meniu, raime procesSi konkretuli brZanebiT displeis ekranze „amotivtivebuli” meniu, romelic ekranidan qreba saoperacio brZanebis SerCevisTanave.

port n _ **порт** _ porti. mikroprocesoris Siga saltesTan kompiuteris gare mowyobilobis signalebis gamomtanTa maerTebeli wertilebis erToblioba. sainformacio adapteriani erTi da igive porti informaciis Sesatan da gamosatan mowyobilobad iqceva; (erTi kompiuteridan meore kompiuterSi mobiluri programis) gadatana.

postedit(ing) n _ **постредактирование** _ mermeredaqtireba; sablood redaqtireba; bolo redaqcia. kompiuterSi arsebuli damuSavebul teqstis Sesworebis Setana.

postmortem a _ **аварийный, «посмертный»** _ saavario; avariuli; „sikvdilSemdgomi” (sistemis muSaobis arasasurveli situaciis aRZvrisas gamoyenebuli sityva. magaliTad, saavario dampi _ amocanis amoxtsnis avariuli dasrulebisas mexsierebisa da registris Semcvelobis amonabeWdi).

postprocessor n _ **постпроцессор** _ mermedamuSavebuli programa, postprocesoruli programa; sxva programis muSaobis Sedegze saTanado operaciebis Casatarebeli programa (magaliTad, sxva mowyobilobaze samuSaod programis gasamzadeblad daformateba, zedmeti monacemebis mocileba da sxv.).

preanalysis n _ **предварительный анализ** _ winaanalizi; winagarCeva (amoxtsnis Sedegis, muSaobis reJimis, konfliqturi situaciis da misTanaTa winaswari analizi).

preemption n _ **выгрузка, откачка** _ gantvirTva; gadaqaCva, amocanis gadatana (operatiuli mexsierebidan magnitur diskoze maRalprioritetiani amocanisaTvis damxsomebeli ujredebis gamoTavisuflebis mizniT).

preprocessor n _ **препроцессор** _ preprocesori; winaprocesori programa, romelic sxva programisaTvis saWiro Semaval monacemebs winaswar amuSavebs: monacemTa modifirciras (martiv kvlavdaformatebas an mikrogafarToebas) axdens am monacemTa sxva programmaSi (magaliTad, programma-kompilatorSi) Sesatanad.

primary key _ **первичный ключ** _ pirveladi gasaRebi: 1. monacemTa bazaSi _ mocemuli tipis CanawerebisaTvis pirvelad gasaRebad daniSnuli kodi; 2. SeRwevis meTodebSi _ CanawerTa veli, romliTac failSi misi mdgomareobaa gansazRvruli.

primary record _ **первичная запись** _ pirveladi Canaweri, indeqsSi miTiTebuli Canaweri, romliTac gafarToebis CanawerebSi SeRweva xorcieldeba.

printed circuit _ **печатная схема** _ nabewdi sqema; calmxriv folgirebul (folgiT dafarul) getinaqsze an sxva saizolacio masalaze amoWmis meTodiT ganxorcielebuli sadenebiani fuZe Sre, romelzec amontaJeben eleqtronuli sqemis detalebs da praqkulad ssvadasxva daniSnulebis kompaqtur principul eleqtronul sqemebs (ZiriTadar xeliT) ageben.

printer n _ **печатающее устройство, принтер** _ sabeWdi mowyobiloba; (avtomaturi) beWdvis mowyobiloba. fizikuri arsis mixedviT printerebi ssvadasxva saxisaa: liTonis lentur-Sriftmatareblian, mbrunavi magniturdolian, eleqrostatikuri, eleqtroTermuli, agreTve striqonuli sabeWdi, matriculi da sxva tipisa. gansakuTrebiT mniSvnelyovani teqnikuri siaxlea lazeruli printeri, romelzec feradi beWdvaas Sesazlebeli. ix. agreTve Lazer printer.

priority n _ **приоритет** _ prioriteti. amocanis, procesis an operaciis rigiTobis maCvenebeli ricxvi, romelic gansazRvravs maTi Sesrulebis Tanamimdevrobas (rigs).

process v; n _ **1. процесс; 2. обрабатывать** _ 1. procesi, movlenaTa an mdgomareobaTa TanamimdevrobiTi cvlileba raime Sedegis misaRwevad. programis (an programis nawilis) Sesasrulebel operaciaTa Tanamimdevroba, romelic iyenebs monacemebs. termini „procesi” kompiuteris (an gamoTvliti sistemis) resursebis dispetCerizaciisa da moxmarebis erTeulia; 2. damuSaveba; Sesruleba (magaliTad, fonuri amocanisa da paraleluri anu erTdroulad TanaqceviTi, damuSavebis, prioritetuli, iteraciuli, sistemuri da sxva procesebisa).

processing n **1. обработка; 2. выполнение** **1.** damuSaveba, Sromis sagnis gare formis, saxis an Tvisebis cvlilebisaTvis mimarTuli moqmedeba, romelic gamoTvliTi an sxva saxis teqnologiuri procesebis pirobebSi sruldeba; **2.** Sesruleba (magaliTad, fonuri amocanis amoxtsnis, monacemTa damuSavebis, saxeTa gamocnabis amocanis da misTanaTa procesebisa).

processor n **процессор** procesori: centraluri procesori, brZanebaTa Sesrulebis kompiuteruli mowyobiloba; mowyobilobaTa funqciurad swori da swrafi muSaobisaTvis arsebobs Sesabamisi procesorebi: saqselo, saterminalo (sadispleo), monacemTa bazis, brZanebaTa, monacemTa Setangamotanisa da sxv.

profile n **1. параметры пользователя; 2. профиль программы** **1.** momxmareblis parametrebi. konkretuli momxmareblis mier dadgenili parametrebis erToblioba, romelsac igi gamoTvliT sistemaSi samuSaod iyenebs; **2.** programis profili (programis Sesrulebis mimdinareobis informacia ama Tu im operatoris gamoyenebaTa jeradobis, cvladebTan mimarTvis raodenobis da sxvaTa Sesaxeb).

program counter **счетчик команд** brZanebaTa mTvleli; procesoris registri, romelic nominaluri muSaobisas erTi erTeuliT (TanamimdevrobiT) zrdis masSi Senaxuli mexsierebis ujredis misamarTs. iyeneben brZanebaTa Tanamimdevrobis amosakrebad da mTliani programis Sesasruleblad.

program editor **редактор (текстов) программ** programebis (teqstTa) redaqtori, programuli redaqtori, teqsturi redaqtori, romelsac aqvs avtomaturi daformatebis, teqstis fragmentTa Casmisa da sxvaTa specialuri brZanebebi, sintaqtsuri analizis elementebi da a. S.

programmer n **1. программист; 2. программатор** damprogramebeli. arsebobs sxdadasxva tipis damprogramebeli: gamoyenebiTi (gamoyenebiTi programuli uzrunvelyofis dammuSavebeli), sistemuri (sistemuri programuli uzrunvelyofis damprogramebeli) da sxv. **2.** programatori. daprogramebad mudmiv damxsomebel mowyobilobaSi momxmareblis mier momzadebuli programebis Casaweri aparatura.

programming n **1. программирование** daprogrameba: **1.** kompiuterebisa da gamoTvliTi mowyobilobebis (kompleqsebis) programebis damuSaveba; **2.** propgramebis Sedgenis meTodebisa da xerxebis Semswavleli samecniero disciplina; **3.** maTematikis dargi, romelic Seiswavlis optimizaciis amocanebs (magaliTad, opptimaluri marTvis dagegmva da realizacia, parametrebis Zebna da sxv.).

PROLOG, Prolog (abr. **Programmking in LOGic**) **Пролог** prologi. xelovnuri inteleqtis amocanebSi gamoyenebuli daprogramebis ena, romelic dafuZnebulia predikatebis aRricxvaze da Seicavs mtkicebebisa da wesebis (hornis diziunqti) erTobliobas. prologi iaponuri warmoebis mexuTe Tobis ramdenime kompiuteris ZiriTad enadaa miCneuli.

protocol n **протокол** oqmi, protokoli. or an met damoukidebel kompiuters (an gamoTvliT sistemas) Soris informaciaTa gacvlis formatebisa da procedurebis mareglamentirebeli wesebis erToblioba. iyeneben kompiuterul qslebSi.

public data **общие данные** zogadi monacemebi. **1.** programuli modulis monacemebi, romlebic sxva modulebisTvisaa SeRwevadi; **2.** karRia informacia; erTobliivi gamoyenebis informacia.

poll-down menu **спускающееся меню** CamoSvebadi meniu (displeis ekrans zeda ubanSi Cawerili saTauriT gamoZaxebadi meniu, romelic gamoCndeba am saTauris qveS da brZanebis akrefisTanave qreba).

pullse n **пульс** impulsi, Zabvis, denis aslis an sxva parametris droiTi cvlileba, romelic normalur pirobebSi mudmiv mniSvnlobas inarCunebs. impulsi kompiuterebSi ZiriTadar oTxkuTxa formisaa da xasiaTdeba zrdis (pikur anu maqsimalur mniSvnlobamde miRwevis), pikis siganis (muSa wertilis pikze yofnisas) da dacemis xangrZlivobebiT. impulsis simaRle signalis pikis tolia.

punche n; v **1. перфоратор; 2. перфорировать** **1.** perforatori; (qaRaldis an muyaos) saxvreti mowyobiloba. kompiuterSi Sesatani informaciis perfobaraTebad an perfolentebad gamzadebis mowyobiloba; **2.** Cvreta; xvreta, perforireba (qaRaldis lentisa, baraTisa).

purge v – очищать – gasufTaveba; zedmeti failebis mocileba, mospoba. (diskuri) mexsierebis Canawerebis waSla.

push n – помещать на стек – stekze moTavseba. stekis (anu maRaziis tipis mexsierebis) zeda ubanke Catarebuli operacia, romlis Sedegad stekis Tavis (sawyisi) maCvenebeli izrdeba da operandi stekis axal Tavsawyisze Tavsdeba.

put v – выводить – gamotana: 1. failSi Canaweris moTavseba; monacemTa bazaSi Canawerebis gadatana (moTavseba); 2. displeis ekranze wertilebis saxiT monacemTa gamotana.

Q

quadruple n; v – 1. четвертка; 2. четверять – 1. tetrada; oTxeuli (oTxelementiani struqtura); 2. gaoTxmageba; oTxjer gadideba; oTxze gamravleba; gaoTxmaginebuli; gaoTxkeceboli, oTxgzisi.

qualifier n – 1. квалификатор; описатель; 2. уточнитель; 3. указательный бит – 1. specifikatori, klasifikatori; aRmweri. prefiqsi (Sedgenili saxelisa); 2. mazustebeli (magaliTad, Caweris impulsis mazustebeli logikur analizatorSi); 3. mimTiTebeli biti (erTbitiani Setyobinebis veli, romelic sxva velis gamoyenebis uflebas gansazRvrav).

q-ary logic – q-ичная логика; многозначная логика – q-uri logika, mravalmniSvnelovnabis logika. ssvadasxva q- mdgomareobis cifruli logikuri elementi. orze met mdgomareobiani cifruli logikuri sqemebi.

quantization n – квантование – dakvantva; kvantebad dayofa, kvantebad warmodgena. (umeteswilad) uwyyeti saxiT warmodgenili raodenobrivi maxasiaTeblis diskretulad (wyvetilad) formirebis procesi (magaliTad, droSi dakvantva – uwyyeti signalis amplitudis drois sinkretul SualedebSi gazomva). xSirad ori termini „dakvantva” da „diskretizacia” sinonimurad iTvleba da ixmareba.

quantizer n – квантизатор – mkvantavi (mowyobiloba), kvantizeri. analoguri (uwyyeti) signalis iseT signalad gardamqmneli mowyobiloba, romelic drois diskretul SualedebSi sididiT analoguri signalis tolia.

quantum n – квант – kvanti, drois Sualedi, romelic drois dakvantvis sistemaSi calkeuli procesisTvisaa gamoyofili.

quasi – квази – kvazi-, fsevdo-; TiTqmis (informatikaSi xmarebuli TavsarTi, magaliTad, terminebSi kbazibrZaneba, fsevdoSemTxveviTi ricxvi da a. S.).

query n – запрос – SekiTxva; moTxovna. monacemTa bazaSi saTanado informaciis Zebnis davaleba, romelic SekiTxvaTa enis meSveobiT interaqciul (adamianisa da kompiuteris dialogis) reJiMSi xorcieldeba.

queue n – очередь – rigi; Tanamimdevroba; maRaziuri sia. obieqtebis siebis Sesanaxi monacemebis struqtura, romlebic unda damuSavdes.

queuing theory – теория массового обслуживания – masobrivi momsaxurebis Teoria. drois SemTxveviT momentebSi klientis (farTo momxmareblis) moTxovnaTa momsaxurebis sistemis Semswavleli samecniero dargi. am Teoriis davalebis Sesabamis maTematikur modelSi gaTvaliswinebulia klientis moTxovnaTa muxlebis mixedviT momsaxurebis saTanado rigiToba.

r

RAM (abr. Random-Access Memory) _ 1. запоминающее устройство с произвольной выборкой; 2. оперативное запоминающее устройство _ 1. Tavisufali amokrebis damxsomebeli mowyobiloba [Tadm-a]. Tadm-is yoveli matriculi mexsieruli ujredi damokidebulia matricis sxva ujredebisagan. informaciis amokreba Tavisufalia [damoukidevbelia] raime SezRudvisagan. amasTanave amokrebis [wakiTxvis] xangrZlivoba yvela ujredisaTvis erTnairia; 2. opertiuli mexsiereba [om]; operatiuli damxsomebeli mowyobiloba [odm].

raster n _ растр _ rastri. wertilebis organzomilebiani masivis saxiT warmodgenili gamosaxuleba. wertilebis organzomilebiani masivi rastris elementebia. gamosaxulebis misaRebad amgvar wertilebs svetebad da striqonebad awesrigaben. rastris yoveli wertilisaTvis miTiTebulua feri da ganaTebuloba. arsebobs rastruli: grafika, displei, grafikTamgebi, procesori da sxv.

read v _ читать; считать _ wakiTxva; amokiTxva. 1. Canaweris, filis an gare mowyobilobis blokis SigTavsis wakiTxvis operacia; 2. mexsierebis dabali donidan ufro maRal doneze informaciis gadagzavna (gadacema). magaliTad, gare mowyobilobidan an gare mexsierebidan operatiul mexsierebaSi, operatiuli mexsierebidan procesoric registrSi gadagzavna.

reader n _читывающее устройство _ wakiTxvis mowyobiloba; amokiTxvis mowyobiloba; (автомату) wamkiTxveli. wamkiTxavi mowyobiloba, romelic kodirebul informacias aRiqvams (magaliTad, perfobaraTebSi an magnitur diskoze kodirebuli informaciis wakiTxvis mowyobiloba da sxv.).

read out v _ выводить _ gamotana; informaciis gamotana (Siga mexsierebidan displeis ekranze, operatiuli mexsierebidan gare mexsierebaSi da a. S).

real storage _ основная память _ ZiriTadi mexsiereba; (fizikuri) opertiuli mexsiereba. fizikuri mexsiereba iyofa fiqsirebuli sigrZis blokebad (gverdebad) anda cvladi sigrZis blokebad (segmentebad).

real-time processing _ обработка в реальном времени _ realur droSi damuSaveba; (monacemTa) drois realur reJiMSi damuSaveba. kompiuterisa da masTan eleqtronul-logikurad SekavSirebuli gare obieqtebis urTierTqmmedebis reJimi, rodesac gamoTvliTi (an logikur-gamoTvliTi) procesi warmoebs obieqtidan monacemebis (an signalebis miRebis) tempSi. am sistemas aqvs sxvadasxva tipis gare obieqtebis signalebze swrafi reaqciis da monacemTa paraleluri damuSavebis Twiseba.

reboot n; v _ вновь устанавливать; возобновлять; заново начать; рестарт _ kvlavdawyeba, kvlavamoqmedeba (operatiuli sistemisa, muSaobis reJiMSi da sxv.); restarti; kvlavgaSveba (**SeniSvna 1**: rogorc r. berulava da i. qvaCaxia SeniShaven, inglur-rusul zogadleqsikur da dargobriv leqsikonebSi – magaliTad, i. galperinis, d. arakinis, i. miuleris, a. borkovskis, k. zeidenbergis da sxv. _ termini mocemuli ar aris. misi sinonimebia reset da restart. termini mocemulia vebsteris kompiuteruli terminebis leqsikonSi.

SeniSvna 2: Cveni gadamowmebiT (b. сх. е. сх. о кв. да sxv.) a. borkovskis, b. zaiCikisa da 1. borovikovas oTxenovan (inglisuri, rusuli, germanuli, franguli), programirebis leqsikonSi” Setanilia mxolod reset button da restart. ix. **Борковский А.Б., Зайчик Б.И., Боровикова Л.И.**, Словарь по программированию. Английский. Русский. Немецкий. Французский (около 5000 терминов). «Русский язык», Москва, 1991, gv. 158-159).

record n _ запись _ 1. Canaweri. urTierTSekavSirebul monacemTa elementebis jgufi, romelic ganixileba da damuSavdeba erTiani, mTliani saxiT. relaciur monacemTa bazaSi Sesabamisi cnebaa „korteJi” anu „wyobiTi TareSi”; 2. Cawera, registracia (fizikur garemoSi); 3. (TviTCamweris) diagrama; 4. (magnituri firis) zona.

reference n _ **1. указатель; 2. ссылка** _ 1. mimTiTebeli. erTi obieqtis aRweraSi sxva obieqtis saxelis gamoyeneba; 2. miTiTeba.

refresh v _ **1. обновлять; 2. генерировать** _ 1. ganaxleba, gamosaxulebis perioduli aRwarmoeba displeis ekranze. ganaxlebul gamosaxulebas ekranze obieqtis moZraobis imitaciisaTvis iyeneben. am meTodiT rTuli obieqtebis samganzomilebian kompiuterul modelebs aTvaliereben; 2. kvlavgenerireba; kvlavwarmoqmna; regeneracia. monacemTa perioduli wakiTxva da gadawera dinamikur damxsomebel mowyobilobaSi Senaxvis mizniT.

register n _ **регистр** _ registri. procesoris an adapteris Siga damxsomebeli mowyobiloba, romelic dasamuSavebeli an mmartveli informaciis droebiT Sesanaxad gamoiyeneba. kompiuteruli registris ujredi umeteswilad bistabiluri anu or mdgrad mdgomareobiania (magaliTad, trigeri). zogierTi registri gamoiyeneba impulsebis (an ricxvebis) mTvlelad an ricxvis ZvrizaTvis (aseT registrs „Zvris registrs” uwodeben). ufro xSirad registrSi imdeni ujredia, ramdeni bitis sigrZisacaa kompiuteruli sityva.

release n; v _ **1. верия; 2. выпуск; выпускать 3. освобождать** _ 1. versia; redaqa (programisa, qveprogramisa); 2. gamoSveba; gaSveba; 3. ganTavisufleba; resursebis ganawilebis sistemisaTvis saTanado resursebis (mexsierebis blokebi, sainformacio kavSiris xazebi da sxv.) dabruneba; 4. gaSveba; aSveba (magaliTad, klaviaturis Rilakidan TiTis mocileba, aSveba).

relocation n _ **1. настройка; 2. перемещение** _ 1. awyoba; obieqtur an CamtvirTav modulSi misamarTebis modifikacia. mexsierebis nebismier ubanSi gamosayeneblad programis awyoba.

remote terminal _ **удаленный терминал** _ daSorebuli terminali. kompiuterul sistemasTan sainformacio kavSiris xaziT mierTebuli erT-erTi terminali (displei, saabonento punqti, teletaipi).

request input mode _ **ввод с приглашением** _ miwveiT Sesvla (programis iniciativiT). kompiuterul grafikaSi _ informaciis Sesatan mowyobilobasTan urTierTmoqmedebis organizaciis xerxi, romliTac mowyobiloba monacemebs programis moTxovniT gamoscems.

requered space _ **обязательный пробел** _ aucilebeli hari (carieli Sualedi). teqstebis momzadebis sistemaSi haris (Seuvsebeli Sualedis) amsaxveli simbolo, romelic daformatebis asos an (teqstSi) damyofis msgavsad damuSavdeba.

rerun n _ **перезапуск; перезапускать** _ kvlavgaSveba; kvlavamoqmedeba. xelmeored gaSveba (progrmis, mowyobilobisa, sistemisa da a. S.). programis kvlavgaSveba (muSaobis reJimidam amovardnis Semdeg).

rescue dump _ **дамп контрольной точки** _ sakontrolo wertilis dampi; sakontrolo wertilis saavario amonabeWdi; mexsierebis dacviTi gantvirTva; damcavi dampi, sruli dampi. mexsierebis SigTavsis gare gadamtanzze Canaweri, romelic procesoris registrebis mdgomareobisa da davalebis Sesasruleblad saWiro sxva informacias Seicavs (sistemis avariuli mdgomareobis aRdgenis Semdgom kvlavgasaSvebad).

reset n; v _ **1. сброс; 2. сбрасывать** _ 1. Camoyra; gasufTaveba; sawyis mdgomareobaSi dayeneba; „nulovan” mdgomareobaSi dabruneba. registris yvela Tanrigis „nul” mdgomareobaSi dayeneba.

resident n _ **1. резидент; 2. резидентный** _ 1. rezidenti (kompiuteris) operatiul mexsierebaSi mudmivad ganlagebuli; 2. sarezidento (nawili programisa); rezidentuli; rezidentisa.

resolution n _ **1. разрешение; 2. революция** _ 1. garCevi unarianoba. grafikuli informaciis raodenoba, romelic SeiZleba naCvenebi iqnes vizualuri asaxvisas. asaxvis mowyobilobis garCevi unarianoba vizualurad gansxvavebadi striqonebis raodenobiT ganisazRvreba. kompiuteruli grafikuli sistemebi maRali garCevbis (7000-mde striqoni) unarianobisaa. mikrokompiuterebis mwarmoeblebi da momxmareblebi xSirad „maRali garCeviunarians” uwodeben konkretul sistemebs, romelTa ekranze vertikalurad 200 da horizontalurad 400 wertilis garCeva SeiZleba; 2. rezolucia; es termini axali logikuri daskvnis gamotanis (an formulis dadgenis) wess asaxavs predikatTa aRricxvaSi. iyeneben maTematikuri Teoriebis avtomaturi SeqmnisaTvis (dadgenisaTvis).

resource n _ ресурс – resursi. kompiuteris (an kompiuteruli sistemis) nebismieri fizikuri (aparatuli) an logikuri (programuli) nawili, romelic SeiZleba gamoTvliT-logikur process gamoeyos; procesoruli dro, operatiuli an gare mexsierebis nawili, Setana-gamotanis mowyobiloba da a. S.

responce time _ время ответа – pasuxis xangrZlivoba; reaqciis xangrZlivoba; gamoZaxebis xangrZlivoba. interaqciul (anu dialogur) sistemebSi – displeis klaviaturis Rilakze TiTis daWeris momentidan pasuxis miRebis pirvel niSanwylamde gasuli dro (magaliTad, kavSiris signalis damyarebis niSnamde drois intervali).

restart n; v _ перезапуск; перезапускать – kvlavdawyeba; kvlavdamuSaveba, (programis an mowyobilobis) kvlavgasveba; ganaxleba (magaliTad, amocanis avariuli wyvetis Semdeg ganawilebis wertilis anu saTanado misamarTiT xmarebuli sityva).

restore n; v _ восстановление; восстанавливать – aRdgena; sawyis mdgomareobaSi dabruneba. magaliTad, gamoTvliTi procesis muSa registrebis im mdgomareobaSi Cayeneba, romelSic isini am procesis dawyebamde imyofeboden.

return n _ возврат – dabruneba; dabrunebis brZaneba qveprogramidan gamosvla da gamomZaxebeli programisaTvis marTvis dabruneba (marTvis funcciebis gadacema).

ribbon n _ красящая лента – mRebavi lenti. mRebavi feniT dafaruli neilonis qsovilis an poliesteris lenti, romelic gamoyenebulia dartyTi moqmedebis sabeWd mowyobilobebSi.

ring network _ кольцевая сеть – rgoluri qseli. kompiuteris qslis topologia, romelSic yoveli ori mezobeli kvanZi (sadguri) erTmaneTs ukavSirdeba da yvela kvanZi ki rgolSi SekavSirebul sistemas aRadgens. kvanZis informacias erT-erTi Tavis mezoblisagan iRebs, an TviTon amuSavebs an mis meore mezobels gadascems.

robotics n _ робототехника – robotika (rogorc r. berulava da i. qvaCaxia SeniSnaven, rusuli terminologiis zegavleniT qarTulSi dainerga araswori formiT: „robotteqnika”). xelovnur inteleqtsa da meqanikis mijnis mecniereba robotika ikvlevs da agebs robotebs – daprogramebad mowyobilobas, romlebic Sedgeba kompiuterTan SekavSirebuli meqanikuri manipulatorisagan da mgrZnobiare elementebisagan. xelovnuri inteleqtis dargSi robotikis (robotteqnikis) kvlevis mizania teqnikur sistemaSi ganxorcielebuli xelovnuri Tvali (satelevizio ekrani) da mralvali Tavisuflebis xarisxis mqone meqanikuri xelebi Sexebase mareagirebeli elementebiT. mTliani sistema adamianis azrovnebisa da moqmedebis imitaciisaTvis aris gamiznuli.

roll-in n _ 1. загрузка; 2. считывание – 1. (programis an qveprogramis) CatvirTva; Seqaneba (amotvirTuli amocanis monacemebis operatiul mexsierebaSi gadagzavna – Cawera); 2. gadagzavna (magaliTad, monacemTa jgufisa gare mexsierebidan operatiul mexsierebaSi).

roll-out n _ 1. выгрузка; 2. сохранение – 1. (programis an qveprogramis) amotvirTva; gamoqaneba; amocanis monacemebis an virtualuri mexsierebis segmentis gare mexsierebaSi gadagzavna (Cawera); 2. Senaxva; monacemTa jgufis operatiuli mexsierebidan gare mexsierebaSi Cawera.

ROM (abr. Read Only Memory) – постоянное запоминающее устройство – mudmivi damxsomebeli mowyobiloba (mdm-a). masSi monacemTa Cawera ar xdeba da arCeul ujredSi erTxel Cawerili monacemebi mudmivad inaxeba.

routine n _ 1. подпрограмма; 2. программа – 1. qveprograma. raime amocanis amosaxsneli programa, romelic sintaqsurad raime daprogramebis sistemis wesebiTaa formirebuli da kompiuterze sakmaod farTo amocanebis amoxtsnisTvis aris gamiznuli; 2. (kompiuteruli) programa (arsebobs ramdenime aTasi programa, romlebic sxvadasxva tipebsa da jgufebs miekuTvneba gadasawyvet amocanaTa tipebisa da jgufebis amocanaTa amoxtsnis organizaciisa da sxvaTa mixedviT).

RS (abr. Record Separator) _ „разделитель записей” – „CanawerTa damyofi” (mmarTveli simbolo, romelsac ASCII kodSi Seesabameba ricxvi 30).

run n; v 1. выполнение; запуск; 2. отрезок 1. Sesruleba (kompiuteris an mowyobilobis) muSaoba; gaSveba; amoqmedeba; 2. monakveTi. rastrul grafikaSi _ rastris wertilebis jgufi, romelTa feri (Seferiloba) erTdroulaed mTeli jgufisaTvis moicema.

rundown n закрытие; завершение daketva; (proceduris) damTavreba (sistemis moqmedeba muSaobis ukanasknel etapze).

ron-time n, a 1. время выполнения; 2. динамический 1. (programis) Sesrulebis xangrZlivoba (aq ar igulisxmeba programis damuSavebis, mexsierebaSi CatvirTvis, kompilirebis an asemblirebis xangrZlivoba); 2. dinamikuri (programis Sesrulebisas mimdinare procesis an mowyobilobis reJimis, fizikuri movlenisa da misTanaTa Sesaxeb naxmari msazRvreli sityva).

ron-time system исполняющая система Semsrulebeli sistema, administraciuli sistema; programis Sesrulebis xelSewyobis sistema (daprogramebis sistemaSi Semavali programebis erToblioba, romelTadmi mimarTvisas saTanado programebis operatorebi translirdeba. programma muSaobisas am operatorebs mimarTavs).

S

salvager n программа восстановления aRdgenis programa; dakarguli failebis aRsadgeni programa; monacemTa daSlili (dezorganizebuli) failebis aRsadgeni programa.

SAM (abr. Sequential Access Method) последовательный метод доступа TanamimdevrobiTi SeRwevis meTodi. failis Canawerebis TanamimdevrobiTi damuSavebis meTodi.

sample n; v 1. выборка; производить выборку; 2. опрашивать 1. amorCeva; SerCeva. ramdenime simravlidan statistikuri kvlevisaTvis SerCeuli elementebis erToblioba; 2. gamokiTxva; perioduli avtomaturi gamokiTxva (gare mowyobilobebisa, mexsierebis ujredebisa da a. S.); 3. magliTi; nimuSi, sacdeli egzemplari; 4. etaloni, etalonuri (sidide).

sampler n 1. устройство стробирования; 2. квантизатор 1. strobirebis mowyobiloba; 2. kvantizatori; uwyyeti sidididan drois saTanado momentSi diskretuli mniSvnelobebebis misaRebi mowyobiloba.

satellite computer сателлитная ЭВМ periferiuli kompiuteri. mravalkompiuterian kompleqsSi _ mTavari kompiuteris moTxovniT damxmare funciebis Semsrulebeli minikompiuteri (magaliTad, terminalTan dasakavSireblad, informaciis amosabeWdad da sxva funciebisaTvis).

scan n; v 1. развертка; сканирование; 2. просмотр; 3. лексический анализ 1. gaSla; skanireba (striqonebiT gaSla, rastruli skanireba, mexsierebis SigTavsis skanireba da a. S.); 2. gaxedva; zedapirulad SeTvaliereba, ganmstroba (magaliTad, mexsierebis SigTavsis ganmstroba, brZanebaTa mimdevrobebebis ganmstroba da a. S.). 3. analizi; leqsikuri analizi (translaciis pirveli etapi, romlis drosac enis sasamsaxuro sityvebi, identifikatorebi, literalebi da operaciaTa niSnebi icvleba Siga kodebiT). SeniSvna: qarTul specialur literaturaSi (r. berulava, i. qvaCaxia da sxv.) *skaneris*, *skanirebis* nacvlad upiratesobas aniWeben inglisurenovan gamoTqmas „sqeneri”, „sqenireba”, rac Tanamedrove saliteraturo enis normebis TvalsazrisiT ar aris marTebuli. Sdr. qlintoni // klintoni, aqvareli // akvareli, qvorumi // kvorumi da sxv.

scanner n 1. сканер; 2. лексический анализатор 1. skaneri; gamosaxulebis Sesatani mowyobiloba (organzomilebiani, xSirad naxevedrad tonuri gamosaxulebis rastruli matricis formiT

mexsierebaSi Sesatani mowyobiloba, romelic maRali garCevisunarianobiT xasiaTdeba); 2. leqsikuri analizatori, leqsikuri analizis Casatarebeli mowyobiloba (ix. agreTve **scan** 3).

scheduler n – планировщик; диспетчер – damgegmai; dispetiCeri. erToblivi aparatu-programuli resursebis gamoyofis gamoyofis ganrigis damdgeni da amocanis amoxsnis maorganizebeli programa. damgegmai – logikuri Sedegis sistemis nawili, romelic codnaTa (faqtebi da wesebi) gamoyenebis ganrigs gansazRvravs (arsebobs davalebis, programis, amocanaTa gaSvebis rigis da sxva saxis damgegmai).

schema n – схема – sqema: 1. eleqtronuli sqema (magaliTad, trigeri, logikuri elementebi, signalebis maZlierebeli, maformirebeli da a. S.); 2. monacemTa bazis logikuri an fizikuri strukturis aRwera.

scissoring n – отсечение – gamokveTa; gamoWra (kompiuterul grafikaSi – displeis ekranze mocemul zRvrebSi mocceuli gamosaxulebis elementebis amsaxveli wertilebis gamokveTa).

screen editor – экранный редактор – ekranuli redaqtori. displeis ekranze arsebuli (saredaQcio teqtis fragmentis mdgomareobis amsaxveli teqturi redaqtori. redaqtirebisa da ganmstrobis (gaxedvis) brZanebebi mmarTveli RilakebiT moicema, amasTanave menius an ekranis velSi gamosaxul damxmare operaciebsac iyeneben).

scrolling n – прокрутка; просмотр – datrialeba; gaxedva. displeis ekranis fanjaraSi (CarCoSi) obieqtis gamosaxulebis vertikaluri an horizontaluri gadaadgleba, obieqtis ekranuli datrialeba programis muSaobis TvalsazrisiT ganixileba; samganzomilebiani, sivrculi obieqtis iluzia iqumneba da momxmarebeli mas „gaxedavs” misTvis saintereso waxnagiT (rakursiT).

searching n – поиск – Zebna, Zieba. failSi an tabulaSi informaciis Ziebis procesis yoveli Canaweris im specialuri velis gaxedviT, rasac gasaRebi hqvia. am procesis mizania Zebnis gasaRebis mocemuli mniSvnelobiT Canaweris (Tu ki igi arsebobs) migneba. Zebnis gasaRebia monacemebis saTanado (saZebni) elementis saxelwodeba.

secondary key – вторичный ключ – meoreuli gasaRebi. monacemTa bazaSi aRniSnabs gasaRebs, romlis Sesaxeb monacemTa bazis sqemaSi miTiTebulia, rom igi mocemuli tipis monacemisaTvis aris pirveladi (pirveladi gasaRebis Sesaxeb ix. **primary key**).

sector n – сектор – seqtori. magnituri diskos bilikSi Caweril monacemTa minimaluri damisamarTebadi fizikuri erTeuli. yvela seqtors Tavisi unikaluri misamarTi aqvs, romelic blokis ganlagebis misamarTisa da seqtoris normisagan Sedgeba. misamarTis (an monacemis) amosakiTxavad diskomabrunis gamSifravi (madekodirebeli) eleqtronuli sqema monacemTa nakadTan sinqronizebuli unda iyos. amisaTvis diskoze Caiwereba specialuri Targi (Sabloni), romelsac saTauri hqvia. saTauris Semdeg weria samisamarTo Wde an monacemTa markeri, romelic saZebn informacias Seesabameba.

segment n – сегмент – segmenti: 1. mexsierebis segmenti. momxmareblis mier zustad gansazRvrul monacemTa simravle, romelic virtualur mexsierebaSi operaciuli sistemiT aris marTvadi. mexsierebis gverdisgan gansxvavebiT segmentis zoma fiqsirebuli ar aris da momxmarebels Tavisi saWiroebisamebr SeuZlia misi Secvla; 2. gamosaxulebis segmenti. (displeis ekranze) gamosaxulebis elementebis erTobliba, romelzec manipulireba erTiani, mTliani saxiT xorcieldeba; 3. programis nawili. mexsierebis ubnis mimarT xmarebuli termini, magaliTad, aseT sityvanaerTebSi: „programis segmenti”, „monacemTa segmenti” da ssv. 4. overleiuri segmenti, gadakveTebis segmenti mexsierebaSi monacemTa zeddebis ubani.

select v – 1. выбирать; 2. выделять – 1. amorCeva; monacemTa gatarebis arxis agzneba an gaReba, programis saTanado wertilSi marTvis gadacemis gziS SerCeva; 2. gamoyofa. ekranul redaqtorebsa da kompiuterul grafikaSi teqtis fragmenti an gamosaxulebis elementi, romelzec morigi operacia iwarmoebs; 3. (gare mowyobilobebTan) kavSiris damyareba.

semanteme n – семантича – semantema. azris erTeuli. elementaruli mniSvneloba.

semantics n _ семантика _ semantika: 1. niSnis (an raime simbolos) da misi mniSvnelobis kavSiris Seswavla; 2. saxelis mniSvneloba, romelic Seicavs saxelis informaciis matarebel sxvadasxva faqtors; (daprogamebis enis konstruqciis) azri, semantika; 3 (daprogamebis) enis ganmartebiT nawili, romelic misi sintaqsur wesebis Sesabamis konstruqcas azrs (Sinaarss) miawers.

semaphore n; v _ семафор _ semafori. specialuri daniSnulebis monacemTa tipi [termini specialur literaturaSi Semoitana holandielma mecnierma e. deiksgnam], romelic paraleluri monacemebis sinqronizacias uzrunvelyofs. semaforis mniSvneloba mTeli, arauaryofiTi ricxviT gamosaxeba. semafori erTdroulad mimdinare procesebis marTvis saSualebaa da masze ori operacia tardeba: a) resursebis gamoTavisufleba, romelic semaforis mdgomareobis ricxvs erTi erTeuliT zrdis; b) resursebis dakaveba, rodesac semaforis mdgomareobis ricxvi erTi erTeuliT mcirdeba. orobiTi semaforis maqsimaluri ricxvia 1, minimaluri _ 0.

separator n _ сепаратор _ separatori, gamyofi: 1. (daprogamebis enis) leqsemis an winadadebis macalkevebeli simbolo. magaliTad, hari (anu Sualedi), wertilmZime, raime operaciis niSani da a. S.; 2. (monacemTa ulufebis) gamyofi mmarTveli simbolo.

serial adder _ последовательный сумматор _ TanamimdevrobiTi (moqmedebis) majamebeli (mowyobiloba); orobiTi TanamimdevrobiTi sumatori, romelic erT bitze meti sigrZis pirveli da meore Sesakrebis jamisa da gadatanis gamosavali signalebis formirebas uzrunvelyofs. yvelaze dabali TanrigiT dawyebuli pirveli da meore Sesakrebebis bitebi gadatanis signalebTan erTad sumators TanamimdevrobiT miewodeba (sumatoris Sesaxeb ix. **adder**).

serial interface _ последовательный интерфейс _ TanamimdevrobiTi (moqmedebis) interfeisi. reJiMta SeTanxmebis (SeuRlebis) mowyobiloba, romelic mimdevrobiT arxSi monacemTa gadacemas bitobiT (biti-bitze) uzrunvelyofs. maRalsiCqaruli arxebis gadacemis siCqare aRwevs 10 megabaits wamSi (mag., Ethernet qselSi). dabal siCqared iTvleba 110-mde biti wamSi (mag., RS 232 C interfeisSi).

service bit _ служебный бит _ momsaxure biti; momsaxurebiTi Tanrigi. paketuri komutaciis interfeisis standartuli oqmis biti, romelic gviCvenebs paketSi informacia Tu mmarTveli signalebi.

session n _ сеанс _ seansi. interaqciul (dialogur) sistemaSi momxmareblis muSaobis cikli, anu sistemaSi Sesvlidan gamosvlamde xangrZlivoba.

set n; v_ 1. набор; 2. множество; 3. устанавливать _ 1. nakrebi; monacemTa bazis qselSi „erTis kavSiri mravalTan” tipis monacemTa struktura. nakrebi Sedgeba erTi Canawerisagan (romelsac nakrebis mflobeli ewodeba) da nebismier CanawerTa raodenobisagan (nakrebis wevrebisagan); 2. nebismieri saxis sxvadasxva obieqtis moswesrigebuli an mouwesrigebeli erToblioba; 3. dayeneba; orobiTi TanrigisaTvis ’I’ mniSvnelobis miniWeba.

shannon n _ шеннон _ Senoni; informaciis erTeuli. iseTi Setyobinebis informacia, rodesac adresati ori Tanabrad albaTuri SesaZleblobidan erT-erTSi gadahyavs (termini samecniero literaturaSi Semotanilia amerikeli mecnieris klod Senonis pativsacemad).

shear n _ (rogorc r. berulava da i. qvaCaxia SeniSnaven, rusul samecniero literaturaSi Sesabamisi ekvivalenti ar arsebobs. maTive azriT, kompiuteruli grafikisaTvis SeiZleboda gamomdgariyo gamoTqma: сдвиг со срезом _ (daZvriT) CamoWra. gamosaxulebis fragmentis gardaqmnis operacia, romliTac erTi monakveTi adgilze rCeba, xolo meoreze Zvra xorcieldeba. gamosaxulebis saSualedo wertilebi, rogorc damagrebulti, aseve daZruli, monakveTebamde manZilis Sesabamisad gadainacvlebs.

shell n _ командный процессор; командный язык _ „Sel”-i, Seli: 1. brZanebebis procesori; 2. „uniqs”-is operaciuli sistemis brZanebaTa ena.

shieldingl n _ экранирование _ daekraneba. mocemul sazRvrebSi arsebuli gamosaxulebis elementebis amsaxavi wertilebis Caqroba-gaqroba (ganqarveba).

shift n; v _ 1. сдвиг; 2. смена регистра _ 1. Zvra; Zvris operacia, romlis SesrulebiTac kompiuteruli sityvis Tanrigebi marjvniv da marcxniv gadainacvlebs (daiZvreba). arsebobs ariTmetikuli, wriuli, cikluri,

logikuri da sxva Zvris operaciebi; 2. registrebis Secvla. displeis (an sabeWdi manqanis) klaviaturis aso-niSnebis interpretaciis Secvla (mag., patara asoebidan did asoebze gadayvana).

short integrar _ **короткое целое** _ mokle mTeli (ricxvi). naxevarsityviT (umetesad 16 TanrigiT) Sedgenili mTeli ricxvi.

sign n; v _ **знак** _ niSani; ricxvis niSani. simbolo an Tanrigi, romelic gviCvenebs ricxvi dadebiTia Tu uaryoffiTi.

sign off v _ **выходить** _ (sistemidan) gamosvla; (samuSaos) mitoveba; (uCumrad) gamosvla; (interaqlciis) reJimidam gamosvla.

sign on v _ **входить** _ (sistemaSi) Sesvla; (samuSaos) dawyeba; dialogis dawyeba; (interaqlciis) reJimSi Sesvla. (qiriT) samuSaoze dadgoma (mag., programebis Sesadgenad).

simulator n _ **имитатор** _ imitatori. raime realuri obieqtis muSaobis aRmweri programa an saimitacio mowyobiloba (modeli). termini „imitatori” droSi cvladi gare zemoqmedebis gavleniT obieqtis qcevas aRwers, xolo „modeli” _ am obieqtis kvazianalogis agebisa da kvlevis sagans. amdenad „modeli” imave kvaziobieqtis anu obieqtis ZiriTadi funqciebis miaxloebiT Sesrulebis saSualebaa.

single user _ **однопользовательский** _ erTmomxmarebluri; erTdispleiani. erTterminaliani (mikro- da personaluri kompiuteris mimarT xmarebuli msazRvreli sityva). erTmomxmareblur sistemaSi operaciuli sistema da kompiuteri mxolod erTi momxmareblisTvisaa gamiznuli.

skip n; v _ **1. пропуск; 2.пропускать, игнорировать; 3. прогон бумаги** _ 1. gatareba (momdevno brZanebis), gamotoveba. gamotovebis kodi (mmarTveli simbolo, romelic miuTiTebs monacemTa Semdgomi elementebis damuSavebis akrZalvaze); 2. gamotoveba; ignorireba; mxedvelobaSi miuRebloba. erTi an ramdenime TanamimdevrobiTi elementis, magaliTad, simbolebis an striqonebis beWdvisas; 3. qaRaldis miwodeba sabeWd mowyobilobaSi. programis erTjeradi gatareba.

slave computer _ **подчиненная ЭВМ** _ 1. daqvemdebarebuli kompiuteri (mTavari kompiuteris programiT momuSave kompiuteri); 2. madublirebeli kompiuteri (romelic mwyobridan gamosuli didi kompiuteris funqciebs asrulebs).

slot n; v _ **1. позиция; поле; участок; 2. валентность, слот** _ 1. (monacemTa) pozicia; veli; (mexsierebis) are. monacemTa strukturis nawili an mexsierebis are, romelicsaTanado tipis erTobliobiT unda Seivsos; 2. valentoba, sloti. codnaTa warmodenisas freimis is mdgeneli, romelic freimis mier aRwerili cnebis an obieqtis raime Tvisebas an (Siga) kavSirs warmoaCens.

smart card _ **интеллектуальная карточка** _ gonieri (magnituri) baraTi (profesiuli gamoTqmaa). CaSenebulmikroprocesoriani individualuri saidentifikacio baraTi.

smash _ [a. ueldisa da k. hanteris „kompiuteris leqsikonSi” am terminis arss Seesabameba **стирание с (одновременной) записью; верхзапись**] _ zedCawera; mexsierebis areSi programebis an monacemTa Canawerebis Zalauneburi waSla da sxva informaciis Cawera.

SNA (abr. Systems Network Architecture) _ **сетевая архитектура систем, протокол SNA** _ sistemis qluri arqiteqtura (sqa); SNA-s oqmi. IBM firmis mier damuSavebuli kompiuteruli qlslis organizacia. am oqmiT (anu muSaobis gansazRvruli wesiT) qlslis komponentebis urTierTmoqmedebis sami donea gansazRvruli: informaciis gadacemis, funqiuri marTvisa da gamoyenebiTi doneebi.

software n _ **программное обеспечение** _ programuli uzrunvelyofa; programuli saSualebani (kompiuterul sistemaSi Semavali programebi, proceduresebi, wesebi da dokumentacia); termini moicavs kompiuteris mexsierebaSi simbolurad Caweril programebas da am programebiT Sesrulebul formebsac. gamoyofen sistemursa da gamoyenebiT programebi. sistemuri programuli uzrunvelyofa kompiuteris teqnikuri (aparatuli) nawilis aucilebeli damatebaa da misi muSaobis efeqtianobas gansazRvrav, xolo gamoyenebiTi programebis specifika arsebuli arqiteqturis komoputerze dakisrebuli konkretuli davalebis SesrulebiT ganisazRvreba.

space character _ **пробел** _ hari; carielia Sualedi; sufTa Sualedi, teqsturi simbolo, romelic displeis ekranze asaxvisaTvis an dasabeWdad gamotanisas cariel, Seuvsebel pozicias warmoadgens. ASCII kodSi Seesabameba ricxvi 32.

specification n _ **спецификация; описание** _ specifikacia; aRwera; teqnikuri davaaleba. [programuli uzrunvelyofis] specifikacia programis muSaobis pirobebsa da moqmedebis efeqts aRwevs, magram saTanado efeqtis misaRwev konkretul gzebs ar miuTiTebs.

split-screen n _ **полиэкран** _ poliekran; poliekranuli reJimi. videoterminalis mrvalekranul reJimiSi muSaoba, rodesac ekranzeori an meti sainformacio fanjara (CarCo) aris gamoyofili, romlebSic erTmaneTisagan damoukidebeli monacemebi aRibeWdeba da ZiriTadi samuSaoebisaTvis gamoiyeneba.

spoofing n _ **обман** _ motyueba. momxmareblis an kompiuteruli sistemis resursis arasworis moqmedebis Casadenad winaswarganzraxuli iZulebis mcdeloba.

spread sheet _ **экранная таблица** _ eleqtronuli tabula. monacemTa damuSavebis interaqciuli sistema. marTkuTxa tabula, romlis ujredebSi ricxvebi, teqstebiani striqonebi, formulebi anda grafikul gamosaxulebaTa kombinaciebia Cawerili. ujredebSi gamosaxuli sidideebi da mniSvnelobebebi sxva ujredebis mniSvnelobebeza damokidebuli. momxmarebels SeuZlia ujredebis Sedgenilobis Secvla, rac maTze damokidebuli sxva ujredebis Sedgenilobis Secvlasa da displeis ekranze gamosaxvas iwvevs.

sprite n _ **спрайт** _ spraiti; feria. dinamikuri grafikuli gamosaxulebis formirebis aparatuli an programuli saSualeba. igi warmoadgens mcire zomis rastrul grafikul gamosaxulebas (xSirad Sedgeba 32x32 wertilisagan), romelic ekranze sxva gamosaxulebisagan damoukideblad gadaadgildeba. feria (spraiti) ZiriTadad gamosaxulebas daedeba da iq gadafaravs, sadac spraitis feri nulovani ar aris.

squish n _ (rogorec r. berulava da i. qvaCaxia SeniSnaven, Sesabamisi rusuli informatikuli termini ar arsebobs. k. portoris „axali amerikuli sakompiutero leqsikonis” mixedviT, am terminis arss Seesabameba уплотнение, vinaidan ingluridan rusuli Targmani всплеск, плеck da sxva realur azrs ar gamoxatav) _ **уплотнение** _ SekumSva; SemWidroeba; monacemTa SekumSva. monacemTa Senaxvis anda gadacemis mizniT kompaqtur formaSi warmodgena, SekumSva saTanado procesoruli drois xarjavas iwvevs fiqsierebuli signZis Canawerebis organizebisaTvis.

stack n _ **стек, магазин** _ ukuwyoba; steki; maRazia. xazovani (miyolebiTi) siiT organizebudi mexsiereba, romlidanac yovelgvari Canaweris amokiTxva, Camateba an Tavidan moSoreba stekis wverod (Tavad) wodebuli erT-erTi bolodan xdeba principiT: „bolos Sesuli pirveli gamodis”. amgvari ukuwyobis maRaziur siaSi bolos Casmuli (Cawerili) elementi pirvelad amoikiTxeba. ukuwyobis (anu stekis) sia an masivebi ori mimarTulebiTaa organizebudi _ pirveli elementisa (ukuwyobis Ziri) da bolo elementis (ukuwyobis wvero) mimTiTeblebiT. amgvar siebze Catareboli operaciuli ukuwyobis wveros mimTiTeblebs amcireben (amokiTxvisas) an adideben (Cawerisas). ukuwyobis wvero aparatalud procesoris registriT realizdeba. ukuwyobis (stekuri) tipis arqiteqturaSi kompiuteris umetesi brZanebebi umisamarToa da operaciebs stekis wveros mniSvnelobebebz asruleben.

starvation n _ „**зависание**” _ (prosesis) Cakideba, gadamettvirTva (profesiuli gamoTqmaa), romelic raime resursTan mimarTvisas xangrZlivi lordinis process exeba. prosesis Cakideba saTanado resursebSi SeRwevis SesaZleblobebiT warmoiqmneba.

statement n _ **оператор** _ operatori: 1. programis teqstis elementi, romelic mTlian, dasrulebul moqmedebas gamoxatav; 2. operaciis funciis an asaxvis simbolo.

static a _ **статический** _ statikuri; droSi ucveli. sistemis muSaobis procesSi ucveli parametris mimarT xmarebuli sityva. mag., resursebis statikuri ganawileba prosesis (an programis muSaobis) dawyebamde Sesrulebuli ganawilebaa, xolo monacemTa statikuri struktura misi sicocxlis ciklis ganmavlobaSi aris mudmivi, ucveli, ucvalebeli.

station n _ **станция** _ sadguri; gamoTvliTi qlis kvanZi. qlis marTvis oqmiT (anu saqslo urTierTmoqmedebisaTvis dadgenili wesebiT) sainformacio kadrebis saqelo mimReb-gadamcemi kvanZi.

status n – состояние – mdgomareoba. (registris Tanrigis an programuli elementis meSveobiT gamosaxuli) procesis mdgomareoba. baitis (anu sityvis) mdgomareoba mowyobilobis an procesis Sesatyvisi registris Tanrigibia. arsebobs mowyobilobaTa jgufebis mdgomareobaTa gamokiTxvis da sxva registrebi.

stilus n – иголка – (matriculi sabewdi mowyobilobis Tavakis nemi).

storage n – 1.память; 2. хранение – 1. mexsiereba; informaciis (mag., monacemebi, programebi), miRebis, Senaxvisa da gacemis mowyobiloba. am termins damxsomebeli mowyobilobis mimarT iyeneben, xolo sinonimur termins memory – programis mier mexsierebis gamoyenebis meTodisa (xerxis) da axali fizikuri saxeobis damxsomebeli mowyobilobisadmi (mag., mikrokompiuterebis energiaze damokidebuli mexsierebis mimarT); 2. (informaciis) Senaxva (mag., virtualur, diskur, gare da sxva tipis damxsomebeli mowyobilobebSi).

string n – строка – striqoni, sibboldaTa jaWvi; cvladzRvrebian da erTganzomilebian niSanTa masivi an monacemTa tipi.

string devise – устройство ввода строк – striqonTSesatani mowyobiloba. ierarqiul grafikaSi – teqsturi striqonebis logikuri Semtani mowyobiloba.

string off v – удалять – mocilebs; (teqstdan an CanawerTa nakrebidan zedmeti, Warbi) informaciis ukugdeba (mag., daformatebis brZanebis an dasabewdad uvargisi, zedmetad miCneuli teqsturi simboloebis mocileba, gadagdeba).

stub n; v – заглушка – damxSveli, damxSobi. programis raime konkretuli proceduris damuSavebisas droebiT gamoyenebuli komponenti (damxSvelma SeiZleba gamosces erTi da ige Sedegi, cxrilidan aRebuli mniSvneloba, nakarnaxevi sityva, winadadeba da a. S.).

STX (abr. Start of TeXt) – „начало текста” – „teqstis dasawyisi” (simbolo)stratstopur reJimSi informaciis dasawyisis mimTiTebeli mmarTveli simbolo, romelic warmodgenilia ASCII kodSi ricxviT 2.

subdurectiry n; a – подкаталог – 1. qvekatalogi, katalogi, romlis saxelwodeba sxva katalogis elements warmoadgens; 2. qvedireqtii-qverekomendaciuli (instruqcia, brZaneba, da misT.).

submit v – запустить – gaSveba. procesis (an samuSaos) dawyebis operacia.

subroutine n – подпрограмма – qveprograma. ZiriTadi programis nawili, romelic gamoZaxebis wertilidan marTvas Tavis Tavze iRebs, „riggareSe” sruldeba da saTanado moqmedebis Semdeg marTvas ZiriTad programas gadascems.

subscheme n – подсхема – qvesqema. monacemTa logikuri bazis aRwera, romlis monacemebi mocemul bazaSia ganlagebuli. bazis nawilis aRwera misi gamomyenebeli programis TvalsazrisiT.

subscript n – 1. индекс; 2. нижний индекс – 1. indeksi (masivis elementis nomris mimTiTebeli gamosaxuleba); 2. qveda indeksi. subindeksi.

substractor n – вычитающее устройство, вычитатель – gamoklebis mowyobiloba; gamomklebi. ori orobiTi ricxvis sxvaobis gamosaTvleli eleqtronuli logikuri mowyobiloba, romelic aseTi logikiT muSaobs: 1-1=0; 1-0=1; 0-0=0; 0-1=1 (am ukanknelSi sesxebis biti „1”-is tolia. sxva SemTxvevaSi sesxeba ar xdeba).

suite n; v – 1. комплект; 2. удовлетворять требованиям – 1. (programaTa) kompleqt. programebis an programmaTa modulebis nakrebi, romlebic saerTo moTxovnebs akmayofileben; 2. (amocanis) pirobebis dakmayofileba; xelsayreloba (programis an reJimis Sesaxeb).

supercomputer n – Супер ЭВМ, суперкомпьютер – superkompiuteri, superegma. yvela kompiuterze didi mwarmoeblurobis Tanamedrove kompiuteruli sistema, romlis swrafmoqmedeba 1 wamSi aRemateba 100 milion operacias (aseTia amerikuli Cray-1, Cyber-205 da sxx.). maTSi monacemTa konveiruli damuSaveba tardeba.

supermini n – супермини ЭВМ, суперминикомпьютер – superminikompiuteri, superminiegma, arqiteqturiT, zomiTa da RirebulebiT minikompiuteris, xolo mwarmoeblurobiT TiTqmis didi kompiuteris tolia. misi swrafmoqmedeba 1 wamSi erT milion operaciaz metia. operaciuli mexsiereba aTeuli megabaitis toli aqvs (mag., VAX-11/80 da sxv.).

super-micro n – супермикро ЭВМ, супермикрокомпьютер – supermikrokompiuteri, supermikroegma. mcire zomis, 32-Tanrigiani mikrokompiterebi, romlebic advilad CaSendeba ssvadasxva samarTav da logikur-gamoTvliT mowyobilobesa da kompleqsebSi. aseTi kompiuterebis mwarmoebluroba 1 wamSi milion operacias aRemateba, xolo operatiuli mexsiereba ramdenime megabaitiania.

superscript a – верхний индекс – zeda indeksi, superindeksi (logikur gamosaxulebebze an simboloebze).

supervisor n – 1. супервизор; 2. операционная система – 1. supervizori; dispetCeri. mmartveli programis nawili, romelic dabali donis operaciebs asrulebs; aparatur-programul resursebis ganawileba, procesebisa da virtualuri mexsierebis marTva, fizikur danadgarebTan informaciis gacvla da sxv.; 2. operaciuli sistemis mmartveli programa.

support n; v – 1. поддержка; 2. поддерживать – 1. xelSewyoba; uzrunvelyofa; saWiro (aparatul-programuli) saSualebebis miwodeba, gamoyofa; 2. Tanxleba. eqspluatacias myofi nawarmevis muSaobisaTvis xelSewyoba; Secdomebis gamoswarebisas, konsultaciebis dros axali programuli versiebis gavrcelebisas da a. S. 3. momsxure programma; damxmare programma; 4. Semsrulebeli sistema; administraciuli sistema.

surrogate n – сурогат – surogati; (sistemis) obieqtis identifikatori. sistemis Siga obieqtis calsaxad ganmsazRvrel monacemTa elementi.

swap in n – подкачивать – Seqaneba; gadaqaCva; CatvirTva. virtualuri mexsierebis SigTavis (an nawilis) an amosatvirTi amocanis monacemTa aslis operatiul mexsierebaSi CatvirTva (amokiTxvis mizniT).

swap out – откачивать – gamoqanaveba; (gamoqaCva; gadmotvirTva. virtualuri mexsierebis ganTavisuflebuli gverdis (an segmentis) an amocanis monacemTa aslis kompiuteris gare mexsierebaSi gadawera, gadmotvirTva.

swapping n – подкачка – Seqaneba-gamoqanaveba; CatvirTva-gadmotvirTva (virtualur mexsierebasa da operatiul mexsierebas Soris CanawerTa gverdebis an segmentebis gadatana mocemul momentSi gamoyenebuli informaciis operatiul mexsierebaSi aRmosaCenad).

switch n; v – 1. переключатель; 2. ключ; 3. переключение – 1. gadamrTveli; gadarTvis wertilebis misamarTebis masivi; (mimTiTebeli gamosaxulebis mixedviT) SerCevi operatori; 2. logikuri gasaRebi; parametri; 3. (logikuri sqemis) gadarTva; (arxebis) komutireba; SekavSireba; SeerTeba.

switching n – 1. переключение; 2. коммутация – 1. sainformacio arxebis gadarTva; (sqemis an logikuri elementis) CarTva da gamorTva; (kontaktebis) gadarTva; procesoris registrebis SegTavsis Senaxva da maTi axali informaciiT CatvirTva sxva procesSi gadarTvis momentebSi; 2. (sainformacio arxebis an xazebis) komutacia.

symphony n – „симфония” – (leksikonSi rusuli ekvivalenti ar ariso, SeniSnaven r. berulava da i. qvaCaxia) – „simfonija” IBM PC tipis personaluri kompiuterebisaTvis Seqmnili integrirebuli sistemaa, romelsic eleqtronul tabulaze dafuZnebuli informaciis ssvadasxva saxea gaerTianebuli.

SYN (abr. SYNchronous idle) – символ синхронизации – „sin” (monacemTa) sinqronizaciis simbolo; monacemTa blokebis gadacemebs Soris SualedSi gadacemuli momsxurebis simbolo, romelsac ASCII kodSi Seesabameba ricxvi 22.

synchronization n – синхронизация – sinqronizacia; (procesebis) dasinqroneba; procesTaSorisi kavSiri, rodesac erTi procesi (mag., monacemTa Cawera) ar daiwyeba manam, sanam meore procesi (monacemTa wakiTxva) ar miaRwevs saTanado wertils (wakiTxvis damTavreba). sinqronizciisas erTi an meti procesi daiyvaneba iseT msvlelobamde, rodesac procesebis saTanadi elementi erTdroulad an da gansazRvruli droiTi ZvriT sruldeba.

synergic n – синергика – sinergika (SeniSvna: qarTul specialur literaturaSi inglisurenovani forma „sinerjikac” ixmareba, magram ufrro marTebulia sinergika). dargi, romelic rTuli sistemis elementebis optimalurad gamoyenebis mizniT maT kombinaciebsa da koordinaciebs aRwers da Seiswavlis (a. ueldisa da s. hanteris leqsikoni).

syntax n – синтаксис – sintaqsi. 1. raime enaze simboloebis (an aso-niSnebis) Tanamimdevrobebisagan marTebuli teqstebis Seqmnis wesebi (meTodebi, wesTwyoba). sintaqsi teqstis mxolod garegan siswores gansazRvravs, mis azrs (semantikas) ki _ ara; 2. aRniSnuli wesebis Semswavleli lingvisturi disciplina; 3. formulebis Seqmnis wesebi (maTematikur logikaSi).

system n – система – sistema. nebismieri materialuri an abstraqtuli obieqt (aparatura, mowyobiloba, programa, operaciuli sistema, maTematikuri an fizikuri modeli da misT.), romelic mravali urTierTSekavSirebuli nawilisagan Sedgeba da erTdroulad mTliani saxiT ganixileba. magaliTad, gamoTvliTi sistemebi xasiaTdeba gamoTvliTi teqnikis saSualebebiT (Siga, gare da damxmare mexsierebebi, registrebi, procesorebi, Setana-gamotanis da sxva mowyobilobebebi) da saTanado programebiT (operaciuli sistema, sabazo programuli saSualebani da sxv.).

system generation – генерация системы – (operaciuli sistemis) generacia. konkretuli gamoTvliTi sistemis konfiguraciisaTvis operaciuli sistemisa da aparatuli nawilis gamoyenebis SeTanawyoba-SeTanadeba (Sezusteba).

system software – системное программное обеспечение – sistemuri programuli uzrunvelyofa. gamoyenebiTi programuli uzrunvelyofis damuSavebisa da SesrulebisaTvis gamoyenebuli programuli uzrunvelyofa.

T

tab v; n – 1. табулировать; 2. знак табуляции – 1. databuleba; monacemTa ganlagebis sqemis Sedgena (dasabeWdad an informaciis asaxvis mowyobilobis ekranze gamosatanad); 2. tabulaciis simbolo (niSani); tabulaciis Wde. mmarTveli niSani, romelsac informaciis gamosaxvis sabeWdi meqanizmis regulirebisaTvis iyeneben.

table n – таблица – tabula; tabula; CanawerTa erToblioba, romlis TiToeuli Canaweri raime gasaRebTan dakavSirebul informacias Seicavs. am gasaRebiT tabulidan saWiro Canaweri amoikiTxeba. xSirad xmaroben sinonimur terminebs „matricas” da „masivs”.

tabulator n – табулятор – tabulatori (tabulaciis Semsrulebeli terminali, romelic beWdavs agreTve cxrilebs, tabulebs da sxv.).

tag n; v – 1. таг; 2. помечать – 1. tegi; niSan-Tviseba; iarliyi. saniSanTvisebo veli, romelic erTi da imave tipis obieqtis variantebs gansxvavebulad iyenebs; 2. moniSvna. monacemTa strukturaSi gavlili

yoveli kvanZis sxdasxva xerxiT moniSvna (kvanZebis ganmeorebiTi gavlenis Tavidan asacileblad, magaliTad, ciklur siebSi).

tall a; n 1. хвост списка; 2. преувеличенный 1. CamoTvlilis (*siis*) kudi; siis ukanaskneli elementis gareSe; 2. grZeli; gadametebuli; (aslis) meti egzemplari; (zemoT da qvemoT) dagrZelebulvelebiani (gverdi).

tape a; n лента magnituri firi (xSirad am terminiT perfolentsac gamosaxavdnen). magnitur firze ganlagebulia Wde (pirveli, Canaweri firze, sadac firis aRmweri informaciaa fiqsirebuli), firuli markeri (mmarTveli Canaweri an fizikuri Wde) monacemTa faili, bloki da sxv.

target n; a 1. адресат; 2. выходной; объектный; целевой 1. adresati; (informaciis) mimRebi. monacemTa elementi an mexsierebis are, sadac amocanis gadawyvetis Sedegi gadaigzavneba an Zebna tardeba; 2. gamomavalni (mag., simboloebisgan Sedgenili gamomavalni anbani).

task n; v 1. задача; 2. ставить задачу 1. amocana, programa an programis nawili, romelic raime erTobliv moqmedebas asrulebs. igi samuSaos erTeulia, romlisTvisac operatiuli sistema resursebs gamoyofs. araerT operaciul sistemaSi termin „amocanis” arsi igeava, rac termin „procesisa”. sxva operaciul sistemaSi „amocanis” nacylad xmaroben termin „samuSaos” (job). amocanas axasiaTeb: aRwera, identifikatori, CasatvirTi moduli, Sesrulebis rigi, mdgomareoba, gadarTva, amocanaTSorisi urTierToba da sxv. amocanis saxe (anu gamosaxuleba) damuSavebis procesidan amotvirTvisas amave amocanis Sesabamisi operatiuli mexsierebis ujredebis mdgomareobaa, romlis SigTavsi magnitur diskoze gadaiwreba; 2. amocanis dasma; samuSaos micema; dabilebis micema; 3. datvirTva; mexsierebis gadatvirTva; 4. mexsierebis gamocda.

tautology n тавтология tavtologia. gamoTqmis formiT gamosaxuli logikuri kanoni, romelic masSi Semavali nebismieri cvladis nebismieri mdgomareobisaTvis WeSmaritebas gamoxatavs.

teleconferencing n телеконференцсвязь telekonferencia, telekonferenckavSiri. aTvlis drosa da sivrceSi daSorebuli momxmareblis RonisZieba, romelic Tanamedrove gamoTvliTi teqnikisa da kavSirgabmulobis gamoyenebazea dafuZnebuli. RonisZiebebis (konferencia, saerTo proeqtis Sedgena, teledebatebi, sportuli Sejibrebebi WadrakSi, SaSSI, biliardSi, nardSi da sxv.) gamarTvas koordinatori aregulirebs. misi monawilebi erTmaneTs „xedaven” (ekranze), SeuZliaT erToblivi gadawyvetilebis daubrkolebeli miReba, kenWisyra da sxv.

teletex n телетекс teleteqsi, sazogadoebrivi (anu koleqturi) sargeblobis monacemTa gadacemis komutirebadi qlis gamoyenebiT saSualo da didi siCqareebiT teqsturi informaciis gadacemis saSualeba. muSaobs erT wamSi 2,8 kilobitidan 48 kilobitamde siCqaris diapazonSi.

teletext n телетекст teleteqsti, mauwyeblobiT videografia. informaciis gadacemis erTtaxiani farTomauwyeblobis sistema, romelic teqsteba da martiv grafikul gamosaxulebebs gadascems.

term n 1. термин; 2. терм 1. termini. specialuri samecniero an/da samecniero-teqnikur dargTa enis sityva an sityvanaerTi, romelic uSualod mecnierulad ganxiluli nivTierebis, sagnis, movlenis, procesis, meTodis da misTanaTa Sesatyvis cnebas asaxavs da mis (maT) zust gansazRvras iZleva; 2. termi, elementaruli wevri; ariTmetikuli da logikuri moqmedebis elementaruli wevri. termi SeiZleba iyos funqiis mniSvneloba an mudmiva; 3. energetikuli done.

terminal n; a 1. терминал; 2. терминальный 1. terminali; (sistemis) bolo mowyobiloba. monacemTa Setana-gamotanis mowyobiloba, romelic mmarTvel procesors uerTdeba da misganve imarTeba; 2. terminaluri (mag., sadguri); bolo; ukanaskneli (mag., kaskadi); 3. perioduli; periodulad ganmeorebadi. mralvi tipis terminalTagan (teletaipebi saabonento punqtebi, displeebi) aRsaniSnavia anbanur-cifruli da grafikuli displeebi, romlebiTac adamiankompiuteruli dialogi warimarTeba, vinaidan maTSi informaciis daxsomebisa da damuSavebis saSualebebia CaSenebuli. kompiuteruli qlis terminali nebismieri mowyobilobaa, romelsac monacemTa wyarod an mimRebad iyeneben.

terminal processor – **терминальный процессор** – terminaluri procesori. aparatuli da programuli saSualebani, romlebic monacemTa paketebad komutirebad gamoTvliT qselSi terminalebs marTaven.

terminal user – **терминальный пользователь** – dialoguri (reJimis) momxmarebeli; terminaluri (reJimis) momxmarebeli.

terminator n – **терминатор** – terminatori; (winadadebis) damTavrebis niSani (simbolo); damamTavrebeli, damaboloebeli. xSirad aseT damamTavrebel simbolod wertil-mZimes xmaroben.

test n;v – **1.тест; 2. тестировать; проверять** – 1. testi. monacemebi da programebi, romelTac kompiuteris (an raime gamoTvliTi an sazom-sakontrolo mowyobilobis) muSaobis unaris Sesamowmeblad iyeneben; 2. testis amoqmedeba; testiT muSaoba; testiT Semowmeba, testireba; specialurad morgebulmonacemebiani test-programis gaSveba aparatuli (an programuli) Secdomis aRmosaCenad. testirebiT Secdomis sruli aRmofxvra ar xerxdeba; 3. (mowyobilobis) gamocda; (logikuri funqiebis an pirobis) Semowmeba.

text n – **текст** – teqsti 1. nabeWdi, naweri an displeis ekranze gamosaxul aso-niSanTa (an simboloTa, ricxvTa, literTa) Tanamimdevroba; 2. Setyobinebis sainformacio nawili; 3. obieqturi modulebis nawilebi, romlebic programis brZanebebs Seicaven; 4. monacemebi, romelTa TanamimdevrobiTi baitebi interpretirdeba literebis kodebad; 5. dedani, originali, xelnaweri (programisa, avtoriseuli teqstisa); 6. Sinaarsi; teqsti (winasityvaobisa da SeniSvnis gareSe).

text editor – **текстовый редактор** – teqstebis redaqtori, teqsturi redaqtori. teqsturi monacemebis Sesatanad an Sesacvlelad specialurad gamoyenebuli programa. amgyvari monacemebia maRali an dabali donis programa, Cveulebriv enaze dawerili raime angariSi, broSura, wigni da misT. teqsturi redaqtorebi yvela dialoguri sistemis samomxmareblo interfeisis ganuyofeli nawilia. arsebobs sami saxis redaqtori: a) striqonebrivi (teqsti aris striqonebis damTavrebis WdiT dayofili, striqonebis Tanamimdevrobis saxiT ganxiluli), b) simboluri (simboloTa nakadisagan Semdgar teqstSi striqonis damTavrebis niSani an gverdebi aseve simbolebis saxiTaa warmodenili), g) ekranuli. ekranul redaqtorSi displeis ekranze gamosaxul teqstze gadaadgilebadi fanjara (CarCo) gamoiyofa, CarCoSi moqceul teqstSi Casmis, waSlisa da redaqtirebis sxva funqiebis Sesasruleblad eleqtronuli Tagvis an klaviaturis RilakiT amoqmedebul Tavwvetas (kursors, Tagvisaras)) iyeneben.

thermal printer – **термический принтер** – Termuli printeri, Termulis (Termografiuli) beWdvis mowyobiloba, dabalgarCevisunariani matriculi sabeWdi mowyobiloba, romelSic siTbomgrZnobiare qaRaldze sabeWdi Tavakis gamTbari nemsebis nawertebi daemCneva.

thrashing n – **перекъзка (памяти)** – (mexsierebis) gadamettvirTva; virtualuri mexsierebis marTvis sistemis gadamettvirTva (sriali). situacia, rodesac mexsieruli gverdebis gadafurcvlis moTxovna Cqardeba maTi Semnaxveli buferebis zomis gamo, xolo am gverdebisadmi mimarTvisas isini mexsierebaSi ar AaRmoCndebian (gadaqaCuli iqneba gare mexsierebaSi).

throughput n – **производительность** – (kompiuteris an kompiuteruli sistemis) mwarmoebluroba; sistemis efeqtianoba (damokidebulia sistemis muSaobis siCqareze, magaliTad, wuTSi an wamSi Sesrulebuli brZanebebis ricxvze. dRe-RameSi Sesrulebul davalebaTa an amoxsnil amocanaTa raodenobaze da sxv.); sainformacio kavSiris xazis gamtarunarianoba.

timeout n – **тайм-аут; превышение лимита времени** – taimauti. drois SezRudvis gadameteba. procesis (magaliTad, Setyobinebis gadacema) lodinis xangrZlivobis dasrulebis Semdegi drois monakveTi (Tu Setyobinebis miRebis araviTari ukusignalii adresatamde misuli ar aris, am gadametebul droSi xdeba Setyobinebis kvlavgadacema).

timer n – **таймер; часы** – drois gadamwodi, taimeri, saaTi. drois aTvlis maCvenebeli mowyobiloba, romelic drois dadgenili intervalis damTavrebisTanave brZanebaTa wyvetis reJims aformirebs da astronomiul dros zomavs.

timer sharing _ **разделение времени** _ drois dayofa; drois dayofis reJimi (pirvelad ganaxorciela amerikelma mecnierma kristofer streiCma). kompiuteruli sistemis multiprogramuli reJimi, romlis drosac avtomaturi dispetCeri drois saTanado intervalisaTvis gansazRvruli TanamimdevrobiT yovel process gamouyofs gamoTvliTi sistemis resursebs mravalmomxmareblur dialogur reJimSi samuSaod.

time slicing _ **квантование времени** _ drois dakvantva. drois mokle SualedSi (kvanti) momxmarebelTa jgufisaTvis saTanado aparatul-programuli resursis gamoyofa.

title bar _ **заголовок окна** _ fanjris saTauri. displeis ekranze SezRuduli zomis fanjara (CarCo) an misi sazRvris nawili, romelic CarCos aRwerasa da brZanebebis poziciebs Seicavs.

togle n; v _ **1. переключатель, флаг; 2. переключатель** _ 1. gadamrTveli (mowyobiloba an cvladi parametri); alami; 2. gadarTva; mdgomareobis (an donis) an parametris mniSvnelobis sawinaaRmdego mimarTulebaze gadarTva.

token n _ **1. лексема; 2. маркер; 3. элементарное значение** _ 1. leqsema. daprogamebis enaSi warmoadgens enis minimalur erTeuls, romelsac miniWebuli aqvs mniSvneloba (mag., leqsemaa identifikatori, operaciis niSani, saxelwodeba, asoTi mudmiva da sxx.). 2. markeri; (ganmasxvavebeli) niSani; simbolo; 3. (sididis an funciis) elementaruli mniSvneloba.

toolkit n _ **пакет разработчика** _ (programis) dammuSaveblis paketi. sistemur programul saSualebaTa Semqmnelis mier gamoyenebiTi sistemis dammuSaveblisaTvis miwodebuli programebis biblioTeki.

tools n _ **1. инструментальные программные средства; 2. вспомогательные программы** _ 1. instrumentuli programuli saSualebani; damuSavebis saSualebani; servisuli programebi; 2. damxmare programebi; sabiblioTeko programebi. saTanado operaciis (mag., monacemTa marTva, grafika) Semsrulebeli programebi, romlebic programuli uzrunvelyofis damuSavebisas iyeneben.

TOS (abr. **Top Of Stack** _ **вершина стека** _ (mexsieruli) stekis wvero. registri an mexsierebis ujredi, romelic stekis wveros (Tavi) misamarTs Seicavs.

TPI (abr. **Tracks Per Inch** _ **число дорожек на дюйм** _ diumis sigrZeze (ganlagebuli) bilikebis raodenoba. diskur damxsomebel mowyobilobaSi informaciis Caweris simkvrivis erTeulia.

track n _ **дорожка; тракт** _ 1. biliki; arxi; traqt. informaciis magnituri gadamtani nawili, romelTac miewodeba Cawera-amokixvis Tavaki. magnitur diskoebsi bilikebs koncentriuli wris forma aqvT. damproeqteblebi firebis kideebis paralelur cxra biliks qmnian; 2. perforaciis biliki (perfolentis nawili). arsebobs 5-, 6-, 7- da 8-bilikiani perfobaraTebi.

trailer n _ **завершитель; хвост** _ bolo; damaboloebeli; damamTavrebeli (programuli) elementi. mag., paketis bolo elementi, romelic mis damTavrebaze miuTiTebs da sakontrolo informacias (mag., sakontrolo jams) Seicavs.

transaction n _ **1. транзакция; 2. транзакция, обработка запроса** _ 1. tranzaqcia; jgufuri operacia. erTi Sesatani SetyobinebiT gamowveuli failis an monacemTa bazis Secvlis procesi. amgvare operaciis failuri sistema xSirad aramdgradia. 2. tranzaqcia, SekiTxxis damuSaveba. dialogur sistemebSi warmoadgens momxmareblisan miRebul monacemTa ulufis (Setyobineba, SekiTxxva) miRebis, damuSavebisa da sapasuxo Setyobinebis gacemis process; 3. (sistemasSi gadacemuli erTi) Semavali Setyobineba. igi „realuri samyaros” raime xdomilebas asaxavs.

translation n _ **1. перевод; трансляция; 2. сдвиг** _ 1. Targmna; translacia; (monacemTa) konvertireba. programebTan dakavSirebiT termini kompiuterul (manqanur) enaze Targmnas niSnabs. am terminiTve aRniSnaven daprogamebis sxva enaze dauyovnebliv Targmnas an interpretacias, agreTve monacemTa konvertirebas anu fizikur (xSirad ki logikur) monacemTa gardaqmnas sxva sistemaSi samuSaod; naTargmni programa; naTrgmni nawarmoebi da misT. 2. Zvra, gadaadgileba. kompiuterul grafikaSi mudmivi veqtoris (Zvris veqtori) gamosaxulebis erTi an ramdenime elementis koordinatebis mimatebas warmoadgens, rac maT gadaadgilebas iwvevs.

translator n – **1. транслятор; 2. конвертор** – 1. translatori erT enaze dawerili programis sxva enaze gadaTargmnis programaa. translatoris magaliTia kompilatori, romelic fortranis an algolis tipis maRali donis enas asembleris enad an manqanur kodebad gardaqmnis; 2. konverteri; erT enaze dawerili programis teqstis meore daprogramebis enis teqstze mTargmneli programa.

transputer (TRANSistor and comPUTER) – **трансрьютер** – transpiuteri (tranzistorisa da kompiuteris aRmniSvneli sityvaTSemokleba). zedizedi integraciis integraluri sqema, romelic mikroprocesors, procesorTSorisi kavSiris saSualebebs, 2-16 kilobaitidan 16 megabaitamde moculobis sakuTriv operaciul mexsierebas Seicavs da gare mowyobilobebTan SeRwevis saSualebebic aqvs. transpiuteri kompiutericaa da axali (mexuTe, meeqvse) Taobebis komputerebis elementarul bloksac warmoadgens.

trap n – **1. (системное) прерывание; 2. ловушка** – 1. (sistemuri) wyveta. Siga wyveta. wyvetis brZanebiT gamowveuli (programuli) wyveta an brZanebis SecdomiT Sesrulebis Sedegad gaCenili wyveta (mag., wyveta sxva momxmareblis resursebSi SeRwevis mcdelobis gamo); 2. CamWeri; reaqcia gansakuTrebul situaciaze.

trigger n – **1. триггер; 2. запускатель; отпирать; 3. триггер, присоединенная процедура** – 1. trigeri. ori mdgradmdgomareobiani mowyobiloba, romelic kvebis Zabvis CarTvisTanave Cadgeba „0” da „1” mdgomareobaSi. es mdgomareobebi saTvlel Sesasvlelze miwodebuli signalebiT imarTeba. trigerebiT ageben droebiT daxsomebis registrebs, mTvlelebs da sxv.; 2. gaSveba; gaxsna; amuSaveba; amoqmedeba; 3. trigeri mierTebuli proceduraa, romliTac monacemTa bazebis marTvis relaciu sistemebSi moqmedeba (an moqmedebaTa Tanamimdevroba) avtomaturad sruldeba.

trojan hors – **тロイウスの駒** – troas cxeni (programaSi). programmaSi specialurad CaSenebuli nebismieri funciuri damokidebuleba, romelic saidumloebis sistemuri kontrolis garsSemovlis saSualebas iZleva. es saSualebani maTi SeumCnevlobis uzrunvelsayofad xSirad TviTlikvidirebadni arian. umetes SemTxvevaSi ki mudmivad malulad moqmedeben.

turnkey operation – **сдача „под ключ”** – „gasaRebis morgebiT” Cabareba. mTliani gamoTvliTi sistemisa da gamoyenebiTi programebis romelime organizaciisaTvis miwodeba da uSualod gamosayeneblad Cabareba (amgvar sistemaSi momxmarebeli araviTar damatebebs an awyobas ar awarmoebs).

type n; v – **1. тип; 2. выводить; печатать** – 1. (monacemTa) tipi. daprogramebis enaSi – sidideebis dasaSveb mniSvnelobaTa da maTze gamoyenebul operaciaTa simravle; 2. sabeWd manqanaze beWdva da gamotana.

typenin v – **вводить** – (monacemTa) Setana; (displeis klaviaturaze) simboloTa akrefa.

typ-out v – **выводить** – gamotana (programis amoqmedeba); displeis sabeWd mowyobilobaze beWdva.

U

unary minus – **одноместный минус** – erTadgiliani minusi. ariTmetikuli moqmedebis niSnis Secvlis operacia.

unary operation – **унарная операция** – unaruli operacia; erTadgiliani operacia. erTi argumentis Semcveli funciis aRmniSvneli operacia (ariTmetikaSi an logikaSi), damatebis operacia (bulis algebraSi an simravleTa TeoriaSi).

unauthorized a – **несанкционированный** – usanqcio; nebadaurTveli, sruluflebiani daSvebis armqone programis an momxmareblis mimarT naxmari sityva.

undelete v **восстановливать** – (mocilebul monacemTa) aRdgene.

underflow n **исчезновение значащих разрядов; потеря значимости** – niSnadi Tanrigebis dakargva (gaqroba, gauCinareba); mniSvnelobis dakargva; uaryofiTi gadavseba. mcocavwertilian ricxvebz Catarebuli operacia, rodesac miRebuli Sedegi naklebia mocemul kompiuterSi warmodgenil minimalur ricxvze.

undo n;v **1. откат; возврат; 2. отменять** – 1. ukuqceva; dabruneba dialogur redaqtorebsa da daprogarmebris sistemebSi – wina brZanebis (an brZanebaTa) Sesrulebis efeqtis Semcveli da dasamuSavebeli teqstebis an cvladebis aRmdgeni moqmedeba; 2. (brZanebis) Secvla; 3. (arxis) gaxsna; gaReba; saketis moxsna; 4. (mowyobilobis an manqanis) daSla; demontaJi; 5. CanawerTa mospoba, ganqarveba, anulireba.

unification n **унификация; отожествление** – unifikacia; gaigiveba. ori gamosaxulebis Sedarebis operacia, romelic erTi gamosaxulebis (an nimuSis) nacvlad parametrebs meore gamosaxulebis Sesabamis qvegamoxulebebTan akavSirebs. mag., A (A+1) nimuSis gaigiveba C/D (C/D+1) nimuSTan A-s akavSirebs tolfasovan C/D-sTan. imave nimuSis gaigiveba C/D(CD+1) nimuSTan ar aris tolfasovani.

unit n **1. единица; 2. элемент; (функциональное устройство); 3. модуль** – 1. erTeuli: a) zomis erTeuli – erTgvarovani obieqtis sazomad gamoyenebuli obieqtii; b) mTlian SemadgenlobaSi Semavali damoukidebeli nawili; 2. elementi; funciuri mowyobiloba: a) rTuli sistemis, mowyobilobis an programis Semadgeneli nawili (mag., logikuri elementebia trigeri, „an”, „da”, „ara” da sxva sqemebi); 3. (programuli) moduli; kargad dastruqturebuli sistemis funciuri TvisebebiT mkafiod gansazRvruli nawili, moduli bloki; kvanZi.

UNIX n **Юникс** – iuniqs-i. DEC-is firmis 16-Tanrigiani PDP-11 tipis minikompiuterisaTvis k. Tomsonis, d. riCis da sxvaTa mier aSS-Si Seqmnili farTod gavrcelebuli operaciuli sistema, romelSic ganxorcielebulia iuniqs-is programis gadatana erTi kompiuteridan meoreze; adamiankompiuteruli dialoguri reJimis uzrunvelyofa; damprogramebelTa miznebisaTvis programuli modulebis gamoyeneba; sistemis gafarToebis SesaZlebloba da sxy.

unload v **1. разгружать; 2. снимать** – 1. gantvirTva. kompiuteris an misi komponentis datvirTvis Semcireba; 2. (magnituri firis) moxsna; (sacvleli magnituri diskos) moxsna.

unpack v **распаковать** – ganfuTva, daSla, danawileba. Sekruli (SefuTuli) informaciis gardaqmna iseT formad, romliTac monacemTa calkeul elementebTan uSualo SeRweva SesaZlebeli. (mexsierebis) gantvirTva; datvirTuli ujredebis gasufTaveba.

unsolicited input **непредусмотренный ввод** – gauTvaliswinebeli Setana, uneblieT Setana. (displeis) klaviaturidan Setanili informacia, rodesac arc erT amocanas ar mouTxovia damatebiTi monacemebi.

unwind v **1. возврат (в исходное состояние); 2. раскрывать** – 1. (sawyis mdgomareobaSi) dabruneba; ganskutrebuli situaciebis damuSavebisas ramdenime Cawyobili (programuli) blokidan gamosvla; 2. (ciklis) gaxsna, gaSla. (programaSi) ciklis ekvivalentur wrfiv gameorebad gadaqceva.

update v **1. изменять; изменение; 2. исправление; коррекция; 3. обновлять** – 1. (failis) Secvla; modifikacia (mag., axali versiis SeqmniT an Seqmnis gareSe); 2. (Canawerebis) gasworeba, (monacemTa) koreqcia; 3. (monacemTa) ganaxleba; axali versiis Seqmna; Sesworebuli versia; (kompiuteris an mowyobilobis) modernizebuli varianti.

upoperation **(операция „освободить”** – (operacia „ganTavisufleba”); (semaforis) ganTavisufleba. semaforze moqmedi operacia, romelic mis mniSvnelobas (kerZod, mTel arauaryofiT ricxvs) adidebs.

uptime n **период работоспособности** – uSeedomod muSaobis xangrZlivoba; (kompiuteris) sicocxlis xangrZlivoba; dro an drois procenti, romlis gamavlobaSic komputeruli aparatal-programuli sistema normalurad muSaobs.

US (abr. Unit Separator) – „разделитель элементов” – „elementebis damyofi” (mmarTveli simbolo, romelic ASCII kodSi gamosaxulia ricxviT 31).

usebit – бит использования – gamoyenebis biti. virtualur mexsierebian sistemaSi warmoadgens mexsierebis segmentis deskriptoris Tanrigs, romelic mocemul segmentTan programis mimarTvas aRniSnavs.

user n – пользователь – momxmarebeli: 1. adamiani an iuridiuli piri (organizacia, instituti), romelic gamoyenebiTi amocanebis amosaxsnelad gamoTvliT teqnikas an programul saSualebebs iyenebs; 2. programis moduli an logikur-gamoTvliTi procesi, romelic mocemuli modulis an procesis saSualebebs iyenebs.

user area – область пользователя – momxmareblis (mexsieruli) ubani; momxmareblis are. kompiuteruli sistemis operatiuli mexsierebis nawili, romelic momxmareblis amocanis gadasawyvetad aris gamoyofili. maTSi momxmareblis programebi da monacemebi inaxeba.

user-defined key – 1. ключ пользователя; 2. определенная пользователем клавиша – 1. momxmareblis gasaRebi. raime operaciis Casatareblad momxmareblis mier dadgenil monacemTa elementi (an elementTa jgufi), romelic TviT momxmareblis saidentifikacioid gamoiyeneba kompiuteruli resursebis gamoyenebis nebarTvisas; 2. momxmareblis Rilaki (klaviSi), momxmareblisaTvis gamiznuli Rilaki (romelic moxmareblis mier dadgenili an gansazRvruli kodebis Tanamimdevrobebs gamoscems an mis mier dadgenil funcqias asrulebs).

user environment – операционная среда – operaciuli garemo (momxmareblisaTvis). operaciuli sistemis nawili an misi zednaSeni, romelic momxmarebels gamoyenebiT programebTan uSualo urTierTmoqmedebis, ramdenime programis erTdrouli Sersrulebisa da gamoyenebiT programmebs Soris sainformacio monacemTa gacvlis saSualebas iZleva. operaciuli garemos magaliTebia: MS window da GEM personaluri kompiuterebisaTvis (perko) IBM PC (AT, XT) Intuition perkosaTvis Amiga; Finder pekosaTvis Macintosh da sxv.

user-friendly – „дружественный” – „megobruli”. „samegobro”; momxmareblisaTvis orientirebuli. interaqciuli (dialoguri) sistemisaTvis orientirebuli teqnikuri da programuli saSualebebis msazRvreli sityva; „megobroba” miiRweva sistemis an momxmareblis bunebriv enaze urTierTobiT, meniur reJimSi marTvadi programmebis gamoyenebiT, dacviT, karnaxis saSualebaTa mravalmxrivobiTa da dialogis Sedegebis dokumentirebiT (disleis ekranze gamotana, beWdva, xatva, daproeqteba da a. S.).

userinterface – интерфейс пользователя – momxmareblis interfeisi; samomxmreblo interfeisi. adamiankompiuteruli interfeisi; adamianis (an opertoris) programasTan an kompiuterTan urTierTmoqmedebis aparatal-programuli saSualebebi (magaliTad, eleqtronuli Tagvi (Tagvisara) kompiuterul grafikaSi, displeis ekranze fanjris organizeba dialogis reJimisaTvis da a. S.).

usermanual – руководство пользователя – samomxmreblo cnobari, momxmareblis cnobari. momxmareblis saxelmZRvanelo. programuli produqtis an mowyobilobis dokumentaciebis nawili, romelSic momxmareblis TvalTaxedviT maTi gamoyenebaa aRwerili.

user-written driver – драйвер пользователя – momxmareblis (mier dawerili) draiveri. operaciul sistemaSi CarTuli arastandartuli mowyobilobis draiveri (mmarTveli programa), romelic programisa da am mowyobilobis urTierTmoqmedebas uzrunvelyofs standartuli interfeisiT.

utility n; a – 1. утилита; 2. вспомогательный – 1. utilita; servisuli programa; momsaxure programa. arsebobs sistemuri, interaqciuli, daxarisxebisa da sxva tipis servisuli programmebi (utilitebi); 2. damxmare; rentabeluri, ekonomikurad xelsayreli.

V

validation n – **1. проверка; 2. аттестация** – 1. Semowmeba; (sistemaSi) Semavali parametrebis an Sesatani monacemebis programuli Semowmeba; 2. atestacia, yovelmxrivi Semowmeba; aparatul-programuli nawilis muSaobis unaris Semowmeba; saeqspluatacio kanonieri Zalis miniWeba; legalizacia.

valuator n – **устройство ввода чисел** – ricxvebis Sesatani mowyobiloba. skalaruli ricxviTi mniSvenelobebis Sesatani logikuri mowyobiloba interaqciul grafikaSi samuSaod. klaviaturis meSveobiT displeis ekranze xazis saxiT realizdeba, romelzec Tavwveta (kursori, Tagvisara) aCvenebs mimdinare pozicias.

V and V (abr. **verification and validation**) – **(приёмочные) испытания; верификация и аттестация** – (kompiuteris, mowyobilobis, programis an programuli nawilis) saeqspluataciad (an warmoebaSi Casabareblad) mimRebi gamocdebi; verifikacia da atestacia. formaluri da saerTo subieqturi Semowmeba (mag., funciuri teqstebis, gamtarunarianobis kontrolis, saimedoopisa da sxvaTa nakrebebis mixedviT Semowmeba).

variable a – **переменная** – cvladi. saxelisa da mniSvenelobis mqone informciuli obieqt (simboloTa jaWvi), romelic programulad icvleba, modifircirdeba. cvladi xasiaTdeba saxelwodebiT, misamarTiT (cvladis Sesabamisi mexsierebis ubnis misamarTi), aRweriT (tipis zomis, ganlagebis xerxis da sxva maxasiaTeblebi), veliT (cvladi saxelis Canaweri brZaneba) identifikatoriT, sigrZiT, tipiT da a. S.

vector computer – **векторный процессор** – vektoruli procesori; vektoruli kompiuteri; matriculi procesori. kompiuteri an specprocesori, romelic ricxvebis masivebze (veqtorebsa da matricebze) operaciebis paralelurad Sesrulebas uzrunvelyofs.

vector graphics – **векторная графика** – vektoruli grafika, grafikuli informaciis an gamosaxulebis warmodgenis meTodi, romliTac kalami (grafikTamgebze) an sinaTlis laqa (displeis ekranze) saxazav an saxatav traeqtoriaze moZraobs (traeqtoria vektorebis monakveTebis erTobliobaa).

vectorize v – **векторизовать** – vektorizeba; daveqtorebiT damuSaveba; ganparaleleba. programuli ciklis vektoruli procesoris operaciebad gardaqmnis procesi.

verification n – **верификация** – verifikacia, kontroli, Semowmeba; informaciis gadaweris sizustis Semowmebis procesi. termins ZiriTedad monacemTa momzadebis mowyobilobaSi kodirebuli monacemebis sawyisi teqstis (dokumenti) kiTxvisas xmaroben.

verifier – **верификатор** – verifikatori: 1. kontrolis mowyobiloba; 2. kontrolis programa; verifikaciis programa.

version n – **версия** – versia; varianti: 1. programuli produqtis varianti; 2. raime failis modifikaciiT miRebuli sxva faili.

video buffer [RAM] – **буфер изображения, видеопамять** – gamosaxulebis mexsieruli mowyobiloba; videomexsiereba. displeis adaptaciiT (signalTa SeTanjmebis mowyobiloba) operatiul mexsierebaSi SeRwevadi ubani, romelSic ekranze arsebuli gamosaxulebis Sesabamisi monacemebia ganlagebuli. teqstur reJimSi videomexsiereba simboloTa kodebsa da attributebs Seicavs. grafikul reJimSi ekranis yovel wertils videomexsierebis erTi an ramdenime Tanrigi Seesabameba (Tanrigi fersa da ganaTebulobas gansazRvraven).

videotex n – **видетекс** – sayofacxovrebo televizorisa da klaviaturis (an personaluri kompiuteris) meSveobiT satelefono kavSiris arxiT sainformacio bazaSi dialoguri SeRwevis saSualeba. videoteqsiT

gadaicema da miiReba teqstebi da gamosaxulebibi (sagazeTo da fotomasalebi), dokumentebi, teqstebi, reklamebi da sxx. ix. agreTve: teletex).

view n; v _ 1. **вид;** 2. **представление;** 3. **осматривать;** 4. **рассматривать** _ 1. gamosaxuleba; xedi; (obieqtis) xiluli gamosaxuleba; 2. warmodgena; momxmareblis an gamoyenebiTi programis Tvalsazrisi (warmodgena) sainformacio bazis SigTavsze. amgvari warmodgena qvesistemis saxiTaa mocemuli; 3. (ekranuli informaciis) gaxedva; 4. (Sedegebis) ganxilva. Sefaseba.

viewport n _ **область просмотра** _ gaxedvis ubani. gasaxedi fanjara (displeis ekranze). interaqciul grafikaSi _ samodelo obieqtis gamosaxulebis gansaxilvelad ekranul fanjaraSi moqceuli nawili.

virtual a _ **виртуальный** _ virtualuri: 1. fizikurad ganuxorcielebeli; fizikurad ararealizebadi (meTodis an xerxis mimarT xmarebuli sityva); abstraqcii xarisxis gamoxatuleba; 2. realizebulisagan gansxvavebulad warmodgenili.

virtual disk _ **виртуальный диск** _ virtualuri disk. logikuri mowyobiloba, romelTanac programa urTierTmoqmedebs rogorc magnitur diskosTan, amasTanave brZanebis Sesabamisi mowyobiloba SeiZleba iyos ara disk, aramed magnituri firi, operatiuli mexsierebis ubani an TviT diskos ubani.

virtual storage _ **виртуальная память** _ virtualuri mexsiereba. gamoTvliTi sistemis mier programisaTvis samuSaod gamoyofili mexsierebis mocoloba, romelic kompiuteris fizikur mexsierebaze metia. fizikuri mexsiereba ki dayofilia fiqsirebuli sigrZis blokebad (gverdebad) an cvladi sigrZis blokebad (segmentebad). operatiul (ZiriTad) mexsierebaSi saTanado momentSi monacemebi da brZanebebia Cawerili, romlebic procesis an amocanis muSa simravles adgenen. programmaSi aRniSnuli virtualuri misamarTebi fizikur misamarTebad gardaiqmneba gverdebis tabulebis an segmentis tabulebis meSveobiT. Tuki virtualuri misamarTi muSa simravles ar ekuTvnis, gverdis ararsebabis avtomaturi wyveta xdeba da saWiro gverdi an segmenti gare mexsierebidan gadainacvlebs (gadaiqaCeba); amasTanave operatiul mexsierebaSi ganTavisufldeba segmenti (an erToblivi bloki) da masSi moTavsebuli Canawerebi gare mexsierebaSi Seinaxeba.

Visi Calc n _ **Визикалк** _ vizikalk-i. didformatiani eleqtronuli tabulebis damuSavebis axali programa Apple tipis personaluri kompiuterebisaTvis.

vocoder n _ **вокодер** _ vokoderi. sityvis kompaqturad, cifrulad kodirebis saSualeba.

volatile memory _ **энергозависимое ЗУ** _ energiaze damokidebuli damxsomebeli mowyobiloba, romelSic energokvebis gamoTiSviT Canawerebi waiSleba, ganqardeba (moispoba).

volume n _ 1. **том;** 2. **объем** _ 1. tomi. monacemTa romelime tipis gadamtanis sacvleli bloki, romelic erTnairad mTlianad muSavdeba. magaliTad, diskuri paketi, magnituri firis koWa. toms axasiaTebs identifikatori, nomeri WdiT, katalogi da sxx. 2. (fizikuri) mocoloba (mag., myari, Txevadi da airadi nivTierebebis mocoloba).

Von Neumann architecture _ **фон-неймановская архитектура** _ fon neimaniseuli arqiteqtura; fon neimaniseuli kompiuteri. sami ZiriTadi nawilisagan Semdgari kompiuteris arqiteqtura: damisamarTebadi operatiuli mexsiereba (masSi monacemebi da programebi inaxeba), procesori (ariTmetikul-logikuri da marTvis mowyobilobebe. mas SeiZleba hqondes Siga mexsiereba _ damgroveblebi da registrebi) da Setana-gamotanis mowyobiloba. procesori mexsierebidan irCevs brZanebebsa da maT operatebs (amasTan marTvis mowyobilobis brZanebaTa mTvleli mouTiTebs momdevno ujredis misamarTs, saidanac brZaneba „amodis“) da amave mexsierebaSi Canaweris Sedegebs. samuSao monacemebi cvladebs Seicacavs, ris gamoc mexsierebis ubnebs SeiZleba saxelebi ewodos. da amitomac Semdgom masSi damxsomebel mniSvenlobebs mimarTaven an miniWebuli saxelis gamoyenebiT cvlian monacemebs programis gamoyenebis procesSi. Tanamedrove kompiuterebis umravlesoba fon neimaniseulia (saxelwodeba warmodga ungruli warmoSobis amerikeli mecnieris jon (ianoS) fon neimanis saxelisagan).

voxel n – воксель – (rogorc r. berulava da i. qvaCaxia SeniSnaven, a. borkovkis da sxvaTa Tanamedrove leqsikonebSi rusuli termini ar aris) – voqsel-i; mocolobis elementi. samganzomilebiani gamosaxulebis minimaluri elementi.

VSAM (Virtual Storage Access Method) – виртуальный метод доступа – (mexsierebaSi SeRwevis) virtualuri meTodi. IBM firmis virtulurmexsierebiani kompiuterebis operatiuli sistemisaTvis damaxasiaTebel failur monacemebSi SeRwevis meTodi. igi uzrunvelyofs mimdevrobiT da indeqsur SeRwevas, miuxedavad imisa, Tu ra fizikuri orgnizaciisaa failebi.

W

waiting task – ждущая задача – momlodine amocana. mravalamocanian sistemaSi oTxi mdgomareobidan (aqtiuri, gagrZelebisaTvis mzadmyofi, momlodine da gaCerebuli amocanebi) erT-erTi maTgani. momlodine amocanis kompiuteruli damuSaveba raime SemTxvevis dadgomis Semdegac gagrZeldeba (aseTi SemTxvevebis informaciis gacvlis dasasruli, sxva amocanis damTavreba, resursis ganTavisufleba da ssv.).

walkthrough n – сквозной контроль – gamWoli kontroli. sxvadasxva specialobis jgufebis mier (apartuli an programuli) nawarmis yovelmxrivi Semowmeba, romelic sistemis daproeqtibis, programuli uzrunvelyofis da realizaciisadmi moTxovnebis Sesrulebas moicavs.

warmbackup – «теплое» резервирование – „Tbili” darezerveba. (aparatul-programuli) sistemis darezervebis meTodi, rodesac ZiriTadi sistemis mwyobridan gamosvlisas sarezervo sistema avtomaturad CairTveba.

weighted code – взвешенный код – awonili kodi. blokuri kodi, romelSic kodirebuli sityvis simbolos yovel yovel pozicias gansazRvruli wona mieniWeba.

widow n – висячая строка – dakidebuli striqoni. „nabolara” striqoni, teqstebis momzadebis sistemaSi dakidebulad miiCneva Tavisi (ganyofilebis, qveTavis, tabulis) pirveli striqoni, romelic ukanaskneli gverdis cudi daformatebis Sedegia.

Winchester disk – винчестерский диск, винчестер – vinCesteri; vinCesteris disk. diskuri gare damxsomebeli mowyobiloba; romlis Cawera wakiTxvis Tavaki informaciis magniturdiskoian gadamtanTan erTad hermetulad Caketil, monacemTa modulad wodebul korpusSia moTavsebuli. amgvari teqnologiiT mcire monakveTze didZali informacia eteva (erT santimetrze ganlagebulia 118 biliki da 2204 biti); saerTo tevadoba ramdenime megabaitidan 100 megabaitamde mocolobisaa. iyeneben IBM PS (XT/AT) da sxva Tanamedrove personalur kompiuterebSi. saxelwodeba warmomdgaria didi britaneTis qalaq vinCesterisagan, sadac 1973 wels IBM-is filialSi pirvelad ganxorcileda diskomabrunis aRniSnuli teqnologia.

window n – окно – fanjara; displeis ekranis marTkuTxa ubani (CarCo), romelSic gamosaxulebis fragmenti an failia moTavsebuli. ramdenime fanjris Seqmnacaa SesaZlebeli. TiToeul fanjarasTan programa ise muSaobs, rogorc damoukidebel ekranTan.

windows manager – администратор окон – fanjrebis menejeri. (administrator). personaluri kompiuterebis operaciuli garemos nawili, romelic displeis ekrans fanjrisaTvis (CarCosaTvis) saWiro nawils CamoWris, fanjras gadaaadgilebs, mis zomebs cvlis da aqtur fanjrebs erTameTTan akavSirebs. fanjrebis administratori gamoyenebiTi programebis zedmiwevnTi marTviT muSaobs.

wired a _ „защитный” _ (eleqtronulad) „Cakerili”. aparatuli an mikroprogramuli wesiT realizebuli (mag., mudmivi mexsiereba personalur kompiuterebSi), energokvebaze damoukidebeli sxva mexsiereba. **wizard n** _ „маг”, „волшебник” _ grZneuli, jadoqari, gamocdili hakeri (ix. agreTve: hacker).

WKS (abr. **workstation**) **n** _ **рабочая станция; автоматизированное рабочее место** _ (kompiuterizebuli) samuSao sadguri. avtomatizebuli samuSao adgili: 1. operatoris (an momxmareblis) samuSao, sabeWdmowyobilobiani terminali, romelic mTavar kompiuterTan (an kompiuterul qselTan) aris dakavSirebuli interaqciul reJmSi saTanado tipis samuSaoebis Sesasruleblad; 2. profesiuli kompiuteri. mikrokompiuterze ufro mZlavri personaluri kompiuteri, romelsac aqvs 32-Tanrigiani procesori, ramdenime megabaitiani operatiuli mexsiereba, vinCesteris diskos da logikur kompiuterul qselTan mierTebis saSualeba.

word n _ **(машинное) слово** _ sakompiutero sityva. bitebis veqtori, romelsac kompiuteris aparatuli nawili erTiani saxiT ganixilavs. bitebis raodenobiT gansazRvruli sigrZe Cveulebriv 16-, 24-, 32-, 48- an 64-Tanrigiania. sityvis sigrZe sakmarisia masSi brZanebis an monacemTa mosaTavseblad. amitom kompiuteruli sityva operatiuli mexsierebis erTi ujredis Sesabamisi erTeulia. erTiani sistemis (EC ЭВМ) arqiteqturis msgavs kompiuterebSi sityva oTxis jeradi mexsieruli blokis sigrZisaa da oTx baitsa (8 biti) da erT misamarTs Seicavs. sityvas am blokSi moTavsebul monacemebsac uwodeben.

word processing _ **обработка текстов** _ teqstis damuSaveba. teqstTdamuSaveba. dawesebulebis (organizaciis) muSaobis an calkeuli momxmareblis Semoqmedebis avtomatizaciis saSualeba, romelic dokumentebis, angariSebis, samecniero Tu popularuli nawarmoebebis Sesaqmnelad saWiro aparatul-programul saSualebebs (monacemTa Setanis, Senaxvis, gaxedva-Semowmebis, redaqtirebis, daformatebis, tabulebian-grafikebian da naxazebiani teqstebis amobeWdvis saSualebani) Seicavs.

write v; n _ **1. писать; записывать; 2. запись** _ 1. Cawera. damxsomebel garemoSi monacemTa mudmivad an droebiT damagrebis (Senaxvis) procesi (magaliTad, a) operatiul an gare mexsierebaSi Caweris procesi; mexsierebis ierarqiis maRali donidan dabal doneze informaciis gadagzavnis procesi, b) operatiuli mexsierebidan gare mexsierebaSi gadagzavnis procesi); 2. Canaweri; Caweris procesi an Sedegi (magaliTad, monacemTa Cawera failSi); 3. Canaweri. programasa da gare mexsierebas Soris informaciis gacvvlis erTeuli; 4. Canaweri. monacemTa saxeldebuli agregati an monacemTa (an codnis) bazis velebis saxeldebuli agregati.

write key _ **ключ записи** _ Canaweris gasaRebi. programis mdgomareobis veli, romelic SeiZleba mexsierul gverdebSi nebadaurTveli Canawerisagan dacvis gasaRebs Seedaros imisaTvis, rom mocemul gverdSi Caweris operacia Sesrudes.

writer ny _ **программа, выполняющая операцию записи** _ 1. Camweri (programa); Caweris operaciis Semsrulebeli programa; 2. Camweri (mowyobiloba); Caweris operaciis Semsrulebeli mowyobiloba; 3. (teqstis) avtori, Camweri.

WYSIWYG (What You See Is What You Get) _ **режим полного соответствия** _ „miRweuls xedav” (rogorc r. berulava da i. qvaCaxia SeniSnaven, a. burkovskis cnobil leqsikonSi rusuli termini zusti ar aris. maTi azriT, umjobesia „**видишь постигнутое**” vixmaroTo. Cven mier araerTxel damowmebuli А.Б. Борковский-is, Б.И. Зайчик-isa da Л.И. Боровикова-s „programirebis oTxeonovan leqsikoni” **WYSIWYG (What You See Is What You Get)** es abbreviatura asea gammartebuli: **режим полного соответствия (в текстовых процессорах и издательских системах, gv. 203)**. teqstebis momzadebis samuSao reJimi, romliTac displeis ekranze nabeWd teqstTan maqsimalurad miaxloebuli gamosaxuleba miiReba.

X

XENIX _ **ксеникс** _ qseniqs-i, operaciuli iuniqs-is sistemis varianti (versia), romelic erTi momxmareblisTvis aris gankuTvnili. damuSavebulia MicroSoft (aSS) firmaSi (ix. agreTve: UNIX).

XOFF(abr. **transmitter OFF**) _ „**стопсигнал**” _ transmiteridan SeCereba (an gamorTva); mimRebidan SeCereba an gamorTva („a. borkovskis da sxvaTa Sedgenili rusuli termini mxolod arss asaxavs, garegan satermino formas ki ara”, aRniSnaven r. berulava da i. qvaCaxia. maTi azriT, umjobesia включение или приостановка передачи трансмиттером). informaciis mimRebi mowyobilobis (transmiteri) mier gadamcemi mowyobilobisadmi (informaciis wyaro) gagzavnili mmarTveli signali, romliTac wyaros monacemTa gadacemis Sewyveta an XON-signalis miRebamde droebiT SeCereba moeTxoveba (ix. agreTve: XON).

XON (abr. **transmitter ON**) _ „**старт-сигнал**” _ transmiteridan CarTva. mimRebidan CarTva, sastarto signali (rusuli termini mxolod arss asaxavs, garegan satermino formas ki ara. amitom rogorc r. berulava da i. qvaCaxia miiCneven, umjobesi da ufro marTebulua включение передачи трансмиттером). informaciis mimRebi mowyobilobis (transmiteri) mier gadamcemi mowyobilobisadmi gadagzavnili mmarTveli signali, romliTac monacemTa gadacemis dawyebis an gagrZelebis nebaa darTuli.

XOR _ **неэквивалентность; неравнозначность** _ araekvivalentoba, araekvivalenturoba; aratolmnSivnelovnoba; „ori moduliT” Sekreba. logikuri operacia AXORB, romelic mxolod maSin aris WeSmariti, rodesac A da B signalebi erTmaneTs ar emTxveva, ar Tanxvdeba, anu A ar aris B-s ekvivalenturi.

XREF (abr. **cross – REference table**) _ **таблица перекрестных ссылок** _ jvaredina miTiTebis tabula; tramnslatoris (an asembleris) mier gacemuli tabula, romelSic yoveli identifikatorisaTvis (obieqtis gamocnobisaTvis) miTiTebulua tipi, misamarTi, gansazRvris adgili da gamoyenebis SesaZleblobaTa sia.

XY graph n _ **график типа XY-XY**-tipis grafiki. saqmis warmoebis interaqciul grafikaSi wvili ricxvis grafikuli warmodgenaa, romelic pirveli ricxvi interpretirdeba rogorc grafikis wertilebis abscisa, meore ki _ rogorc am wertilebis ordinata.

Y

YACC (abr. **Yet Another Compiler-Compiler**) _ **компилятор компиляторов** _ kompilatorTa kompilatori. operaciuli iuniqs-is sistemis programmaSi farTod gamoyenebuli kompilatorTa kompilatori (kompilatorTa kompilatori warmoadgens mocemuli daprogramebis enis sintaqsa da semantikis aRweris Semcvel programas, romelic amave enis kompilators anu translators generirebs).

yield n; v _ **1. выдавать; возвращать; 2. выработка (продукции); вывод** _ 1. (mniSvenlobis) gacema; dabruneba. urTierTmoqmedi (an TanaqceviTi) programebis an funqciis mimarT xmarebuli termini; 2. (produqciis) gamoSveba; (programis) gaSveba.

Z

zar v – затирать – (waSla da) zedCawera. informaciis Cawera mexsierebis ubanSi, sadac sxva (sasargeblo) informacia aris Cawerili.

zero n; v – 1. нуль; 2. обнулять – 1. nuli: a) ricxvi nuli; b) kompiuteruli nuli, manqanuri nuli. nulTan axlos mdebare nebismieri ricxvi, romelic konkretuli kompiuteris aparatuli SezRudulobebis gamo ar SeiZleba warmodgenili iqnes mcocavwertiliani (anu mZimiani) formiT, yvela niSnadi cifris dakargvis gareSe; 2. ganuleba, nulebad gadaqceva. nulebis Cawera TanrigSi; nulebis Cawera (mexsierebis ujredebSi).

zeroise n – 1. обнулять; очищать; 2. обнулять; сбрасывать – 1. ganuleba, nulebad gadaqceva; gasufTaveba. (mexsierebis romelime ubanSi) „nuli” mniSvnelobebis Setana; 2. ganuleba; Camoyra, mTvlelis 0 („nul”) mniSvnelobaze dayeneba.

zoom v – увеличивать – (gamosaxulebis masStabis) gadideba; gazrda; displeis ekranze gamoyofili fanjris zomis mTeli ekranis zomamde gadideba.

zooming n – наплыv – modena; mowydoma; mTliani gamosaxulebis damasStabeba, romliTac gamosaxulebis damkvirvebelTan miaxloebis an misgan daSorebis SegrZneba miiRweva (terminSi xSirad mxolod miaxloeba gulisxmoben).

Zulu time – время по Гринвичу – zulus dro, grinvicis meridianuli dro (drois aTvlis saerTaSoriso wertili. rogorc r. berulava da i. qvaCaxia irwmunebian, inglisur-rusul kompiuterul terminologiaSi, aseve informatikis, fizikis da sxva leqsikonebSi termini ar aris Setanili).

ზოგადტექნიკური და საინჟინრო-საინფორმაციო inglisuri da qarTuli ტერმინების abreviatura – Semoklebuli sityvebis ganmarteba

SeniSvna: qvemoT warmodgenili sityvaTSemoklebebi da abreviaturebis ZiriTadi sityvaformebi dafuZnebulia prof. r. berulavas naSromebze.

AAA; a

A; a 1. [accumulator]akumulatori; 2. [amplitude] amplituda; 3. [Add] damatebis („A”') reJimi (IBM PC tipis personalur kompiuterebSi _ failebis damateba arqivSi).

abbr; abbrev 1. [abbreviated] Semoklebuli; Semoklebulad; 2. [abbreviation] sityvaTSemokleba, abreviatura.

AC [alternating current] cvladi deni; cvlad denze momuSave; impulsuri tipis (signali).

acc 1. [acceptance] miReba; 2. [account] Tvla, gamoTvla (sinonimia **ac acet**); 3. ix. A,a 1.

ACK [acknowledge (character)] [signalis] miRebis niSani; dasturis niSani (miRebis damadasturebeli) qviTari.

add 1. [addition] Sekreba, Sejameba; mimateba; 2. [address] misamarTi, adresi (sinonimia addr).

adj.; adj 1. [adjective] zedsarTavi saxeli (zeds.); 2. [adjorned] gadavadebulia; gadadebulia (saTanado droiT); 3. [adjunct] danarTi; damateba; 4. [adjust(ment)]a regulireba; b) awyoba; Sezusteba.

adv. 1. [adverb] zmnisarTi anu zmnizeda; 2. [advertisement] gancxadeba; reklama (sinonimia advt).

AF; af [audio frequency] bgeriTi sixSire.

Agcy [agency] saagento.

AI [artificial intelligence] xelovnuri inteleqti (xi).

alg. 1. [algebra] algebra (alg.); 2. [algebraic(al)] algebruli.

algo [algorithm] algoriTmi; algo.

alloc [aloocate] ganlageba; adgilis mikuTvneba; 2. daniSvna-ganawileba.

alpha [alphabetical] 1. asoiTi; 2. anbanuri.

alt [alter(ation)] 1. Secvla, gardaqmna, gadawyoba; 2. klaviSis funciis Semcveli „ALT” (am orive klaviSze erTdroulad TiTis daWerisas).

amdt [amendment] cvlileba.

amt [amount] 1. raodenoba; 2. jami.

app 1. [apparatus] aparati; xelsawyo; mowyobiloba. 2. miaxloeba; aproqsimacia (sinonimebia: approx, approxn).

arg [argument] 1. argumenti (arg.); mtkiceba; msjeloba; 2. argumenti (arg.) damoukidebeli cvladi; parametri.

arith 1. [arithmetic] 1. ariTmetika (ariTm.) ariTmetikuli operaciebi (ao) ariTmetikuli moqmedebuli (am); b) ariTmetikuli mowyobiloba (am); 2) [aritmetical] ariTmetikuli.

ASCII ix. leqsikonis teqstSi.

asg [asign(ment)] miniWeba; mikuTvneba; daniSvna; ganawileba [sinonimebia: **asgmt; asgn**].

assn [association] sazogadoeba, asociacia (asoc.).

A/T [action time] samuSao dro; muSaobis xangrZlivoba.

aug [augment] mimateba; Sevseba; damateba; namati; gazrda.

AUX [AUXiliary]damatebiTi (mowyobiloba, romelic mierTebulja IBM PC kompiuterebis asinqronul sakomunikacio portTan).

avg [average] saSualo (saS.); saSualo mniSveneloba.

B

B 1. [binary] a) orobiTi; b) binaruli; orwevra; orcvladiani (sinonimia bin); 2. [bit] biti; (orobiTi, mrClobobiTi) Tanrigi.

b. [born] dabadebuli (dab.); daibada.

BBC [British Broadcasting Corporation] britaneTis radiomauwyeblobis korporacia.

B. Ed. Bachelor of Education pedagogikis mecnierebaTa bakalavri.

bit [binary digit] binaruli anu orobiTi cifri; orobiTi Tanrigi (oT).

blk 1. [blank] Tavisufali adgili, gamotovebuli adgili, hari; Sualedi (sinonimia **blnk**) [block] a) bloki; kvanZi; b) jgufi; bloki (mag., informaciisa, monacemebisa).

b/s [bit per second] bit/wm; bitebis raodenoba wamSi.

B/Se. Bachelor of Science fizika-maTematikis mecnierebaTa bakalavri (fiz.-maT. mecn. bak.; f-m. m. bak.).

kompi kompiuteri (ix.)

C 1. [computer] kompiuteri; 2. **[control]** a) marTva; regulireba; b) kontroli; g) gamarTvis mowyobiloba (mm-a); marTvis organo (mo); 3. **[current]** a) eleqtruli deni (ed-i); b) nakadi; 4. **[cycle]** cikli; periodi.

[C] – **[Chage directory and read document]** sxva katalogze gadasvla da dokumentis (sabuTis) wakiTxva redaqtirebisatvis (teqsturi CW redaqtoris erT-erTi brZaneba. ix. agreTve CW, [1], [P], [Q], [R])da [S]).

cal 1. [calculate] gamoTvla; gamoangariSeba; gaTvla (sinonimebia: **calc** da **calcn**); 2. **[calibrate]** a) dakalibreba; zomaWdeva, graduireba; b) Semowmeba; Semowmebis Catareba.

calc 1. ix. cal. 1.; 2. [calculator] saTvleli manqana, kalkulatori; ariTmometri saTvlel-saangariSo mowyobiloba (ssm-a); gamosaTvleli (mowyobiloba) 3. **[calculus]** a) aRricxva; b) gamoTvla; gamoTvlebi.

Cam 1. [communication access method] (monacemTa bazaSi) Sewevis komunikaciuri meTodi (Skm-i) 2. **[computer-aided manufacturing]** kompiuterizebuli warmoeba; avtomatizebuli warmoeba; 3. **[cybernetic anthropomorphic machine]** anTropomorfuli anu adamianis msgavsi roboti (antr-i).

CAN ix. leqsikonis teqstSi.

can. ix. leqsikonis teqstSi. **cancellation** (damatebiTi mniSvnelobebebi; a) Secvla; b) (monacemTa) waSla; gaqroba; g) Caqroba, „nulze” dasma; d) Semokleba.

caps [capital letters] mTavruli asoebi.

carr [carraige] urika (mag., sabulRaltro manqanisa). sinonimia **ege**.

CB 1. [control board] marTvis puli (mp-i); 2. **[control button]** marTvis Rilaki (mR-i).

CC1. [central computer] centraluri kompiuteri (ck-i); 2. **[central control]** centraluri marTvis puli (cmp-i); 3. **[color code]** feriTi kodi (fk-i).

cc ix. calc. 2.

a) **cd 1. [card]** a) baraTi; b) perfobaraTi (pb-i); 2. **[code]** a) kodi; b) kodirebis sistema (ks-a); g) kompiuteruli kodi; sakompiutero programa (sp-a); d) kompiuteruli sityva (ks-a); sakompiutero sityva (ss-a); samanqano sityva (ss-a).

cdg ix. leqsikonis teqstSi **coding**.

CF 1. [central file] centraluri faili (cf-i); centraluri Canaweri; 2. **[control footing]** mmarTveli (sasamsaxuro) postinformacia (mpi); 3. **[count forward]** pirdapiri mimarTulebiT Tvla; Sesakrebad Tvla;

cf. [confer] Seadare(T) (Sdr.).

CH [control heading] mmarTveli saTauri (ms-i); momsaxure saTauri (ms-i).

ch 1. [chain] wredi; jaWvi; b) Tanamimdevroba; 2. **[channel]** a) arxi; b) sainformacio arxi; kavSiris arxi; g) biliki; 3. ix. **chk**.

chan ix. ch 2.

chap [chapter] Tavi; kari anu kamara (wignisa).

char ix. leqsikonis teqstSi **character**.

CHDIR [change directory] muSa katalogis cvlileba (rezidentuli brZaneba IBM PC personaluri kompiuterebisatvis).

chg [change] Secvla; cvlileba.

chk [check] Semowmeba; kontroli; b) Sedareba, Sejereba (mag., xelnaweri teqstebisa); g) gakontroleba; kontrolireba.

CHKDSK [Chek Disk] [magnituri] diskos (SigTavisi) kontroli (IBM PC personaluri kompiuterebis brZaneba).

clr [clear] (mexsierebis) gasufTaveba; Caqroba; sawyis mdgomareobaSi Cayeneba (smC-a).

CLS [Clear Screen] (disfleis) ekranis informaciis ganqreva (ganqareba), ekranidan waSla (mocileba) (rezidentuli brZaneba IBM PC personaluri kompiuterebisaTvis).

cmp 1. [compare] Sedareba (Sdr.); ejereba; 2. [computational] gamoTvliTi (gamoT.).

CN [control number] sakonto ro ricxvi (sr-i).

cnd [condition] a) piroba; b) mdgomareoba; situacia. sinonimia **cond**

co [change over] gadarTva.

codec [coder/decoder] koder-dekoderi, mSifrav-ganmSifravi; kodek-i.

coeff(f) [coefficient] koeficienti (koef.).

col [column] sveti (cxrilisa anu matricisa, tabulisa). sinonimia coln.

com(m) 1. [communication] a) kavSiri; komunikacia; b) Setyobineba; gadacema (informaciisa, monacemebis); 2. [commuration] komutatori, gadamrTveli;

Corp. [corporation] korporacia. saaqcio sazogadoeba.

cp. 1. [compare] SeadareT (Sdr.); 2. ix. **C** [computer].

cps 1. [characters per second] niSanTa raodenoba wamSi, niS./wm/(a) 2. [cycle per second] periodi. wamSi, rxeva wamSi, herci (hc-i).

cpy [copy] 1. piri, kopio; nabeWdi sabuTi; amonabeWd; 2. egzemplari anu cali.

CR 1. [call request] SekiTxa; gamoZaxeba.

ctc [contact] kontaqti.

CTRL [control] marTva; regulireba (mag., IBM PC personalur kompiuterebSi kontaqturi Zebnis, simboloTa Secvlis, Casmis da sxva operaciebis samarTavad); 2. kontroli; 3. marTvis mowyobiloba; 4. mmartveli zemoqmedeba (mz-a).

cy [cycle] cikli; periodi.

DD

D 1. [degree] a) xarisxi, b) gradusi; 2. [delete] amoSla; waSla, mocileba, ganqareba; ganqreva; mospoba; gaZeveba; 3. [development] a) damuSaveba; b) gaumjobeseba; g) gaSla; d) formulis gamoyvana; 4. [differential] a) diferenciali; b) sxvaoba; vardna (vardnis done); 5. [digit] cifri; Tanrigi; 6. [digital] cifruli; diskretuli; 7. [dimention] a) zoma; sidide; moculoba; b) ganzomileba; g) gazomva; 8. [diode] diodi; 9. [display] displei.

DA 1. [data avialable] a) miRebuli monacemebi; b) arsebuli monacemebi; 2. [define area] gansazRvris ubani.

DB [database] monacemTa baza (mb-a).

DBA [database administrator] monacemTa bazis administratori (mba).

DBCL [database control language] monacemTa bazis marTvis ena (mbme).

DBMS [database management system] monacemTa bazis marTvis sistema (mbms-a).

dcmt [document] sabuTi, dokumenti; dokumenturi wyaro (sinonimia **doc**).

dec. 1. [decimal] aTobiTi ricxvi; aTobiTi; 2. [decision] amoxsna; gadawyveta; b) gadawyvetelebis miReba; g) gamorCeva; SerCeva.

DEL [DElete] mimdinare simbolos mocileba (ganqareba, ganqreva) (IBM PC personaluri kompiuterebis brZaneba); failis mospoba.

D.M. [Doctor of Medicine] medicinis doqtori (med. doqt.).

DOS [disk operating system] diskuri operaciuli sistema (dos).

DP [data processing] monacemTa damuSaveba.

D. Ph(log).[Doctor of Phlilology] filologiis doqtori (filol. doqt.).

D. Ph(il).[Doctor of Philosogy] filosofiis doqtori (fil. doqt.).

Dr 1. [doctor] doqtori (doqt.). 2. **[debtor]** movale; debitori.

DS [define symbol] gansazRvruli simbolo.

D/S [data set] monacemTa dagroveba (md-a).

D/Sc [Doctor of Science] fizika-maTematicis mecnierebaTa doqtori (f.-m. m.d.; fiz.-maT. mecn. doqt.).

E

E 1. 10 xarisxis maCvenebis aRniSvna (\uparrow) sakompiutero programis gamosaxulebisaTvis (mag., 10^{-3} aris $10E \uparrow 3$); 2. **[efficiency]** a) ekonomikuri efeqtianoba; efeqturoba (mag., simZlavrisa, denisa); b) margi qmedebis koeficienti (mqk-i); 3. **[estimate]** Sefaseba.

e 1. [emitter] a) emiteri; wyaro; b) generatori; 2. **[error]** Secdoma; cdomileba.

EBSDIC [extended binary-coded decimal interchange code] gafarToebuli orobiT-aTobiTi kodi (informaciis) gacvlisaTvis (goakig).

ED 1. [error detection] Secdomebis gamovlena; 2. **[external device]** gare mowyobiloba; ix. leqsikonis teqstSi **editor**.

E.G. (e. g.)[exampli gratia] magaliTad (mag.).

EGA [Enhanced Graphics Adapter] gaumjobesebuli grafikuli adapteri (gga) (IBM PC kompiuterebisaTvis Seqmnili sadispleo adapteri; iZleva 16 fers. ix. agreTve **adapter** leqsikonis teqstSi).

Eng [England] inglisi (ingl.).

ENQ [enquiry] SekiTvxis sistema (ix. agreTve leqsikonis teqstSi **enquiry**).

ent [entry] Sesavleli; Setana; Sesvla; punqt; muxli.

ENT (ER) [enter] 1. (monacemTa) Setana (sakompiutero brZaneba); 2. Sesvla (mag., programiT _ mexsierebaSi); 3. (siaSi) CarTva.

EOA [end of address] misamarTis dasasruli (dasruleba).

EOB [end of block] blokis dasasruli (dasruleba).

EOD [end of data] monacemTa miRebis damTavreba; monacemebis dasruleba.

EOF ix. leqsikonis teqstSi **end of file**.

EOJ [end of job] davalebis dasasruli.

EOL [end of life] muSaunarianobis xangrZlivobis dasruleba.

EOM [end of message] Setyobinebis dasruleba [dasasruli].

EOP [end of program] programis dasruleba [damTavreba].

EOR [end of reel] bibinis damTavreba; 2. **[end of run]** (programis erTjeradi) gaSvebis damTavreba.

EOV ix. leqsikonis teqstSi **end of volume**.

EP [entry point] Sesvlis wertili.

EPU [electrical power unit] elektrokebis bloki.

EQ 1. [equal] toli; 2. **[equalizer]** mastabilizebeli (kvanZi); maTanabrebeli; kompensatori; makoreqtirebeli wredi; 3. **[equation]** gantoleba; 4. **[equipment]** mowyobiloba; aparatura; xelsawyoebi; 5. **[equivalent]** ekvivalenti.

err [error] Secdoma, cdomileba (sinonimia e).

ES [expert system] eqspertuli sistema.

ESC; esc [EScape Character] (sxva poziciaze) gadasvlis simbolo; marTvis dawyebis simbolo; specsimbolo (personalur kompiuterebSi IBM PC).

ETB ix. leqsikonis teqstSi **end of transmission block**.

ETX ix. leqsikonis teqstSi **end of text.**

EXE; exec [execution] Sesruleba (mag., programisa, brZanebisa).

expr [expression] gamosaxuleba.

ext 1. [extension] gafarToeba; damateba; 2. **[extent]** a) zoma; xarisxi; b) eqstanti.

EXTRN [external reference] gare miTiTeba.

exs [examples] magaliTebi.

E/Z [equal zero] nulis tolia.

F

F 1. [failure] mtyuneba; dazianebuloba; **E2. [false]** cru (signali); araWeSmariti; **3. [field]** a) Zveli; are; zona; b) Tanrigebis jgufi; 4. **[filter]** filtri; **5. [fixed]** damagrebuli; mimagrebuli, fiqsirebuli, uZravi; **6. [flip-flop]** trigeri; trigeruli sqema; **7. [force]** Zala; Zalva; **8. [fresh]** ganaxlebis (,,F') reJImi (failebis axali versiebis damateba arqivSi kompiuterebSi **IBM PC**); **9. [frequency]** sixSire; **10. [function]** funcia.

fax [facsimile] faqsimile. faqsimiluri (fototelegrafuli).

FF 1. ix. leqsikonis teqstSi **form feed**; 2.ix. **F6**.

ff [find file] failis Zebna diskoze (IBM PC kompiuteris brZaneba).

flg [flag] alami; droSa; niSani.

fmt [format] formati (f).

freq ix. **F 8.**

FS ix. leqsikonis teqstSi **file separator.**

fun(c) [function] funcia (funq.).

G

GB [gigabyte] gigabaiti (gb-i), 2^{-30} baiti = 1024 (ix. **M 2**).

G.B. [Great Britain] didi britaneTi.

GHz [higahertz] gigsherci (ghc-i).

GIGO ix. leqsikonis teqstSi.

GOTO ix. leqsikonis teqstSi.

grm [gram(me)] grami (g). sinonimia **gm.**

GSI [giant scale integration] integraciis zemaRali done (izd); 2. zedidi integraluri sqema (zis).

GT 1. [game theory] TamaSebis Teoria (Tam. Teor.).

H

H 1. [halt(ing)] gaCereba; (muSaobis) Sewyveta; 2. **[hardware]** aparatura, aparaturuli uzrunvelyofa (au); teqnikuri saSualebani (ts-i); teqnikuri uzrunvelyofa (mag., kompiuterisa).

HC [hard copy] myari piri (asli).

h. [hour] saaTi. sinonimia **hr.**

hdr [header] saTauri; rubrika „qudi” anu Tavsarqmeli; 2. mTavari Wde.

H.O. [Head Office] sammarTvelo; mTavari ofisi (kantora).

h.p. 1. [horse power] cxenis Zala; (c. Z.; cZ-a); 2. **[high pressure]** maRali wneva.

HT ix. leqsikonis teqstSi.

I 1. [incomplete] ararsruli, daumTavrebeli, usruli; 2. **[indicator]** maCvenebeli, mimTiTebeli, indikatori; 3. **[initial]** sawyisi; 4. **[instuction]** brZaneba; instruqcia.

[I] _ [Import an ASCII file from disk] ASCII-is failis importireba diskodan redaqtirebisaTvis (teqsturi CW-redaqtoris erT-erTi brZaneba. ix. agreTve CW, [C], [P], [Q], [R], [S] da ASCII).

ib. [ibidem] iqve (mag., literaturis miTiTebisas). sinonimia **ibid.**

IBM [International Business Machines Corporation] „saerTaSoriso sabizneso manqanebis korporacia”. aSS) firma „ibm” (kompiuteruli teqnikisa da programuli uzrunvelyofis dammuSavebeli da damamzadebeli korporacia; aSS).

id [identifier] identifikatori; saxeli.

id [idem] igive, imave.

i.e. [id est] ese igi (e. i.).

IFIR [International Federation of Information Processing] informaciis damuSavebis saerTaSoriso federacia.

in. [inch] diuimi.

in [input] Sesasvleli; 2. Setana (mag., monacemebisa); 3. Sesatani mowyobiloba; Semtani (avtomaturi mowyobiloba); 4. Sesatani monacemebi (**in**-is sinonimia **IN**).

inf [information] informacia; cnobebi. sinonimia **info** info.

inh [inhibiting input] akrZaluli Sesasvleli; 2. amkrZalavi Sesasvleli signali.

SekiTxva; 2. gamokiTxva; sinonimuri terminia **inquiry**.

instr [instruction] 1. brZaneba; 2. instruqcia; (moqmedebis) programa.

int 1. [initial] sawyisi; 2. [integer] mTeli ricxvi; 3. integral integrali; 4. [integrate] integrireba; 5. [interrogate] a) SekiTxva; b) gamokiTxva; 6. [interrupt] a) awyveta; b) wyvetis signali; 7. [interval] Sualedi, hari, intervali.

intel [intelligence] inteleqtqi.

Intel 80286 [Intel Corporation] firmis 32 bitiani (Tanrigiani) mikroprocesori (iyeneben IBM PC/AT-Si, aseve HEWLETT-PACKARD „Vektra PS’Si „Tandi 3000”-Si da sxv.).

Intel 80386 [Intel Corporation] firmis 32 bitiani (Tanrigiani) mikroprocesori, romelsac iyeneben „CompaqDeskpro 386”-Si da sxv.

inx [index] indeksi; maCvenebeli; 2. xarisxis maCvenebeli; koeficienti; 3. sagnobrivi maCvenebeli.

I/O [input/output] 1. Setana-gamotana (monacemebisa); 2. Setana-gamotanis mowyobiloba.

IT [information theory] informaciis Teoria (iT); 2. **[input translator]** Semavali translatori, (monacemTa) Sesatani translatori (St-i); 3. **[internal translator]** Siga translatori (St-i).

K ix. leqsikonis teqtSi (iqvea aseve Kb).

Kc [kilocycle] kiloherci (khc; khc-i).

Kg. [kilogram(me)] kilogrami (kg; kg-i).

km. [kilometre] kilometri (km; km-i).

Kybd ix. leqsikonis teqtSi **keyboard**.

L

L. 1. [label] Wde; niSani; aRniSvna (sinonimia **lbl**); 2. **[law]** kanoni; wesi; principi; 3. **[left]** marcxena; 4. **[letter]** a) werili; baraTi; b) aso; simbolo; niSani; g) literi; 5. **[level]** a) done; b) xarisxi; 6 **[light]** a) sinaTle; ganaTebuloba. b) lampa; g) sasignalno naTura; indikatori; 7. **[line]** a) xazi, b) sadeni, xazi; (sainformacio) salte; g) striqoni; bwkari, 8. **[litre]** litri (l; l-i); 9. **[load]** a) datvirTva; b) CatvirTva; g) gamarTva.

LAN [Local Area Network] lokaluri (kompiuteruli) qseli.

Lang [Language] ena (mag., kompiuteruli, algoriTmuli da sxva enebis Sesaxeb).

LC 1. [level control] donis regulireba (dr-a); 2. **[line connector]** xazovani maerTebeli; 3. **[link circuit]** makavSirebeli sqema; mierTebis sqema; 4. **[load cell]** CatvirTvis ujredi; 5. **[location counter]** a) brZanebaTa mTvleli; b) ujredebis misamarTebis mTvleli; 6. **[logical channel]** logikuri arxi (la); 7. **[lower case]** qveda registri (qr-i).

lev [level] 1. done; 2. xarisxi.

libr 1. [librarian] biblioTekari; 2. [library] biblioTeka.

loc [location] adgilmdebareoba; ganlageba; 2. ujredi; 3. ujredis misamarTi.

log 1. [common logarithm] aTobiTi logariTmi; 2. [logarithm] logariTmi (log.); 3. [kogic] a) logika; b) logikuri nawili (ln-i); b) logikuri sqemebi (ls-i).

L to R [left to right] marcxnidan marjvniv.

ix. L 4.

M

M 1. pirobiTi aRniSvna M=1024K mexsierebis tevadobis erTeuli (ix. aseve **K**). 2. [mega-] mega-, 10^6 ; 3. [model] modeli; nimuSi; 4. [modulus] a) modeli, Tvlis sistemis erTeuli; b) xarisxis maCvenebeli; g) koeficienti; 5. M [move] gadagzavnis („M“) reJimi (IBM PC kompiuterSi _ failebis gadagzavna arqivSi).

m 1. [medium] a)saSualo ricxvi; b) gadamtani; garemo; g) saSualeba; xerxi; 2. [milli] mili-, 10^{-3} ; 3. ix. **M 3** da **M 4**.

mach [machine] manqana; meqanizmi; mowyobiloba.

math 1. [mathematical] maTematikuri (maT. da maT. magaliTad, maTanalizi _ maTematikuri analizi; maTfizika _ maTematikuri fizika). 2. [mathematics] maTemaTika (maT.).

max [maximum] maqsimumi (maqs.), maqsimaluri mniSvneloba; maqsimaluri raodenoba.

MB [megabyte] megabaiti (mb-i), 10^6 baiti.

MC, mc. 1. [megacycle(s) (per second)] megaherci (mhc-i), 10^6 hc-i; 2. [miscellaneous data] sxvadasxva monacemebi.

mcf; mcF [microfarad] mokrofarada (mkf-a), 10^{-6} f. (sinonimia **μF**).

mcsec [microsecond] mikrowami (mkwm-i), 10^{-6} wam-i (misi sinonimia **μsec**).

mech 1. [mechanical] meqanikuri b) avtomaturi; 2. [mechanism] meqanizmi; mowyobiloba; aparati.

mem [memory] mexsiereba; damxsomebeli mowyobiloba (dm-a).

mem. [momento] gaxsovdes; gaxsovdeT.

MF; mf 1. [medium frequensy] saSualo sixSire; 2. [microfilm] mikrofilmi (mf-i).

mfd. 1. [manufactured] damzadebuli (a); 2. [millifarad] milifarada (mf-a), 10^{-3} (sinonimia **μF**).

Mfs. [manufacturers] damamzadeblebi; firma.

mg 1. [marginal] zRvruli; 2. [milligram(me)] miligrami (mg; mg-i). 10^{-3} g (sinonimia **mgm**).

mH; mh [millihenry] milihenri (mlhnri-i), 10^{-3} hnr-i.

mk [mark] Wde, naWdevi, markeri; aRniSvna; 2. niSani.

Mkdir [MaKe DIrectory] (qve) katalogis Seqmna (IBM PC kompiuterebis rezidentuli brZaneba).

mntr [monitor] monitori (mon.).

mod 1. [model] modeli; nimuSi; 2. [modification] a) modifikacia (saxe)cvlileba; modificireba; gadamisamarTeba; kvlavdamisamarTeba. 3. ix. **M 3** da **M 4**.

modem [modulator-demodulator] modulator-demodulatori; modemi.

mon. ix. **mntr**.

mpy [multiply] gamravleba (gamr.).

msg [message] Setybineba; gzavnili; informaciuli bloki (ib).

MT 1. [machine translation; mechanical translation] 1. manqanuri Targmna; 2. [magnetic tape] magnituri firi; 3. [magnetic-tape] magnitur firze (// magniturfiriani).

mthd [method] meTodi; xerxi.

mu (pirobiTi aRniSvna); milimikro-, nano 10^{-9} .

mul [multiply] gamravleba (brZanebis saxelwodeba).

MV [mean value] saSualo mniSvneloba (saS. mniS.).

my [myria-] miria-, 10⁴.

N

n 1. [nano-] nano-, 10-9; **2.** [nominative] saxelobiTi brunva.

N 1. [name] saxeli; gvari; **2.** [note] a) SeniSvna; b) Canaweri; minaweri.

NAK ix. leqsikonis teqtSi.

N. B. (nota bene) miaqcieT yuradReba; (kargad) SeniSneT; daimaxsovreT.

NCD; ncd [Norton Change Directory] katalogis Secvla; (p. nortoniseuli brZaneba **IBM PC** kompiuterebisatvis _ katalogidan)katalogSi CvenebiTi gadasvla informaciis ekranze gamotaniT). **neg [negative]** **1.** uaryofiTi sidide. **2.** uaryofa; **3.** negativi; **4.** uaryofiTi; negatiuri.

NL [new line] axali striqoni.

no. [number] ricxvi; **2.** nomeri; **3.** cifri; **4.** Sifri.

no-op [no-operation] uqmi brZaneba; fuWi brZaneba.

NOR ix. leqsikonis teqtSi.

NUL [null] **1.** ix. leqsikonis teqtSi.

nr. ix. no.

NT [no transmission] gadacemis ararseboba.

Nul [null] nuli; **2.** informaciis ararseboba; **3.** nulovani; ararsebuli; cariel, haruli, Seuvsebeli; **4.** ararsebuli mowyobiloba.

num 1. [numeral] cifri; **b)** ricxviTi; cfruli; **g)** ricxviTi saxeli; **2. [numeric]** cfruli; ricxviTi.

O

obj(v) [objective] **1.** mizani; davaleba; **2.** teqnikuri moTxovna; **3.** obieqturi brunva.

O.K. [all correct] yvelaferi rigzea; SeTnxmebulia (amerikuli gamoTqma).

op [operation] operacia (op.); moqmedeba; **2.** muSaoba, funqcionireba; **3.** muSaobis reJimi; **4.** amuSaveba, amoqmedeba.

oper [operator] opertori; operacia.

opnd [operand] operadi, operaciis komponenti.

O/R [on request] moTxovniT; moTxovnisTanave.

ord 1. [order] brZaneba; **b)** Tanamimdevroba; rigi. **b)** xarisxi, rigi; **g)** ricxvis Tanrigi; **2. [ordinary]** martivi, Cveulebrivi.

OS [Operating System; operational system] operaciuli sistema (os).

out [output] gamosasvleli; **2.** gamotanis(a) **3.** gamotanis mowyobiloba (gm-a); **4.** gamosuli (gamotanili) monacemebi (gm-i).

P

P; p 1. [page] gverdi (gv.) furceli; **2. [point]** wertili (wert.); punqti. (p.). **3. [power]** **a)** simZlavre, energi. **b)** mwarmoebluroba. **g)** xarisxis maCvenebeli (xm-i).

[P] [Print a document] saWiro dokumentis amobeWdva (teqsturi) VW-redaqtoris erT-erTi brZaneba. ix. aseve: CW, [C], [I], [Q], [R] da [S].

patn [pattern] **1.** nimuSi; modeli; **2.** saxe; gamosaxuleba; **3.** naxati; suraTi; **4.** sqema; struqtura; **5.** kodograma.

PC 1. [personal computer] personaluri kompiuteri (pk-i), perko; **2. [printed circuit]** nabeWdi sqema; nabeWdi montaJi; **3. [program counter]** brZanebaTa mTvleli; **4. [programmable controller]** daprogramebuli makontrolebeli anu kontroliori (marTvis miwyobiloba).

p.c. [per cent] procenti.

pg ix. p 1.

Pg Dn [Page Down] (erTi) striqonis qvemoT (displeis ekranze) Tavwvetas anu kuroris gadaadgilebis funqciur Rilakze warwera).

pgln [page and line] gverdis saTauri anu gverdis „quid”, sxvagvarad: gverdis saTauri an gverdis Tavsarqmeli.

ph [phase] faza, etapi.

Ph B. [Bachelor of Philosophy] filosofiis bakalavri (fil. bak.).

Ph D. [Doctor of Philosophy] filosofiis doqtori (fil. doqt.).

phr [phrase] fraza, gamoTqma; sityvaTa SeerTeba; Sesityveba; sityvaTSexameba, sintagma.

pl [plural] mravlobiTi ricxvi (mr. r.).

pp. [pages] gverdebi (mag., wignisa).

PR; pr [print] 1. beWdva; amobeWdva; 2. amonabeWdi (/calkeuli amonabeWdi).

PRN; pr [print] printeri; sabeWdi mowyobiloba.

pro [procedure] 1. moqmedebis wesi; meTodika; 2. procedura; procesi.

Proc [processor] procesori.

proc [process] 1. procesi; 2. teqnologiuri xerxi (meTodi).

prod [product] 1. namravli; gamravlebis Sedegi; 2. **[production]** a) warmoeba; damzadeba; b) produqcia.

PROLOG ix. leqsikonis teqtSi.

prog [program(me)] programa.

Pr, Ser [Print Screen] kranis (SigTavsis) amobeWdva (personaluri kompiuteris brZaneba).

Prt; prt [printer] 1. sabeWdi mowyobiloba.; avtomaturi mbeWdavi, printeri; 2. bedWvis programa.

PS [personal system] personaluri (kompiuteruli) sistema (pks-a).

P.S. [postscript] postkriptumi.

Pt [part] nawili (naw.).

pt [point] 1. wertili (wert.); 2. punqti (p.); wertili (wert.).

PTR; ptr ix. **PRT; prt**.

Q

q[quantity] raodenoba, sidide.

q[question] (Se)kiTxva; moTxovna.

[Q] – [Quit and return to DOS] (muSaobis) damTavreba da dosSi dabruneba (teqsturi CW redaqtoris erT-erTi brZaneba. ix. ix. aseve: CW, [DOC], [C], [I], [P], [R] da [S]).

Q & A [question and answer] kiTxva-pasuxis sistema.

[QC] [quality control] xarisxis kontroli.

QTm [queueing theory] masobrivi momsaxurebis Teoria (mas. moms.).

QTAM [queued telecommunication access method] (kompiuterul sistemaSi) rigis mixedviT SeRwevis satelekomunikacio meTodi.

QU [Quick Unerase] waSlili failis aRdgena (IBM PC kompiuteris brZaneba).

q. v. [quod vide] ixile (ix.).

R

R; r [reset] aRdgena; sawyis mdgomareobaSi (mdebareobaSi) dabruneba; 1. **[resistance]** winaRoba; 3. **[resistor]** rezistori; 4. **[reverse]** a) reversi; b) uku; 5. **[reghit]** marjvena.

[R] [Read a document from disk] diskoze Cawerili dokumentis wakiTxva redaqtirebisatvis (teqsturi CW redaqtoris erT-erTi brZaneba. ix. aseve: CW, [Q [C], [I], [P] da [S]).

RAM ix. leqsikonis teqtSi.

RC 1. [remote control] distanciuri marTva (dm-s); distanciuri regulireba; teleregulireba; 2. [resistance-capacitance] rezistul-tevadobiTi.

red; rec [record] 1. Cawera; registracia (reg.); 2. Cawera (brZanebis saxelwodeba).

rev [receive] miReba (brZanebis saxelwodeba).

rdy [ready] mzadyofnis mdgomareoba.

RE 1. [real (number)] namdvili ricxvi; 2. ix. **R 1.**

recomp 1. [recomplement] ormagi damateba (od); 2. **[recomputation]** ganmeorebiTi Tvla (gT-a); kvlavgamoTvla (kg-a).

red [reducing] Semcireba; Semokleba.

REG; reg 1. [register] registri (reg.); 2. **[regular]** regularuli; regularulstrukturiani (rs-i).

req 1. [request] moTxovna; SekiTxva; 2. **[requirement]** moTxovna, aucilebeli piroba. ix. **R 4.**

rew [rerwind] ukudaxeva, gadaxveva (mag., firisa).

rg; rge [range] ubani; diapazoni; intervali.

ROM ix. leqsikonis teqtSi.

rout [routine] (standartuli) programa (sp-a).

rprt [report] angariSi; Setyobineba; uwyeba.

rpt 1. [repeat] gameoreba (brZanebis saxelwodeba); 2. ix. **rprt.**

RS 1. [remote station] distanciuri terminali (dt-i); 2. **[reset key].** dabrunebis Rilaki; ekranuli informaciis ganqarebis (gaqrobris) Rilaki; 3. **[resolver]** dinamikuri registri (dr-i); 4. [ix. leqsikonis teqtSi **RS**.]

rslt [result] rezultati, Sedegi; saboloo maCvenebeli.

rst ix. R 1.

rstrt [restart] kvlavgaSveba, kvlavamoqmedeba; restarti.

RT 1. [real time] realuri dro; drois realuri masStabi (drm-i); b) WeSmariti dro; drois WeSmariti masStabi. 2. **[real-time]** a) drois realur masStabSi momuSave (kompiuteri); b) drois realur masStabSi mimdinare (procesi).

R/T [receive/transmit] mimReb-gamcemi.

rtn ix. rout.

R to L [right to left] marjvnidan marcxniv.

R/W [read/write] wakiTxva-Cawera.

RWD, rwd ix. rew.

s

s 1. [series] a) seria; b) rigi, Tanamimdevroba; 2. **[side]** mxare; meore mxare (mag., firisa); 3. **[sign]** a) niSani; b) aRniSvna; simbolo; g) niSan-Tviseba; 4. **[singular]** mxoloobiTi ricxvi; 5. **[solid]** myarsxeuliani; 6. **[speed]** siCqare; swraf(mo)qmedeba; 7. **[switch]** komutatori, gadamrTveli; gasaRebi, amomrTveli.

[S] [Start a new document] axali dokumentis redaqtireba (am brZanebisas teqturi CW redaqtori iTxovs axali dokumentis saxelwodebas. ix. aseve: CW, [C], [I], [P], [Q] da [R]).

sec 1. [second] wami; b) sekundi; 2. **[secondary]** meoreuli; meoradi.

sect [section] 1. kveTa; 2. seqcia; ganyofileba; nawili; monakveTi.

seg [segment] segmenti (seg.), nawevari, risame nawili.

sgl; sig [signal] signali (sig.).

SI; si [Sistem Information] sistemis informacia (si) brZaneba **si** (IBM PC kompiuteris modelis, procesoris tipis, dos-is versiis, monitoris adapteris, mexsierebisa da sxvaTa informaciis Sesaxeb).

SLC [shift left and count] marcxniv Zvra da Tvlis dawyeba (brZanebis saxelwodeba).

sn ix. S 3.

soln [solution] amoxsna.

spec 1. [specification] specifikacia; gansazRvra; 2. [specimen] nimuSi; sacdeli nimuSi (sn-i).

specs [specification] teqnikuri pirobebi [moTxovnebi]; tp-i.

sq [square] kvadrati, oTxkuTxedi; marTkuTxa; 2. kvadratuli (kv.).

std [standart] standarti.

STX [start of text] teqtis (gadacemis) dasawyisi (td-i).

sub 1. [substitution] Secvla; Canacvleba; Casma; 2. [subtract] gamokleba (brZanebis saxelwodeba).

subtr [subtraction] gamokleba.

sum [summary] mokle Sinaarsi; rezume, anotacia.

supvr [supervisor] supervizori; mmartveli programa (mp-a); dispetCeri.

svc [service] momsxureba; servisi; 2. muSaoba; 3. eqspluatacia.

sw 1. [software] programuli uzrunvelyofa (pu); programuli saSualebebi.

SY [synchronizid] sinqronizebuli (sinqr.); sinqronuli (sinqr.).

SYN [synchronous (character)] sinqronizaciis niSani (sn-i).

syn [synchronous] sinqronuli (sinqr.).

SYNC; sync 1. [synchronizer] masinqronebeli mowyobiloba; sinqronizatori; 2. [synchronizing] sinqronizacia (sinq); 3. ix. **syn**.

syst [system] 1. sistema; 2. mowyobiloba; sistema; kompleksi.

sz [size] 1. zoma; sigrZe; 2. damxsomebeli mowyobilobis tevadoba.

T

T1. [teletype] teletaipi; 2. [temperature] temperatura; 3. [tera-] tera-; 10¹²; 4. [transformer] a) transformatori; b) gardamqmneli; 5. [trigger] trigeri; trigeruli sqema; 6. [true] WeSmariteba.

t [time] dro; drois Sualedi; drois periodi; vada.

tab 1. [tabulation] databuleba; 2. [tabulator] tabulatori.

TB [terabit] terabiti (10¹² biti); 2. [terabyte] terabaiti (10¹² baiti).

tbl [table] cxrili; tabula.

TCAM [telecommunications access method] (monacemTa bazaSi an mexsierebaSi) SeRwevis telekomunikaciuri meTodi.

tech. technical teqnikuri (teqn.).

telex [teletypewriter exchange] teleksi.

term; trml [terminal] 1. terminali (term.); bolo mowyobiloba, maboloebeli kvanZi; 2. momWeri; damWeri, CamWeri; 3. Semtani; gamomtani (avtomaturi mowyobiloba).

tg; tgm [telegram] telegrama (tgm-a).

tly [tally] Sedegi; jami; 2. (dokumentis) piri, kopio; qserokopio.

tm [transmission] gadacema.

tmp [temperature] temperatura (sinonimia **T**).

tn [ton] tona (t.).

TOS ix. leqsikonis teqtSi.

tot [total] (saboloo) jami; sakontrolo jami; Sedegi; jami.

TRI ix. leqsikonis teqtSi.

tr 1. [transfer] a) gadacema; gadagzavna. b) gadasavleli (sinonimia **trn**). 2. [transistor] tranzistori; 3. [transmister] a) transmisteri; gadamcemi; b) gardamqneli; signalis gadamwodebeli.

TTY [teletypewriter] teletaipi (tt-i).

TV [television] telexedva (tx-a); televizia (tv-a).

tw [typewriter] sabeWdi manqana; saweri manqana (avtomaturi) mbeWdavi mowyobiloba.

U

U; u 1. (pirobiTi aRniSvna) **Union** kavSiri. 2. **[unit]** a) zomis erTeuli; b) mowyobiloba; bloki; kvanZi; xelsawyo; g) kvanZi; elementi; 3. **[update]** ganaxlebis ('U') reJimi (IBM PC kompiuterebSi _ arqivis ganaxleba).

U. [University] universiteti (miRebuli abreviaturebia: Tsu, stu, iliauni, Tdasu da sxv.).

UC [Upper case] zeda registri.

U.K. [United Kingdom] gaerTianebuli (SeerTebuli) samefo.

unc [unconditional] upiro.

unld [unload] gantvirTva (kompiuteruli brZanebis saxelwodeba).

US (A) [United States (of America)] amerikis SeerTebuli Statebi (aSS).

UU; uu (pirobiTi aRniSvna): mikromikro-; piko-; 10^{-12} .

V 1. [vector] veqtori; 2. **[velocity]** siCqare; 3. **[volt]** volti (v.). 4. **[volume]** a) mocemuloba; b) tomi (t.). sinonimia: **vol**.

va [value] 1. mniSveneloba; sidide; 2. Sefaseba.

var [variable] cvladi (sidide); 2. cvalebadi; regulirebadi.

ver [version] versia, variacia, saxesxvaoba, (axali) varianti.

verif [verification] Semowmeba; kontroli; versifikacia.

viz [videlicet] ese igi [< Zveli qarT. „ese igi ars”] (e. i.); 2. saxeldobr.

VTAM [virtual telecommunications access method] (kompiuteruli sistemis mexsierebaSi) SeRwevis virtualuri telekomunikaciuri meTodi.

W

W; w 1. 1. **[walt]** vati (vt.); 2. **[weight]** wona.

wr [word] sityva, leqsema.

wh [watt-hour] vat-saaTi (vt/sT).

WPM; wpm [words per minute] sityvaTa raodenoba wuTSi (informaciis wakiTxvis, Caweris an gadacemis siCqaris erTeuli).

WR [workspace register] momuSave registri; samuSao registri.

WRU [who-are-you] „vin brZandebiT” (avtomopasuxis simbolo).

X 1. [exchange] a) komutatori; b) gacvla; 2. **[experimental]** eqsperimentuli.

x [extra] umaRlesi xarisxis(a), eqstra.

X-d [X-demintion] X RerZis mimarTulebiT.

XIO [execute input/ourput] (informaciis) Setana-gamotana.

Y

Y; yd [yard] iardi.

Y-d [Y-demintion] Y RerZis mimarTulebiT.

Z

Z 1. [zero] 1. nuli; 2. **[zone]** zona; ubani (sinonimia **zn**).

xSirad gamoyenebuli pirobiTi aRniSvna _ liter-simboloebi

µC [microcomputer] mikrokompiuteri; mikroegma.

µP [microprocessor] mikroprocesori.

µPC [micropammable] mikroprogramulad marTvadi kompiuteri.

µsec [microsecond] mikrowami, mkwm-i, 10^{-6} wm.

$\mu\mu$ [micromicro] mikromikro-, mkmk-i, piko, 10^{-12} .

$\mu\mu F$ [micromicrofarad] mikromikrofarada (mkmkf-a), $10^{-12} F$, pikofarada ($10^{-12} F$).

$M\mu$, $m\mu$ [millimicro] milimikro (mlmk-i), 10^{-9} ; nano (10^{-9}).

gamoyenebuli literatura

a) qarTul enaze

1. v. axalaZe, T. ebanoiZe, e. endelaZe, g. kasraZe, k. cxakaia, marTvis avtomatizebuli sistemebis terminologia, d. kveselavasa da r. RambaSiZis redaqciiT. gamomcemloba „mecniereba”. Tb., 19
2. **berulava r.**, adamiani, kompiuterebi, robotebi da Tanamedroveoba. gamomcemloba „sabWoTa saqarTvelo”, Tb., 1988
3. **berulava r., qvaCaxia i.**, inglisur-rusul-qarTuli teqniki ganmartebiT leqsikoni (gamoTvliTi teqnika, informatika, marTvis avtomatizebuli sistemebi, kompiuterizacia, sainformacio kavSrgabmuloba, dialoguri da sagamomcemlo sistemebi, teqniki kibernetika, eleqtronika, robotteqnika da ssv.), akad. *i. frangiSvilis* winasityvaobiTa da redaqciiT. gamomcemloba „mecniereba”. Tb., 1994.
4. **berulava r.**, rusul-qarTuli leqsikoni. gamoTvliTi teqnika, informatika, eleqtronika (masalebi), Tsu gamomcemloba, Tb., 1993.
5. **berulava r., qvaCaxia i.**, sakompiutero terminebis ganmartebiT leqsikoni. J. „mecniereba da teqnika”. 1989 wlis ##4-12; 1990 wlis ##1-12; 1991 wlis ##1-3.
6. **berulava, r.**, kompiuterebi da maTi „profesiebi”. gamomcemloba „mecniereba”, Tb., 1991.
7. **r. berulava**, qarTuli samecniero teqniki abreviaturisa da akronimis wesebi. saqarTvelos ssr mecnierebaTa akademiis moambe. 4. 136. dekemberi.
8. **berulava**, sword vambobT da vwerT? **egm Tu egma?** gaz. „Tbilisi”. 23 Tebervali, 1989.
9. **r. berulava**, qarTuli sityvaTSemoklebis Sesaxeb. gaz. „eri”. 20 Tebervali.
10. **r. berulava, qvaCaxia i.**, informatikisa da gamoTvliTi teqnikis ZiriTadi terminebis mcire ganmartebiT leqsikoni. J. „fizika da maTematika skolaSi” #4, 1900. ## 1-4 _ 1991.
11. **6. gegeSiZe m.**, qarTuli xalxuri transporti. I. saxmeleTo da sazidi saSualebani. saqarTvelos ssr mecnierebaTa akademiis gamomcemloba, Tb., 1956.
12. **vaCnaZe g.**, videos era. saukune pirveli. *e. sixaruliZis* redaqciiT. gamomcemloba „ganaTleba”. Tb., 1988

13. **kupraSvili h.**, informaciis SemecnebiTi aspeqtebi. saliteraturo-samecniero Jurnal „paraleli”. 2012, #3, gv. 180-189
14. metalluriuli terminebis xuTenovani leqsikoni. Seadgines g. *qaSakaSvilma, o. metrevelma (roJkom), b. qaSakaSvilma, guram qaSakaSvilis* saerTo redaqciiT. Tb., 2007.
15. metalluriuli terminebis leqsikoni (qarTul-rusul-ukrainul-inglisur-germanul-franguli), Tb., 2011.
16. **orbeliani sultan-saba**, Txzulebani. t. IV. qarTuli leqsikoni. avtografuli nusxebis mixedviT gamosacemad moamzada *i. abulaZem*, Tb., 1966.
17. **peka**. yovelTviuri kompiuteruli Jurnal. dekemberi #2, 2007..
18. teqnikuri terminologia (rusul-qarTuli nawili), *v. beriZis, r. dvalisa* da *r. RambaSiZis* redaqciiT. Tb., 1957.
19. teqnikuri terminologia (qarTul-rusuli nawili), *r. dvalisa* da *r. RambaSiZis* redaqciiT. Tb., 1982
20. qarTuli enis ganmartebeTi leqsikoni (rvatomeuli), *arn. Ciqobavas* saerTo redaqciiT, Tb., 1952-64
21. **RambaSiZe r.**, qarTuli samecniero terminologia da misi Sedgenis ZiriTadi principebi. d. meliqiSvilis redaqciiT. Tb., 1986.
22. **Rlonti al.**, marTvis avtomatizebuli sistemebis pirveli terminologia (recenzia). ix. al.Rlonti, filologis Canawerebi, Tb., 1980.
23. **g. Ciqvani**, „eleqtroteqnikuri (avtomatikis, gamoTvliTi teqnikis, eleqtroqimiis, Tboteqnikis, kavSrgabmulobis) leqsikoni, prof. S. naWyebias redaqciiT, Tb., 2005.
24. **CubinaSili d.**, qarTul-rusuli leqsikoni, meore gamocema, aRdgenili ofsetis wesiT. sastambod moamzada da winasityvaoba daurTo *a. SaniZem*, Tb., 1984
25. **CubinaSvili n.**, qarTuli leqsikoni rusuli TargmaniTurT *al. Rlontis* redaqciiTa da gamokvleviT, Tb., 1961
26. **cxadaZe b., terminologiuri Ziebani (1. Tagvisara // mausi. 2. wida, wita widovani)**. saqarTvelos mecnierebaTa akademiisa da saqarTvelos teqnikuri universitetis Sromebi. saqarTvelos mecnierebaTa akademiis Jurnal „moambis” damateba. #11, Tb., 2008. gv. 160-163.
27. **cxadaZe b., cxadaZe e.**, gamoyenebiTi stilistika. wigni pirveli. Tb., 2010.
28. **cxadaZe b., cxadaZe e., qaSakaSvili g.**, metalluriuli terminis grdemli-is warmomavlobisaTvis. Ria diplomatiis asociaciis samecniero Jurnal „xelisufleba da sazogadoeba „(istoria, Teoria, praqtika)”, Tb., 2012 #4 (24). tomi I. gv. 112-118.
29. **cxadaZe b., cxadaZe e.**, minaweri (**PS**) da minaweris minaweri (**PPS**) is gamoyenebisaTvis qarTul mwerlobaSi, Jurnalistikasa da „akademiur weraSi”. Ria diplomatiis asociaciis samecniero Jurnal „xelisufleba da sazogadoeba „(istoria, Teoria, praqtika)”, Tb., 2011 #2 (18). gv. 92-98.
30. **cxadaZe b., cxadaZe e.**, akademiuri wera terminebSi. wigni meore. Tb., 2010.
31. **cxadaZe b., cxadaZe e.**, sakvanZo sityva (sityva-kodi~, keywords, ключевые слова) akademiuri weris rakursiT. saerTaSoriso konferencia *kulturaTaSorisi dialogi da enobrivi kontaqtebi*, 2010 wlis 30 seqtemberi _ 1 oqtomberi.
32. **cxadaZeE b., kveselava i., cxadaZe e., kveselava q.**, zogadterminologiuri leqsikoni I. (ekonomika, biznesi, marketingi, politika, samarTali, masobrivi komunikaciebi), Tb., 2013.
33. **xatiaSvili k.**, kompiuteruli da sainterneto terminologiis leqsikoni. Tb., 2002.
34. **haizenbergi v.**, nawili da mTeli. germanulidan Targmna *lamara narouSvilma*, Tb., 1983.
35. **m. frank-kamenecki**, yvelaze mTavari molekula (terminebis ganmartebeTi), Targmna n. kiknaZem, Tbilisi, „mecniereba”, 1990.

b) **uxhour enebze** (rusuli, inglisuri, franguli, germanuli)

1. Борковский А.Б., Зайчик Б.И., Боровикова Л.И., Словарь по программированию. Английский. Русский. Немецкий. Французский (около 5000 терминов). «Русский язык», Москва, 1991.
2. Энциклопедический словарь юного техника. для среднего и старшего школьного возраста. Составили: Б.В.Зубков, С.В. Чумаков, «Педагогика», Москва, 1980.

3. **Д.Мичи, Р.Джонстон**, Компьютер творец. Перевод с английского Р.Н. Кравец и Э.Л. Напельбаума. Издательство «Мир», Москва, 1987.
4. **И.С. Глузман, Л.И. Боровикова**, Французско-русский словарь по вычислительной технике Москва, «Русский язык», 1987. (I.S.Gluzman, L.I. Borovikova, Dictionnaire français—russe de l'informatique. Editions „Rousski yazyk”, Moscou, 1987).

**SesaZeni wignebi
(teqnikuri terminolgiis Sesaxeb)**

1. Русско-английский словарь переводчик а. Автор: Цименрман М.Г. Веденеева К.З. Издательство «Наука», 2003. Формат PDF. Размер 4. Для сайта www/mirking.com.
2. Борковский А.Б., Зайчик Б.И., Боровикова Л.И., Словарь по программированию. Английский. Русский. Немецкий. Французский (около 5000 терминов). «Русский язык», Москва, 1991.
3. X-polyglossum - Технический англо-русский, русско-английский словарь. автор-коллектив. Издательство ИДДК, 2006. Формат ISO. Размер: 39MB. страниц: 1000
4. Русско-украинский словарь физических терминов. коллектив авторов: Издательство Виша школа, 1994. Формат djvu терминов. Размер: 7,5. M6 ISBN
5. Русско-английский научно-технический словарь переводчика. Автор: Цименрман М.Г. Веденеева К.З. Издание 3-е. «Наука», 1999. страниц 735.
6. **Большой русско-польский технический словарь.** Автор: red. M.Porwit, J.Szarski. Издательство Варшава. 1962.
7. Русско-английский морской-технический словарь. Автор: Лысенко. Издание. «Издательство Логос, 1988.

bioteqnologia, genuri inJineria

adenini _ dnm-sa da **rnm**-s SemadgenlobaSi Semavali qimiuri jgufi. nukleinis mJavebis oTxi fuZidan erT-erTi. Semoklebuli aRniSvna _ **a**.

avTvisebiani _ kibovani. kibovani simsivnis warmoSobis process qsovilis avTvisebiani gadagvareba ewodeba.

aTerosklerozi _ qronikuli daavadeba, romelic gamowveuli sisxlZarRvTa SeviwroebiT maT Siga kedlebze ZiriTadar qolesterinagan Semdgari wanazardebis gaCenis Sedegad.

aleli _ erT-erTi geni erTsa da imave niSan-Tvisebaze pasuxismgebeli ori genidan. erT alels organizmi erTi mSoblisagan iRebs, meore ki _ meorisagan.

alergia _ imunuri sistemis gadaWarbebuli reaqcia.

aminmJava _ H₂N _CHR_COOH tipis qimiur nerTi, sadac R_ nebismieri radikalii. cilis sinTezis sawyisi produqt.

aminmJavuri naSTi _HN_CHR_CO _ agebulebis mqone qimiuri jgufi, romelic cilovani jaWvis monomerul rgols warmoadgens. is, rac aminmJavisagan rCeba cilovn jaWvSi CaSenebis Semdeg.

antibiotiki _ organuli nivTiereba, romelic Trgunavs baqteriebis gamravlebas, magram adamianisa da cxovelebisaTvis Sxamiani ar aris, pirveli antibiotiki _ penicilini _ aleqsandre flemingma 1929 wels gamoyo obidan. antibiotikebis aRmoCenam revolucia moaxdina mralavi iseTi daavadebis (filtvebis anTeba, tuberkulozi da ssv.) mkurnalobisas, romelTa winaaRmdeg medicina praqtkulad uZluri iyo. magram antibiotikebis farTod da ukontrolod gamoyenebas mohyva maTdami baqteriebis „miCveva”. amis Sedegad tradiciuli antibiotikebi amJamad gacilebiT ufro naklebad efeqtiania, vidre maTi gamoyenebis pirvel aTlwleulebSi. virusuldaavadebebTan sabrZovelad antibiotikebi sruliad gamousadegaria.

antigeni _ organizmSi imunuri reaqciis gamomwvevi ucxo nivTiereba.

antisxeuli _ cila, romelsac gamoimuSavebs imunuri sistema organizmSi ucxo nivTierebis _ antigenis SeWris sapasuxod. imunoglobulinis sinonimi.

atf _ adenozintrofosformJavas Semoklebuli saxelwodeba. ujredSi energiis universaluri akumulatori. energia molekulis trifosfatur „kudSi” maragdeba. „ganmuxtva” erTi fosfaturi jgufis moxleCis Sedegad xdeba. „damuxtva” mitoqondriebSi xorcieldeba.

acra _ organizmSi vaqcinis Seyvana. acris mizania daavadebis gadatanis gareSe mis winaaRmdeg imunitetis gamomuSaveba.

baqteria _ erTujrediani mikroorganizmi. baqteriebis samyaro uaRresad mralferovania da udides rols asrulebs dedamiwaze sxva coxali organizmebis arsebobis uzrunvelsayofad. mralavi baqteria Zalze primitiul pirobebSi cxovrobs da gamravlebisaTvis mxolod umartives molekulebs moiTxovs, romlebsac biologjur molekulebSi Semaval qimiur elementebs Seicavs. magaliTad, zogierTi baqteriisaTvis naxSirbadze moTxovnilebis dasakmayofileblad sakmarisia navTobi, azotsa da Jagbads ki haeridan iReben. baqteriebi yvelgan aris _ Cvens irgvliv (isini amJaveben rZes da bulions) da TviT CvenSi (gvexmarebian sakvebis monelebaSi, mag., nawlavis Cxiri). baqteriebi mralavi gadamadeni sneulebis gamomwvevia.

baqteriofagi _ virusi, romelic baqterias klavs. Sedgeba cilovan garsSi Casmuli nukleinis mJavisagan (**dnm** _ an **rnm**). baqteriis dasnebovneba xdeba maSin, roca mis garss baqteriofagi miuerTdeba da Tavis nukleinis mJavas SeaSxapunebs ujredSi. amis Semdeg sul male baqteriis resursebi virusis nukleinis mJavisa da cilebis sinTezze gadaerTveba. dasnebovnebidan daaxloebiT oci wuTis Semdeg baqteriis garsi skdeba da iqidan asamde mza virusuli nawilaki _ sawyisi baqteriofagis zusti asli _ gadmocvivdeba.

bioteqnologia _ XX saukunis biologia, romelic dafuZnebulia zusti mecnierebebis ideebsa da meTodebze, romlis safuZvelze Seiqmna teqnikis axali dargi XXI saukunis bioteqnologia.

brounis moZraoba _ mikronawilakebis qaosuri moZraoba. molekulebis siTburi moZraobis Sedegi.

gadabrunebuli ubani _ fraza, romelic marcxnidan marjvniv da sapirispiro mimarTulebiT wakiTvisas erTnairad JRers. aseTi frazis daweris dros sityvebs Soris Sualedebi da sasveni niSnebi mxedvelobaSi ar miiReba. **dnm**-ur teqstebSi aseT gadabrunebul ubnebs sarkisebri ewodeba. ubralod gadabrunebuls (palindroms) uwodeben ormag spirals, romlis orive Zafs **dnm**-is jaWvebis qimiuri agebulebiT nakarnaxevi erTnairi Tanamimdevroba aqvs. magaliTad:

_____>_>

a T g c g c a T

.....

<_ < T a c g c g T a

geli _ gamxsneliT gaJRenTili polimeruli bade. geli myari sxeulis msgavsad inarCunebs formas (mag., laba, Jele). elektroforezi gelebSi farTod gamoiyeneba dnm-is Tanamimdevrobis gansasazRvrad, genuri inJineriisa da rgoluri dnm-ebis Seswavlisas.

genetika _ mecniereba memkvireobiTobis Sesaxeb.

geni _ klasikuri genetikis cneba. es termini didi xnis ganmavlobaSi esmodaT rogorc memkvireobiTobis ganuyofeli nawilaki. XX saukunis 50-60-ian wlebSi geni miaCndaT **dnm**-s uwyyet ubnad, sadac nukleoditebis Tanamimdevrobis saxiT Cawerilia informacia erTi cilis aminomJavuri Tanamimdevrobis Seaxeb. amJamad genis cneba aRar aris erTmniSvnlovani. es iseV **dnm**-s monakveTis saxelwodebaa, magram erT SemTxvevaSi igulixmeba uwyyeti ubani, romelic cilovani jaWvis mxolod nawils Seesabameba, sxva SemTxvevaSi _ cilis mTlian molekulis Sesabamisi ubnebis erToblioba. SeiZleba ise moxdes, rom dnm-s erTi ubani erTdroulad or an sam, gensac ki ekuTvnodes.

genomi _ organizmis mTeli genetikuri informacia.

genotipi _ klasikuri genetikis cneba, romelic gulisxmobs mocemuli organizmis genebis mTel erTobliobas. dRes uvro xSirad gamoiyeneba imave Sinaarsis mqone termini **genomi**.

genuri inJineria _ molekuluri biologiis gamoyenebiTi Sto, romelic dnm-s molekulebis daWrissa da gakervis da Semdgom coxal ujredSi CaSenebis gziT mimarTulad cvlis memkvireobiTobas.

gorgali (polimeruli) _ cneba polimerebis fizikidan gamoiyeneba imis aRsaniSnavad, Tu rogori forma aqvs polimerul molekulas sivrceSi. siTburi moZraobis gamo polimeruli gorglis forma gamudmebiT icvleba.

guanini _ dnm-sa da rnm-s SemadgenlobaSi Semavali qimiuri jgufi. nukleinis mJavebis oTxi fuZidan erT-erTi. Semoklebuli aRniSvna _ **g**.

dezoqsiribonukleinis mJava _ dnm-is molekulis sruli saxelwodeba.

diabeti _ daavadeba, romlis drosac sisxlSi Saqari grovdeba. misi mizezia kuWqveSa jirkvlis mier hormon insulinis gamomuSavebis unaris dakargva.

diferenciacia _ ujredTa specializacia mralavalujrediani organizmis ganviTarebis procesSi. specializebuli (rogoric aris kanis, sisxlis da ssv.) ujredebis Camoyalibebis mizezi. mecnierebis erT-erTi umniSvenelovanesi, jer kidev gadauwyyveteli problema.

dnm _ dezoqsiribonukleinis mJava. genetikuri informaciis Semcveli molekula. Sedgeba ori polinukleotiduri jaWvisagan, romelic warmoqmnis ormag spirals. xazobriv **dnm**-s ori bolo aqvs. Caketil rgolur **dnm**-Si yoveli polinukleotiduri jaWvi Tavissave TavSia Caketili. erTZafiani **dnm** erTi polinukleotiduri jaWvisagan Sedgeba.

dnm-polimeraza _ fermenti, romelic **dnm**-is matricis mixedviT asinTezebs **dnm**-s. am process replikacia ewodeba.

dsl _ dabali simkvritvis lipoproteinebi.コレステリニス molekulebis gadamtani cximovani sxeulakebi.

egzoni _ **dnm**-s ubani, romelzec Cawerilia informacia cilis aminmJavuri Tanamimdevrobis nawilis Sesaxeb.

egzonukleaza _ nukleaza, romelic boloebidan Slis nukleinis mJavas.

elektroforezi _ molekulebis moZraoba eleqtrul velSi.

endonukleaza _ nukleaza, romelic egzonukleazasaviT mxolod boloebidan ki ara, nebismier adgilze Slis nukleinis mJavas.

enzimologia _ mecniereba fermentebis Sesaxeb.

entropia _ fizikis cneba, romelic raodenobrividaxiaTebs sistemis mouwesrigebel xarixs.

eukariotebi _ ujredis birTvis mqone organizmebi.

valini _ oci kanonikuri aminmJavidan erT-erTi.

vacina _ preparati, romelic Seicavs adamianisaTvis uvnebel da gauvneblebul (daxocil) baqteriebs an virusebs. gamoyeneba gadamdebi sneulebebis sawinaaRmdego acrebisaTvis.

vektor _ genuri inJineris termini. ase ewodeba dnm- gadamtan molekulias (plazmidurs, virusuls da a. S.), romlis SemadgenlobaSic saWiro genis klonirebas axdenen.

virusi _ ujredSiga paraziti, coxali bunebis erT-erTi umartivesi obieqt. ujredis gareT virusi nukleinis mJavis (**dnm**-s an **rnm**-s) da ramdenime cilisagan Semdgari komoleqsia. cilebi virusis garss warmoqmnis. virusis (an misi nukleinis mJavis) SeWrts Semdeg am ukanknelis resursebi virusis nukleinis mJavaebisa da cilebis sinTezze gadairTveba. roca ujredis resursebi amoiwureba, misi garsi gaskdeba da iqidan mza visuruli nawilakebi gadmocvivdeba. cxovelTa virusebi gacilebiT ufro martivi agebulebisaa, vidre baqteriebis virusebi (baqteriofagebi). cxovelTa virusebs ar SeuZliaT ujredSi Tavisi nukleinis mJavas SeSxapuneba, isini sakvebTan erTad xvdebian ujredSi. virusebi mralaval gadamdeb sneulebas iwveven, rogorc aris gripi, yvavili, poliomieliti, hepatiti (botkinis daavadeba), Sids- da ssv. zog SemTxvevaSi ujredSi SeWrili virusi

ki ar Rupavs mas, aramed **dnm**-Si Tavis **dnm**-s CaaSenebs. amis Sedegad virusis dnm-i ujredis dnm-Tan erTad mravldeba. amasTan, ujredis qceva SeiZleba mkveTrad Seicvalos.

zespiralizacia _ Cakertili rgoluri dnm-is Tviseba. zespirlizacia maSin aRmocendeba, roca dnm-Si SeWidvis Lk gansxvavdeba sidide N/yo-isagan, sadac N dnm-Si fuZeTa wyvilebis ricxvia, yo ki _ imave pirobebSi myofi xazobrivi **dnm**-s ormagis spiralis erT sxeulSi arsebuli fuZeTa wyvilebis ricxvi.

zigota _ ganayofierebuli kvercxujredi. erTaderTi ujredi, romlisganac mTeli organizmi izrdeba.

Timini _ **dnm**-s SemadgenlobaSi Semavali qimiuri jgufi. **dnm**-s oTxsi fuZidan erT-erTi. Semoklebuli aRniSvna _ **T**.

izoleicini _ oci kanonikuri aminmJavadan erT-erTi.

imuniteti _ raime gadamdebi sneulebis gadatanis Semdeg mis mimarT Seuvaloba. imunitetis movlenebis Seswavlis Sedegad aRmoCenil iqna imunuri sistema, romlis movaleobaa organizmSi moxvedrili ucxo nivTierebebis (upirvelesad cilebis) ganadtureba.

imunoglobulini _ organizmSi ucxo nivTierebis SeWris sapasuxod imunuri sistemis mier gamomuSavebuli cila. imunoglobulinebs xSirad antisxeulebs uwodeben.

insulini _ kuWqveSa jirkvlis mier gamomuSavebuli cila _ hormoni, romelic sisxlSi Saqrts Semcvelobas aregulirebs.

interleikini 2 _ cila, romelic T limfocitebis zrdis faqtors warmoadgens.

interferoni _ virusuli infeqciis sapasuxod organizmSi gamomuSavebuli cila. es ar aris imunoglobulini da ar aqvs raime kavSiri imunur sistemasTan. efeqtiania sruliad svedasxvagvari virusebis winaaRmdeg da amitom yvelaze ufro peqspeqtuli antivirusuli preparatebis ricxvs miekuTvneba. interferonis didi raodenobiT warmoeba mxolod genuri inJineriiis wyalobiT gaxda SesaZlebeli.

introni _ egzonebis gamomyofi **dnm**-s ubani.

infarqtı (miokardiis) _ sisxliT momaragebis darRvevis Sedegad gulis kunTis nawilis kvdoma. organizmis daRupvis erT-erTi ZiriTadi mizezi. Cveulebriv, viTardeba miSvebuli aTerosklerozis Sedegad gulis sisxlZarRvis dacobis gamo.

infeqcia _ baqteriiT an virusiT dasnebovneba.

kancerogeni _ kibos gamomwvevi agenti.

kvercxujredi _ mdedrobiTi sqesis ujredi.

klonireba _ erTaderTi ujredidan mravlvis miReba. amJamad dnm-is molekulebis mimarTac gamoiyeneba.

kodi (genetikuri) – leqsikoni **dnm**-uri da **rnm**-uri teqstebis gadasaTargmnad cilovan (aminmJavur) enaze.

kodis gadagvarebuloba – genetikuri kodis erT-erTi Tavisebureba, romelic imaSi mdgomareobs, rom erTsa da imave aminmJavas SeiZleba ramdenime kodoni pasuxobdes.

kodoni – genetikur kodTan dakavSirebuli termini. niSnavs erTi aminmJavuri naSTis Sesatyvisi nukleotidebis sameuls. arsebobs ramdenime uazro kodoni, romlebic arc erT aminmJavas ar Seesabameba. ribosomaze m-rnm-is mixedviT cils sinTezis dros isini „sdeq signalis” rols asruleben da damaboloebeli kodonebi ewodebaT. mainicirebeli kodoni cils sinTezis dawyebis signals iZleva.

kovalenturi bma – mtkice qimiuri bma, romelic molekulebis mTlianobas uzrunvelyofs. magaliTad, kavSiri H₂, N₂, CO da sxva molekulebSi.

kolageni – SemaerTebeli qsovilis cila. mniSvnellovani magaliTi imisa, rom cila ferments ki ar warmoadgens, aramed struqturul rols asrulebs. kolageni Zvlebis da myesebis mTavari komponentia. yofa-cxovebaSi cnobilia Jelatinis saxelwodebiT. misgan amzadeben labas, Jeles, sadurglo webos da sxv.

komplementuroba – **dnm**-s ormagi spiralis Tavisebureba, romlis Tanaxmad **a**-s pirdapir yovelTvis T dgeba da piriqiT, **g**-s pirdapir – yovelTvis **c** da piriqiT.

ligaza – fermenti, romelic **dnm**-s rRveulebs aSuSebs.

limfocitebi – imunitetze pasuxismgebeli sisxlis ujredebi.

makro – uamravi atomisagan Semdgari nivTierebis aRmniSvneli TavsarTi.

matrica – polimeruli molekula, romlis Tanamimdevroba sxva polimeruli molekulis Tanamimdevrobis Sesaqmnelad gamoiyeneba. replikaciis dros dnm matrica **dnm**-s sinTezisaTvis, transkrifciis dros ki – **rnm**-s sinTezisaTvs. **rnm**- matrica cils sinTezisaTvis translaciis dros da **dnm**-s sinTezisaTvis ukutranskrifciis dros.

meTilaza – fermenti, romelic meTilirebas axdens.

meTilireba – meTilis jgufis (CH₃) mierTeba.

meTionini – oci kanonikuri anminmavadan erT-erTi.

metastazi – avTvisebiani gadagvarebis meoreuli kera. Sors wasuli kibos niSani. metastazebis gaCenis unari kiboTi daavadebis erT-erTi yvelaze ufro usiamovno Taviseburebaa.

mikro – arc ise bevri atomisagan Semdgari nivTierebis aRmniSvneli TavsarTi.

mitoqondria – citoplazmaSi mdebare sigarisebri sxeuli, ujredis energosadguri, romelic sakveb produqtebs atf-is energiad gardaqnis.

monomeri – polimeruli jaWvis ganmeorebadi elementi. magaliTad, polieTilenSi es aris jgufi CH₂, cilaSi – aminmJavuri naSTi, **dnm**-Si nukleotidi. **SeniSvna:** ufro marTebuli gamoTqmaa ara monomeri, aramed monomeruli rgoli, radgan qimikosebi monomers pilimeris sinTezisaTvis saWiro sawyis produqts (eTileni, aminmJava da ssv.) uwodeben.

mutageni – mutaciis gamomwvevi agenti.

mutacia – genetikuri masalis memkvidruli cvlileba. mutaciebi SeiZleba iyos spontanuri anu bunebrivi mizezebiT gamowveuli da inducirebuli, anu xelovnurad miRebuli radiaciis, qimiuri nivTierebebis da ssv. zegavleniT. mutaciis Sedegad **dnm**-Si nukleotidebis Tanamimdevroba icvleba.

nanometri (nm) – sigrZis sazomi erTeuli (metris memiliardeddi nawili 1 nm = 10⁻⁹ m).

nawlavis Cxiri – bunebriv pirobebSi adamianis nawlavebSi mxovrebi baqteria. laTinuri saxelwodebaa Escherichi coli („eSerixia koli“) SemoklebiT E. Coli. molekuluri biologebis sayvareli sakvlevi obieqt.

nukleaza – **dnm**-sa da **rnm**-s damSleli fermenti.

nukleinis mJavebi – **dnm** da **rnm**.

nukleosoma – qromosomis ZiriTadi strukturuli elementi. mis cilovan (histonur) SegTavsze daaxloebiT ori bruniT daxveulia 140 wyvili fuZis sigrZe dnm.

nukleotidi – **dnm**-sa da **rnm**-s monomeruli rgoli.

onkogeni – kibos gamomwvevi geni.

onkogenuri virusi – kibos gamomwvevi virusi.

penicilini – antibiotiki.

penicilinaza – penicilinis damSleli fermenti. baqteriis mier am fermentis gamomuSaveba penicilinisagan icavs mas.

piramidini – qimiuri naerTebis klasi, romelsac ganekuTvneba Timini, uracili da citozini.

plazmida – dnm-is rgoluri molekula, romelic baqteriasTan erTad mravldeba da ujredidan ujredSi gadasvlis unari aqvs.

poli – TavsarTi, romelic migviTiTebs polimerze (termin polimeris Semadgeneli nawili).

polimeri – qimiuri naerTi, romelic ganmeorebadi jgufisagan agebul jaWvs warmoadgens. umartivesi polimeria polieTileni ...CH₂–CH₂–CH₂ ..., romlisganac parkebs, CanTebs da mravalsxva nivTs amzadeben. homopolimerebi sruliad erTnairi monomeruli rgolebisagan Sedgeba. biologiuri polimerebi heteropolimerebia, radgan maTSi Semavali rgolebi Tumc erT

klass ganekuTvneba (aminJavebi cilaSi da nukleoptidebi nukleinis mJavebSi), agebulebiT mainc gansxvadebian. cila oci saxis monomerisagan Sedgeba, nukleinis mJava _ oTxisagan.

progenoti _ dedamiwaze arsebuli yovelive coxalis saerTo genetikuri winapari.

prokariotebi _ erTujredianebi, romelTac ujredis birTvi ar aqvT.

promotori _ **dnm**-s ubani, romelsac uerTdeba **rnm**-polimeraza **m-rnm**-is sinTezis dasawyebad.

purini _ qimiuri naerTebis klasi, romelsac ekuTvnis adenini da guanini.

raizingi _ zolebis Teoriis cneba. raizingis sidide mxolod imazea damokidebuli, rogori forma aqvs sivrceSi zolis RerZs, da ar aris damokidebuli imaze, rogor aris Semogrexili zoli am RerZis irgvliv. aRiniSneba Wr-iT.

revertaza _ fermenti, romelic rnm-is matricaze **dnm**-is sinTezs axdens. am process transkrifcia ewodeba.

rekombinantuli dnm-i _ bunebrivi **dnm**-ebis ssvadasxva ubnisagan genuri inJineriis meTodebiT Sedgenili xelovnuri molekula. amave mniSvenlobis Semcvelia terminebi _ **hibriduli da qimiuri dnm**.

rentgenis sxivebi _ mokletalRiani eleqtromagnituri gamosxiveba, romlis talRis sigrZe 10^{-10} m-s rigisaa.

retgenograma _ kristaliT gafantuli rentgenis sxivebiT fotografiuli firfitis ganaTebis Sedegad miRebuli gamosaxuleba.

rentgenostrukturuli analizi _ kristaluri nivTierebebis rentgenogramebis sagangebo damuSavebis gziT maTi Sinagani strukturis gansazRvris meTodi. es nivTierebis agebulebis gansazRvris erT-erTi yvelaze pirdapiri da mZlavri meTodia. yovelive, rac viciT nebismieri sirTulis molekulebis, maT Soris ZiriTadi biologiuri molekulebis (cilebisa da nukleinis mJavebis) agebulebis Sesaxeb, am meTodis gamoyenebis pirdapiri Sedegia.

reparacia _ **dnm**-Si arsebuli dazianebis moSuSeba.

replikacia _ genetikuri masalis gaormageba. **dnm**-s sinTezi **dnm**-ze.

represori _ cila, romelic Zalze mWidrod ukavSirdeba promotors da TviT gens Soris mdebare dnm-is gansazRrul ubans. **dnm**-Tan dakavSirebuli represori abrkolebs **rnm**-polimerazas moZraobas promotoridan genisaken da amgvarad, aferxebs **m-rnm**-s sinTezs, riTac transkrifcias aregulirebs.

restriqtaza _ fermenti, romelic nukleotidTa saTanado Tanamimdevrobis mqone adgilebSi Wris ormag spirals. genuri inJineriis mTavari instrunenti.

restriqcili fragmenti _ **dnm**-s molekulidan restriqtazebis saSualebiT amoWrili monakveTi.

receptorebi _ ujredis membranaSi CaSenebuli cilis molekulebi, romlebic garemos signalebis aRqmaSi exmarebian ujreds. signalebi ujredTSoris sivrceSi arsebuli sxva cilovani molekulebia. mag.,, zrdis faqtorebis receptorebi, antigenebis receptorebi _ limfocitebSi.

recesiuloba _ klasikuri genetikis cneba. recesiuli geni mxolod homozigotur mdgomareobaSi vlindeba.

ribosoma _ rnm-sa da cilebis rTuli kompleksi, romelic ujredSi translaciis process axorcielebs.

ribonukleinis mJava _ rnm-s molekulis sruli saxelwodeba.

rnm _ ribonukleinis mJava, qimiuri agebulebiT **dnm**-is msgavsi biologiuri polimeri, aqvs ormagi spiralis warmoqnis unari, magram bunebaSi, rogorc wesi, erTZafiani jaWvis saxiT arsebobs. zogierT virusSi genetikuri informaciis mqonea an dnm-s cvlis. ujredSi ar asrulebs dnm-dan cilaze informaciis gadacemas. funciis mixedviT sami tipis **rnm** arsebobs: informaciuli anu matriculi (**m-rnm**), ribosomuli (**r-rnm**) da transportuli (**t-rnm**).

rnm- polimeraza _ fermenti, romelic **dnm**-s matricis mixedviT **m-rnm**-s asinTezebs _ transkrifiis process warmarTavs.

saxeoba _ aRweriT biologiis (romelic coxali arsebebis sistematizacias axdens) erT-erTi ZiriTadi cnebaa. saxeobebidan dayofis ZiriTadi principia Sejvarebisas nayofieri STamomavlobis mocemis SeuZlebloba. magaliTad, viri da cxeni sxvadasxva saxeobaa, radgan maTi Sejvarebis produqt (jori) ar mravldeba (steriluria).

segmenti (kunis anu statistikuri) _ polimerebis fizikis cneba. Tavisufali „saxsrebiT” SeerTebuli sworxazovani monakveTebisagan Semdgari idealizebuli polimeruli jaWvis elementi.

seleqturi pirobebi _ pirobebi, romlebSic mxolod raime gansakuTreboli Taviseburebebis mqone baqteriebi mravldeba da ara yvela. magaliTad, garemo, romelSic antibiotikia damatebuli. masSi mxolod mocemuli antibiotikisadmi mdgradobis genis Semcveli baqteriebi gamravldeba.

simbiozi _ or an meti saxeobis urTierTxelsayreli Tanaarseboba. simbiozs udidesi mniSvneloba aqvs dedamiwaze arsebuli yovelive coxalisaTvis. magaliTad, azotis mafiqsirebeli baqteriebisa da parkosani mcenareebis simbiozis wyalobiT azoti haeridan mcenareebSi gadadis, romelTaTvisac igi aucilebelia, rogorc cilebisa da nukleinis mJavaBis SemadgenlobaSi Semavalii erT-erTi elementi. haeridan azotis damoukideblad aTviseba mcenareebs ar SeuZliaT.

spirali _ **dnm**-Tan dakavSirebiT ase uwodeben xraxnul xazs.

sflaisingi _ eukariotebSi **m-rnm**-s momwifebis procesi, romlis Sedegad intronebi amovardeba, egzonebi ki **rnm**-s erT jaWvad SeerTdeba.

topoizomerazebi _ Caketili rgoluri **dnm**-s topologiis Semcvleli fermentis klasi.

topoizomerebi _ qimiuri TvalsazrisiT, identuri **dnm**-s molekulebi, romelic tipologiT (kvanZis tipiT an SeWidvis xasiaTiT) gansxvavdebian.

topologia _ maTematicikis dargi, romelic Seiswavlis im mrudebis da zedapiris zogad Tvisebebs, romlebic ucvlelia gaWrisa da gadawebebis gareSe moxdenili deformaciebis dros.

transkifcia _ **rnm-s** sinTezi **dnm-s** matricaze. **ukutrankrificia** _ **dnm-s** sinTezi **rnm-s** matricaze.

translacia _ cilis sinTezi ribosomaSi **m-rnm-s** matricaze.

transformacia _ ujredis memkvireobiTobis Secvla masSi ucxo genetikuri masalis SeWris Sedegad.

triftofani _ oci kanonikuri aminmJavadan erT-erTi.

tyupebi (identuri an erTkvercxidiani) _ erTi zigotidan gazrdili Zmebi an debi. ibadebian iseT SemTxvevebSi, roca ganayofierebuli kvercxujredi nayofis ganviTarebis dawyebamde raRac mizezebis gamo or zigotad iyofa da yoveli maTgani calke nayofs aZlevs dasabams. identur tyupebs zustad erTnairi genebis kopleqtebi aqvT, amitom isini yovelTvis erTi sqesisani arian da saocrad hgvanan erTmaneTs. raime mizeziT adreul asakSi daSorebuli identuri tyupebis yovelmxrivma gamokvlevam Zalze mdidari informacia SesZina mecnierbas imis Sesaxeb, Tu ra rols asruleben adamiabis bed-iRbalSi genebi da aseve ra roli ekuTvnis garemo pirobebs.

ultraiisferi sxivebi _ eleqtromagnituri bunebis TvaliT uxilavi gamosxiveba, romlis talRis sigrZe 400 nm-ze naklebia.

uracili _ **rnm-s** SemadgenlobaSi Semavali qimiuri jgifi. **rnm-s** oTxi fuZidan erT-erTi. Semoklebuli aRniSvna _ **u**.

fagi _ baqteriofagis Semoklebuli saxelwodeba.

faza _ nivTirebis sami mdgomareobidan (myari, Txevadi, airisebri) erT-erTi.

fazuri gadasvlebi _ nivTierebis gadasvla erTi fazuri mdgomareobidan meoreSi.

fenilalanini _ oci kanonikuri aminmJavadan erT-erTi.

fenotipi _ klasikuri genetikis cneba. cocxali organizmis ganviTarebis procesSi Camoyalibebuli misi garegnuli niSan-Tvisebebisa da Taviseburebebisa erToblioba.

fermenti _ cilis molekula, romelic ujredSi erT-erT qimiur reaqcias axorcielebs. fermentebi katalizatorebia, isini ar icvlebian reaqciis dros, magram maTi Tanamyofoba Zlier aCqarebs reaqciis mimdinareobas. fermentebi uzrunvelyofen, agreTve, ujredSi mimdinare reaqciebis Zalze maRal specifikurobas, SerCeviTobas.

fosfati _ nukleotidis SemadgenlobaSi Semavali qimiuri jgufi.

fotodimeri (Timinis) _ gansakuTrebuli qimiuri naerTi, romelic mas Semdeg warmoiSveba, rac **dnm-s** jaWvSi gverdigverd mdgari ori Timinidan erT-erTi fotons STanTqavs.

fuZe _ (nukleinis anu azotovani) qimiuri nivTierebebis klasi, romelsac miekuTvneba adenini, guanini, Timini, citozini da uracili.

qimeruli dnm _ sxvadasxva bunebrivi **dnm**-s monakveTebisagan genuri inJineriis meTodebiT Sedgenili xelovnuri molekula.

qolesterini (anu qolesteroli) _ steroidebis klasis rTuli organuli molekula. misi saTanado raodenoba aucilebelia ujredis membranis saSen masalad, rigi hormonebis (kerZod, sasqeso) winamorbedis rols asrulebs. sisxlSi mis Warbad dagrovebas aTerosklerozis ganviTareba mosdevs.

qromosoma _ ujredis birTvSi arsebuli dnm-sa da cilebis rTulad organizebuli kompleksi, romelSic informacia inaxeba.

Saqari _ nukleotidis SemadgenlobaSi Semavali qimiuri jgufi. ekuTvnis naerTebis imave klass, romelSic sakvebi Saqari Sedis.

SeZenili niSan-Tviseba _ niSan-Tviseba, romelic organizms dabadebidan ki ar dahyveba, aramed garemo pirobebis zemoqmedebiT SeiZineba. SeZenili niSan-Tvisebibi memkvidreobiT ar gadaecema, radgan isini genebSi ar aisaxeba. magaliTad, ra egzotikur feradac ar unda SeiRebos qalma Tbebi, igi ar moaxdens gavlenas misi momavali bavSvis Tmis ferze.

SeWidva _ ori an meti konturis topologiuri mdgomareoba, romlis drosac erT-erTis gawyvetis gareSe maTi daSoreba SeuZlebelia.

SeWidvis wesi _ ori konturis SeWidvis xarisxis raodenobrivi maxasiaTebeli. SeWidvis wesi tolia im ricxvisa, ramdenjerac erTi konturi meoreze gadaWimul zedapirs ganWolavs. aRiniSneba Lk-Ti.

Sids-i _ SeZenili imunuri deficitis sindromi. Zalze seriozuli daavadeba, romelsac iwvevs **rnm**-s Semcveli virusi. igi azianebs T limfocitebs, ris Sedegad avadmyofi imunuri pasuxis unars kargavs.

Stami _ erTi ujredidan miRebuli baqteriuli ujredebis erToblioba. imave mniSvnelobiT ixmareba termini **kloni**.

cila _ coxali ujredis umniSvnelovanesi komponenti. warmoadgens poliaminmJavur jaWvs, romelic metad rTul sivrcobriv struqturas qmnis. bunebrivi cilebi oci saxis aminmJavuri naSTebisagan Semdgari heteropolimerebia. cilebi aminmJavuri naSTebis TanamimdevrobiT gansxvavdeba erTmaneTisagan.

citozini _ **dnm**-sa da **rnm**-Si Semavali qimiuri jgufi. nukleinis mJavebis oTxi fuZidan erT-erTi, Semoklebuli aRniSvna _ **c**.

citoplazma _ ujredis SigTavsi birTvis garda.

jvrisebri struqtura _ dnm-s struqtura, romelic gadabrunebul monakveTSi SeiZleba warmoiqmnes.

hemoglobini _ sisxlSi Jangbadis gadamtani cila. gansazRvravs sisxlis wiTel fers.

hepatiti _ RviZlis mZime virusuli daavadeba. cnobilia, agreTve, infeqciuri siyviTlis anu botkinis daavadebis saxelwodebiT.

hibriduli dnm _ genuri inJineriis meTodebiT ssvadasxva dnm-ebis monakveTebisagan Sedgenili xelovnuri molekula. ige Sinaarsis Semcvelia rekombinantiuli da qimiuri dnm-s terminebi.

histonebi _ qromosomebis SemadgenlobaSi Semavali cilebi. warmoqmnian nukleosomebis cilovan guls.

homozigoturoba _ klasikuri genetikis cneba, romelic imas niSnavs, rom aleluri genebi erTnair moqmedebas avlenen.

hormonebi _ rogorc cilovani, ise raime sxva bunebis mqone molekulebi, romlebic organizmSi mraval process aregulireben. ama Tu im hormonis nakleboba an siWarbe mravali qronikuli daavadebis mizezia. farTod aris cnobili iseTi hormonebi, rogoricaa insulini, zrdis hormonebi da sxv.

literatura

1. **m. frank-kamenecki**, yvelaze mTavari molekula (terminebis ganmartebiTurT), Targmna n. kiknaZem, Tbilisi, „mecniereba”, 1990.

eleqtroteqnikuri (avtomatikis, gamoTvliTi teqnikis, eleqtroqimiis, Tboteqnikis, kavSirgabmulobis) leqsikoni

(ix. qarTul-inglisuri eleqtroteqnikuri leqsikoni, Seadgina g. **Ciqovanma**, prof. *S. na Wyebias* redaqciiT, Tb., 2005) [Setanilia 3500-mde termini da specifikuri gamoTqma]

qarTuli Semoklebebi

avt. _ avtomatika

ak. _ akumulatorebi

akust. _ akustika

amomr. _ amomrTvelebi da sxva sakomutacio xelsawyoebi

amZr. _ eleqtroamZravi

bat. _ galvanuri da akumulatorTa batareebi

gaz. _ gazomvebi da sazomi xelsawyoebi

gam. teqn. _ gamoTvliTi teqnika

grag. _ gragnilebi

magn. _ magnetizmi

manq. _ eleqtruli manqanebi

maR. Zab. _ maRali Zabva

meq. _ meqanika

el. Term. _ eleqtroTermia

el. qimia _ eleqtroqimia

el. wev. _ eleqtruli weva

en. ganaw. _ energiis ganawileba

en. sist. _ energosistemebi

vak. _ vakuumuri teqnika

Tb. _ Tboteqnika

ix. _ ixile

kab. _ kabelebi

kavS. _ kavSirgabmuloba

maT. _ maTematika

mecn. _ mecniereba

opt. _ optika

rad. _ radioteqnika

reg. _ avtomaturi regulireba

rk. gz. _ rkinigza

sign. _ signalizacia

tel. _ televizia

telegr. _ telegrafi

telef. _ telefonia

transf. _ transformatorebi

fiz. _ fizika

fot. _ fototeqnika

qim. _ qimia

Sdr. _ Seadare

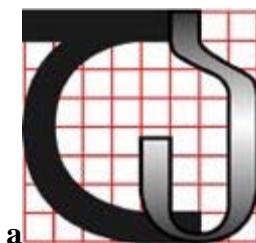
Sed. _ elektroSeduReba

Seq. _ Seqtenika

hidr. _ hidroteqnika

inglisuri Semoklebebi

a.	jective	zedsarTavi saxeli
ad.	adverb	zmnizeda
n.	noun	arsebiTi saxeli
pl.	plural	mrvlobiT i ricxvi
v.	verb	zmna

aaleba n inflammation.

abazana el. qim. **n** bath.

abaJuri Suq. **n** lampshade.

aberacia, gadaxra **n** aberration.

abonenti tel. **n** subscriber.

abreSumi **n** silk.

absoluturi a absolute.

abscisa **n** abscissa.

agzneba manq. **n** excitation.

adgilidan daZvra (matareblis da sxv.) **n** starting.

adgilobrivi a local.

avaria **n** emergency.

avariuli gaCereba, swrafi gamorTva (reaqtoris) fiz. **n** scram.

avtomatizacia **n** automatization, automation.

avtomatika mecn. **n** automatics.

avtomaturi a automatic.

avtomaturi marTva, regulireba automatic operation.

avtotransformatori ix. transformatori.

azoti **n** nitrogen.

aTwiladi maT. **n** decimal fraction.

akumulatori **n** accumulator.

akustika mecn. **n** acoustics.

akustikuri a acoustic(al).

albaT probably.

albaToba maT. **n** probability

algebra **n** algebra.

algebruli a algebraic.

ali **n** flame.

almaceri, iribi a slantig.

alumini n aluminum.

amamuSavebeli manq. n starter.

amaRleba, aweva (mag., Zabvis) v step op, rise.

amTvisebloba magn. n susceptibility.

amomrTveli n circuit breaker ix. sakomutacio aparatura.

amonaxsni maT. n solution.

amorfuli a amorphous.

amouxsneli maT. a insoluble.

amoReba n extraction.

amocana maT. n problem.

amoZraveba v (amoZravebs) put in motion.

amoxraxna v (amoxraxnis) unscrew, screw out.

amoxsna maT. n solution.

amperaJi, deni amperobiT n amperage.

amperi n ampere.

ampermetri gaz. n ammeter, ampermeter. ix. xelsawyo.

amperxveulebi n ampere-turms.

amplituda n amplitude.

amuSaveba manq. n starting.

amZravi n drive.

amwe n lift, crane.

anaTvali (xelsawyo skalaze) gaz. n reading.

analizatori n analyser.

analizi n analysis.

analogia a analogy.

analogiuri a analogous.

angstromi (10^{-8} sm) Angstrom unit.

anTeba n ignition.

anizotropia n anisotropy.

anizotropuli a anisotropic.

anodi vak. n anode.

anoduri, anodis a anodic.

antena rad. n antenna.

anZa en. sist. n mast.

aoTqleba n evaporation, vaporization, exhalation.

aparati, xelsawyo n apparatus, equipment; rad. set.

aparatura, mowyobiloba n equipment.

araarsebiTi a enessential; immaterial.

aragamarTuli (denis Sesaxeb) a unrectified.

aragamtari a non-conductor.

araeleqtroficirebuli a unelectrified.

araerTgvarovani a inhomogeny

araizolirebuli a uninsulated.

aramdgradi a unsable .

aramdgradoba n instability.

aranormaluri a abnormal.

aranormaluroba n abnormality.

araperioduli, aperioduli a non-periodic, non-cyclic.

araproporciuli a out-of-proportion, unproportional.

ararealuri a unreal.

ararealuroba n unreality.

arasaimedo (eqsplutaciisas) a unserviceable.

arasimetriuli, asimetriuli a asymmetrical, unsymmetrical.

arasrulyofiloba (mag., kristuri gisosisa) nax. g. n imperfection.

arastabiluri a instable.

arastabiluroba n instability.

arastacionaruli a non-steady.

araswori a untrue.

arawrfivi a nonlinear.

aramwrfivoba a non-linearity.

argumenti maT. n argument.

are n region.

arekyla n reflection v (areklavs) reflect.

ariTmetika n arithmetic

ariTmetikuli n arithmetical.

armatura n fixture.

arsebiTad ad essentially.

arsebiTi a essential.

arseboba n existence.

arsi n matter, idea, essence.

arCeva n selection v (airCevs) select.

arCeviTi a selective.

arxi rad. tel. n channel, canal.

asaki, xnovaneba n age.

asbesti n asbestos.

asimptota n asymptote.

asimptoturi a asymptotic.

asinqronuli a asynchronous.

atmosfero n atmosphere.

atmosferuli n atmospheric.

atomguli n nucleus.

atomi n atom.

atomuri a atomic.

augznebeli a unexcited.

auditoria n auditorium.

aucilebeli a necessary.

afeTqeba n explosion.

aqroladi a volatile.

aqsioma n axiom.

aqtiuri a active, wattful.

aqtiuroba n activity

aqceptori (nax. gamt. ukmari eleqtronebiT) nax. g. **acceptor**.

aRmoCena (mecnieruli) n **discovery**.

v (aRmoCens) **disciover**.

aRniSvna n notation.

v (aRniSnavs) **denote, designate**.

aRricxva maT. n calculus.

aRqma n realization.

aRwera n description.

aSla (mag., sinqronizmidan amovardna) manq. n **derangements**.

aCqareba fiz. meq. n acceleration.

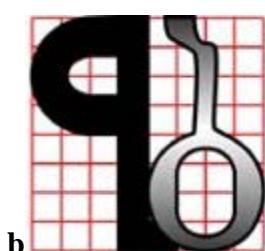
aweva n lifting.

awona v (wonis) scale, wegh.

awyoba rad. n turing; assemble.

axali a new.

axarisxeba maT. n. **involution**.

bagirgza n cableway, ropeway.

bade vak. **n** grid.

bakani (wylis) **n** sink.

bakeliti **n** bakelite.

bamba, bambis narTi, bambis Zafi **n** cotton.

baraTi **n** card.

bareteri **n** barretter.

barieri **n** barrier.

basri **a** sharp.

batarea **n** battery.

akumulatorebis b.storagel b.

anodis b. anode **b.**

badis b. C –b.

galvanuri b. voltaic **b.**

eleqtruli b. pile **b.**

varvaris b. A B **b.**

mzis b. solar **b.**

mSrali b. assembled **b.**

bgera n sound.

bgeraTSeuRwevi a sound proof.

beli akust. **n** bel.

berketi n lever

berketis mxari lever arm

beWdva n printing

beWedi, daRi n seal

v (beWdes usvams) **seal**

bzari n crack, cleft, flaw

bzinva, brwyinva n brilliance

v (bzinavs, brwyinavs) shine

bikvadratuli a biquadratic

bimetali n bimetal

binomi maT. n. binomial

bionika mecnierebis axali dargi, romelic Seiswavlis coxal organizmebi moqmedi avtoregulirebis sistemebs, raTa teqnikaSi Seiqmnas ugro msgavsi da srulyofili mobilur-avtoregulirebis sistemebi.

birTvi (atomisa) fiz. **n nucleus**

birTvuli a nuclear

biseqtrisa maT. a **bisectot**

bitumi n bitumen

biZgi n jerk, jar, kick, shake, shok, bump, rush

biji (gragnilis) **n pitch**

blokireba n blocking

bloksqema n block diagram

bma n coupling

boga gaz. **n bridge**

gawonsworebuli b. balaced b.

sazomi b. measuning b.

tomsonis b. Kelvin b.

uitstonis b. Wheatstone b.

winaRobaTa b. resistance b.

bolo n end

borbali n whel

boZi n post, pole, pillar

brinjao n bronze

brtyeli a flat, plane

brunva n revolution, rotation

brunvis RerZi pivot

v (brunavs)**rotate, revolve**

bruni n turn

bruni wuTSi turn per minute

buneba n nature

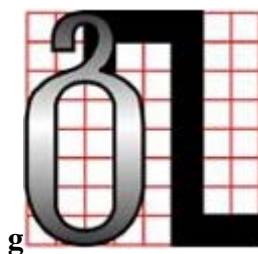
bunebrivi a natural

buniki (polusis) manq. shoe

burRva amZr. n drilling

burcobi (talRisa) **n loop**

buferi n buffer

gaazreba n treatment

v (iazrebs) **treat**

gaanalyzeba v (aanalyzebs) **analyse**

gaangariSeba n calculation. computation

v (angariSobs, gaiangariSebs) **calculate. compute**

gabaTleba maT. n cancelling

v (abaTlebs) **cancel** (agr. **-out**)

gageba n understanding

gagzavna, gadacema kavS. n sending

v (agzavnis) **send**

gagleja n disruption, abrupton

v (glejs) **disrupt**

gagluveba (pulsaciis) **n smooth**

v (agluvebs, gluvdeba) **smooth**

gagrZeleba n continuation

v (agrZelebs) **continue**

gadaadgileba, gadanacvleba n shifting; transfer, translocation

v (aadgilebs) translocate

gadazidva n conveyance;

v (gadazidavs) convey

gadakveTa n intersection; intersect

v (kveTs) intersect

gadametagnebuli a overexcited

gadametmuxtva n overcharging

v (gadametmuxtavs, gadametmuxteba) **overcharge**

gadamettvirTva n overload

xangrZlivi g. sustained o.

v (gadamettvirTavs, gadamettvirTeba) **overload, overburden**

gadamerZabva maR. Zab. n overvoilage, overstressing, overtension; voiltage surge, excessive voilage

gadametxureba n overheating, superheting

gadamcemi kavS. n transmitter

gadanacvleba maT. n permutation

gadarTva v (gadarTavs) swich over, commute ix. sakominikaci mowyobilobebi.

gadarTuli a reconnected

gadasatani, portatuli a portable

gadasvla, gardaqmna n transition

v (gadadis) **transit**

gadasrola v (gadaisvris) **throw**

gadatana n transfer

v (gadaaqvs) **transfer**

gadayiraveba amZr. v (yiravdeba, ayiravebs) **capsize**

gadacema n transmission

kbila gadacema gear

konusuri kb. gad. bevel g.

radiogadacema radio tr.

rTuli kb. gad. compound g.

friqciuli g. amZr. slip g.

Sor manZilze gadacema kav. long-distance tr.

Wia g. amZr. screw g.

hidravlikuri g. hydraulic g.

v (gadascems) transmit; (siTbos) **transfer**

gadawva (damcvelis) v (iwvis) **blow, bum-out**

gadawyveta (sakiTxis, problemis) **n solution**

v (wyvets) **solve**

gadaxveva (kvlav daxveva, mag., koWis) v (gadaaxvevs) **rewind**

gadaxra n deflection, declination; manq. (kiloebis) (dacereba) **skeving**

kuTxuri g. angular d.

magnituri g. declination d.

v (ixreba) **deflect, decline**

gadaxureba n superheating

v (gadaxurdeba) **superheat**

gadmoxveva (gragnilis) amZr. v (gadmoaxvevs) unreel; uncoil

gaelveba, elva lightning flash

gaerTianeba n union; (energosistemebis) interconnection

v (aerTianebs) **unifi**

gavarvareba n heating

v (avarvarebs, varvardeba) **heat**

gavarvarebuli a (TeTrad) white-hot; (wiTlad) red-hot

gavla v (gaivlis) pass

gavlena n influence

v (gavlenas axdens) **influence**

gavrceleba n spreading; propagation

bgeris g. propagation of sound

v (vrceldeba, avrcelebs) spread

gazi (airi) n gas; (marwuxi) pincers, tongs

gazifikacia n gasification

gazomva n measurement;

gazomvis zRvari range

v (zomavs) measure

gazrda n rise; augment

v (izrdeba) rise, augment

gazsadeni n gas-line

gaTanabreba, gatoleba n equalization

v (aTanabrebs, utolebs) equalize, equate

gaTboba n heating

v (aTbobs) heat

gaTiSva n disconnection

v (TiSavs) disconnect; uncouple

gaizolireba v (aizolirebs) isolate, insulate

gaizolirebuli a isolated, insulated

gakeTeba, damzadeba v (akeTeb) make

galvanometri gaz. n galvanometer

balistikuri g. ballistic g.

galvanuri a galvanic

galvanuri elementi voltaic cell

galogariTmeba maT. v (alogariTmebs) take logarithm

gamagreba, damyareba n solidification

v (magrdeba, myardeba) solidify

gamarTva vak. n rectification

v (marTavs) rectify. ix. gammarTveli.

gamartiveba n simplification

v (amartivebs) **simplify**

gameoreba n repetition

v (imeorebs) **repeat**

gammaTveli rad. rectifier

boguri g. bridge r.

eleqtrolituri g. chemical r.

eleqtronuli kontaqturi g. electronic r.

eleqtronuli (milakiani) g. valve r.

erTfaza, boguri g. single-phase bridge r.

vercxliswyliani g. mercury-arc r; Cooper-Hevit r.

Tiratoni grid-controlled r.

ignitroni ignitron r; ignition r.

ionuri g., gazotroni discharge tube r.

kaJbadiani g. (deteqtori) silicon r.

kenotroni electron r; thermionic r; vacuum tube r.

kristaluri g. (deteqtori) crystal r; natural r.

kuproqsis g. copper-oxide r.

magnituri g. magnetic r.

mSrali, liTonuri g. contact r; metal r.

orivnaxavarperiodiani g. biphasic r; Graetz r., full0wave r.

rkaluri g. arc r.

samfaza boguri g. three-phase bridge r; double-way r.

seleniani g. selenium r.

tantaliani g. tantalum r.

calnaxavarperiodiani g. half-wave r.

gamTiSi n **disconnector**. ix. sakom. mowyobiloba.

gamogoneba n invention

v (gamoigonebs) **invent**

gamodineba **v** (gamoedineba) **outflow**

gamovlineba **n** **exertion**

v (avlens; iwvevs mag., Zabvas) **exert**

gamoTvla **n** **calculation**

v (gamoiTvlis) **calculate**

gamokleba **n** **subtraction, deduction**

v (aklebs) **subtract, deduct**

gamomgonebeli **n** **inventor**

gamomTvleli _ saangariso manqana **n** **calculator**

gamomrTveli (avtomaturi) **n** **circuit breaker**

gamomrTveli, gadamrTveli **n** **switch**

mTvari **g.** **master s.**

gamomrTveli mowyobiloba **n** **shutdown switch.** ix. sakom. mowyobiloba.

gamomyvani **el.** **gayv.** **n** **take-off**

gamomcdeli, laboranti **n** **tester**

gamonaklisi **n** **exception**

gamorTva (datvirTvis, denis) **n** **switch-ing-off**

iZulebiTi gamorTva **en.** **sist. load shed**

v (gamorTavs) **cut, break**

gamorTulia **off**

gamosaxva **v** (gamosaxavs) **express; image**

gamosaxuleba **maT.** **n** **expression; image**

algebruli **g.** **algebraic e.**

gamosxiveba **n** **radiation**

infrawiTeli **g.** **infra-red r.**

rentgenuli **g.** **x- radiation r.**

ultraiisferi **g.** **ultra-violet r.**

v (gamoasxivebs) **radiate**

gamoyeneba **n** application, employment, use, utilization

v apply , employ, use, utilize

gamoyvana (formulis) maT. v (gamohyavs) deduse

gamoyvanili (boloebis Sesaxeb) a brough out

gamoSveba (produqciis) v (uSvebs) tum out

gamocda (Semowmeba) n testing;

arCeviT g. persent t.

garRrevaze g. manq. breacdown t.

gaxurebaze g. manq. trans. temperature t.

dangrevamde g. breacdown t.

datvirTviT g. load t.

dautvirTavad g. (uqm svlaze) g. manq. noload t, nunning-light t.

daZvelebaze g. aging t.

izolatorebis g. maRali ZabviT gadafarebaze flash over, spark-over t.

laboratoriuli g. laboratory t.

margi qmedebis koeficientis ganmsazRvreli g. efficiency t.

maRali ZabviT g. kab. manq. high-voltage t.

mokled SerTvis cda manq. short circuit t.

mwarmoeblurobaze g. efficiency t.

sastendo g. bench t.

saqarxno g. factory t.

transformaciis koeficientis dasadgeni g. ratio t.

cveTaze g. attrition t.

xangrZlivi g. long-lerm t.

gamosacdeli nimuSi test piece, test specimen.

gamosacdeli stendi test-bed, test-stand.

gamocdis reJimi test-run.

gamoZaxeba (telefoniT, zariT) n ring.

gamoWedva n swaging

(Wedavs, cxlad) **swage**.

gamravleba maT. **n multiplication**

v (amravlebs) **multiply**

gamtari **n conductor** ix. sadeni.

gamtaroba **n** (term.) **conductance**; (fiz. movl.) **conduction**; (fiz. Tviseba) **conductivity**.

anodis g. anode c.

aqturi g. **conductance** c.

badis g. **grid** c.

gamosavali g. **output** c.

gaJonvis g. **leakage** c.

dieleqtrikis g. **dielectric** c.

zedapiruli g. **surface** c.

kuTri g. **specific** c., **conductivity** c.

magnituri g. **magnetic** c.

reaqtiuli g. **susceptance** c. (warmoebuli terminebi ix. reaqtiuli gamtaroba)

sruli g. (warmoebuli terminebi ix. reaqtiuli gamtaroba).

Sesavali gamtaroba g. **input** c.

gamtarunarianoba **n carrying capacity**.

gamyofi maT. **n divider, divisor**.

saerTo g. **common** d.

saerTo udidesi g. **greatest common**.

gamZle a druable (konstruqcia) **robust**.

gamZleoba (masalis) **n endurance, strength**. ix. masalaTa gamZleoba.

gamWvirvale a **transparent**.

gamWvirvaleoba **n transparency**.

gamWoli a **through**.

ganaTeba **n lighting, illumination**.

avariuli g. **emergency** i.

v (anaTeb, anTeb, inTeba) **light, illuminate.**

ganayofi maT. **n quotient.**

ganawileba n **distribution.**

datvirTvis g. **load d.**

v (anawilebs) **distribute.**

ganawilebuli a **distributed.**

ganaxleba n **renewal.**

v (aaxlebs) **renew, renovate.**

gangaSi, gangaSis signali n **alarm.**

ganviTareba v **development**

(aviTarebs, viTardeba) **develop.**

ganzidva mag., **repulsion**

v (ganizidavs) **repel.**

ganzogadeba n **generalization**

v (ganazogadebs, azogadebs) **generalize.**

ganzomileba n **demision.**

ganiaveba, haeris gawmenda n **ventilation.**

v (aniavebs) **ventilate.**

ganivi a **lateral, cross.**

ganivkveTi n **cross-section, section.**

ganmagniteba magn. n **demagnetization; degaussing.**

v (ganamagnitebs) **demagnetize.**

ganmarteba n **definition.** v (ganmartavs) **define.**

ganmeorebadi a **recurrent.**

ganmmuxtveli maR. Z. n **disharger, suppressor, arrester; discharge a.**

Tiritiani g. thirite d (a).

rqovani g. horn d (a).

ganmuxtva ak. n **desharge.**

aperioduli g. rad. **dead-beat.**

myisieri g. **abrupt d.**

rxeviT g. **oscillating d.**

fuJevadi g. **glow d.**

v (ganmuxtavs, ganimuxteba) **desharge.**

ganrTva n disconnection, opening, unlocking.

wredis g. **open-circuiting.**

v (ganrTavs) **open, intercept, disconnect, unlock.**

ganrigi, cxrili (gakveTilebisa, leqciebisa) **n timetable.**

ganrCilva n unsolder.

v (ganrCilavs) **unsolder.**

gansazRvra n definition.

v (gansazRvravs) **define.**

gansakuTrebulad ad particularly,specially.

gansakuTrebuli a particular, special, singular, specific.

gansxvaveba n difference.

v (ganasxvavebs) **differe.**

gansxvavebuli different.

gantvirTva n unloading.

v (gantvirTavs) **unload.**

gantoleba maT. **equation.**

bikvadratuli g. **biquadratic e.**

diferencialuri g. **differential e.**

kerZowarmoebulebiani **diferencialuri g.** partial differential e.

kvadratuli g. **quadratic e;**

wrfivi g. **linear e, simple e.**

gantolebaTa sistema simultaneous e.s.

gantolebis **dakmayofileba** satisfy an equation.

gantolebis marcxena nawili (mxare) **left (first) number.**

gantolebis marjvena nawili (mxare) **right (second) number.**

ganusazRvreli a undefined.

ganuyofeli (unaSTod) maT. **a indivisible, inseparable.**

ganfeniloba n spread.

ganStoeba n branching, ramification.

orad ganStoeba (gantotva) **bifurcation.**

v (ganStovdeba) **ramify, branch, tap, tap-off**

(orad ganStovdeba) **bifurcate.**

ganWolva (ZalTa wirebis Sesaxeb)

v (ganWolavs) **thread.**

ganxilva n consideration.

v (ganxilavs) **consider, deal.**

ganxorcieleba n realization.

v (ganaxorcielebs, axorcielebs) **realize.**

gaormageba, gaorkeceba n doubling.

v (aormagebs) **double.**

gaJonva n leakage.

v (Jonavs) **leak.**

gaJRenTa, gajereba n saturation.

v (iJRinTeba, JRenTavs) **saturate.**

gardamavali a transient.

gardamavali procesi transient.

g. p. avariis an mokle CarTvis dros fault t.

g. p. induqciurobian da tevadobian wredSi double-energy t.

g. p. induqciurobian an tevadobian wredSi single-energy t.

g. p. CarTvisas initiation t.

aperioduli g. p. logarithmic t.

meqanikuri g. p. amZr. **motional** t.

milevadi g. p. **sibsidence** t.

relaqsaciuri g. p. **relaxation** t.

gardamqmneli n **transducer, convertor.**

gardatexa n **refraction, diffraction.**

v (gardatexs, gardatydeba) **refract, diffract.**

gardaqmna n **conversion.**

v (gardaqmnis, gardaiqmneba) **convert.**

gare, gareTa a **external, outer.**

garemo n **environment, medium, ambience.**

erTgvarovani g. **homogenous** m.

garemomcveli a **ambient.**

garsacmi n **case.**

garRveva n **rupture, breakdown.**

v (irRveva, arRvevs) **n rupture.**

gasamkeceba n **tripling.**

v (asamkecebs, samkecdeba) **triple.**

gasayofi maT. **n dividend.**

gasinjva, gamocda n **proof, testing.**

v (sinjavs) **test.**

gasworeba n **correction.**

v (asworebs) **correct.**

gatareba v (atarebs) **conduct, carry.**

gatoleba v (utoldeba, utolebs) **equalize.**

gauzolirebuli a **bare, uninsulated.**

gaumtari a **non-conducting; impenetrable; impervious.**

gaumjobeseba

v (aumjobesebs) **improve.**

gauJRenTavi a unsaturated.

gausi n gauss.

gauqmeba v (auqmebs) cancel out.

gauwonasworebeli a out-of-balance, unbalanced.

gafantva n dissipation.

v (fantavs, ifanteba) **dissipate**.

gafarToeba n expansion, enlargement.

v (faTovdeba, afarToebs) **expand, enlarge**.

gaformeba, formis micema v (formas aZlevs) **shape**.

gafrTxileba rad. n warning.

v (afrTxilebs) **warn**.

gaqaneba (Zravasi) n running away.

gaqroba, nulisken miswrafeba v (qreba) vanish.

gaSifvra v (Sifravs) decipher.

gaSla rad. tel. v (Slis) scan.

gamSeli mowyobiloba rad. tel. n scanner.

gayvaniloba n wiring.

daxuruli g. buried w.

Ria g. open w.

Siga g. interior w.

gayofa maT. n division

v (yofs, iyofa) **divide**.

gayofadi a divisible.

gaCereba el w. n stop (tramvais) **stopage**.

v (Cerdeba, aCerebs) **stop**.

gaCumeba, xmauris dayuCeba n silencing.

gacvla-gamocvla (mag., energiis) n interchange.

energiis g.-g. power i.

gaZliereba n **ampification, intensification, multiflication.**

v (aZlierebs, Zlierdeba) **ampfy, intensify, multifly.**

denis g. current a (m).

simZlavris g. power (energy) a.

Zabvis g. voltage a.

gawarmoeba maT. n derivation.

v (awarmoebs) **derive.**

gawmenda, gasufTaveba n refinement.

v (wmends) **refine**

gawonasworeba n equlibration.

v (awonasworebs) **equilibrate.**

gawyveta n **abruption (xazis) breaking, breakage.**

v (wyvets, wydeba) **break.**

gaWimva n **extension, expansion.**

v (Wimavs, iWimeba) **extend, stretch.**

gaWedva n **jam.**

v (Wedavs, iWedeba) **jam.**

gaWuWyianeba n **contamination.**

v (aWuWyianebs) **contaminate.**

gaxisteba, gauxeSeba v (xistdeba, uxeSdeba, axisteb, auxeSebs) **stiffen.**

gaxleCa fiz. **fission.**

v (xleCs, ixliCeba) **fission, split.**

gaxleCili, gapobili a **split.**

gaxsna, gaReba v (xsnis, aRebs) **open.**

gajereba, gaJRenTva n **saturation, impregnation.**

v (ajerebs, jerdeba) **saturate, impregnate.**

gajerebuli, gaJRenTili a **saturated.**

gegma n **plan, design.**

gemi ship.

generatori n generator.

elektrostatikuri g. electrostatic g.

elektruli g. electrical g.

TviTagznebiani g. dynamo g.

mravalfaza g. poliphase g.

mudmivi denis g. direct-current g.

orTqlis g. steam g.

samfaza g. three-phase g.

sinqronuli g. synchronous g; altemator g.

cvladi denis g. altermating-current g.

generireba n generation.

v (agenerirebs) generate.

geoTermuli a geothermal.

geometria n geometry.

mxazvelobiTi g. descriptive g; plane.

geometriuli a geometric(al).

saSualo geometriuli geometrical mean.

getinaqsi micarta.

gverdi n (wignisa) page; maT. side., arm.

sakuTxedis g. side of a triangle.

gvirgvini maR. Z. n corona.

gza n path, way.

glinva (liTonis) n rolling

v (glinavs) roll.

gluvi a even, smooth.

gogirdmJava qim. oil of vitriol.

gorgali (mavTulis) n bundle.

gorgolaWi (blokisa) **n** sheave.

gorva n rolling

v (goravs) **roll**.

gofrièrebuli n corrugated.

gragnilTaSorisi manq. transf. **a** interwinding.

gragnili manq. transf. **a** interwinding.

agznebis g. exciting w., field w.

amuSavebis g. starting w.

bayayuri g. frog-leg w.

dabali Zabvis g. low-voltage w.

damatebiTi polusebis g. interpole w.

denis g. current w.

dolisebri g. drum w.

eleqtromagnitis g. magnet w.

kompaunduri g. compound w.

makomutirebeli g. commutating w.

mamSvidebeli g. (amortizatori) **amortisseur** w.

marTvis g. manq.-reg. **control** w.

martivi (calZala) **unifilar** w.

maRali Zabvis g. high-volage w.

meoreuli g. transf. **secondary** w.

mesameuli g. transf. **tertiary** w.

mimdevrobiTi, seriesuli g. series w.

mrvalfaza g. poliphase w.

orZala g. bifilar w.

rotoris g. manq. **secondary** w.

sakompensacio g. compensating w.

samuSao g. working w.

statoris g. manq. **primary** w.

paraleluri, Sunturi g. parallel w.

pirveladi g. primary w.

samfaza g. three-phase w.

Rerosebri g. bar w.

Ruzis g. armature w.

yulfuri g. lap w.

ciyvis galia (mokled SeerTebuli g.) **squir-relsage** w.

Zabvis, Sunturi g. shunt w.

sagragnile Carxi winding machine.

gradienti fiz. n gradient;

potencialis g. potential g.

gravitacia fiz. n gravitation.

grami n gram, gramme.

grafiki n graph.

grafikuli a graphi(cal).

grafiti n graphite; plumbago.

grexa kab. n twisting; torsion.

v (grexs, igrixeba) **twist**.

grZeli a long.

grZnoba n sense.

gudroni n tar.

gulari n core.

eleqtromagnitis g. magnet c.

rotoris g. rotor c.

transformatoris g. transfomer c.

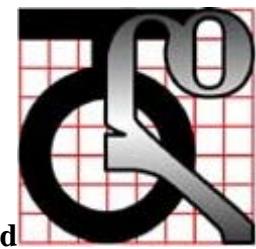
feritis g. ferite c.

furclovani g. laminated c.

Ruzis g. armature c.

„haeris” g. air c.

gudariani a cored.

dabali a low

dabalenergetikuli a low-energy

dabalsimZlavriani a low-pover

dabreca n warp

v (ibriceba) **warp**

dagegmva n planning

v (gegmavs) **plan**

dagvianeba n delay

v (agvianebs) **delay**

dagrexa kab. n twisitng

v (grexs, igrixeba) **twist**

dagroveba n accumulation; (Senaxva signalebisa)tel. storage.

v (agrovebs, grovdeba) **accumulate, store.**

dadableba v (adablebs, dabldeba) step down

dadgma, dayeneba n installation, mounting.

v (dgams, ayenebs) **install, set.**

dadebiTi a positive.

daekraneba a screening.

v (aekranebs) **screen**

daekranebuli a shielded.

davaleba, gakveTili n task.

dazianeba n fault, failure, damage, injure.

dazianebuli a faulted.

daTvaliereba n inspection.

dainduqcieba n inducing.

v (ainduqciebs) **induce**.

dainduqciebuli a induced.

dakalibreba n calibration.

v (akalibrebs) **calibrate**.

dakvirveba n observation.

v (akvirdeba) **observe**.

damagniteba n magnetizarion.

v (amagnitebs, magnitdeba) **magnetize**.

damagnitebadi a magnetisable.

damalva, dafarva n concealment.

v (malavs) **conceal**

damamtkicebeli a proof.

damatebiTi a additional.

damaxinjeba a distortion.

amplituduri d. amplitude d.

arawrfivi d. nonlinear d.

talRis d. wave d.

fazuri d. delay d, phase d.

v (amaxinjebs) **distort**.

damaxinjebuli a distorted.

damkvirvebeli n observer.

damokidebuleba n relationship, dependance.

v (damokidebulia) **relate, depend**.

damoukidebelagznebadi manq. a separately-exited.

damoukidebeli a independent.

damoukidebeli cyladi maT. independent variable.

damoukidebloba n independence.

damproeqtebeli n designer.

damtkiceba, dasabuTeba n proof.

v (amtkebs) prove.

damuxruWeba amZr. n breaking.

v (amuxruWebs) brake.

damuxtva n charging.

xelaxali damuxtva recharge.

v (muxtavs, imuxteba) charge.

(xelaxla imuxteba, muxtavs) recharge.

damyarebuli a steady.

damSvidebuli a at rest.

damxmare a accessory, auxiliary.

danadgari n installation.

danakargi n loss.

danakargebi grigalur denebze eddycurrent l-s.

damatebiTi d-ebi added l-s.

dielqtrikuli d. dielectric l.

energiis d. loss of energy l.

meqanikuri d. mechanical l.

mcire d. low l.

rkinaSi d. iron l.

spilenZSi d. copper l.

uqmi svlis d. no-load l.

xazSi d. line l.

jamuri d-ebi total l-s.

histerezisze d. **histeresis** l.

danaklisi, **nakleboba** n **shortage**.

danarCeni a **rest**.

danjRreuli, **moSvebuli** (meqanizmi) a **slack**.

daprogrameba n **programming**.

v (aprogramebs, programas adgens) **program(me)**.

daproeqteba n **plannig**.

v (aproeqtebs) **plane**.

darbazi n **room**.

samanqano d. **engine r**.

dargi (mecnierebisa) **n field**.

dariSxana nax. g., qim. **n arsenic**.

dartyma n **strike, stroke** (uecari datvirTvisas) **jerk, shock** (dajaxeba) **thrust, kick; beat**.

darCilva n **seal**.

v (rCilavs) **seal**.

darwmuneba v (arwmunebs) **convince**

dasabuTeba n **justification**.

v (asabuTeb) **justify**.

dasakeci a **collapsible**.

dasaSvebi a **admissible**.

daseqcieba (ubnebis) **n sectioning**.

daskvna n **conclusion**.

v (askvnis) **conclude**.

dasta, paketi n **stack**.

datvirTva n **load**.

aqturi d. **real l; resistive l;**

dasaSvebi d. **admissible l; permissible l**.

induqciuri d. **inductive l**.

maqsimaluri d. maximum l.

pikuri d. peak l.

reaqtiuli d. reactive l.

sasargeblo d. actual, useful l.

tevadobiTi d. capacitive l.

SeTanxmebuli d. matched l.

Warbi d. excessive l.

v (tvirTavs) **load (up)**.

datvirTuli a loaded.

datvifvra, daStampva n stamping.

v (tvifravs) **stamp**.

datvifruli, daStampuli a stamped.

dauzianebeli, mTeli a intact.

daumaxinjebeli a undistorted.

dautvirTavi a non-loaded.

dafa n board.

manawilebeli d. distribution b.

saklaso d. black-board b.

sakomutacio d. switch b.

samarTi d. control b.

dafarva n coating.

v (faravs) **coat**.

daRi. ix. beWedi

dayvana maT. reduction.

v (dahyavs) **reduce**.

dayvanili a referred, reduced.

dayovneba v (ayovnebs) **delay**.

drois dayovneba time d.

daSveba (varaudi) **n assumption, proposition;**

v (dauSvebs) **assume, propose, suppose;** (nebas rTavs, uSvebs) **permit, admit.**

daSla (mowyobilobis, konstruqciis) **n dismantling.** maT. (vektoris Semdgenebad) **resolution;** fiz. (gaxleCa) **fission.**

v (Slis) **fission.**

daSlili a knocked down.

daSorebuli a remote.

daStrixuli a crosshatched.

daSuntva **n by-passing.** (damokleba) **short out.**

daSuntuli a by-passed.

dacalkeveba, separacia **n separation.**

dacereba (kiloebis) ix. gadaxra.

dacva **n protection, preservation.**

v (icavs) **guard, preserve, protect.**

gadamettvirTvisagan d. overload.

daculi manq. a protected.

daZabuloba **n strength.**

eleqtruli velis d. electric i. (str.).

velis d. field.

magnituri velis d. magnetic i. (str.)

daZveleba **n aging.**

daweva. ix. dadableba.

dawyeba **n starting.**

v (iwyebi, iwyeba) **start.**

daWimva, daWimuloba **n strain, tension.**

v (Wimavs, iWimeba) **stretch**

Rvedis daWimva belt ten.

daxarisxeba **n grading.**

v (axarisxebs) **grade.**

daxveva n winding.

v (axvevs) wind, reel.

daxmareba n aid.

pirveli (saswrafo) d. first a.

v (exmareba) aid.

daxra n inclination (daxrilobis kuTxis tangensi) slope.

v (xris, ixreba) incline.

daxriloba vak. n steepness;

(eleqtronmilakis maxasiaTebeli) transconductance.

dajaxeba n collision v (ejaxeba) collide.

dgari manq. n yoke.

dguSi n piston.

dedamiwa n earth.

demontaJi. ix. daSla.

dempferi, amortizatori n damper.

eleqtromagnituri d. electromagnetic d.

zeTiani (siTxiani) d. liquid d.

inerciuli d. inertia d.

deni n current.

agznebis d. excitng c.

amuSavebis d. starting c.

anodis d. anode c., plate c.

aqtuuri d. active c., wattful c.

badis d. grid c.

gamarTuli d. rectified c.

gamtarobis d. conduction c.

ganStoebuli d. branch c.

gaJonvis d. leakage c., loss c.

gaJRenTvis d. saturation c.
gardamavali d. transient c.
grigaluri d-ebi eddy c.-s, whirling c.-s.
dazianebis d. failure c., fault c.
dainduqciebuli d. induced c.
damamagnitebeli d. transf. exciting c.
damuxtvis d. charging c.
damyarebuli reJimis d. steady c.
eleqtruli d. electric c.
varvaris d. filament c.
zedeni excess c., overcurrent.
induqciuri d. inductive c.
kaTodis d. cathode c.
konveqciis d. convection c.
maqsimaluri d. maximum c.
maRali sixSiris d-ebi high-frequency c.-s.
maRali Zabvis d. high-tension c.
meoreuli d. secondary c.
mzidi sixSiris d. carrier c.
milakis d. cathode c.
minimaluri d. minimum c.
mokled SerTvis d. short-circuit c.
moxetiale d-ebi stray c.-s.
mravalfaza d. rotary c., rotatory c.
mudmivi d. continuous c., direct c.
mudmivi sididis d. constant c.
muSa d. operating c.
mfeTqari (pulsirebuli) pusating c.
normaluri d. normal c.

neitraluri sadenis d. neutral c.

parazituli d-ebi parasitic c.-s.

perioduli d. periodic c.

pirveladi d. primary c.

reaqtiuli d. reactive c., idle c., wattless c.

rxevadi d. oscillating c.

samrewvelo sixSiris d. power c.

sinusoiduri d. sinusoidal c.

sinusoiduri d. kopleqsur formaSi complex sinusoidal c., vector c.

susti d. weak c., light c.

tevadobiTi d. capacitance c., capacity c., condensance c., permittance c.

ukudeni back c., reverce c.

uqmi svlis d. no-load., open-circuit c.

fiqtiuri d. fictitious c.

Ruzis d. armature c.

SeuRlebuli cvladi d. conjugate c.

(faziT) CamorCenili d. lagging c.

cvladi d. alternate c., alternating c.

Zlieri d. heavy c.

wanacylebis d. fiz. displacement c.

wanacylebis d. vak. bias c.

(faziT) winswrebuli d. leading c.

wrfivi d. linear c.

harmoniuli (sinusoiduri) d. harmonic c.

denis biZgi current rush.

denis gavla passage of current.

denis gaJonva current leakage.

denis simkvriive current density.

denis Zala (sidide) current strength, strength of current.

denis wyaro current supply.

deniani a current-carrying.

denis gatareba v carry a current.

denis CarTva, miwodeba energize.

derivacia n derivation.

detali n detail.

determinanti maT. n determinant.

deteqtori rad. n detector.

dioduri d. diode d.

kontaqturi d. contact d.

kristaluri d. crystal d.

magnituri d. magnetic d.

defeqti n defect.

defeqtiani a defective.

defeqtoskopi n defectoscope.

deficiti n deficiency.

deformacia n deformation, distortion.

plastikuri d. plastic d.

v (deformirdeba) deform.

decibeli n decibel.

diagonali maT. n diagonal.

diagrama n diagram, plot.

vektoruli d. vector d.

vektoruli d. marTkuTxa koordinatebSi clock-phase d.

vektoruli d. polarul koordinatebSi polar-phase d.

wriuli d. circle d.

wriuli vektoruli d. clock d.

diamagnetizmi n diamagnetism.

diamagnituri a diamagnetic.

diametri maT. n diametr.

diametruli a diametric (al).

diapazoni rad. n band, range

bgeriT_i sixSireebis d. audio b.

video sixSireebis d. video b.

mokletalRebiani d. skip b.

siCaqareTa d. frequency b.

diapazonis gafarToeba range extension.

dieleqtriki n dielectric.

dieleqtrikuli a dielectric.

dieleqtrikuli SeRwevadoba n permittivity.

divergencia n divergence.

dizeli n diesel.

dizelis sawvavi diesel oil.

dinamika mecn. n dynamics.

dinamikuri a dynamic.

dinamo manq. n dynamo.

dineba n stream.

diodi vak. n diode.

dipoli fiz. n dipole.

magnituri d. magnetic d.

disko n disk.

diskretuli a discrete.

diskriminanti maT. discriminant.

distancia n distance.

distanciuri a remote.

diferenciali maT. n differential.

diferencialuri a differential.

diferencialuri aRricxva maT.

diferencireba maT. differential calculus.

diqtori rad. speaker.

dnoba n thaw

v (dneba, adnobs) **thaw, melt.**

dnobadi mavTuli, firfita n fuselement.

dnobadi mcveli n fuse.

domkrati mont. **n** jack.

berketiani d. lever.

hidravlikuri d. hydraulic.

domkratiT aweva v jack.

done n level; altitude.

donori (naxevargamtari Warbi eleqtronebiT) **n** donor.

donoruli minarevi donor impurity.

drekadi a springy.

drekadoba n springiness.

dro n time

gardamavali procesis d. transient t.

moqmdebis d. time of operation.

mocemuli d. preset.

„droiTi gradusebi” „time degrees”.

droiTi dayovneba time delay.

drois dayovnebiani a. timed.

drois moniSvna (saaTis dayeneba swor droze) **timing.**

droSi CamorCena time lag.

droebiTi a temporary.

etroseli n throttle.

dualuri a dual.

duimi (25, 4 mm) n inch.

duRili n boiling.

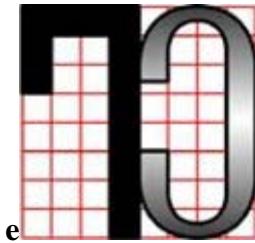
v (duRs) boil

duReba v (aduRebs) boil

dRe n day.

dRis sinaTle daylight.

dRis xelovnuri sinaTle artificial d.l.

eboniti n ebonite, hard rubber.

egreTwodebuli so-called.

ekvivalenti n equivalent.

ekvivalenturi a equivalent.

ekonomika mecn. economics.

ekonomikuri, ekonomiuri a economical.

ekrani n screen.

magnituri e. magnetic c.

saproeqcio e. projection c.

feradi e. tel. colour-piture.

ekranireba n screening.

elementaruli a elementary

elementi n element ak. cel

galvanuri e. galvanic s.

mgrZnobiare e. gaz. sensitive e.

saxurebeli e. heat e.

eleqtrikosi n electrican.

eleqtrofikacia n electricity.

eleqtroba n electricity.

atmosferuli e. atmosphertic e.

eleqtrogamtaroba (wredisa) **n** continuity

eleqtrogayvaniloba. **n** wiring. ix. gayvaniloba.

eleqtrodi n electrode.

naxSiris e. carbon e.

SemduRebeli e. weling e.

eleqtrodinamika mecn. **n** electrodynamics.

eleqtrodinamikuri a electrodynamic.

eleqtroTermia mecn. **n** electrothermics.

eletrolizi n electrolysis.

eleqtrolizis abazana pot.

eleqtroliti n electrolyte.

eleqtrolituri a electrolytic.

eletromagniti n electromsgnet.

nalisebri e.m. horseshoe e.

Reroeleqtromagniti bar e.

eleqtromagnetizmi n electromagnetism.

eleqtromagnituri a electromagnetic.

eleqtromamoZravebeli Zala (e. m. Z.). **n** electromotive force.

modebuli e. m. Z. impressed e. m. f.

perioduli e. m. Z. periodical e. m. f.

pulsirebuli e. m. Z. pulsating e. m. f.

rxevadi e. m. Z. oscillating e. m. f.

uku e. m. Z. back e. m. f.

cvladi e. m. Z. alternating e. m. f.

eleqtrometri saz. n **electrometer**.

eleqtromeqanika mecn. n **electromechanics**.

eleqtromarageba n power supply.

eleqtromontiori ix. eleqtrikosi.

eleqtromricxveli n **electric meter**.

eleqtronabula n bulb. ix. naTura

eleqtronvolti fiz. n **electron-volt**.

eleqtroni n **electron**.

eleqtronebis nakadi n **electron avalanche**.

eleqtronika mecn. n **electronics**.

samrewvelo e. **industrial** e.

eleqtronmilaki n valve, tube.

ganmuxvis em. vak. **dicharge** v.

deteqtori em. **detecting** v.

(vakuumuri) em. **vacuum** v.

oreleqtrodiani em. **diodi** two-electrode v.

oTxeleqtrodiani em. **four-electrode** v.

sameleqtrodiani em. **triodi** three-electrode v.

xuTeleqtrodiani em. **pentodi** pertode v.

eleqtronuli a **electronic**.

eleqtronuli milaki n **electronic valve**. ix. eleqtronmilaki.

eleqtronuli sxivi. **electron-beam**.

eleqtrosadguri n **powerhouse, power plant, power station, electric station**.

avtomaturi hesi distanciuri marTviT.

avtomaturi e. s. distanciuri marTviT automatic unattended hydroelectric st.

atomuri e. s. **atomic power st.**

atomuri Tbo e. s. **nuclear steam st.**

eleqtrosadguri generating st.

Tboeleqtro s. thermal st.

pikuri e.s. peak-load electric st.

qaris e. s. wind-driven power plant.

Zaluri e. s. elsadguri power st.

eleqtrostatika mecn. n electrostatics.

eleqtrostatikuri a electrostatic.

eleqtroteqnika mecn. n electrical engineering., electrical technology, electro-techniques.

eleqtroteqnikosi ix. eleqtrikosi.

eleqtroteqnikuri a electrical.

eleqtroqimia n electrochemistry.

eleqtrulad dadebiTi a electropositive.

eleqtrulad uaryofiTi a electronegative.

eleqtruli electric.

eleqtruli amZravi electric drive.

eleqtruli gamtaroba electric conductance. ix. gamtaroba.

eleqtruli gamxurebeli electric heater.

eleqtruli generatori electric generator. ix. generatori.

eleqtruli deni electric current. ix. deni.

eleqtruli induqcia electric induction. ix. induqcia.

eleqtruli kontaqti electric contact.

eleqtruli muxti electric charge. ix. muxti.

eleqtruli simtkice electric strength.

eleqtruli sqema circuitry.

eleqtruli tevadoba

eleqtruli farani electric capacity.

eleqtruli filtri electric filter.

eleqtruli qseli electric network. ix. qseli.

eleqtruli Zrava electric motor. ix. Zrava.

eleqtruli winaRoba electric resistance. ix. winaRoba.

eleqtruli wredi electric circuit. ix. wredi.

elva, mexi n lightning.

mexis dacema lightning bolt.

elvareba n brilliance.

elmavali el. wev. n locomotive.

elifsi maT. n ellipse.

emisia vak. n emission.

eleqtronuli e. electron e.

emiteri nax. g. n emitter.

empiriuli maT. a empirical.

energetika n power engineering.

energetikuli a energetic.

enegetikuli balansi energy balance.

energetikuli done energy level.

energia n energy.

atomuri e. atomic e.

bgeris e. sound e.

birTvuli e. nuclear e.

gamoTavisuflebuli e. released e.

dabrunebuli (rekuperaciis) e. restored e.

dagrovili e. stored e.

eleqtromagnituri e. electromagnetic e.

Tavisufali e. free e.

Tburi e. thermal e.

kinetikuri e. kinetic e.

meqanikuri e. mechanical e.

potencialuri e. potential e.

sxivuri e. radiant e.

qaris e. wind e.

qimiuri e. chemical e.

Sinagani e. internal e.

hidravlikuri e. hydraulic e.

energiis miwodeba energizing. v energize

energiis mricxveli saz. n energy meter.

energiis moparva Jarg. tap a wire.

energiis Senaxva conservation.

energiis STanTqma energy absorption.

energomomareba powering.

erTad ad togheter.

erTaderTi, erTeuli, cali single.

erTarxiani kav. a single-channel.

erTganzomilebiani a one-dimensional.

erTgvarovani a uniform.

erTgvarovnad ad uniformly.

erTgvarovneba n uniformity.

erTdroulad ad simultaneously.

erTdrouli a simultaneous.

erTdrouloba n simultanetly.

erTeuli gaz. n unit.

absoluturi e-ebi absolute u-s.

eleqtromagnituri sistemebis e-ebi electromagnetic u-s.

eleqtrostatikuri sistemebis e-ebi electrostatic u-s.

informaciis erTeulebi Tvlis orobiT sistemaSi binary u-s.

magnituri e-ebi magnetic u-s.

meqanikuri e-ebi mechanical u-s.

ZiriTadi e-ebi fundamental u-s.

warmoebuli e-ebi derived u-s.

erTiani, erTi maT. unity.

erTkaskadiani a single-stage.

erTkonturiani a single circuit.

erTmaneTis momdevno a successive.

erTmxrivi a one-sided.

erTmxriv mimarTuli equidirectional.

erTnairad adv similarly.

erToblioba n totality; aggregate.

erTpolusiani a unipolar.

erTsafexuriani ix. erTkaskadiani.

erTfaza a single-phase, one-phase.

erstedi faz. n oersted.

ese igi e. i. (<_ ese igi ars) id est.

eskizi n sketch.

eqvsfaza a six-phase.

eqo n echo.

eqsperimenti n experiment.

eqsperimentireba n experimentation.

eqsperimentuli a experimental.

eqspluatacia n exploatation; manq. service.

v (eqspluatacias uwevs) exploit.

eqspluataciis pirobebi) service conditions.

esqtremaluri sidideebi n extremes.

eqstremumi maT. n extreme.

eqshausteri, Semwovi ventilatori n vacuum fan.

efeqti n effect.

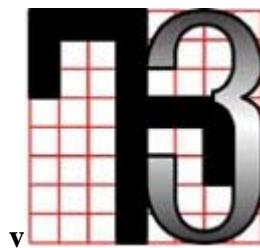
zedapiruli e. skin e., Kelvin e.

narCeni magnetizmis e. residual e.

holis e. Hall e.

efeqturi, moqmedi a effective.

efeqturoba n efficiency.

valentoba qim. n valency.

vakuumi n vacuum.

vakummuxruWi n vacuum brake.

vargisoba n quality-factor, Q-factor.

vardna (mag., Zabvis), **Semcireba n** drop, fall.

aqturi Zabvis v. voltage d., resistance d.

omuri Z. v. ohmic d.

reaqtiuli Z. v. reactive d.

Zabvis v. voltage d.

Zabvis v. xazSi line d.

temperaturis v. fall of temperature.

v (vardeba, mcirdeba) **drop, fall.**

varvari n glow.

varvaris naTura iSv. glow-lamp, filament, lamp, incandescent lamp.

varvaris Zafi filament.

v (varvarebs) **glow.**

vari (voltamperreaqtiuli) gaz. **var.**

variometri n variometer.

varsaaTi gaz. **n** var-hour.

varskvlava niSnaki (aRniSvnisas), **n** asterisk.

varskvlavi grag. **n** star, wye.

vati gaz. **n** vatt.

vatmetri gaz. **n** vatmeter.

reaqtiuli v. vatmeter.

vatsaaTi gaz. **n** var-hour.

veberi gaz. **n** weber.

veli **n** filed.

araerTgvarovani v. non-unifrom f.

gamosxivebis v. radiation f.

ganivi v. cross f.

ganmamagnitebeli v. degaussing f.

gravitaciuli v. gravitational f.

grigaluri v. circuital f. rotational f.

grZivi v. longitudinal f.

damamuxruWebeli v. retarding f.

dedamiwis magnituri v. terrestrial magnetic f., geomagnetic f.

eleqtromagnituri v. electromagnetic f.

eleqtrostatikuri v. electrostatic f.

eleqtruli v. electric f.

erTgvarovani v. uniform f.

veqtoruli v. vectorial f.

magnituri v. magnetic f.

mbrunavi, wriuli v. circular f.

mTavari v. main f.

msrboli v. travelling f.

rxevadi v. oscillating f.

skalaruli v. scalar f.

sinusoiduri v. sinusoidal f.

solenoiduri v. solenoidal f.

stacionaruli v. constant f.

susti v. weal f.

fantvis, gaJonvis v. leakage f.

wriuli, mbrunavi magnituri v. pure rotating magnetic f.

ventilatori n fan.

ventilacia n ventilation.

ventilirebuli a ventilated.

vertikali n vertical.

vertikaluri a vertical.

vercxliswyali n mercury, quicksilver.

veqtori n vector.

veqtorebis Sekreba vectorial summation.

vektoruli namravli vector product.

vibratori n vibrator.

vibracia n vibration.

v (vibrireb, irxeva) vibrate.

vibromdgradi a shockproof.

vizualuri a visual.

vizualuri dakvirveba visual examination.

vizualuri Sefaseba visual estimate.

viwro a narrow.

voltamperi gaz. n voltampere.

voltamperebi n voltamperes.

aqtiuri v.a.-ebi, vatebi active v. a.-s.

reaqtiuli v. a.-ebi reactive v. a.-s.

volti gaz. n volt.

voltmetri gaz. **n voltmeter.** ix. xelsawyo.

eleqtromagnituri v. soft-iron-vane v.

eleqtronuli v. electronic v., vacuum tube v.

eleqtrostatikuri v. electrostatic v.

Tburi v. hot wire v.

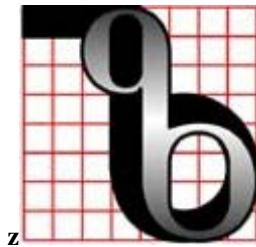
induqciuri v. induction v.

cifruli v. digital v.

volfram n tungsten.

vulkanizacia n vulcanization.

vulkanizebuli a rubberized.

zadi, defeqti n fault.

zadiani, defeqtiani a faulty.

zambara n spring.

mawonasworebeli z. gaz. **balanse** s., compensating s

saaTis z. clock s., watch s.

spiraluri z. coiled s., spiral s.

ukuqmedi z. restoring s.

zambariani a springy.

zari n bell.

zebgeriT a ultrasonic.

zegamtaroba n superconductivity.

zedda a top.

zedamxedveloba, kontroli n supervision.

zedapiri n surface.

badis denis z. grid-current s.

gaJonvis z. leakage s.

gaxurebis z. heating s.

ekvipotenciuri z. equipotential s.

ekvifazuri z. equiphase s.

sakontaqto z. contac s.

sinaTlemgrZnobiare z. photosensitive s.

zedapiruli a superficial.

zeddeba n superposition, superimposing, .

v (zed adebs) superimpose.

zedmeti (arasaWiro) a unnecessary; (Warbi) surplus.

zedxedi n top view.

zeTi n oil.

manqanis z. engine o., mashine o.

zeTiani gacivebiT a oil-cooled.

zeTmedegi a oilproof.

zeTSi CaZiruli, zeTiani (amomrTvelis Sesaxeb) a oil-immersed.

zeinkali n locksmith.

memontaJeE z. fitter.

zemgrZnobiare a ultrasensitive.

zemoqmedeba n exertion.

v (zemoqmedebs) exert.

zemZlavri a superpower, giant.

zneqa n bending.

v (zneqs, izniqeba) bend.

zogadad adv in general, generally.

zogadi a general.

zogjer **adv** sometimes.

zoli **n** kavS. (diapazoni) **band., streak.**

bgeriT sixSireTa **z.** **audio** **b.**

gatarebis **z.** (naxevargamtarebSi) fiz.

gatarebis **z.** (filtris) **conduction** **b.**

videosixSireTa **z.** **video** **b.**

mokle talRebis **z.** **skip** **b.**

nominaluri (mocemuli klasis radiokavSiris sixSireTa) **z.** **service** **b.**

sixSireTa **z.** **frequency** **b.**

Sekavebis **z.** (filtris) **attenuation** **b.**

zoliani **a** streaky.

zoma **n** measure; dimension; size.

namdvili **z.** actual s.

zomva **n** measurement.

v (zomavs) **measure.**

zona **n** zone.

zonari, Zafi **n** twine; (simi) string.

zumeri kav., tel. **n** buzzer.

zustad **a** adv exacity.

zustad gansazRvra specity.

zusti **a** precise, exact; accurate.

zrda, mateba **n** increase, growth.

v (izrdeba) **increase.**

zuzuni **n** hum.

v (zuzunebs) **hum.**

zRvari **n** maT. limit; (kide, sazRvari) **margin.**

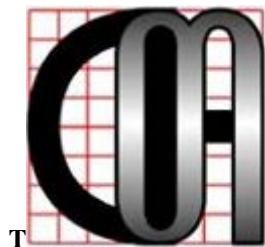
mdgradobis **z.** sist. **stability** **l.**

zRurbli **n** threshold.

mgrZnobiarobis z. th. of sensitivity.

smenadobis z. th. of audibility.

fotoefeqtis z. photoelectric.

TabaSiri n gypsum; plaster of Paris.

Tavidan acileba n prevention.

v (Tavidan icilebs) **prevent**.

Tavisufali a free.

Tavisufali eleqtroni free electron.

Tavisufali rxeva free vibration.

Tavmoyra n lump.

v (Tavs uyris) **lump**.

Tavmoyrili a lumped.

Tanabari a uniform.

Tanamedrove a modern.

Tananimdevroba n succession.; maT. orde.

Tanxvdena n coincidence.

v (Tan xvdeba) **coincide**.

Tanxvdenili a coincident.

Targi (gragnilis dasaxvevad) **n spool**.

Taro n shelf.

Tbogadacema n thermal emissivity, heat transmission.

Tbogamtaroba n thermal conductivity, heat conduction.

Tboizolacia n heat insulation.

TbomgrZnobiaroba n heat sensitivity.

Tbomedegoba n heat endurance.

Tbotevadoba n heat capasity.

Tburi a thermal, heat.

Tburi gafaToeba thermal expansion.

Tburi danakargebi thermal losses;

(muSaobis) **Tburi ekvivalenti thermal equivalent (of work).**

Tburi eleqtrosadguri thermal-electric power station. ix. eleqtrosadguri.

Tburi energia thermal energy.

Tburi efeqti heat effect.

Tburi wonasworoba thermal equilibrium.

TeTri a white.

Tema n subject.

Teorema n theorem.

piTagoras T. maT. Pythagorean proposition.

Teoria n theory.

albaTobis T. theory of chances.

fardobiTobis T. theory of relativity.

Teoriuli a theoretical.

Teoriuli kyleva basic research.

Teoriuli meqanika mecn. theoretical mechanics.

Termistori n thermistor.

Termografi, TviTmweri Termometri n thermograph.

Termodinamika mecn. n thermodynamics.

Termoelementi n thermoelement.

Termoeleqtroba n thermo-electricity, pyroelectricity.

Termoelektronebi n thermions.

Termoelektronuli n thermionic.

Termolektronuli emisia thermionic emission.

Termolektruli a thermo-electric.

Termometri n thermometer.

kontaqturi T. contacting t.

winaRobis T. resistance t.

Termostati n thermostat.

Termowyvili n thermocouple.

Termuli a thermal. ix. Tburi

Tvali meq. n wheel.

niCbiani, frTiani Tvali a blade.

Tvalsacino a visual.

Tvalsacinoeba (damxmare saSualebebi) visual aids.

TviTaaleba n spontaneous ignition.

TviTagzneba n self-energizing.

TviTagznebadi a manq. rad. self-excited.

TviTdamuSavebadi (mag., Zrava) n self-running.

TviTgacivebadi a self-cooled.

TviTinduqcia n self-induction.

TviTinduqciuroba, sakuTari induqciuroba n self-inductance.

TviTmweri, TviTregistrirebuli gaz. a self-registering.

TviTmweri xelsawyo recording instrument.

TviTsinqronizebuli n self-synchronous.

TviTCamrTveli n recloser.

TviTCarTva n reclosure.

Tviseba n property.

elektruli T-ebi electrical p.-s.

meqanikuri T-ebi mechanical p.-s.

fizikuri T-ebi physical p.-s.

Tvla maT. counting.

v (iTvlis)count.

Tiratroni vak. thiratron.

Tiriti n thyrite.

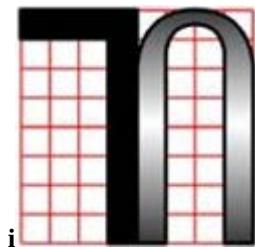
Treva v (aTrevs, miaTrevs) pull.

TuTia n zink.

Tuji n cat iron.

Txeli a thin

Txemi (talRis) n crest.

iararI n (instrumenti) instrument; weapon.

atomuri i. atomic w.

birTvuli i. nuclear w.

iardi (0,914 mm) n yard.

igive the same.

igiveoba maT. n idrnility.

igivuri, identuri a identical.

ignitroni vak. n ignitron.

ideali n ideal.

idealuri a ideal.

izolatori n insulator.

gamavali i. though i.

damWimi i. strain i.

deltasebri i. delta i.

kaklisebri i. egg i.

keramikuli i. ceramic i.

metaluri i. (meoTxedi talRis sigrZis Sleifi) metallic i.

sayrdeni i. support i.

faifuris i. porcelain i.

Rerosebri i. pin., post i.

Semyvani i. lead-in., terminal i.

izolacia n insulation.

azbestis i. asbestos i.

zeTis i. oil i.

Tboizolacia heat i., thermal i.

laqqsovilis i. cambric i.

minis narTis i. fiberglass i.

narTis i. cotton i.

xveulTaSorisi i. turm-to-turm i.

haeris i. air i.

v (aizolirebs) insulate.

iisferi a violet.

iluminacia, ganaTeba n illumination.

impedansi, sruli winaRoba. . n impedance ix. sruli winaRoba.

impulsi n impulse, pulse.

kodirebuli i. coded i.

myisi i. instantaneous i.

pirdapiri i. direct i.

rxevadi i. vibratory i.

sawyisi i. inceptive i.

Sesavali i. input i.

Zalis i. impulse of force.

impulsebis gagzavna telef. **impulsing.**

indeksi n index.

qveda i. subscript.

indikatori, maCvenebeli n indicator.

gaamettvirTvis i. overload i.

dazianebis i. fault i.

neonis i. neon i.

nulovani i. null i.

ciferblatiani i. dial i.

wredis ganrTvis i. open-circuit.

induqtori n inductor.

eleqtromagnituri i. electromagnetic i.

eleqtrostastistikuri i. electrostatic i.

magnituri i. magnetic i., flux density, magnetic strength.

narCeni i. residual i.

urTierTinduqcia mutual i., common reactance.

induqciuri a unductive.

induqciuri kavSiri electromagnetic coupling.

induqciuroba inductance.

ganawilebuli i. distributed i.

Tavmoyrili i. lumped i.

meoreuli gragnilis i. secondary i.

pirveladi gragnilis i. primary i.

rxeviTi konturis i. tank i.

urTierTinduqciuroba mutual i.

cvladi i. variable i.

inertuli a inert.

inertuli gazi inert gas.

inercia fiz. n inertia.

inerciuli a inertial.

inerciuli moZraoba inertial motion.

invertori invertor.

inversia, Sebruneba n. inversion.

v (ainversirebs, Seabrunеbs) **invert.**

inversireba n inverting.

integrali maT. integral.

gansazRvruli i. definite i.

ganusazRvreli i. indefinite i.

integraluri a integral.

integralqveSa gamosaxuleba integrand.

integrireba maT. n integration.

grafikuli i. graphical i.

diskretuli i. digital i.

TanamimdevrobiTi i. successive i.

miaxloebiT i. approximative i.

nawilobiTi i. partial i.

v (aintegralebs) **integrate.**

intensiuri a intensive

intensiuroba n intensity.

interesi n interest.

intervali n interval.

interpolacia maT. n interpolation.

interferencia n interference.

informacia n information.

inJineri n ingineer.

ioni n ion.

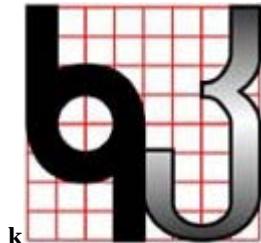
ionizacia n ionization.

iracionaluri maT. **a irrational.**

isari (xelsawyosi) gaz. **n arrow, hand, needle, pointer.**

iZuleba v (aiZulebs) **impel, compel, force.**

iZulebiTi a **forced, impelled, compelled.**

kabeli **n cable**

dabali Zabvis **k. low-tension c.**

izolirebuli **k. insulated c.**

koaksialuri **k. coaxial c.**

koncentruli **k. concentric c.**

magistraluri **k. main c.**

marTvis **k. (sakontrolo k.) control c.**

maRali sixSiris **k. high frequency c.**

maRli Zabvis **k. high-tension c.**

miwisqveSa **k. underground c., buried c.**

mkvebavi **k. feeder c.**

moqnili **k. flexible c.**

mojavSnuli **k. armoured c.**

mrvalZarRva **k. multicore c.**

orZarRva **k. twin c., two-core c.**

saavario **k. (dazianebulis Sesacylelad) breakdown c.**

samZraRva **k. three-core c., triple-core c.**

satelegrafo, satelefono **k. sound c.**

satelevizio k. vision c.

sahaero k. aerial c.

simetriuli k. balanced c.

tyviamosili k. lead-covered c.

calZarRva k. single c.

Zaluri k. power c.

wyalqveSa k. submarine c.

kabelis gayvana cabing.

kabelis ZarRvi core.

kavSiri, bma n coupling.

galvanuri k. galvanic c.

eleqtruli k. electric c., galvanic c.

induqciuri k. inductivr c., electromagnetic c.

magnituri k. magnetic c.

pirdapiri k. direct c.

susti k. rad. loose c.

tevadobiTi k. capacitance c.

uku k. back c.

uSalo k. conductive c.

Zlieri k. rad. close c., tight c.

v (akavSirebs) couple.

kaTodi n cathode.

kala n tin.

kalTa (izolatoris) shed.

kalki n vaxed paper.

kalibri n calibre.

kaloria n calorie.

didi k. large c.

mcire k. small c.

saSalo k. mean c.

kamura n chamber.

kanoni n law.

kishofis pirveli (meore) k. kirchhoffs first (second) law.

lencis k. Lenz's l.

omis k. ohm's i.

faradeis eleqtromagnituri induqciis k. Faraday's law of electromagnetic induction l.

joulis k. Joule's l.

kanonikuri a canonical.

kaJbadi ix. siliciumi.

kargad adv well.

kargi a good.

karkasi (koWisa) n former.

kaskadi n cascade.

kaskaduri SeerTeba. n concatenation. ix. SeerTeba.

kategoria n category.

kauCuki n rubber.

kaSxali n dam, dike.

TaRovani k. arch d.

kbila gadacema. ix. gadacema.

kbila modeba, modeba amZr. gearing.

kbila Tvali meq. n gear.

kbilana n pinion.

kembriki n cambric.

kenti maT. a odd.

kerZo a particular.

kvadranti maT. n quadrant.

kvadrati (agr. meore xarisxi) **n quadrat, square.**

kvadratSi axarisxeba maT. **square.**

kvadratura **n quadrature.**

wris **kvadratura** **squaring the circle.**

kvanZi **n junction.**

kvarci **n quartz.**

kveba en.ganaw. **n feeding.**

v (kvebavs) **feed, supply.**

kyleva **n exploring, investigation, research.**

v (ikylevs) **explore, investigate, rsearch.**

kilita, folga **n fail,tinsel.**

kilo manq. **n slot.**

kilogrami **n kilogram.**

kilogrammetri **n kilogrammetre.**

kilovati **n kilowatt.**

kilovatsaaTi **n cielowatthour.**

kilovoltamperi **n kilovat-ampere.**

reaqtiali kva-ebi n cquadrature kva-s.

kilovolti **n cilovolt.**

kilometri **n kilometer.**

kinematika mecn. **n cinematics.**

kineskopi tel. **n kinescope.**

kinetika **n kinetic.**

klaknili, talRovani a sinuous.

v (aklasificirebs, klasifikacias axdens) **clasifity.**

koaqsaluri a coaxial.

koercituloba **n coercivity.**

koercituli a coercive.

koeficienti n coefficient.

amplitudis k. peak f.

arapiradapiri magnituri kavSiris k. c. of indirect magnetic coupling.

arekvlis k. n couplingreflection f.

gaZlierebis k. amplification f.

datvirTvis k. load f.

TviTinduqciis k. c. of self-induction.

milevis k. damling c. (f).

mrudis formis k. form f.

piradipiri magnituri kavSiris k. c. of direct magnetic coupling.

simZlavris k. power.

tevadobiTi kavSiris k. c. of condenser coupling.

urTierTinduqciis k. c. of mutual inductance.

koleqtori manq. n commutator.

koleqtoris firfita n segment.

koleqtoruli a commutator.

kompasi n compass.

kompaqturi a package.

kompensacia n compensation.

arasruli k. under compensation.

simZlavris koeficientis k. power factor c.

temperaturuli k. temperature c.

v (akompensirebs) compensate.

kompleksi n complex.

kompleqsuri a complex.

kompleqti n set.

kompiuteri n computer.

komponenti n component.

kompresori n compressor.

komunikacia, kavSiri n communication.

komutacia manq. n commutation.

Senelebuli (dayovnebuli) k. under commutation.

sakomutacio aparatura (mowyobilobebi, gadamrTveli, gamomrTveli, CamrTveli) **switch**; (warmoebuli terminebi ix. sakomutacio aparatura).

v (akomutirebs) **commutate**.

komutireba n switching.

kondensatori n capacitor, sondenser.

arawrfivi k. nonlinear c.

buferuli k. kavS. **buffer** c.

eleqtrolituri k. chemical c.

etalonuri k. calibration c.

vakuumiani k. vacuum c.

zeTiani k. oil c.

keramikuli k. ceramic.

mudmivi tevadobis k. fixed c.

mSuntavi k. shunting c., bypass c.

rxeviTi konturis k. tank c.

sablokirebeli k. rad. **block** c.

samuxtavi k. charging c.

saregulirebeli k. rotary c.

sahaero k. air c.

statistikuri k. power c.

ukukavSiris k. rad. **reactor** c.

firfitebiani k. plate c.

qarsis k. mica c.

qaRaldis k. paper c.

cvladi tevadobis k. **variable** c.

konveieri amZr. **coveyer**.

konveqcia n **convection**.

konstruqtori n **designer**.

konstruqcia n **construction**.

kontaqtı n **contact**.

ganmrTveli k. **circuit –opening** c.

zambariani k. **spring** c.

mTvari k. **man** c.

mosriale k. **sleeding** c.

normaluri Ria k. **normally open** c.

normalurad CarTuli k. **normally closed** c.

sriala k. **lift**. **slipper**.

CamrTveli k. **circuit-closing** c.

cudi k. **poor** c.

kontaqtis amowva **pitting of contact**.

kontaqtireba v **come into contact**.

kontroleri n **controller**.

kontroli n **control**.

v (akontrolebs) **control**.

konturi n **path, loop**.

Sekruli k. **closed** p., **meshed**.

konusi maT. n **cone**.

wakveTili k. **frustum**.

konusuri a **cinic**.

konfiguracia n **configuration**.

koncentracia v (akoncentrirebs) n **concretrate**.

koncentrulad adv **concentricaly**.

koncentruli a comcentric.

koncentruloba n concentricity.

koordinati maT. n coordinate.

dekartes marTkuTxa k-ebi Cartesian c-s.

koordinatTa bade abacus.

koordinatTa saTave origin of c.-s.

polaruli k-ebi polar c.-s.

korozia n corrosion.

v (korozirdeba) corrode.

korpusi manq. frame, carcass.

manqanis k. machine f., framawork.

kosekansi maT. n cosecant.

kosinusı maT. n cosine.

kosmosi n cosmos, space.

kotangensi maT. n cotangent.

koWa manq., transf. n coil, bobbin, reel.

agznebis k. exciting c., field c.

arawrfivmaxasiaTebliani k. non-linear c.

bifilaruli k. bifilar c.

denis k. current c.

droselis k. choke c.

eleqtromagnitis k. magnet c.

induqciuri k. induction c.

induqciurobis k. inductance c.

meoreuli k. secondary c.

mimdevrobiTi k. series c.

pirveladi k. primary c.

paraleluri k. ix. Sunturi k.

reaqtuli k. reactance c., impedance c.

reles k. relay c.

sakompensacio k. compensating c.

toroiduli k. toroidal c., doughnut c.

ukukavSiris k. feedback c.

Sunturi, paraleluri k. shunt c.

Zabvis k. pressure c.

kohereri n coherer.

kristali a crystal.

monokristali sigle c.

waxnagovani k. faced c.

kritikuli a critical.

kritikuli mdgomareoba critical state emergency.

kronSteini, konsoli n console.

kubi maT. n cube.

v (kubSi axarisxeba) cube.

kuTxe n angle.

arekvlis k. a. of reflection.

180c-ze meti da 360c-ze naklebi k. reflex a.

blagvi k. obtuse a.

brtyeli (180c) kuTxe flat a., plane a.

gadaxris k. a. of deflection.

gardatexis k. a. of refraction.

dagvianebis k. a. of retard.

damatebiTi k-ebi ncomplementary a.-s.

danakargebis k. (dieleqtr.) loss a.

eleqtruli k. electric a.

vardnis k. a. of descent a.

maxvili k. acute a.

mobrunebis, brunvis k. a. of rotation.

swori, marTi k. right a.

sruli (360) k. round a.

sxeulovani k. solid a.

CamorCenis k. a. of lag.

fazuri k. phase a.

fuZesTan mdebare k-ebi base a.-s.

centraluri k. central a.

winswrebis k. a. of lead a.

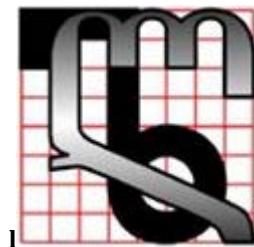
jvaredinad mdebare k-ebi alternative a.-s.

kuTxuri a angular.

kuloni n coulomb.

kumSva n compression.

v (kumSavs) compress.

laboratoria n laboratory.

samecniero-sakvlevi l. research.

laboratoriuli gamocda. ix. gamocda.

lava n lava.

lazeri n laser.

lameli manq. n lamella.

laminaruli a laminar.

laminaruli dineba laminar .

lampa n lamp.

sarcili l. blow, soldering.

landSafti n landscape. gaz. (sinaTlisa) aTinaTini, aTinaTi spot.

v (alaqavebs) spot.

laqi n lac; lacquer; varnish.

laqiT dafarva varmishing, lacquer.

legirebuli a alloyed.

lenti n ribbon.

elastikuri l. elastic r.

magnituri l. magnetic t.

perfobirebuli l. perforated r.

sabeWdi (saweri) **manqanis l.** typewriter r.

saizolacio l. insulating t.

qaRaldis l. (ruloni) paper t.

liToni n metal.

liTonis a metallic.

lilvi amZr. meq. **n** shaft, axde.

amZravi, gadamcemi l. power s.

Ruzis lilvi manq. **armature s.**

wamyvani l. main s.

linza n lens.

amozneqili l. convex l.

eletromagnituri l. electromagnetic l.

eleqtronuli l. electronic l.

eleqtrostatikuri l. electrostatic l.

Cazneqili l. concave l.

liuki n lhatch.

lifti n lift, elevator.

licenzia n licence.

logariTmi maT. **n logarithm.**

aTobiTi l. **common l.**

naturaluri (neperis) l. **natural l. (Napierian).**

logariTmebis cxrili n logarithm tables.

logariTmuli a logarithmic.

logariTmuli SimSa silde-rule.

logometri n logometer.

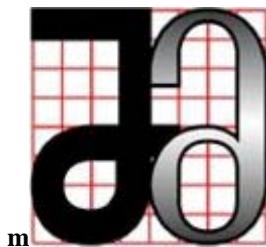
lumeni n lumen.

luminicencia n luminescence.

lursmani n nail.

luqsi n lux.

luqsmetri gaz. n luxmeter.

mabruni a rotatory.

magari, myari a hard.

magaliTad for instance.

magaliTi n instance, for example.

magida n table.

magistrali n highway

manawilebeli m. distributor m.

rkinigzis m. mean line.

telefonis, telegrafis m. trunk m.

wyalsadenis (gazis) m. water (gas).

magnetizmi n mecn. magnetics; magnetism.

dedamiwis m. earth, terrestrial m.

narCeni m. residual m., retentivity.

samxreTis m. blue m.

CrdiloeTis m. red m.

magniti n magnet.

amwes m. crane m.

bunebrivi m. natural m.

zolovani m. bar m.

mudmivi m. permanent m.

nalisebri m. horse-shoe m.

Rero m. axial m.

xelovnuri m. atrifical m.

magnitmamoZravebeli a magnetomotive. ix. Zala.

magnetostriqcia n magnetostriiction.

magnitofoni n magnetophone, tape-recorder.

magnituri a magnetic.

magnituri amTvisebloba susceptibility, magnetisability.

magnituri gamtaroba permeance.

magnituri SeRwevadoba permeability.

magnituri Zalwirebi magnetic lines of force.

magnituri winaRoba reluctance.

kuTri m. w. reluctivity.

mavTuli n wire.

mavTulis kalibri wire-gauge.

mavne a harmful.

mazeri n maser.

maTematika n mathematics.

maTematikosi n mathematician.

maTematikuri a mathematical.

makroskopuli a macroscopic.

mali n span.

mamravli maT. **n multiplier.**

mamravlebad daSla v factorize.

manawilebeli n distributor.

manganini n manganim

mantisa maT. **n mantissa.**

manqana machine, engine.

gamomTvleli m. calculating m.

orTqlis m. steam m.

sarecxi m. washer, washing m.

manqanebi, manqana-danadgarebi n machinery

manqanaTa nawilebi mecn. machine elements.

manqaniT damzadebuli a machine-made.

manZili n distance.

maorkecebeli n doubler.

sixSiris m. frequency d.

Zabvis m. voltage d.

maragi n storage, store, reserve.

v (amaragebs) **store.**

maragnawilebi b spares.

margi qmedebis koeficienti (m.q.k.) n efficiency.

marTebuli a valid.

marTva n control, handle; (xelmZRvaneloba) management.

avtomaturi m. automatic.

avtomaturi distanciuri m. automatic remote c. remote c.

baduri m. grid c.

distanciuri m. distance c.

meqanikuri m. mechanical c.

naxevrad avtomaturi m. semiautomatic c.

Rilakuri m. pressbutton c., push-button c.

xeliT m. manual c., handle operation.

marTvis organoebi controls.

v (marTavs) **control.** (xelmZRvanelobs) **manage.**

marTobi n vertical.

marTuli, marTvadi a controlled.

markireba, moniSvna n tagging.

v (moniSnavs) **tag.**

marmarilo n marble.

martivad adv simply, readily.

martivi a simple.

maryiJi, yulfi n loop.

marSruti, trasa n route.

marcvali n grain.

marwuxi, gazi n tongs.

masa n mass.

molekuluri m. molecular m.

masala, nivTiereba nmaterial.

masalaTa gamZleoba mecn. strength of materiais.

masamkecebeli (sixSirisa) **n tripler.**

masiuri a massive.

masra (elnaTurisa) **n lamp holder, shell;** (Targi gragnilis dasaxvevad) **spool.**

masStabi n scale; (zoma, kalibri) gauge.

masStabi 1:2 half-size s.

masStabSi gamosaxva v scale

Semcirebul masStabSi scaled—down.

matarebeli n train.

mateba n increasing, increase.

v (matulobs) increase.

materia fiz. n matter.

matrica maT. n matrix.

maqsveli gaz. n maxwell.

maqsimumi n maximum.

maRali a high.

maRali Zabvis teqnika mecn. high-voltage engineerring.

maRalsixSiruli a high-cycle.

maRaro n mine.

maCqarebeli n accelerator.

atomis nawilakebis m. atomic a.

eleqtronebis m. electron a.

macivari n refrigerator.

maZlierebeli n amplifier.

bgeriTisixSiris m. audio frequency a.

blokmaZlierebeli plug-in a.

buferuli m. buffer a.

ganierzoliani m. broad-band a.

dabali sixSiris m. low-frequency a.

viwrozoliani m. narrowband a.

magnituri m. reg. magnetic a.

ortaqtiani m. balanced-valve a.

simetriuli m. balanced a.

simZlavris m. power a.

uaryoffTkavSiriani m. reg. degenerative a.

ukukavSiriani m. feedback a.

wrfivi m. line a.

maxasiaTebeli n characteristic ix. mrudi.

amplitudur-sixSiruli m. gain-frequency c.

gare m. external c.

gajerebis m. saturation c.

dinamikuri m. dynamic c.

voltamperuli m. current-voltage c.

meqanikuri m. speed-torque c.

mvardni m. falling c.

mzardi m. resing c.

mokled SerTvis m. short circuit c.

muSa m. operating c.

sixSiruli m. frequency c.

statikuri m. static c.

uqmi selis m. no-load c.

mglinavi n roller.

mgrZnobiare a sensitive.

mgrZnobiaroba gaz. n sensitivnees, sensibility.

maRali m. ultra s.

mgrZnobiarobis daqveiTeba (xelsaw.) **desensitization.** v desensitize.

mrZnobiarobis zRurbli sensitivity threshold.

mdgomareoba n position; sitiation, state.

agznebuli m. excited s.

aramdgradi m unsteady s.

gadamavali m. transient s.

gajerebuli m. saturation s.

Txevadi m. liquid s.

myari m. solid s.

neitraluri m. neutral s.

sawyisi m. initial p.

uwonadobis m. null-gravity s.

wonasworobis m. equilibrium s.

CarTul mdgomareobaSi in on-position.

mdgradi a stable, steady.

mdgradoba n stability.

mdgradobis zRvari sist. stability limit.

mdebareoba n disposition, position, state.

megeri gaz. n megger.

megomi gaz. n megohm.

mediana n median.

meTodi n method.

arapirdapiri m. indirect m.

balistikuri m. gaz. ballistic m.

gamartivebuli m. short cut m.

variaciuli m. maT. variational m.

TanamimdevrobiTi miaxloebis m. approximation m.

pirdapiri Sedarebis m. comparison m.

simboluri m. symbolic m.

umcires kvadratTa m. least squares m.

uSalo amuSavebis m. manq. self-starting m.

Semxvedri CarTvis, kompensiaciuri m. apposition m.

memanqane n engineman.

membrana n membrane.

meoTxedi n quarter.

meoreuli a secondary.

meseri fiz. lattice.

kristaluri m. crystal l.

metalurgia n metallurgy.

metexi ix. myife.

metri n meter.

metrologia n metrology.

metro, metropoliteni n subway, undeground (railway).

meqanizmi n mechanism.

meqanika mecn. n mechanics.

meqanikuri an mechanical.

meyi, wami n instant.

mecniereba n science.

mexsaridi n lighting arrester, lighting conductor.

mexi ix. elva.

mexsiereba n memory. (manqanis gamomTvleli) **memory**.

miaxloeba n approximation, approach.

v (uaxlovdeba) **approximate, approach**.

miaxloebiT adv approximately.

miaxloebiT a approximate.

miaxloebiT udris (tolia) **approximately equals**.

mzomi (xelsawyo) **n meter**.

mizani **n purpose**.

mizezi **n cause**.

v (mizezad yofna, raimes gamowveva, mizezia, iwvevs) **cause**.

mizidva **n attraction**.

v (izidavs) **attract**.

miziduloba **n attraction**.

dedamiwis m. Earth a.

magnituri m. **magnet** a.

niutonis m. **Newtonian** a.

mikaniti n **micanite**.

mikvra, miwebeba (mag., reles Ruzis) **n sticking**.

v (ekvris, ewebeba) **stick**.

mikroampermetri gaz. **n microampermeter**.

mikroni (10^{-6}) **increase**. **n micron**.

mikroskopi n **microscope**.

eleqtronuli m. **electron** m.

mikrofarada n **microfarad**.

mikrofoni n **microphone**.

dinamikuri m. **dynamical** m.

mimarTuli m. **directional** m.

naxSiris m. **carbon-button**.

piezoeleqtruli m. **crystal** m.

Cqaruli m. **velocity** m.

milaki vak. **n tube, valve**.

eleqtronuli m. **electron** t, **vacuum** t.

eleqtronsxivuri m. **cathode-ray** t.

ventiluri e. m. **valve** t.

mcvelis m. (dnobadi sadgmeli) **fuse** t.

neonis m. **neon** t.

oreleqtrodiani m. **two-element** t.

satelevizio e. m. ix. **eleqtronsxivuri** m.

feradi mermenaTebiani m. tel. **colortrace** t.

fuJvadi ganmuxtvis e. m. **glow-discharger** t.

mileva n **damping; decay; attenuation**.

aperioduli m. **aperiodic** d.

eqsponencialuri m. exponential d.

rxevis m. vibration d.

susti m. underdamping.

milevadi a damped.

mili n tube; (1,609 km) mile.

miliamperi approximate

miliampermetri approximate

miligrmi n millamere.

milivolti n milligram(m)e.

milivoltmetri millivoltmeter.

milimetri n millimeter.

milisebri a piped, tubular.

milliwami n millisecond.

milsadeni, milgayvaniloba tubing.

mimagreba v (miamagrebs) affix.

mimarTuleba n direction.

saatIs isris m. clockwise d.

saatIs isris sawinaaRmdego m. anty-clockwise d.

mimarTuli a direction.

mimateba maT. n addition, adding.

v (umatebs) add.

mimdevroba n sequence.

nulovani m. zero s.

pirdapiri m. forward s.

fazaTa m. phase s.

Sebrunebuli m. backward s.

mimdevrobiT adv in series.

mimdevrobiT CarTva v put in series.

mimdevrobiTi a series.

mimRebi n rad. **receiver** (elektroenergiis) **consumer**.

batareiani m. **battery** r.

deteqtoriani m. **crystal** r.

radiomimRebi radio r.

sakontrolo m. **check** r.

satelevizio m., **televizori** television r.

mina n glass.

minarevi nax. g. **n impurite**.

minarevis damateba nax. g. **v dope**.

miniaturuli a miniature.

minimumi n minimum.

minimumamde Semcireba v minimize.

minusi maT. **n minus**.

miReba n reception, acceptance. (iRebs) accept.

miwisqveSa kab. **a underground**.

mkacrad adv strictly.

mkacrad rom vTqvaT strictly speaking.

mniSvneli maT. **denomination**.

saerTo mniSvnelze dayvana reduction . v reduce.

mniSvneloba, sidide n value.

absoluturi s. **absolute** v.

bazisuri s. **base**.

gaangariSebuli m. calcilated v.

damrgvalebuli m. rounded v.

efeqturi m. effective v.

zRvruli m. boundary v.

minimaluri sidide (mniSvneloba) mrudis umdables wertilSi value v.

myisi m. instantaneous v.

namdvili m. virtual v.

optimaluri m. best v.

ricxviTi m. numerical v.

saSualo mniSveneloba average v.

saSualo efeqturi m. mean-effective v.

saSualo kvadratuli m. root-meansquare v.

mniSvenelovani a important.

mobrinjaoeba n bronzing.

mogvareba v (agvarebs) settle.

mogrZo a oblong.

modeba (Zabvis) v impress.

modebuli Zabva applied voltage.

modeli n model.

modulatori n modulator.

modulacia kavS. rad. n modulation.

ampliduturi m. amplitude m.

sixSiruli m. frequency m.

moduli maT. n modulus.

movla, momsaxureba manq. n attendance.

v (uvlis). **attend.** ix. momsaxureba.

movlena phenomenon.

moTavseba v (aTavsebs) place.

moTuTieba n zinking.

moTxovna v (moiTxovs) require.

moTxovnileba, saWiroeba n requirement, demand.

mokle a short.

mokled SemrTveli n short-circuiter.

mokled SerTva short circuit

damyarebuli m. S. sustained s.c.

yru (pirdapiri) m. S. dead s. c. direct s. c.

xviuri m. S. turn-to-turm s. c.

mokled SerTuli a short circuited.

molekula n molecule.

molekulaTSorisi a intermolecular.

molekuluri a molecular.

momarageba v (amaragebs) store, supply.

momdevno a sequel, successive.

momenti meq. n moment, momentum.

inerciis m. moment of inertia.

mabruni m. torque, turning m., t.

amuSavebis m. m. amZr. breakaway t., manq. starting t.

gadambruni m. m. stalling t.

damyarebuli reJimis mgrex m. m. running t.

zRvruli gadamettvirTvis m. m. pullout t.

mgrex m. m. (uqmi svlisas) adling t.

modebuli m. m. impessed.

samuxruWo m. m. brake t., drag t.

sinqronizmidan amomgdebi m. m. torque .

statikuri m. m. static t.

ukuqmedi m. m. anti- t.

ZalTa m. moment of forces.

momsaxureba n service.

teqnikuri m. servicing.

v (emsaxureba) serve.

momWeri n terminal.

momWerTan mierTeba v terminate.

momxmarebeli (el. energiis) **n consumer, user.**

monacemi (monacemebi) **n data (pl. datum).**

samuSao m. operation d-s.

cdis m. test d-s.

cnobaris (cxrilis) **m. tabular d-s.**

winaswari m. tentative d-s.

montaJi n mounting.

Zravas m. engine m.

v (amontaJeb) **mount.**

montiori n mounter.

xaxis m. wireman.

mooqvra (galvanuri), **mooqroeba** **electrogilding.**

morgeba n fitting.

v (moargebs) **fit.**

morige, morigeoba **on-duty.**

mosazRvre, mezobeli a adjacent.

mosamzadebeli a preparatory.

moqloni n rivet.

moqloniT SeerTeba **riveted joint.**

moqmedeba n operation, action.

v (moqmedebs) **operate, act.**

moqnili a pliable, elastic, flexible.

moqniloba n flexibility, elasticity.

moSveba v (mouSvebs) **unfasten.**

moSla rad. **detuning.**

v (moSlis) **detune.**

moCvenebiTi a apparent.

mocemuli a given.

moculoba n volume.

moZvelebuli a obsolete.

moZravi, mobiluri a mobile.

moZraoba n motion, movement.

absoluturi m. absolute m.

araTanabari m. irregular m.

aCqarebuli m. accelerated m.

brounis m. Brownian m.

brunviTi m. rotatory m., rotating m.

damyarebuli m. steady m., stationary m.

Tavisufali m. free m.

Tanabari m. uniform m.

Tanabrad aCarebuli m. uniformly accelerated m.

Tanabrad Senelebuli m. uniformly retarded m.

impulsuri m. impulse m.

laminaruli m. laminer m.

mdgradi m. stable m.

molekuluri m. molecular m.

mrudwiruli m. curvilinear m.

perioduli m. periodic m.

rxeviTi m. oscilating m.

turbulenturi m. turbulent m.

uku m. back (wad) m.

uwyyveti m. continuous m.

fardobiTi m. relative m.

winsvliTi m. progressive m.

winsvliT-ukusvliTi m. reciprocating m., to and fro m.

wriuli m. circular m.

wrfivi m. linear m.

harmoniuli m. harmonic m.

moZraobis raodenoba meq. momentum.

mowesrigeba n setting.

v (awesrigebs) set.

mowyoba v (awyobs) equip.

mowyobiloba n device equipment.

moxerxebuli a convenient (gamosayeneblad moxerxebuli)

moxmareba n consumption, helping.

c consume; help.

mJava qim. acid.

mJavagamZle a acid resistant., acid-proof.

mravalarxiani a multi-chanel.

mravazRvriani gaz. a multirange.

mravalkonturiani a multiloop, multicircuit.

mravalkuTxedi n polygon.

mravalpolusiani a multipolar.

mravalsafexuriani a multistage.

mravasiCqariani a multispeed.

mravalfaza a multiphase.

mravalZarRviani kab. multiwire, multicored.

mravalwevri maT. n multinominal, polynominal.

mravalxveuliani a multiple-turn.

mrgvali a round.

mrewveloba n industry.

mrivxveli maT. n numerator; gaz. (mTvleli) meter, counter.

brunTa mTvleli revolution c.

eleqtromricxveli electric m.

energiis mricxveli energy m.

mrudi n curve ix. maxasiaTebeli.

amplidutur-sixSiruli m. (max.) **amplitude-response** c.

ganmagnitebis m. demagnetization c.

ganmuxtvis m. discharning c.

gardamavali m. (max.) transition c.

gluvi m. smooth.

damagnitebis m. (max.) **B-H** c., magnetisation c.

datvirTvis m. aload c.

mTliani m. block c.

mokled SerTvis m. (max)short-circuit c.

rezonansuli m. turning c.

simetriuli m. symmetrical c.

sinusoiduri m. sine c.

sixSiruli m. (max.) frequency-response c.

Sekruli m. closev c.

wyvetili m. broken c., dotted c.

histerezisis m. hysteresis.

mrudTa ojaxi family of curves.

mrudis gamoxazva v plot a curve.

mrudwiruli a curvilinear.

msgavsad adv similary.

msgavseba n similarity.

msgavsi a similar.

mtveri n dust.

mtversasruti a vacuum cleaner.

mtverSeuRwevi a dust-proof.

mtkice, magari a tight, tough.

mudmivi, mudmiva n constant.

absoluturi m. absolute c.

ganawilebuli (ind. tev., winaR.) **m-ebi a distributed c-s.**

gravitaciuli m. gravitational c.

dieleqtrikuli m. dielectric c.

drois m. time c.

Tavmoyrili m. (ind. tev., winaR.) **m-ebi lumped c-s.**

integrebis m. integration c.

musi manq. n brush.

naxSiris m. carbon b.

sakontaqto m. feeder b.

spilenZis m. copper b.

mussaWeri n brush-holder.

muyao n carton, cardboard.

muSa n worker (dabali kvalifikaciis) **labourer.**

muSaoba n operation, work, labour.

araswori m. misoperation.

sasargeblo m. useful w.

v (muSaobs) **operate, work, labour.**

muxruWi n brake, brake-gear.

muxti n charge.

atomis m. atomic ch.

birTvis m. nuclear ch.

bmuli m. boud ch.

ganawilebuli m. divided ch.

dadebiTi m. positive ch.

dainduqciebuli m. induced ch.

eleqtronis m. electronic ch.

eleqtrostatistikuri m. electrostatic ch.

eleqtruli m. electric ch.

erTsaxeliani m-ebi. like ch-s.

Tavisufali m. free ch.

ionis m. ionic ch.

moculobiTi m. space, volume ch.

narCeni m. residual ch.

nulovani m. zero ch.

sawyisi m. initial ch.

sivrculi m. space ch.

sxvadasxvasaxeliani m-ebi unlike ch-s.

uaryoffiTi m. negative ch.

mqnevara n balancing whetel.

myari n solid.

myari sxeuli fiz. asolid.

myisi a instantaneous.

myife, metexi a brittle.

mcdari a untrue, wrong.

medeloba n trial.

v (cdilobs) **try**.

mcveli (dnobadi) **n fuse**.

dnobadi m. safety f.

miliani m.]tube f.

firfitovani dnobadi m. strip f.

mZlavri a powerful.

mZime a heavy.

mwarmoebeli n producer.

mwarmoebluroba n output, capability.

mwvane a green.

mwkrivi, rigi n maT.series; row.

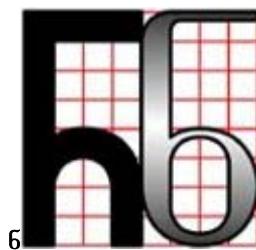
(xarisxovan) **mwkrivad gaSla** maT. expansion in (into) series.

mwyvetara n trembler.

mwyobridan gamosvla v collapse.

mxebi maT. a tangent.

mxedvelobaSi miReba v regand.

նաճրյեցօ a pramature.

նազտօ n petroleum, kerosine.

նազտռծօ n oil.

նազոցացօ n navigation.

նառյըրձ n lamp.

զարշարօս ճ. filament l., incandencent l.

մագոցօս ճ. table l.

մինօաթյրյլօ ճ. midged l.

նաէնօրօսմագօանօ ճ. carbon-filament l.

նյոնօանօ ճ. neon l.

սասօցնալօ ճ. nsignalling., pilot l.

նառյըրծօս մասրծ lamp holder.

նաշադտցադածմյլռծօ ճ. linkage, magnetic l.

նաշաժօ ճ. flux, stream.

յլլյէթրօնյօս ճ. electron f.

ელექტრული ნ. electric f.

მაგნიტური ნ. magnetic f.

მფეთქარი ნ. pulsating f.

სინათლის ნ. light f.

ფანტვის ნ. leakage f.

ფანტვის მაგნიტური ნ. stray f.

ნაკეთობა n ware, make.

ნაკრები n set.

ნალექი n (შლამი) ელ. ქიმ. slime.

(საიზოლაციო ზეთში) ჭუჭყი sludge.

ნაკრები n set.

ნალექი n (შლამი) ელ. ქიმ. slime.

ნამდვილი a real, actual, virtual; true.

ნამრავლი მათ. n product.

გექტორული ნ. vector p., cross p., outer p.

რიცხვების ნ. product of numbers.

სკალარული ნ. scalar p., dot p.

შერეული ნ. mixed p.

ნაპერწკალი n spark.

სანაპერწკლე ღრეჩო spark gap.

ნარევი n blend.

ნართი n yarn.

აზბესტის ნ. asbestos y.

ბამბის ნ. cotton y.

ელექტრიოსაიზოლაციო ნ. electrical y.

ლითონ-აზბესტის ნ. metallic-asbestos y.

ნარჩენები n waste.

ნარჩენი n remnant, residual.

ნარინჯისფერი a orange.

ნაშთი n remainder, residual.

ნაწარმი, პროდუქტი n product.

ნაწილაკი n particle.

ალფა 6. alpha p.

ატომის 6. atomic p.

ბირთვის 6. nuclear p.

ბეტა 6. beta p.

დამუხტული 6. charged p.

ელემენტარული 6. elementary p., fundamental p.

მაიონეზი 6. ionizing p.

ნეიტრალური 6. neutral p.

ურთიერთმიმზიდველი ნ-ები attracting p.-s.

ნაწილი n part, piece; detail.

ნაწილებად დაშლა fall to pieces, take to pieces.

ნახაზი, ნახატი n drawing, design; (წიგნში) figure.

ნახევარი n half, semi.

ნახევარი ბრუნი half turn.

ნახევარი პერიოდი half-cycle, semiperiod.

ნახევარი ტალღა half –wave.

ნახევარი წრე semicircle.

ნახევარი წრეწირი semi-circumference.

ნახევარდერძი semiaxis.

ნახევრად adv semi-.

ნახევრად ავტომატური semiautomatic.

ნახევრად გამტარი semiconductor.

ნახევრად მრგვალი semicircular.

ნახელავი, პროდუქცუა n yield.

ნახტომი n jump.

ნახტომისებრი a intermittent.

ნახშირი n coal.

თეთრი ნ. (ელექტროენერგია) white c.

ნგრევა, რღვევა n disruption.

v (ანგრევს, არღვევს) disrupt.

ნებისმიერად adv arbitrarily.

ნებისმიერი a arbitrary.

ნეიტრალი n neutral.

იზოლირებული ნ. insulated n.

ჩამიწებული გ. earthed n.

ნეიტრალური a neutral.

ნეიტრალური მდგომარეობა neutral state.

ნეიტრინო n neutrino.

ნეიტრონი n neutron.

ნელმავალი a low-speed.

ნეონი n neon.

ნესტიანი a humid.

ნესტიანობა n humidity.

ნივთიერება n material, matter,, substance.

გამტარი ნ. conductor m.

დიამაგნიტური ნ. diamagnetic m.

მაიზოლირებელი ნ. insulating m.

ნახევრად გამტარი ნ. semiconducting m.

პარამაგნიტური ნ. paramagnetic m.

ფერომაგნიტური 6. ferromagnetic m.

ნიკელი n nickel.

ნიმუში n sample, specimen, pattern.

ნიუტონი n.newton.

ნიქრომი n nichrome.

ნიშანდებული a marced.

ნიშანი, ნიშანდება n marking, mark, sign.

დადებითი 6. positive s.

უარყოფითი 6. negative s.

v (მონიშნავს) mark.

ნომერი n number.

რიგითი 6. serial.

ნომინალური a rated, nominal.

ნომინალური პარამეტრი rating factor.

ნომოგრამა მათ. n nomogram.

ნორმალი მათ. n normal.

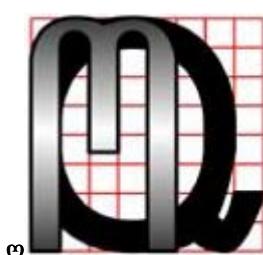
ნორმალური a normal.

ნული n zero, null, nought.

ნულზე გადასვლა (ცვლადი სიდიდის) zero passage.

ნულზე დაყენება (ხელსაწყოს) გაზ. zero adjustment.

v set to zero.

ოვალი n oval.

ოვალური a oval.

ოთხკუთხა a quadrangular.

ოთხკუთხედი n quadrangle.

ოთხპოლუსა n four-pole, four terminal network, network quadripole, two-port network.

Γ-სებრი Թ. C-n n;

L-n n;

Π-სებრი Թ. O-n n;

P-n n;

T-სებრი Թ. T-n n;

წრფივი Թ. linear n.

ოთხპოლუსიანი a tetrapol.

ომაჟი, წინაღობა ომობით n ohmage.

ომი n ohm.

ომმეტრი n ohmmeter.

ოპერატორი მათ. n operator.

ოპტიკა მეცნ. n optics.

ოპტიკური a optlcal.

ოპტიკური მინა n optical glass.

ოპტიკური სისტემა optical system.

ოპტიკური ღერძი optical axis.

ორბიტა n orbit.

ორგანზომილებიანი a two-deminsional.

ორგანული a organic.

ორდინატა მათ. n ordinate.

ორიენტაცია n orientation.

ორთოგონალური a orthogonal.

ორთქლი n steam.

მშრალი ə. dry s.

ნამუშევარი ə. dead s.

ნაფერი ə. saturated s.

სველი ə. wet s.

უხმარი ə. live s.

ორთქლწარმოქმნა n steaming.

ორმხრივი a two-way.

ორობითი (კოდი) მათ. a binary.

ორპოლუსა n two-pole.

ორსადენიანი a twin-lead.

ორტაქტა, ორტაქტიანი a push-pull.

ორფაზა, ორფაზიანი a two-phase.

ორძარღვა, ორძარღვიანი ქაბ. a twin-cored.

ოსმოსი n osmose.

ოსმოსური a osmotic.

ოსცილოგრამა n oscillogram, oscillograph record.

ოსცილოგრაფი n oscillograph . SeniSvna: oscilografi dRes praqtkulad ar gamoiyeneba, igi kompiuterma Secvala.

ელექტრონული ə. n electron o.

თბური ə. hot-wire o.

კათოდური ə. cathode-ray o.

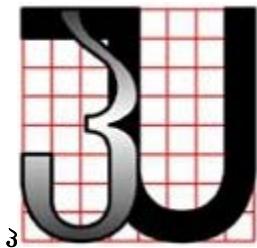
მაღალსიჩქარიანი ə. high-speed o.

ორსხივიანი ə. double o.

შლეიფიანი ə. bifilar, loop.

ოსცილოსკოპი n oscilloscope.

კათოდური ə. cathode-ray o.

პანელი **n panel**.

პანტოგრაფი **ე. წევ. n pantograph**.

პარაბოლა **მათ. n parabola**.

პარაბოლოიდი (**ანტუნა**) **კავ. paraboloid**.

პარაბოლური **a parabolic**.

პარაგრაფი (**წიგნის ნაწილი**) **n paragraph**.

პარადოქსი **n paradox**.

პარაზიტული **a parasitic**.

პარაზიტული **რხევები, დაბრკოლებები რად.** **parasites**.

პარალელეპიპედი **მათ. n parallelepiped**.

პარალელი **n parallel**.

პარალელოგრამი **მათ. n parallelogram**.

ძალების **პ. n parallelogram of forces**.

პარალელურად **adv in-parallel**.

პარალელურად **მიერთება (ჩართვა)** **paralleling**.

პარალელური **a parallel**.

პარალელურ-მიმდევრობითი **a parallel-series**.

პარამაგნეტიზმი **a paramagnetism**.

პარამაგნიტური **a paramagnetic**.

პარამეტრი **n parameter**.

განაწილებული **პ-ები distributed p-s.**

თავმოყრილი პ-ები n luded p-s.

პასიური a passive.

პასიურობა n passivity.

პატენტი n patent.

პაუზა n pause.

პენტოდი ვაკ. n pentode.

პერიგეა n perigee.

პერიმეტრი მათ. n perimeter.

პერიოდი n period.

ბრუნვის პერიოდი period of revolution.

ნახევარი პ. one-half p.

რხევის პ. period of oscillation.

პერიოდული a periodic.

პერმალიი მაგნ. n permalloy.

პერპენდიკულარი მათ. a perpendicular, vertical.

პერპენდიკულარული a perpendicular, erect.

პერსპექტივა n perspective.

პერფორატორი n perforator.

პერფორაცია n perforation. v perforate.

პიეზოელექტრობა n piezoelectricity.

პიეზოელექტრული a piezoelectric.

პიეზომეტრი გაზ. n piezometer.

პიკი n peak.

პიკოფარადი n picofarad.

პიკური დატგირთვა peak load.

პიკური მნიშვნელობა peak value.

პირდაპირი a straight, direct.

პირდაპირპოპორციული a directy proportional.

პირველადი a primary.

პირობა n condition.

გარემო პ-ები environmental c-s.

სამუშაო პ-ები operating c-s.

სასაზღვრო პ-ები მათ. boundary c-s., borderline.

სასაზღვრო ან საწყისი პ-ები boundary c-s.

იმ პირობით, რომ c/. provided.

პირომეტრი გახ. n pyrometer.

პლაზმა n plasma.

პლასტიკური a plastic.

პლასტიკურობა n plasticity.

პლასტმასა n plasctic., plastic material.

პლატინა n platinum.

პლექსიგლასი n plexiglass.

პლუსი mat. n plus.

შენიშვნა: თანამედროვე სალიტერატურო ენის ნორმების მიხედვით მართებული ფორმაა „პლუსი”. „პლიუსი” ქართულში რუსული ენის ზეგავლენით დაკვირედებული სიტყვაფორმაა.

პნევმატური a pneumatic.

პოზიტრონი n positron, positive electron.

პოზიცია n position.

პოლარიზაცია n polarization.

პოლარობა n polarity.

პოლისტიროლი n polystyrene.

პოლიტექნიკური a polytechnic.

პოლუსი n pole.

დამატებითი პ-ები; auxiliary p-s., interpoles;

მაგნიტის პ-ები magnetic p-s.

მთავარი პ-ები main p-s.

პოლუსი აგზების გრაგნილით. field.

პოტენციალი n potential.

აბსოლუტური პ. absolute p.

ანოდის პ. (ანოდის ძაბვა) plate p.

ბადის პ. grid p.

ელექტრული პ. electric p.

ვექტორული პ. vector p.

მაგნიტური პ. magnetic p.

მიწის პ. earth p., ground p.

ნულოვანი პ. zero p.

რეზონანსული პ. resonance p.

სკალარული პ. scalar p.

პოტენციალთა სხვაობა pitential difference.

პოტენციალური a potential.

პოტენციომეტრი გახ. n potentiometer.

პრაქტიკა n practice.

პრაქტიკული a practical.

პრესპანი პ. presspahn pressboard.

პრიზმა n prism.

ელექტრული პ. electric p.

პრინციპი n principe.

ენერგიის შენახვის პ. principe of conservation of energy.

მოქმედების პ. n principe of operation.

პრინციპული სქემა elemetary diagram.

პრობლემა n problem.

პროგრამა n programme.

პროგრამირება n programming.

პროგრამული მართვა n programme control.

პროგრესია მათ. n progression.

პროდუქტი, ნაწარმი n product.

პროექტი n project, plane, design.

პროექტირება n projection.

v (აპროექტებს) project.

პროექცია, გეგმილი n projection.

პროპორცია მათ. n proportion.

პროპორციული a proportional.

პროექტორი n projector, searchlight.

პროტონი n proton.

პროტოტიპი n prototype.

პროფილი n profile.

პროცენტი n per.

პროცესი n process იხ. გარდამავალი პროცესი.

შეუძლებადი პ. irreversible p.

შეძლებადი პ. reversible p.

პულტი n desk, desk switchboard.

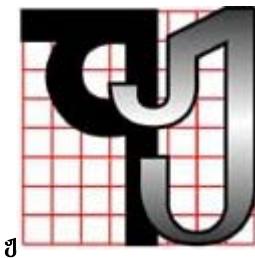
დისპეტჩერის პ. observation d.

მართვის პ. control d.

პულსაცია, ფეთქვა n pulsation.

v (პულსირებს, ფეთქავს) pulsate

პუპინიზაცია n pupinization.

ჟანგბადი **n** oxygen.

ჟანგვა **n** rust.

v (ჟანგავს, იჟანგება) **rust**; qim. **oxidize**.

ჟანგი **n** rust. ქიმ. **oxide**.

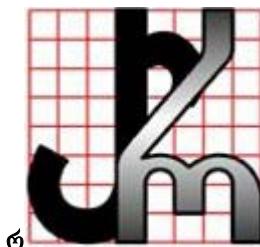
ჟანგის მომშორებელი (საშუალება) **rust remover**.

ჟანგის საწინააღმდეგო (საშუალება) **rust preventive**.

ჟანგიანი **a** rusty

ჟური **n** jury

ჟურნალი **n** journal, magazine.

რადარი **n** radar.

რადიალური **a** radial

რადიანი მათ. **n** radian.

რადიკალი (ფესვი) მათ. **n** radical.

რადიო **n** radio.

რადიოაქტიური **a** radioactive.

რადიოაქტიურობა **n** radioactivity.

რადიოგადამცემი n radio transmitter.

რადიოგადაცემა (ტრანსლაცია) v radio .

რადიოგრამა n radiogram.

რადიოკავშირი n radio communication.

რადიოლოკატორი n radiolocator.

რადიოლოკაცია n radiolocation.

რადიომეტრი n radiometer.

რადიომიმღები n radio receiver.

რადიომოყვარული n radio amateur.

რადიოპელენგი n radio bearing.

რადიოსადგური n radio station.

რადიოსიხშირე n radio frequency.

რადიოტელეგრამა n radiotelegram.

რადიოტელეფონი n radiophone.

რადიოტექნიკა მეცნ. n radio engineering.

რადიოტექნიკოსი n radioman.

რადიოშუქურა n radiophare.

რადიუსგეგმორი n radius vector.

რადიუსი n radius.

რაკეტა n rocket.

რანგი (მატრიცისა) მათ. n rank.

რაციონალური n rational.

რბილი a soft.

რგოლი n ring.

სადემპფერო რ. damping r.

საკონტაქტო რ-ები collector r-s bus r-s., slip r-s.

რეაგირება, რეაქცია n reaction.

v (რეაგირებს) **n act.**

რეაქტიული a reactive.

რეაქტიული გამტარობა, სესეპტანსი **n susceptance.**

ინდუქციური რ. გ. **inductive s.**

პარალელური რ. გ. **shunt s.**

ტევადობითი რ. გ. **capacity s.**

რეაქტიული წინაღობა, რეაქტანსი **n reactance.**

ეავიგალენტური რ. წ. **equivalent r.**

ინდუქციური რ. წ. **inductive r.**

ტევადობითი რ. წ. **condenser r., condensive r.**

ღუზის რ. წ. **armature r.**

რეაქტორი, **რეაქტიული** კოჭა **n reactor.**

რეაქცია **n reaction.** ob. რეაგირება.

ღუზის რ. **armature r.**

რეგენერაცია **n regeneration.**

რეგენერაციული a regenerative.

რეგისტრაცია **n registration.**

რეგულარული a regular.

რეგულატორი **n regulator.**

რეგულირება, მოწესრიგება **n regulation, control, adjustment;** rad. **tuning.**

აგზნების რ. მანქ. **field ad.**

ზუსტი რ. gaz. **fine ad.**

ტლანქი გაზ. რ. **coarse ad.**

უპავშირის რ. reg. **feedback ad.**

v (არეგულირებს) **regulate, control, adjust.**

რედუქტორი **n reducer.**

რევერსი **n reverse.**

რევერსირება n reverse.

რევერსიული o reversible.

რევერსიულობა n reversibility.

რეზერვი n reserve.

რეზერვუარი n reservoir.

რეზინი n rubber.

სინთეზური n synthetic r.

რეზისტორი n resistor.

რეზონანსი n resonance.

დენების რ. current r.

მიმდევრობითი რ. acceptor r.

პარალელური რ. parallel r.

ძაბვების რ. voltage r.

რეზონანსული a resonant.

რეზონანსული სიხშირე n resonant frequency.

რეზულტატი, შედეგი n result.

რეზულტატური n a resultant.

რექვა n ring, ringing.

v (რექვა) ring.

რეკომენდაცია n recommendation.

რეკონსტრუქცია n reconstruction.

რეკუპერაცია n recuperation.

რელაქსაცია n relaxation.

რელე n relay.

დენის რ. current r.

დიფერენციალური რ. differential r.

დორის დაყოვნების რ. delay r.

ელექტრომაგნიტური რ. electromagnetic r.

ელექტრონული რ. electron r.

ვიბრაციული რ. oscillating r.

თბური რ. thermal r.

მაგნიტური რ. magnetic r.

მაქსიმალური რ. maximum r.

მაქსიმალური დენების რ. current-overload r.

მაქსიმალური ძაბვის რ. overvoltage r.

მინიმალური minimum r.

მინიმალური ძაბვის რ. low-voltage r.

მოკლედ შერთვის რ. short-circuit r.

პოლარიზებული რ. polar r.

სასიგნალო რ. indicating r.

სიმძლავრის რ. power r.

ძაბვის რ. voltage r.

რელსი n rail.

რემონტი n repair, overhaul.

აგარიული რ. emergency r.

კაპიტალური რ. major r., overhaul.

მიმდინარე რ. running r.

v (არემონტებს) repair, overhaul.

რენტგენის სხივები n Reontgen rays; X-rays.

რეოსტატი n rheostat.

მანქ. აგზნების რ. field r.

მავთულის რ. wire r.

მდორედ მარეგულირებელი რ. continuous r.

რეოსტატი მოსრიალე კონტაქტით slide r.

ფაქიზი რეგულირების რ. vernier r.

რეოქორდი n rheochord.

რეპროდუქტორი n reproducer.

რეჟიმი (მუშაობისა) n duty, regime.

გადამეტტვირთვის რ. extra d.

დატვირთვის რ. load d.

მსუბუქი რ. light d.

მუდმივი რ. n constant d.

მძიმე რ. heavy d.

ნორმალური რ. medium d.

პერიოდული რ. periodic d.

სამუშაო რ. operating d.

ცვლადი რ. varying d.

სანგრძლივი რ. continous d.

სანმოკლე რ. short-time d.

სანმოკლეგამეორებითი რ. intermittent d.

რესორი, ზამბარა n spring.

რეფლექტორი n reflector.

რეცხვა n washing.

v (რეცხვს) wash.

როული a complex, multiflex.

რიგი მათ. n order.

სიდიდის რ. order of magnitude.

რიცხვი n number.

აბსოლუტური რ. absolute n.

ათობითი რ. decimal n.

ალგებრული რ. algebraic n.

დადებითი რ. positive n.

ერთნიშნა რ. simple n.

ირაციონალური რ. irrational n.

პენტი რ. odd n.

kodirebuli coded n.

kompleqsuri complex n.

ლუწი რ. even n.

მარტივი რ. prime n.

მთელი რ. integer n.

მიახლოებითი რ. approximate n.

მრავალნიშნა რ. multiplace n.

მრგვალი რ. round n.

ნამდვილი რ. real n.

ნატურალური რ. natural n.

რაციონალური რ. rational n.

რიგითი რ. ordinal n.

საწყისი რ. beginning n.

ფარდობითი რ-ები signed n-s.

შებრუნებული რ. inverse n.

წარმოსახვითი რ. imaginaty n.

ჭილადი რ. fractional n.

რიცხობრივად adv numerically.

რიცხობრივი a numerical.

რკალი (აგრ. მათ.) n arc.

ალიანი რ. flame a.

დამყარებული რ. sustained a.

ელექტრული რ. electrical a., voltaic a.

დია რ. open a.

შედუღების რ. welding a.

რკინა n iron; qim. ferrum.

რკინა-კავეული n small iron ware.

რკინის მადანი n iron ore.

რკინიგზა n railway.

რკინისგულიანი iron-cored.

რობოტი n robot.

როზეტი n rosette.

რომბი მათ. n rhomb, rhombus.

როტორი მანქ. n rotor.

მოკლედ შერთული რ. cage, short-circuited r., squirrel cage r.

ფაზური რ. phase –wound., wound r.

რუკა n map.

რულონი n roll.

რუპორი რად. n speaker.

რდგევა n disruption.

v (არღვევს) disrupt.

რჩილგა v (რჩილავს) braze.

რწევა, ქანაობა v (ქანაობს) swing.

რხევა n oscilation.

არამილევადი რ. continuous o., undamped o.

თავისუფალი რ. free o.

იძულებითი რ. forced o.

მილევადი რ. damped o.

პარაზიტული რ. parasites o.

პერიოდული რ. periodic o.

საკუთარი რ. natural o.

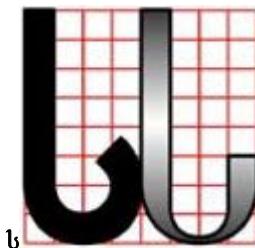
ძირითადი რ. fundamental o.

v (არხევს, ირხევა) oscillate.

რხევების გენერატორი n oscillator.

რხევითი a oscillatory.

რხევითი კონტური n tank.

საათი n (60 წთ.) hour (drois aRniSvnisas) o'clock.

საათის მექანიზმი clockwork.

საათში per hour.

ექვსი საათის it's six o'clock. (ჯიბის, მაჯის) watch.

საამპრო n department shop. იხ. სახელოსნო.

ენერგეტიკული ს. power d.

საამჭუბო ს. assembling d.

საგრაგნილე ს. winding d.

საგანი n subject; object.

საგრძნობი a perceptible.

სადგარი n jouke.

სადგური n station იხ. ელექტროსადგური.

სადენი, მავთული n conductor, wire.

ბიმეტალური ს. (გ.) bimetallic c. w.

გალაქული ს. varnished w.

განმხოლოებული, იზოლირებული ს. insulated c.

განუმხოლოებელი, არაიზოლირებული ს. uninsulated c.

დადებითი ს. ტელეფ. positive w.

მეოთხე ს. (სამფაზა სისტემის ნეიტრალური ს.) fourth.

მომინანაქრებული ს. enamel-insulated, glazed w.

მოქნილი ს. flex c., pigtail.

მრავალძარღვიანი ს. stranded w.

მსხვილი (დიდი კვეთის) heavy gauge.

ნეიტრალური ს. neutral c. (w.).

ორძარღვიანი (პარალელურად განლაგებული ძარღვებით) ს. twin w.

რეზინით განმხოლოებული ს. rubber-covered w.

საგრაგნილე ს. winding w., magnet w.

საკონტაქტო ს. contact c. (w.).

საკონტროლო ს. pilot w.

სარეოსტატო ს. (მაკო.) resistance w.

საჰაერო ს-ები aerial c-s., open w.

(მიწისზედა) ს. overhead c.

(ბაზური) ს. air-line w.

სპილენდის ს. copper w.

უარყოფითი ს. ტელეფ. negative w.

უკუ ს. return c. (w.).

შიშველი ს. bare c.

ჩამამიწებელი ს. ground(ing) c. (w.), earth w.

წრიული კვეთის ს. circular c., round c.

ძაბვის წრედის ს pressure w.

ხაზური ს. line c. (w.).

სადენთა სორტამენტი wire-gauge.

საერთო a common, general.

საერთოდ adv generally.

საექლუატაციოდ გარგისი a serviceable.

სავარაუდო asupposed.

სავარაუდოდ adv supposedly, presumably.

სავენტილაციო a ventilating.

სავსებით adv purely, quite.

საზომი ხელსაწყო n gauge. ob. ხელსაწყო.

საზღვარი n boundary, border.

სათავე n origin.

კოორდინატთა s. originof co-ordinates.

საიზოლაციო a insulating.

საიზოლაციო ლენტი n insulating tape.

საიმედო a reliable, trusty, trustworthy.

საკამათო a disputable, debatable.

საკითხი n question.

საკისარი n bearing.

burTula s. ball b.

gorgolaWiani s. roller b.

radialuri s. radial b.

saklebi maT. n subtrahend.

საკმაო, საკმარისი a sufficient.

საკმაოდ, საკმარისად adv sufficiently.

საკომუტაციო აპარატურა n (მოწყბილობა) (გამომრთველი, გადამრთველი, ჩამრთველი და სხვ) switch (gear).

ამომრთველი cut-out s.

ბოლო ამომრთველი pilot s.

დაზიანებული ძრავას წრედიდან გამომყვანი ამომრთველი hospital s.

დამხმარე ამომრთველი pilot s.

დიაპაზონით გადამრთველი რად. band selector.

დისტანციური ამნომრთველი remote s.

დოლური გადამრთველი drum s.

დროის დაყოვნებიანი ამომრთველი delay s.

გარსკვლავიდან სამკუთხედზე გადამრთველი star-delta s.

გერცხლისწყლიანი ამომრთველი mercury s.

ზეთიანი ამომრთველი oil-(break.) s.

კომბინირებილი გადამრთველი, კონტროლერი combination s.

მაგისტრალური, მთავარი ამომრთველი main s.

მინიატურული ჩამრაზი baby s.

მინიმალური ამომრთველი underload s.

მუშტა გადამრთველი cam s.

საათის მექანიზმის ამომრთველი ntime s.

სიმძლავრის გამთიში inerrupter.

ტივტივა ამომრთველი float s.

ღილაკიანი ამომრთველი button s.

საკომუტაციო დაფა პანელი n keyboard, switchboard.

საკონტაქტო a contact.

საკონტროლო a pilot.

სალტე n busbar; hoop, ring.

სამანქანო განყოფილება, დარბაზი n engine-room.

სამარჯვი n tackle.

სამბადიანი (ელექტრონული მილაკი) a triple-grid.

სამგანზომილებიანი a three-dimensional.

სამეცნიერო a scientific.

სამკაპა a T-bend, T-pipe.

სამკუთხედი n ენ. განაწ. delta; მათ. triangle.

ბლაგგეუთხა ს. obtuse t.

მართკუთხა **b.** right, right-angled t.

მასვილკუთხა **b.** acute t.

ტოლგვერდა **b.** equilateral t.

ტოლფერდა **b.** isoscelest .

სამკუთხიანი a three-cornered.

სამმაგი, სამფა a triple.

სამნაირად **adv** trebly.

სამნაირი a treble.

სამპოლუსიანი a triple-pole.

სამრავლი **n** multiplicand.

სამრეწველო a industrial.

სამრეწველო საწარმო **n** industrial plant.

სამსაღენიანი a three-wire.

სამსაფეხურიანი, სამკასკადიანი a three-stage.

სამ ტოლ ნაწილად დაყოფა **v** trisect.

სამუშაო **n** work, job.

სამფაზა a three-phase.

სამლეროიანი (ტრანსფ. ან რეაქტორის შესახებ) **n**three-legged.

სამწევრი **n** trinomial.

სამჯერ three times.

სანთელი, საერთაშორისო სანთელი ფიზ. **n** candie.

სანტიმეტრი **n** centimetre.

საპოხი, საპოხი ნივთიერება **n** lubricant.

საპოექტო a designed.

სარგებლობა a profil, advantage, benefit.

v (სარგებლობს) use.

სარეზერვო a stand-by.

სარემონტო a repairing.

სარკე n mirror, glass.

სარქველი, მკვეთარა (მანქანის) n valve, plate.

თეფზა ს. disk v.

მცველი ს. safety v.

საკონტროლო ს. pilot v.

სარჩილავი n iron, soldering-iron.

სარჩილი nsolder.

სარჩილი ლამპა cutting torch.

სარჩული n undercoat.

სასარგებლო a useful.

სასინჯი, საცდელი a testing.

სასურველი a desirable, wanted.

სასწორი n scale, balance.

გრეხითი ს. torsion b.

ზამბარიანი ს. quick (Roman) b.

სასწრაფო a urgent.

სასხლეტი, ტრიგერი n trigger.

სატელეგრაფო a telegraphical.

სატელეფონო a telephonic, telephone.

საუაკესო a (the) best.

საფეიქრო a textile.

საფეხური n step.

საფრთხე n danger, peril, hazard.

საფუძველი, საძირკველი n base, basement, foundation.

საქაბაძე n boiler-house.

საქონელი n goods, wares. merchandise,commodities.

საქშენი **n nozzle.**

საღებავი **n paint.**

თბომგრძნობიარე **b. heat (temperature) indicating p.**

საყრდენი **n support.**

საყურისი **ტელეფ. n earphone.**

საშლელი **n India-rubber, eraser.**

საშუალებით **by means of.**

საშუალო **(სიღიღე) n mean, medium**

საშუალო არითმეტიკული **n arithmetic m.**

საცდელი **a tentative.**

საძებნი **a searching.**

საწვავი, სათბობი **n fuel.**

საწვავით გაწყობა, საწვავით გამართვა **v fuel.**

საწური, ფილტრი **რაღ. n sifter.**

საწყისი **a initial.**

სახაზავი **n ruler.**

სახელმძღვანელო **n textbook, manual, schoolbook.**

სახელოსნო **n shop იხ. საამქრო.**

დიოთონის ქონსტრუქციათა **b. structural sh.**

საამწყობო **b. repairing sh.**

საშემკეთებლო **b. repairing sh.**

სახევეველა **ამძრ. n upcoiler.**

სახიფათო, საშიში **a dangerous.**

სახურავი **n cap, lid (სახლის), roof.**

სახურებელი **(ხელსაწყო) n heater.**

საჰაერო **a aerial, airy, air.**

სეგმენტი **გათ. n segment.**

სეკანსი მათ. n secant.

სეკუნდი n second.

სელენი n selenium.

სელექცია n selection.

სელექტორი a selective.

სელექტორი რად. n selector.

სელსინი n selsyn.

სემაფორი n semaphore.

სეპარატორი n separator.

სერვო მექანიზმი n servomechanism, servo-gear.

servo Zrava n servo-motor.

seria n series.

seriuli a serial.

seqtori maT. n sector.

seqcia n dection.

seqciebad dayofa v sectionalize.

seqciuri a sectional.

სპეტი ak. n pile.

ვოლტას ს. voltage.

სგლა, მუშაობა (მანქანის) n running.

არათანაბარი ს. irregular.

არამდგრადი ს. unstable.

თანაბარი ს. balansed.

მდორე, თავისუფალი ს. easy r., smooth r.

სრული დატგირთვით full-load.

სრული სიჩქარით full-speed.

უკუსვლა back(ward) r.

უქმი, თავისუფალი ს. free r., idle r., light.

უხმაურო ს. silent r.

წინსვლა ahead r., forward r.

v (მიღის, მუშაობს) run.

სის n list.

სიბრტყე n plane

სიგანე n width.

სიხშირეთა ზოლის სიგანე bandwidth.

სიგნალი n signal.

ვიდეო ს. video s.

მაფრთხილებელი ს. რკ. გზ. distant s.

საკონტროლო ს. pilot s.

signalizacia n signalling.

საავარიო ს. faulty s.

სიგრძე n length.

სიდიდე ფიზ. n.quantity, value; magnitude. მნიშვნელობა.

ამოსავალი, ბაზისური ს. datum q.

ექსპონენციალური ს. exponent(ial) q.

გებტორული ს. vector q.

მილევადი ს. damped q.

მფეთქარი ს. pulsating q.

ნამდვილი ს. real q.

პერიოდული ს. periodic q., harmonic q.

რხევადი ს. oscillating q.

სიმეტრიული ს. symmetrical q.

სინუსოიდური ს. sinusoidal q.

სკალარული ს. scalar q.

უცნობი ს. unknown q.

ცვლდი ს. variable q.

ძირითადი ს. fundamental q.

წარმოებული ს. derived q.

სივრცე n space, expanse.

სამუშაოს ს. (ელ. ღუმლებზე) cooking sp.

სიზუსტე n accuracy, precision, exactness.

ხელსაწყოს ს. გახ. n accuracy of instrument.

[...]მდე სიზუსტით correct to.

სითბო n heat.

სითბოს ელექტრული ეკვივალენტი electrical equivalent of heat.

siTxe n squid.

idealuri s. fiz. ideal f.

sila n sand.

silikoni n silicone.

siliciumi, kaJbadi n silicon.

simagre, sisale n handness.

simartive n simplicity.

simaRle n height.

simbolo n symbol.

simdovre amZr. n smoothing.

simensi (gamtarobis erTeuli) siemens, mho.

simetria n symmetry.

simetriuli a symmetric.l

simi n string, cord.

simkvriive n density.

datvirTvis s. load d.

denis s. ampere d., current d.

საშუალო ს. average d.

სიმრავლე გათ. n multitude.

სიმრუდე n curvature.

სიმტკიცე n strength, endurance.

სიმძლავრე n power.

აქტიური a. active r., real p.

გამოსავალი n. output p.

გადაცემული n. delivered p.

დამახინჯების n. disproportion p.

ეფექტური n. actual, output p.

ვექტორული n. vector p.

ზედმეტი, ჭარბი n. extra., surplus p.

ზღვრული n. limiting p.

მექანიკური n. mechanical p.

მიყვანილი, მიწოდებული n. input p.

მოდებული n. applied p.

მოჩვენებითი n. apparent p., imaginary p.

მოსმარებული n. consumed p.

მყისი n. instantaneous p.

მცირე n. low p.

ნამდვილი, ფაქტობრივი n. actual p.

პირველადი n. prime p.

რეაქტიული n. reactive p., idle p.

საპროექტო, გაანგარიშებული n. design p.

სრული n. full p.

ფანტგის n. dissipation p.

ფიქტიური n. fictitious p.

სიმძლავრის, ენერგიის გადაცემა power transmission.

სიმძლავრის კოეფიციენტი power factor.

დაბალი n. f. poor f.

სინათლე, შუქი n light.

სინათლის სხივი light ray.

სინათლის წყარო nlight source.

სინესტეზი n humidity.

სინთეზი n synthesis.

სინთეზირება n synthesize.

სინთეზური a synthetic.

სინუსი n sine

სინუსოიდა n sinusoid.

სინუსოიდური n sinusoidal.

სინქრონიზატორი n synchronizer.

სინქრონიზაცია n synchronization.

სინქრონიზება v bring into step.

სინქრონიზმი n synchronism.

სინქრონიზმიდან გამოსვლა manq. v fall out of step.

სინქრონიზმში შესვლა მანქ. fall into step.

სინქრონოსკოპი n synchronoscope.

სინქრონული a synchronous.

სინქროფაზოტორი n synchrophasotron.

სინჯი n sample.

სისალე, სიხისტე n stiffness.

სისტემა n system.

აგზების მაგნიტების ს. field magnet s.

ავტომატური ს. automatic s.

ათვლის (კორდინატა) ს. reference s.

ასტატიკური ს. gaz. astatic s.

გაერთიანებული ენერგოსისტემა integral s.

განათების ს. lighting s.

განტოლებათა ს. მათ. system of equations.

გაწონასწორებული მრავალფაზიანი ს. balanced polyphase s.

გაწონასწორებული სამფაზა ს. balanced three-wire s.

დაცვის ს. protective s.

ელექტროენერგეტიკული ს. electric power s.

ელექტრომომარაგების კომუნალური ს. public supply s.

ერთეულთა ს. system of units.

ერთეულთა აბსოლუტური ელექტრომაგნიტური ს. MKS electromagnetic s.

ერთეულთა ელექტრომაგნიტური ს. rational electrical.

ერთეულთა მ პ ს (მ., კგ, სეკ) სისტემა MKS s.

ერთეულთა საერთაშორისო ს. international (practical) s. of units.

ზემძლავრის ს. giant power s., superpower s.

თვლის ათობითი ს. decimal s.

თვლის ორობითი ს. n binary s.

კოორდინატთა ს. system of axes.

მართკუთხა (დეკარტები) კოორდინატთა ს. Cartesian co-ordinates.

მრავალარხიანი ს. კავ. multi-channel s.

სამსაღენინი ს. n three-wire s.

სამფაზა ს. three-phase s.

სამფაზა ოთხსაღენიანი ს. three-phase four wire s.

უსაფრთხოების ს. safety s., safety first engineering s.

შიგა გაყვანილობის ს. wiring s.

სისტემაში მოყვანა v systematize.

სისტემატიზებული a ckassed.

სისტემატიკა n systematicism.

სისტემატურად adv systematically.

სისტემატური a sistematic(al).

სისქე n thickness.

სისწრაფე n tapidity, quickness.

სიტყვა n word.

სხვა სიტყვებით n in other words.

სიტყვასიტყვით adv literally, word for word.

სიტყვიერი a verbal.

სიფონი n siphon.

სიფრთხილე n heed, care; (წინასწარი ზომების მიღება) precautions.

სიღრმე n depth.

მოდულაციის ს. depth of modulation.

შეღწევის ს. depth of penetration.

სიჩქარე 1. (სპალარული) n speed.

ბრუნვის ს. rotative s.

გადაჭარბებული, ზედმეტი ს. overspeed s.

მაქსიმალური ს. top-speed.

მოცემული (საწყისი, ნომინალური) ს. რეგ. datum s.

ნამდვილი ს. actual s.

სინქრონული ს. no-load s.

უქმი სვლის ს. iding s., no-load s.

ძრავას ს. full-field s.

მოედი სიჩქარით at full speed.

2. (ვექტორული) velocity.

ბგერის ს. n velocity sound.

კუთხური ს. n angular v.

საწყისი ს. initial v.

სინათლის ს. velocity of light.

ფაზური ს. phase v.

3. (ცვლილების სიჩქარე, ტემპი) rate.

გარდნის ს. rate of fall.

მატების ს. rate of rise.

ცვლილების ს. rate of change.

Zabvis matebis s. rate of voltage rise.

siCqareTa kolofi amZr. gear-shift.

სიჩქარის განითარება, გაქანება race. v gather speed.

სიჩქარის დაკლება under speed.

სიცარიელე n emptiness., vacuum, void.

სიძნელე n difficulty.

სიხისტე n rigidity. ix. sisale.

სიხშირე n frequensy.

ბგერითი ს. audio f.

დაბალი ს. low f.

ვიდეო ს. video f.

ზებგერითი ს. sulersonic f.

ზემაღალი ს. superhigh f.

კუთხური ს. angular f., cyclic f.

მაღალი ს. high, high cycle.

მოდულაციის ს. modulation f.

რადიო ს. radio f.

რეზონანსული ს. resonant f.

საკუთარი ს. natural f.

სამრეწველო ს. commercial f., industrial f., power f.

საშუალო ს. medium f.

სიგნალის ს. signal f.

ულტრამაღალი ს. ultrahigh f.

ძირითადი ს. fundamental f.

წრიული ს. circular f.

ჰარმონიკების ს. harmonic f.

სიხშირმზო n frequency meter.

სკალა n scale.

ასგრადუსიანი ს. centigrade s.

გრადუსირებული ს. degree s.

წრფიგი ს. line s.

სკალის დანაყოფი scale division.

სკალარი მათ. n scalar.

სკალარული a scalar.

სმენადი, გასაგონი a audible.

სმენადობა n audibility.

სოდა n soda.

სოლენიდი n solenoid.

სოლი n wedge.

სოლისებრი a wedge-shaped.

სპექტრი n spectrum. (pl. spectra).

სპეციალიზაცია n specialization.

სპეციალისტი n specialist.

სპეციალობა n speciality.

სპეციალურად adv specially

სპეციალური a special.

სპეციფიკაცია n specification.

სპიდომეტრი n speedometer.

სპილენდი n cooper.

სპირალი n spiral.

ლოგარითმული ს. maT. equiangular s.

სპირალური a spiral.

სრიალი მანქ. slip; slide,glide.

სრული, მთლიანი a total, full.

სრული გამტარობა, ადმიტანსი n admittance.

გამოსავალი ს. გ. რად. output s.

დატვირთვის ს. გ. load a.

ელექტრონული ს. გ. რად. electronic s.

კომპლექსური ს. გ. vector a., complex s.

ტალღური ს. გ. characteristic a., natural a., surge a.

შესავალი ს. გ. რად. input a.

სრული წინაღობა, იმპედანსი n impedance.

ბოლო ს. წ. terminal i.

გამოსავალი ს. output i.

განმეორებითი ს. წ. iterative i.

კაპშირის ს. წ. coupling i.

კომპლექსური ს. წ. complex i., vector i.

კონტურის ს. წ. loop i.

მოკლედ შერთვის ს. წ. short circuit i.

მოჩვენებითი ს. წ. (ძაბვის და დენის ფარდობა) apparent i.

ნულოვანი მიმდევრობის ს. წ. zero sequence i.

პარაზიტული ს. წ. spurious i.

პირდაპირი მიმდევრობის ს. წ. positive sequence i.

სინქრონული ს. წ. მანქ. synchronous i.

ტალღური ს. წ. characteristic i., natural i., surge i., wave i.

ურთიერთ ს. წ. mutual i.

უქმი სვლის ს. წ. open-circuit i.

შებრუნებული მიმდევრობის ს. წ. negative sequence i.

შეთანხმებული ს. წ. matched i.

შესავალი ს. წ. input i.

შესატანი ს. წ. რად. coupled i.

შეუდლებული ს. წ. რაღ-ები. conjugate i-s.

ხაზის შესავალი ს. წ. line i.

სრულყოფილი a perfect.

სტაბილიზატორი n stabilizer.

სტაბილიზაცია n stabilization.

v (ასტაბილებს, ასტაბილურებს) stabilize.

სტაბილურობა n stability.

სიხშირის ს. frequency s.

ფაზის ს. phase s.

სტადია n stage.

სტანდარტი n standard.

სტანდარტულნახვევიანი unit-wound.

სტარტერი (ავტომობ.) n starter.

სტატიკა მეცნ. n statics.

სტატიკური a statical.

სტატორი მანქ. n stator.

სტაციონარული a stationary.

სტეარინი n stearin(e).

სტენოგრაფია n shorthand.

სტერადიანი მათ. n steradian.

სტერეომეტრია მათ. n stereometry.

სტიბიუმი ქიმ. ნახ. გ. n antimony.

სტილი n style.

სტიპენდია n stipend, scholarship.

სტრატოსფერო n stratosphere

სტრობოსკოპი გაზ. n stroboscope.

struqtura n structure.

struqturuli a structural.

subieqti n subject.

subieqturi a subjective.

subharmonika n subharmonic.

suni n smell, odour.

surdina, xmasax Sobi akust. sourdine.

susti a weak, feeble.

susti denebis teqnika mecn. light current engineering.

sufTa a pure.

sfero n sphere.

sferuli a spherical.

sqeli a thick, dense.

sqema a scheme, diagram.

ekvivalenturi s. equivalent n.

nabeWdi s. primted circiut.

sakomutacio s. wiring s.

sqematuri a schematic.

swori a direct, straight, true, right, just, correct; (bryeli) plane.

sworkuTxa a rectangular.

sworkuTxedi n rectangle.

sworxazovani a rectilinear.

swrafi a speedy.

swrafmavali a quick-running.

swrafmoqmedi a quick- operating, quick-acting.

swrafmoqmedi gamomrTveli quick-break switch.

sxeuli n bory.

absoluturad Savi s. fiz. black b.

sxvadasxva a different; various.

sxvadasxvanairi a diverse.

sxvadasxvaoba, sxvadasxvagvaroba n diversity.

sxvanairad, sxvagvarad adv otherwise.

sxvaoba maT. n difference.

potencialTa s. potential d.

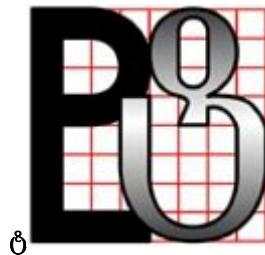
fazaTa s. phase d.

sxivi n ray, beam.

kaToduri s-ebi cathode r-s.

kosmiuri s-ebi cosmic r-s.

sxivuri a radiant.

tabula n table.

gamravlebis t. multiplication t.

talRa n wave. (gadametZabvis) surge.

aramilevadi t. persistent w; continuos w.

arasinusoiduri t. none-sine w.

areklili t. reflected w.

bgeris t. sound w.

brtyeli t. plane w.

gardatexili t. refracted.

grZeli t.-ebi rad. loong w-s.

daumaxinjebeli t. understorted w-s.

denis t. current w.

ekvivalenturi sinusoiduri t. equivalent sine wave w.

(igivea, rac ekvivalenturi sinusoida) **n**

eleqtromagnituri t. ether w.

eleqtronuli t.-ebi fiz. electron w-s.

vardnili t. incident w.

kosinusoiduri t. cosene w.

maRali sixSiris t.-ebi rad. high-frequency w-s.

mdgari t. standing w; stationary w.

mzidi t. carrier w.

milevadi t. damped w; siscontinuous w.

modulirebuli t. modulated w.

moxetiale t.-ebi stray w.-s.

msrboli t. moving w., travelling w.

parcialuri t., SeuRlebuli t. partial w.

pirdapiri t. direct w.

radio t. radiow., broadcast w.

rTuli formis t. complex w.

saSualo t.-ebi rad. medium-frequency w-s.

sinaTlis (Suqis) t. light w.

sinusoiduri t. sine w.

sruli t. full w.

ultrabgeris t.-ebi ultrasonic w-s.

ultramokle t.-ebi ultra-short w-s.

Sebrunebuli (uku) t.-ebi back w.

ZiriTadi t. fundamental w.

talRis sigrZe wavelength w.

talRis forma wave form.

talRis fronti wave-front.

talRuri koeficienti wave constant.

talRasazomi n wavemeter.

talRasatari n waveguide.

talRisebri a undulatory.

talRisebri moZraoba undulation.

tangensi n tangent.

tangencialuri, mxebi a tangential.

taqometri n tachometer.

tevadoba n capacitance.

gamosavali t. ouput c.

ganawilebuli t. distributed c.

Tavmoyrili t. limped c.

sakuTari t. self c.

Sesavali t. input c.

tevadobis sidide (ricxviTi mniSvenloba) capacitance value.

teleavtomatika mecn. n teleautomatics.

telegadacema n telecast.

telegrafi n telegtaph.

telegrafia n telegraphy.

telegrafisti n telegrapher.

televizia n television.

televizori n televisor, television receiver.

telekavSiri, telekomunikacia n telecommunication.

telekamera n telecamera.

telemarTva (distanciuri marTva) telecontrol.

telemetri (distanciuri sazomi xelsawyo) n telemeter.

telemetria n telemetry, telemetering.

telemeqanika mecn. n telemechanics.

teletaipi n teletype.

telefonia n telephony.

telefonireba n telephone.

telefonis aparati, telefoni n telephone set, telephone.

telefoniT gamoZaxeba v ring.

telefonis nomris akrefa v dial.

telferi n telpher.

temperatura n telperature.

absoluturi t. absolute t., Kelvin t.

atmosferuli t. atmospheric t.

garemos t. ambient t., environment t.

gayinvis t. freezing t.

dabali t. low t.

damyarebuli procesis t. steady-state t.

dnobis t. fusion t., melting t.

duRilis t. boiling t.

TermobirTvuli t. thermonuclear t.

kritikuli t. critic t., limiting t.

magnituri gadasvlis (feromagnituri Tvisebebidan paramagniturze) t., kiuris wertili magnetic transition t.

technics

muSa t. working t.

nulze dabali t. subzero t.

nulovani t. zero t.

oTaxis t. indoor t., room t.

sawyisi t. n initial t.

standartuli t. standart t.

Crdilis t. (t. CrdilSi) shade.

jamuri t. total t.

temperatura farenhaitiT Fahrenheit.

temperatura celsiusiT centigrade t.

temperaturaze damokidebuli temperature-dependant.

temperaturis vardna temperature drop.

temperaturuli gadamwodi, gardamsaxi temperature-sensitive element.

temperaturuli ekvivalenti temperature equivalent.

temperaturuli pirobebi temperature conditions.

temperaturuli skala temperature scale.

tenmedegi a moisture-resistant.

terminologia n terminology.

testeri, sacdeli xelsawyo n tester.

tetrodi n vake. **tetrode.**

teqnika, teqnikuri mecnierebebi n technique, engineering.

birTvuli t. nuclear e.

teqnikosi n technician.

teqnikuri a technical.

teqnikuri eqspluatacia t. maintenance.

t. meTvalyureoba t. control.

t. monacemebi t. data.

teqnologija n technology.

teqnologiuri a technological.

teqstoliti n textolite.

tvini n brain.

tvirTi weight.

tvifrva n stamping.

v (tvifrav) stamp.

tipi n type.

tire n dash.

tolgverda a equilateral.

tolkuTxa a equiangular.

toli a equal.

toloba maT. n equality.

tolobis niSani sign of equality.

tona n tone.

tonaJi n tonnage.

toni n tone.

topologia n topology.

topoliuri a topological.

toroidi a torus.

toroiduli a toroidal.

traeqtoria n trajectory.

tramvai el. wev. n tramway., tram.

tranzistori n transistor.

transduqtori reg. n transductor.

translacia, radiogadacema n translation.

transpozicia (sadenebis) n transposition.

v (gadascems radioTi) translate.

transporti n transport.

avtotransporti mechanical t.

rkinigzis t. railway t.

sahaero t. air t.

wylis t. water t.

transportis moZraoba traffic.

transportireba, gadazidva n transportation; haulage.

v (gadazidavs) **transport**.

transportiori n transporter.

transformatori n transformer.

avtotransformatori one-coil t., autotype t.
amamaRlebeli t. step-up.
amuSavebis avtotransformatori amZr. autostarter.
amuSavebis t. stanting t.
ganaTebis t. lighting t.
ganmamxolobelis t. isolation t., one-to-one t.
damadablebeli t. step down t., reducing t.
denis t. current t.
erTfaza t. single-phase.
zeTiani t. oil t., tank t.
konservatoriani t. sonservator t.
pikuri t. peak t.
sazomi t. measuring t., metering t., instrument t.
samgragniliani t. three-circuit t., three-winding.
samfaza t. three-phase.
saregulirebeli t. adjustable t.
saSemduReblo t. welding t.
Reroiani t. core-type t.
Zabvis t. voltage t., pressure t., shunt-type t., potential t.
Zaluri t. power t.
javSniani t. shell-type.
transformacis koeficienti n ratio.
transformireba, gardaqmna n transformation.
v (gardaqmnis) transform.
trapezia maT. n trapezium.
trigeri, sasxleti n trigger.
trigonometria n trigonometry.
trigonometriuli a trigonometrical.
trigonometriuli funcia trogonometrical ratios.

trivialuri a trivial.

trimeri n trimmer.

triodi n triode.

trolei, sakontaqto sadeni el. wew. trolleyay.

troleibusi el. wew. n trolleybus.

tumbleri n tumbler.

tumbo n pump.

tumbva v (tumbavs) pump.

turbina n turbine.

aqturi t. impuse.

gazis t. gas.

radialuri t. radial t.

reaqtiuli t. reaction t.

RerZuli t. (aqsialuri) wylis (hidro) axail-flow t.

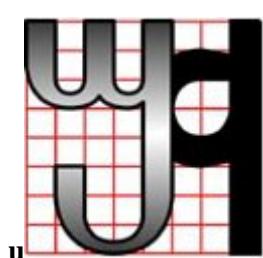
hidravlikuri t. waterwheel t.

turboagregati n turbounit.

turbogeneratori n turbo-generator.

turbulenturi a turbulent.

tyvia n lead.

uaryofiTi a negative.

uaryofiTi niSani n nagative sign.

ubeduri SemTxveva n accident.

ubiZgo a shockless.

uganzomilebo a dimensionless.

ugragnilo a windingless.

ugularo a coreless.

udanakargo a loss-free.

uvargisi (gamosayeneblad) a unserviceable.

uvnebeli a harmless.

uzusto a inaccurate.

uzustoba n inaccuracy.

uTo n iron.

eleqtrouTo electric i.

uinercio a inertialles.

uitstonis boga gaz. n Wheatstone bridge.

ukmaragzneba manq. n underexitiation.

ukmaragznebuli a undereexited.

ukmarkveTiani (spilenZia sadenis Sesaxeb) a undercoppered.

ukontaqto a noncontact.

uku, Sebrunebuli a inverse.

ukukavSiri v feedback.

ukuproporciuli a inversly proportional.

ukufaza n antiphase.

ukuqmedeba n counteraction., reaction.

ukuqmedi a reactive, reactionary, counteractive.

ulrabgera n ultrasound.

ultraiisferi a ultra-violet.

ultraiisferi gamosxiveba ultra-violet radiation.

ultraiisferi sxivebi ultra-violet rays.

ultramokle a ultra-short.

umavTulo a wireless.

umarTavi a uncontrolled.

umniSvnelo a unimportant, insignificant, inconsiderable, negligible.

umoqmedo a inactive.

umoZrao a motionless.

universaluri a universal.

universiteti n university.

unikaluri a unique.

unipolaruli a unipolar.

uncia (28, 35 gr.) n ounce.

unifikacia, unificireba n unification.

unificirebuli a inifized.

upiratesad adv in preference,, for the most part.

upiratesoba n advantage.

upiratesobis miniWeba, micema v prefer.

upirveles yovlisa firs of all.

uJangavi a rutless, rust-resisting. non-corrodible.

uJangavi foladi n stainless steel.

urani n uranium.

urTierTgadakveTa n intersection.

urTierTdamokidebuleba n interdependence, interrelation.

urTierTinduqcia n mutual induction.

urTierTinduqiuroba n mutual inductance.

urTierTkavSiri n interdependence.

urTierTqmedeba n interaction.

v (urTierTqmedebs) interact

urTierTSenacvlebadi a interchangeable.

urTierTSenacvlebadoba n interchangeability.

urika el. wev. n bogie, truck.

misabmeli u. trailing t.

motoriani u. **motor t.**

sayiraviani u. **tilting t.**

uro a n hammer.

usadeno a **wireless.**

usazRvro a **illimitable, limitless, inmilited.**

usazRvrod adv **illimitably.**

usargeblo a **unprofitable, disadvantageous, useless.**

usasrulo a **infinite.**

usasruloba maT. n **infinity.**

usasrulod adv **infinitely., endlessly.**

usasrulod mcire a **infinitesimal, infinitely small.**

usafexuro (mag., regulireba) a **stepless.**

usafrTxo a **safe.**

usafrTxoebis teqnika n **safe procedure.**

usafrTxod adv **safety.**

usistemo a **unsystematic.**

usistemod adv **unsystematically.**

uswormasworo a **uneven.**

utilizacia n **utilization.**

utolo a **unequal.**

utoloba maT. n **inequality.**

uformo a **shapeless, formless.**

uqmad adv **idly.**

uqmi svla manq. n **idling, free running, light running.**

uReli manq. n **yoke.**

uSedego a **futile.**

uSiSroeba n **safety, security.**

uSualo a **direct.**

uSualo Cveneba (skalaze) gaz. direct reading.

ucbad adv suddenly, unexpectedly.

ucvleli a unchaged, invariable.

ucnobi maT. n unkown.

ucxo, gareSe a extraneous.

uZravad adv motionlessly.

uZravi a motionless, immobile, immovable.

uZravo a motorless.

uwesivroba, gaumarTaoba n trouble, defect.

uvesiero n bad order.

uvesrigoba n disorder.

uwonasworoba, disbalansi n unbalance.

uwyvetad adv continuously.

uwyveti a continous, uninterrupted.

uwyvetoba n continuity.

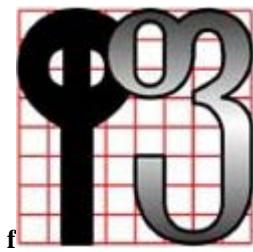
magnituri wredis u. magnetic c.

uxeSad adv roughly, rudely.

uxeSi a rugh, rude, coarse.

uxmauro a noiseless.

ujeri a unsaturated.

fabrika n vactory.

faza n phase.

fazaTaA gadamrTveli phase-changing.

fazaTa sxvaoba phase difference.

fazaTa Zvra phase displacement, phase shift..

fazis gadabruneba (180° -iT Secvla) reverce of phase.

fazis kompensacia manq. phase modifier.

fazis regulatori gaz. phase shifter.

fazuri kuTxe phase angle.

fazaTaSorisi a interphase.

faziT daZruli out-of-phase.

faziT Tanxvdenili in-phase.

faziT 90° -iT CamorCenili quadrature-laging.

fazva n phasing.

fazmabruni n phase shifter.

faifuri n china; porcelain.

fakulteti n faculty.

fantva n leakage; dispersal, scattering.

magnituri fantva magnetic l.

v (fantavs) leak; scatter, disperce.

fanqari n pencil.

farada gaz. n farad.

farani n lantern.

fargali n compas(es), divide.

fardoba n ratio.

fardobiTi a relative.

farTo a wide, broad; large.

farTobi n area.

xviiT Semowvdomili f. area of turns.

fari n sheild.

faruli (mag., gayvaniloba) a concealed.

faseuli, sasargeblo a valuable.

fasi n price, cost; value.

danayofis f. gaz. value of division.

faqti n fact.

faqturad adv practicaly.

faqturi, faqtobrivi a practical.

faqtoriali maT. n factorial.

feTqva n palpation.

v (feTqavs) palpate.

fena n layer, stratum.

fenebad dayofa stratification, exfoliation.

v (fenebad yofs) stratify, exfoliate.

feradi a coloured.

feradi liTonebi non-ferrous.

feri n colour.

feromagnertizmi n ferromagnetism.

feromagnituri a ferromagnetic.

ferorzonansi n ferroresonance.

feroSenadnobi n ferro-alloy.

fesvi (agr., maT.) n root.

gantolebis f. roo of equation.

kvadratuli f. n square r.

kuburi f. cube r.

fesvi ricxidan root of a number.

fesvis amoReba maT. evolution.

v to take a root.

fibra n fibre.

figura n figure.

geometriuli f. geometric(al) f.

fideri n feeder.

fizika mecn. n physics.

fizikosi n physicst.

fizikuri Tvisebibi physical properties.

filtrı kavS. rad. n filter.

arawrfivi f. nonlinear f.

boguri f. differencial f.

gadamRobi f. suppression. f.

dabali sixSireebis f. low-pass f.

eleqtromeqanikuri f. electromechanical f.

zoluri f. band f., band-pass.

induqciuri f. ninductance f.

kvarcis f. quartz f., crystal f.

maRali sixSireebis f. figh-pass.

m-tipis f. M-derived f.

rezonansuli f. tuned f.

tevadobiTi f. capacitor f.

T-sebri f. T-section f.

ukukavSiris f. feedback f.

farTozoliani f. wide-band f.

filtrSi gatareba filtration. v filtrate.

firi fot. n film.

firma n firm.

fisi n tai.

fiqsireba n fixation.

v (afiqsirebs) **fix.**

fiqsirebuli sidide n fixture.

ficari, dafa n table.

floba n possession.

v (flobs) **possess.**

flusmetri gaz. n fluxmeter.

foladi n steel.

eleqtroRumelSi gamomdnari f. electric s.

legirebuli f. alloyded s.

trasformatoris f. transformer s.

uJangavi f. n stainless.

foni rad. n phone.

forma n form.

impulsis f. pulse-wave f.

talRis f. wave f (sh.).

formaluri a formal.

formati n format.

formireba n formation.

v (formas aZlevs an Rebulobs) **form.**

formula maT. n formula.

fosfori phosphor, phosphorus.

fotografi n photographer.

fotografia, fotografireba n n photography.

fotografiuli a photographic.

fotoelementi n photo(electric) sell.

fotoeleqtroba n photoelectricity.

fotoeleqtruli efeqtii n n photoelectric effect.

fotoluminiscencia n photo-luminescence.

fotometri Suq. n photometer.

fotoni n photon.

fotorele n n phototroller.

fototelegrafi n wirephoto.

fototranzistori n phototransistor.

frCxili, frCxilebi (sasv. niSani) n bracketed., parenthesis (pl. -theses)

mrgvali (kvadratuli) f-ebi round (square) b-s.

fskeri n button.

funikuliori n funicular.

funti (453,6 g) n pound.

funcia maT. n function.

algebruli f. algebraic f.

analizuri f. analytic. f.

aracxadi f. implicit f.

gadacemis f. reg. transfer., transference.

erTeulovani f. unit f.

kenti f. odd f.

logariTmuli f. logarithmic f.

luwi f. even f.

maCvenebiani f. exponential f.

milevadi f. decreasing f.

naxtomisebri f. step f.

perioduli f. periodic f.

sinusoiduri f. sine f.

Sebrunebuli f. inverse f.

cxadi f. explicit f.

hiperboluri f. hyperbolic f.

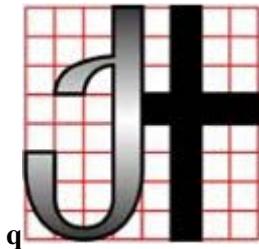
furceli (liTonis, qaRaldis) n sheet.

fuZe, safuZveli n base., basis; (Ziri) root.

fuWeba v (afuWebs) spoil.

fxvieri a friable; mellow.

fxvnili n powder.

qalaqi n town; sity.

qanaoba, ryeva n (isris); waggle; (generatorebSi) surging.

v (qanaobs) waggle; surge.

qanCi n nut (of screw), female screw.

qanCgasaRebi n wrench, key.

qanqara n pendulum.

maTematicuri q. mathematical p.

fizikuri q. phisical p.

qanqariani saaTi pendelum-clock.

qaosi n chaos.

qaosuri a chaotic.

qarva n amber.

qarsi n mica.

qarsisa, qarsiani a micaceous.

qarxana n mill, factory, plant.

qaRaldi n paper.

azbestis q. n asbestos p.

gasanTluli q., kalki waxed p.

gaparafinebuli q. paraffined p.

dieleqtrikuli, saizolacio q. dielectric p.

zumfaras q. abrasive, emery.

kondesatoris q. capacitor p.

milimetruli q. graph p., coordinate p., cross-section p., plotting p.

pergamentis q. parchment p.

piris gadasaRebi q. carbon p.

saxazavi q. design p.

fotografiuli q. photographic p.

qarsis q. mica p.

SuqmgrZnobiare q. blueprint p.

wyalgaumtari q. waterproof p.

qvabi (orTqlis) n boiler.

qvanaxSiri n coal.

qveJangi qim. n protoxide.

qvesadgami n stand.

qvesadguri en. ganaw. substantion.

avtomaturi q. automatic s.

daxuruli q. indoor s.

Ria q. outdoor s.

qvejgufi n subgroup.

qviSa n sand, gravel.

qimia n chemistry.

qimikosi n chemist.

qimiuri a chemical.

qlibi n file.

qorda maT. n chord.

rkalis q. span.

qromi n chrome.

qromisa a chrome.

qromonikeli n chrome-nickel.

qronometri n chronometer.

qseli 1. ganaw. n net, network.

eleqtroenegetikuli q. electrical supply line.

eleqtruli q. electrical nw.

kavSircabmulobis q. kommunication nw.

manawilebeli q. ristribution nw.

radioqseli radio nw.

saqlalaTaSoriso q. trunk nw.

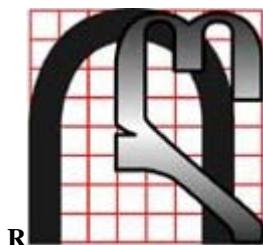
sahaero q. sakontaqto q. aerial nw. overhead system.

qalaqis q. intersity. nw.

2. qseli (antenebisa) rad. row.

qsovili n tissue.

quxili n thunder.

Rebva n painting.

v (Rebavs) paint.

Rero n rod, stem.

mimmarTveli R. (relesi) guide s.

saSemduReblo R. welding.

RerZi maT. (n axis, axle; xelsawyosi) pivot.

abscisTa R. axis of abscissas.

amosavali (aTvlis, bazisuri) R. axis of reference.

brunvis R. axis of rotation.

ganivi R. lateral a.

geometriuli R. geometrical s.

grZivi R. direct s., longitudinal s.

inerciis R. axis of inertia.

magnituri R. magnetic a.

mobrunebis R. pivot a.

optikuri R. optical a.

ordinatTa R. axis of ordinates.

polaruli R. polar s.

x-RerZi X a.

Y-RerZi Y a.

Z-RerZi Z a.

Rvari n flow, torrent.

Rvedi n leather band, belt, strap.

RveduramZraviani a belt-driven.

Rvra, sxma n pouring.

v (Rvrvis, asxams) pour.

Ria a open.

Rilaki n button; key.

asamuSavebeli R. starting b.

dasaWeri R. push-button.

zaris R. sign. bell.

saCerebeli R. stop.

RorRi n crushed stone.

RreCo, RriWo n gap.

sanaperwkle R. spark gap.

sahaero R. air-gap.

Rrma a deep.

Rrmad adv deeply.

Ruza manq. n armature; (reles) tongue.

Rumeli n fumace, oven.

gazis R. gas-stove.

eleqrorkaluri R. arc f.

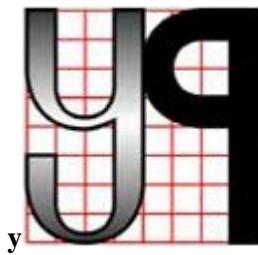
eleqtruli R. electric f.

induqciuri R. induction f.

sadnobi R. melting.

Runva n bending.

v (Runavs, iRuneba) bend.

yavisferi a brown.

yalibi n mould, cast.

yeli n throat.

yvela *indef pron* ail.

yvelaferi *indef pron* eferything.

yvelgan adv everywhere.

yviTeli a yellow.

yinuli n ice.

yovelTvis adv always.

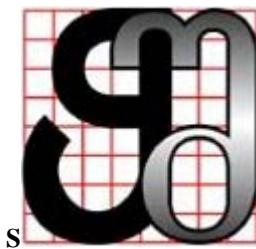
yoveli a every, each.

yofaqceva (sistemisa, eqspluataciisas) n behaviour; conduct.

yrud, hermetulad adv hermetically, tightly.

yuTi n box.

yulfí n lopp.

Sabloni n mould.

Savi a black.

Saxti n mine; pit.

Sebruneba n reversal; maT. reciprocation.

v (Seabruneb); n (Seabruneb). n ix. inversia.

Sebrunebuli a reverce; maT. reciprocal.

Segroveba n collection.

v (agrovebs) collect.

Segoreba v (Seagorebs) roll in.

Segueba, adaptacia n adaptation.

v (egueba) n

Sedareba n comparision.

v (adarebs) compare.

SedarebiTi a comparative.

Sedgena n composition.

v (adgens) compose.

Sedegi n result; consequence.

SeduReba n welding.

avtomaturi s. automatic w.

dnobiT (mag., avtogenuri) **S. fusion w.**

nakeriani **S. seam w.**

naperwkluri **S. spark w.**

pirapir **S. bevel w.**

pirgadadebiT wertilovani **S. lap spot w.**

rkaluri **S. arc w.**

wertilovani **S. spot w.**

winaRobiT **S. resistance w.**

wnevuri **S. pressure w.**

v (aduRebs) **weld**

SeerTeba n **connection, conjection, join.**

araswori **S. misconnection.**

varskvlavisebri **S. star c., Y-.**

kaskasduri **S. cascade c.**

mimdevrobiTi **S. series.**

mimdevrobiT-paraleluri **S. series-parallel c.**

miwasTan **S. ground c.**

paraleluri **S. parallelc., shunt c.**

samkuTxedad **S. delta c., mesh c.**

T-sebri **S. T c.**

SeerTeba „varkvlavi-samkuTxedi” **star-delta.**

SeTanxmebuli **S. accordance c.**

xelmeored **S. reconnection.**

v (aerTebs) **connect, conjion, jion.**

Sezidva-Setaceba (gularis) **pick-up.**

SezRudva n **restriction.**

v (zRudavs) **restrict.**

SezRuduli a **restricted.**

SeTanxmeba, morgeba reg. **n machting.**

v (eTanxmeba, Seesabameba) **macht.**

SeTboba n preheating.

v (SeTbeba, SeaTbobs) **preheat.**

Seicavs, Sedgeba v contain, include.

SekeTeba n mending.

v (SeakeTebas) **mend, repair.**

Sekveca (wiladis) maT. **n cancelling, reduction (of fraction).**

v (kvecs, kvecavs) **cancel, reducte.**

Sekvra, SerTva (wredis) **n closing.**

v (kravs, rTavs) **close;** (gadabma, gadaabams) **tie.**

SekiTxva n question.

v (ekiTxeba) **ask.**

Sekreba n addition, summation.

v (krebs) **add, sum; to add up.**

Sekruli a closed.

SekumSva n contraction.

v (SekumSavs, ikumSeba) **contract.**

SekumSuli a contracted.

Selaqi n shellac.

Semadgenloba n composition.

v (Seadgens) **compose.**

Semdgeni maT., fiz. **n component.**

aqturi S. active c., in-phase c., power c.

grZivi S. axialc., direct c.

induqciuri S. inductive c.

mudmivi S. steady c., direct c.

mxebi S. tangential c.

nulovani mimdevrobis S. zero sequence c.

pirdapiri mimdevrobis S. positive sequence c.

reaqtiuli S. reactive c., idle c., imaginary c., waltless c.

simetriuli S. symmetrical c.

sinusoiduri S. (harmoniuli S.) harmonic c.

tevadobiTi S. capacitive c.

Sebrunebuli mimdevrobis S. negative sequence c.

Zalis S. component of force.

ZiriTadi Semdgeni (ZiriTadi harmonika) fundamental c.

warmosaxviTi S. imaginary c.

SemduRebeli a welding.

SemduRebeli agregati n welding set.

SemTbari a warned (up).

SemTxveva n case, accident, occurrence.

am SemTxvevaSi in this case.

araviTar SemTxvevaSi on no account.

zogierT SemTxvevaSi in certain cases.

yovel SemTxvevaSi at any rate, at all events, in any case.

winaaRmdeg SemTxvevaSi otherwise.

SemTxveviT sargebloba take the opportunity.

SemTxveviT adv at random, by chance, accidentally, casually.

SemTxveviTi a random, accidental, casual.

SemTxveviTi Tanxvdena random coincidence.

SemTxveviTi procesi random process.

SemTxveviTi sidide random variable.

Semokleba n abbreviation.

v (amoklebs) abbreviate.

SemoklebiT, Semoklebulad adv briefly, shortly, in short.

Semonaqsovi, Semonawnavi (sadenebze) **n** sleeping.

Semofargvla n limitation.

v (Semofarglavs) **limit.**

Semoufarglavi a unbounded.

Semowmeba n check, checkup.

Semyvani (kabeli, sadeni) **n** inlet, input, lead.

Semcyleli a substitutional.

Semicireba n decrease; deceleration.

v (amcirebs) **decrease, reduce;** (siCqaris brunTa ricxvisa) **decelerate.**

Senadnobi n alloy, fusion.

msubuqi S. light a.

sali S. hardfacting a.

sasakisre S. bearing a.

feromagnituri S. magnetic a.

SenarCuneba, Senaxva n preservation.

v (inarCunebs, inaxavs) **preserve.**

Seneleba, Sekaveba n retardation, slowdown.

v (anelebs) **retard, slow down.**

Senelebuli, dayovnebuli a retarded.

SeniSvna n remark.

v (SeniSnavs) **notice, remark.**

Senoba n building, edifice.

Sereuli a mixed.

SerTva (wredis) ix. Sekvra.

SerCeva n selection.

v (SearCevs) **select.**

SerCewis unari, seleqciuroba n selectivity, selectance.

Sesabamisad adv respectively.

Sesabamisi a respective, corresponding, appropriate.

Sesabamisoba n correspondance.

v (Seesabameba) **correspond**.

SesabamisobaSi moyvana bring into correspondence.

Sesavali (wignis) n preface; en. ganaw. (wredis, qslis) **input**.

Sesakrebi maT. n addend.

Sesaferisi a suitable..

SesaZlebeli a possible.

SesaZlebloba n possibility.

SesaZloa adv perhaps.

Sesaxeb (raimes Sesaxeb) **about, on**.

Sesusteba n weakening.

v (asustebs, sustdeba) **weaken**.

Seswavla n study, learning.

v (Seiswavlis) **study, learn**.

Seswavlili a studied.

Sesworeba n correction.

v (asworebs) **correct**.

SeuzRudavi a unrestrichted, unlomited.

SeuTanxmebloba n disagreement, incoordination.

Seukvreli, Ria a unenclosed.

SeuRleba n conjugation.

v (SeauRlebs) **conjugate**.

SeuRlebuli a conjugate.

SeuRwevi a tight.

SeuZlebeli a impossible.

SeuZlebloba n impossibility.

Sefardeba n ratio.

Sefardebli a referred.

Sefaseba n rating, valuation.

v (afasebs) **rate, value.**

Seferxeba n hindrance, obstacle.

v (aferxebs) **hinder.**

SeRebva n paint.

v (Rebavs) **paint.**

SeRweva n penetration.

v (SeaRwevs) **penetrate, permeate.**

SeRwevadoba n (dielektrikuli) **permittivity;** (magnituri) **permeability.**

absoluturi m. S. **absolute p.**

normaluri m. S. **cyclic p., normal.**

sawyisi m. S. **initial p.**

fardobiTi m. S. **relative p.**

SeSfoTeba n disturbance.

v (aSfoTeb) **disturb.**

SeCereba n stoppage.

v (aCerebs, Cerdeba) **stop.**

Secdoma n error, mistake; ix. cdomileba.

ariTmetikuli S. **clerical e.**

uxeSi S. **appreciable e., gross e.**

SecdomiT adv by mistake.

Secvla, Canacvleba n replacement, change.

v (Secvlis) **replace, change.**

Sewova, Sesrutva n imbibition.

v (Seiwovs) **imbibe.**

Sewyveta n interruption.

v (Sewyvets) **interrupt.**

Sewyvileba n coupling.

v (awyvilebs) **couple.**

Sewyvilebuli a coupled.

Sexeba n touch.

v (exeba) **touch; come into contact.**

Sejameba ix. Sekreba.

STanTqma n absorption.

v (nTqavs) **absorb.**

STanTqmuli a absorbed.

Sinagani a interier, internal.

Siferi n slate.

Skivi n sheave.

Soris (raimes Soris) **between.**

Spindeli n spindle; ix. lilvi.

Sre, fena, plasti n layer.

Stampi, Stempeli n stamp.

Stekeri tel. n telephone plug.

Stefseli n plug, peg.

orkontaqtiani S. twin pl.

telefonis S. attaching pl.

SemaerTebeli S. connecting pl.

Stefselis rozeti receptacle.

Stefseli da Stefselis rozeti plug and socket.

Stefselis Cangali plug.

Stefselis CarTva v plug.

Sto n branch.

Strixi n dash, hachture.

Stuceri n sleeve.

Sualedi n invertal, pauae, interstice.

Sunti n shunt.

ampermetris S. ammeter s.

galvanometris S. galvanometer s.

dakalibrebuli S. calibrated s.

sazomi xelsawyos S. instrument s.

Suntireba v shunt, brudge.

Suntirebuli a shunted.

Surupi n screw.

Suqi n light.

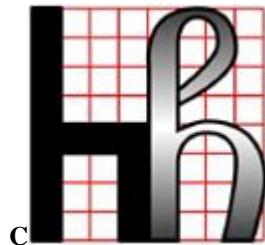
SuqmgrZnobiare a photoactive.

SuqniSani n visual signal.

Suqfari n lampshade.

Sxapi n shower.

Sxefi n splash.

CaTyla n test, quiz.

Cakideba (sadenis) n sagging.

Camiweba n earthing, grounding.

v (amiwebs) earth, ground, put to earth.

Camiwebuli a earthed, grounded.

neitraluri wertili star-gounded.

Camokideba, dakideba n suspension.

v (hkidebs) **suspend**.

Camokidebuli a suspended.

CamorCena (faziT) n lag, lagging, phase; (dagvianebs), **retardation**.

droSi C. time l.

v (CamorCeba) **lag** (CamorCeba, agvianebs) **retard**.

Camosxma (liTonis) n cast, casting

v (Camoasxams) **cast**.

Camosxmuli a cast.

Camrazi n key, closing switch, knife. ix. sakomutacio aparatura.

CamrTveli n circuit closer. ix. sakomutacio aparatura.

CamxSobi n suppressor.

Canacvleba ix. Secvla.

Canaxazi, Canaxati n sketch.

Cangali (en. ganaw.) n male connector. ix. Stefselis Cangali.

CanCperi n waterfall.

CarTva (wredSi) n switcgung-in.

v (CarTavs) **join up, cut in, switch in, insert**.

Casma maT. n substitution.

v (Casvams) **substiute.; put in, insert**.

Caumiwebeli a earth-free, offground, ungrounded.

Caqroba n extinction.

v (aqrobs) **extinguish, put out**.

CaquCi n hammer.

CaZirva, CaSveba n immersion, skinning.

v (CaZiravs, CauSvebs) n **immerse, sink**.

Cawnexa n pressing.

v (Cawnexs) **press**.

Cawnexili a pressed.

Caxraxna (xraxnis) n screw.

mWidrod Caxraxnili screwed home.

CaxSoba n suppression, quenching.

v (axSobs) **quench, suppress.**

Cveneba (xelsawyosi) n indication, reading; shou.

Termometris C. thermometer r.

uSualo (skalaze) C. direct.

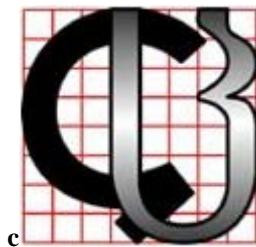
v (aCvenebs) **indicate.**

Cveulebrivad adv usually.

Cveulebrivi a ordinary, conventional, usual.

Cqara adv fast, quickly.

Cqari a rapid, fast, switch, quick.

calke, cal-calke adv separately.

calkeuli a separate, single, individual.

calmxriv adv from one side.

calmxrivi a one sided.

calsaxa n unique.

calsaxad adv uniquely.

carieli a empty.

carci n chalk.

cda n test, experiment.

ediseuli, eqsperimentuli a experimental.

cdomileba n error, mistake. ix. Secdoma.

absoluturi c. absolute e.

aTvlis c. reading e.

gazomvis c. measuring e.

gauTanxmoebis c. mismatch w.

graduirebis c. error of graduation.

damrgvalebis c. round-off e.

dasaSvebi c. admissible e.

erTmaneTis gamabaTilebeli c-ebi compensation e.

TviTinduqciis gavleniT gamowveuli c. induction e.

maqsimaluri c. maximum e.

mudmivi (sistematuri) c. constant e., systematic e.

saSualo kvadratuli c. mean-square e.

sistematuri c. ix. mudmivi cdomileba.

sistematuri c. systematic e., constant e.

skalaze aTvlis c. reading e.

subieqturi (damkvirveblis) c. humane e., individual e.

fazuri (kuTxuri) c. phase e.

fardobiTi c. relative e.

formulis (meTodis) c. truncation e.

SemTxveviTi c. accidental e.

xelsawyos c. instrumental e.

jamuri c. accumulated e.

histerizisiT gamowveuli c. histeresis e.

ceziumi qim. nax. g. cesium.

celsiusis skala Celsius scale.

celuloidi n celluloid.

cema (rxevis) n beat.

cementi n cement.

centneri n centner.

centraluri a central.

centraluri gaTboba central heating.

centraluri marTvis multi central control desk.

centri n center, centre.

simZimis c. centre gravity.

Caxazuli (sakuTxedSi) wrewiris c. incenter.

cecxlgamZle a fire-proof.

cecxli n fire.

wriuli c. (koleqtorze) ring f.

cecxlis wakideba self fire to.

cvalebadi a variable, unsteady, inconstant.

cvalebadoba n variation, chageability.

cveTa n wear, abrasion, attrition.

v (cveTs) wear out, abrade; attrite.

cveTamedegi a ruggedized.

cveTamedegoba n ruggedness.

cvla n alteration.

v (cvlis, icvleba) alter, change.

cibili n wax.

cvladi a alternate, alternating; variable, unsteady, inconstant.

damoukidebeli c. m. maT. indeperendent v.

cvladi sidide maT. fluent, variance.

cvlileba n variation, alteration.

dedamiwis magnetizmis c. magnetic v.

cikluri c. cyclic v.

civi a cold.

cikli n cycle.

naxevari c., naxevari periodi half c.

sruli c. complete c.

ciklotroni n cyclotron.

cikluri a cyclic(al).

cilindri maT. n cylinder.

cilindruli a cylindrical.

cimcimi n shimmer.

v (cimcimebs) shimmer, wink.

circulacia n circulation.

v (circulirebs) circulate.

cisartyela n rainbow.

cisterna n cistern.

ciuri a celestial.

ciferblati, skala n dial.

cifri n cipher, digit, figure, numeral.

arabuli c-ebi Arabic n-s.

niSnadi c. significant h.

romauli c-ebi Roman n-s.

cifruli a digital.

cneba n conception, notion, idea.

cnobari n directory, manual, book of reference.

satelefono c. n telephone.

cokoli (elnaTuris) n lamp-cap; (quesadgami) socle.

exadi, naTeli a evident, explicit.

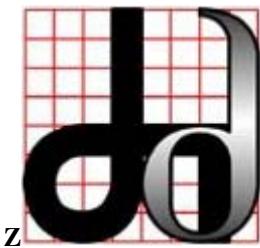
cxeli a hot.

cxrili n table.

gakveTilebis, leqciebis c. timetable.

logariTmebis c. table of logarithm.

cxrilisa a tabular.

Zabva n voltage, (electric) pressure, (electric) tension.

agznebis Z. excitation v.

amuSavebis Z. starting v.

anoduri Z. anode v.

arastandartuli Z. off-standard v.

aqtiuri Z. active v.

badis Z. grid v.

gadametZabva excess v.

gamosacdeli Z. testing v.

gamrRvevi Z. breakdown v., disruptive v., flash-over v.

gardamavali Z. transient v.

gare Z. external v.

dabali Z. low v.

dainduqciebuli Z. induced v.

daklebuli Z. undervoltage.

damatebiTi Z. boost v.,

dasaSvebi Z. allowable v.

datvirTvis Z. load v.

varvarebis (gaxurebis) Z. filament v.

zemaRali Z. supervoltage v.

impulsuri Z. surge v.

kritikuli Z. critical v.

maRali Z. hight v

meoreuli Z. secondary v.

mimRebis Z. receiver v.

modebuli Z. applied v.

momWerebis Z. terminal v.

muSa Z. operating, working v.

nominaluri Z. rated v.

perioduli Z. periodic v.

pikuri Z. crest v., peak v.

pirveladi Z. primary v.

pulsirebuli Z. pulsating v.

reaqtiuli Z. reactive v.

saSalo Z. average v.

sinusoiduri Z. sinusoidal v, sine v.

ukuZabva back v., inverse v.

fazuri Z. phase v.

fiqsirebuli Z. fixed v.

qslis Z. circuit v.

Sesavali Z. input v.

cvladi Z. alternating v.

wanacylebis Z. vak. bias v.

wyaros (qslis) Z. supply v. n

xazuri Z. line v.

xexrisebri Z. saw-tooth v.

Zabvis gamyofi dleeder.

Zabvis vardna voltage drop.

Zabvis modeba v apply a tension.

amwevi Z. lifting., portative f.

gamawonasworebeli Z. balance f., equilibrant of forces.

ganzidvis Z. repulsive f.

gareSe Z. external f.

damamagnitebeli Z. magnetizing f.

eleqtromamoZravebeli Z. electromotive f.

(warmoebuli terminebi; ix.eleqtromamnoZravebeli Zala)

inerciis Z. force of inertia.

koercituli Z. coercitive f., coercive f.,

magnitmamoZravebeli Z. magnetomotive f.

magnituri velis Z. magnetic f.

meqanikuri Z. mechanical f.

mizidulobis Z. attractive f.

reaqtiuli Z. reactive f.

simZimis Z. gravity f.

tolqmedi Z. resultant f.

ukumoqmedebis Z. counter f.

Sinagani Z. internal f.

centridanuli Z. centrifugal f.

centriskenuli Z. centripetal f.

wevis Z. tractive f.

xaxunis Z. force of friction.

ZalTa wvvili couple of forces.

Zalwiri n line of forces.

ZarRvi (kabelis, sadenis) n core.

Zafi n thread; filament.

bispiraluri Z. coiled-coil f.

naxSiris Z. carbon f.

Zebna n search.

v (eZebs) search, look for, seek.

Zeli n bar.

Zveli a old.

Zvra, gadaadgileba n displacement; shift.

v (daZravs, gadaaadgilebs) dislplace, shift.

ZiriTadi a basic, main, fundamental, principal.

Zlier adv very, too.

Zliereba n might, power, potency.

Zlieri a powerful, potent, mighty.

Zlivs adv hardly, with difficulty.

Znelad amuSavebadi manq. a hard-to-start.

Zneli a difficult, hard.

Zrava n motor, engine.

dizelis Z. Diesel e.

eleqtruli Z. electric m.

Tburi Z. heat e.

koleqtoruli Z. commutator m.

mimdevrobiTi agznebis Z.series-wound m.

mudmivi deni Z. direct-current m.

orTqlis Z. steam e.

paraleluri aznebi Z. shunt-wound m.

plazmuri Z. plasma e.

reaqtiali Z. reaction e.

reduqtoriani eleqtroZrava motoreducer., gearmotor.

reversiuli Z.reversible m.

sinqronuli Z. synchronous m.

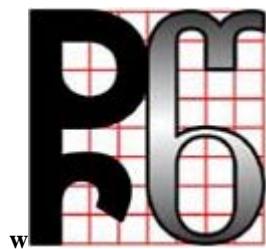
Sereuli agznebis Z. compound –wound m.

Sigawvis Z. combustion e.

cvladi denis Z. alternating m.

Zrava-generatori motor generator.

Zravuli reJimi motoring.

wakiTxva n reading.

v (kiTxulobs) v (kiTxulobs) **read**.

wakiTxuli a read.

wami n second.

wamzomi n second-counter.

wanacvleba rad., kavS. bias.

warmodgena n representation, consideration, imagination.

v (warmoadgens) **represent, consider, imagine**.

warmoeba n production.

v (awarmoebs) **produce, yield**.

warmoebuli maT. n derivative.

droiT warmoebuli time derivative.

kerZo w. partial.

wamosaxviTi maT. a imaginary.

warmoSoba n producing, generation.

v (warmoSobs) **produce** (warmoiSveba)**arise**.

warwera instruction (rukaze, naxazze, gegmaze pirobiTi niSnebisa da axsna-ganmartebebis erToblioba) n legend.

v (waawers) **inscribe**

waSla n rubbing, effacement.

v (Slis) **rub, efface, wipe**.

waSlili a rubbed, effaced.

wawvetianeba v (waawvetianebs) point, sharpen.

webva n gluing, pasting.

v (awebebs, ewebeba) glue, gum, paste; gum-arabic.

webo n glue, gum, paste; gummy.

webovani a gluedy, stickly, gummy.

weva el. wev. n traction.

akumulatoruli w. battery t.

dizeleleqtruli w. petrol-electric t.

eleqtruli w. electric t.

meqanikuri w. power t.

wevri (gantolebis) maT. member, term.

gantolebis w. member of equation.

ganusazRvreli w. undefined m (t).

zogadi (ZiriTadi) w. general t.

Tavisufali w. (romelic ar Seicavs cylad sidides) absolute t.

mTavari w. dominant t.

milevadi w. sransient t.

msgavsi w-ebi like, similar t-s.

mudmivi w. constant t.

weli, weliwadi n year.

wera n writing.

v (wers) write.

wertili n point; dot.

aTvlis, amosavali w. reference p.

gadakveTis w. point of intersection, cross over p.

gansakuTrebuli w. singular p.

gayinvis w. freezing p.

gajerebis w. saturation p.

dnobis (lRobis) w. melting p.

duRilis w. boiling t.

eqstremumis w. bend(ing) p.

kvanZis w. nodal p., junction p..

kritikuli w. critical p.

neitraluri w. neutral p.

nulovani (sawyisi) w. starting p.

sayrdeni w. supporting p.

fokusi, fokaluri w. focal p.

Sexebis w. point of contact (tangency).

wonasworobis w. rest p.

wertilis dasma v dot.

wertil-mZime n semicolon.

wertili da tire (morzes anbani) dot-and-dash.

wesi rule.

burRis w. corkscrew r.

eqspluataciis w. kab. line r.

marcxena xelis w. left-hand r.

marjvenasvliani burRis w. right-hand screw r.

marjvena xelis w. right-hand r.

wesierad, wesisamebr adv properly.

wesieri a correct, proper.

wesrigze moyvana, mowesrigeba settle.

wva n burning, combustion.

v (wvavs) **burn.**

wveTi n drop.

wveri, bolo tip.

wvero maT. n vortex.

kuTxis w. vortex of angle.

wveti n point, peak.

wvetiani a pointed, peaced, sharpened, sharp.

wiaRiseuli n fossil.

wigni n book.

wida n slag.

wiTeli a red.

wiladi n fraction.

aTwiladi decimal f.

arawesieri improper f.

martivi w. common f.

perioduli w. periodic f.

ukveci w. simplified f.

wesieri w. proper f.

wili n share.

winaaRmdeg adv in spite, regardless, *prep.* against.

winaaRmdeg moqmedeba v counteract.

winaaRmdegobis gaweva v opposite, resist, react.

winadadeba n proposition, sentence, clause.

winadadebis Setana (SeTavazeba) proposal, suggestion.

v (winadadeba Seaqvs) propose, suggest, offer.

winandeburad adv as before, as formerly.

winasityva, winasityvaoba n foreword, preface.

winaswar adv preliminary, first.

winaswari a preliminary (mialxloebiT) provisional.

winaRoba (aqtiuri) n resistance.

agznebis wredis w. field (coil) r.

amuSavebis w. srating r.

anodis wredis w. anode r., plate r.

arawrfivi w. nonlinear r.

aqtiuri w. pure r.

badis wredis w. grid.

balasturi w. ballast r.

gamosavali w. output r.

gaJonvis w. leakage r.

gare w. external r.

dazianebis w. fault r.

damatebiTi w. (voltmetris wredSi) multiplicier.

didi w. high r.

dieleqtrikis w. dielectric r.

dinamikuri w. dynamic r.

ekvivalenturi w. equivalent r.

etalonuri w. standard r., measuring r.

zedapiruli w. skid r.

izolaciis w. dielectric r., insulation r., insulance.

kontaqtis (mussa da koleqtors Soris) w. contact r.

kritikuli w. critical r.

kuTri w. specific r., unit r.

magnituri w. magnetic r., reluctance.

maRali sixSireebisadmi w. high frequency r.

moCvenebiTi w. apparent r.

mudmivi denis (omuri) w. true r.

mcire w. low r.

omuri w. direct-current r., low-frequency r., ohmic r., real r., true r.

parazituli w. parasitic r.

rkalis w. arc r.

sruli w. (z) ix. sruli w. impedance ix. sruli w.

statikuri w. static r.

talRuri w. characteristic r., wave r.

Ruzis w. armature r.

Siga w. internal r.

Camiwebis s. earth r.

cvladi w. variable r.

haeris w. air r.

win gaswreba (faziT) n leading.

v (win uswrebs) lead.

win wamZRvareba v (win uZRvis) precede.

wiri, xazi n line.

ekvipotencialuri w. equipotential l.

mTliani w. continuous t.

mrudi w. curved l.

paraleluri w. parallel l.

texili w. broken l.

wyvetili w. dash l.

wyvetil-wertilovani w. dash-dot l.

horizontaluri w. horizontal l.

wmenda v (wmends) n cleaning.

wminda a clean, clear, pure.

wneva n pressure.

absoluturi w. absolute p.

atmosferuli w. atmospheric p.

dasaSvebi w. allowable p.

zedmeti, Warbi w. excessive p.

kritikuli w. high p.

maRali w. high p.

orTqlis w. steam p., vapour p.

haeris w. air p.

wnexa n pressing, compression.

v (wnexs) press, compress.

wnexi n press.

hidravlikuri w., hydraulic p.

wona n weight.

atomuri w. atomic w.

kuTri w. n specific w.

molekuluri w. molecular w.

wminda (sufTa) w. net w.

wonasworoba n equilibrium.

aramdgradi w. unstable e.

mdgradi w. stable e.

wonasworobidan gamosvla v unbalance.

wre n circle.

wredi n circuit, network.

agznebis w. energizing., exciting c.

anTebis w. ignition c.

anodis w. anode c., plate c.

arawrfivi w. nonlinear c.

badis w. grid c.

batareis mkvebavi w. battery c.

ganmuxtvis w. discharge c.

ganrTuli w. broken c.

ganStoebuli w. network, tree c., branch c..

gare w. external c.

gawonasworebuli w. balanced c.

dazianebuli w. faulted c.

dakavSirebuli w. interconnected c.

denis w. current c.

denis gaJonvis w. leak c.

ekvivalenturi w. equivalent c.

eleqtruli w. electric c.

erTfaza w. single-phase c.

varvaris w. filament c.

Tavmoyrilparametrebiani w. lumped c.

kavSirkabmulobis w. communication c.

kvebis w. feed c.

magnituri w. magnetic c., iron c.

maintegrebeli w. intergrating c.(n).

makoreqtirebeli w. correcting c.

marTvis w. control c.

meoreuli w. secondary c.

mimdevrobiTi w. series c.

mokledSerTuli w. short c.

orfaza w. two-phase c.

paraleluri w. parallel c.

paralelur-rezonansuli w. (konturi) tank c.

pirveladi w. primary c.

principuli sqema (wredis) basic c.

rezonansuli w. resonant c.

rTuli w. compound c.

sakontrolo w. pilot c., test c.

samuxti w. charging c.

samfaza w. three-phase c.

signalizaciis w. warning c.

udanakargo w. zero-loos c.

ukukavSiris w. feedback c.

Sekruli w. closed c., completed c.

Sesavali w. input c.

Seukvreli w. (ganrTuli) open c., incomplete c.

Camiwebuli w. earthed c., grounded c.

Zabvis qveS myofi w. alive c., live c.

Zaluri w. power c.

wrfivi w. line c., linear c.

wredis ganrTva v break the circuit.

wredis sakomutacio sqema circuit diagram.

wrewiri n circumference.

wrewiris Semowera v circumscribe.

wrToba n hardening.

v (awrTobs) harden.

wriuli a circular.

wrfivi a linear.

wrfivoba n linearity.

wuTi n minute.

wyalbadi n hidrogen.

wyali n water.

wylis mili water pipe.

wyliT gacivebadi a water-cooled.

wyalmedegi, wyalgaumtari a waterproof, watertight.

wyalsadeni n water supply.

wyalsazomi n water-gauge.

wyalsacavi n reservoir, cistern.

wyalSeuRwevi a watertight.

wyaro n source, supply.

denis w. current s.

etalonuri w. reference s.

kvebis w. feed source.

wyvili maT. n pair, couple, twin (nivTis Sesaxeb)

wyliT gacivebadi a water-cooled.

wylis mili n water-pipe.

Wa n well.

WaburRili n bore, berehole.

WanWiki n bolt; screw, external screw.

SemaerTebeli W. connecting b.

Warbi, zedmeti a surplus.

WaRi n lustre, chandelier.

Waxraki n cramp, cramp-frame.

Weqa n thunder.

Weqa-quxili n thunder-storm.

WeSmariti, namdvili a proper, true.

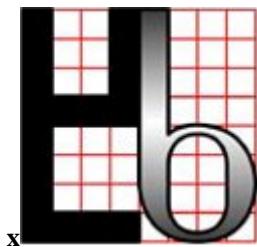
Wiaxraxni ix. xraxni.

Wra n n cutting.

Wris **cut.**

Wrili n cut, section.

WurWeli n vessel.

xazgasma n underining; stress.

v (xazs usvams) **underline; accentuate**.

xazva n drawing, sketcging, protting.

v (xazavs) **draw, sketch, plot**.

mrudis xazva plot a curve.

xazis gavleba draw a line.

samxazvelo biuro drawing-room.

xazi en. ganaw. maT. **n 1. line; ix. wiri.**

gadamcemi x. transmission l.

ganrTuli x. open-circuit l.

dazianebuli x. faulty l.

danakargebiani x. lossy l.

daxrili x. maT. slanting.

erTgvarovani x. uniform.

kavSircabmulobis (satelegrafo, satelefono) **x. sound l.**

magistraluri x. trunk l.

mkvebavi x. feed l.

mTliani x. maT. solid l.

msxvili x. (naxazze) maT **heavy l.**

neitraluri x. (neitraluri sadeni) **neutral l.**

sakontaqto x. contact l., trolley l.

sahaero x. aerial l.

udanakargo x. loss-free, losless l.

2. maT. (asos zemoT aRniSvnisas) **bar.**

xangamZleoba n durability.

xangrZlivad adv for a long time.

xangrZlivi a long, prolonged, permanent, long-term, continuance.

impulsis x. pulsed.

xangrZlivoba n duration.

xanmokle a short-time.

xanZari n fire; conflagration.

xarvezi, zadi, wuni a defect.

xarveziani, zadiani, wuniani a defective.

xarisxi n quality; grade; maT. power; degree.

umaRlesi xarisxis top-grade.

xarisxSi ayvana, axarisxeba maT. raise to a power.

n-xarisxad to the power.

sizustis x. degree of accuracy.

xarisxis maCvenebeli exponent.

xatva n drawing, painting.

v (xatavs) **draw, paint.**

xaxuni n friction; rubbing.

gorvis x. rolling f.

zedapiruli x. skin f., surface f.

meqanikuri x. mechanical f.

molekuluri x. molecular f.

mSrali (usicxod) x. dry f.

sakisrebSi x. bearing f.

srialis x. silding f.

v (exaxuneba) **rub.**

xedi n view.

gverdxedi side v., lateral v.

zedxedi pln v.

winxedi front v.

xedi daSlil mdgomareobaSi (mag., manqanis) **exploded v.**

xedi ukanidan dorsal v., rear v.

xedi qvevidan botton v.

xedi WrilSi cutaway v.

xelis mowera n sign.

xelis SeSla (xels uSlis) **v prevent.**

xelmisawvdomi a avialable.

xelovnuri a artifical, manmade.

xelovnuri Tanamgzavri artifical satellite.

xelsawyo n 1. (sazomi) **instrument.**

gadasatani x. portable i.

distanciuri x. distant-reading i.

eletrodinamikuri x. electrodynamic i.

eleqtromagnituri x. electromagnetic i., moving-iron i.

eletronuli x. electronic i.

eleqtrostatikuri x. electrostatic i.

etalonuri x. reference i., standard-measuring i.

zusti x. precision i.

Tburi x. hot wire i.

tviTmweri x. recording i.

induqciuri x. induction (-type) i.

isriani x. indicating i., needle i., deflectional i.

magnitudeleqtruli x. moving-coll i.

sazomi x. measurng i.

sakontrolo x. testing i.

sayofacxovrebo (eleqtro) **x. (domestic) appliance i.**

universaluri x. all (multi)-purpose i.

universaluri (mrvavalskaliani) **eleqtrosazomi x. multimeter; 2. (sazeinklo) toot.**

xelsawyos paneli board.

xerxva (xerxavs) **v saw.**

xerxi n (xelsawyo) **saw;** (saSualeba) **way.**

xexva n rubbing.

v (xexavs) **rub.**

xvia n turn; convolution.

amperxvia ampere-turn. ix. amperxvia.

xviaTaSorisi a interturn.

xvreli n hole.

xidi n bridge.

xilvadoba n visibility.

xisti a rigid; stiff.

xma n voice.

xmamaRla molaparake, reproduqtori n kavS.., akust. **loudspeaker.**

xmareba n application, emploiment, use.

v (moixmars) **apple, employ, use.**

xmauri n noise.

xmauriani a noisy.

xraxni n screw.

Wiaxraxni endless s., perpetual s.

(xraxn)kuTxvili n thread.

xsnari n solution

xtoma n jumping.

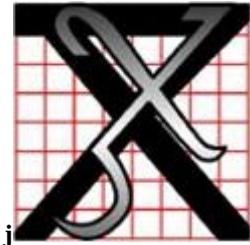
v (xtis, daxtis) **jump.**

xSirad adv often.

xSiri a frequent.

xundi (muxruWis) shoe.

xufi n hood.

javSani n armour.

javSniani a armoured.

jami n sum.

algebruli j. algebraic s.

geometriuli j. geometrical s.

veqtoruli j. vector s.

jamuri a total.

jaWvi n chain.

jaWvis rgoli chain link.

jaWvuri reaqcia chain reaction.

jgufi n group.

-jer maT. time.

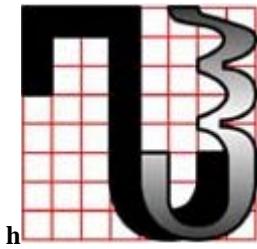
eqvsjer xuTi ocdaaTia six times five is thirty.

jeradi, jeradi ricxvi multiple.

jer kidev still.

jixuri n booth.

jouli gaz. n joule.

haeri n air.

gamtari, daionebuli h. conducting a.

gauxSoebuli h. rarefied a.

daionebuli h. ionized a.

dawnexili h. compressed a.

Txevadi h. liquid a.

kondicirebuli h. conditioned a.

macivebeli h. cooling a.

haeriT gaciveba air-cooling.

haeris gudariani (ugularo) air-cored.

haeris RreCo air-gap.

harmonika n harmonic.

umaRlesi h-ebi (*pl*) ultraharmonics.

harmoniuli a harmonic.

harmoniuli rxeva harmonic vibration.

harmoniuli Semadgenloba harmonic content.

heliumi n helium.

henri gaz. n henry.

hermetuli a hermetic, tight.

herci gaz. n hertz,, cycle per second.

heqsodi vak. n hexode.

heqto- hecto

hidravlika mecn. hydraulics.

hidravlikuri a hydraulic.

hidrogeneratori n hydrogenerator.

hidrodinamika mecn. n hydrodynamics.

hidrodinamikuri a hydrodynamic.

hidroeleqrosadguri n hydroelectric station, hydroelectric generating station; water-powerstation.

hidrostatika mecn. n hydrostatics.

hidroteqnika n hydraulic engineering.

hiperbola maT. n hyperbole.

hiperboluri a hyperbolic.

hipoTeza maT. fiz. n hypothesis.

hipotenuza maT. n hypotenuse.

histerezisi n hysteresis.

magnituri h. magnetic h.

histerezisis maryuJi hysteresis loop.

homogenuri, erTgvarovani a homogenous.

horizontaluroba n horizontality.

horizonti n horizon.

**SeniSvna:L qvemomoyvani danarTi ar Seva sagranto proeqtis wardgenisas, igi Semdgom gamogvadgeba,
roca teqnikuri terminologis samenovani leqsikoni Seiqmneba b. cx. 9.02.2014**

danarTi

- 1. wiladi ricxviTi saxelesi (Fractional Numerals)
martivi wiladebi (Common Fractions)**

mrıcxveli gamoisaxeba raodenobiTi ricxviTi saxeliT (mag., two, four, twnty-five da a. S.), xolo mniSvneli _
rigobiTi ricxviTi saxeliT (mag., second, fourth, twenty-fifth da a. S.). Tu mrıcxveli erTze metia, maSin mniSvneli
iRebs mravlobiTi ricxvis daboloebas s-s.

a half; one half

a third; one third

a quarter; one quarter/ a fourth; one fourth

a fifth; one fifth

a tenth; one tenth

a (one) twenty-fifth

a (one) undredth

a (one) thousandth

a (one) thousand three hundred and seventy-fourth

two-thirds

three-fourths/ three-quarters.

five-sixteenth

twenty-six thirty-eights

seventy-nine hundredths

a (one) hundred and twenty-five thousandths

two and a third

three and a third

a (one) hundred and thirty-five and three fourths (three quarters)

aTwiiladebi (Decimal Fractions)

0.2 o point tw / nought point two . zero pont two / pont two.

0.02 o point o two / nought point nought two / zero point zero two / point

nought two / point zero two.

0.002 o point o o two / noght point nought nought two / zero point zero
zero two/ point nought nought two / point two oes two.

0.75 nought pont seventy-five / point seven five

1.1 one point one
1.25 one point two five
63.57 sixty-three point five seven / six three point five seven
12. 707 twelve point seven nought seven / one two point seven nought seven

2. calkeuli niSnebi, gamosaxulebebi da gantolebebi

+ plus
– minus
± plus or minus

× multiplication sign

:

sign of division; colon

= sign of equality

(round brackets

parentheses

mx. ricxvi parenthesis

[] square brackets; brackets

{ braces

. . . therefore

. . . since; because

Σ sigma

:: equals (proporcias)

@ at

$a=b$ a equals b / a is equal to b / a is b

$a \neq b$ a is not equal to b / a is not b

$a \approx b$ a approximately equals b

$a \pm b$ a plus or minus b

$a > b$ a is greater than b

$a < b$ a is less than b

$x=\infty$ x approaches infinity

$a \geq$

- a is greater than or equal to b

1x1 =1 once one is one

2x2=4 twice two is four

5x5=25 five times five

5multiplied by 5

s=vxt

1:2

77:1

16:4=4

20:5=16:4

3. procentebi

4. saxeldebuli ricxvebi

5. berZnuli asoebi

5. inglisuri Semoklebebi da pirobiTi aRniSvnebi

absolute

absoluturi temperatura

A ammeter ampermetri

ampere amperi

a.c. aletrnating current cvladi deni

a.f. audio frequency abgeriTisixSire

a. h. ampere hour ampersaaTi

amp. ampere amperi

amp-hr ampere-hour ampersaaTi

A.S. Academy of Science mecnierebaTa akademia

a. t. ampere-turns amperxviebi

automatic telephone avtomaturi telefoni

ats ampere-turns amperxviebi

B brightness magnituri induqcia

sikaSkaSe

B.D.v breakdown voltage gamrRvevi Zabva

b.e.m.f. back electromotive force. ukueleqtromamoZravebeli Zala

b. f. beat frequency cemis sixSire

band filter zoluri filtri

B.H. curve

B/H loop magnituri histerezisis maryuJi

B.Sc. (Eng.) Bachelor of Science in Engineering teqnikis mecnierebaTa kandidati

b.th.u **britanuli Tburi erTeuli**

b.th.u. British Thermal Unit

bus **bus-bar** **salte**

centigrade celsius gradusebi; tevadoba; kuloni

c carbon naxSirbadi

candle sanTeli

cell elementi

ca. **circa** **daaxloebiT, miaxloebiT**

Cal. **kilokalorie** **kilokaloria**

cal. **calorie** **kaloria**

cap. capaticance tevadoba; tevadobiTi winaRoba

capacity tevadoba, simZlavre

capy. capacity tevadoba

c.c.	continuous current	mudmivi deni
	cubic centimeter	kuburi santimetri
cct.	circuit	denis wredi; denis konturi
c.c. w	counterclockwise rotation	saaTis isris sawinaaRmdegod brunva
C.D.	current density	denis simkvriive
cd.	conductance	gamtaroba
c.e.m.f.	counter electromotive force	ukueleqtromamoZravebeli Zala
E.E	electric-electric	wminda eleqtruli inJiner-teqnikosi
	Electric Engineer	
e.h.t	extra-high tension	zemaRali Zabva
E.M	electromagnetic	eleqtromagnituri
	eleqtromeqanikuri	
	electromechanical	
E.M.D.P.	electromagnetic difference of potential	eleqtromamoZravebeli Zala (an) potencialTa sxvaoba
e.m.f.	electromotive force	eleqtromamoZravebeli Zalis erTeuli;

e.m.u.	electromotive unit	gazomvaTa eleqtromagnituri sistemis erTeuli
	electromagnetic unit	
e.s.u.	electronic unit	gazomvaTa eleqtromagnituri sistemis erTeuli
FFF.	frequency meter	sixSiresazomi (sqemebze) farenheitis gradusebi
	farad	farada
	frequency	sixSire
	farad	farada
f.	foot	futi
	force	Zala
from		-dan
gs.	gaus	gausi
	magnituri velis daZabuloba	
H	Henry	henri
	hydrogen	wyalbadi
h. f.	high-frequency	maRali sixSire
h.f.c.	highfrequency current	maRali sixSiris deni
h.p.	horsepower	exenis Zala
	highpressure	maRali Zabva
h.r.	high resistance	maRali winaRoba

hr.	hours	saaTebi
H.t.	high tension	maRali Zabva
H.v.	high voltage	maRali Zabva
hy	henry	henri
l.		denis Zala
ins.	inches	duimebi
	insulator	izolatori
j	joule	jouli
°k		kelvinis skalis gradusi
kC	kilocycle	kilocikli
kcal	kilogram calorie	didi kaloria, kilokaloria
kilocycle	per second	kiloherci
k.E., k.e.	kinrtic energy	kinetikuri energia
km.p.h.	kilometers per hour	kilometrebi saaTSi
km. p.s.	kilometers per second	kilometrebi wamSi

KV	kilovolt	kilovolti
KVA	kilovolt-ampere	kilovoltamperi
K.V.A.h.	kilovolt-ampere-hour	kilovoltampersaaTi
kvar	kilovar	reaqtiali kilovoltamperi
kvarh	kilovarhour	reaqtiali kilovoltamoersaaTi
kw	kilowatt	kilovati
kwh	kilowatt-hours	kilovatsaaTi
L.		TviTinduqcia (induqciuroba)
b	pound	girvanqa (funti)
l.f.	low frequency	dabali sixSire
load factor		datvirTvis koeficienti
lm.	lumen	lumeni
L.p.	low pressure	dabali wneva
		dabali Zabva
L.W.	long wave	grZeli talRa
M	meghom	

	mega	urTierTinduqcia
		megomi
		mega
M./.,m/.	micro	mikro
ma, mA	milliampere	miliamperi
m.c.	megacycle	megaherci
M.E.	Mechanical Engineer	inJiner-meqanikosi
	magneto-electric	magnitudelektriki
meg.	meghom	megomi
megs	mrgacycles	megaciklebi, megahercebi
m.f.	medium frequency	saSualo sixSire
mfd	microfarad	mikrofarada
mh.	microhenry	mikrohenri
MKS	meter-kilogram-second	metri-kilogrami-wami
	(erTeulTa sistema)	
mm	millimetre	milimetri
m.m.f.	magnetomotive force	magnitmamoZravebeli Zala

mmfd	micro-microfarad	mikromikrofarada
M.V.	medium voltage	saSualo Zabva
mV.	millivolt	milivolti
M.W	megawatt	megavati
m.W	milliwatt	milivati
mx	maxwell	maqsveli
N.L.	non-inductance	arainduqciuri
O/c	overcurrent	zedeni: zedenisgan dacva
o.c.	open-circuit	Ria wredi
O.L.	overhead line	sahaero xazi
P		simZlavre
p.c.	pusating current	mfeTqavi deni
p.d.	potential difference	potencialTa sxvaoba
P.F.	power factor	simZlavris koeficienti
ph	phase	faza

p.m.	per minute	wuTSi
P.M.	permanent magnet	mudmivi magniti
pot.	potentiometer	potenciometri
p.p.s.	periods per second	periodebi wamSi, hercebi
Press.	pressure	wneva
pri	primary	pirveladi gragnili
p.t.	potential transform	Zabvis transformatori
p.u.	power unit	simZlavris erTeuli
Q		eleqtrobis raodenoba: konturis an koWas vargisoba
R	relay	aqturi winaRoba: rele
rad.	radius	radiusi
	radio	radio
rel.	reluctance	magnituri winaRoba
revs.	revolutions	brunebi, brunTa ricxvi
r.f.	radio frequency	maRali sixSire

RH,rh	rheostat	reostati
t/m	revolutions per minute	brunTa ricxvi wuTSi
r.m.s.	root-mean-square	saSualo kvadratuli
rva	reactive volt-ampere	reaqtiuli voltmetri
s.	secondary	meoreuli gragnili
s.s.	sectional area	ganivkveTis farTobi
S.c.	short circuit	mokle SerTva
s.p	single-pole	erTpolusiani
	single-phase	erTfaziani
s.r.	specific resistance	kuTri winaRoba
s t d.	standard	standarti, standartuli
S.W., s-w	short wave	mokle talRa
s.w.	specific weight	kuTri wona
T/Former	transform	transformatori
T.M.	technical manual	teqnikuri saxelmZRvanelo

	three-phase	samfaziani
t.p.	two-pole	orpolusiani
	triple-pole	sampolusiani
T/s9' t/s	turns per second	bruni wuTSi
u.s.w.	ultrashort waves	ultramokle talRebi
	voltmeter	volmetri (sqemebze)
V	potenciali	
	volt	volti
Va, va	voltampere	voltamperi
var	reactive voltampere	reaqtiali voltamperi
v.m.	voltmeter	volmetri
V.T.	vacuum tube	eleqtronmilaki
voltage transformer		Zabvis transformatori
v.v.	variable voltage	cvalebadi (regulirebadi) Zabva
W	watt	vati
	vattmeter	vatmetri (sqemebze)
Wb	weber	veberi

w d g	winding	gragnili
Wh., whr	watthour	vatsaaTi
W. L.	wavelength	talRis sigrZe
w. p.	working pressure	samuSao Zabva
X		reaqtuli winaRoba
		sruli gamtaroba
y		varkvlavisebri SeerTeba
yd	yard	iardi
z		sruli winaRoba
z.f., z-f.	zero frequency	nulovani (Zalian dabali sixSire)

rusul-qarTuli terminologiuri leqsikoni saSeni masalebisa da nakeTobaTa mrewvelobis muSakTaTvis.leqsikoni Seadgines: n. jinWaraZem da d. tyeSelaSvilma. Tb., 1990. (anotaciaSi vkiTxulobT: leqsikoni Seicavs 8500 sityvas. maTi ZiriTadi nawilis Targmna emyareba arsebul oficialur leqsikonebs. amave dros leqsikoni Seicavs dargisaTvis specifikur sityvebs, Sesityvebebsa da terminebs). leqsikonis winasityvaobaSi naTqvamia, rom igi momzadebulia samecniero-teqnikuri centris mier respublikuri samecniero-sawarmoo gaerTianeba „saqsaSenmasalebis” davalebiT. moicavs iseT qvedargebs, rogoricaa: mWida masalebi, azbestcementis nakeTobani, aramadneuli saSeni masalebi, bunebrivi da xelovnuri mosapirkeTebeli masalebi; keramikuli da cecxlgamZle, TbogeraTsaizolacio, rbili burulis, hidrosaizolacio, polimeruli samSeneblo masalebi, sanitarl-teqnikuri nakeTobani, sakedle

masalebi, betonisa da rkinabetonis nakeTobani, agreTve nakeTobebs mxatvruli keramikisagan da minisagan.

garda amisa, leqsikoni Seicavs xSirad gamoyenebad sityvebs, geologjur-sadazvervo da samTo samuSoebis warmoebis dargSi; agreTve axali obieqtebis proeqtirebisa, mSeneblobisa da maTi kompleqtacias amwesatransporto, saerTosaqarxno, sadazgo da sxva teqnologiuri mowyobilobebebiT; obieqtebis teqnikur-ekonomikuri dasabuTebis, faswamoqmisa da finansirebis dargSi. (gv. I).

es leqsikoni moicavs 8500 sityvas, Sesatyvissa da termins, romelTagan 900 saSeni masalebis mrewvelobis qvedadargebisaTvis specifikuria. maTi Targmani, rogorc wignis saredaqcio kolegia da avtor-Semdgenlebi gvarwmuneben, SeTanxmebuli iyo sma enaTmecnierebis istitutis specialistebTan.

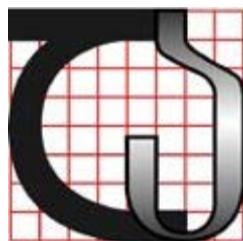
aseve gamoviyeneT da SevudareT: **n. jinWaraZisa da d. tyeSelaSvilis** mier Sedgenili „rusul-qarTuli terminologiuri leqsikoni saSeni masalebisa da nakeTobamrewvelobis muSakTaTvis”. rssg „saqsaSenmasalebis” samecniero-teqnikuri centri. Tb., 1990 gv. 3-171.

Русско-грузинский терминологический словарь для работников промышленности строительных материалов и изделий. Гострой Грузинской ССР. Республикаансое научно-производственное объединение «Грузстройматериалы» научно-технический центр. Тб., 1990. Словарь составили: Н.Г.Джинчарадзе и Д.И.Ткешелашвили.

zogierTi termini saWiroebisamebr Sedarebulia „oTxenovan qimiur leqsikons” (ix. rusul-qarTul-inglisur-germanuli qimiuri leqsikoni). pasuxismgebeli redaqtorebi da gamomcemlebi: vladimer doliZe. vladimer ciciSvili. gamomcemloba „universali”. Tb., 2004

samSeneblo terminebi (qarTul-rusul-inglisuri)

(mWida masalebi, aramadneuli saSeni masalebi, bunebrivi da xelovnuri mosapirkeTebeli masalebi; keramikuli da cecxlgamZle, TbogeraTsaizolacio, rbili burulis, hidrosaizolacio, polimerul-samSeneblo da sakedle masalebi, sanitarul-teqnikuri, azbestcementis, betonisa da rkinabetonis, mxatvruli keramikisa da minis nakeTobebi).

aaleba воспламенение ignition.

abazana ванна bath, tank.

a. amomimanqrebuli эмалированная a. enamelled b.

a. mfaravi покривная coating b.

a. polibetonis полибетонная b. polymerconcrete b.

a. saJRenTi пропиточная в. dipping t.

aberva вдувание gblow (in), injection

abonenti абонент user, barty, station, bet.

abraziivi абразив abrasive

a. bunebrivi естественный a. natural a.

a. xelovnuri искусственный a. manufactured a.

abriziuloba абразивность abrasiveness.

absorbenti абсорбент absorbent.

absorbcia абсорбция absorption

ageba (a)Seneba постройка, строить built, construction.

agebuleba строение composition.

a. amorfuli аморфное c. amorphous c.

agebuli подстроенный built, constructed

agegmva съмка survay.

a. geodeziuri геодезическая c. geodetic s.

a. geologiuri геологическая c. geologic s.

a. markSaideruli маркшейдерская c. mine(underground) s.

a. topografilii топографическая c. topgraphic (al) s.

aglomeracia, Secxoba агломерация sintering.

agloboriti аглопорит agloporite.

agregati. агрегат unit, set.

a. agursakeTebeli кирпичеделательный a. brick making u.

a. ruberoidis рубероидный a. rooting-paper u.

aguri ктрпич brick.

alizi к.-сырец adobe b., eir b.

a. brZmedis доменный к. blast-furnace b.

a. gamomwvari обожженный к. burnt b.

a. gamouvwavi безобжиговый к. green (unburnt) b.

- a. diatomitis диатомитовый к. diatomaceous b.
- a. didcecxlgamZle высокогнеупорный к. nigh-fire (refractory) b.
- a. dinasis динасовый к. silica b.
- a. Tbosaizolacio теплоизоляционный к. beat insulating b.
- a. Tixamiwovani глиноземистый к. elumina b.
- a. Tixis глиняный к. clay b.
- a. kamaruli, sakamare сводовый к. roof b.
- a. keramikuli керамический к. ceramic b.
- a. kirqviSis известково-песчанный к. lime-and sand b.
- a. klinkeris клинкерный к. clinker b.
- a. magnezituri магнезитовый к. magnesite b.
- a. magnesiumxvi высокомагнезиальный к. high magnesia b.
- a. mosapirkeTebeli облицовочный к. fece (facing) b.
- a. moyvanili фасонный к. shaped b.
- a. msibuqi легковесный к. light-weight b.
- a. naxevrard mSralnawnexi полусухого формирования к. semi-dry-press (ed) b.
- a. naxvretebiani дырчатый к. perforated b.
- a. plastikuri dayalibebis пластиичного формования к. stiff-mud b.
- a. silikaturi силикатный к. silica b., line-and-sand b.
- a. solisa клиновый к. feather-edge b.
- a. sustadgamomwvari слабообожженный к. light burat b.
- a. ubralo обычновенный к. plain b.
- a. forovani пористый к. porous b.
- a. qvedis, qvediani подовый к. bottom b.
- a. qrommagnezitis хромомагнезитовый к. chrome magnesite b.
- a. Rru нолый, пустотелый к. hollow b.
- a. Samotis шамотный к. chamotte b.
- a. cecxlgamZle огнеупорный к. fire (refractory) b.

a. Zliergamomwvari высокообожженный к. hard burnt b.

a. wvaukmari недожженный к. pale b.

a. widis шлаковый к. slag b.

a. wiTeli красный к. red b.

a. haerze naSrobi воздушной сушки к. air-aired b., adobe

agurnaxevrad в полтора кирпича in one and a half brick

agurfxvnili цемянка brick dust

adgili место location; site

adgilmdebareoba, mdebareoba местоположение locality

adgilobrivi местный local

advilaalebadi легковоспламеняющийся easily ignitable

advilanTebadi легковозгорающийся easily combustible

advildasamuSavebeli легкообрабатываемый easily treated

advildnobadi легкоплавкий easily melted

advilCawyobadoba, advilCasxmadoba удобоукладываемость placeability

advilxsnadi легкорастворимый readily soluble

adidva волочение drawing

a. mavTulis в. проволоки wire d.

adoniti адонит adonitol

adsorbenti адсорбент adsorbent

adsorbcia адсорбция adsorbtion

aduRabeba затворение addition of water to a mix

adhezia адгезия adhesion, adherence

aeracia аэрация aeration

a. pulpis пульпы a. pulp a.

a. Slamis шлама a. slurry a.

aerodinamika аэродинамика aerodinamice

aerozoli аэрозоль aerosol

aerofiltrи аэрофильтр aeration filter

avansi аванс advance (payment)

avansireba авансирование advance

a. samuSaosi работы a. of work

avantiurini авантюрин aventurine

avaria, marcxi авария failure, break-down

avariisa, avariuli, saavario аварийный emergensy

avgiti авгит augite

avzaki бачок tank

a. Camrecxi смывной б. flush t.

avzi бак tank, vat

a. zeTis маслобак oil t.

avseba, gavseba наполнение filling

avtoagregati автоагрегат self-acting a., autoeggregate

avtoamwe автокран truck crane

avtobaza автобаза car fleet

avtobetonsarevi автобетономешалка truick mixer

avtoblokireba автоблокировка (automatic) lock-cut

avtogadazidva автоперевозка road haulsge

avtogeni автоген autogen

avtoreideri автогрейдер motor grader

avtodamwyobi автоукладчик autoplacer

avtoklavi автоклав autoclave

a. gasasvleli проходной a. passege a.

a. Cixuri тупиковый a. dead-end a.

avtolи автол

avtomagistrali автомагистраль motor road

avtomati автомат automatic machine

a. erTsimiani (saWreli) одноструйный (резательный) a. single-string automatic cutter

a. rulonebis SefuTvis a. упаковки рулонаов roll packing m.

a. CamtvirTavi a.-садчик charging v.

a. Camwyobi a.-укладчик a. spreader

avtomatizacia автоматизация automation, automatization

a. kompleqsuri комплексная a. integrated a.

a. marTvis procesebis a. процессов управления management a.

a. sawarmoo procesebis a. производственных процессов production process a.

a. warmoebis a. производста automatic production

avtomisabmeli автоприцеп trailer

avtomobili, avtomanqana автомобиль, автомашина automobile

avtomobili TviTsacleli. TviTmcleli автосамосвал tip-lorry; dump truck

avtoparki автопарк fleet

a. satvirTo грузовой a. truck f.

avtoregulatori авторегулятор controller

avtotransporti автотранспорт motor transport

avtotransformatori автотрансформатор autotransformer

a. zeTiani масляный a. oil a.

avtosaburavi автопокрышка tyre, tire

avtosaremonto авторемонтный car repairing

avtosatvirTveli автопогрузчик truck loader, lift truck

avtostrada автострада superhighway, motor road

avtocisterna автоцистерна (highway) tank truck

avtoZrava автомобиль automobile engine

azbesti, qanseli асбест asbestos

a. boWkovani волокнистый a. fibre a.

a. grexili крученый a. twisted a.

a. furclovani листовой a. sheets

azbestmuyaо асбокартон asbestos sheet mil-lboard

azbesteqstoliti асботекстолит asbestos-cloth laminate

azbestcementi асбоцемент asbestos-cement

a. kvamlsadenis kolofisebri коробчатый дымоходный a. box-like flue a.

a. sakonstruqcio конструкционный structural a.

a. talRisebri волнистый a. corrugated a.

a. furclovani листовой a. sheet a.

(a)zelili, dasresili, dabeJili мятый crushed, crumpled

azomva, gazomva замер measurement

azotи азот nitrogen

aTviseba освоение assimilation

aivani балкон balcony

airanalizatori газоанализатор gas analyser

airbetoni газобетон aerated concrete

airgamoyofa газовыделение gas emission

airgeneratori газогенератор gas generator

airi, gazi газ gas

a. bunebrivi природный г. natural g.

naxSirJangi углекислый г. carbon dioxide

a. wamavalii отходящий г. waste g.

airmomarageba газоснабжение gas supply

airsadeni газопровод gas conduit

airsacavi газохранилище gas storage (tank)

airwinaRi протовогаз gas mask

akveduki, belRari акведук aqueduct

akvra, gakvra оклейка lining

akreditivi аккредитив letter of credit

akumulatori аккумулятор accumulator

akrilili акрилил acrylil

akrilon butadiaustiroli акрилон бутадиаустирол acrylon butadius styrene

akustikuri акустический accustic

alaskiti аляскит alaskite

albiti альбит albite

albitofirebi альбитофирь albitophyres

a. kvarcisi кварцевые a. quartzy a.

algoriTmi алгоритм algorithm

aldehidi альдегид aldehyde

alebastri алебастр alebaster

alevritebi алевриты aleurite

alesva заточка grinding, sharpening

ali пламя flame

a. aRmdgeni восстановительное п. reducing f.

a. mJangavi окислительное п. oxidizing f.

a. mWvartlavi коптящее п. amoky f.

alitebi аллиты allites

aliti алит alit (alite)

alkovi альков alcove

almadani колчедан purite

a. gogirdis серный к. iron p.

a. rkinis (piriti) железный к. iron p.

a. spilenZis медный к. copper p.

almasi алмаз diamond

a. sinTezuri синтетический a. synthetic d.

a. teqnikuri технический a. industrial d.

alsaqrobi пламегаситель flame damper

alternativa альтернатива alternative

aluvioni аллювий alluvium, alluvion

aluminati алюминат aluminate

alumini алюминий aluminium

a. furclovani листовой a. sheet a.

aluminsilikati алюминисиликат aluminosilicate

alundi алунд alundum

aluniti алунат alunite

a. gakaJianebuli окремненный a. silicified a.

amalgama амальгама amalgam

amamuSavebeli пускатель starter

amvsebi наполнитель filler, filling agent

a. mineraluri минеральный n. mineral f.

a. organuli органический n. organic f.

amiaki аммиак ammonia

amoburcva, afueba вспучивание expansion

amoburcvadi; afuebadi вспучивающийся expansive

amoburculi; afuebuli вспученный expanded

amogeba, amonagebi футеровка lining

a. milebis ф. труб pipe l.

a. mJava кислая ф. acid l.

a. fuZe основная ф. basic l.

a. Rumlis ф. печи furnace l., lining of a furnace

amogebuli футерованный; выложенный lined; laid out

amokirva, Semokirva, amonakiri imer. dakirva обмуровка setting, brickwork

aguris amonakiri кирпичная o. brick s.

torzuli amokirva торцовая o. face s.

qvabis Semokirva (amonakiri) o. котла boiler s.

amomgebi футеровщик lining master

amomrTveli выключатель switch

amonali аммонал ammonal

amoniti аммонит ammonite

amoniumi аммоний ammonium

amorecxva, gamorecxva вымывание wash-out, leaching

amorTva выключение turning (switching) off

amortizacia амортизация depreciation

a. mowyobilobis оборудования a. d. or aquipment

amorfuli аморфный amorphous

amorCeva, arCeva выбор choice, selection

amorCeviToba избирательность election

amotexa долбление slotting; shaping

amotumbva откачка, выкачивание pump (ing)-down

amoqmedeba, saeqspluataciod gadacema ввод в действие (эксплуатацию) putting into operation

amoReba; amonaRebi; naTxari добыча, выемка removal from; excavation

gamoyvana; dayeneba возведение erection, construction

a. Senobis kedlebis возведение стен здания e. of a wall

amoyorva подбутовка, забутовка backfilling

a. fuWi qaniT п. пустой породы desd rock b.

a. qviT з камнем stone b.

amoSeneba, amovseba заделка slosing, sealing

amoCarxva, amoxarateba вытачивание turaling

amowva выгорание burn-out

amoWma травление etching, pickling

a. galvanuri гальваническое т. galvanic p.

a. dekoratiuli декоративное т. decorative e.

a. minis т. стекла glass e.

a. Slifis т. шлифа microsection e.

amoхазва выкопировка copying

amoхахна отвинчивание unscrewing

amplituda амплитуда amplitude

a. rxevaTa a. колебаний a. of vibration

amuSaveba, gaSveba запуск, пуск actuntion, start (ing), launch (ing)

amfeTqebeli, menaRme взрывник, подрывник shot-firer

amfeTqi взрыватель blaster

amZravi привод drive

amwe кран crane

a. greiferiani грейферный к. clamshell c.

a. koSkuri башенный к. tower c.

a. magnituri магнитный к. magnetic c.

a. pnevmoTvliani svliT к. на пневмоколесном ходу c. on pneumatic wheels

tvirTamwe грузоподъемный к. cargo c.

a. xiduri мостной к. (overhead) travelling c.

a. jojgina козловой к. travelling gantry c.

amwisqveSa подкрановый undercraue

anazRaureba оплата payment, pay

a. Sromis o. труда payment

analizatori анализатор analyser

a. airebis газов a. gas a.

analizi анализ analysis

a. airis газовый a. gas a.

a. gacriTi ситовой a. mash (sieve, screen) a.

a. granulometruli гранулометрический a. grainsize a.

a. ekonomikuri экономический a. economic a.

a. elementaruli элементарный a. elementary a.

a. eleqtronuli электронный a. electronic a.

- a. TvisebiTı качествованный a. qualitative a.
- a. mineralogiuri минералогический a. mineralogical a.
- a. saliani валовой a. bulk (total, gross) a.
- a. mocuplobiTı объемный a. volumetric a.
- a. odenobiTi количественный a. quantitative a.
- a. petrograifiuli п. петрографический petrographic a.
- a. rentgenuli рентгеновский a. X-ray a.
- a. speqtruli спектральный a. spectrum a.
- a. strukturuli структурный a. structural a.
- a. fizikur-qimiuri физико-химический a. physico-chemical a.
- a. qimuri химический a. chemical a.
- analogi аналог analogue
- anarevi; anazeli замес batch, mix
- a. mSrali сухой з. dry b.
- anarekli отраженный reflected
- anaricxebi отчисления deduction (s), charge (s)
- a. saamortizacio амортизационный o. depreciation (charge)
- anaceri отсев screenings
- anaZenZi очески waste, combings
- angariSi; Tvla отчет; счет account, report
- a. mimdinare текущий o. current a.
- a. wliuri годовой o. annual c.
- angariSmgebloba; angariSgeba отчетность paperwork; accounts
- angstremi ангстрем angstrom
- andezitbazaltı андезитобазальт andesitebasalt
- andeziti андезит andesite
- anTeba зажигание ignition
- anTebadoba возгораемость combustibility

anTebuli зажженный igneted

anTraciti антрацит anthracite, hard coal

anilini фениламин (анилин) aniline

anionı анион acid ion, anion

ankerisa, ankeruli анкерный anchor

anodi анод anode

anomalia аномалия anomaly; abnormality

anorTiti анортит anorthite

ansamblı ансамбль ensemble

a. xuroTmoZRvruli архитектурный a. architectural e.

antablementı антаблемент entablature

antikoroziuli антикоррозионный anticorrosive

antiseismuri антисейсмический antiseismic

antiseptiki антисептик antiseptic

antifrizi антифриз antifreeze

antresoli антресоль entresol

anfilada анфилада suite, enfilade

anSlifi анишлиф metallographic specimen

anjama петля loop; hinge

a. karis дворная п. door h.

a. fanjris оконная п. window h.

anhidridi ангидрид anhydride

anhidriti ангидрит anhydrite

aorTqleba; anaorTqli испарение evaporation, boiling down

aparati аппарат apparatus

a. avtogenuri автогенный a. autogenous a.

a. avtomaturi автоматический a. automatic a.

a. airsaSemduReblo газосварочный a. gas welding a.

- a. vertikaluri elifsuri ZroTi а. вертикальный с эллиптическим днищем vertical a. with an ellipoidal head
- a. nelmbrunavi sareviT а. с медленно вращающейся мешалкой a. with a slowly rotative mixer
- a. saaglomeracio агломерационный a. agglomerating a.
- a. sadozirebeli дозировочный a. batching a.
- a. saproeqcio проекционный a. projector a.
- a. saxarSi варочный a. boiling a.
- a. silaWavluri пескоструйный a. sand-blast a.
- a. Semativtivebeli а. для взвешивания weighing a.
- a. hidravlikuri гидравлический a. hydraulic a.
- aparatura аппаратура apparatus, equipment, gear
- a. qimiuri химическая a. chemical a.
- apatiti апатит apatite
- aJuruli ажурный tracery; open-work (ed)
- araaalebadi невоспламеняющийся non-flammable, non-ignitable
- arabmuli несвязанный unbonded
- aragabarituli негабаритный oversized, outsized
- aragadasaxsneli неоткидной non throw-over
- aragoniti арагонит aragonite
- aradasaSeli неразборный non knock down
- araerTgvarovani, araerTgvari неоднородный inhomogeneous
- a. qimiurad химический chemically i.
- araerTgvarovneba неоднородность inhomogeneity
- a. Semadgenlobis н. состава composition i.
- araTanabari, uTanabro неравномерный irregular, non-uniform
- araTanaRerZuloba несоосность misalignment
- arakeTilxarisxovani недоброкачественный low-grade
- arakompleqturi некомплектный incomplete; odd

arakondiciuri некондиционный sub-standard, off-grade

araliTonebi неметаллы non-metals

araliTonisa, araliTonuri, araliToniani неметаллический non-metalic (al)

araliTonmadneulisa неметаллорудный non-metalliferous

aramadetonirebeli недетонирующий krock-free

aramadneuli нерудный, нерудные nonmetallic, non-metalliferous

aramarTuli, aramarTvadi неуправляемый uncontrollable

arambrunavi неповоротный non-rotative

aramdgradi неустойчивый instable

aramedegi нестойкий unstable, non-resistant

aramrRvevi неразрушающий non-destructive

aramtkice непрочный non-strong durable

aramWidi, araSekvradi несхватывающийся non-setting

aramWidro неплотный leaky

araorganuli неорганический inorganic

araperpendikularuli, aramarTobi неперпендикулярный non-perpendicular

arapirdapiri, iribi косвенный indirect

aroplastikuri непластичний unplastic

araproduqtiali непродуктивный unproductive

ararentabeluri нерентабельный unprofitable

arasaimedo ненадежный unreliable

arasamrewvelo непромышленный non industrial

arasayirao неопрокидной non-tilting

arasawvavi негорючий uncombastible

arawinaswarmetyveli непредсказуемый unpredicted

araseismuri несейсмичный aseismic

arasizuste неточность inaccuracy

arasinqronuli несинхронный asynchronous

arasrulyofili, usruli несовершенный imperfect, incomplete

araswori, usworo, arawesieri неправильный irregular incorrect

arasruli неполный non full

arastandardtuli нестандартный non-standard

aratoli, utolo, uTanabro, araTanabari неравный unequal

aratransportabeluri нетранспортабельный untransportable

araurTierTSenacvlebadi невзаимозаменяемый noninterchangeable

araforovani непористый imporous

araRrma неглубокий non deep, shallow

araSecxobadi неспекающийся non-caking

aracecxlmedegi неогнестойкий non-fire-resistant

araxangamZleoba недолговечность short duration

araxelsayreli неблагоприятный unravourable

arahigroskopuli негигроскопичный non hygroscopic

arahidratirebadi негидратизирующий unhydreting

arbitraJi арбитраж arbitration

arboliTi арболит arbolite

argiliTi аргилит argillite, claystone

are область field area

areva, azela замешивание mixing, puddling

areva, Sereva перемешивание agitation, stirring

a. Txevad garemoSi п. в жидкой среде a. in a liquid medium

a. mSrali сухое п. dry a., dry s.

a. narevis п. смеси mix a.

a. naxevrad mSrali полусухое п. half-dry a.

a. plevmatikuri пневматическое п. pneumatic a.

a. sveli мокрое п. wet a., wet s.

areometri ареометр hydrometer

arTmeva съем removal

arineba отвод rejection, removal

armatura арматура reinforcement, fitting

a. grexili крученая a. twisted steel bars

a. betonis a. бетона concrete r.

a. karkasuli каркасная a. bar mat

a. moqnili гибкая a. flexible r.

a. ormagi двойная a. double barg

a plastmasis пластмассовая a. plastic r.

a. rgoluri кольцевая a. ring r.

a. rkinabetonis железобетонная a. reinforced concrete r.

a. samontaJo монтажная a. suxilidry r.

a. wriuli круглая a. round bars

a. wyalgadasaSvebi водосливная a. spillway f.

a. wyaldasaxarji водоразборная a. hudrant f.

a. xisti жесткая a. stiff r.

a. xveuli витая a. spiral r.

armirebuli армированный reinforced

armaturisa, saarmaturo арматурный reinforcing

artaxi бандаж band (ing), shroud(ing)

artaxis gacveTa прокат (износ) бандажа tirerolling

arSia (aSia), bordiuri бордюр curb, border stone

arxi, Rari канал channel; canal

a. betonis бетонный к. concrete ch.

a. gasasvleli проходной к. passable ch.

a. gauvali непроходной к. impassible ch.

a. radiokavSirisa радиосвязи к. broadcast ch.

a. retranslaciis ретрансляции к. relaying ch.

- a. saderivacio деривационный к. diversion ch.
- a. sarwyavi оросителбный к. irrigating ch.
- a. satelegrafo телеграфный к. telegraph ch.
- a. satelevizio телевизионный к. television ch.
- a. Semomvleli обводной к. by-pass ch.
- a. wyalgasagdebi сбросной к. escape ch.
- a. haermosayvani воздухоприводный к. air-supply ch.
- a. haersarini воздухоотводный к. air offtake ch.
- arxsaTxreli канавокопатель trenching machine, ditcher
- asamuSavebeli, amuSavebisa пусковой starting
- a. kompleksi п. комплекс s. complex
- a. obieqti п. объект s. object
- asawyob-dasaSleli сборно-разборный prefabricated-knock-down
- asawyobi nakrebi сборный prefabricated
- asawyob-monoliTuri сборно-монолитный prefabricated-monolithic
- asenizacia ассенизация sewage disposal
- asigneba ассигнование appropriation, allocation
- asimetria асимметрия assymetry, non-symmetry
- askangeli аскангель askangel
- ashli копия copy
- asortimenti ассортимент assortment
- asociacia ассоциация association
- aspiratori аспиратор aspirator
- a. frTiani лопастный a. blade a.
- aspiracia аспирация aspiration
- asfaltbetoni асфальтбетон asphalt(ic)concrete
- asfalti асфальт asphalt
- atestacia аттестация certification

atmosfero атмосфера atmosphere

atomi атом atom

auzi бассейн basin

a. saleqı отстойный б. sedimentation b.

a. sawmendi очистной б. refiring b.

a. wyalsakrebi водосборный б. catchment b.

aucilebeli необходимый necessary

afeTqeba взрыв, взрывание explosion

a. amoyriT в. на выброс excavating e.

a. bikfordis zonriT в. бикфордовым шнуром bickford fuse e.

afeTqebadi, feTqebadi взрывчатый explosive

afski пленка film

a. acetatis ацетатная п. acetate f.

a. damcavi защитная п. protecting f.

a. zeTis масляная п. oil f.

a. poliamidis полiamидная polyamide f.

a. polieTilenis полоэтиленовая п. poylethylene f.

a. polivinilqloridis поновоолхлоридная п. polyvinylchloride f.

a. samxoloebeli изолационная п. insuleting f.

afskuri пленочный filmy

afskwarmomqmneli плевкообразователь filformmstrial

aqandazi совок асоор

aqati агат agate

aqrola улетучивание volatilisation

aqroladoba летучесть volstility

a. saTbobis л. топлива fuel v.

aqtı акт report, certificate

a. sadefeqto дефектный imperfection r.

- a. miReba-Cabarebis приемо-сдаточный a. acceptance c.
- a. teqnikuri daTvalierebis a. технического осмотра technical inspection r.
- aqtivatori активатор activator
- a. aqafebis a. вспенивания foaming a.
- aqtiuroba активность activity
- aqtualuri актуальный actual
- aqcia акция action
- aRdgena восстановление rstore, recover
- aReba взятие, забор intake
- a. wylis з. воды water i.
- a. haeris з. воздуха air i.
- aReba; awmenda уборка cleaning; removal.
- a. qanis у породы rock r.
- aReba; awyoba набирать set up, collect
- aReba, dangreva снос drift
- aRebuli, dangreuli снесенный carried away, pulled-down
- aRmarTi, SeRmarTi, SemaRleba подъем rize
- aRnagoba; agebuleba строение structure
- aR. boWkovani волокнистое c. fibrous s.
- ag. geologiuri геологическое c. geological s.
- ag. erTgvarovani однородное c. homogeneous s.
- aR. msxvilmarcylovani крупнозернистое c. coarse-grain (ed) s.
- aR. nivTierebis с вещества substance s.
- al. Sinagani внутреннее c. inner s.
- ag. Sreuli слоистое c. layer s.
- aR. wvrilmarcylovani мелкозернистое c. fine grain s.
- aRniSvna обозначение notation, symbolism
- a. pirobiTi условное o. legend, convention

aRicxva учет account

aRicxva; gamoTvla учет, исчисление calculus

aRwera, aRnusxva описание list

aRWurva, aRWurviloba оснастка, оснащение equipment, rigging

(a)Seneba, ageba строить build, construct

aSla, daSla, darRveva, aSliloba нарушение, нарушенность breakdown, disturbance

aSreveba отслоение peeling; flaking; spalling

aCqareba, daCqareba ускорение acceleration; speed-up

aceidi ацид aceide

acetati ацетат acetate

acetileni ацетилен acetylene

aweva поднятие, подъем lift

awona взвешивать weigh

awona nawil-nawil развеска weighing

awonili saSualod средневзвешенный weighted average

awyoba набор set, collection

awyoba сборка assembly, erect

awyobili, damontaJebuli смонтированный mounted, installed

axalwarmonaqmni новообразование new formation

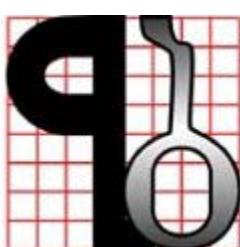
axlad dayalibebuli свежеотформированный freshmoulded

axleCa, axeTqa откалывание flaking-off, spalling

ajaspi купорос vitroil

a. rkinis железный к. iron v.

Sabiamani медный к. copper v.

babitı баббит babbitt (metal)

bageti багет baguette

bagiri канат rope

b. mzidi несущий к. track cable

b. satvirTo грузовой к. load r.

b. usasrulo бесконечный к. endless r.

bagirsaWerı канатодержатель rope holder

bade сетка net; screen

b. armaturis арматурная с. reinforcing fabric

b. TiTbris латунная с. brass n.

b. liTonis металлическая с. metal s.

b. mavTulis проволочная с. wire netting

b. safiltravi фильтрационная с. filtering s.

badia бадья bucket

b. arasayirao неопрокидная б. non-tipping b.

b. sayirao опрокидная б. tipping b.

baza база base

b. materialur-teqnikuri материально-техническая б. material-technical resources

b. navTobis нефтебаза oil tank farm

b. nedleulis сырьевая б. raw-meaterial b.

b. saSemkeTeblo ремонтная б. refair depot

b. sawarmoo производственная б. production b.

bazaltı базальт basalt

bazroba ярмарка fair

bakani раковина sink

bakeliti бакелит bakelite

bakori бакор bakor

balansi баланс balance

b. energetikuli энергетический б. power b.

b. materialuri материальный б. material b.

Tbobelansi тепловой б. heat b.

b. sabuRaltro бухгалтеровский б. account b.

b. saTbobis топливный б. fuel b.

balansuri, sabalanso балансовый б. balance

balasti балласт ballast

b. mdinaris речной б. river b.

b. niJarqvis ракушечный б. cockle-shell b.

b. sagzao дорожный б. high-way b.

b. qviSaxreSovani песчано-гравелистый б. sand-gravel b.

b. RorRis щебеночный б. rock b.

b. widis шлаковый б. slag b.

b. xreSis гравийный б. gravel b.

bali балл force

baliSi подушка cushion; pad

b. betonis бетонная п. concrete p.

b. silis песчаная п. sand c.

b. cementaciis цементационная п. cementation p.

b. widis шлаковая п. slag p.

baloni баллон bottle, cylinder

b. Jangbadis кислородный б. oxygen c.

balestrada балюстра balustrade

bamba вата wool

b. mineraluri минеральная в. mineral w.

b. minis стеклянная в. glass w.

b. widis шлаковая (шлаковата) slag w.

bambisa, bambeulisa, bambeuli хлопчатобумажный cotton

bambuki бамбук bamboo

banki банк bank

barbaca шатун connecting rod

baJi пошлина duty, customs

baraTi карта card

baraki барак barrack

bareliefi барельеф bas-relief

bari низина low place

bariti барит baryte

bariumi барий barium

barografi барограф barograph

barometri барометр barometer

batarea батарея battery

b. saSrobi сушильная б. drying b.

baqani; moedani; platforma площадка; платформа site; platform

b. kibis лестничная п. landing.

b. samontaJo монтажная п. erection s.

b. samuSao рабочая п. working s.

b. samSeneblo строительная п. building s.

b. satvirTav-gadasatvirTavi погрузочно-разгрузочная п. handling operation p.

bgera, xma звук sound

bgeraTgamtaroba, xmagamtaroba звукопроводность sound conductivity

bgeraaTsamxoloebeli, bgeraTizolacia звукоизоляция sound insulation

bgeraTmayuCi, xmasaxSobi звукоглушитель muffler

bgeraTsamxoloebeli bgeraTsaizolacio звукоизоляционный sound-insulating

bgeraTSeuRwevi звуконепроницаемый sound-proof

bgeraTSeRwevadi звукопроницаемый sound permeable

bgeraTmSTanTqmeli звукопоглощающий, звукопоглотитель sound absorber

b. rezonansuli резонансный з. resonance с. a.

bgeraTSTanTqma звукопоглощение sound absorption

begi берма berm

beletaJi бельэтаж first floor

beliti белит belit(e)

beloniti белонит belonite

belti глыба lump

b. miwisa г. земли clod

b. qvisa каменная г. boulder.

benazoli беназол benazol

benzini бензин petrol

bentoniti бентонит bentonite

bervä дутье blast

beriliumi бериллий beryllium

berketi рычаг; рычажок lever

besaliti бесалит besalite

betoni бетон concrete

asfaltbetoni асфальтовый б. asphaltic c.

б. axlad dayalibebuli свежеотформированный б. fresh-moulded c.

б. gamyarebuli затвердевший б. matured c.

б. daarmirebuli армированный б. reinforced c.

б. damkavi защитный б. protective c.

б. dekoratiuli декоративный б. decorative c.

б. dispersiul-daarmirebuli дисперсно-армированный б. dispersive reinforced c.

б. vibrirebuli вибрированный б. vibrated c.

б. Tbosaizolacio теплоизоляционный б. insulating c.

б. maRali simtkicis высокопрочный б. high-strength c.

б. mkvrivi плотный б. dense c.

- b. mJavagamZle кислотоупорный б. acid-resistant c.
- b. msubuqi легкий б. light-weight c.
- b. mZime тяжелый б heavy c.
- b. mxurvalmedegi (cecxlgamZle) жаростойкий б. heat-resistant c.
- b. perlitcementis перлитацементный б. pearlite cement c.
- b. plastificirebuli пластифицированный б. plasticized.
- b. polimercementis полимерцементный б. polymer-cement c.
- b. sasaqonlo товарный б. ready-mixed c.
- b. silikaturi силикатный б. lime c.
- b. swrafmyarebadi быстротвердящий б. fast hardening c.
- b. ujredovani ячеистый б. cellular c.
- b. yinvamedegi морозостойкий б. frost-resistant c., frost-proof c.
- b. Seuklebi безусадочный б. non-shrinking c.
- b. wvrilmarclovani мелкозернистый б. fine c.
- widabetoni шлаковой б. slag c., cinder c.
- b. widatutiani шлакощелочной б. slag-alkaline c.
- b. winaswar daZabuli предварительно-напряженный б. prestressed c.
- b. hidroteqnikuri гидротехнический б. hydrosulic c.
- betonisa, betonuri** бетонный concrete
- betonsazeli** бетонщемешалка concrete mixer
- betonsanawilebeli** бетонорапределитель concrete distributor
- betonsarevi** бетоносмеситель concrete mixer
- betonsarigebeli** бетонораздатчик concrete pouring maschine
- betonCamwyobi** бетоноукладчик concrete placer
- beWdva abreSumtrafaretuli** шелкотрафаретная печать screen printing
- bzari, naprali, naxeTqi** трещина crack
- bzari Tmisebri** цек hair crack
- bzarwarmoqmna** трещинообразование cracking

bzinva, elvareba, kriali, priali блеск lustre

b. liTonuri металлический б. metallic l.

e. minisebri стеклянный б. vitreous / glassy/ l.

biblioTeka библиотека library

b. samecniero-teqnikuri научно-техническая б. scientific-technical l.

bigi стойка pillar

birTvi, guli ядро core

b. atomis атомное я. (atomic) nucleus

b. kaolinis каолиновое я. kaolin(e) c.

b. kristaluri кристаллическое я. crystalline c.

birJa биржа exchange

b. sasaqonlo товарная б. commodity e.

b. Sromis б. труда labour e

bismuti висмут bismuth

biTumi битум bitumen

b. saburule кровельный б. roof b.

b. sagzao дорожный б. higway b.

b. samSeneblo строительный б. builcing b.

biTumsacavī битумохранилище bitumen storage

biureti бюретка burette

biuro бюро office; bureau

b. sakonstruqtoro конструкторское б. design b.

biujeti бюджет budget

biSofiti (magniumqloridi) бишофит (магний хлористый) bishophite (magnesium chloride)

biji шаг spacing

b. armaturis ш. арматуры rod s.

b. cecxlis ш. огня fire s.

b. Samoqcevis ш. обрушения caving s.

b. xraxnwiris ш. винтовой линии lead of a helix

blanti вязкий viscous

bloki блок block

b. betonis бетонный б. concrete b.

b. gare erTmagi alaTebiT наружный с одинарным переплетами б. external b. with single casement.

b. TabaSiris sakedle гипсовый стеновой б. gypsum building b.

b. karis calsagduliani дверной однопольный б. b. of a single-wing door

b. mosapirkeTebeli qvis облицовочного камня б. facing stone b.

b. fanjris tolsagduliani erTmagi alaTebiT оконный с равными створами с одинарными переплетами б. window b. with an equal cross casement.

b. cementis цементный б. cement b.

b. widabetonis шлакобетонный б. slag-concrete b.

bloki, WoWonaqi блок block

b. tvirTamwevi грузоподъемный б. gin b.

blokireba блокоровка blocking

blokisa, blokuri блочный unitized; modular

bma, lavSiri; kavSirgabmuloba; sabmuri связь bond, link

bmuli, Sekruli связанный bonded, linked

boga; patara xidi мосток foot-path, walkway

bovi вагранка (blast) cupola

boTli бутыль, бутылка bottle

boileri бойлер hot-water heater

boli, kvamli дым smoke

bolo, daskvniTi, saboloo заключительный final

bolo; kidura; napira конец; концевой end, point

bolo, saboloo, sasruli конечный finite

bolo, ukana, kudisa хвостовой rear

bombi бомба bomb

b. kalorimetruли калориметрическая б. calorimetric b.

bombsafari бомбоубежищевbomb-shelter

boraki бура borax

b. kristaluri кристаллическая б. crystalline b.

borbali, Skivi шкив pulley

borTabaSiri борогипс boron gypsum

bori бор borium, boron

boqsiti боксит bauxite

boyvi изложница ingot mould

boZi, sveti столб pole, post

boWko волокно fibre

b. bazaltis базальтовое в. basalt f.

b. mineraluri минеральное в. mineral f.

b. minis стеклянное в. glass f.

b. silikaturi силикатное в. silicate f.

b. superwvrili супертонкое в. superfine f.

b. Stapelis штапельное в. staple f.

boWkovani волокнистый fibrous

brandspoiti брандспойт fire-pump

brezenti брезент tarpaulin

bremsbergi бремсберг brake incline

breqCia брекчия breccia

b. vulkanuri вулканическая б. volcanic b.

breqCiisebri брекчевидный breccia-like

brigada бригада crew

brizantuli бризантный brisant

briketi брикет briquette

brinjaо бронза bronze

brokeri брокер broker

broli хрусталь crystal

b. mTis, qarwbi горный х. rock c.

bromi бром bromine

brtyeli, sibrtyivi плоский flat

bruni; brunva оборот; вращение revolution

b. moZravi Semadgenlobis о. подвижного состава rolling stoock turn-over

brZmedisa, brZmeduli, sabrZmede доменный blast-furnace

brjeni, kronSteini кронштейн arm, bracket

budobi залежь bed, deposit

buldozeri бульдозер bulldozer

buniki наконечник tip

b. Termowyviliс h. термопары thermocouple t.

buniki башмак shoe

b. muxruWis тормозный б. brake sh.

b. sayrdeni опорный б. bearing sh.

bunkeri, xvimirи бункер bin, hopper

b. ganmtvirTavi разгрузочный б. discharge b.

b. kazmis шихтовой б. stuck b.

b. mimRebi приемный б. receiving b.

b. mkvebavi питатель-б. feeding b.

b. sarigebeli раздаточный б. distributing b.

b. sasawyobi складокой б. storage b.

burbuSela стружка chip

burTula шарик, шар ball

b. kaJis кремневый ш. siliceous b.

b. uralitis уралитовый ш. uralite b.

burTulsakisari шарикоподшипник ball-bearing

b. ormwkriva двухрядный ш. double-row b.

b. sabjeni упорный п. thrust b.

b. calmwkriva однорядный п. single-row b.

buruli, Werि кровля roofing; top

b. azbestcementis асбестоцементная к. asbestos cement r.

b. gvirabis к. выработки t. of drift

b. kramitis черепичная к. tile r.

b. rkinis железная к. iron r.

b. Siferis шиферная к. slate r.

burulis Cakideba нависание кровли suspending of a roofing

burRva бурение; сверление drilling

burRi бур, сверло drill, bit

b. almasis алмазный б. diamond d.

burji, burjebi устой, устои abutment

b. sanapiro береговой у. land a.

b. Zelyoris ряжевый у. long-crib a.

b. xidis мостовые у. bridge a.

butilmeTakrilati бутилметакрилат butyl methacrylate

buferi буфер buffer

buqsaoba буксование slip

buqsirzidva буксировка towing

buqsiri буксир tow(ing) line

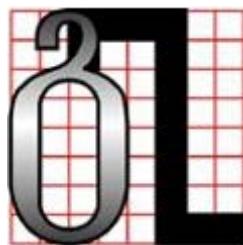
buyi spirt-sulfituri сульфитно-спиртовая барда (ССБ) sulfite-cellulose liquor

buStula пузырек bubble, vial

airbuStula п. газов gas hole

b. Tarazos п. уровня level v.

b. haeris воздушный п. air b.

gaangariSeba расчет account; calculation; analysis; design

g. ekonomikuri экономический р. economical c.

g. kazmis p. шихты charge a.

g. krebsiTi xarjaRricxvis p. сводной сметы summary estimate

g. teqnikur-ekonomikuri технико-экономический р. technical-economic a., technical-economic c.

g. qimiuri химический р. chemical an.

g. SerCeviT p. подборомselection d.

gabariti габарит clearance (limit)

gabro габбро gabbro

gagzavna; gzavnili отправления sending, transmission

gagozva; sagozavi замазка fill up; putty, paste, cement

gadaadgileba перемещение; передвижка displacement; movement

gadaangariSeba пересчет recalculation

gadabma перевязка bond

g. ganivi тычковая п. header b.

g. Tevzisfxurad п. «в елку» herring-bone b.

g. mravalkuTxa многоугольная п. polygonal b.

g. nakerTa п. швов b. of joints

gadabma; gadabmuloba сцепление adhesion, bond

gadabma; Sekvra; kona связка connective

gadabmadoba, SeWidebadoba сцепляемость edhesiveness, cohesion

gadazela переминание pudding

g. **Tixis** п. глины clay p.

gadazidva, gadayvana перевозка transport (ation)

g. **paketuri** пакетная п. package t., parcel t.

g. **tvirTis** п. груза freight traffic, freighting

g. **centralizebuli** централизованная п. centralized t.

gadakeTeba переделка, перестройка reconstruction

gadakveTa; jvaredini пересечение intersection, crossing

g. **gvirabebis** п. выработка opening c.

g. **liandagebis** п. путей railroad c.

g. **ZarRvebis** п. жил vein i.

gadametburRva перебур overdrill

gadametmxurebeli перегреватель superheater

gadamettenianebuli переувлажненный overwet

gadametSroba пересушка overdrying

gadametZabva перенапряжение overstressed

gadametwnexa перепрессовка overpressing, overcompacting

gadametxurebuli перегретый overheated

gadamrTveli переключатель switch

g. **distanciuri** дистанционный п. remotable s. diatance as.

g. **paketuri** пакетный п. rotary s.

g. **samuxruWo** птормозной п. braking s.

g. **ukugadamrTveli** обратный п. reverse s.

gadamrCeveli переборщик sorter; resetter

gadamtani; zidvisa, mzidi несущий supporting, carrier

gadamtvirTavi перегружатель (re-)loader

gadamuSavebuli переработанный processed; refined

gadamRobi; Semkavebeli ограждающий guarging, protecting; fencing in

gadamwvari пережженный overburnt

gadamwodi датчик transducer; gauge, pick-off, pick-up

gadanayari отсыпь fill

gadanawileba перераспределение redistribution

gadaniCbva перелопачивание shovelling (up); scooping

gadarTva переключение switch(ing)

gadarCeva, gadaxarisxeba, kylavawyoba переборка resetting, recomposition

gadasarbeni перегон stage????

g. gzin п. дороги section of a road

g. liandagis п. пути leg of a route

gadasarTavi, gadasayvani, gadasakidi, gadebuli перекидной throw over, pess over

gadasaxadi плата payment, pay

g. saabonento абонентская п. subscriber p.

gadasvla; gadasavali переезд passage; crossing

g. daculi охраняемый п. watched c., guerded c.

g. kerZo sargeblobis необщего (частного) пользования private c.

g. ormagi двойной п. double c.

gadasxma отлив; пералив casting; pourting

gadatana перенос transfer, transport

gadataniTi, gadasatani, warmtani переносный portable

gadatumvba перекачивание, перекачка pumping (-over)

gadafqva перемалывание regrinding

gadaReba съемка survey

gadaRobva, SemoRobva ограждение fence; enclosure

S. mowyobilobis о. оборудования f. in an installation

gadayvana; gadasayvani; gasworeba перевод corversion; shift

gadayiraveba, gadabruneba катование, переворачивание turn over; position, manipulation; to size and shape

gadayra, wayra пересыпка powder (with)

gadaSveba перепуск; слив crosa-over; by-pass

gadacema передача transmission; transfer

gadacileba, vadis gasvla просрочка delay

gadawva пережог turn-out

gadawyveta, amoxsna решение treatment, solution

g. xuroTmoZrvruli архитектурное р. archtechtural t.

gadaWimva перетяжка constriction, neck(ing)

g. atraxis п. бландажа shroud c.

gadaxda, ganaRdeba, anazRaureba оплата payment

g. Sromis о. труда wage, pay

g. Sromis droebrivi о. труда-повременная pay by the hour(day, week)

g. Sromis droebriv-premiuli о. труда повременно-премиальная bonus-by day (hour, week) p.

gadaxdevineba взыскание punishment; recovery, exaction

g. saxarbitraJis brZanebiT в по приказу госарбитража according to the State arbitration

gadaxveva, kvlavdaxveva перемотка rewinding

g. Ruzis п. якоря anchor r.

gadaxra отклонение deflection; devintion

gadaxsna, gadaxda вскрыша stripping; overburden

g. sabados в. местопорождение s. of deposites

gadaxurva; gadafareba крыть, перекрытие ceiling, floor

g. asawyobi сборное п. presast f.

g. betonis бетонное п. concrete f.

g. brtyeli плоское п. flat f.

g. gumbaTuri купольное п. dome-shaped f.

g. TaRuri арочное п. arched f.

g. kamarovani сводчатое п. arched f.

g. koWovani балочное п. girder f.

g. moqnili гибкое п. flexible r.

g. rkinabetonis железобетонное п. reinforced concrete f.

g. sarTulSorisi междээтажное п. floor

g. sarqylebis п. клапанов velvets overlap

g. wibovani ребристое п. rib f., ribbed f.

gadena простакание leak(ing)

gadideba, momateba; gazrda увеличение increase

gadmotvirTva выгрузка unloading

gadolomitebuli доломитизированный dolomitized

gaerTianeba объединение union; amalgamation

gavarvarebuli каленый, раскаленный beated; incandescent

g. wiTlad p. до красна red-hot

gavarvareba накаливание heating

gavla, gasvla; gatareba проход pass, run; cut

g. laris п. пилы sawc.

gavla, gayvana, gatareba проходка driving

g. burRvis п. при бурении d. sinking

g. gvirabis п. выработки drifting

g. Strekebis п. штреков roadway(entry) d.

gavlena влияние effect, influance

urTierTgavlena взаимное в. mutual i.

gazi, marwuxi клещи tongs

gazidva вызов removal; export

gazinTva засаливание salting; glazing

gazifikacia газификация provision of gas supply

gazomva, azomva обмер measure. measurement

gazomva, ganzomileba измерение measurement; dimension

gaTboba отопление heating

- g. adgilobrivi местное о. local h.
- g. airiT газовое о. gas h.
- g. eleqtruli электрическое о. electric h.
- g. kaloriferuli калориферное о. air heater
- g. orTqliT паровое о. steam h.
- g. orTql-wyliT пароводяное о. steam-water h.
- g. recirkulaciuri рециркуляционный о. recycling h.
- g. uSualo непосредственный о. direct h.
- g. centraluri центральное о. central h.
- g. wyliT водяное о. hot-water h.
- g. haeriT воздушное о. warm-air h.
- gaTbobisa, saTbobi отопительный heater, heating
- gaTeTrebuli отбеленный bleached
- gaTla обтеска dressing
- g. tlanqad грубая о. picked d.
- g. qvis о. камня stone d.
- gaTxevadeba, gaTxeleba разжижение, сжижение dilution, thinning
- gakamkameba, dawdoma, dawmenda осветление clarification
- gakaJebuli, gakaJianebuli окремненый silicified, silicated
- gakeTilSobileba облагораждивание improve; ennable
- gakerva; gaWolva прошивка drifting; broaching
- gakerva sagebis п. мата mat b.
- gakerili; gamWoli прошивной broached
- gakvamlianeba задымление screening with smoke; amoce-screens
- gakirianeba известкование lime pretreatment
- galavani, zRude, safari ограда fence
- galerea галерея gallery
- galvanizacia гальванизация electroplating

galvanometri гальванометр galvanometer

galvanuri гальванический galvanic

galxobili, gamdnari расплавленный melted

gamagreba, gamyareba затвердение solidification, hardening

gamagreba, damagreba; simagre; samagri укрепление reinforcement, strengthenting

g. saZirkvilis у. фундамента underpinning

gamagrebuli, gamyarebuli затвердевший stiffened, hardened, solidified

gamamyarebeli отвердитель curing agent, hardener

gamarTva; gawyoba наладка setting up; adjuatment

g. manqanis н. машины setting-up of a machine

g. programis н. программы set-up of a program(me), program(me)adjustment

gamaumtverulebeli обеспыливающий dust controling, dust preventive

gamauferulebeli обесцвечивающий decolouring, decolourizing

gamdidreba обогащение concentration; enrichment; benefication, dressing; separation

g. eleqtromagnituri электромагнетнитное о. electro-magnetic s.

g. magnituri магнитное о. magnetic s.

g. meoreuli вторичное о. secondary d., e., c.

g. meqanikuri механическое о. mechanical d., e.

g. pirveladi первичное о. primry e., c., d.

g. sveli мокрое о. wet c., water c., washing

g. flotaciuri флотационное о. flotation

g. qimiuri химическое о. chemical e.

g. haeruli воздушное о. air e.

gamdidrebuli обогащенный enriched, concertrated; dressed

gamdinare проточный flowing, running

gamineba остеклование vitrification

gamijvna разграничение delineation, demarcation

gammaTveli, gamwyobi наладчик adjuster

g. mowyobilobis **н.** оборудования equipment setter-up

gamnaTebeli осветитель illuminant, illuminator

gamoangariSeba, gamoTvla вычисление computation, calculation

gamoberva выдувание blowing-out

g. minis **в.** стекла glass blowing

gamobelqva, gamonabolqvi выхлоп exhaust

gamognesa, gamoglesa, danagvianeba засорение blockage, choking, stoppage, clogging, fouling

gamogobineba изобретение invention

gamodena, gamodineba вытекание, истечение run-out, outflow

gamoqidva; motana; mitana доставка delivery, forwarding

g. konveieruli конвейерная д. conveyance, conveying

g. meqanizebuli механизированная д. mechanized d.

g. skreperuli скреперная д. scraper d.

g. xeliT ручная д. hard d.

gamoTvliTi teqnika вычислительная техника computer facilities; computer engineering

gamokvleva обследование inspection, investigation, servay

gamoleva, daleva иссякание run low, run short; run dry

gamomberi выдувальчик blower

g. minis **в.** стекла glass b.

gamomgonebeli изобретатель inventor; originator

gamomgonebloba изобретательство invention

gamomdinari истекающий issueing from, running flow out(of)

gamomrTveli отключатель disconnector

gamomsxivari излучатель radiator

g. infrawiTeli инфракрасный (ИК) и. infra-red source

gamomuSaveba выработка production; entry, opening working

g. nawarmis **в.** продукции output

gamomyvani вывод; отводящий removal

gamomSrali высушенный dried

gamomwvari обожженный burnt, sintered

gamomwvari sustad слабообожженный lightly-burnt

gamomwvari Zlier сильнообожженный highly burnt

gamomwveli обжигальщик burner

gamonayofi отвод tap (ing), bleed; slot

g. samTo горный о. rock slotting

g. miwis земельный о. land slotting

gamoorTqla выпаривание evaporation

gamorecxva, gadarecxva отмывка; подмыв washing; rinsing

gamorTva отключение disconnection; switching-off

gamoricxva; gamonaklisi исключение exclusion, exception; expulsion; elimination

gamosadegi, vargisi годный good for; fit; valid

gamosavali, gamosavlianoba выход way out

gamosavali; Sedegi исход outcome

S. eqsperimentis и. эксперимента test o.; experiment o.

gamosayvani, mosaxvis отделочный finishing

gamosaxva изображение image

gamosvla; ga(mo)sasvleli; gasavali выход exit; yield, output

g. saavario аварийный в. emergency e.

g. saTadarigo запасной в. emergency e.

gamosxiveba излучение radiation, emission

gamotana; gacema выдача generation; issue; output; production

gamotutva выщелачивание leaching, lixiviation

gamoumuSavebeli невыработанный unproduced, not worked out

gamouvvavi необожженный unburnt, unfired

gamofitva; gamoleva выветривание; истощение weathering; exhaustion, depletion

gamoyeneba использование utilization; use, application; consumption

g. narCenebis и. отходов waste u.

g. sawarmoo narCenebis и. производственных отходов u. of production wastes

gamoYvana; daskvna вывод removal, withdrawal; deduction, inference; derivation

gamoYvana; mopirkeTeba, damuSaveba отделка, разделка dressing, treatment

m. zedapiris p. поверхности surface d.

d. sinjebis p. проб sample t.

gamoYvana, mosaxva, Semosva отделка finish, finishing

g. gare внешняя о. external f.

S. goxura о. под «шубу» finishing with surface-tooled stone

g. dekoratiuli betoniT о. декоративным бетоном finishing with decorative concrete

g. saboloo окончательная о. finishing

g. samrewvelo Senobebis о. промышленных зданий industrial building f.

g. fasadebis о. фасадов facing

gamoYvanili щтделанный finished

gamoYofa выделение extraction, isolation, separation, emission, evolution, release; escape; deposition

gamoSveba, CamoSveba; Sverili выпуск release, outlet, tapping

gamoSverili выступающий protuberant, protruding, projecting

gamoSroba, Sroba, amoSroba, gaxmoba высушивание drying (-out); baking

gamocda испытание test; trial, experiment

gamowva обжиг roasting; firing, burning; calcination

g. aglomeraciuli агломерационный о. sintering; agglomerated b.

g. araTanabari неравномерный о. nonuniform b.

g. aRmdgeni восстановительный о. reducing r.

g. kiris о. извести lime b.

g. mkvdrad (bolomde) о. намертво dead b.

g. moWiqli политой о. slip(glaze) b., secondary b.

g. orjeri бисквитный о. biscuit f.

g. uWiquro утильный о. primary b. (r.)

g. JangviTi окислительный о. oxidizing r.

g. Setivtivebul mdgomareobaSi о. во взвешенном flash, suspension r.

gamowova, gawova отсос suction

gamowona отвешивание weighing out

gamoWra раскрай cutting out

g. linoleumis р. линолеума с. of a linoleum

g. Spaleris р. обоев с. of a wall-paper

gamoxda перегонка distillation

gamoxeTqa; garRveva прорыв break(through), burst

gamoxsnareba, eqstraqcia; gamonaxsnari, eqstraqtı , gamonawuri вытяжка extract

ganJangva раскисление deoxidation

gamsxvileba укрупление amalgamation, enlargement

gamyareba, gamagreba, gasaReba твордение solidification; hardening

g. betonis т. бетона h. of concrete

g. Semkvrel nivTierebaTa т. выжущих материалов h. of binder

g. duRabis т. раствора s. of mortar

gamSenebeli застройщик builder

gamSifravi дешифратор decoder

gamSxefi распыскиватель, разбрызгиватель spray, sprinkle

gamcveTi истирающий attriting

gamwewi распушитель crusher

g. azbestis р. асбеста asbestos с.

gamwvaneba озеленение planting of greenery

gamxsneli растворитель solvent; thinner

g. organuli органический р. organic s.

gamxurebeli нагреватель heater; radiator

g. grafitis графитовый н. graphite h.

g. silitis силитовый н. silite h.

ganaTeba освещение illumination, lighting

g. bunebrivi естественное о. natural l.

g. gare наружное о. exterior l.

g. dRis дневное о. daylight l.

g. luminiscenciuri люминесцентное о. fluorescent l.

g. meoreuli о. вторым светом secondary l.

g. saavario аварийное о. emergency l.

g. xelovnuri искусственное о. artificial l.

ganaTebuloba освещенность illuminance, illumination (intensity)

ganawibureba; Cakerva расшивка pointing (up)

g. nakerisa р. шва pointed joint

ganawileba, ganlageba распределение distribution, spreading

ganmbjena, ganmbjeni распор, распорка strut; cross-bar

ganviTareba развитие development

gavrcobadi, gafarToebadi расширяющийся expanding

ga(n)zaveba, gaxsna разведение, разбавление delute; dilution

g. laqis р. лака varnish thinning

gaxsna saRebavis р. краски paint thinning

g. xsnaris р. раствора delute a solution

ganzomilebiani, sazomi мерный measuring

gani, sigane ширина width, breadth

ganieri, farTo широкий wide

ganivi, gverdisa, gverduli, gverdiTi боковая lateral

ganlageba залегание bedding

g. sabados з. месторождения deposite b.

g. fenebis з. пластов seam b.

ganlageba, mdebareoba, moTavseba расположение disposition, location

ganleqva отмучивание decantation; elutriation

ganmeorebiTі повторный releted; recurrent

ga(n)mzavebeli разбавитель diluent; thinner

ganminva расстеклование devitrification

gamtvirTavi разгружатель unloader

g. wambiZgebeli толкающий р. pusher u.

ganmtvirTveli разгрузчик unloader

ganmtkiceba упрочнение hardening; reinforcement

ganmxoloeba, izolacia изоляция insulation; isolation, segregation, separation

ganmxoloeba Termuli термоизоляция thermal(heat) insultion

ganmxoloebuli, izolirebuli изолированный insulated; isolated, segregated, separated

gansazRvra определение determination; definition

gantvirTva, dacla разгрузка discharge

gantoleba; gaTanabreba, gaTanasworeba уравнение equation

ganusazRvreli неопределенный indifinite, indeterminated; uncertain

ganusazRvreli, SeuzRudavi неограниченный unbounded, unrectrcted

ganusazRvri, urkvevi неопределимый indefinable, indeterminable

ganutvirTavi неразгруженный not unclded

ganfeniloba, sigrZe протяженность extent

s. gvirabTa п. выработка opening e.

g. fenis п. пласта seam e.

ganRvra растекание spread(ing)

ganyalibeba, Seficvris moxsna; yalibis moxsna распалубка dismantling of forms

ganyeneba, abstrahireba абстрагирование abstraction, absctracting

ganyofileba отделение room; department

g. damamzadebeli заготовительное о. blanking shop

g. maxarisxebeli сортировочное о. sorting shop, sorting r.

g. sadnobi плавильное о. melting shop

g. samanqano машинное о. machine r.

g. samsxvrevi дробильное о. grinding chamber

g. saRumle печное о. furnace shop

g. sayalibo формовочное о. moulding shop

g. cnobaTa справочное о. inquiry d.

ganSreveba, Sreebad daSla расслоение, расслаивание separation (into layers)

g. betonis p. бетона concrete lamination

ganwesi наряд order, job order

g. akorduli аккордный н. piece-work, task-work

gaolifva, olifis wasma проолифовка boiled oiling

gaorTqlva, orTqlSi gamoyvana пропаривание, пропарке steaming

gapewianeба лощение glossing; glazing

gaprialeba полировка polish

gaprialebuli потполированный, полированный polished

gaJonva, gaparva, gapareba, gadineba; naJoni, gasapari, ganadeni утечка, просачивание leak (age)

gaJRenTa пропитка impregnation

garaJi, farexi гараж garage

garbena; ganarbeni пробег run

gardaqmna, (gada)qceva превращение transformation, conversion

gardigardmo, ganiv, ganivad поперек transverse (to), sideways

gare, gareganі внешний, наружный exterior, outside

garemo среда medium, atmosphere

g. agresiuli агрессивная с. corrosive m.

g. airadi газообразная с. gaseous a.

garemo окружающая с. environment

g. mJangavi окислительная с. oxidizing a.

garepiri, yba щека cheek (-piece)

(ga)recxva; samrecxao; sarecxeli мойка washing, washer, washing machine

bakan-sarecxeli м.-раковина washing sink

s. varclisebri корытная м. pan waher

(ga)recxili мытый, промытый washed

garsakri обойма yoke, stirrup

g. gorgolaWIs o. ролика roller cage

g. sakisris o. подшипника bearing race

g. Coblis o. сальника gland y.

garsacmi, garsacmeli кожух encloser, shell

g. ventilatoris вентилятора к. fan h.

g. mcveli предохранительный к. protective sh.

g. Zravis двигателя к. engine jacket

garsi оболочка jacket; envelope

garsSemodenili обтекаемый streamlined

gasaberi надувной pneumatic

gasamdidrebeli обогащаемый enrichable

gasasvleli, gasavali, kari проход passage(way); aisle

kldekari горный п. rock cutting (drifting,driving)

gasaRebi ключ key; spanner, wrench

airgasaRebi газовый к. gas s.

g. gasaSeli qanCis гаечный раздвижной к. jaw s.

g. qanCis гаечный к. gas s.

gasayrisi; gaTiSva отбой ring-off

gasaSualeba усреднение averaging; smoothing

gasaxmariseba обкатка spinning; running-in

g. sasinji пробная о. trial(test)s.

gasinjva; sinji проба test; sample; specimen

s. saSualo средняя п. average sample

s. teqnologiuri технологическая п. technological t.

gasqeleba, gamsxvileba, dagudleba утолщение increased thickness; swell(ing)

gasqeleba, Sesqeleba загустение thickening

gasqelebuli, gamsxvilebuli утолщенный thickened

gasworeba, gaTanabreba; Sesworeba, SekeTeba выравнивание; исправление leveling; qualization

(ga)titvra титрование titration

gauberavi венакаченный unpared

gaudenurebuli, udeno обесточенный de-energized

gauTvaliswinebeli непрадвиденный unforeseen

gauTleli необтесанный undressed

gaumtaroba непроведимость non-conduction, non-conductivity

gaumtveruleba обеспыливание dust control, dust removal

gaumWviri непрозрачный opaque

gaumWviroba saRebavis укрывистость краски hiding power

gaumjobeseba, srulyofa усовершенствование; улучшение improvement

g. konstruqciuli конструктивное у. constructional

g. struqturis у. структуры structure i.

gaumjobesebuli улучшенный improved

gauJRenTavi непропитанный unsaturated, unimpregnated

gauferulebuli обесцвеченный decolorated

gaufiltravi, gauwuravi непрофильтрованный unfiltered

gauqmeba погасание filling

g. gvirabis п. выработки slope f.

g. karieris п. карьера quarry f.

gauwmendavi неочищенный unpurified

gauwyloeba, wyalgacla, dehidrireba обезвоживание, дегидрирование dehydration, dewatering

g. pulpis о. пульпы pulp d.

gauxexavi нешлифованный unpolished

gafarToeba; gaganiereba расширение, уширение expansion; broadening

g. Termuli термическое р. thermal b.

g. moculobiTi объемное р. volumetric e.

g. sawarmoebis p. предприятий factory (mill, plant)e.

g. siTburi тепловое р. thermal e.

g. wiriTí линейное р. linear e.

gafarToebadi расширяющийся expandible

gafaSrebadoba, (ga)fxvierebadoba разрыхляемость looseness

(ga)filvra, (ga)wurva фильтрование filtration, filtering

gafilruli, gawuruli отфильтрованный, профильтрованный filtered out

gaformeba оформление 1. noun mounting ; appearance (garegnulad) 2. put somebody's papers in order (visime dokumentis gaformeba)

g. teqnikuri техническое о. technical design

g. xuroTmoZRvruli архитектурное о. styling

gafuWebuli; gamoyenebuli испорченный spoiled

gafxviereba, gafaSreba рыхление, разрыхление loosening

gaqaneba; gaqani разбег; разгон running start

gaqvavebuloba окаменелость fossil

gaqna, galesva растирание grinding

g. saRebavebis p. красок ink g.

gaqreva продувка, продувание blow (-through), blow-down

g. Rumlis п. печи blow down a furnace (kiln)

gaRaribebuli обедененный impoverished; leaned

gayvana; dawyoba; Cadeba прокладка laying; plotting

g. kabelis п. кабеля cable-laying

d. relsebis п. рельсов tie plate

gayvaniloba проводка wiring

eleqtrogayvaniloba электрическая п. electric w.

g. faruli скрытая п. concasled w.

g. Ria открытая п. open w.

Sigagayvaniloba внутренняя п. indoor w.

gayinva замораживание, замерзание freezing

gaSeneba застройка building, development

g. ansambluri ансамблевая з. ensemble d.

g. Tavisufali свободная з. free b., free d.

gaSveba, gatareba; gamotoveba пропускание transmission

gaSla; gafarToeba; ganfena, safarTi; Slili развертка development

g. zedapiris р. поверхности surface d.

g. saZirkvlebis р. фундаментов foundation d.

gaSla rulonebis разматывание рулонов reeling out, unreeling

gaSroba, gaxmoba, amoSroba высыхание drying out

gaSxefa разбрызгивание spraying, sprinkling

gaCarxva обточка, проточка turning

g. almasuri алмазная о. diamond t.

g. sasufTao чистовая о. finish t.

g. saCortni обдорочная о. rough t.

g. wminda тонкая о. fine t.

gaCarxuli; galesili точенный turned

gaCereba остановка stop, shut-down

g. uecari внезапная о. sudden s.

g. xanmokle кратковременная о. momentary s.

gacdema; ganacdeni простой down-time, idle time

gacdema, gaCereba простояивание staying, standing

gacema; ganacemi отдача yield, output

gacveTa истирание, истираться attrition, abrasion, detrition; abrade; gall, fret

- gacveTa, waSla стирание abrasion
- gacvla-gamocvla, cvla, mimocvla обмен exchange; interchange
- g. informaciis o. информацией information e., e. of information
- gaciveba, gagrileba охлаждение; остывание cooling
- g. bunebrivi естественное o. natural c.
- g. iZulebiTi принудительное o. forced c.
- g. wyliT водяное o. water e.
- gacra; ganaceri рассев; просеивание sieving; screening
- gacriTi, sacriani ситовой sieve, screen
- gacrili просеянный sieved, screened
- gacxaveba, gacxrilva грохочение screening, screen sizing; sifting, bolting, riddling
- gaZliereba усиление strengthening, reinforcement
- gawva; ganawvi прогар burn-out
- gawmenda, wmenda очистка, чистка cleaning; clearing
- g. airebis o. газов gas c.
- g. gvirabis o. выработки stoping
- g. sveli мокрая o. wet c.
- g. silaWavluri пескоструйная o. sand-blasting
- g. winaswari предварительная o. preliminary c.
- gawmenda, Camowmenda, Cawmenda; mocla зачистка fetting, grinding; paring; dressing
- C. sangrevis забоя з. face cleaning
- C. qanis породы з. rock clearing
- gawylovaneba обводнение water-supply development
- g. sabados o. меторождения ater content of a deposit
- gawyoba, gamarTva заправка preparation, setting-up; fueling, re-fueling
- g. Rumlis з. печи charging of a furnace
- gaWra; Wrili; gaWrili; ganaWri разрез cut, slash
- gaWuWyianeba, gausufTaoba загрязнение soiling, contamination, pollution, fouling

g. haeris з. воздуха air p.

gaxeTqili треснувший cracked

gaxexili шлифованный; протертый grinded; polished

gaxveva, Sexveva, SefuTva завертывание corapping (up); rolling (turning)up

gaxvreta, gaburRva просверливание drilling

gaxsna растворение dissolution

gaxsna, gaReba открытие opening

gaxureba разогрев beating up, warming up

g. Rumlis p. печи furnace run-up

gaxureba, gacxeleba, gaTboba нагрев heating

g. ganmeorebiTi повторный и. reheating

g. maRalsixSiruli высокочастотный и. high-frequency h.

g. winaswari предварительный и. praheating

gajereba насыщение saturation

gaji гажа natural clay-gypsum

gajirjvebadoba набухаемость swelling capacity

gegma план plan

g. ganlagebis п. расположения layout

g. generaluri генеральный п. master plot., general layout

g. konkretuli конкретный п. concrete p.

g. krebsiTi сводный п. summary p., combined p.

g. perspektiuli перспективный п. long-term p.

g. sawarmoo производственный п. production p.

g. situaciuri ситуационный п. situation p.

gegmiani, sagegmo плановой planned

geli гель gel

genezisi, warmoSoba генезис genesis, origin

generatori генератор generator

geodezia геодезия geodesy

geologija геология geology

geologiur-sadazvervo геолого-разведочный geological survey, geological prospecting

gvarli трос cable

g. sabuqsiro буксирный т. towing r., tow(ing)line

g. sawevi тяговый т. pull r.

g. foladis стальной т. sveel c.

g. warmtaci захватный grab c., gripper r.

gvarjila селитра salpeter

g. kalumis калиевая с. potassium s.

gverdi бок wall

glini валок roll

gverdi, mxare; piri сторона side

gvirabi туннель tunnel

g. kanalizaciis канализационный т. sewer t.

g. sadawneo напорный т. pressure t., power conduit, penstock

g. samSeneblo строительный т. structural t.

gvirabi, gamonamuSevari выработка production, depletion; working

g. miwisqveSa подземная в. underground w.

g. sadazvervo разведочная в. exploratory w.

g. samTo горная в. mine w.

g. Ria открытая в. open w.

gvirgina коронка

g. burRis буровая к. drill bit

g. calsatexiani однодолотчатая к. one chiseled drill bit

gza дорога road

g. avtomobilisa, saavtomobilo автомобильная д. automobile r.

gzatkecili шосейная д. highway

- g. **dabetebuli** бетонированная д. concrete-paving r., concrete r.
- g. **estakadis** эстакадная д. elevated r.
- g. **viwroliandiani** узколейная д. narrow-gauge railway
- g. **keTilmowyobili** благоустроенная д. well-laid r.
- g. **magistraluri** магистральная д. backbone r., arterial highway
- g. **misasvleli** подъездная д. access r.
- g. **moasfaltebuli** асфальтовая д. asphalt r.
- g. **orliandagiani** двухпутная д. double-track railway
- rkinigza железная д. railway, railroad
- g. **sabagiro** канатная д. cableway
- g. **sahaero-sabagiro** воздушно-канатная д. air-cable w.
- g. **RorRis** щебеночная д. broken-stone r.
- g. **Semosavleli** объездная д. by-pass highway
- g. **calrelsiani** монорельсовая д. monorail
- gza, liandagi путь track, path, road
- l. amwisqveSa подкрановый п. crane t.
- l. **gadasaswrebi** обгонный л. by-pass r., passing t., side-track
- l. **gadasayenebeli** выставочный п. rip t.
- g. **karieris** карьерный п. quarry roadway
- g. **kiduli** подвесный п. suspended railway; tramway
- l. **mTavari** главный п. main t., trunk line
- l. **misasvleli** подъездной п. spur t., approach line; access r.
- k. **rkinigzis** железнодорожный п. (railway) t.
- l. **saerTo moxmarebis** общего пользования п. r. of general use
- l. **satvirTavi** погрузочный п. loading t.
- l. **Cixis** тупиковый п. stub t., dead-end(track)
- gzagamtari путепровод viaduct
- gzatkecili шоссе highway

g. moRorRili щебеночное ш. broken-sone h.

g. moxreSili гравийное ш. gravel h.

giraki тиски vice

gisosi, sxaura решетка grate

g. sivrculi пространственная р. space lattice

g. cecxlrikebis колосниковая р. fire g.

g. wvrili мелкая р. fine g.

glaukoniti глауконит glauconite

glemurZi мездра hide shreds

gliaJi, Tixisebri qani глиежь argillaceous rock

mlinva; naglini прокат rolled stock

n. msxvilsortuli крупносортный п. large sections

n. sortuli сортовой п. bar

n. Savi liTonis п. черного металла ferrous metal r.

mlinula катанка wire rod

glicerini глицерин glycerin(e)

g. sinTezuri синтетическая г. synthetic g.

gluvi гладкий smooth

gneisi, gneisebi гнейс, гнейсы gneiss

gobani матрац

g. gasaberi надувной м. (inflatable) air-bed

g. Tbosailozacio теплоизоляционный м. heatinsulating blanket

gogirdi сера sulphur

gogirdnaxSirbadi сероуглерод carbon bisulphide

gogirdovneba сернистость sulphur content

gogirdwyalbadi зероводород hydrogen sulphide

gonio, kuTxedi, kuTxovana угольник angle piece

gorgolaWi ролик roll(er)

gorgolaWsakisari роликоподшипник roller bearing

gorgolaWsayrdeni роликоопера idler

goxura шуба rock face

gragnili обмотка winding

gradienti градиент gradient; grad

graduireba, zoma-Wdeva градуирование graduation

gradusi градус degree

g. reomiuris г. Реомюра Reaumur d.

g. farengeitis г.Фаренгейта Farenheit d.

g. celsiusis г. Цельсия Celsius d.

graviori, mWreTeli гравер engraver

gravireba, WreTa грвирование engraving, cutting; etching

gravitacia гравитация gravitation

graiferi грейфер grab(bucket), clamashell; claw

grami грамм gram(m)

g. -atomi г.-атом gram-atom

g. -ekvivalenti г.-эквивалент gram-equivalent

g. -kaloria г.-калория gram-calorie

g. -molekula г.-молекула mole, grammolecule

gramoniti граммонит grammonite

graniti гранит granite

granitoidebi гранитоиды granitoid

granodacitebi гранодакиты granidacite

granulatori, samarcvlavi гранулятор granulator

granulacia, damarcvla грануляция granulation, granulating

g. widis г. шлака slag g.

granulebuli, damarcvlili гранулированный granulated

granulometruli гранулометрический granulometric(al)

grafiki график plot, chart, graph; schedule

grafiti графит graphite

g. vercxluri серебряный г. silver g.

g. Savi черный г. black g.

greideri, miwis randi грейдер grader

grexa кручение torsion, twist; twisting

grexili крученый twisted

grigalisa, grigaluri вихревой vortex

grigalisebri вихреобразный vortex

grova куча heap

gruntbetoni грунтбетон sand-clay concrete

grunti грунт ground; soil, earth; brown coat

g. kldovani скалистый г. rock

g. liosis лессовый г. loess s.

g. mkvrivi плотный г. firm g.

g. mcuravi плавучий г. running g.

g. nayari насыпной г. fill-up s.

g. plastikuri пластический г. plastic g.

g. susti слабый г. soft g.

g. qviani каменистый г. stony g.

g. qviSaTixovani песчано-глинистый г. sand-clay s.

g. qviSiani песчанный г. sandy s.

g. RorRiani щебенистый crushed rock g.

g. wylovani водоносты г. waterlogged g., watered g.

grZelboWkovani длинноволокнистый long fibrous

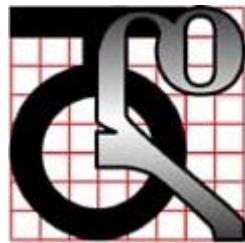
gudroni гудрон tar; flux

g. mJava кислый г. acid t.

gulari сердечник core

gumbaTi купол dome

gumbrini гумбрин gumbrine

daairianeba, dagazianeba загазирование aeration

daanodeba анодирование anodiration

daarmireba армирование reinforcing, reinforcement

dabalasteba балластировка ballasting

dabaldnobadi низкоплавкий low-melting

dabalkoriani низкокалорийный low-calorie

dabaltemperturisa, dabaltemperaturuli низкотемпературный low-temperature

dabalSecxobadi низкоспекающийся low-baking

dabalZabviani, dabali Zabvisa низковольтный low-voltage

dabetoneba бетонирование placement of concrete

dabzaruloba, napralovneba трещиноватость jointing

dablobi низменность lowland

dabreca, daafrakeba коробление bucking

daburRva обуривание drilling

dageba, dafena подстилка; послать lay (under)

dagegmareba da gaSeneba планировка и застройка layout and development

dagegmva планирование panning

d. samuSaoTa п. работ p. of works

dagrexa; nagrexi закручивание; скрутка twist(ing)

mavTulgrexili провалочная с. wire t.

dagroveba; grova скопление accumulation

g. mineralTa с. минералов mineral a.

dagruntva загрунтовка priming

dadastureba константировать ascertain

dadeba, gadatana, dasma нанесение application

daduReba, danaduRi наплавка, наварка welding on

davaleba; mocemuloba задание task

d. daproeqtebis з. на проектирование request for proposal

d. saproeqto проектное з. desigh t.

d. sawarmoo производственное з. production goal

davargeba, dayovneba вылеживание weathering

d. Tixis в. глины clay w.

dazga верстак (work)bench

d. sadurglo столярный в. carpenter's b.

d. sazeinklo судостроительный в. fitter b.

dazverva разведка reconnaissance

d. detaluri детальнивя r. exploration

d. sabados месторождения denisite exploration

d. samrewvelo промышленная r. industrial r.

dazianeba повреждение damage

daTbuneba отепление, утепление warmth-keeping

daTvaliereba осмотр inspection

d. perioduli периодический о. routine i.

d. profilaqtikuri профилактический о. preventive i.

d. teqnikuri технический о. technical i.

dakabeleba кабелирование cable-laying

dakavSireba, darCilva напайка soldering on

dakalibreba калибровка calibration

dakargva; danakargi, danakargebi потеря, потери loss, losses

d. daubrunebeli безвозвратные п. irretritvable i.

d. sawarmoo производственные п. production i.

dakarstuli закарстованный karsted

dakvalva разбивка brake-down

d. trasis п. трассы pegging of a route

d. Senobis (gegmis) п. (плана) здания building layout

d. horizontaluri п. горизонтальная horizontal b.

dakvirveba наблюдение observation

dakideba, Camokideba, sakidari подвеска suspension

dakompleqteba комплектование, укомплектование complete

dakuTxva; kuTxvili нарезка thread

dalamva заливание silting; sand-filling

dalboba отмачивание steeping

daleqva осаждение precipitation

damagnitebuli намагниченный magnetized

damagreba, gamagreba; samagri скрепление fastening

damamzadebeli, gamkeTebeli изготавитель maker, producer, manufacturer

damarSruteba матшрутизация routing

d. gadazidvaTA м. перевозок transportatation r.

damaxinjebuli искаженный distorted

dambaCa пистолет pistol

d. dguSiani samSeneblo-samontaJo строительно-монтажный поршневой п. construction-erection piston gun

d. moliTonebis п. для металлизации metallizing gun

d. safrqveveli п.-распылитель spraying p.

damzadeba изготовление making, manufacture

damzadebuli, gakeTebuli изготовленный

damleqi, sawdomi осадитель made, manufactured

damokidebuleba зависимость precipitator, precipitant, precipitating agent

d. temperaturuli температурная з. temperature d.

d. wrfivi линейная з. linear d.

damonoliTeba замоноличивание monolithing

damontaJeba, awyoba монтирование erection, mounting

damoukidebeli независимый independet

damoqlonva; moqloni клепка, клепать; заклепка rivet

d. kaJiani кремниевая к. silicic r.

damproeqtebeli проектировщик designer

d. generaluri генеральный п. general(head) d.

damrgvalebli окатанный nodulized

damreceba ferdosi уполаживание откоса sloping

damsxvreva раздробление crushing

damsxvreuli раздробленный crushed

damtvirTveli нагружатель loader

damtvreva разбивка break

d. loidis п. глыбы clod b.

damuSaveba обработка treatment

d. zedapiruli поверхностная о. surface t.

d. Termuli термическая о. thermal t.

d. manqaniT машинная о. machining

d. monacemTa о. данных data processing

d. siTburi тепловая о. heat t.

d. teqnikuri техническая о. technical t.

d. qimiuri химическая о. chemical t.

d. xeliT ручная о. hand t.

damuSaveba разработка mining; development

- d. karieruli карьерная р. open cut m.
- d. mTelanebis datovebiT р. с оставлением целиков pillar m.
- d. mokle safexurebiT р. с короткими уступами short bench m.
- d. fenobriv sabadoTa р. пластовых месторождений blanket deposit m.
- d. Ria sangreviT р. открытым забоем strip (opencast) m.
- d. CamoqceviT р. обрушением cave m.
- damuSavebuli обработанный treated
- damuxruWeba торможение braking
- damuxtva зарядка charging
- d. akumulatoris з. аккумулятора charging
- (da)mfaravi кроющий covering
- damqrqaleba матирование mat finishing; frostling
- damcleli опоражнивающий discharging
- damwvrilmamebeli измельчитель grinder
- damwyobi, Camwyobi; damgebi укладчик spreader; placer; piler
- d. azbestcementis furclebis у. асбестоцементных листов asbestos cement sheeting p.
- damWeri уловитель collector
- d. airis у. газов air c.
- damxmare вспомогательный auxilliary
- dana нож krife
- danadgari установка istallation; plant
- d. avtonomiuri автономная у. self-contained p.
- d. acetilenis ацетиленовая у. acetylene p.
- d. betonduRabis растворобетонная у. concreto-mortar p.
- d. vakuumuri вакуумная у. vacuum p.
- d. ventilatoris вентиляторная у. ventilation p.
- d. vibraciuli вибрационная у. vibration p.
- d. macivari холодильная у. refrigerating p.

- d. naxevrad qarxnuli полу заводская у. half-way unit
- d. samsxrevi дробильная у. crusher
- d. santeqnikuri kabinebis blokebis у. для блоков сантехкабин bathroom-lavatory prefabricated box unit
- d. sarecxi меочная у. washer
- d. safqvavi размольная у. grinder
- d. saqvabe котельная у. boiler
- d. sacdeli опытная у. experimental p.
- d. sacecxlis топочная у. furnace unit
- d. uwyyeti (mo)qmedebis у. непрерывного действия continuous action i.
- d. qvasamsxrevi камнедробильная у. stone crusher
- d. widapemzuri шлакопемзовая у. slag pumice p.
- d. hidroekranuli гидроэкранная у. hydraulic screen i.
- d. hidrosoluri гидроклиновая у. hydraulic wedge i.
- danaduRi наваренный welded on
- danaleqebi отоженная deposition
- d. deluviuri делювиальные o. deluvial d.
- d. eluviuri элювиальные o. eluvial d.
- d. Tixovani глинистые o. clay d.
- d. karbonatuli карбонатные o. carbonate d.
- d. lamovani илистые o. silt d.
- d. miwisqveSa подземные o. underground d.
- d. monatani наносные o. overbunden d.
- d. tufogenuri туфогенные o. tuffaceous d.
- d. qviSiani песчаные o. sand d.
- danamati добавка addition
- d. amowvadi выгорающая д. combustible s.
- d. bunebrivi природная д. natural a.

- d. makoreqtirebeli корректирующая д. adjusting s.
- d. mamodificirebeli модифицирующая д. modifying agent
- d. mineraluri aqturi активная минеральная д. avtive mineral admixture
- d. maplastificirebeli пластифицирующая д. plasticizing agent
- d. mahidrofobizebeli гидрофобизирующая д. water-repelling agent
- d. mflusavi флюсующая д. fluxing a.
- d. qimiuri химическая д. chemical a.
- d. xelovnuri искусственная д. artificial a.
- d. hidravlikuri aqturi активная гидравлическая д. active hydraulic admixture
- danarTi, danamati придаток appendage
- danarimandeba фальцевание, фальцовка folding
- danaricxi наценка addition
- d. savaWro торговая н. commercial a.
- danayva истолочь; измельчение pound, crush, grind
- danayili толченный, измельченный pounded, grinded, crushed
- danayofi (skalisa) деление (шкалы) divisin, point
- danaSrevi наслойенный division, point
- danaWrovneba окускование agglomeration
- danaxarji издержки cost(s), expenses
- danaxSirebuli обугленный chared
- danergva внедрение introduction
- danomrili нумерованный numbered
- dapaketeba пакетирование packaging
- dapatenteba патентование patentig
- daprogrameba, programireba программирование programming
- daproeqteba; dagegmileba проектирование, запроектирование design(ing)
- d. samSeneblo строительное п. structural d.
- daproeqtebuli запроектированный designed

daJanguli окисленный oxidized

darbazi зал hall, room

darbileba размягчение; смягчение softening

darezinebuli прорезиненный rubberized

darezinianebuli обрезиненный rubberized

dariSxana мышьяк arsenic

daricxva; danaricxi начисление extra charge

dartyma удар impact

dartyma, dajaxeba удар impact, shock

dartymamedegoba ударостойкость impact resistance

dasabuTeba обоснование control, survey

d. teqnikur-ekonomikuri технико-экономическое о. (ТЭО) feasibility study

dasamuSavebeli обрабатываемый workable

dasateni пыж wand

d. elastikuri эластичный п. elastic w.

dasayenebeli, dasadgmeli; dasadgeni устанавливаемый erectable; establishing

dasaSvebi допустимый permissible

dasaWeri нажим; нажимный push, press

dasaxlebuloba населенность population

dasvelebadoba смачиваемость wettability

dasvelebuli смоченный wet

daskdoma растрескивание cracking

datborva; CaZirva затопление flooding

datena, Catena; Catkepna; sateni набивка packing

s. azbestis асбестовая н. asbestos p.

s. babitis баббитовая н. babbitt p.

d. qvedis н. пода bottom ramming

s. Coblis сальниковая н. gland p.

datenianeba, danamva увлажнение humidifying, moistening

datvirTva нагрузка, погрузка load

d. araTanabari неравномерная н. uneven l.

d. gadambruni опрокидывающая н. tilting l.

d. gamgleji разрывная н. breaking

d. dasaSvebi допустимая н. permissible l.

d. dinamikuri динамическая н. dynamic l.

d. Tanabrad ganawilebuli равномерно-распределительная н. uniformly distributed l.

d. Tovlismieri сугревая н. snow l.

d. krizisuli критическая н. critical l.

d. maqsimaluri максимальная н. peak l.

d. mrRvevi разрушающая н. collapse (breaking) l.

d. mudmivi постоянная н. permanent l.

d. optimaluri оптимальная н. optimum l.

d. pikuri пикировая н. peak l.

d. saproeqto проектная н. design l.

d. sruli полная н. full l.

d. uSualo неподсредственная н. direct-acting

d. qarismieri ветровая н. wind l.

d. RerZuli осевая н. axial l.

d. cyladi переменная н. changing l.

d. Zaluri соловая н. power l.

d. ZiriTadi основная н. basic l.

d. xangrZlivi длительная н. sustained l.

d. xanmokle кратковременная н. instantaneous l., momentary l.

datvirTuli груженный loaded

datvirTuli Tanabrad разномерно нагруженный uniformly loaded

datkepnili, dabeknili утрамбованный rammed

daumTavrebeli незавершенный unfinished
daukalibrebeli некалибранный non-calibrated
daumagrebeli незакрепленный unfixed
daumTavrebloba недоделка off-standart work
daumuSavebeli необработанный untreated
dautvirTavi ненегруженный unloaded
dauqucemacebeli неразмелченный ungrinded
dauSleloba mTelanebisa ненарушенность undisturbad pillar
dauxarisxebeli несортированный unsorted
dafarva; safari; fenili покрытие coat (ing)
f. antikoroziali анткоррозионное п. corrosionresistant c/
f. asfaltbetonis асфалбобетонное п. asphalt concrete pavement
d. galvanuri гальваническое п. electroplating
s. gzinis дорожное п. pavement
d. damkavi защитное п. protective c.
f. Tixakruli глиносвязное п. clay binder c.
laqis wasma п. лаком varnishing
d. mahermetizebuli герметизирующее п. sealing c.
d. minanqruli эмаловое п. enamelling; enamel
d. nikeliT никелевое п. nickel c.
d. orSriani двухслойное п. two-course pavement
s. rulonuri рулонное п. roll c.
d. saizolacio изоляционное п. seal c.
d. spilenZiT п. медью (омедение) copper c.
s. RorRis щебеночное п. crushed stone c.
d. qimiuri химическое п. chemical-conversion c.
d. cecxldamcavi огнезащитное п. flame retardant c.
dafena; fenili; dageba настилка plating; covering

dageba linoleumis н. линолеума linoleum c.

dafeneba напластование bedding

dafinanseba финансирование financing

dafraqciebuli фракционированный fractionated

dafrqveva напыление spraying

dafuWvili ноздреватый spongy

dafqva; nafqvavi размалывание, размол, помол grinding

roSi крупный п. coarse g.

n. wminda тонкий п. fine g.

dafquli молотый milled

daqaneba падение drop, fall

d. fenis п. пласта seam dip

daqlorva хлорирование chlorination

daRaruli рифленый ribbed

dayalibeba формовка, формование moulding, forming

d. manqanuri машинная ф. machine m.

d. mSralad ф. в сухую dry sand m.

d. naxevrad mSrali полусухая ф. semi-dry m.

d. xeliT руяная ф. hand m.

dayvana доводка retreating

dayovneba выдержка cure; allowance

dayofa, gayofa, danawileba деление division

dayofa, qvedayofa подразделение subdivision

dayriT навалом in bulk

dayuCeba глушение muffling

d. minis г. стекла glass m.

dayuCebuli глущенный muffled

daSveba допуск tolerance

daSla распад, разложение decay

d. silikaturi силикатный р. silica d.

dafla; gaxrwna разложение decomposition

d. qimiuri химическое р. chemical d.

daSla-dageba перестилка re-floring

daSla, rRveva; dangreva разрушение failure

daSreveba наслойние deposition

daSroba, amoSroba осушение dehumidification, dewatering

daStabeleba, daTakaraveba штабелевание, штабелировка piling

daStrixva, dakawvra штрихование hatching, lining

daStrixuli штрихованный, заштрихованный hatched

dacalkeveba разделка seperation, division

d. aragabarituli natexebis р. негабаритных кусков d. of oversized pieces

dacementebadi цементируемый cemented

dacentreba центрирование, центровка alignment

dacva; safari охрана, защита guard(s)

d. bunebis о. природы natura control

d. saxanZro пожарная о. fire control

d. Sromis о. труда labour protection

dacvisa, damcavi защитный protective

dacitebi дациты dacites

dacoba закупоривание capping

daZabuloba напряженность stress level, internaity

daZveleba старение aging

dawebeba, Sewebva оклеивание glueing together

dawebebuli наклеенный glued on

daweva свижение reduction reduction

daweva, dajdoma, jdoma осадка settlement

daweva, kleba падение drop, fall

daweva, Semcireba, dakleba понижение lowering; decrease

dawva, (da)wva сжигание; сгорание burning; combustion

dawvrileba размельчение comminution

dawvrilmaneba, danamceceba; danayva измельчение grinding

d. meqanikuri механическое и. mechanical g.

d. winaswari предварительное и. predgrinding

dawvrilmanebuli, danamcecebuli, danayili измельченный grinded

dawneva напор head, pressure

muSadawneva рабочий и. working p.

d. qanis и. ветра wind p.

d. Cqaruli скоростной и. velocity h.

dawnexa, dapresa опрессовка pressure fast

dawnexili, dapresili опрессованный pressed

dawyoba, Cawyoba, Calageba, dalageba прокладка, укладка placement

C. betonis y. бетона concrete p.

d. koWebis y. балок beam piling

daWera улавливание recovery

d. airis y. газов gas r.

daWimva; daWimuloba натяжение tension

d. zedapiruli поверхностное и. surface t.

daWra ganivi (ganivad); damorva разделка bevelling

d. merqnis p. дневесины wood b.

d. g. ficrebis p. досок board b.

daxarisxeba; dasortva; garCeva сортирование, сортировка sorting

daxarisxebuli отсортированный sorted

daxerxva, gaxerxva распил, распилка, распиловка sawing

daxerxili, gaxerxili распиленный sawn

daxveva, naxvevi немотка winding

n. ucentro бесцентровая н. eccentric w.

daxoraveba бунтовка bundle

daxra, dagverdeba, daxriloba крен careen(ing)

daxuruli закрытый closed

d. hermetulad герметический з. hermetical c.

dajdoma, jdoma, daweva осадка setting

d. araTanabari неравномерная о. uneven s.

d. konusis о. конуса cone s.

d. sayrdenis о. опоры support s.

d. mosalodneli вероятная о. prorable s.

d. Weris о. кровли roof s.

dgani стан mill

dgari; bigi стойка pillar

b. rkinabetonis делебетонная с. reinforced concret p.

dgari; mildgari; fexi стояк post

dguSi поршень piston

deairatori, mauhairoebeli деаэратор deaerator

deaeracia, gauhaeroeba деаэрация deaeration

debiti дебит debit

dedamiwa, miwa, xmeleTi земля earth

dedani оригинал original

dezaqtivacia, gauaqtiveba dezaktivacija deactivation

dezintegratori дезинтегратор disintegrator

dekalitri декалитр decalitre

dekantacia декандация decantation

dekarbonizatori декарбонизатор decarboniser

dekarbonizacia декарбонизация decarbonation

dekoratiuli декоративный decorative

dekstrini декстрин dextrin

demontaJi, daSla демонтаж disassembly, dosmountig

dempferi демпфер damper

denadoba текучесть flow; yield

denaturati денатурат denatured alcohol

denTi порох (gun) powder

d. kvamliani дымный п. smoke p.

d. Savi черный п. black

deni ток current

denmimRebi токсоприемник current collector

depo депо shed, shop

derefani, koridori коридор corridor

detalebi samSeneblo стойдетали structural elements

detali, nawili деталь detail, member

d. dasamuSavebeli обрабатываемая д. workpiece

d. Tujis чугунная д. pig-iron m.

d. nagebobis д. сооружения structurte (building) element

d. samSeneblo строительная д. structural element

d. sxmluli литая д. moulded pieces

d. Rru пустотелая д. hollow m.

d. ZiriTadi основная д. basic part

d. wundebuli бракованная д. rejected part

detalireba детализировка detail deawing

determinanti детерминант determinant

deteqtori детектор detector

detonatori детонатор detonator

detonacia детонация detonation

- defeqti, nakli, wuni** дефект defect
d. aracxadi неявный д. unevident d.
d. aucilebi неустранимый д. unavoidable d.
d. Tandayolili прирожденный д. innate d.
d. konstruqciuli конструктивный д. construction d.
- defeqtiani, defeqturi, sadefeqto** дефектный defective
defeqtoskopі дефектоскоп flaw detector
defleqtori дефлектор baffle, deflector
deformacia деформация deformation; strain
d. gaWimvisas д. при растяжении tensil d. (s.)
d. drekadi упругая д. elastic d.
d. kuTxuri угловая д. angular d.
d. kumSvisas д. при сжатии compressive s.
d. mocupobiTi объемная д. cubic s.
d. nagebobaTa д. сооружений structure d.
d. narCeni остаточная д. residual d.
d. plastikuri пластичная д. plastic d.
d. temperaturuli температурная д. temperature s.
d. fardobiTi относительная д. relative d.
d. Seklebis (Cajdomis) усадочная д. shrinkage, shrinking d.
d. wrTobisas д. при закалке quenching d.
- deformirebuli** деформированный deformed
decibelі децибел decibel
decimetri дециметр decimeter
decinormaluri децинормальный tenth-normal
dehidratacia, gauwyloeba дегидратация dehydration
diabazi диабаз diabase
diagonalni диагональ diagonal

diagrama диаграмма diagram, plot

dializi диализ dialysis

diametri диаметр diameter

gare d. внешний д. outside d.

Siga d. внутренний д. inside d.

diametrulad mopirdapire диаметрально-противоположный diametrically opposite

diapazoni диапазон range

diaproeqtori диапроектор diascope, alide projector

diatomiti диатомит diatomite

diafragma диафрагма diaphragm

dibutilfTalati дибутилфталат dibutyl phthalat

didwona тяжеловес heavy-weight

dieTilsulfati диэтилсульфат diethyl sulfate

dieleqtriki диэлектрик dielectric

dizaini дизайн design

dizeli дизель diesel (engine)

dilatometri дилатометр dilatometer

diluviumi дилuvий diluvium

diluviuri дилувиальный diluvial

dimeTilamini диметиламин dimethylamine

dimeTilsulfati диметилсульфат dimethyl sulfate

dina дина dyne

dinamika динамика dynamics

dynamiti динамит dynamite

dinamo динамо dynamo

d.-manqana д.-машина dynamo, d. c. generator

dinamometri динамометр dynamometer

dinası, dinasisa динас, динасовый silica brick

dineba , gadineba; sadinari течка chute

dineba pirdapiri прямоток parallel (-current); flow

diodi диод diode

dioriti диорит diorite

dioqsilfTalati диоксилфталат dioxilephthalate

direqtori директор director

direqcia дирекция management boar (of directors)

d. mSenebare sawarmosi д. строящегося предприятия m. of a constructing enterprise

disbalansi дисбаланс disbalance

disilikati дисиликат disilicate

diski диск disk

diskosebri дискообразный disk-shaped

dislokacia дислокация dislocation

disolveri дисольвер dissolver

d. vakuumuri вакуумный д. vacum

disonansi диссонанс dissonance

disociacia диссоциация dissociation

dispregatori диспергатор dispersant

dispersireba дисперсирование dispersion

dispersiuli дисперный dispersive

dispersiuloba дисперсность dispersity

d. fxvnilis д. порошка powder d.

dispetCeri диспетчер dispatcher

dispetCerizacia диспетчеризация dispatching

distancia, manZili дистанция distance

distanciuri, sadistancio дистанционный distance

distilati, gamonaxadi дист илят distillate

distilirebuli, gamoxdili дистиллированный distilled

duralumini дюралуминий duralumin
diferenciacia дифференциация differentiation
difraqciuli дифракционный diffraction
difuzia диффузия diffusion
difuzori диффузор diffuser
diqloreTani, orTqloeTani дихлорэтан dichloroethane
diqtı дикт thin board
diqtofoni диктофон dictating machine
dnoba плавка melting
doza доза dose
dozatori дозатор scale
d. avtomaturi автоматический д. automatic s.
d. CamtvirTavi загрузочный д. load(ing) s.
d. woniTı весовой д. weighting s.
dozireba дозировка dosage
doinjı подкос strut, brace
dokumentacia документация documentation
doleriti долерит dolerite
doli барабан drum
d. TermoJelirebis терможелировочный б. thermogelatinizing d.
d. mbrunavi вращающийся б. rotary d.
d. saqrobi гасильный б. extinguishing d.
d. sayalibe формовочный б. moulding d.
d. saSrobi сушильный б. drying d.
d. dolomiti доломит dolomite
dolomitizacia, gadolomiteba доломитизация dolomitization
domkrati домкрат jack
d. hidravlikuri гидравлический д. hydraulic j.

done уровень level

d. gruntis wylebis у. грунтовых вод ground water l.

d. zeda biefis у. верхного бьефа high barrier l.

d. maqsimaluri максимальный у. maximum l.

d. samuSao рабочий у. working l.

d. wylis водяной у. water l.

d. xmauris у. шума noise l.

dotacia дотация subsidy

draga драга dredge

draglaini драглайн dragline

drezina дрезина railway inspection trolley

drekadi упругий elastic

drekadoba упругость elasticity

dreli, saxvretela дрель drill

d. eleqtruli электрическая д. electric d.

d. xraxnuli виртовая д. acrev(spiral) d.

drenaJi дренаж drainage

d. ganivi поперечный д. cross d.

d. grZivi продольный д. longitudinal d.

d. donis dasawevi д. для понижения уровня d. for level lowering

d. zedapiruli поверхностный д. surface d.

d. kiuvetqveSa подкюветный д. subdrainage

drenCeri дренчер drencher

dro время time

d. kalendaruli календарное в. calendar t.

droebiT временный temporary

droseli дроссель throttle

droselireba дросселирование throttling

dublireba, gaormageba дублирование duplication

duimi дюйм inch

dumpkari думпкар dump car

d. pnevmaturi пневматический д. pneumatic d. c.

duniti дунит dunite

durgali столяр carpenter

durglisa, sadurglo столярный carpentry

durdo sulfitur-safuvriani сульфитно-дрожжевая бражка (СДБ) sulfite yeast ferment

duRabi; xsnari раствор mortar, solution

d. alebastris алебастровый р. plaster m.

d. betonis бетонный р. concrete m.

x. ga(n)zavebuli разбавленный р. diluted m.

duRabi строительный р. structural m.

d. TabaSiris гипсовый р. gypsum m.

x. Tixis глиняный р. clay m.

d. kiris известковый р. lime m.

d. kir-qviSis известково-песчаный р. lime sand

x. koloiduri коллоидный р. colloidal s.

x. koncentrirebuli концентрированный р. concentrated m.

x. mastikis мастичный р. mastic m.

x. najeri насыщенный р. saturated m.

d. plastificirebuli пластифицированный р. plasticized m.

d. ucemento бесцементный р. cement free m.

d. yinvamedegi морозостойкий р. frostresistant m.

d. cementis цементный р. cement m.

d. cement-qviSis цементно-песчаный р. cement-sandm.

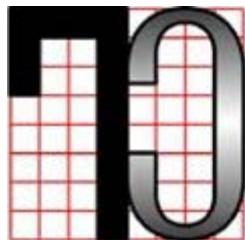
duRabsarevi, xsnarsarevi растворомешалка mortar mixer (agitator)

duRabtumbo, xsnartumbo растворонасос mortar pump

duRabSemrevi растворосмеситель mortar mixer

duRia кипелка boiler

kirduRia известковая к. limestone b.

eboniti, abandari эбонит ebonite

egzoTermuliә экзотермический exothermal

ezo двор yard

e. sameurneo хозяйственный д. supply y.

e. samuSao деловой д. business y.

e. satvirTo грузовой д. goods y.

evteqtika эвтектика eutectic

e. grafitis графитовая э. graphite e.

e. Senadnobis э. сплава alloy e.

eTeri эфир ether, ester

eTilamini этиламин ethyl-amine

eTilacetati этилацетат ethyl-acetate

eTilbenzoli этилбензол ethyl benzone

eTileni этилен ethylene

eTili этил ethyl

eTilisa, eTiliani этиловый ethylin

ekvivalenti эквивалент equivalent

ekvivalenturi, tolfasi эквивалентный equivalent

ekologia экология ecology

ekonomaizeri экономайзер economizer

e. wibovani ребристный э. extended-surface e.

e. wylis водяной э. economizer

ekonomia экономия economics

ekonomikisa, ekonomikuri экономический economic

ekonomiuri экономичный economical

ekonomiuroba экономичность economy

ekrani экран screen

e. saproeqcio проекционный э. projection s.

e. siTburi тепловой э. thermal s.

e. wyliT gakivebis (gagrilebis) э. водяного охлаждения water cooling s.

elastiki эластик stretch fabric

elastikuri, moqnili эластичный elastic

elastikuroba, moqniloba эластичность elasticity

elevatori элеватор elevator

e. lentis ленточный э. belt e.

e.-mkvebavi э.-питатель e.-feeder

e. cicxviani ковшовый э. bucket e.

e. cicxviani lenturi кобловый ленточный э. bucket-and-belt e.

e. cicxviani jaWvuri ковшовый цепной э. bucket-and-chain e.

e. xvetia скребковый э. scraper e.

elementaruli элементарный elemental; elementary

elementi элемент element

e. konstruqciis э. конструкции member

e. qimiuri химический э. chemical e.

elementuri, elementiani элементный elemental
eleqtrikosi электрик electrician
eleqtrofikacia электрофикация electrification
eleqtroficirebuli электрофицированный electrified
eleqtroairanalizatori электрогазоанализатор electroanalyser
eleqtroba электричество electricity
eleqtrogaTboba электрообогрев electric heating
eleqtrogamtaroba электропроводимость, электропроводность electric(al) conduction
eleqtroganaTebisa, eleqtrosanTi электроосветительный electric lighting
eleqtrogayvaniloba электропроводка varing
eleqtrogaxureba электропрогрев electric warm-up
eleqtrodetonatori электродетонатор electric detonator
eleqtrodi электрод electrode
eleqtrodinası электродинас electrodynas
eleqtrodisa, eleqtroduli электродный electrode
eleqtrodnoba электроплавка electric melting
eleqtrodreli электродрель electric drill
electroenergia электроэнергия electric power
eleqtrovakuumiani электровакуумный electro vacuum
eleqtroiaraRi электроинструмент electrodtiven tools
eleqtroizolacia электроизоляционный electric insulation
eleqtrokabeli электрокабель electric cable
elektrokaloriferi электрокалорифер electric air heater
eletrokari электрокар storage-battery truck
eleqtrokeramikuli электрокерамический electric ceramice
eleqtrokveba электропитание (electric) power supply
eleqtrokorundi электрокорунд electrocorundum
eleqtrolizi электролиз electrolysis

elqtroliti электролит electrolyte

eleqtromagniti электромагнит electromagnet

eleqtromavali, elmavali электровоз electric locomotive

eleqtromeqanikosi электромеханик electromechanic

eleqtromomarageba электроснабжение (electric-) power supply

eleqtromontiori электромонтер linesman, electrician

eleqtromowyobiloba электрооборудование equipment

eleqtromuyaq qarsovanis слюдинитоэлектрокартон mica electro-grade cardboard

eleqtromZravi электропривод electric drive

eleqtronaTura электролампочка electric lamp, e. bulb

eleqtronisa, eleqtronuli электронный electron (ic)

eleqrorkali электродуговой (electric) arc

eleqtrosaaTi электрочасы electric clock

eleqtrosaamqro электроцех electric shop

eleqtrosaburRi электробурильный electrodrilling

eleqtrosadguri, elsadguri электростанция electric power station

eleqtrosadeni электропровод electric wire

eleqtrosazomi электроизмерительный electric meter

eleqtrosaxurebeli электронагреватель electric heater

eleqtroskopri электроскоп electroscope

eleqtroteqnikosi электротехник electrician

eleqtrotumbu электронасос electric pump

eleqtrofaifuri электрофарфор electric-grade porcelain

eleqtrofalia, eleqtroamnTebi электрозапал electric primer

eleqtrofarani электрофонарь flash-light

eleqtrofiltri, eleqtrosawuri электрофильтр electric precipitator

e. sveli мокрый э. irregated e. p.

eleqtrofsiqometri электропсихрометр electric psychrometer

e. sadistancio дистанционный э. distant-recording p.

eleqtroqvesadguri электроподстанция electric substitution

eleqtroqimiuri электрохимический electrochemical

eleqtroqseli электросеть network

eleqtroRumeli электропечь electric furnace

e. rkaluri e. winaRobis дуговая э. (electric-)arc f.

e. winaRobis э. сопротивления resistor f.

eleqtroSeduReba электросварка electric welding

eleqtroSeduRebisa электросварочный electric welder electric welding

eleqtroZaluri электросиловой electric forcing

eleqtroZrava электродвигатель (электромотор) (electric) motor

eleqtroxerxi электропила electric saw

eleqtrojalambari электролебедка electric winch

eluviori элювиальный eluvial

emulsia эмульсия emulsion

e. bitumis битумная э. bituminous e.

e. uolifo безолифная э. without drying oil

endoTermuli эндотермический endothermal

energetika энергетика power

energia энергия energy

eleqtroenergia электрическая э. electric e.

e. siTburi тепловая э. heat e., thermal power

energiaSemcveli энергоноситель energy carrier

energoaWurviloba энергоооруженность power to weight ratio

energobalansi энергобаланс power balance

energozedamxedveloba энергонадзор energy supervision

energomomarageba энергоснабжение power supply

energosistema эcosystemа power system

entropia энтропия entropy

epidiaskopi эпидиаскоп epidiascope

epiura эпюра curve; diagram

epicentri эпицентр epicentre

epoqsidisa, epoqsiduri эпоксидный epoxy

eJeqtori эжектор ejector

e. Semwovi всасывающий э. suction e.

e. wyalWavlis водоструйный э. water-jet e.

e. orTqlWavluri пароструйный э. steam-jet e.

erTagurad водин кирпич in a brick

erTarxiani одноканальный single-channel

erTbadiani однобадейный single-tub

erTgvarovani однородный homogeneous, uniform

erTdiskoiani однодисковый single-disk

erTdoliani однобарабанный single-drum

erTdroulad одновременно simul taneously

erTdrouli единовременный simuleneous

erTeuli единица unit

e. daSvebis e. допуска tolerance u.

e. drois e. времени time u.

e. masis e. массы mass u.

e. mculobis e. объема volume u.

e. saerTaSoriso международная e. international u.

e. sazomi e. измерение u. of measurement

e. sigrZis e. длины length u.

e. siTbos e. тепла thermal u.

e. siTburi тепловая e. calorosity u.

e. simZlavris e. мощности power u.

e. fardobi относительная е. relative u.

e. Zabvis е. напряжения stress u.

e. ZiriTadi основная е. fundamental u.

e. wonis весовая е. weight u.

erTeuli, calkeuli единичный single

erTvariantuli одновариантный univariant

erTiani, mTlianı единый, единые common

e. normebi е. нормы с. norms

e. Sefasebebi е. расцепки с. estimation

e. saraiono Sefasebebi е. районные расцепки с. district estimation

erTkomponentiani однокомпонентный single-component, one-component

erTliandagiani однопутный single-track

erTmaliani однопролетный single-span

erTmarSiani одномаршевый single-flight stairs

erTmxrivi, calmxrivi, calpira односторонний inilateral, one-sided

erToblivi совокупный joint, combined

erTrgola однозвенный single link; single bond

erTrelsiani однорельсовый single-rail

erTsarTuliani одноэтажный one-storey

erTsafexuriani одноступенчатый single-stage

erTsaxe, erTsaxovani, erTgvri, erTgvarovani единообразный uniform

erTsaxelianı одноименный of the same name

erTtipuri, erTi tipisa, erTtipobrivi однотипный of the same type of the same type

erTtoniani, erTtonuri однотонный one-ton

erTRariani одножелобчатый single-groove

erTSpindelianı одношпиндельный single-spindle

erTSriani однослойный single-layer

erTCamCiani одноковшовый single-bucket

erTcilindriani одноцилиндровый single-cylinder
erkeri эркер bay window, oriel
erozia эрозия erosion
e. niadagis э. почвы soil e.
erstedi эрстед oersted
eseqsitebi эсекситы essexite
esTetika эстетика aesthetics
e. teqnikuri техническая э. technical a.
eskalatori эскалатор escalator, moving staircase
eskizi эскиз sketch; draft
eskizisa, eskizuri эскизный draft
estakada эстакада trestle
estriq-Tab aSiri эстрих-гипс estrich gypsum
etaloni эталон standard
etapi этап stage, step
etaJeri, Taroedi этажерка stack
eterniti этернит asbestos shinle(s)
etringiti этtringит ettringite
efeqtı эффект effect
efeqturi, efeqtiani эффективный effective
efeqturoba эффективность efficiency
e. damuSavebis э. разработки development e.
e. ekonomikuri экономическая э. economical e.
e. kapitaldabandebis э. капиталовложный investment e.
e. samrewvelo warmoebis э. промышленного производства industrial production e.
efuziuri эффузивный effusive
eqsikatori эксикатор exiccator
eqskavatori экскаватор excavator

- e. graiferiani грейферный э. clamshell e.
- e. erTCamCiani одноковшовый э. single-bucket e.
- e. nabijí шагающий э. walking e.
- e. mralvalCamCiani многоковшовый э. multibucket e.
- e. mralvalCamCiani arxsaTxreli э.-канавокопатель многочерпаковый multibucket trencher
- e. muxluxa гусеничный э. crawler-mounted e.
- e. sakariero карьерный э. stripping shovel
- e. tranSeis траншейный э. trench e.
- e. universaluri универсальный э. convertible shovel
- e. frTianTvliani (rotoruli) лопастно-колесный (роторный) э. wheel e.
- eqsperimenti, cda эксперимент experiment, test
- eqsperimentisa, eqsperimentuli, saeqsperimento, cdisa, sacdeli экспериментальный experimental
- eqspertiza экспертиза examination
- e. proeqtebi э. проектов design e.
- e. xarjaRricxvebis э. смет estimate e.
- eqsplikacia, axsna-ganmarteba экспликация legend
- eqspluatacia эксплуатация exploitation, operation
- e. sabadosi э. месторождения deposite e. deposite e.
- e. Senoba-nagebobaTa э. зданий и сооружений building maintenance
- eqspluataciisa, saeqspluatacio эксплуатационный operational
- eqspozicia экспозиция exposure
- eqsponati экспонат exhibit
- eqsponenti экспонент exponent
- eqsporti экспорт export
- eqspresi экспресс express
- e.-analizi эю-анализ proximate analysis
- e.-laboratoria э-/лаборатория proximate analysis laboratory
- e.-meTodi э.-метод proximate method

eqsterieri экстерьер exterior

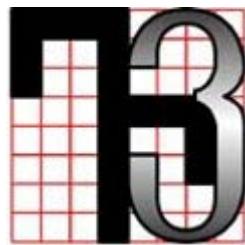
eqstremaluri экстремальный extremal

eqstruzia экструзия extrusion

eqscentriki эксцентрик eccentric

eqscentrikuli эксцентриковый eccentric

eqshausteri эксгаuster exhauster

vagoneti вагонетка car

v. avtoklavuri автоклавная в. autoclave c.

v. kiduli подвесная в. suspended c.

v. sayirao опрокидная в. tipping wagon

v. CamtvirTavi загрузочная в. cherging c.

vagoni вагон van; car

v.-platforma в.-платформа flat c.

v.-cisterna в.-цистерна tank-car

v. daxuruli крытый в. boxcar

v. didtvirTulobis большегрузный в. high-capacity c.

v. TviTganatvirTebadi саморазгружающийся в. tipping c.

v. sayirao опрокидывающийся в. dump-type truck

vada срок date

v. amortizaciis амортизационный с. depreciation period

v. gamosadegobis с. службы service life

v. gamocdis испытательный с. testing d.

v. gamyarebis с. твердения hardening time

v. zRvruli предельный с. ultimate d.

v. Sekvris с. схватывания setting time

vaza, larnaki ваза vase

vazna патрон chuck

v. TviTmacentrebeli самоцентрирующий п. self-centring ch.

v. sammuSta трехкулачный п. three-jaw ch.

vakisi полотно inglisurad?

v. gzis дорожное п. roadbed

v. miwis земляное п. subgrade

vakuumi вакуум vacuum

vakuum-tumbo вакуум-насос vacuum pump

valentoba валентность valency

valcva валцовка expander

valci, valcebi вальц, вальцы roll(er), rolls

v. wibovani gliniT в. с ребристым валком rolls ribbed r.

varayi позолота gold-plating

vardna, dacema; kleba; daweva падение drop, fall

v. brunTa ricxvis п. числа оборотов f. of revolution number

d. donis п. уровня level d.

d. simZlavris п. мощности power d.

v. temperaturis п. температуры temperature d.

v. Zabvis п. напряжения voltage d.

d. wnevis п. давления pressure d.

varireba варьирование variation

varsksylava звездочка sprocket

v. wamyvani ведущая з. driving s.

varcli; gobi корыто trough

v. balastis балластное к. ballast tank

varclisebri корытообразный trough-shaped

vaterpasi ватерпас water-level

vati ватт watt

vedro, saTli ведро pail, bucket

v. sameurneo хозяйственное в. household p.

v. sanagve мусорное в. rubbish p.

v. saterfuliani падельное в. pedal p.

ventilatori вентилятор fan

ventilacia, ganiaveba вентиляция, вентилирование ventilating

ventili вентиль valve

vermikuliti вермикулит vermiculite

vertikali, Sveula вертикаль vertical

vercxli серебро silver

vercxliswyali ртуть mercury

vestibiuli вестибюль vestibule

viaduki виадук viaduct

vibratori вибратор vibrator

v. gare наружный в. external v.

v. zedapiruli поверхностный в. surface v.

v. siRrmis глубинный в. internal v.

vibraciuli вибрационный vibrational

vibrobaqani виброплощадка table vibrator

vibrogurzi виброулава spud vibrator

vibrosatvirTveli вибропогрузчик vibratory pile driver

vizuali, mxedvelobiTi визуальный visual

vinilacetati винилацетат vinyl acetate

viniplasti винипласт rigid-vinyl plastic

vinilqloridi винилхлорид vinil chloride

viskoza вискоза viscose

viskozimetri вискозиметр visco(si)meter

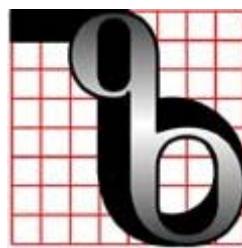
vitraJi в витраж stained-glass panel

vitreni витрен vitrain

vitriti витрит vitrite

viswroliandiani rkinigza узкоколейка narrow gauge (line)

volastoniti волластонит vollastonite

zambara пружина spring

zarisebri колоколобразный bell-shaped

zeda верхний upper

zeda, zeda mxrisa нагорный upland, highland

zedamxedveloba надзор supervision; inspection

z. airuli газовый n. gas.s.

z. energo энерго-н. power s.

z. saavtoro авторский n. autor's s.

z. samTo горный n. mine s.

z. sanitaruli санитарный n. sanitary i.

z. saxanZro пожарный n. fire-control

z. teqnikuri технический n. technical s.

zedapiri поверхность surface

zedapirisa, zedapiruli поверхностный surface

zedapirulaqturi поверхностно-активный surfacwe active

zedi верх top

zednaSeni, danaSeni надстройка superstructure

zeTbitumisa масляно-битумный oil bitumen

zeTgamyofi маслоотделитель oil separator

zeTi масло oil

z. avtomobilis автомобильное м. automobile o.

z. ajaspis купоросное м. o. of vitriol

z. dizelis дизельное м. diesel o.

z. vazelinis вазелиновое м.petrolatum o.

z. vakuumis вакуумное м. vacuum o.

z. mcenareuli растительное м. vegatable o.

z. namuSevari обработанное м. treated o.

z. saaviacio авиационное м. aviation o.

z. saTiTistre веретенное м. spindle o.

z. sakompresoro компрессорное м. compressor o.

z. samanqano машинное м. machine o.

z. sacilindre цилиндровое м. cylinder o.

z. siliciumorganuli кремнийорганическое м. silicone o.

z. soias epoqsidebuli эпоксидированное соевое м. epoxidated soybean o.

z. transformatoris трансформаторное м. transformer o.

z. turbinis турбинное м. turbine o.

z. Zylis костяное м. bone o.

z. Zravis моторное м. motor o.

zeTmanawilebeli маслораспределитель oil distributor

zeTmaCvenebeli маслоуказатель oil(level)gauge

zeTmedegi маслостойкий oil-resistant

zeTsadeni маслопровод oil conduit

zeTsakrebi маслосборник oil catcher

zeTsacivari маслоохладитель oil-cooler

zeTsawmendi маслоочиститель oil filter

zeTSeuRwevi маслонепроницаемый oil-proof

zeinkali слесарь craftsman

zeinkal-amwyobi с.-монтажник fitter

zeinkal-mewyalsadene с.-водопроводчик plumber

zeinkal-SemkeTebeli с.-ремонтник repairer

zela мятье knesding

z. Tixis м. глины pugging

zemoqmedeba воздействие effect, attack

z. kaustikuri каустическое в. caustic a.

zemsubuqi сверхлегкий superlight

zeJangi перекись peroxide

z. wyalbadis п. водорода hydrogen p.

zesadebi накладка strap, plate

z. kuTxovani углковая н. angular p.

z. maerTebeli соединительная н. splice p.

z. moRunuli изогнутая н. bent p.

z. muxruWis тормозная н. brake lining

z. nivnivis стропильная н. rafter p.

z. pirapiraстыковая н. cover p.

z. rgoluri кольцевая н. ring p.

z. wolanas лежневая н. ledger p.

zesadebi, zednadebi накладной superposed

zewari прогон girder, purlin

z. rkinabetonis железобетонный reinforced concrete g.

zvinuli вал bank

z. miwis земляной в. earth b.

ziani ущерб damage

zidva, gadagoreba откатка baulage

zoli золь sol

z. siliciummJavis кремневой кислоты з. silica s.

zoli полоса strip, lane

z. gasxvisebis п. отчуждения right-of-way

z. moZraobis п. движения traffic l.

z. savali п. проезжая driving l.

z. sazRvrvis пограничная п. boundary s.

z. yoruli бутовая п. rublestone l.

zoluri, zolovani полосовой strap bar

zoma; sazomi размер, мера deminsion; measure

zomaTa aRniSvna проставлять размеры putting down measures

zomamcire маломерный small-dimensioned

zona, are зона zone

z. diferencirebuli дифференцированная з. differentiated z.

z. sanitaruli санитарная з. sanitary z.

zonaluri зональный zonal

zonari шнур cord

z. azbestis асбестовый ш. asbestos c.

z. bikfordis бикфордов ш. Bickford fuse

z. eleqtruli электрический ш. electric fuse

z. sadetonacio детонирующий ш. detonating c.

z. telefonis телефонный ш. jack c., dial c.

z. cecxlgamtari огнепроводный ш. safety fuse

zondi зонд probe

zonriani, sazonre щнуровой cord

zumpfi зумпф sump

zumfara шкурка, наждак cloth

z. almasis алмазная ш. diamond c.

z. msxvilmarcvlovani крупнозернистая ш. coarsegrained c.

z. wvrilmarclovani мелкозернистая ш. finegrained c.

zurmuxti изумруд emerald

qromzurmuxti хромовый и. chrome e.

zRvari, sazRvari предел; граница limit

z. daRlilobis п. усталости endurance l.

z. denadobis п. текучести yield point

z. drekadobis п. упругости l. of elasticity

z. simtkicis п. прочности ultimate strength

z. simtkicis kumSvisas п. прочности при сжатии compression (compressive) strength

z. simtkicis gaglejis п. прочности при разрыве rupture strength

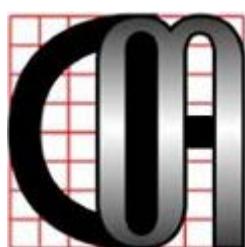
z. simtkicis gaWimvisas п. прочности при растяжении tensile strength

z. simtkicis Runvisas п. прочности при изгибе bending strength

z. xsnadobisas п. растворимости solubility point

zRudari; Sesakravi перемычка lintel

zRurbli порог threshhold

TabaSiri гипс gypsum

T. bunebrivi природный г. natural g.

T. gamomwvari обожженный г. calcined g.

- T. gauwyloebuli обезвоженный г. dehydrated g.
- T. maRali simtkicis высокопрочный г. high-strength g.
- T. moxarSuli вареный г. boiled g.
- T. naxevarwyliani полуводный г. semi-hydrated g.
- T. orwyliani двуводный г. dihydrated g.
- T. sabaTqaSe штукатурный г. g. well plaster
- T. samSeneblo строительный г. g. plaster
- T sayalibo формовочный г. moulding g.
- T. uwyoło безводный г. moisture-free g.
- TabaSirisa гипсовый gypseous
- TabaSirxmlisa гипсолитовый plaster-cast
- TabaSirwidiani, TabaSirwidisa гипсошлаковый gypsum-slag
- Tavi голова, головка; верхушка; шляпка head, cap
- T. gorgolaWovani роликовая г. roll(er)h.
- Tavkavi полоз skid
- T. misaWerí прижильный п. clamping s.
- TavSesafari убежище shelter
- T. miwiqveSa подземное у. dug-out
- TaTi лапа claw, foot
- T. magari крепежная л. mounting f.
- T. safxvierebeli рыхлительная л. cultivator point
- Tamasa, sapire, piri sapiruli наличник; планка casing
- Tana... Tanaarsi, erToblivi совместный joint
- Tanabari, Tanabarzomieri разномерный uniform
- Tanamdevi побочный collateral
- TanamTxveva, damTxveva, Tanxvdoma совпадение coincidence
- TanamimdevrobiT, Tanamimdevrulad последовательно consequently
- Tanaormo приямок pit

Tanapolimeri сополимер copolymer

T. poliamidis sxmluli с. полиамида литьевой polyamide foundry c.

T. propilenisa eTilenTan с. пропилена с этиленом с. of propylene with ethylene

Tanafardoba соотношение relation(ship)

Targi, Sabloni шаблон gauge

Targmna, Targmani перевод translation

TaRedi аркада arcade

TaRi арка arch

T. ganmtvirTavi разгрузочная a. relieving a.

T. dakidebuli подвешенная a. suspended a.

T. daxrili наклонная a. skew a.

T. dekoratiuli декоративная a. blind a.

T. orsaxsriani двухшарнирная a. double-hinged a.

T. portaluri порталная a. portal a.

T. sabjeni упорная a. thrust a.

T. Ria открытая a. open a.

T. xidis, xiduri мостовая a. bridge a.

Tbabetoni теплобетон thermal concrete

Tbogadamtani теплоноситель heat-transfer agent

Tbogadamcemi теплообменник heat exchanger

Tbogadacema теплообмен (теплопередача) heat transfer

Tbogamoyofa, siTbos gamoyofa тепловыделение heat release

Tbogamtaroba теплопроводность thermal conductivity

T. kuTri удельная т. specific th. c.

Tboganmxoloeba, Tboizolacia теплоизоляция heat (thermal) insulation

Tbogaumtarebeli, Tbogaumtari натеплопроводный heat-non-conductivity

Tbodakargva теплопотеря heat loss

Tboeleqtrocentrali (Теси) теплоэлектроцентраль (ТЭЦ) thermoelectric plant

Tbomavali тепловоз diesel locomotive

T. samanevro маневровый т. switching l.

Tbogamxoloebeli, Tbosaizolacio теплоизоляционный heat insulation

Tbomedegoba, siTbomedegoba теплостойкость heat stability

Tbomomarageba теплоснабжение heat supply

Tbomwarmoebluroba теплопроизводительность heating capacity

Tbotevadoba, siTbotevadoba теплоемкость heat capacity

T. moculobiTi kuTri объемная удельная т. specific h. c. per unit volume

Tboteqnikosi теплотехник heat engineer

Tboteqnikuri теплотехнический heat engineering

Tbounari теплотворность calorific(heat) value

Tboqseli теплосеть heat-supply system

Tegva; naTegi чеканка csulking

Tezafi царская водка aqua regia

TeTra белила white pigment

T. baritis баритовые б. permanent w. p.

T. TuTiis цинковые б. zinc w. p.

T. titanis титановые б. titanium w. p.

T. tuyviis свинцовые б. white lead

Telva, WmuWna, JeJva, gatyleJa смятие bearing stress

Teodoliti теодолит theodolite

Termiti термит thermit(e)

TermodamuSaveba термообработка thermal(heat) treatment

Termodinamika термодинамика thermodynamic

Termovermikuliti термовермикулит thermal vermiculite

Termozitи термозит slag pumice

Termomedegebi, Tbomomedegi термостройкий heat (thermal) resistant

Termomedegoba, Tbomedegoba термостойкость heat resistance

Termometri термометр thermometer

Termoplasti термопласт thermoplastic material

Termoregulatori терморегулятор temperature control(ler)

TermosaWreli терморезак thermoculter

Termostati термостат thermostat

TermotendamuSaveba термовлагообработка thermal-moisture treatment

Termowyvili термопара thermocouple

Termuli термический thermal

Tvalaki глазол, фильтр die

Tvali колесо wheel

TviTaalebadi самоопламеняющийся self-ignitable

TviTanTeba самовозгорание self-ignite on

T. saTbobis с. топлива s. i. of fuel

TviTblokireba самоблокировка self-latching

TviTdaleqva самоосаждение self-lodging

TviTdinebiT самотеком by gravity

TviTiketebadi самозакрывающийся self-closing

TviTmavali самоходный power feed

TviTmzida самотаска drag conveyer

TviTmweri самописец recorder

TviTregulirebadi саморегулирующий self-governing

TviTsayiravi самоопрокидыватель self-dumper

TviTsacleli самосвал dump truck

TviTSemwovi самовсасывающий self-priming

TviTCamweri самозаписывающий self-recording

Tviseba, xarisxi, Rirseba качество, свойство quality

T. damuSavebuli zedapiris к. обработанной поверхности q. of treated surface

x. mSeneblobis к. строительства construction q.

x. produqciis к. продукции product q.

x. samuSaos к. работы workmanship

x. samSeneblo-samontaJo samuSaoebis к. строительно-монтажных работ construction-erecting q.

Tvladi исчислимый calculus

Tia наплыв roll; collar

T. liTonis н. металла metal r.

T. sarCilis н. припоя solder r.

TiTberi латунь brass

T. aluminiani алюминиевая л. aluminium b.

T. naglini прокатная л. rolling b.

T. furclovani листовая л. sheet b.

TiTbris латунный brass

TiTi палец finger

T. sabjeni упорный п. stop f.

Tixa, Tixebi глина, глины clay

T. advildnobadi легкоплавкая г. low-melting c.

T. avtoqTonuri автохтонная г. autochtonous c.

T. araplastikuri непластичная г. lean c.

T. bentonituri бентонитовая г. bentonite c.

T. dasilianebuli запесоченная г. oversanded c.

T. gamomwvari обожженная г. burnt c.

T. zelili мятая г. pugged c.

T. kaolinuri каолиновая г. porcelain c.

T. keramikuli керамическая г. glass-pot c.

T. kiriani известковая г. lime c.

T. maRalplastikuri высокопластичная г. high-plastic c.

T. monatani наносная г. drifter c.

T. montmorilonituri монтмориллонитовая г. montmorillonite type c.

T. mWle тощая г. lean c.

T. narCeni остаточная г. residual c.

T. nedli сырья г. green c.

T. plastikuri пластичная г. plastic c.

T. poxieri жирная г. fat c.

T. rkinovani железистая г. iron c.

T. saagure кирпичная г. brick c.

T. sameTuneo гончарная г. potter's c.

T. sustdnobadi низкоплавкая г. high-melting c.

fiqalTixa сланцевая г. slaty c.

qviSa-Tixa песчаная г. sand-clay

T. qviSovani песчанистая г. sandy c.

T. cecxlgamZle огнеупорная г. firiclay

T. Zneldnobadi тугоплавкая г. high-melting c.

T. haluazituri галлуазитовая г. halloysite c.

Tixagamqneli глиноваристель clay pounder

Tixamiwa глинозем alumina

Tixamiwovani глиноземистый aluminous

Tixasazeli глиномялка clay mixer

TixasaTqvefela глиноволтушка clay washmill

Tixasarevi глиномешалка clay mixer

Tixasafxvierebeli глиновыхлитель clay expander

TixasaWreli глинерезка clay cutting machine

Tixisa глиняный clay

Tixovani, Tixnari глинистый clayish

Tixnari суглинок loam

T. liosisebri лессовидный с. essial l.

T. mergelovani мергелистый с. chalky l.

T. qviSiani песчаный с. sandy l.

Tixnariani суглинистый loamy

Tla теска hewing

T. tlanqi грубая т. rough h.

T. wmindad чистая т. fine h.

Tovlsawmendi снегоочиститель snow remover

Trimvla дубление tenning

TuTia цинк zinc

TuTqi щолок lye

Tunisa, sameTuneo гончарный pottery

Tunuqi жесть plate

T. TeTri белая ж. tin-plate

T. moTu Tiebuli оцинкованная ж. zinc-plate

T. saburule кровельная ж. roof p.

T. Savi черная ж. black p.

Tuji чугун pig iron

Txevadi, Txeli жидкий liquid

Txevadfazuri жидкофазный liquid phase

Txeli; wvrili, wmina; faqizi тонкий fine, thin

Txelkedlian тонкостенный thin-slab, thin-shell

Txelfurclisa, Txelfurcloani тонколистовой thin-sheet

Txemi; qimi гребень ridge

Txrili канава, ров ditch

TavTxrili пионерная к. inglisurad?

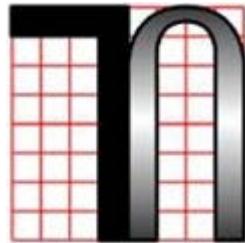
T. sadrenaJo дренажная к. drainage d.

T. wyalsadinari водосточная к. gutter d.

T. wyalsakrebi водосборная к. water-catchment d.

T. wyalsarini водоотводная к. water-diversion

T. wyalsaRobi водооградительная к. water-trap

iararri, instrumenti орудие, инструмент tool

iararri орудие; снаряд implement; tool

i. miwasaTxreli землеройный с. earth-moving i.

i. miwasawovi землесосный с. suction-tube dredger

iarRisa, saiaraRo, instrumentisa, sainstrumento, instrumentuli инструментальный instrumental

iarliyi ярлык label

iaspi яшма jasper

iataki пол floor

i. aguris кирпичный п. brick f.

i. asfaltis асфальтовый п. asphalt(bituminous) f.

i. TeTri чистый п. finished f.

i. mozaikis мозаичный п. inlaid f.

i. parketis паркетный п. parquet f.

i. cementbetonis цементно-бетонный п. cement-concrete f.

i. cementis цементный п. cement f.

i. Savi черный п. dead f., subfloor

i. xis деревянный п. timber(wood) f.

izobari изобара isobar

izobutani изобутан isobutane

izoTerma изотерма isotherm

izoTermuli изотермический isothermal

izolatori, ganmxoloebuli изолятор insulator

izolenti изолента insulating tape

izoli изол sole

izometruli изометрический isometric

izomorfuli изоморфный isomorphic

izopleni изоплен isoprene

izopreni изопрен isoprene

izopropilamini изопропиламин isopropy lamine

izotopi изотоп isotope

izotropia изотропия isotropy

ilevioni иллювий illuvione

impiCmenti импичмент impeachment

impulsi импульс pulse

indeksi индекс index

indeqsireba индексирование indexing

individualuri индивидуальный individual

indikatori индикатор indicator

indiferentuli индифферентный indifferent

industrializacia индустириализация industrialization

induqcia индукция induction

induqciroba индуктивность inductance

inertuloba инертность inertness

inerciuloba инерционность sluggishness

invariantuli инвариантный invariant

inventari инвентарь inventory

inventarizacia инвентаризация making inventory

inventarisa, sainventaro инвентаризация inventory
inieqcireba инъектирование injection
i. duRabis betonSi и. раствора в бетон concrete i. in mortar
inJeqtori инжектор injector
inJineri инженер engineer
inspeqcia инспекция inspection
instituti институт insitute
i. saTavo головной и. head i.
i. samecniero-kvleviTí научно-исследовательский и. scientific-research i.
i. saproeqto проектный и. designing i.
instruqtaJi инструктаж briefing
instruqcia инструкция instruction(s)
integracia интеграция integration
intensiuroba интенсивность intensity
intensifikatori интенсификатор intensifier
intervali, Sualedi интервал interval
interierí интерьер interior
interpolacia интерполяция interpolation
interpretacia интерпретация interpretation
intruzia интрузия intrusion
infiltracia инфильтрация seepage, infiltration
informacia информация information
i. samecniero-teqnikuri научно-техническая и. scientific-technical i.
informaciuli, sainformacio информационный informative
infrawiTeli инфракрасный infra-red
iodi йод iodine
ioni ион ion
ionizacia, daioneba ионизация ionization

iracionaluri иррациональный irrational

iribana раскос brace, strus

i. gadamkveTi p. перекрестный diagonalcross b.

i. saqare p. ветровой wind b.

iribkbila, iribkbiliani косозубчатый, косозубый skew tooth

iribula укосина jib

iridiumиридиий iridium

isari стрела, стрелка arrow, boom

isrisa, isruli, isriani, saisre стрелочный boom, arrowy

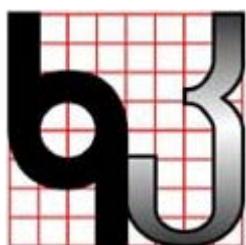
iuridiuli юридический juridical

iuristi юрист lawyer

iustireba, Sezusteba юстировка adjustment

iZulebiTипринудительный forced

ijara аренда lease

kabeli кабель kable

kabelsaWeri кабелодержатель cable holder

kabelCamwyobi кабелеукладчик cable-laying machine

kabestani кабестан capstan

kabina кабина cabin

k. sanitarul-teqnikuri ксанитарно-техническая к. sanitary-technical c.

kabineti кабинет study; room

k. saproeqto проектный к.designing r.

kadastri кадастр cadastre

k. wyalTa водной к. water c.

kadmiumi кадмий cadmium

kavi скоба clamp

kazeini казеин casein

kazmva шихтование, шихтовка blending, mixing

kazmi шихта blend

k. azbestis асбестовая ш. asbestos b.

k. minis стекольная ш. glass b.

k. cementis цементная ш. cement b.

kazmis receptura рецептура шихты blend formula

kaTioni катион cation

kaTodi катод cathode

kakvi крюк hook

k. tvirTis грузовой к. load h.

kala олово tin

kalaTa, gideli, godori корзина basket

kalandvra каландрирование calendering

kalandri каландр calender

k. gagluvebuli разглаживающий к. flattentig c.

k. satvifro тиснильный к. embossing c.

kalapoti; sawoli, sagebi ложе bed

balastis sagebi бфлластное л. ballast b..

k. mdinaris л. реки river b.

kalatozi каменщик bricklayer

kalibri калибр gauge

kaliumbiqromati хромчик(бихромат калия) potassium dichromate

kaliumi калий potassium

k. orqrommJava к. двухромовокислый bichromate of p.

k. manganumis к. марганцовый manganese p.

kalki, livi калка tracing paper

kalkireba, kalkze gadaReba калькирование tracting

kalkulacia калькуляция accounting

kaloria калория calorie

kalorimetri калориметр calorimeter

kaloriuloba калорийность calorific power

k. saTbobis к. топлива c.f. of fuel

kaloriferi калорифер air heater

k. orTqlis паровой к. steam h.

k. seexlis огневой к. fire h.

kalciumi кальций calcium

kamara свод arch

kamera камера chamber

k. boWkosaleqi к. волокноосаждения fibredeposition ch.

k. TermodamuSavebis к. термообработки thermal treating ch.

k. TermoJelirebis терможелировочная к. thermogelatinizing ch.

k. perioduli moqmedebis к. периодического действия ch. of bath action

k. saorTqlavi пропарочная к. steam-curing ch.

k. uwyveti moqmedebis к. непрерывного действия ch. of continuos action

kamptonitebi кампониты camponites

kanalizacia канализация canalization, sewerage

kanalizaciisa, sakanalizacio канализационный sewer

kanifoli канифоль rosin, colophony

kanonzomiereba закономерность law

kanonmdebloba законодательство legislation

kaolini каолин kaolin(e)

kaolinizacia каолинизация kaolinization

kaoliniti каолинит kaolinite

kapilari капилляр capillary (tube)

kapilaruloba капиллярность capillarity

kapitaldabandebani капиталовложения investment

k. aracentralizebuli нецентрализованные к. non-centralised i.

kapitaluri капитальный capital

kapiteli, svetis Tavi капитель capital

kaptaJi капитаж capping

k. WaburRilis к. скважины с. a. well

kaJbadi, siliciumi кремний, силиций silicon

kaJbadorganuli, siliciumorganuli кремнийорганический organic silicon

kaJbadwyalbadi, siliciumwyalbadi кремневодород hydrogen silicon

kaJi кремень flint

kaJmiwa кремнезем silica

karada шкаф cabinet cabinet

k. gamwovi вытяжной ш. hood

k. saiaraRo инструментальный ш. tool c.

k. saSrobi сушильный ш. drying c.

furnaki духовой ш. oven

k. CaSenebuli встроенный ш. built-in c.

karakina кронциркуль calliper

karati к. карат carat carat

karba, rkali обечайка shell

karbamidisa, karbamiduli карбамидный carbamide

karbidi карбид carbide

kalciumkarbidi к. кальция calcium c.

karburatori карбюратор carburettor

karboliti карболит carbolite

karbonati карбонат carbonite

karbonatisa, karbonatuli карбонатный carbonic

karbonizatori карбонизатор carbonizer

karborundi карборунд silicon –carbide abrasive

karbofraqsi карбофракс carbofraks

karboqsili карбоксил carboxyl

karboqsilme Tilceluloza карбоксилметцеллюлоза carboxyl methyl cellulose

kardani кардан universal(Cardan) joint

kari дверь; дверца door

k. Sesasvleli calsagduliani yru квходная однополная глухая д. single-wing blank d.

karibWisa, portalisa, portaleri порталный portal

karieri карьер quarry

k. balastis балластный к. ballast q.

k. zRvis морской к. marine q.

k. mdinaris речной к. river q.

k. mTis горный к. mining q.

k. qvis каменный к. rock q.

karkasi каркас frame, skeleton

karkasisa, karkasuli каркасный framed, skeleton

karmizoli кармизол carmosol

karmini, Wiaferi кармин carmine

karnizi, lavgardani карниз cornice

karotini каротин carotene

karseli; tamburi тамбур vestibule

karstebi карсты karsts

karstuli карстовый karst

kartogramma картограмма cartogram

kartoTeka картотека file

kaseti, kasetebi кассета, кассеты cassette; plate-holder

kasiteriti, kalaqva касситерит cassiterite

kaskadi каскад cascade

kasri бочка barrel

katalizatori катализатор catalyst

katalizi катализ catalysis

katalogi каталог catalogue

k. samrewvelo mowyobilobis к. промышленного оборудование industrial c.

k. tipobrivi proeqtebis к. типовых проектов standart design c.

kategoria, kategoriebi категория, категории category, class

k. maragTa к. запасов stock c.

kaustiki каустик caustic

kaustikuri каустический caustic

kauCuki каучук rubber

kauWi крючок hook

kafeli кафель tile, Dutch tile

kafseli капсель sagger

kaSxali плотина dam

kacdRe человеко-день man-day

kacsaaTi человеко-час man-hour

kawrula риска mark

kaWari валун boulder

kbilana шестерня gear(wheel)

kbilanasi, kbilana, kbilanuri шестеренчатый, шестереноочный geured

kbilgamosayvani зубоотделочный (швинговальный) gear-(tooth) finishing

kbili зуб; зубец tooth, spur

kedeli стена, стенка wall

k. aguris кирпичная с. brick w.

k. blokuri блочная с. block w.

k. kapitaluri капитальная с. main w.

k. mzidi несущая с. (load)-bearing w.

k. sayrdeni подпорная с. retaining w.

k. torzuli торцовая с. end w.

k. qvis каменная с. stone w.

k. yore бутовая с. rubblestone w.

k. yru глухая с. blank w.

k. Siga внутренняя с. interior

k. Calangris фахверковая с. shear w.

kedlisa, sakedle стеновой wall

keTilmowyoba благоустройство organization of public services and amenities

keTilxarisxovani доброкачественный high-quality

kelma кельма trowel

kenWi каменщик pebble

keramzitbetoni керамзитбетон expanded-clay lightweight concrete

keramziti керамзит expanded clay aggregate

k. Tixanacris глиноцольный e. ash-clay s.

keramz. tperlitbetoni керамзитперлитобетон expanded-clay perlite concrete

keramika керамика ceramics

k. gakvamlianebuli (gabolili, Sebolili) задымленная к. smoked c.

k. dekoratiuli декоративная к. decorative c.

k. korundiani корундовая к. corundum c.

k. magneziuri магнезиальная к. magnesia c.

k. maRalTixamiwiani высокоглиноземистая к. high alumina c.

k. mxatvruli художественная к. decorative c.

k. natifi тонкая к. fine c.

k. samSeneblo строительная к. structural clay products

k. teqnikuri техническая к. engineering с.

k. uxesi грубая к. course с.

keramikisa, keramikuli керамический ceramic

kerni керн core

kesoni кесон kecon

kexi конек konek

k. saxuravis к. крыши ridge

kvadrati квадрат square

kvalifikacia квалификация qualification(s)

k. sabadoebis maragebis к. запасов месторождения q. of deposite reserves

kvamliani дымный smoky

kvamsadeni дымоход chimney

kvamsakrebi дымосборный smoke collecting

kvamsarini дымоотводный offtake

kvamsawovi дымосос smoke exhauster

kvanZebi samrewvelo промузлы production node

kvanZi, naskvi узел jumetion; node

k. avtomaturi у.-автомат automatic j.

kvarci кварц quarts

k. Tavisufali свободный к. free q.

k. Ixobili плавленый к. fused q.

kvarciti кварцит quartzite

kveTi; gakveTa сечение section

kveJo киянка maul

kverSlagi квершлаг crosscut

kvlavaRWurva переоснащение, перевооружение re-equipment

k. teqnikuri техническое п. technical r.

kvlavmowyoba; gadalageba переоборудование re-tooling

k. Rumlis п. печи kiln r.

kvlavxexili перешлифованный repolished

kvleva, gamokvleva исследование analysis

k. laboratoriuli лабораторное и. laboratory a.

k. mikroskopuli микроскопическое и. microexamination

k. rentgenografiuli рентгенографическое и. X-ray a.

k. qimiuri химическое и. chemical a.

kibe лестница stair, ladder

gare k. наружная л. accomodation l.

k. erTmarSiani одномаршная л. single-flight s.

k. pwkala л.стремянка step l.

k. saTadarigo запасная л. emergency l.

k. saxanZro пожарная л. firte escape

k. sxvenis чердечная л. backstairs

kide, napiri урез, бровка, край edge

k. balastis Sris б. балластного слоя ballast e.

k. naTxaris y. выемки excavation e.

k. terasis б. террасы terrace e.

k. wylis y. воды shore line

kiduli, sakidi нисячий, навесной, подвесной suspended

kilita фольга foil

kilitaizoli фольгоизол foil-isole

kilometraJi километраж kilometres travelled

kilometri километр kilometre

kilometrobrivi покилометровый kilometric

kioski, jixuri киоск kiosk, cabin

k. satransformatoro трансформаторный к. transformer c.

kirberili дутик blister(s)

kiri известь lime

k. gamomwvari обожженная и. burned l.

k. dafquli молотая и. grinded l.

k. dafquli udanamato молотая без добавок и. pgrinded l. free of additives

k. Tavisufali свободная и. free l.

kirduRia и.-кипелка lump quicklime

kirfifqi и.-пушонка powdered l.

k. koStovani комовая и. lump l.

k. magneziuri магнезиальная и. magnesian l.

k. mWle тощая и. lean l.

k. nelqrobadi медленногасящая и. slow-slaking l.

k. rbilad (arasrulad)gamomwvari мягкообожженная и. soft-burned l.

k. samSeneblo строительная и. construction l.

k. saSualoqrobadi среднегасящаяся и. average slaking l.

k. ukmarCamqrali недогашенная и. underlaked l.

qlorkiri хлорная и. hypochloride l.

k. Caumqrali негашенная и. quicklime

k. Camqrali гашенная и. slaked l.

k. xistad gamomwvari жесткообожженная и. hard-burned l.

k. hidravlikuri гидравлическая и. hydraulic l.

k. hidratuli гидратная и. hydrated l.

kirisa, kiriani известковый limey

kirkarbonatiani известково-карбонатный limecarbonate

kirmagneziuli известково-магнезиальный lime-magnesian

kirsareveli известкомешалка lime mixer

kirsaqrobi известегасилка lime slaker

kirqva, kirqvebi известняк lime stone

k. gadolomitebuli, dolomitizebuli доломитизированный и. dolomitic l.

- k. gakaJianebuli окремненный и. silicated l.
- k. dolomitianі доломитовый и. dolomite l.
- k. Tixovani глинистый и. clay l.
- k. kaJovani кремнистый и. silica l.
- k. marmarilosebri мраморовидный и. marble-like l.
- k. mergelovani мергелистый и. marly l.
- k. mkvrivi плотный и. dense l.
- k. niJarovani и.-ракушечник shell l.
- k. ooliTuri оолитовый и. oolite l.
- k. qviSovani песчанистый и. sandy l.
- kiubeli кюбель mobile hopper
- kiuveti кювет road-side ditch
- klaknila змеевик coil
- klasi класс class
- k. sizustis к. точности accuracy c.
- klasifikatori классификатор classifier
- k. doluri барабанный к. drum c.
- k. meqanikuri механический к. mechanical c.
- k. pnevmatikuri пневматический к. air c.
- k. spiraluri спиральный к. Akins c.
- klasifikacia классификация classification
- k. qanTa simagris mixedviT к. пород по крепости hardness c. of rocks
- k. qanTa feTqebadobis mixedviT к. пород по взываемости blasting c. of rocks
- klde скала rock
- kldovani, kldiani скалистый rocky
- kleba; danaklisi убыль loss(es)
- k. bunebrivi естественный у. natural l.
- klema клемма terminal

klinkeri кинкер clinker

k. portlandcementis портландцементный к. Portlandcement c.

klinkerisa клинкерный clinker

kliSe клише block, plate

kmaburRva добуривание redrilling

kmagawyoba дозаправка refill(ing)

kmadatenianeba доувлажнение after-damping

kmamuxtva дозаряд milking

kmatvirTva догрузка finish loading

kmafqva домол re-grinding, re-milling

kmaSroba досушка after-drying

kmawva догорание after-burning

koagulanti коагулянт coagulant

kobalti кобальт cobalt

kodeksi, kodeqsebi кодекс, кодексы code

k. sisxlis samarTlis уголовный к. criminal c.

k. Sesavali mokavSire respublikebis к. вводные союзных республик introductory c. of union republics

k. Sromis kanonTa к. законов о труда labour c.

kodi код code

kodireba кодирование coding

kodifikacia кодификация codification

koeficienti коэффициент coefficient, factor

k. bgeraTSTanTqmadobis к. звукопоглощаемости sound absorption f.

k. betonis gamosavlvis к. выхода бетона concrete yield f.

k. gadamyvani переводной к. conversion f.

k. gamoyenebis к. использования utilization f.

k. gamWvirvalobis к. прозрачности transparence f.

- k. gafarToebis к. расширения с. of expansion
- k. Tbogadacemis к. однородности uniformity f.
- k. Tbogadacemis к. к. теплопередачи с. of heat transfer
- k. Tbogamtarobis к. теплопроводности с. of heat conductivity
- k. Tbogacemis к. теплоотдачи с. of heat output
- k. milevis к. затухания damping f.
- k. moculobiTi gafarToebis к. объемного расширения с. of volumetric expansion
- k. moculobiTi kumSvis к. объемного сжатия с. of volume compression
- k. saimedoobis к. надежности reliability index
- k. saraiono районный к. discreet c.
- k. satarifo тарифный к. tariff c.
- k. temperaturuli температурный к. temperature c.
- k. forianobis к. пористости voids ratio
- S. Sesworebis поправочный к. correction f.
- k. STanTqmis к. поглощения absorption f.
- k. CatvirTvis к. загрузки loading f.
- k. wrfivi gafarToebis к. линейного расширения с. of linear expansion
- k. wyalnajerobis к. водонасыщенности с. of water saturation
- k. wyalSeRwevadobis к. водопроницаемости с. of water permeability
- kokili кокиль metal mould
- kolba колба flask
- kolegia коллегия board
- koleri колер colour
- koleqtori колектор collector
- kolona, kolonebi; sveti, svetebi колонна, колонны column
- k. meqanizebuli механизированные к. motocolum
- s. Senobis к. здании building c.
- kolonada колоннада colonnade

koloriti колорит colour, colouring

kolosaluri, veeba, veeberTela, uzarnazari колосальный colossal

kolofisebri, kolofa коробчатый box-like

kombaini комбайн combine

k. samTo горный к. cutter-loader

kombinati комбинат integrated works

k. saSeni masalebis строительных материалов к. plant of building materials

k. saxlmSeneblobis домостроительный к. house-buildng factory

kombinezoni комбинезон overalls

kombinirebuli комбинированный combined

komentari; ganmarteba комментарий commentary

komisia комиссия commission

k. muSa рабочая к. c. of action

k. uwyebaTSorisi межведомственная к. Joint Committee

kompaundi компаунд compound

kompaqturi компактный compact

kompensatori компенсатор compensator

k. erTmaryuJuli однопетлевый к. single-looped c.

k. mralvalmaryuJuli многопетлевый к. multiple-looped c.

kompensacia, anazRaureba компенсация compensation

kompiuteri компьютер computer

kompleksi комплекс complex, system

k. asamuSavebeli пусковой к. starting c.

k. mowyobilobis к. оборудования equipment s.

kompleqsuri комплексный complex

kompleqti комплект (complete)set

kompleqturoba комплектность completion

kompozicia композиция composition

komponenti компонент component
kompresori компрессор compressor
k. mravalsafexuriani многоступенчатый к. multistage c.
k. haergacivebiT к. с воздушным охлаждением air cooling
k. haeris воздушный к. air c.
komunikacia коммуникация communication
komutatori коммутатор commutator
komforti комфорт comfort
komfortuli комфортабельный comfortable
kona пучок, пук; связка bunch bunch
konglomerati коргломерат conglomerate
kongresi конгресс congress
kondensati конденсат condensate
kondensatori конденсатор condenser
kondensacia конденсация condensation
kondicia кондиция standard
kondicioneri кондиционер conditioner
k. karadis шкафный к. cabinet c.
kondicireba кондиционирование conditioning
k. haeris к. воздуха air c.
konduqtori кондуктор jig
konvergentuli, krebadi конвергетный convergent
konveieri конвейер conveyer
k. bagiriani канатный к. cable c.
k. gamyarebis к. твердения hardening c.
k. gorgolaWiani роликовый к. roller c.
k. lenturi ленточный к. belt c.
k. mosaWiquirebeli глазуровочный к. glazing c.

k. fiorfitovan-gorgolaWiani пластинчато-роликовый к. apron-roller c.

k. cicxviani ковшовый к. bucket c.

k. xvetia-cicxviani скребково-ковшовый к. flight-bucket c.

k. xraxnuli винтовой к. screw c.

konveqtori конвектор convector

k. saTbobi отопительный к. heating c.

koniunqitura конъюнктура conjuncture

konkreciebi конкреции concretion

konkurencia конкуренция competition

konkursi конкурс contest, competition

konsensusi консенсус consensus

konservacia консервация temporary closing

k. mSeneblobisa к. строительства t. c. of contrstruction

konsistencia консистенция consistency

konsoli консоль cantilever

konsolur-koWovani консольно-балочный cantilever beam

konsorciūmі консорциум consortium

konspeqtі конспект abstract, summary

kostruireba конструирование designing

konstruqtori конструктор designer

konstruqcia, konstruqciebi конструкция, конструкции construction

k. asawyobi сборная к. built-up c.

k. asawyob-monoliTuri сборно-монолитная к. composite c.

k. betonis бетонная к. concrete c.

k. karkasuli каркасная к. skeleton c.

k. liTonis металлическая к. metalwork

k. mzidi несущая к. load-carrying c.

k. monoliTuri монолитный к. cast-in-place c.

k. msxvilpaneluri saxcovrebeli saxlebis к. крупнопанельных жилых домов с. of large-panel house

k. rkinabetonis железобетонная к. concrete c.

k. samSeneblo строительные к. building c.

k. sayrdeni опорные к. support(ing) c.

k. statikurad rkvevadi статически-определеные к. statically determinate

k. sxmuli лита к. cast c.

k. Sedgenili составная к. built-up c.

k. SemomzRudi онраждающая к. protecting structure

k. Semsubuqebuli облегченная к. lightened c.

k. winaswar daZabuli предварительно-напряженная к. prestressed c.

k. xisti жесткая к. rigid c.

konstruqciuli конструктивный structural

kontaqti контакт contact

kontakteineri контейнер container

konteqsti контекст context

kontingenti контингент contingent

kontinenturi континентальный continental

kontrasti контраст contrast

kontroli контроль control, inspection

k. garemos gaWuWyanebis donis к. уровня загрязненности внешней среды с. of. the level of surrounding pollution

k. geologiuri геологический geological i.

k. miwebis gamoyenebisa da dacvis к. использования и охраны земель с. of the exploitation and protection of land

k. sazogadoebrivi оющественный к. social c.

k. xuroTmoZRvrul-samSeneblo архитектурно-строительный к. architectural-construction c.

kontroliori контролер controller

k.-wunmdebeli к.-брakovщик с.-sorter

kontrrelsi контррельс check rail

kontrforsi, gverdsamagri контрфорс counterfort

konturi, garemoxazuloba контур outline

konusi конус cone

k. zegeris (pirometruli) Эегера(пирометрический) к. Seger(temperature) с.

k. yrilis насый к. embankment с.

k. CamonaSlis осый к. talus с.

konusuri, konusisebri конический conic

konfederacia конфедерация confederation

konferencia конференция conference

koncentrati концентрат concentrated product

koncentracia концентрация concentration

k. xsnaris к. раствора mortar с.

koncentrikebuli, Tavmoyrili сконцентрированный concentrated

koncentruli концентрический concentric

koncerni концерн concern

koncesia концесия concession

koncefcia концепция conception

kooperativi кооператив co-operative

k. sabinao-samSeneblo жилищно-строительный к. housing-construction с.

k. samSeneblo строительный к. construction с.

kooperireba кооперирование co-operation

koordinata координата co-ordinate

koordinacia координация co-ordination

koordinaciisa, sakoordinacio координационный coordination

kopiri копир template

kordi корд cord

kordieriti кордиерит condierite

koreqtireba, Sesworeba корректирование correction, adjustment

koreqcia коррекция correction

korkoSela чурка, чурки chock

korozia коррозия corrosion

koroziamdgradi коррозиестойчивый corrosion-proof

koroziamedegi коррозиестойкий corrosion-resisting

koroziebadi корродирующий, корролирующий corroding

koroziebuli корродированный corroded

korziis araamTvisebloba невосприимчивость к коррозии lack of susceptibility to corrosion

koroziuloba коррозионность corrodibility

korpuskula корпускула corpuscle

korundi корунд corundum

korundiani корундовый corundum

korZi нарост crust

kota щип tenon

kotasaWreli шипорезный tenoner

koteji коттедж cottage

koqsi кокс coke

k. metallurgiuli металлургический к. metallurgical c.

k. samsxmelo литейный к. foundry c.

koSki башня tower

k. sasilose силосная б. t. silo

k. wyalsadawneo водонапорная б. water t.

koSkura вышка tower

k. saxanZro пожарная fire t.

koWi балка beam, girdar

k. konsoluri косольная б. cantiliver b.

k. mzidi несущая б. carrying b.

- k. ortesebri двутавровая б. flange b.
- k. rkinabetonis железобетонная б. reinforced concrete b.
- k. saankero анкерная б. anchorsge b.
- k. tesebri тавровая б. t.-/shaped/ b.
- k. Sveleris швеллерная б. trough b.
- k. kramiti черепица tile
- k. brtyeli плоская ч. plain t.
- k. Tixis глиняная ч. clay t.
- k. kexis коньковая ч. ridge t.
- k. lenturi brtyeli ленточная плоская ч. ribbon plain t.
- k. marselis марсельская ч. Marseilles t.
- k. Rarovani желобчатая ч. channel t.
- k. qarTuli грузинская ч. Georgian t.
- k. qviSa-cementis цементно-песчаная ч. sand cement t.
- kraft-qaRaldi крафт-бумага kraft paper
- kraft-celuloza крафт-целлюлоза kraft-pulp
- krebsiTi, nakrebi сводный summary, combined
- krediti кредит credit
- k. bankis банковская к. bank c.
- k. grZelvadiani долгосрочный к. long-term c.
- k. moklevadiani краткосрочный к. short-term c.
- krezoli крезол cresol
- krekingva крекирование cracking
- krekingi крекинг cracking
- krizisuli критический critical
- kriptogenuri криптогенный cryptogen
- kriptoli криптол cryptol
- kristalTqimia кристаллохимия crystal chemistry

kristali кристалл crystal

kristalizatori кристаллизатор crystallizer

kristalizaciisa, sakristalizacio кристаллизационный crystallized

kristobaliti кристобалит crystobalite

kriteriumi; niSani критерий criterion

kriWa летка tap-hole

k. widis шлаковая л. slag hole

kronmina кронглас crown glass

kubatura кубатура volume

kubi, qvabi куб cube

q. gamosaxdeli перегонный к. still

kudebi хвосты tails

k. ciyvis беличьи х. squirrel t.

kuTri удельный specific

kuTxе угол angle; corner

kuTxesazomi угломер protractor

kuTxvili резьба thread

k. marcxena левая р. left-hand th.

k. marjvena правая р. right-hand th.

k. WanWikis болтовая р. th. of bolt

kuTxovani уголок angle piece

kuTxovneba угловатость angularity

kuloni кулон coulomb

kultivacia культивация cultivation

kultura культура culture, crop

k. teqnikuri техническая к. industrial c.

kumSva, SekumSva сжатие compression

kuprbetoni дегтебетон tar-macadam

kupri деготь tar

laboratoria лаборатория laboratory

l. qarxnis заводская л. works/factory/ l.

labradori лабрадор labradorite

lagi лаг log

lava лава long-wall face

l. algomeratuli алгомератная л. sinter face

lavgardani, karnizi карниз cornice

lavsani лавсан lavsan

lazeri лазер laser

lakmusi лакмус litmus

lamdamWeri илоуловитель silt pit

lam ил silt

lamovani, lamiani иллистый silty

lampa, naTura; eleqtronmilaki лампа lamp

l. akumulatoriani аккумуляторная л. accumulator l.

n. dRis sinaTlis л. дневного света daylight l.

eleqtronatura электрическая л. electric l.

TiTisebri eleqtronmilaki электропальчиковая л. electric finger l.

n. infrawiTeli инфракрасная л. infra-red l.

n. karbidis карбидовая л. carbide l.

n. neoniani неоновая л. neon-filled l.

n. saavario аварийная л. alarm l.

l. sarCili паяльная л. brazing torch

n. sasignalо сигнальная л. indicating l.

langari блюдо dish

landSafti ландшафт landscape

lanolini ланолин lanoline

laJvardi лазурь azure, sky blue

l. berlinis берлинская д. Berlin blue

lariqsi лиственница larch

lartya рейка batton

l. niveliris нивелирная р. levelling rod

l. wyalsazomi водомерная р. depth-stick

l. Wiaxraxnuli червячная р. worm thread b.

latanmori подтоварник rickers

lateriti, lateritebi латерит, латериты laterite

lateqsi латекс latex

l. bunebrivi натуральный л. natural l.

l. sinTezuri синтетический л. synthetic l.

l. stirolbutadienis стиролбутадиеновый л. styrolene outadline l.

lafeti лафет carriage

laq(eb)iani, laqovani пятнистый spotted

laqı́ лак varnish, lacquer

l. asfaltis асфальтовый л. asphaltum v.

l. bakelitis бакелитовый л. bakelite v.

l. bitumovani битуминозный л. bituminous v.

l. zeTis масляный oil v.

l. perqlorvinilis перхлорвиниловый л. perchlorovinyl l.

l. polieTeris полиэферный л. polyester l.

l. spirtis спиртовый л. spirit v.

l. fisis смоляной л. synthetic v.

l. Selaqis шеллачный л. shellac v.

laqsaRebavisa лакокрасочный varnish painting

legireba легирование alloying

lelqaSi камыш rush, cane

lenti лента tape, ribbon

l. darezinebuli прорезиненная л. rubberized t.

l. TiTbris латунная л. brass t.

l. konveieris конвейерная л. conveyer b.

l. liTonis металлическая л. metal t.

l. mapermetizebeli герметизирующая л. николен sealing t.-licolen

l. minamikanitis стекломиканитовая л. glass-micanite t.

l. minaqaRaldqarsovanis стеклобумослюднитовая л. glasspaper micaceous t.

l. muxluxa лгусеничная л. caterpillar band

l. muxruWis тормозная л. brake band

l. perforatoris перфораторная л. punched t.

l. polieTilenis полиэтиленовая л. polyethylene t.

l. samxoloebeli изоляционная л. insulating t.

l. transportioris транспортерная л. conveyer belt

l. ujreduli киперная л. surgical t.

l. foladis стальная л. steel t.

l. friqciuli фрикционная л. friction band

l. exlad glinuli горячекатанная л. hot-rolled strip

l. haerdamcavi l.-hervolenti воздухозащитная л. герволент air-protective t.

lewi бой scrap, breakage

l. aguris кирпичный б. brickbats

l. minis стекольный б. cullet

l. faifuris фарфоровый б. porcelain fracture

liandi колея tranck, gauge(line)

l. viwro узкая к. narrow g.

l. normaluri нормальная к. standard railway g.

l. farTo широкая к. wide g.

ligatura лигатура ligatura

lignini лигнин lignin

ligniti лигнит lignite

lignosulfonati лигносульфонат lignosulphonate

lignofoli лигнофоль lignin-base laminate

ligroini лигроин naphtha

liTondamWeri металлоуловитель tramp iron cather

liTondasamuSavebeli металлообрабатывающий metal working

liTonî металл metal

l. Savi черный м. ferrous m.

liTonisa металлический metallic

liTonkeramika металлокерамика cermet

liTontevadi металлоемкий metal-intensive

liTofoni литопон lithopone lithopone

likvacia ликвация segregation

likvidacia ликвидация liquidation

lilvaki валик roller

lilvi вал shaft

l. muxla коленчатый в. crankshaft

limiti лимит limit, allocations

limoniti лимонит limonite

linkrusti линкруст flexible paper-base laminate

linoleumi линолеум limoleum

- l. alkiduri алкидный л. alkyd l.
- l. dekolini л. «деколин» „decoline”
- l. dekoratiuli декоративный л. decorative l.
- l. erTSriani zeTbenzinmedegi однослойный маслобензостойкий л. monolayer oil-petrol resistant l.
- l. Tbosaizolacio qvesarCuliani на теплоизолирующей подоснове л. supported heat insulating l.
- l. polivinilqloriduli araqsovulis qvesarCuliani поливинилхлоридный на нетканевой подоснове non-cloth supported polyvinylchloride l.
- l. polivinilqloriduli aqafebuli nabeWdi suraTiT с печатным рисунком с каркасом из стеклохолста polyvinylchloride foamed printed pattern l.
- l. polivinilqloriduli uqvesarCuliani поливинилхлоридный без подосновы л. polyvinylchloride unsupported l.
- l. polivinilqloriduli qsovulis qvesarCuliani поливинилхлоридный на тканевой подоснове л. cloth supported polyvinylchloride l.
- l. rezinis резиновый л. rubber l.
- l. qsovulis qvesarCuliani на тканевой подоснове л. cloth supported l.
- liosi лесс loess
- liosisebri лессовидный loessial
- liparitandeziti липаритоандезит liparite andesite
- liparitdaciti липаритодакит liparite dacite
- lipariti, liparitebi липарит, липариты liparite, liparites
- lirsi филенка panel, slat
- litraJi литраж engine capacity
- litri литр litre
- liuki люк hatch, port hatch, port
- l. gverdis боковой л. lateral h.
- l. saventilacio вентиляционный л. ventipane
- l. saTvalierebeli смотровой л. access p.
- l. Sesavali входный л. entrance p.
- lifti лифт lift, elevator

licenzia лицензия licence

logariTmi логарифм logarithm

logometri логометр ratiometer

lodi(qvisa) глыба boulder

lokalizacia локализация localization

lokatori локатор locator

lokokina улитка scroll

lokomobili локомобиль locomobile

lokomotivi локомотив locomotive

lorfini лещадь button

l. nateni набивная л. rammed

lojia лоджия loggia

lugvi болванка blank

luminescenciuri люминесцентный luminescent

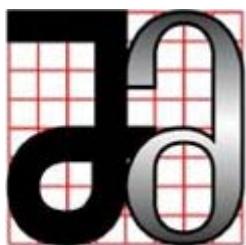
luminofori люминофор luminophor

lupa лупа magnifier

lursmani гвоздь nail

lustri люстр flash

luqi сургуч sealing wax

mabiji шагающий stepping

magistrali магистраль main

m. airsadenis газопроводная м. gas m.

m. mimyvani подводящая м. supply m.

m. wyalsadenis водопроводная м. water m.

magistralisa магистральный main

magma магма magma

m. gabros габбровая м. gabbro m.

m. granitis гранитная м. granite m.

m. magneziuri магнезиальная м. magresian m.

m. mJava кислая м. acid m.

magnezia магнезия magresia

magneziti магнетизм magnesite

m. kaustikuri каустический м. caustic m.

magneziumferiti магнезиоферрит magnesium ferrite

magnetiti, magnetitebi магнетит, магнетиты magnetite

magneto магнето magneto

magniti магнит magnet

m. amwevi подъемная м. lifting m.

m. bunebri естественный м. natural m.

m. nalisebri подковообразный м. horseshoe m.

magniumi магний magnesium

m. qlorovani хлористый м. m. chloride

magrovebeli накопитель memory

madani руда ore

madanmamdidrebeli рудообогатительный ore dressing

madnis gaRaribeba разубоживание diluting

madozirebeli дозировщик dozer

mavTuli проволока wire

m. armaturis арматурная п. reinforcing

mavTulgrexili витая п. twisted w.

m. niqromis никромовая п. nickel-chreme w.

- m. saarmaturo** армировочная п. armour w.
- m. foladis** стальная п. steel w.
- mazuTi** мазут oil
- maTbunebeli** мутепливатель warmth-keeping jacket
- maioliKa** майолика majolica
- maionebeli** ионизирующий ionizing
- maketi** макет model, mock-up
- makrateli** ножницы shears
- m. giliotinis** гильотинные н. inclined sh.
- m. diskuri** дисковые н. circular sh.
- m. liTonsaWreli** металлорежущие н. metal (cutting) sh.
- m. meqanikuri** механические н. power sh.
- m. mrudmxara** кривошипные н. crank sh.
- m. pnevmatikuri amZraviT** н.с. пневмоприводом pneumatic driven sh.
- m. sanawevrebeli** н. раскюя blank cutting sh.
- m. sasxlavi** н. шгарные hedge sh.
- makrobzari** макротрещина macro-crack
- makroskopuli** макроскопический macroscopic
- makrostruqtura** макроструктура macrostructure
- makroforianoba** макропористость macroposity
- makroSlifi** макрошлиф macrosection
- makulatura** макулатура waste paper
- mali** пролет span
- m. koWis** п. балки s. of a beam
- mamWidroebeli, gamkvriivebeli** уплотнитель compactor
- mamWlevebeli** отощатель leaning
- manganatebi** мманганаты manganate
- manganumi** марганец manganese

manganumovani марганцовистый manganese

manevrireba маневрирование manoeuvring

manipulatori манипулятор manipulator

manki, nakli порок flaw

manometri манометр manometer; pressure gauge

airmanometri газовый м. gas p. g.

blantqmedi вязкостный м. viscosity p. g.

m. zambariani пружинный м. spring-element p. g.

m. zeTis маслянный м. oil p. g.

m. Tburi тепловой м. fot-wire g.

m. Termowyviliani термопарный м. thermo couple g.

m. membraniani мембранный м. diaphragm p. g.

m. siTxiani жидкостный м. liquic column m.

m. haeris воздушный м. air p. g.

mansarda мансарда garret

manqana машина machine

m. analogurcifruli gamomTvleli аналого-цифровая м. analog-digital computer

m. gamomTvleli вычислительная м. computer

m. gamomTvleli eleqtronuli электронно-вычислительная м. electronic computer

m. ganyalibebis распалубочная м. diamantling m.

m. damxsomebeli запоминающая м. storage m.

m. karuseluri (rotoruli) карусельная (роторная) м. merry-go-round (rotor) m.

m. klaviSiani клавишная м. key m.

m. liandagsagebi путеукладчик truck-laying m.

m. matarirebeli растарочная м. calibrating m.

m. milsayalibo трубоформовочная м. pipe-moulding m.

m. miwasaTxreli землеройная м. earth-moving m.

m. miwaxapia землечерпальная м. dredging m.

- m. mogorvis sanawevrebeli м.раскрая наката blank space inking m.
- m. mosaxvis отделочная м. finishing m.
- m. napiramosaxvevis sakeravi швейная краеобмоточная м. whip-stitching m.
- m. paketsayalibebeli пкатоформовочная м. hag forming m.
- m. piris gadasaRebi копировальная м. printing m.
- m. polimeruli afskis SesaduRebeli м. для сварки полимерной пленки polymer film welding m.
- m. saaglomeraciuli агломерационная м. sintering m.
- m. saangariSo счетная м. calculating m.
- m. sabaTqaSe штукатурная м. plastering m.
- m. sabeWdi печатная м. printing m.
- m. saburRi буровая м. drilling m.
- m. saglini прокатная м. rolling m.
- m. sanamavi декаторовочная м. decatizing m.
- m. sarecxı моечная м. washing m.
- m. sarecxı doluri барабанная промывочная м. drum washing m.
- m. sartyamsaburRi буровач ударная м. percussive drilling m.
- m. safiTxis шпаклевочная м. m. for filling with putty
- m. sayalibo формовочная м. moulding m.
- m. saCortni обдирочная м. shuckting m.
- m. saweri пишущая м. printing m.
- m. silasaqrevi пескодувная м. sand blast m.
- m. furcelsayalibo листоформовочная м. cheat-forming m.
- m. qaRaldssaWreli бумагорезательная м. paper-cutting m.
- m. qvasaWreli камнерезная м. stone-cutting m.
- m. Rrma beWdis м. глубокой печати intaglio (printing) m.
- m. SeRebvis м. для окраски dyeing m.
- m. cifruli gamomTvleli (cifrulgamomTvleli) цифровая вычислительная м. digital computer
- m. wasaglesi cilindruli промазочная цилиндровая м. spreading cylinder m.

manqanaTmSeneblobisa, manqanaTsaSeni машиностроительный machine-building

manqanebi машины machines

m. samSeneblo da sagzao строительные и дорожные м. road and building m.

manZili расстояние distance

manWvali штырь pin

maragi запас supply, store(s)

m. balansgareSe забалансовые з. outbalance st.

m. damtkicebuli утвержденные з. stated st.

m. saalbaTo вероятные з. probable st.

m. sabados з. месторождения deposite st.

m. sabalanso балансовые з. balance st.

m. sarezervo резервные з. reserve

m. sawvavis з.горючего fuel st.

m. simtkicis з. прочности safety margin

m. xelSeuxebi неприкосновенный з. survival pack

maragnakeTi задел back-log

marbliti марблит marbled glass

m. dekoratiuli декоративный м. decorative m. g.

margi, sasargeblo полезный useful, helpfull

marTva; samarTi управление control

m. avtomaturi автоматическое у. automatic c.

m. airis у. газом gas c.

m. programuli програмное у. programmed c.

m. samTo wnevis у. горным давлением rock pressure c.

m. xeliT ручное у. manual c.

m. Rilakuri кнопочное у. push-button c.

marTkuTxa, sworkuTxa прямоугольный rectangular

marili соль salt

m. glauberis глауберовая с. Glauber's s.

marilisa, marilovani соляной salty

marilwarmomqmneli солеобразующий salt forming

marilxsnari рассол brine

marka марка brand

m. aguris м. кирпича brick b.

m. betonis м. бетона concrete b.

marketingi маркетинг marceting

markSaideri маркшейдер mining surveyor

marmarilo мрамор marble

m. breqCiis м.-брекчия Breckchia m.

m. dolomituri доломитовый м. dolomite m.

m. msxvilmarclovani крупнозернистый м. coarse m.

m. feradi цветной м. coloured m.

m. xelovnuri искусственный м. atrificial m.

marmarilosebri мраморовидный marbled

maryuJi, yulfı петля loop

m. histerezis п. гистерезиса hysteresis l.

marSaliti маршалит marshalite

marSi kibisa маршрут лестницы flight

marSruti маршрут route

marcvlisa зерновой grainy, granulometric

marcvlovani зернистый grained

marcvlovneba зернистость graininess

marwuxi, gazi клещи tongs

masa масса mass

m. dawnexili fenoluri прессованная феноильная м. moulding phenol powder

m. TviTgamyarebadi-butakrili teqnikuri самотвердеющая м.- карбокрил self-hardening m.- carbolite

m. makulaturis макулатурная м. waste paper m.

m. merqnis древесная м. wood pulp

m. minisebri стекловидная м. glassy m.

m. plastikuri пластическая м. plastic m.

m. polivinilqloridis rbili поливинилхлоридная мягкая м. polyvinylchloride mild m.

m. ZonZeulis тряпичная м. rag m.

masala материал material

m. abraziuli абразивный м. abrasive m.

m. avtoklavuri автоклавный м. steam-cured m.

m. akustikuri акустический м. acoustical m.

m. amonagis футеровочный м. lining m.

m. afeTqebadi взрывчатый м. explosive m.

m. bgeraTSTamnTqmeli звукопоглощающий м. sound-acoustical m.

m. bgeraTsamxoloebeli звукоизоляционный м. sound-insulating m.

m. boWkovani волокнистый м. fibrous m.

m. gacxavebuli грохоченный м. screened m.

m. damxmare вспомогательный м. auxiliary m.

m. erTgvarovani однородный м. homogeneous

m. Tbosaizolacio теплоизоляционный м. heat-insulating m.

m. mosaxvis отделочный м. finishing m.

m. mJavamgradi кислотоустойчивый м. acid-proof m.

m. msxvreuli дробленный м. crushed m.

m. mtkice прочный м. rigid/stiff/ m.

m. mfiltravi фильтрующий м. filter m.

m. mWida вяжущий м. binding m.

m. natexi кусковой м. lump m.

- m. **saburule** кровельный м. roofing m.
- m. **samxoloebeli** изоляционный м. insulating m.
- m. **sayalibo** формовочный м. moulding m.
- m. **sawmendi** обтирочный м. cleaning m.
- m. **sawyisi** исходный м. source m.
- m. **saxexi** шлифовальный м. griding m.
- m. **uwvavi** несгораемый м. non-combustible m.
- m. **foriani** пористый м. porous m.
- m. **fxvieri** сыпучий м. loose m.
- m. **Semkvreli** связующий м. binder
- m. **Sesamosi, mosapirkeTebeli** облицовочный м. facing m., lining m.
- m. **Secxbobili** спекшийся м. sintered m.
- m. **cecxlgamZle** огнеупорный м. refractory m.
- m. **cecxlmedegi** огнестойкий м. fire-realistant m.
- m. **wvrilnatexi** мелкокусковый м. fine-lumpy m.
- m. **hidrosaizolacio, hidrosamxoloebeli** гидроизоляционный м. hydraulic insulating m.
- masalebi** материалы msterals
- m. **araliTonmadneulis** неметаллорудные м. non-mettallic ore m.
- m. **aramadneuli** нерудные м. non-metallic m.
- m. **eleqtrosaizolacio rulonis** электроизоляционные рулонные м. electronical insulating roll m.
- m. **emulsiebis safuZvelze mastikuri** м. мастичные из эмульсий emulsive mastic m.
- m. **epoqsiduri** эпоксидные м. eroxy m.
- m. **efeqturi** эффективные м. effective m.
- m. **TbobgeraTsaizolacio** теплозвукоизоляционные м. heat-sound insulating m.
- m. **kompoziciuri** композиционные м. composite m.
- m. **minaboWkovani** стекловолокнистые м. glass fibrous m.
- m. **nadnobebisagan damzadebuli mastikuri** м. мастичные из расплавов melt mastic m. on melts
- m. **polieTerovani** полиэфирные м. polyether m.

m. rulonis sarCuliani м. рулонные основные roll supported m.

m. rulonis usarCulo рулонные базовые м. roll unsupported m.

sakedle qvis m. каменные стеновые м. stone wall m.

m. safiltravi фильтровальные м. filter m.

m. siliciumorganuli кремнийорганические м. organic silicon m.

m. saSeni, samSeneblo строительные м. building m.

m. saSeni, inertuli инертные строительные м. building inert m.

saSeni, mWida m. вяжущие строительные м. building binding m.

m. uqsovi нетканые м. non-fabric m.

m. xsnarebisagan damzadebuli mastikuri м. мастичные из растворов mastic m. on solutions

masivi массив mass, massif

m. mTis горный м. mountain-mass

masra, hilzi гильза sleeve

mastika мастика mastic

m. aragamyarebadi samSeneblo нетвердеющая строительная non-hardening building m.

m. „buteproli” м. «бутепрол» „buteprol”

m. „gelani” м. «гелан» „gelan”

m. „gisari” м. «гиссар» gisseri”

m. „vgkm” м. «ВГКМ» „VGKM”

m. „venta” м. «вента» „venta”

m. „krovleliti” м. «кровлелит» „crovlelit”

m. „sintelaqsi” м. «синтелакс» „syntelax”

m. „tegeroni” м. «тегерон» „tageron”

mastikebi мастики mastics

m. bitumis битумные м. bitumen m.

m. bitumpolimeris битумно-полимерные м. bituminous-polymeric m.

m. kauCukis каучуковые м. rubber m.

m. kumaronkauCukis кумаронкаучуковые м. cumaric-rubber m.

m. kupris дегтевые м. rar m.

m. rezinbitumis резинобитумные м. rubber-butuminous m.

masStabi масштаб scale

matarebeli носитель carrier

mateba; namati прыбыль profit

materialuri, nivTieri материальный material

matrica матрица matrix

maudi сукно broadcloth

m. teqnikuri техническое с. technical cloth

maqafebeli пенообразователь foam generator

maqo челнок shuttle

maqsimaluri максимальный maximal

maqsimumi максимум maximum

maRali, didi высокий high

maRalZabviani высоковольтный high voltage

maRalxarisxovani высококачественный high quality

maRaro рудник mine

maSa щипцы tongs

maCvenebeli (indeksi) указатель(индекс) index

maCvenebeli, maCvenebeli показатель, показатели index, indexicator

m. gamoyris, amoysis п. выброса outburst indicator

m. gardatexis п. преломления refrctive index

m. Tviserbri качественные п. quality index

m. teqnikur-ekonomikuri технико-экономические technical-economic index

macivari, macivrebi холодильник, холодильники refrigerator, cooler

m. klinkeris х. клинкера clincker c.

maZiebeli искатель finder; seeker

maZlierebeli усилитель amplifier

maxasiaTebeli характеристика characteristic

m. saeqspluatacio (samuSao) эксплуатационная (рабочая) х. operating ch.

m. teqnikuri техническая х. technical data

m. teqnologiuri технологическая х. technological ch.

mbrunavi вращающийся rotary, rotatable

m. doli барабан в. r. drum

m. Rumeli печь в. r. kiln

mburRavi бурильщик driller

mgrexi крутящий torque

mgrZnobiaroba чувствительность sensitivity

mdare xarisxisa, dabali xarisxisa, mdarexaxarisxovani, dabalxarisxovani низкокачественный, низкосортный low-quality

mdgradoba остойчивость stability

mdgomareoba состояние state

m. airadi газообразное с. gaseous s.

m. amorfuli аморфное с. amorphous s.

m. blanti вязкое viscous s.

m. bmuli связанное с. bound s.

m. bunebrivi естественное с. natural s.

m. daZabuli напряженное с. stressed s.

m. deformirebuli деформированное с. strained s.

m. zRvruli daZabuli предельное напряженное с. s. of ultimate stress

m. Txevvadi жидкое с. liquid s.

m. koloiduri коллоидельное с. colloidal s.

m. krisisuli критическое с. critical s.

m. kristaluri кристаллическое с. crystalline s.

m. myari твердое с. solid s.

m. samuSao рабочее с. working order

m. sawyisi начальное с. initial s.

m. stabiluri стабильное с. stable s.

m. Setivtivebuli взвешенное с. suspension s.

m. comisebri тестообразное с. pasty s.

m. winasawar daZabuli предварительное напряженное с. prestressed s.

m. homogenuri гомогенное с. homogenous s.

mdgradoba устойчивость stability

mdebareoba коррозионная у. corrosion s.

mdebareoba положение position

mdebareoba, adgilmdebareoba местоположение location

mdinare река river

m. mTis горная р. mountain r.

m. sanaosno судоходная р. navigable r.

m. wyaluxvi многоводная р. abounding in water r.

mdnobi (flusi) плавень (флюс) flux

meavtoklave автоклавщик autoclaver

meaire азовщик gas-man

meamweve крановщик crane operator

medegi стойкий resistant, proof

m. qimiurad химический с. chemical r.

medegoba стойкость resistance

m. koroziuli коррозионная с. corrosion r.

m. radiaciuli радиационная с. radiation r.

meeqskavatore экскаваторщик excavator-driver

meTani метан methane

meTanoli (meTilis spirti) метанол(спирт метиловый) methanol (methyl alcohol)

meTilakrilati метилакрилат methyl acrylate

meTilamini метиламин methyl-amine

meTilacetati метилацетат methyl-acetate

meTileTilketoni метилэтилкетон methyl-ethyl-cetone

meTilizobutilketoni метилизобутилкетон methyl-ethyl-isobutyle-cetone

meTilkarbilamini метилкарбилимин methyl-carbilamine

meTilkauCuki метилкаучук methyl rubber

meTilceluloza метил целлюлоза methyl cellulose

meTodi метод method

meTodika методика procedure

meTune гончар potter

melamini меламин melamin

melioracia мелиорация amelioration

memanqane машинист operator; engine-driver

membrana мембрана membrane

memine стекольщик glazier

memotore, meZrave, motoristi моторист motorist

menarde подрядчик contactor

m. generaluri генеральный п. prime c.

menejmenti менеджмент management

menejeri менеджер manager

menzura, sawyvisi мензура, мензурка messuring glase

meniski мениск meniscus

meoreuli вторичный secondary

mepakete пакетировщик pscker, bag filler

mergeli, tkili мергель marl

mergelovani мергелистый marly

merteli мертель mortar

merqanburbuSelisa древесностружечный chip-wood

merqani древесина wood

m. gaJRenTili пропитання д. impregnated w.

m. magari jiSis д. твердых пород rock w.

merqansaWreli дереворежущий wood-cutter

merqanfila деревоплита wallboard

meryeoba шаткость unateadiness

mesangreve забойщик coal cutter

metakelaJe такелажник rigger

metalizacia металлизация metallization

metalurgiisa, metalurgiuli металлургический metallurgical

metamorfizmi метаморфизм metamorphism

m. dislokaciuri дислокационный м. dislocation m.

m. siRrmuli глубинный м. abyssal m.

metasilikati метасиликат metasilicate

meteorologia метеорология meteorology

meteosadguri метеостанция weather station

metri метр metre

m. grZivi погонный м. running m.

m. kvadratuli квадратный м. square m.

m. kuburi кубический м. cubic m.

metrologia метрология metrology

metruli метрический metric

meurneoba хозяйство facilities; supply

m. komunaluri коммунальное х. public service (s)

m. sakariero карьерное х. quarry f.

m. sawyobis складское х. storage s.

m. wylis водное х. water handling f., water –o.

meqanizacia механизация mechanization

meqanizebuli механизированный mechanized

meqanizmi механизм mechanism

meqanikosi механик mechanic

meqvabe котельщик boiler-maker

meRumele печник stove-man

meyalibe фомовщик moulder

meCarxe станочник machine-(tool) operator

mececxluri, cecxlfareSi истопник, кочегар stiker, firiman

mecniereba, mecnierebani наука, науки science

meZrave, memotore моторист motorist

mewinave, saTavo головной head, leading

mewyalsadene водопроводчик plumber

mewyeri оползень landslip, creep, slide

mexanZre пожарник fireman

mexdacva молниезащита (громозащита) lightning-protection

mexsaridi громоотвод, молниеотвод lightning-rod

mexsiereba память memory

m. magnituri магнитная п. magnetic m.

m. matriculi матричная п. matrix m.

mvalcavi вальцовщик millman

mza готовый stock-produced

mzardi возрастающий increasing, growing

mTa гора mountain

mTavari главный main, principle

mTelani целик pillar

m. bunebrii естественный ц. natural p.

m. gverduli юковой ц. lateral p.

m. damcavi охранный ц. safety p.

mTisa, samTo, mTagoriani горный mining

mTlianliTonisa, mTlianliTonuri цельнометаллический all-metal

mTliannaglini цельнокатанный solid-forged

mTliannaWimi цельнотянутый seamless

mTxrebli, ormo, Txrili котлован foundation pit

mibma, dakavSireba, misadageba привязка tie, adjustment

proeqtis misadageba п. проекта design a.

mibma; mosabmeli прицеп, прицепка trailer

migracia миграция migration

mierTeba, SeerTeba присоединение attachment

miznobrivi, mizandasaxuli целовой forpurpose, purposeful

miTla притеска dressing

mikaazbesti микаасбест mica asbestos

mikalenti микалента mica tape

mikaniti миканит micanite

mikapresSpani микапрессшпан mica press-spahn

mikroanalizi микроанализ microanalysis

mikrogamvsebi, mikroSemvsebi микронаполнитель microfiller

mikrokvleva микроисследование microexamination, microanalysis

mikrokristaluri микрокристаллический micro-crystalline

mikromanometri микроманометр micromanometer

mikromarclovani микрозернистый micrograin

mikroni микрон micrometre

mikroskopi микроскоп microscope

m. binokularuli бинокулярный м. binocularm.

m. elektronuli электронный м. electron m.

m. polarizaciuli поляризационный м. polarizing m.

mikroskopuli микроскопический microscopic

mikrostrukturta микроструктура microstructure

mikrofarada микрофарада microfarad
mikrofoni микрофон microphone
mikroforianoba микропористость microporosity
mikroforiti микрофорит microporite
mikroZrava микродвигатель micromotor
mikrohava микроклимат microclimate
milı труба pipe
m. azbestcementis асбестцементная т. asbestos-cement p.
m. airis газовая т. gas p.
m. betonis бетонная т. concrete p.
m. gamwovi вытяжная т. exhaus p.
m. Tunis гончарная т. potter p.
m. Tujiš чугунная т. pig iron p.
m. kanalizaciis канализационная т. sewer p.
m. keramikuli керамическая clay conduit
m. mTlianweuli цельнотянутая т. seamless p.
m. minis стеклонная т. glass p.
naperwkalsaqrobi lula искрогасительная т. spark trap p.
m. orTqlmimyvani паропроводная т. steam p.
m. plastmasis пластмассовая т. plastic p.
m. polivinilqloridis поливинилхлоридная т. polyvinylchloride p.
m. polipropilenis полипропиленовая т. poly-propylene p.
m. rkinabetonis железобетонная т. reinforced concrete p.
m. sadawneo напорная т. pressure p.
m. saventilacio вентиляционная т. vent tube, air conduit
m. sakvamle, sakvamuri дымовая т. chimney stock
m. unakero бесшовная т. seamless p.
m. fToroplastis фторопластовая т. fluoroplastic p.

- m. Casadeni** сточная т. soil p.
- m. wibovani** ребристая т. finned p.
- m. wyalsadeni** водопроводная т. water-supply p.
- milı, milaki** трубка tube
- miliamperi** миллиампер milliamper
- miligrami** миллиграмм milligram
- milivoltmetri** милливольтметр millivoltmeter
- milimetri** миллиметр millimetre
- milimetrala** миллиметровка cross-section paper
- milisi** втулка bushing, sleeve
- milsadeni** трубопровод pipe-line
- ukumilsadeni** обратный т. return p.
- miltuCi; qimura** фланец flange
- milyeli** патрубок branch pipe
- m. gamosabolqvi** выхлопной п. outlet p.
- m. saventilacio** вентиляционный п. ventilation duct
- m. plastmasis** пластмассовый п. plastic b.p.
- mimarTuleba, gezi** направление direction
- m. denis** н. тока current d.
- m. satvirTo** грузовое н. freight d.
- m. qarebis gabatonebuli** ветров господствующее н. bearing of predominant wind
- m. qaris** н. ветра bearing of wind
- m. wevis** н. тяги traction d.
- momzadeba, Semzadeba; sagebi** подготовка preparation
- mimizneba; damizneba; vizireba** визирование sight(ing)
- mimokvleva, Zieba** изыскание survey(ing)
- m. sainJinro** инженерная и. engineering s.
- m. winaswari** предварительная и. preliminary s.

mimyvani подводка supply, feed

mimwebi налипающий sticky, adherent

mimwodebeli поставщик supplier

mina стекло glass

m. armirebuli армированное с. wire g.

m. bazaltis базальтовое с. basalt g.

m. boWkovani стекловолокно glass fibre

m. brolis хрустальное с. crystal g.

m. gaprialebuli полированное с. polished g.

m. vitraJis витражное с. stained g.

m. vitrinis витринное с. plate g.

m. vulkanuri вулканическое с. vocanic g.

m. TboSTanmTqmeli теплоглощающее с. heat absorbent g.

m. Txevadi жидкое с. water g.

m. kvarcis кварцевое с. quarz g.

m. marmarilosebri мраморовидное с. marbled g.

m. mwvane зеленое с. green g.

m. optikuri оптическое с. optical g.

m. organuli органическое с. acrylic plastic

m. profiluri профильное с. profiling g.

m. saaTis часовое с. watch g.

m. sasagno предметное с. slide

m. samSeneblo строительное с. structural g.

m. saxiani узорчатое с. figured g.

m. tyviliani свинцовое с. lead g.

m. uvioluri увиолевое с. uviol g.

m. fanjris оконное с. window g.

m. feradi цветное с. coloured g.

- m. furclovani листовое с. sheet g.
- m. Seferili окрашенное с. stained g.
- m. Zneldnobadi тугоплавкое с. high-melting g.
- m. wnexili прессованное с. pressed g.
- m. wyalsazomis водомерное с. water-level gauge g.
- m. xsnadi растворимое с. soluble g.
- minabade, minis bade стеклосетка glass net
- minabetoni стеклобетон glass-concrete
- minabloki стеклоблок glass block
- minaboWkovani стекловолокнистый glass fibrous
- minakaJbadziti стеклоремнезит flint glass
- minakeramiti стеклокерамик glass ceramite
- minakristaliti стеклокристаллит glass crystallite
- minakristaluri стеклокристаллический glass crystalline
- minalenti стеклолента glass tape
- minamarlarilo стекломрамор glass marble
- minamberi стеклодув glass blower
- minanqari, emali эмаль enamel
- m. minisebri стекловидная е. vitreous e.
- m. tixruli перегородчатая е. partitional e.
- m. faifuris фарфоровая е. porcelain e.
- minapaketebi стеклопакеты multiple glass unit
- minaplastiki стеклопластик glass plastic material
- m. sakonstruqcio конструкционный с. structural g.p.
- m. hidrosaizolacio rulonuri рулонный гидроизоляционный с. water proof roll g.p.
- minarevi, minarevebi примесь, примеси impurity
- m. advildnobadi легкоплавкие п. low-melting i.
- m. gareSe посторонние п. foreign i.

m. mavne вредные п. detrimental i.

m. margi полезные п. useful i.

m. meqanikuri механические п. mechanical i.

m. Zneldnobadi тугоплавкие п. high-melting i.

minaruberoidi стеклорубероид glass roofing paper

minasaxarSi стекловарный, стекловарочный glass melting

minateqstoliti стеклотекстолит glass-cloth-hase laminate

minatilo, minis tilo стеклохолст glasscloth

minaqsovili стеклоткань glass cloth

minaZafi стеклонить glass filament

mingami (monaboWkovani anizotropuli masala) CBAM (стекловолокнистый анизотропный материал) GFAM (glass fibre anisotropic material)

mindvrisa, velisa полевой field

mindvrisSpaturi полевоштатовый feld spar

minerali, mineralebi минерал, минералы mineral

m. alotigenuri аллитогенные м. allothigene m.

m. aramadneuli нерудные м. non-metallic m.

m. autigenuri аутигенные м. authigenous m.

m. Tixovani глинистые м. clay m.

m. iSviaTi редкие м. rare m.

m. klinkeruli клинкерные м. clincker m.

m. monatexi обломочные м. debris m.

m. qanTwarmomqmneli породообразующие м. rock-forming m.

m. ZarRveuli жильные м. vein m.

mineralizatori минерализатор mineralizer

mineralisa, mineraluri минеральный mineral

mineralogia минералогия mineralogy

mineralogiisa, mineralogiuri минерологический mineralogical

minimaluri минимальный minimal
minimumi минимум minimum
m. sanitaruli санитарный m. sanitary m.
m. teqnikuri технический m. technical m.
minis bamba стекловата glass wool
minis masa стекломасса glass mass
minis mxarSavi стекловар glass melter
minis nalewi стеклобой cullet
minisa, mina стеклянный glassy
minisebri стекловатый, стекловидный glassy, viteous
mirabiliti мирабилит mirabilite
mirTva; mimxroba примыкание contiguity
mirTva; misarTi присадка addition, additive
misadgomi, misawvdomi доступный accessible
misasvleli подход; доступ, польездный approach; entrance
misawvdomi достижимый assessible, achievable
miReba прием, приемка acceptance
m. saeqspluataciod п. в эксплуатацию acceptance to operation
miReba-Cabarebisa приемо-сдаточный acceptance
miyvana; gadasaxsneli подвод; сгон pipe coupling
miyra; misayreli; minayari наброска; подсыпка cushion fill
miSeneba, minaSeni пристройка lean-to
miwasawovi землесос dredge pump
miwaxapia землечерпалка dredger
miwebeba; mikvra приkleивание sticking
miwiszeda надземный overground
miwisqveSa подземный underground
miwodeba поставка, подача feed

m. centralizebuli централизованная п. centralized f.

mkvebavi питатель feeder

m. diskuri дисковый п. rotary table f.

m. doluri барабанный п. drum f.

m. TefSa тарельчатый п. reciprocating plate f.

m. kolofa ящичный п. box f.

m. lenturi ленточный п. belt f.

m. mocuplobiTí объемный п. measure f.

m. rabis шлюзовый п. sluice f.

m. firfitovani пластинчатый п. apron f.

m. frTiani лопастный п. rotary-vane f.

m. Slamis шламовый п. slurry f.

m. Snekuri шнековый п. screw f.

m. xvetia скребковый п. scraper f.

mkvrivi плотный dense

mkrTali тусклый dim, dull

mlxobi плавиковый melter

msxvreveli дробильщик crusher

mngrevelmtivrTavi навалоотбойщик digger

mniSvenloba значение meaning

moarSiebuli окантоавиный edged

moasfalteba заасфальтировать cover with asphalt

moajiri перила banister

m. damcavi защитные п. protective b.

mobaTqaSeba; baTqaSi штукатурка plaster

b. akustikuri акустическая ш. acousting p.

b. gajis гажевая ш. natural gypsum – clay p.

b. dekoratiuli декоративная ш. decorative p.

b. TabaSiris mSrali гипсовая сухая ш. gypsum wall board

b. kiris известковая ш. lime p.

b. martivi простая ш. plain p.

b. mSrali сухая ш. wall board

b. naSxefi ш. набрызгом sprayed p.

b. cementis цементная ш. cement p.

mobaTqaSeba, Selesva оштукатуривание plastering

mobeltva одерновка; задерновать sod formation

mobiluri, moZravi мобильный mobile

mobortva, moqimva забортовка boarding

mobrunebadoba оборачиваемость turn-over

m. mravalgzisi многократная о. multiplex t.-o.

mogogva накат, накатка counter floor

mogruntva огрунтовка prime coat

mogundva окомковывание nodulizing

modeba; Cabma зацепление gearing

modeli модель model

modernizacia, gaTanadrouleba модернизация modernization

modernizebuli, gaTanamedroulebuli модернизированный modernized

modineba; nakadi приток inflow

m. gruntis wylebis п.грунтовых вод ground water i.

m. siTbos п. тепла heat i.

m. wylis п.воды water i.

m. haeris п. воздуха air influx

modifikacia, saxecvaleba модификация modification

m. TabaSiris м. гипса gypsum m.

moduli, msaxvari модуль modulus

m. granulometriuli гранулометрический м. granulometric m.

m. drekadobis м. упругости m. of elasticity

m. Tixamiwowani глиноземистый м. m. of alumina

m. plastikurobis м. пластический m. of plasticity

m. silikaturi силикатный м. m. of silicate

m. simsxvilis м. крупности fineness m.

sisalis м. м. твердости m. of hardness

sixistis м. жесткости m. of stiffness

movleba ополаскивание rinsing

movlena, movlenebi явление, явления phenomenon

m. atmosferuli атмосферные я. atmospheric agents

mozaika, saroTī мозаика mosaic

mozaikisa, mozaikuri, saroTisa мозаичный mosaic

moTiTbvra латунирование brassing

moTuTiebuli оцинкованный galvanized

moTxovna; moTxovnileba требование requirement

m. teqnikuri техническое т. specifications

mokeTeba; monakeTī обделка lining

m. kvamlsadenis с. дымохода chimney lining

mokekva околка dressing

mokirwyvla мощение paving

d. mozaikuri мозаичное м. mosaic p.

mokleboWkovani коротковолокнистый short fibrous

mokled SerTuli короткозамкнутый short-circuited

molekula молекула molecule

molekulur-dispersiuli молекулярно-дисперсный molecular-dispersive

moleqva; monaleqi намыв, намывной deposition

moli (gram-molekula) моль (грамм-молекула) mole (grammolecule)

molibdeni молибден molybdenum

momarageba снабжение supply

m. materialur-teqnikuri материально-техническое с. logistice s.

m. centralizebuli централизованное с. centralized s.

momarTva; amuSaveba заводить wind up

momden-gamwovi приточно-вытяжной plenum-exhaust

mominva, minis Casma застекление glazing

momsaxureba обслуживание service

momwvari отожженный annealed

momxmarebeli потребитель consumer Tu: kotumer????

monazomi захватка dog, grip

monatexi обломочный; обломок debris

monacemebi данные data

m. amosavali (sawyisi) исходные д. initial d.

m. eqsperimentuli экспериментальные д. experimental d.

m. sacnobi справочные д. reference d.

m. tabulis табличные д. tabular d.

m. cdiseuli опытные д. experimental d.

m. cifruli цифровые д. digital d.

monacyle дублер stand-by

monacyleoba, morigeoba чередование alternation

monawileoba, mowileoba участие participation

m. wiluri, wilobrivi долевое у. snaring

mongreva отбойка breaking

m. burRva-afeTqebiT буро-взрывная о. blast-drilling b.

m. pnevmatikuri CaquCebiT о. пневматическими молотками о. with air-operated hammer

monikeleba никелирование, никелировка nickel plasting

moniSvna; daCneva разметка marking-out

monobloki моноблок monoblock unit

monoklinuri моноклинный monoclinic

monokristali монокристалл monocrystal

monoliTi монолит monolith

monoliTuri монолитный monolithic

monorelsi монорельс monorail

monosilikati моносиликат monosilicate

montaJi монтаж erection

m. asawyobi konstruqiebis м. сборных конструкций e. of a precast construction

m. kiduli Weris м. подвесного потолка e. of a suspended ceiling

montiori монтер mounter

montmoriloniti монтмориллонит montmorillonite

monconiti монцонит monzonite

mopirgluvebuli зажелезненный iron plated

mopirvva заправка sitting-up

m. burRebis з. буров drill s.-up

mopirkiTeba; pirnakeToba облицовка facing

m. aguris кирпичная о. brick f.

m. bazaltis fila-nakeTobebiT о. базальтовыми плитами и изделиями basalt plate f.

m. gare внешняя о. outside f.

m. granitis fila-nakeTobebiT о. гранитовыми плитами и изделиями granite f.

m. dekoratiuli filebiT о. декоративными плитами decorative plate f.

keramikuli filebiT о. керамическими плитами ceramic tile f.

m. eklaris qviT экларским камнем Eklara stone f.

m. Tlili qviT о. тесовым камнем surface-tooled stone f.

m. marmarilos filebiT о. мраморным плитами marble plate f.

m. teSenitis fila-nakeTobebiT о. тешенитовыми плитами Teshenite plate f.

m. Siga внутренняя о. lining

mopoveba; amoReba добыча mining

- m. gancalkevebuli раздельная д. bench m.
- m. miwisqveSa подземная д. quarrying
- m. sadReRamiso суточная д. daily output
- m. sasargeblo wiaRiseulis д. полезных ископаемых mineral resources m.
- m. sacvlo сменная д. per-shift output
- m. Ria открытая д. open-cast m.
- m. wliuri годовая д. yearly output
- morgeba, mixexva; milesva подгонка, притирка (лапинг-процесс) lapping
- morgvi ступица hub
- moreva, Cxreka шурование, шуровка rabbiling, poking
- mori бревно log
- morkinva железнение iron plating
- mormTrevi трелевщик logger, hauler
- mosalodneli ожидаемый expectative
- mosaWimi стяжка brace, tie
- mosaxvis masala-nakeTobebi отделочные материалы и изделия materials and products finishing
- mosinjva опробование test(ing)
- motexa отламывание chipping off
- motorizacia моторизация motorization
- motorsva, torsva торцовка facing
- mougvarebloba неполадка malfunction
- moupirkeTebeli необлицованный non-faced
- mousinjavi неопробованный non-tested
- mofaqturebuli о fakturенный textured
- moqmedeba, qmedeba деятельность; действие action
- m. mrRvevi разрушительная д. destructive a.
- m. qaris д. ветра wind a.

moqniloba, Runvadoba гибкость flaxibility

(mo)qromva хромирование chroming

moyvaniloba, moxazuloba, konfiguracia конфигурация configuration

moyra, wayra посыпка grit

moSveba отпуск tempering

moSla раздалка diamantling

m. Carxis p. станка tool d.

moCarCoeba обрамление frame (work)

mocemulia, gvaqvs дано is given

mocileba, moSoreba, daSoreba удаление removal

moculoba объем volume

m. narevis o. смеси mixture v.

m. samuSao рабочий o. wirkung v.

m. samuSaos o. работы v. of work

moculobiTblokuri объемно-слочный volume-block

moZravi meqanizebuli kolonebi передвижные механизированные колонны movable-mechanized column

moZraoba движение motion

mowva отжиг annealing

mowmoba свидетельство license

m. saavtoro авторское с. uthorship l.

mowyobiloba; mowyoba; gamarTva устройство device, machine

m. avtomaturi marTvis y. автоматического управления automatic control d.

m. amosaxevi orrulonuri размоточное двухрулонное y. unwinding double-web m.

m. gadamtvirTavi перегрузочное y. discharging d.

m. gadamtani транспортирующее y. conveying m.

m. gamaumtverulebeli обеспыливающее y. dust removal d.

m. gamauxmaurebeli обесшумливающее y. noise reducing d.

- m. gamrCevi, damxarisxebeli сортировочное у. sorting d.
- g. gamwovi вытяжное у. exhaust system
- m. damWimi натяжное у. bridling equipment
- m. damxsomebeli запоминающее у. memory d.
- m. gadasaxvevi намоточное у. winding m.
- m. madozirebeli дозирующее у. metering d.
- m. mbrunavSablonuri beWdvis у.ротационно-шаблонной печати rotary stencil printing m.
- m. mcveli предохранительное у. (safe) guard d.
- m. nawiburebis CamosaWreli у. для обрезки кромок edge-trimming m.
- m. raketuri damtani ракельное наносное у. doctor blade m.
- m. sabruni поворотное у. turning m.
- m. safuTavi упаковочное у. packaging m.
- m. sawevi тяговое у. haulage d.
- m. sawoni весовое у. weighing m.
- m. saWreli у. для резки cutting m.
- m. Camamiwebeli заземляющее у. earthing connection
- m. CamtvirTavi загрузочное у. charging d.
- m. Soltis dasamiwebeli у. для склейки полотен cloth glueing m.
- mowyobiloba; mowyoba, gawyoba оборудование equipment
- m. arastandarduli нестандартное о. non-standard e.
- m. afeTqebausafrTxo взрывобезопасное о. explosion-proof e.
- m. laboratoriis (mowyoba) о. лаборатории laboratory e.
- m. saburRi буровое о. drilling e.
- m. saCarxo станочное о. machine-tool e.
- m. Zaluri силовое о. power facilities
- m. xanZarsaqrobi противопожарное о. fire-fighting e.
- moWimva, mokumSva обжатие compression
- mokumSva betonis о. бетона concrete c.

moWimva TaRis o. арки arch c.

moWiqli глазурованный glazed

moWiquireba глазурковка glazing

moxazva, aRniSvna наность mark

a. zomebis н. размеры m. dimensions

moxatva разрисовка painting

moxveva циклование, цикловка scraping

mJava кислота acid

azotmJava азотная к. nitric a.

bormJava борная к. boric a.

gogirdmJava серная к. sulphuric a.

m. erTfuZiani одноосновная к. monobasic a.

m. koncentrirebuli концентрированная к. concentrated a.

limonmJava лимонная к. lemon a.

marilmJava соляная к. hydrochloric a.

metafosformJava метафосфорная к. metaphosphotic a.

mJaunmJava щавеловая к. oxalic a.

m. namuSevari отработанная к. waste a.

m. organuli органическая к. organic a.

orTofosformJava ортофосфорная к. orthophosphoric a.

fosformJava фосфорная к. phosphoric a.

m. Zlieri сильная к. strong a.

ZmarmJava уксусная к. ecetic a.

wyalbadfTormJava фтористоводородная, плавиковая к. hydrofluoric a.

mJavagamZle кислотоупорный acid resistant

mJavamdgradi кислотоустойчивый acid resistant

mJavamedegoba кислотостойкость acid resistance

mJangavi, JangviTi окислитель; оксидный oxidizer, oxidant

mravalgliniani многовалковый multiroll

mravaldiskoianī многодисковый multidisk

mravalTaRovani многоарочный multiple-arch

mravalkomponentiani многокомпонентный multi-component

mravalmaliani многопролитный multiple-span

mravalsarTuliani многоэтажный multistorey

mravalSriani, mraalfena многослойный multy-layer

mravalcicxviani, mravalCamCiani многочерпаковый, многоковшовый multibucket

mravalZarRva, mravalZarRviani многожильный multicore

mrgvali xe-tye, mori кругляк rough logs

mrewveloba промышленность industry

m. adgilobrivi местная п. local i.

m. azbestis асбестовая п. asbestos i.

m. araliTonmadneulis неметаллорудная п. non-metalliferous i.

m. aramadneulis нерудная п. non-metalliferous i.

n. keramikuli керамическая п. ceramic i.

m. mZime тяжелая п. heavy i.

m. samTo горная п. mining i.

m. samToamoRebiTi горнодобывающая п. mining i.

m. samTomadno горнорудная п. mining i.

m. samSeneblo строительная п. construction i.

m. cementis цементная п. cement i.

mrictxveli счетчик counter

mrudTargisa, mrudTarga лекальный curve gauge

mrudi, wiri кривая curve

mrudwiruli, mrudxazovani, wiriTi, mrudwira криволинейный curvilinear

msubuqi, mCate легковесный; легкой lightweight

msxvilblokuri крупнообложный large-block

msxvilzomiani крупноразмерный large-size(d)

msxvili крупный large, coarse

msxvilkristaluri крупнокристаллический coarse-crystalline

msxvilmarclovani крупнозернистый coarse-grained

msxvilnatexi крупнокусковый big-lump

msxvilpaneluri крупнопанельный large-panel

msxvilforovani крупнопористый large porous

msxvrevra дробление crushing, grinding

m. araTanabari неравномерное д. nonuniform c.

m. Tanazomieri равномерное д. uniform c.

m. msxvili крупное д. primary c., coarse g.

m. saSualo среднее д. secondary c.

m. tlanqi грубое д. coarse c.

m. qvis д. камная stone c.

m. Sualeduri промежуточное д. intermediate c.

m. wvrili мелкое д. fine c.

m. winaswari предварительное д. preliminary c.

msxvrevadoba раздробляемость, дробимость crushability

msxvreuli дробленный crushed

msxmeli, Camomsxmeli литейщик foundry man

mtacebluri хищнический predatory

mtveri пыль dust

mtversakrebi пылесборник dust collector

mtversaleqari пылеосадитель dust precipitator

mtversasruti пылесос vacuum cleaner

mtversacleli пылеотделитель dust separator

mtversaWeri пылеуловитель dust catcher

mtverSemcveloba пылесодержание dust content

mtverSeuRwevoba пыленепроницаемость dust proof

mtverwarmoqmna пылеобразование dust formation

mtvirTavi грузчик loader

mtvrianoba запыленность dust loading

m. haeris з. воздуха d.l. of air

mtvrisebri пылевидный dustlike

mtkice, mkvidri; gamZle прочный strong

mudmiva, konstanta постоянная, константа constant

muliti муллит mullite

multiplikatori мультиликатор multiplier, booster

m. hidravlikuri гидравлический м. hydraulic b.

murdasangi глет litharge

m. tyviis свинцовый г. lead l.

muri, mWvartli сажа, копоть fly ash

muskoviti мусковит muscovite

mufeli муфель muffle

muyaо картон board, paper

m. azbestis асбестный к. asbestos b.

m. eleqrosaizolacio электроизоляционный к. electrical insulating b.

m. saamkinZao переплетный к. binders b.

m. saburule кровельный к. roofing p.

m. sakolofo коробочный к. boxboard

m. saSeni строительный к. building p.

m. uwvavi несгораемый к. noncombustible b.

m. Suasadebi прокладочный к. gasket b.

muSa рабочий worker

muSamba клеенка oifcloth

muSta, muSt(eb)iani кулачковый сам

muxluxi гусеница crawlerbelt

muxluxisa, muxluxa гусеничный crawler

muxruWi тормоз brake

muxruWisa, samuxruWo тормозной brake

muxti; damuxtva заряд charge

m. detonatoris pirveladi детонатора первичний з. primary charge of a detonator

m. zednadebi накладной з. electroplate ch.

m. svetiani колонковый з. column ch.

m. Spurisebri шпуровой blast-hole ch.

mfuTavi упаковщик packer

mfrezavi, mRaravi фрезеровщик milling machine operator

mfqveli испиратель (мельница) abrasion, attrition

mqk (margi qmdebis koeficienti) КПД (коэффициент полезного действия) efficiency

mqnevara махоник flywheel

mqrqali матовый met, dull

mRebavi маляр house painter

mRebavi, saRebavi, saRebari красящий dyeing

mRunavi изгибающий bending

myari, magari, sali твердый hard, solid

myife, ficxi хрупкий brittle

mSenebeli строитель builder

mSenebloba строительство, стройка construction, building site

m. daumTavrebeli незавершенное с. unfinished c.

m. kapitaluri капитальное с. general c.

m. msxvilblokuri крупноблочное с. large-block c.

m. sabinao жилищное с. domestic building c.

m. sagzao дорожное с. highway engineering

m. samoqalaqo гражданское с. civil engineerring

m. samrewvelo промышленное с. industrial engineering

m. wvrlblokuri мелкоблочное с. small-sized block c.

mSrali сухой dry

mCata легковес lightweight

mcveli предохранитель safety device

mciregaritiani малогабаритный small-sized, small-volume

mciremaliani малопролетный short-span

mciremarmoebluri малопроизводительный small effficiency

mcirenacriani малозольный low-ash

mcire simZlavrisa маломощный low-powered

mcirecementiani малоцементный low-cement content

mZivi, mZivebi бусы beads

m. keramikuli керамические б. ceramic b.

mZime, wonadi тяжелый heavy

mwarmoebeli производитель producer

mwarmoeburoba; nayofiereba производительность productivity, output

m. Tviuri месячная п. monthly o.

m. saaTobrivi часовая п. hourly o.

m. sadReRamiso суточная п. daily o.

m. Rumlis п. печи furnace o.

n. Sromis п. труда labour p.

mwarmoeburoba sicivis холодопроизводительность refrigerating capacity

mwebavi клеящий gluey

mwwave едкий caustic

mwvari горелый burnt

mwkrivi, rigi; wyeba ряд row

mwyobelis кладчик layer

mWide пепкий tenacious

mWidro, magari, CaWeqili тугой tight

mWle, mwiri мтощий lean

mxazveli чертежник draftamen

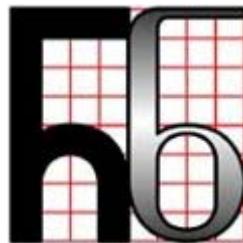
mxatvruli художественный artistic, decorative

mxexavi шлифовальщик grinder

mxurvalgamZle жароупорный heat-proof

mxurvalmedegi жаростойкий heat resistant

mxurvalmtkice жаропрочный high-temperature strength

naburdi, naburdali путанка tangled

nagavi мусор garbage

n. mSeneblobis строительный м. rubbish

nagavsatari мусоропровод refuse shute

nageboba; ageba; naSeni сооружение, постройка structure, construction

n. napirsamagrebeli (n. napirsamagri) берегоукрепительное с. coast-consolidating s.

n. napirsacavi берегозащитное с. coast-protecting s.

n. saproeqtabeli проектируемое с. designing s.

n. sawmendi очистное с. sewage purification s.

n. wyaldasaxarji водоразборное с. water-dispensing s.

n. wyalsagdebi водосбросное с. water waste s.

n. wyalsaRebi водозаборное с. water intake s.

n. xuroTmoZRvruli архитектурное с. architectural c.

n. hidroteqnikuri гидротехническое с. water development project

nagverduli обапол slab

nagubi затон backwater

nadnobi, naxobi расплав melt

n. klinkeris клинкерный р. clinker m.

n. mastikis мастичный р. mastic m.

n. minis п. стекла glass m.

n. silikaturi силикатный р. silicate m.

n. widis шлаковый р. melted slag

nadnobi homogenuri гомогенный р. homogeneous

naerTi соединение compound

n. liTonorganuli металлоорганическое с. organo-metallic c.

n. maRalmolekuluri высокомолекулярное с. high-molecular c.

n. organuli органическое с. organic c.

n. polimeruli полимерное с. polymeric c.

n. siliciumorganuli кремнийорганическое с. organic silicon c.

n. qimiuri химическое с. chemical c.

navTi керосин kerosine

navTobgadasamuSavebeli нефтеперерабатывающий petroleum refining

navTobproduqtı, navTobnawarmı нефтепродукт petroleum product

navTobsadeni нефтепровод petroleum pipe-line

navTobsawyobi нефтеклад petroleum storage

navi лодочка, лодка boat

nazRvlevi; Camonaqcevi; zvavi завал goaf

nailoni (//neiloni) нейлон nylon

nakadi, Rvari поток flow, stream

nakadisa, nakaduri поточный flow-line

nakaduragregatuli поточно-агрегатный flow-line aggregate

nakadurkonveiruli поточно-конвейрный flow-line conveyer

nakadurCqaruli поточно-скоростной flou-line speed

- nakafiani, ganakafi** просека swath
- nakeTi, nawarmi** изделие product; work
- n. azbestcementis** асбестоцементное и. asbestos cement p.
- n. grZivi** погонажное и. linear p.
- n. dasamuSavebeli** обрабатываемое и. workpiece
- n. eqstruziuli** экструзионное и. extrisive article
- n. TabaSirboWkovani** гипсоволокнистое и. gypsum fiore p.
- n. Tixis** глянчное и. clay p.
- n. Tunis** гончарное и. pottery
- n. kaveuli** скобяное и. locksmith's w.
- n. keramikuli** керамическое и. pottery w.
- n. kustaruli** кустарное и. hand-made goods
- n. liTonis** металлическое и. hardware
- n. mza** готовое и. finished p.
- n. mineraluri bambis** минераловатное и. mineral cotton p.
- n. minis sqelkedliani** стеклянное толстостенное и. glass thickwalled p.
- n. moyvanili** фасонное и. shaped p.
- n. mravalSriani** многослойное multilayer p.
- n. mJavagamZle** кислотоупорное и. acid resisting p.
- n. plastmasis** пластмассовое и. plastic p.
- n. rkinabetonis** железобетонное и. reinforced concrete p.
- n. saizolacio** изоляционное и. insulating p.
- n. samSeneblo** строительное и. building p.
- n. sanitarul-teqnikuri** санитарно-техническое и. sanitary ware
- n. seriuli** серийное и. stock-produced item
- n. silikatbetonis** силикатбетонное и. lime concrete p. lime concrete p.
- n. qarxnis** заводское и. prefabricated p.
- n. qvis** каменное и. stoneworks

- n. Samotis шамотное и. fire refractory p.
- n. cecxlgamZle огнеупорное и. refractory p.
- nakeri, nawiburi шов joint
- n. antiseismuri антисейсмический ш. earthquake-proof j.
- n. dabetonebis бетонирования ш. concreting j.
- n. samontaJo монтажный ш. erection j.
- n. samWidroebeli уплотнительный ш. packing j.
- n. samSeneblo строительный ш. structural j.
- n. Cajdomis усадочный ш. shrinkage strip
- n. Cajdomis temperaturuli температурно-усадочный ш. expansion-shrinkage j.
- n. Weriseuli потолочный ш. overhead j.
- n. SemWidroebuli уплотненный ш. packed j.
- n. SenaduRi сварной ш. weld
- nakveTi; ubani отрезок; участок section; site
- n. miwis земельный у. plot
- nakveTuri отсек compartment
- nalkebdaarmirebuli малоармированный under-reinforced
- naklebmosalodneli, naklebad sarwmuni маловероятный unlikely
- nakleblastikuri малопластичный low-plastic
- nakli, sinaklule, nakleboba; danaklisи недостаток deficiency
- n. atmosferuli атмосферные о. atmospheric p.
- nalo салазки slide
- namati, nazardi прирост increment
- namdvili, WeSmariti истинный veritable
- namzadi заготовка bar, slab
- namsxrevi, namtvrevi, natexi осколок fragment
- namuSevari; gadamuSavebuli отработанный worked
- namcesi крошины crumb

namwvi огарки cinder

n. almadnis колчеданные o. pyrite c.

n. piritis пиритовые o. pyrite c.

namwvis warmoqmna нагарообразование carbonization

naperwkalsaqrobi искрогаситель spark-killer

naperwkalsaWeri искроуловитель spark trap

napisamagrebeli, napisamagri берегоукрепительный coast consolidating

napobebi колья splits

napobi, naCexi колотый sledged, splitted

narandi; Spunti шпунт sheet pile

nardi подряд contract

n. generaluri генеральный п. prime c.

narevi смесь mixture, mix

n. azbestcementis асбоцементая с. asbestos-cement m.

n. betonis бетонная с. concrete m.

n. duRabis растворная с. mortar m.

n. TabaSiri mSrali гипсовая сухая с. gypsum dry-mix

n. silikaturi силикатная с. silicate m.

n. ujredovani betonis ячеисто-бетонная с. cellural concrete m.

n. xreSqiSis главийно-песчанная с. gravel sand m.

narimandi фальд fold

narinjisferi оранжевый orange

narCenebi, kudebi хвоты tails, remaindere

narCeni отход waste

n. gamdidrebis с. обогащения enrichment w.

n. naxSirgamdidrebis o. углеобогащения coal-dressing w.

n. warmoebis o. производства production w.

narCeni, nayari, sayrisi отброс refuse, waste

nasxleti сброс fault

natani, nariyi нанос drift

natexara черепок crock

n. nakeTis ч. изделия product c.

n. forovani пористый ч. porous c.

natexi кусок, кусковатый, кусковой lump, lumpy

natexi, monatexi обломок fragment debris

natkepni, nabekni трамбованный tampered

natri mwwave натр едкий caustic sodium

natriumi натрий sodium, natrium

natriumglikonmJava (natriumglukonati) гликоновокислый н. (глюконат натрия) s. gluconate

natriumnitrat (natriumis gvarjila) азотнокислый н. (салитра натриевая) s. nitrite

natriumsulfati сарнокислый н. (сульфат натрия) s. sulfate

natriumftorsilikati кремнефтористый н. fluoride silicate

natriumhidrokarbonati двууглекислый н. (бикарбонат натрия) s. hydrogen carbonate

natriumis eTilsilikonati этилсиликонат натрия (ЭКЕ-10) sodium-ethyl-siliconate

natriumis meTilsilikonati метилсиликонат натрия sodium-methyl-siliconate

naturaluri, bunebrivi натуральный natural

nafeni, fenili настил hoarding

azbestcementfenili асбестцементный н. asbestos-sement h.

nafifqi, nadebi налет deposit

nafoti; tkeCi щепа, щопка chipe

nafqvavi помол grinding

n. wminda тонкий п. fine g.

nafxaWni, nakawri царапина scratch

nafxveni крошка crumb

n. marmarilos мраморная к. marble aggregate

n. minis стеклянная к. glass c.

n. polimeruli полимерная к. polymer c.

naqlibi; naxerxi опилки filings

naRuni изгиб; сгиб bending

nayari отвал dump

n. widis шлаковый с. slag d.

naSveri вынос overhanging

n. lavgardnis в. карниза cornice c.

naSTi, narCeni остаток residue

n. uxsnari нерастворимый о. insoluble r.

naSuri необразной non-trimmed

naSxefi набрызг sprayed plaster base

nacari зола ash

nacrianoba зольность ash content

n. namdvili истинная э. true a. c.

n. naxSiris угля э. a. c. of coal

nacris daWera золоулавливание ash collector

nacris mocileba золоудаление ash removal

nawebi, etiketi наклейка, этикетка label

nawiburi, piri кромка edge, rim

nawilakebi частицы particles

n. Tixis глинистые ч. clay p.

n. meqanikuri механические ч. mechanical p.

n. Setivtivebuli взвешенные ч. weighing p.

nawili часть part

n. mWreli рекущая ч. cutting end

n. savali ходовая ч. running gear

n. samarago заласная ч. spare p.

n. samasalo материальная ч. material

n. Semadgeneli составная ч. component (p.)

n. Casatanebeli закладная ч. embedded p.

n. woniTí несовая ч. p. by weight

nawili, detali деталь detail, part

n. fasonuri фасонная ч. shaped p.

nawilobrivi частичный partial

nawrTobi закаленный hardened

naxazi чертеж drawing

n. gabarituli габаритный ч. outline d.

n. detalizebuli детализированный ч. detailed d.

n. eskizuri эскизный ч. draft

n. saamwyobo сборочный ч. assembly d.

n. samontaJo монтажный ч. erection d.

n. samuSao рабочий ч. shop d.

naxati; saxe; suraTi рисунок sketch; pattern

naxevaragurad в полкирпича in half-brick

naxevarvagoni полуwagon open wagon

naxevarvakamara полусвод semi-vault

naxevarmisabmeli полуприцеп semi-trailer

naxevarnaTxari полувыемка semi-excavation

naxevarproduqtı полупродукт semi-product

naxevarsegmenti полусегмент semi-segment

naxevartranSea полутраншея semi-trench

naxevarfabrikati полуфабрикат semifinished item

naxevarfaifuri полуфарфор semi-porcelain

naxevaryalibi полуформа half-mould

naxevrad avtomati полуавтомат semi-automatic machine

naxevrad gamtari полупроводник semiconductor

naxevrad mSrali полусухой semi-dry

naxevrad sardafi полуподвал semi-basement

naxevrad qarxnuli полу заводской semi-fabricated

naxevrad xisti полужесткий semi-rigid

naxerxi; daxerxili опилки; пиленый filings; sawdust

naxvretebiani дырчатый holey

naxvreti, xvreli отверстие opening, hole

naxvretsazomi дыромер hole gauge

naxSirwyali углерод carbon

naxSiri уголь coal

n. algrZeli длиннопламенный у. candle c.

n. gaaqtirebuli активированный у. activated c.

n. gamdidrebuli обогащенный у. clasned c.

n. gacxavebuli грохоченный у. graded c.

n. koqsvadi коксующийся у. coking c.

n. mWle тощий у. lean c.

n. saairo газовый у. gas c.

qvanaxSiri каменный у. black c.

n. humusis гумусовый у. humic c.

n. wiaRiseuli ископаемый у. fonsil c.

naxSirorJangi, naxSirmJava углекислота carbonic acid

naxSirsamsxvreveala угледробилка coal crusher

naxSirwyalbadi углеводород hydrocarbon

n. najeri насыщенный, предельный у. saturated h.

naxSirwyalbadisa , naxSirwyalbadiani углеводородный hydrocarbonic

najeri, gajerebuli насыщенный saturated

tennajeroba влагой н. (влагонасыщенность) moisture-laden

nedleuli сырье raw material

n. abraziuli абразивное с. abrasive r. m.

n. mineraluri минеральное с. mineral r. m.

n. sawyisi исходное с. feedatock

nedli сырой raw

neitralizatori нейтрализатор neutralizer

nelagamyrebadi медленнотвердеющий slow-bardening

nelamWidi медленнохватывающийся slow-setting

nemsi игла needle

nemssaWeri иглодержатель needle holder

neonisa, neoniani, neonuri неоновый neon

neto нетто net

nefelini нефелин nepheline

niadagi почва soil

nigroli нигрол oil

niveliri нивелир level

n.-Teodoliti н.-теодолит theodolite-l.

nivTiereba вещество substance

n. zedapirulaqturi поверхностно-активное в. (ПАВ) surface-active s.

nivnivi стропило rafter

nivnivqveSa подстропильный subrafter

nikeli никель nickel

nimuSi образец specimen, sample

n.-etaloni о.-эталон s.-standard

n. saanalizo о. для анализа analyzing s.

n. sakontrolo контрольный о. check s.

n. sasinji пробный о. trial s.

n. sacdeli испытательный о. test s.

nipeli нипель nipple

niJarqva, niJarovana ракушечник shell rock

nitrati нитрат nitrate

nitridi нитрид nitride

nitriti нитрит nitrite

nitrobenzoli нитробензол nitrobelzene

nitroglicerini нитроглицерин nitroglycerine

nitroemali, nitrominanqari нитроэмаль nitrocellulose enamel

nitrolaqi нитролак nitrocellulose

nitrosaRebavi нитрокраска nitrocellulose enamel

niqromi никром Ni-Cr alloy

niSa; walo ниша recess

niSaduri (amoniumqloridi) нашатырь (аммоний хлористый) sal ammoniac (ammonium chloride)

niSandeba , markireba маркировка marking

niSani знак mark, sign

n. gzin дорожный з. road s.

n. saliandago путевой з. track s.

n. sanomro номерной з. number plate

n. sacnobi опознавательный з. identification s.

niSnuli отметка mark

n. zedis о. верха top m.

n. qvedis о. низа bottom m.

niCabi, frTa лопата, лопатка shovel, spade

n. aqandaziani совковая л. scoop sh.

n. mtvirTavi погрузочная л. loader sh.

ukuniCabi (ditCeri) обратная л. ditcher

qafCa л. каменщика trowel

n. xiSta штыковая л. rod sh.

nominaluri номинальный nominal

nomograma номограмма monograph

normali нормаль normal

normaluri нормальный normal

normativi норматив specification, norm

normebi нормы norm, specification

n. amortizaciis н. амортизации amortization n.

n. gamomuSavebis н. выбработка performance standart

n. daproeqtebis н. проектирования design n.

n. erTiani н. единые common n.

n. kuTri н. удельные specific n.

n. masalebis xarjvis н. расхода материалов material consumption n.

n. samSeneblo н. строительные building code

m. teqnikuri н. технические technical s.

n. woniTi н. весовая weighing n.

n. xanZarsawinaRo н. противопожарные fire-prevention s.

n. xarjTaRricxvis н. сметные estimate n.

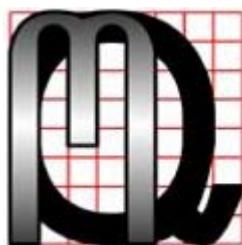
normireba нормирование normalization

nulisa, nulovani нулевой zero

nusxa; sia описание; расписание; список schedule

n. saStato штатное p. staff s.

nusxa fasebis ценник price-list

obieqtí объект object

o. asamuSavebeli пусковой о. launcher

o. marTuli управляемый о. controlled plant

obieqtivi объектив lens

obsidiani обсидиан obsidian

ozoni озон ozone

oTxJangi четырехокись tetroxide

o. kalas ч. олова tin tetroxide

oTxfrTiani; oTxniCbiani четырехлопастный fourbladed

oTxwaxnagovani, oTxwaxnaga четырегранный tetrahedral

okluzia оклюзия occlusion

oleini олеин olein

oleumi олеум oleum

olivini оливин olivin

olifa олифа drying oil

oniqsi, frexili оникс onix

onkani кран tap

opalescencia опалесценция opalescence

opalı опал opal

operatori оператор operator

operacia операция operation

o. mosamzadebeli подготовительная о. preparatory o.

o. satvirTo грузовая о. handling o.

o. teqnologjuri технологическая о. production o.

opoka опока flask

o. kaJovani кремнистая о. siliceous f.

optimaluri оптимальный optimal

optimizacia оптимизация optimization

oragur, or agurad в два кирпича in two brick

oradi двойственный dual

orarxiani двухканальный double channel

organizacia организация organization, office

o. sakonstruqtoro конструкторская о. design o.

o. saproeqto проектная о. design o.

o. saproeqto-saZiebo проектно-изыскательная о. design-research o.

o. saremonto-samSeneblo ремонтно-строительная о. maintenance-engineering o.

organuli органический organic

orgteqnika оргтехника clerical aids

ordoliani двухбарабанный double-drum

orTvala двухколесный two-wheel

orToklazi ортоклаз orthoclase

orTosilikati ортосиликат ortho-silicate

orTqli пар vapour, steam

o. gadametxurebuli перегретый п. superheating v.

o. maRali wnevis п. высокого давления pressure s.

o. namuSevari отработанный п. waste s.

o. teniani влажный п. wet s.

o wylis водяной п. water v.

orTqlizolacia пароизоляция vapour insulation

orTqlisa, orTqluri паровой steam

orTqlis gadametsaxurebeli пароперегреватель steam superheater

orTqlmavali паровоз steam-engine

orTqlmanawilebeli паропроизводитель steam distributor

orTqlwarmoebluroba паропроизводительность steam ruting

o. kuTri удельная п. (паровом) specific s. r.

orTqlsagrovi паросборник steam collector

orTqlsadeni паропровод steam line

orTqlsazomi паромер steam flowmeter
orTqlsarini пароотводный steam-escape
orTqlsaxurebeli паронагреватель steam heater
orTqlSemTbobi пародогреватель steam preheater
orTqlwylisa, orTqlwyliani пароводянной steam-water
orTlhaerisa, orTqlhaeruli паровоздушный stem-air
orkomponenturi, orkomponentiani двухкомпонентный two-component
orliandagiani двухколейный double-track
ormaliani двухпролетный double-transit
ormo яма pit
ormosaTxreli ямокопатель hole digger
ormxrivi; orpira двусторонний double-sided
ornamenti, CuqurTma орнамент ornament
orpolusiani двухполюсный double-pole
orportaliani двухпортальный double-portal
orJangi двуикись dioxide
naxSirorJangi (mSrali, yinuli) д. углерода твердая (сухой лед) solid carbon d.
o. nikelis д. никеля nickel d.
o. titanis д. титана titanium d.
orsarTuliani двухэтажный two-story
orsafexuriani двухступенчатый two-step
orstadiuri двухстадийный two-stage
ortesebri двухтавровый double-flanged
orfaziani двухфазный two-phase
orfrTiani двухлопастный double-paddle
orSriani двухслойный two-ply
orCanacylebuli двухзамещенный double-substituted
orwaxnaga двуганный double-cage

ormwkriva двухрядный double-row

orwneliani двухпрутковый double-rod

orwylianı двуводный double water

orjeradi двухкратный twofold, double

orhidrati двугидрат bihydrate

ostati мастер foreman, master

o. burRvis буровой м. boring m.

o. gzin дорожный м. road m.

o. saamqros цеховой м. shop f.

o. samTo горный м. shift attendant

o. cvlis сменный м. shift f.

oscilograma осцилограмма oscillogram

oscilografi осциллограф oscillograph

ofikalciti офикальцит ophicalcite

ofseturi оффсетный offset

oqro золото gold

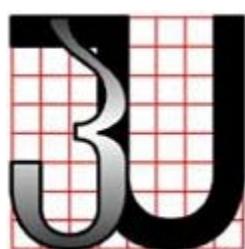
o. Txevadi жидкое з. liquid g.

o. koloiduri коллоидальное з. colloidal g.

oqsoli оксолъ oxol

oqtanisa, oqtanuri октановый octane

owinari журавль shadoof

pavilioni павилион pavillion

pai, xvedri пай share

paketi пакет bag, pack

palitra палитра palette

pandusi пандус ramp

paneli панель panel

p. gamosayvani отделочная п. finishing p.

p. gare sakedle наружная стеноавя п. exterior wall p.

p. TabaSirbetonis гипсобетонная п. gypsum concrete p.

p. TabaSirmuyaos гипсокартонная п. gypsum board p.

p. sakedle стеновая п. wall p.

p. satixre перегородчатая п. dividing wall p.

panelsazidi панелевоз panel car

paralelurboWkovani паралельно-волокнистый parallel-fibrous

paraloni паралон paralon(e)

parametri параметр parameter

paraniti паранит paramite

parapeti, moajiri парапет parapet

parafini парафин paraffin

parketi паркет parquet

p. calobiTi штучный п. block p.

parketisa паркетный parquet

parki парк stock, fleet

p. avtomobilebis автомобильный п. car f.

p. avtotraqtorebis автотракторный п. motoractor s.

p. vagonetebis вагонеточный п. rolling s.

paroniti паронит rubberized asbestos fabric

partia партия party

p. geologiuri геологическая п. geological p.

p. geologiur-sadazvervo геолого-разведочная п. geological-survey p.

p. saZebni поисковая п. searching p.

pasporti паспорт certificate

p. maqanis п. машины machine c.

pasportizacia паспортизация introducing a passport system

pasta паста paste

p. abraziuli абразивная п. abrasive p.

p. kirbitumis известково-битумная п. bitumen limestone p.

p. kiris известковая п. lime p.

p. cementis цементная п. cement p.

pasuxismgebloba ответственность responsibility

p. qonebrivi имущественная о. r. for property

patruqi фитиль wick; fuse

pegmatiti пегматит pegmatite

pelitebi пелиты pelites

pemza пемза pumice

p. widis шлаковая п. slag p.

pemzabetoni пемзабетон pumice concrete

pemzisa пемзовый pumiceous

penopleni пеноплен Penoplen

pepsini пепсин pepsin

perangi, samosi рубашка jacket

p. orTqlis паровая р. steam j.

p. wylis водяная р. water j.

p. haeris воздушная р. air j.

pergamenti пергамент parchment

pergamini пергамин asphalt roofing paper

periodi период period

p. amuSavebis пусковой п. start-up p.

p. gaTbabis отопительный п. heating p.

p. geologiuri геологический п. geological age

p. dayovnebis п. выдерживания curing p.

p. iuruli юрский п. Jurassic p.

p. meoTxeuli четвертичный п. quaternary p.

p. mesameuli третичный п. tertiary p.

perioduli периодический periodical

perlitbetoni перлинбетон perlite concrete

perliti перлит pearlite

afuebadi вспучивающийся п. expanding p.

p. afuebuli вспученный п. expanded p.

p. gamomwvari обожженный п. burned p.

p. natexi кусковой п. lump p.

perlitis, perlituri перлитый, перлитовый pearl

permanganatebi перманганаты permanganate

perfobaraTi перфокарта punch card

perfolenti перфолента perforated tape

perforatori перфоратор perforator, punch

p. eleqtruli электрический п. electrical p.

p. mbrunavi вращающийся п. rotary p.

p. pnevmatikuri пневматический п. pneumatic p.

p. CaquCa молотковый п. hammer drill

perhidroli пергидрол perhydrol

petrografia петрография petrography

petrografluli петрографический petrographic

peqtini пектин pectin(e)

pewi глянец; лоск glosa; polish

pewiani глянцевый glosy; polished

pigmenti пигмент pigment

p. alisferi алый п. scarlet n.

p. keramikuli пкремический п. ceramic p.

p. kraplaqi п. краплак inglisurad???

p. mineraluri минеральный п. mineral p.

p. mowiTaloisferi красно-фиолетовый п. red-violet p.

p. mwvane зеленый п. green p.

p. narinjisferi оранжевый п. orange p.

p. organuli органический п. organic p.

p. yavisferi коричневый п. brown p.

p. yviTeli желтый п. yellow p.

p. Savi черный п. black p.

p. wiTeli красный п. red p.

pilastri пилястр pilaster

pirapiriстык joint

p. relsebis рельсовый с. rail j.

p. samontaJo монтажный с. field j.

p. SenaduRi сварной с. weld j.

pirgadadeba нахлестка lap

pirgadasaRebi копировальный printing

pirveladi первичный primary

pirisa, kargi pirisa, waRma лицевой facial, facade

piriti, rkinis almdani пирит pyrite

piritisa, pirituli, piritiani пиритный, пиритовый pyritous

piroba условие condition

pirobiTi условный conditional

piroluziti пиролюзит pyrolusite

pirometri пирометр pyrometer

p. airis газовой п. gas p.

p. TviTmweri самопищий п. recording p.

p. optikuri оптический п. optical p.

p. radiaciuli (Tburi) радиационный (тепловой) п. radiation p.

pirsabani умывальник wash-stand

pisuari писсуар urinal

plansayeluri планшайба faceplate

plastikati пластикат plasticate

p. polivinilqloriduli поливинилхлоридный п. polyvinylchloride p.

p. furclovani листовой п. sheet p.

plastiki пластик plastic (material)

p. qaRaldfenovani dekoratiuli бумажно-слоистый п. paper-laminated decorative p.

plastikuroba пластиичность kplasticity

p. Tixis п. глины clay p.

plastifikatori пластификатор plasticizer

plasticirebuli пластифицированный plasticized

plastmasa, plastikuri masa пластмасса plastic material

p. dawnexili прессованная п. moulded p.

p. Termoreaqtiuli термореактивная п. thermosetting p.

platina платина platinum

pleqsiglassi пленсиглас acrylicplasticplaxiglass

plintusi плинтус plinth

pluralizmi плюрализм pluralism

pnevmatikuri пневматический pneumatic

pnevmotransporti пневмотранспорт pneumatic transport

pnevmohidravlikuri пневмогидравлический pneumohydraulic

pobediti победит pobedit

pozitivi позитив positive

pozicia позиция position

polarizacia поларизация polarization

polarimetri поляриметр polarimeter

poliamidi полямид polyamide

p. minagavsebuli стеклонаполненный п. glass filled p.

poligoni полигон polygon

polieTerakrilaturi иполиэфиракрилатный polyester acrilate

polieTileni полиэтилен polyethylene

p. dabali wnevis п. низкого давления low-pressure p.

p. maRali simkvrisi п. высокой плотности high density p.

p. maRali wnevis п. высокого давления high pressure p.

p. saSalo wnevis п. среднего давления average pressure p.

polieTilhidrosiloqsani полиэтилгидросилоксан polyethylene hydrosiloxane

polieTiroli полиэтирол polyethyrol

poliverbali поливербаль polyverbale

polivinilacetati поливинилацетат polyvinyl-acetate

polivinilchloridi поливинилхлорид polyvinyl-chloride

polikarbonatebi поликарбонаты polycarbonate

polimeTilmetakrilati полиметилметакрилат polymethylmethacrylate

polimeracetati полимерацетат polymeracetate

polimerbetoni полимербетон polymer-impregnated concrete

polimerebi полимеры polymers

polimerizacia полимеризация polymerization

polimeruli полимерный polymeric

polimercementis полимерцементный polymercement

polimorfuli полиморфный polymorphous

polipleni полиплен polyplen

polipropileni полипропилен polypropylene

polistiroli полистирол polystyrene

p. dartyamamtkice ударопрочный п. impact resistant p.

p. qafdebadi вспенивающийся п. foamy p.

politeqnikuri политехнический п. polutechnical

politura политура polished liquid

poliureTanuli полиуретановый polyurethane

poliformaldehydebi полиформальдегиды polyformaldehyde

portlanditebi портландиты portlandites

portlandcementi портландцемент portland cement

p. azbestcementis nakeTobebisaTvis п. для асбестоцементных изделий p. for asbestos products

p. TeTri белый п. white p. c.

p. plastificirebuli пластифицированный п. plastifished p. c.

p. pucolaniani пуццолановый п. pozzolan p. c.

p. sagzao дорожный п. roadway p. c.

p. satamponaJo тампонажный п. grouting p. c.

p. sulfatmedegi сульфатстойкий п. sulphate-resistant p. c.

p. swrafmyarebadi быстротвердеющий п. high-early-strength p. c.

p. feradi цветной п. coloured p. c.

p. hidrofoburi гидрофобный п. water-repellent p. c.

porfiri порфир porphyry

porfiriti порфирит porphyrite

postamenti постамент pedestal

potaSi поташ potash

potenciometri потенциометр potentiometer

poWoWiki цапфа journal

preiskuranti, nixri прейскурант price-list

preparati препарат preparation

presfxvnili пресс-порошок moulding powder

preciziuli, zusti прецизионный precise

privatizacia приватизация privatization

prognozi прогноз forecast, prediction

p. grZelvadiani долгосрочный п. long-term f.

p. moklevadiani краткосрочный п. short-term f.

prognozireba прогнозирование forecasting, prediction

programa программа program

programisti, maprogramebeli программист programmer

progresi прогресс progress

p. samecniero-teqnikuri научно-технический п. scientific-technical p.

produqtı, nawarmi продукт product

p. gamdidrebuli обогащенный п. enriched p.

Tanaproduqtı побочный п. by-product

p. saboloo конечный п. final p.

p. cxrilzeda надрешаточный п. the oversize p.

p. Sualeduri промажуточный п. intermediate p.

produqcia, nawarmi продукция products, output

p. sasaqonlo товарная п. marketable p.

p. seriuli серийная п. serial p.

proeqti проект design

p. ganmeorebiT gamoyenebuli повторно-применяемый п. reused d.

p. eskizuri эскизный п. conceptual d.

p. individualuri индивидуальный п. individual d.

p. mSeneblobis organizaciis п. организации строительства designing organization of construction

p. samuSao рабочий п. contractor d.

p. samuSaoebis organizaciis п. организация работ (ПОР) designing organization of works detail d.

- p. teqnikuri технический п. technical d.
- p. tipuri, tipobrivi типовой п. type d.
- proeqtisa, saproeqto проектный designed
- propani пропан propane
- propileni пропилен propylene
- proporsiuli пропорциональный proportional
- proJeqtori прожектор floodlight
- profilaqtika профилактика preventive maintenance
- profilaqtikuri профилактический preventive
- profili профиль profile, shape
- profiliti пропилит propylite
- proceni процент percent
- procentuli процентный percentage, percent
- procesi процесс process
- p. teqnologiuri технологический п. process; manufacturing method
- puazi пауз poise
- puansonи пуансон punch
- pudri пудра powder
- p. aluminis алюминиевая п. aluminium p.
- p. brinjaos бронзовая п. bronze p.
- p. grafitis графитовая п. graphite p.
- p. marmarilos мраморная п. marble p.
- pulverizatori, sabkuri, mfrqvevana пульверизатор sprayer
- pulpa пульпа pulp
- p. Slamis шламовая п. slurry p.
- pulpasadeni пульповод pulp line
- pulpasasqeleteli пульпогуститель pulp thickener
- pulti пульт desk

p. manawilebeli распределительный п. distributing d.

p. marTvis п. управления control d.

punkti пункт point

pucolani, pucolanebi пуцолан, пуцоланы puzzolana

pwkala стремянка rung ladder

Jaluzi жалюзи shutters

Jangaro медянка verdigris

Jangbadacetenisa, Jangbadacetenuri кислородно-щетиленовый acetylene-oxigen

Jangbadi кислород oxigen

Jangeuli окисел oxide

Jangva окисление oxidation

Jangi, oqsidei окись; ржавчина oxide; rust

J. TuTiis o. цинка zinc o.

J. kalas o. олова stannous o.

J. kobaltis o. кобальта cobaltic o.

J. neodimis o. неодима neodymium o.

J. nikelis o. никеля nickel o.

J. rkinis o. железа ferric o.

J. spilenZis o. меди cupric o.

J. stibiumis o. сурьмы stibium o.

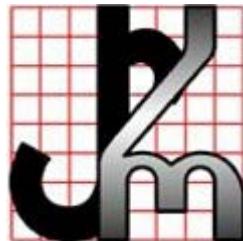
J. titanis o. титана titanium o.

J. tyviis o. свинца lead o.

Jangmiwa oxpa ochre

J. mSrali o. сухая dry o.

Jelatini желатин gelatin(e)

rabi шлюз sluice; lock

radiatorи радиатор radiator

r. gaTbobis отопителбный p. heating r.

r. zeTis масляный p. oil r.

r. milovani трубчатый p. tube r.

r. wylis водяной p. water r.

r. seqciebiani секционный p. partitioned r.

radioaqtiuroba радиоактивность radioactivity

radiokvanZi радиоузел relay centre

radioqseli радиосеть radio tetwork

raioni район region, area

r. samTo-samrewvelоргнорномышленный p. mining industry r.

r. seismuri сейсмический p. seismic r.

rampa рампа manifold

randa рубанок plane

r. samrgvalebeli штапик hollow p.

randkoWi рандбалка marginal beam

raodenoba, odenoba количество quantity

rafa подононник window oill

racionalizacia рационализация rationalization

ribia, rbiebi бегун, бегуны runner; roll

rgoli кольцо; звено ring

rgolisa, rgoluri, wriuli кольцевой ring

realizacia реализация realization

reaqtivi реагент reagent

reaqtori реактор reactor

reaqcia реакция reaction

regeneracia регенерация regeneration

r. zeTis p. масла oil reclamation

r. narCenebis p. отбросов waste recovery

regulatori регулятор regulator, controller

regulireba, mowesrigeba регулирование regulation, control

r. Cadinebis p. стока run-off c.

redoqsaidi редоксайд redioxide

reduqtori редуктор reductor

r. orsiCqariani двухскоростно p. double-rated r.

r. Wiaxraxnuli червячный p. endless r.

reversiuli, Seqcevadi реверсивный reversible

rezervisa, sarezervo резервный reserve

rezervuari, sacavi резервуар reservoir

r. sacvlel-sacriTi мowyobilobiT p. со сменным ситовым устройством removable sieve r.

rezina резина rubber

r. amonagis футеровочная p. lining r.

rezinminalaqqsovili резиностеклолакоткань rubber-glass-varnished cloth

rezinteqnikuri резинотехнический rubber-technical

rekonstruqcia реконструкция reconstruction

r. warmoebis p. предприятий enterprise r.

rekultivacia рекультивация recultivation

rekuperatori рекуператор recuperator

rele реле relay

reliefi рельеф relief; terrain

r. daserili изрезанный, пересеченный p. rugged t.

r. mTagoriani горный p. mountainous t.

r. swori спокойный p. plane t.

reliefuroba рельефность relief

remonti, SekeTeba ремонт repair

r. aRmdgeni восстановительный p. reconditioning

r. gegmian-mafrTxilebeli планово-предупредительный p. scheduled preventive maintenance

r. kapitaluri капитальный p. overhaus

r. mimdinare текущий p. running r.

r. perioduli периодический p. periodic r.

r. profilaqtikuri профилактический p. preventive maintenance

r. saavario аварийный p. emergency r.

r. saSualo средний p. medium r.

r. wvrilmanni мелкий p. minor r.

rentabeloba рентабельность profitability

rentgenogramma рентгенограмма X-ray photograph

rentgenoskopiyuli рентгеноспектральный X-ray radioscopy

rentgenospeqtruli рентгеноспектральный X-ray spectral

rentgenostrukturuli рентгеноструктурный X-ray structural

reologia реология rheology

reologiuri реологический theological

reometri реометр flow meter

reostati реостат rheostat

reperi репер bench mark

reJimi режим regime, operation

r. avariuli аварийный р. emergency o.

r. avtomaturi автоматический р. automatic o.

r. gamowvis р. обжига burning r.

r. TermodamuSavebis р. термообработки thermal treatment r.

r. maRaltemperaturuli высокотемпературный р. high-temperature condition

r. siTbos тепловой р. hest r.

r. teqnologiuri технологический р. technological r.

r. Rumlis р. печи kiln r.

relsı рельс rail

resiveri ресивер receiver

resori рессора spring

respiratori, sasunTqi респиратор breathing apparatus

restavracia, aRdgena реставрация recovery

resursi ресурс resource

retorta, ambuxi реторта retort

refleqtori рефлектор reflector

refriJeratori рефрижератор refrigerator

recenzia, garCeva, Sefaseba рецензия review

recirkulacia рециркуляция recirculation

rvili дышло shaft

rigeli, mwekoWi ригель cross-bar

rigi; wyoba порядок order

rikuli балясина baluster

rioliTi риолит rhyolite

ricxvi число number

ricxvi, raodenoba численность total number

rkali дуга arc

rkali, karga обечайка shell

rkalisa, rkaluri, rkaliani дуговой arc

rkalisebri дугообразный arched

rkina железо iron

r. gaglinuri прокатное ж. rolled i.

r. kuTxovani угловое ж. corner i.

r. saarmaturo арматурное ж. reinforcing i.

r. saburule кровельное ж. roofing i.

r. uJangavi нержавеющее ж. stainless i.

r. furclovani листовое ж. sheet i.

r. Raruli рифленое ж. checkered i.

rkinabetoni железобетон reinforced i.

r. winaswar daZabuli предварительно напряженный ж. prestressed r. c.

rkinakaveuli железоскобяной товар cramp iron goods

rkinaqva железняк iron-stone

r. Tixovani глинистый ж. clay i.

rkinigza железная дорога railway

rkinigzispira прирельсовый railroadade

rkinisa железный iron

rkinovani железистый ferrous

roboti робот robot

rodanidi роданид rhodonite

r. kadmiumis p. кадмия cadmium r.

rovingi ровинг roving

rozeti розетка rosette, socket

r. Stefselis штепсельная p. socket

r. Camamiwebeli юаземляющая p. grount-supply s.

r. Weris потолочная p. ceiling r.

rolgangi ролльганг roller bed

roleri, sagrexí роллер roller

rolí ролл hollander

romancementi романцемент Roman cement

rotaprinti потапринт offset duplicator

rotatori ротатор rotator

rotori ротор rotor

rofi; gogi чан; корыто; дежа vat; trough

ruberoidi рубероид prepared roofing paper

ruka; baraTi карта map, chart

r. geologiuri геологическая к. geological m.

r. perforirebuli перфорированная к. punched card

r. seismuri сейсмическая к. seismic m.

r. teqnologiuri технологическая к. process ch.

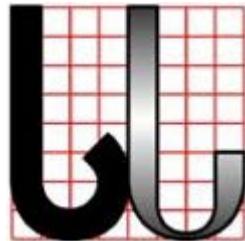
ruloni рулон roll

rqaqva (rqatyuara) роговая обманка hornblende

ryeva, barbací шатание swaying

rCilva, dakavSireba пайка soldering

rCeva, ryeva колебание vibration

saabazane ванная bathroom

saaTi часы clock

saaTis isris sawinaaRmdegod против часовой стрелки against the hour hand

saalbaTo вероятный probable

saamqro цех shop

s. armaturis арматурный ц. reinforcement sh.

s. damamzadebeli заготовительный ц. blanking sh.

s. meqanikuri механический ц. machine sh.

s. sazeinklo слесарный ц. fitting sh.

s. saeqsperimento экспериментальный ц. experimental sh.

s. saiaraRo инструментальный ц. tool sh.

s. satransporto транспортный ц. transport-repair

s. saSemkeTeblo-meqanikuri немонтно-механический ц. repair-machine sh.

s. xis dasamuSavebeli деревоотделочный ц. wood-working sh.

sabado месторождения deposite

s. amoRebuli выработанное м. worked d.

s. aramadneuli нерудное м. non-metallic d.

s. arasamrewvelo непромышленное м. non-commercial

s. gaxsnili вскрытое м. developed d.

s. vulkanuri вулканическое м. volcanic d.

s. linzisebri линзообразное м. lensing d.

s. mcire sisqis маломощное м. thin d.

s. naleqi осадочное м. sedimentary d.

s. samrewvelo промышленное м. commercial d.

s. sasargeblo wiaRiseulis м. полезных ископаемых mineral d.

s. saSualo sisqis м. средней мощности average thickness d.

s. sqeli мощное м. thick d.

s. Cawinwkluli вкрапленное м. disseminated d.

sabados Seswavliloba изученность месторождения deposit exploration

sabaJo таможня custom-house

sabaJosi, sabaJo таможенный customa

sabargo багажный luggage

sabeWdi печатающий printing

sabiZgabela, sabiZgela толкатель pusher

s. jaWvuri цепной т. chain p.

s. hidravlikuri гидравлический т. hydraulic p.

sabrun(av)i оборотный reversal

sabrungi, gadamyoravebeli кантователь tipper

sibrtyeTSorisi межплоскостной interplaner

saburavi; safari покрышка type casing

saburule, saxuravisa, saxuravi кровельный roofing

sabWo: TaTbiri, bWoba совет council

s. samecniero-teqnikuri научно-технический с. scientific-technical c.

sabjeni упор; упорный stop, rest

sagarantio гарантый guarantee

sagduli, frTa створ, створка wing

s. karis дверной с. door w.

s. fanjris оконный с. window w.

sagduliani створчатый wing

sagebi мат; постель; укладочный mat

s. betonis бетонная п. concrete m.

s. gakerili прошивной м. stitched m.

sagebi, qvegebuli подстилающий underlayer

sagoravi каток; накатник roller

sadafisa, sadafisebri перламутровый mother of pearl

sadgari станина bed, frame

sadgomi; dgoma стоянка; помещение paracking, stall

s. lokomotivis стойло локомотива locomotive s.

s. sasamsaxuro служебное п. service room

sadguri станция station

s. satumbi насосная с. pumping plant
sadebi вкладыш shell, insert
sadegazacio дегазационный degassing
sadeni провод wire
sadozirebeli дозировочный messuring
sadrenaJo дренирующий draining
sadReRamiso круглосуточный, суточный round the clock
saerTo, zogadi общий general, common
saerTosamSeneblo общестроительный general constructional
saerTosaqarxno общезаводской all-factory
savarcxeli гребанка comb
sazaralo, wamgebiani убыточный unprofitable
sazeTi, sapoxi; sanglesi смазка lubricant
sazeTuri масленка (лубрикатор) lubricator, oiler
sazogadoeba общество society
s. samecniero-teqnikuri научно-техническое о. scientific-technical s.
sazomi измеритель; мера; мерный meter
sazom-sakontrolo контрольно-измерительный control-meassuring
sazRvari, zRvari граница, предел boundry, limit
saTavisi оголовок headband
saTavsi, saTavso помещение room
s. damxmare подсобное п. subsidiary r.
s. sayofacxovrebo бытовое п. amenity r.
saTbierebeli теплофикационный power-and-heast generating
saTbobi, sawvavi топливо fuel
s. airadi газообразное т. gaseous f.
s. dizelis дизельное т. diesel f.
s. Txevadi жидкое т. liwuid f.

s. myari твердое т. solid f.

s. naxSirmtvris пылеугольное т. pulverized coal f.

s. pirobiTi условное т. equivalent f.

s. Zravis моторное т. motor f.

saTbobisa, saTbobi топливный fuel

saTbobsazomi топливомер fuel-contents gauge

saTbunebeli, saTbuni отеплитель heater

saTeTrebeli отбеливатель bleacher

saTeli; sasresi мялка breaker

saTqvefela болтушка mash

saTxreli когатель digger

saimedooba надежность reliability

sakazme, kazmisa шихтовый charging

sakalase; saxrColi морилка preservative

sakedle, kedlisa стеновой wall

saketи затвор gate, seal

s. avtomaturi автоматический з. automatic g.

airsaketi газовый з. gas s.

s. bunkeris бункерный з. bin g.

s.-mkvebavi з.-питатель g.-feeder

s. rabis шлюзной з. sluice s.

s. hidravlikuri гидравлический з. water s.

saketi, dasacobi запор lock, bolt

sakvalTi задвижка valve

airsakvalTi газовая з. gas v.

sakvamuri, sakvamle mili ствол дымовой трубы, дымовая труба chimney stack

sakidari, sakidi, karCxa вешалка peg, rack, stand

sakidela люлька sradle

s. moZravi подвижная л. movable c.

sakidi хомут clamp

s. armaturis арматурный х. reinforcing c.

sakisari подшипник bearing

sakompresoro компрессорная compressor house

sakrebeli, sakrebi, Semkrebi; krebuli сборник collector, collection

saleqari, sawdomi отстойник settling basin

salikvidacio, gasauqmebeli ликвидационный liquidation

salte обхват; шина strap; type

samagri крепек, крепежный, крепь fasteners

samarago, saTadarigo запасной spare

samarago nawilebi запасные части spare parts

samarTavi управленческий management, administrative

samarTebiani поводковый dog

samarTuli, sargula оправка mandrel

samarjvi приспособление contrivance

samajuri манжет cup

samelioracio, melioraciuli мелиоративный land-reclamation

sameurneo, meurneobrivi, samneo хозяйствственный economical

samzadi, mosamzadebeli подготовительный preparatory

samTamadno горнорудный mining

samkara тройник tee-joint

samkuTxedi треугольник triangle

sammuSta трехкулачный three-jawed

samosi, samoseli одежда clothing; pavement

s. betonis бетонная о. concrete p.

s. gzin дорожная о. pavemant

s. damcavi защитная о. protective coating

s. qvis каменная о. stone p.

s. RorRis щебеночная о. crushed stone p.

s. xreSis гравийная о. gravel p.

sampolusiani трехполюсный tripolar

samJangi трехокись trioxide

s. dariSxanis т. мышьяка arsenic t.

samravlebeli, mamravli множительный mutiplier

samrewvelo промышленный industrial

samrewvelo-sanitaruli промышленно-санитарный insustrial-sanitary

samsaxuri служба srevice

s. geodeziuri геодезическая с. geodesic s.

s. markSaideruli, samarkSaidero маркшейдерская с. surveying s.

s. hidrometeorologiuri гидрометеорологическая с. hydrometeorological s.

samsxvreveла дробилка crusher

s. valciani валковая д. roll c.

s. konusuri конусная д. cone c.

s. rotoruli роторная д. rotary c.

s-saSrobi д.-сушилка с.-drier

s. ybebiani щековая д. jaw c.

s. CaquCiani молотковая д. hammer c.

samsxvrevi дробильный crushing

samsxvrev-saxarisxebeli дробильно-сортировочный crush-sorting

samtknarebeli опреснитель desalter

samuSao, samuSaoebi; muSaoba работа, работы works, operation

s. amuSaveba-gamarTvis пуско-наладочные р. adjustment and putting in o.

s. betonis бетонные р. concreting

s. burRva-afeTqebiTı буро-взрывные р. drilling and blasting o.

s. gadasaxsneli вскрывшие р. overburden o.

- s. gasamarTavi наладочные р. adjustment and alignment
- s. geologiur-sadazvervo геолого-разведочные р. geologic-search w.
- s. laboratoriuli лабораторные р. laboratory w.
- s. mavne вредные р. detrimental w.
- s. miwis земляные р. earth w.
- s. mopovebis добычные р. quarrying o.
- s. mosamzadebeli подготовительные р. preparation w.
- s. mosapirkeTebeli отделочные р. finishing w.
- s. saarmaturo арматурные р. reinforcing w.
- s. sabaTqaSe штукатурные р. plastering w.
- s. sagzao дорожные р. road w.
- s. sadazvervo разведочные р. prospecting w.
- s. samecniero-kvleviTи научно-исследовательские р. scientific-research w.
- s. samTo горные р. mining w.
- s. samontaJo монтажные р. erection w.
- s. samSeneblo строительные р. constructional w.
- s. saproeqto-sakonstruqtoro проектно-конструкторские р. designing w.
- s. saproeqto-saZiebo проектно-изыскательные р. design-explorative w.
- s. satvirTav-gasatvirTavi погрузочно-разгрузочные р. handling o.
- s. saSemkeTeblo ремонтные р. repairing w.
- s. saZebno, saZiebo поисковые р. search w.
- samuSaoTa mwarmoebeli прораб person in charge
- samuSaos mimcemi работодатель employer
- samfaziani, samfaza трехфазный triphase
- samRebro малярный; красильня painting; dyehouse
- samSeneblo moedani стройплощадка building site
- samSeneblo normebi da wesebi строительные нормы и правила (СНиП) buiolding code and rules

samSeneblo-samontaJo строительно-монтажный constructional-erection

samSeneblo, saSeni строительный constructional

samWedlo кузница blacksmith's shop

samxoloebeli, saizolacio изоляционный insulating

sanaTi, lampari светильник luminaire

s. afeTqebausafrTxo взрывобезопасный с. flame-proof l.

s. mtverwyalSeuRwevi пылеводонепроницаемый с. dust-water proof l.

s. hermetuli герметический с. hermetically sealed l.

sanardo подрядный by contract

s. mSeneblobis xerxi п. способ строительства contract way of construction

sangi кувалда sledge

sangrevi забой stope, face

s. safexurovani ступенчатый з. step f.

s. Ria открытый з. open s.

s. horizontaluri горизонтальный з. horizontal f.

sanTura горелка burner, torch

s. airis газовая г. gas b.

s. acetilenis ацетиленовая г. acetylene b.

s. saSemduReblo сварочная г. welding t.

s. spirtis спиртовая г. alcohol b.

sankvanZi санузел sanitary unit

santeqnika сантехника higiene equipment

santimetri сантиметр centimeter

s. kvadratuli квадратный с. square c.

s. kuburi кубический с. cubic c.

saorTqlebeli испаритель evaporator

sapirsabano умывальная hand-wash basin

sapirwone противовес counterweight

saponi мыло soap

s. sarecxsi хозяйственное м. household s.

saprialebeli полировочный, полировальный polishing

saproeqtebeli проектируемый designing

saproeqto, proeqtisa проектный designed

sardafi подвал basement

sarevi мешалка mixer

s.-mkvebavi м.-питатель feeding m.

s. planeturi планетарная м. planetary m.

s. propeleriani пропеллерная м. propeller m.

s. frTiani лопастная м. impeller m.

s. cicxviani ковшовая м. bucket m.

s. xraxniani винтовая м. screw m.

saremonto-meqanikuri ремонтно-механический meintenance-mechanical

sarecxela промывалка; скруббер washer, scrubber

sarTuli этаж storey, floor

s. zeda верхний з. upper f.

s. sardafis подвальный э. lower f.

s. cokolis цоколный э. basement

sarTulanoba этажность number of storien

sarigebeli раздаточный distributing

sarini отвод; отлив tap

s. plastmasis пластмассовый о. plastic t.

sarke зеркало mirror

sarkmeli, Sukumi форточка air vent

sarqveli клапан valve

sarCilavi паяльник soldering iron

sarCili припой solder

sarWi шпилька stund; pin

sasvleli ходок; ход passageway

haersasvleli воздушный х. air passage

sasule отдушина; продух air hole, air vent

sasqelebeli сгуститель theckener

saswori весы scales, balance

s. iatakis напольные в. floor b.

s. magidis настольные в. table b.

saswrafo, sagangebo срочный, экстренный urgent

sasxmi литник pouring gate

satarifo-sakvalifikacio тарифно-квалификационный tariff-qualification

sataci захват clamp, grip

satenianebeli, sanamavi увлажнитель humidifier

satexi долото; долбежный chisel

s. saburRi буровое д. drill bit

satvirTveli погрузчик loader

s. mravalcicxviani многоковшовый п. multy-bucket l.

s. pnevmoTvliani пневмоколесный п. pneumatic wheel l.

satitulo, saTaurisa титульный title

saturatori катуратор carbonator

satuCe мундштук nozzle, tip

satyorcni пушка gun

s. cementis цемент-пушка cement g.

safanti дробь shot

safantWavluri дробеструйный shot jet

safargle готовальния set of drawing instruments

safarToebeli, saganierebeli уширяющий, уширитель expansive, expanding

safari заслон, заслонка damper, gate

s. bunkeris бункерная э. hopper g.

drosel-safari дроссельная з. throttle

s. sakvamle дымовая з. smoke d.

haersafari воздушная з. air d.

safexuri уступ; ступень bench

s. gadaxsnis вскрышной у. overburden b.

s. mopovebis добычный у. mining b.

safrqveveli распылитель sprayer

safuZveli основание, основа base

s. gruntis грунтовая о. soil b.

s. kesonis кесоновое о. caisson b.

s. kldovani скальное о. bedrock b.

s. mtkice прочное о. strong b.

s. ximinjani свайное о. pile b.

safxvierebeli рыхлитель; разрыхлитель ripper; expander

saqarxno, qarxnuli, qarxnisa заводской factory, factory-made

saqvabe котельная boiler-house

saqviSari песочница sander

saqme дело work, business

s. samSeneblo строительное д. constructional w.

saqoneli товар goods

s. kaveuli скобяной т. hardware g.

s. rkinakaveuli железоскобяной т. ironmongery

saqonlisa, sasaqonlo товарный goods, commodity

saqSeni сопло nozzle

saRaravi; safrezavi шаршечный; фрезерный milling

saRebavi краска paint

s. zeTis масляная к. oil-base p.

- s. WiqurqveSa подглазурная к. underglaze p.
saRebavsasresi краскотерка paint grinder
s. samglina трехвалковая к. three-rolled p.g.
saRebavsafrqveveli краскораспылитель paint sprayer
saRebavsaSxefi краснодувка paint blower
saRebari краситель dye, pigment
saRrmavebeli углубитель dredge
s. fskeris y. дна dredger
sayalibe опока moulding box
sayalibe, sayalibo формовочный moulding
sayarsatvirTavi навало-погрузочный bulk loading
sayeluri шайба washer
sayiravi опрокидыватель tipper
sayredeni, sabjeni опора support
s. ankeruli анкерная о. anchor s.
s. gadasasvleli переходная о. long-span
s. koSkuri башенная о. tower s.
s. kuTxis угловая о. angle-suspernsion s.
s. naxevrad ankeruli полуанкерная о. semi-anchor s.
s. saxsriani шарнирная о. hinged s.
s. uZravi неподвижная о. immovable s.
s. Sualeduri промежуточная о. tangent-suspension s.
saSalaSinebeli фуговочный jointing
saSrobela осушитель desiccator
saSrobi сушилка drier
s. gvirabisebri тунNELьная с. tunnel d.
s. doluri барабанная с. cylinder d.
s. erTiarusiani одноярусная с. single-deck d.

s. kameruli камерная с. chamber d.

s. konveieruli конвейерная с. conveyer d.

s. koSkuri башенная с. drying tower

s. mravaliarusiani многоярусная с. multi-deck d.

s. sakidliani люлечная с. cradle d.

s. safrqvevi распылительная с. spray d.

s. stelaJiani стеллажная с. rack d.

s. urikuli кареточная с. carriage d.

saSualeba средство agent

saSualomarevlovani среднезернистый medium-grained

saSuqi; RreCo просвет clearance

saSxape душевая shower-baths

s. orTvala д. на два рожка cart-shower

saCeri стопор stopper

sacavi, rezervuari хранилище, резервуар storage, reservoir

sacdeli, cdiseuli опытный experimental

sacemela боек block head of a hammer

saceri сито sieve, screen

s. vibraciuli вибрационное с. vibrating s.

s. inerciuli инерционное с. inertial s.

s. mavTulis проволочное с. wire s.

s. meryevi сотрясательное с. shaking s.

s. meqanikuri механическое с. mechanical s.

s. samtkici тонкое с. fine s.

saceri burati сито-бурат sieve-trommel

saceci щуп feeler gauge

sacecxle топка furnace

s. gamotanili выносная т. extension f.

s. mazutis мазутная т. fuel oil f.

s. meqanikuri механическая т. mechanical stoker

s. orkameriani двухкамерная т. double f.

sacvre слезник groove, water drip

sacobi, korpi пробка cork

saxxi мазь ointment

s. grafitis графитная м. graphite o.

saxcovrebeli (bina) жилье home, dwelling

saZebni, saZiebeli поисковый; искомый be sought

saZirkveli фундамент foundation

s. koWovani балочный ф. beam f.

s. lenturi ленточный ф. strip f.

s. nakrebi сборный ф. prefabricated f.

s. rTuli сложный ф. complex f.

s. rkinabetonis железобетонный ф. reinforced concrete f.

saZirkylis fuZe основание ф. base f.

saZromi лаз man-hole

sawarmo предприятие enterprise

s. erToblivi совместное п. joint e.

sawarmoo simZlavreebi производственные мощности productive capacity

sawarmoo Zalebi производительные силы production force

sawevari тягач truck tractor

sawevela подъемник hoist; elevator

s. avtomaturi автоматический п. automatic e.

s. pnevmatikuri xraxnuli пневматический винтовой п. air-screw h.

s. usasrulobagiriani п. с. бесконечным канатом endless rope h.

s. Saxturi шахтный п. mine h.

s. cicxviani ковшовой п. dump skip

- s. xraxnuli винтовой п. screw h.
- s. hidravlikuri гидравлический п. hydraulic h.
- sawvavi горючее; горючий fuel
- sawvimuri дождеприемник storm-water inlet
- sawinaaRmdego, mopirdapire противоположный opposite
- sawmendi очищающий; обтирочный waping
- sawoni гиря scale weight
- sawreti, sawuri цедильник filter, strainer
- sawunwuxе жижеприемник liquid-manure pit
- sawyisi, amosavali, dawyebiTі исходный; начальный initial
- sawyobi склад; магазин storage
- s. liandagispiri прирельсовый с. railroad storage yard
- s. mza nawarmis с. готовой продукции stock-room
- s. muyaos maragis с. запаса картона board storehouse
- s. ruberoidis maragis запаса рубероида prepared roofing paper storehouse
- s. saavario аварийный с. emergency stockpile
- s. sabaziso базисный с. base s.
- s. saTbobis топливный с. fuel s.
- s. samasalo материальный с. material s.
- s. xe-tyis лесной с. log s.
- saWeri держатель holder
- saWeri, Cixi ловушка trap
- saxvreti, saTvalierebeli смотровой observation slot
- saWirxni нагнетатель blower
- s. zeTis масляный н. oil b.
- saWreli резак cutter
- saWrisi резец cutting tool
- saxazavi, SimSa линейка rule

saxamebeli крахмал starch

saxarbitraJi госарбитраж State arbitration

saxarisxebeli сортировочный sorting

saxe (daCiTul qsovilze), naCiTi набойка printed cloth

saxe, moxatuloba, naxWi рисунок; узор pattern

saxe, saxeoba вид mode, kind

s. wunis в. брака k. of defect

s. nakeTobis в. изделия k. of a product

saxelo; garsamosi рукав hose

s. benzinmedegi бензостойкий р. petrol resistant h.

s. moqnili гибкий р. flexible h.

s. sadawneo напорный р. pressure h.

s. saxanZro пожарный р. fire h.

s. Semwovi всасывающий р. suction h.

saxelosno мастерская shop

s. burRmosapiri буроустановочная м. drill bit sh.

s. kapitaluri SekeTebis м. капитального ремонта overhaul sh.

s. meqanikuri механическая м. machine sh.

s. mZravi передвижная м. mobile sh.

s. saSemkeTeblo ремонтная м. maintenance sh.

saxeluri поручень handrail

saxesxvaoba разновидность variety

saxecvaleba видоизменение modification

saxvretela дырокопиватель puncher, perforator

saxiani узорчатый patterned

saxiTmSenebloba домостроение house-building

saxiTsaSenebeli домостроительный house-building

saxli дом house

s. asawyobi сборный д. prefabricated h.
s. blokuri блочный д. frame and panel h.
s. mralbiniani многоквартирный д. bkick of flats
s. sacxovrebeli жилой д. dwelling h.
s. Semsubuqebuli tipis облегченного типа д. light-duty h.
saxmSeni госстрой Gosstroy State Buiolding Comittee
saxraxnisi отвертка screwdriver
saxsari шарнир hinge
saxsneli съемник remover
saxuravi крыша roof
s. orferda двускатная к. gable r.
s. calferda односкатная к. shed r.
saxuravi, xufi крышка cover
s. plastmasis пластмассовая к. plastic c.
saxSobi заглушка blank plug
sajdomi сиденье seat
s. plastmasis пластмассовое с. plastic s.
sahaere поддувало wind box
segmenti сегмент segment
segnetokeramika сегнетокерамика ferroelectric ceramics
seismomdgradoba сейсмоустойчивость seismic resistance
seismomedegoba сейсмостойкость seismic stability
seismuri сейсмический seismic
sekundi, wami секунда second
sekundsazomi, wamsazomi секундомер timing device
seleni селен selenium
seleqtori селектор selector
selisdamWeri селеуловитель mudflow collector

separatori сепаратор separator

s. zeTis масляный с. oil s.

s. magnituri магнитный с. magnetic s.

s. sacriani ситовой с. sieve s.

s. centridanuli центробежный с. centrifugal s.

s. wylis водяной с. water s.

separacia сепарация separation

s. magnituri магнитная с. magnetic s.

s., mSrali сухая с. dry s.

s. sveli мокрая с. wet s.

s. haeruli воздушная с. air s.

servoamZravi сервопривод servo drive

servoZrava сервомотор servomotor

seriiisa, seriuli серийный serial

serpentini серпентин serpentine

serpantiniti сепентинит serpentinite

sertifikati, mowmoba сертификат certificate

seqtori сектор sector

seqcia секция section

seqciisa, seqciuri секционный sectional

sveti колонка colum

s. benzinis бензиновая к. fuel filling sration

s. benzinsarigebeli бензораздаточная к. fuel dispenser

s. wyaldasaxarji водоразборная к. hidrant

svla ход motion, move, movement

sia, siebi список, списки list

s. Sigasanagebo satitulo внутрипостроечные титульные с. title list of inner structure

siadvile легкость easiness

siblante вязкость viscosity

s. dartymis ударная в. impact elasticity

sibrtye плоскость plane

sigluve гладкость smoothness

signali, niSani сигнал signal

signalizacia сигнализация signalling, signalization

sigrani сигран sygran

sigrZe длина length

sidide величина value

s. mudmivi постоянная в. constant (v.)

s. cvladi переменная в. variable (v.)

sieniti сиенит syenite

sivrce пространство space

sizrqe толща thickness; the thick

sizuste точность accuracy

siTbo тепло; теплота heat

s. narCeni отбросное т. waste h.

s. warmavalı отходящее т. waste h.

siTeTre белизна whiteness

siTxе, siTxeebi жидкость, жидкости liquid

s. saimersio иммерсионные ж. immersion l.

sikativi сиккатов siccative

sikaSkaSe яркость brightness

s. gamosaxulebis я. изображения б. of. image

s. ferebis я. цветов colour b.

sila мелкий песок fine sand

silasaqrevi пескодувка; пескодувный sand blast

silaWavluri пескоструйный sand blower

silikageli силикагель silica gel

silikatbetoni силикатбетон silicate concrete

silikati силикат silicate

silikatisa, silikaturi силикатный silica, silicate

silikozi силикоз silicose

silikomanganumi силикомарганец silico-manganese

silimaniti силлиманит sillimanite

siliti силит silite

silicidebi силициды silicide

siliciumi, kaJbadi силиций, кремний silicium

silosebi (sacemente) силосы (для цемента) (cement) silo

simaRle высота height

simeCxre изреженность rarity

simi струна string

s. TixasaWreli глинопрессная с. clay cutting s.

simkvriive плотность density

s. kuTri удельная п. specific d.

s. masalebis п. материалов materials d.

s. mJavis пю кислоты acid d.

s. namdvili (WeSmariti) истинная п. true d.

s. nayari насыпная п. bulk d.

s. pulpis п. пульпы pulp d.

s. saSualo средняя п. average d.

s. fardobiTi относительная п. relative d.

s. xsnaris п. раствора solution d.

simrude кривизна curvature

s. koWis к. балки beam c.

simtkice, simkvidre прочность strength

- s. gaglejis разрывная п. breaking s.
- s. gaWimvisas п. на растяжение tensile s.
- s. glejaze п. на разрыв breaking s.
- s. grexisas п. на кручение torsional s.
- s. dinamikuri п. ударная (динамическая) impract s., dynamic s.
- s. kuburi п. кубиковая cubic s.
- s. kumSvisas п. на сжатие compressive s.
- s. meqanikuri механическая п. mechanical s.
- s. mikvris п. прилипания adhesion s.
- s. prizmuli призменная п. priematic a.
- s. Runvisas п. на изгиб bending s.
- simqise, xorklianoba шерховатость roughness
- simRvrive мутность turbidity
- simZlavre мощность power; capacity
- s. aqturi активная м. avtive p.
- s. gamosavali выходная м. output p.
- s. dadgmuli установочная м. installed p.
- s. zRvruli предельная м. ultimate c.
- s. kakvze крюковая м. draught p.
- s. maqsimaluri максимальная м. maximum p.
- s. nominaluri номинальная м. rated p.
- s. pikuri пикировая м. peak p.
- s. reaqtiuli реактивная м. reactive p.
- s. saproeqto проектная м. design output
- s. sawarmoo производственная м. productive c.
- s. Sesavali входная м. input p.
- s. Zravis м. двигателя p. of an engine
- s. warmoebis м. производства production c.

simWidrove плотность tightness

s. mimdebarebis п. прилегания adjacent t.

sinaTle, Suqi свет light

singuri киноварь cinnabar

sinTezi синтез synthesis

sinTezuri синтетический syntestic

sinqronuli синхронный synchronous

sinjara пробирка test tube

sinjasaRebi пробоотбиратель sampler

sinji проба sample

sirbile мягкость softness

sirCa рюмка wine glass

TlaSo p.-стопка small glass

sisale, simyare, simagre твердость hardness

s. abraziuli абразивная т. abrasive h.

s. brinelis mixedviT т. по Бринелю Brinell h.

s. bunebrivi природная т. natural h.

s. dasamuSavebeli zedapiris т. обрабатываемой h. of a treated surface

s. vikersis mixedviT т. по Виккерсу Vickers h.

sisrule полнота completeness

sistema система system

s. avtomatizebuli marTvis с. управления автоматизированная automatized control s.

a. avtomaturi автоматическая с. automatic s.

s. avtomaturi regulirebis с. автоматического регулирования automatic-control s.

s. aRricxvis brigaduli с. учета бригадная team-work s. of accounting

s. daSvebaTa с. допусков limit s.

s. elementTa mendeleevs perioduli Менделеева периодическая с. элементов Mendeleev periodic s. of elements

s. erTeulTa absoluturi с. единиц абсолютная absolute s.

s. erTeulTa metruli с. единиц метрическая metric s. of units

s. koordinatTa с. координат coordinate s.

s. perioduli периодическая с. intermitting s., periodic s.

s. saavario аварийная с. emergensy s.

s. sabadoebis damuSavebis с. разработки месторождений mining s.

sistematzacia, sistematizeba систематизация, систематизирование systematization

sistemiani, sistemuri, sasistemo системный systemic

sisqe мощность thickness

s. fenis м. пласта seam th.

sisqe, simsxo толщина thickness

sitali ситалл sitall

situaciuri ситуационный situation

siRrme глубина depth

a. avsebis г. наполнения filling d.

s. ganlagebis г. залегания d. of. occurrence

s. damuSavebis г. разработки mining d.

s. usafrTxo damuSavebis г. безопасной разработки d. of safe mining

s. karieris г. карьера quarry d.

siRrmisa, siRrmuli глубинный deep-seated

siCqare скорость velocity

siwminde чистота purity

s. damuSavebis ч. обработка treatment p.

siwminde, siwvrite тонкость fineness

s. dafqvvis т. помола f. of. grinding

s. mtvris т. пыли f. of. dust

siWarbe; naWarbi избыток excess

sixiste; sixame жестокость stiffness; hardness

sixame wylis ж. воды h. of water

sixSire частота fequency

skala шкала scale

skipi скип skif

s. TviTganitvirTebadi саморазгружающийся с. self-dumping s.

s. sayirao опрокидной с. dumping s.

skipidari, belekoni скипидар turpentine

skreperi скрепер scraper

s. TviTmavali самоходный с. self-propelled s.

s. misabmeli прицепной с. pull-type

s. orRerZa двухосный с. biaxial s.

skrepersaTrevela с.-волокуша dragging s.

smalta смальта smalt

sogmani шпонка key

soda сода soda

s. kalcirebuli кальцинированная с. s. ash

s. kaustikuri каустическая с. caustic s.

hidrosoda двууглекислая с. bicarbonate s.

soveniti совенти sovenite

solventi сольвенти solvent

soli, solebi клин, клинья wedge

s. bgeraTSTamnTqmeli звукопоглащающие к. sound insulating w.

s. kamaris сводовые к. arch w.

solidoli солидол cup grease

sorsali королек bead

sortamenti сортамент range of sizes

s. sortuli da fasonuri naglenis с. сортового и фасонного проката r. of s. of bar and structural shapes

sortisa, sortuli сортовой sort

sortnawuni; gadaxarisheba пересортица re-assorting

sortuloba сортность grade, rating

sofiti софит bank of light

speqtri спектр spectrum

speqtrograma спектограмма spectrogram

speqtrografi спектрограф spectrograph

speqtrometri спектрометр spectrometer

speqtroskopı спектроскоп spectroscope

speqtroskopuli спектроскопический spectroscopic

specializacia специализация specialization

specifikacia спецификация parts list

s. mowyobilobis с. оборудования list of equipment

spilenZi медь copper

spilenZSemcveli медосодержащий copper-bearing

spiliti спилит spilite

spiraluri спиральный spiral

spirajo заходка stope

spirti спирт alcohol

s. absoluturi абсолютный с. absolute a.

s. butilis бутиловый с. butyl a.

s. denaturirebuli денатурированный с. denatured a.

s. meTilis метиловый с. methyl a.

s. niSaduris нашатырный с. spirit of ammonia

s. polivinilis поливиниловый с. polyvinyl a.

s. Rvinis винный с. ethyl a., ethanol

spirtqura, spirtis qura спиртовка alcohol lamp

spongoliTi спонголит spongiolite

sponsori спонсор sponsor

sprinkleri спринклер sprinkler

sriala скользящий slipping

srulyofa, gaumjobeseba совершенствование perfection

stabilizatori стабилизатор stabilizer

stabiluroba, simyare стабильность stability

stadia стадия stage

stadiuroba daproeqtebis стадийность проектирования designing by stages

stalagmiti сталагмит stalagmite

stalaqtiti скалактит stalactite

standarti стандарт standard

s. dargobrivi отраслевой с. branch

s. respublikuri (resti) республиканский с. republic s.

s. saxelmwifo (saxsti) государственный с. (ГОСТ) state s.

s. sruliad sakavSiro (sss) общесоюзный с. All-Union s.

standartuli стандартный standard

stacionaruli стационарный stationary

stearati стеарат stearate

s. kalciumis с. кальция calcium s.

stearini стеарин stearine

steatiti стеатит steatite

stelaJi стеллаж rack

stemaliti стемалит stemalite

stendi стенд stand

s. sacdeli испытательный с. test rig

stendisa, stenduri стендовый stand

stibiumi сурьма antimony

stimulireba стимулирование stimulation

s. ekonomikuri экономическое с. economic s.

stiroli стирол styrene

struktur, struktura, struktura структура structure

s. boWkovani волокнистая с. fibrelike s.

s. geologiuri геологическая с. geological s.

s. vitrofiruli витрофировая с. vitrophyric s.

s. marclovani зернистая с. granular s.

s. minisebri стекловидная с. glass s.

s. mkvrivi плотная с. dense s.

s. mozaikuri мозаическая с. mosaic s.

s. nemsovani игольчатая с. needle-like s.

s. perlituri перлитовая с. pearlite s.

s. tolmarclovani равномернозернистая с. uniformly grained s.

s. firfitovani пластинчатая с. laminated s.

s. qerclovani чешуйчатая с. scaly s.

s. Siferis шиферная с. slaty s.

strukturisa, strukturuli структурный structural

sublimacia сублимация sublimation

substancia субстанция substance

sulfati сульфат sulfate, sulphate

sulfatisa, sulfatiani, sulfaturi сульфатный sulfate

sulfatmedegi сульфатостойкий sulfate resistant

sulfidi сульфид sulfide, sulphide

superTabaSiri супергипс supergypsum

superplastifikatori суперпластификатор superplasticizer

superfosfati суперфосфат superphosphate

suraTi снимок photo(graph)

s. mikrofotografiuli микрофотографический с. microphotograph

s. rentgenis рентгеновский с. radiograph

surinji сурик minium

s. rkinis железный с. iron m.

s. tyviis свинцовый с. red lead

s. yviTeli желтый с. yellow m.

suspenzia суспензия suspension

s., azbestcementis асбестцементная с. asbestos cement s.

suffTa чистый pure

s. teqnikurad технически ч. technically p.

s. qimiurad химически ч. chemically p.

sfero, burTi шар ball

b. uralitis уралитовый uralite b.

b. foladis стальной ш. steel b.

sqelkedliani толстостенный thick-walled

sqelfisi пек pitch

s. vulkanuri вулканический п. volcanic p.

sqelfurclisa, sqelfurclovani толстолистовой thick-sheet

sqema схема; роза diagram, scheme

s. gamdidrebis с. обогащения enrichment d.

s. damuSavebis с. обработки treatment d.

s. komutaciis с. коммутации curcuit d.

s. sabados gaxsnis вскрытия месторождения deposit developing d.

s. samontaJo монтажная с. wiring d.

s. teqnologiuri технологическая с. technological d.

s. tipobrivi типовая с. typical d.

s. qarTa p. ветров wind d.

scb (signalizacia, centralizacia, blokireba) СЦБ (сигнализация, централизация, блокировка)
signals and interlocking

swrafmagrebadi, swrafmyarebadi быстротвердеющий high-early-strength

swarafmWidi быстросхватывающийся rapod-setting

sWvali, Surupi шуруп wood screw

sxeuli, sxeulebi; tani тело, тела body

s. dawvrilmanebuli мелющие т. small b., smalls

svadasxvaferi разноцветный many-coloured

svaoba перепад difference, drop

s. temperaturis температурный п. temperature drop

s. tenianobis п. влажности humidity difference

s. wnevis п. давления pressure differential

svveni чердак garret

svivTtexa лучепреломление refraction

svivi луч ray

s. gardatexili преломленный л. refracted r.

s. lazeris лазерный л. laser r.

s. magegmilebeli проектирующий л. projecting r.

s. rentgenis рентгеновский л. X-rays

sxmuli; Camosxma литье; отливка; литой casting

s. aluminis алюминиевое л. aluminium c.

s. antikoroziali антикоррозионное л. anticorrosive c.

s. bazaltis базальтовое л. basalt c.

s. Tujis чугунное л. iron c.

kokilsxmuli кокильное л. chill c.

s. moyvanili фасонное л. cast chapes

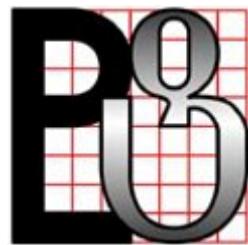
s. mxurvalgamZle жароупорное л. heat proof c.

s. samSeneblo строительное л. structural c.

C. wneviT под давлением л. die c.

sxmlisa, samsxmelo литейный foundry

sxureba обрызгивание spraying

tabikura костыль spike; skid

talaxi, WuWyi грязь mud; dirt

tali талии hoist, pulley, tackle

t. gadasaadgilebeli передвижная т. movable h.

t. eleqtruli электрическая т. electric h.

t. xelis ручная т. hand h.

talki тальк talc(um)

t. dafqvili т. молотый powdered t.

tamponaJi тампонаж plugging

t. WaburRilis т. скважины plugging

tani ствол; тело body

tani, korpusi корпус body, case; building

tara тара container

tari, saxeluri ручка, рукоятка handle; knob

s. karis дверная р. door h., k.

tarireba тарированиe calibration

tarifi тариф tariff

tarkuTxvila клупп threading die holder

tafa противень pan, tray

taqometri тахометр tachometer

tevadoba емкость capacity

teletaipi телетайп teleprinter, Teletype

telefaqsi телефон fax

telefoni телефон telephone set

teleksi телекс telex

telferi тельфер telpher

temperatura температура temperature

t. aalebis т. воспламенения ignition t.

t. absoluturi т. абсолютная absolute t.

t. afeTqebis т. вспышки flash point

t. gamowvis т. обжига firing t.

t. gamyarebis т. затвердения hardening t.

t. gardaqnis т. превращения transformation t.

t. gafarToebis т. расширения т. expansion t.

t. darbilebis т. размягчения softening t.

t. deformaciis datvirTvisas т. деформации под нагрузкой load-strain t.

t. dnobis т. плавления melting t.

t. duRilis т. кипения boiling point

t. zRvruli т. предельная limiting t.

t. TviTaalebis т. самовоспламенения autognition

t. krizisuli критическая т. critical t.

t. mowvis т. отжига annealing t.

t. optimaluri оптимальная т. optimum t.

t. samuSao рабочая т. operating t.

t. sawyisi начальная initial t.

tenzeTgamomyofi влагомаслоотделитель moisture-oil separator

tenzometri тензометр strain-measuring device

teni влага moisture

t. adsorbciali адсорбционная в. adsorption m.

t. konstituciuri конституционная в. constitution m.

teniani влажный damp, humid, moist, wet

tenianoba влажность dampness, humidity, moisture content

t. absoluturi абсолютная в. absolute h.

t. bunebrivi естественная в. natural h.

t. fardobiTi относительная в. relative h.

tenmedegi влагостойкий moisture-resistant

temsazomi, fsiqrometri влагометр, психрометр moisture meter; hygrometer

tenSemcveloba влагосодержание moisture content

tenSeuRwevi влагонепроницаемый moisture-proof

terakota терракота terra-cotta

terasa терраса terraca

t. Waliszeda надпойменная т. above-flood-land t.

terikoniki терриконик refuse heap

territoria территория territory; premises

tesebri тавровый, Т-образный T-shaped

tetraToqsilan-eTilsilikati тетраэтоксисилен-этилсиликат tetraethoxysilane-ethyl siicate

teqnika техника facilities, material

t. gazomviTi измерительная т. measuring f.

t. gamoTvliTi вычислительная т. computer f.

t. samrewvelo-sanitaruli промышленно-санитарная т. commercial-hygiene e.

t. samSeneblo строительная т. construction e.

t. usafrTxoebis т. безопасности safety e.

t. warmoebis organizaciis т. организации труда f. of production organization

teqnikosi техник technician

teqnikur-ekonomiuri технико-экономический technical-economical

teqnikuri технический technical

teqnologi технолог industrial engineer

teqnologia технология engineering, production engineering; p. process; technology

- t. avtoklaur masalaTa т. автоклавных материалов autoclave materials e.
- t. betonis т. бетона concrete e.
- t. boWkovan nivTierebaTa т. волокнистых веществ fibrous material o.
- t. TbobgeraTsaizolacio masalaTa т. тепло-звукозащитных материалов sound-thermal insulating materials p. e.
- t. keramikis т. керамики ceramic p. e.
- t. minis т. стекла glass t.
- t. mWida masalaTa т. вяжущих материалов binding materials p. e.
- t. saSen masalaTa т. строительных материалов building materials p. e.
- t. silikatebis т. силикатов silicate p. e.
- t. qimiuri химическая т. chemical e.
- t. cecxlgamZleebis т. огнеупоров refractories c.
- teqnologiuri технологический technological
- teqsropi тексроп texrope
- teqstoliti текстолит textile laminate
- t. boWkovani волокнистый т. fibrous t. l.
- t. furclovani листовой т. sheet t. l.
- teqstura текстура texture
- teSeniti тешенит teshenite
- texili излом fracture
- tvirTamwe грузоподъемник freight hoist
- tvirTamweoba грузоподъемность load-carrying capacity
- tvirTbrunva грузооборот freight turnover
- tvirTva dayrilad грузить навалом load in bulk
- tvirTi груз cargo; freight, load
- tvirTis gamgzavni грузоотправитель consigner
- tvirTis mimRebi грузополучатель consignee
- tvirTsataci грузозахват load handling fixture

tvirTtevadoba грузовместимость, грузоемкость (cubic) cargo-carrying capacity; tonnage

tvifvra; natvifri; tvifruloba тиснение, штамповка stamping

tigeli, buTa тигель crucible, melting pot

t. grafitis графитный т. graphite c.

t. platinis платиновый т. platinum c.

t. Samotis шамотовый т. shamotte c.

tivtiva поплавок float

tivtivari взвесь suspension

tilo; Solti полотно; холст canvas, cloth

t. azbestis асбестовое п. asbestos c.

t. gzin дорожное п. roadbed

t. zumfaris наждачное п. emery c.

karis frTa дверное п. door leaf

S. linoleumis п. линолеума linoleum c.

t. saxexi шлифовальное п. grinding c.

t. xerxis пильное п. saw blade

tip-zoma типоразмер standard size

tipizacia типизация (use of) type designs

teqnologjur procesTa t. t. технологических процессов technological process t. d.

tipobrivi, tipuri типовой standard, type

titanTabaSiri титаногипс titanium plaster, titanium gypsum

titanSemcveli титаносодержащий titanium content

tiubingi тюбинг tubing

tixari перегородка partition

t. baduri сеточная п. net p.

t. karkasul-Semosaficri каркасно-обшивочная п. frame-sheathing p.

t. SeuRwevi непроницаемая п. tight p.

t. xanZarsawinaaRmdego противопожарная п. firebreak p.

t. xis деревянная п. timber p.

ткепна, bekna трамбование ramming, tamping, stamping, compacting

toli толь roofing felt

t. saxuravi кровельный т. saturated r. f.

t. qviSamoyrili т. с песочной посыпкой r. f. strewed with sand

tolmniSvneloba разнозначность equivalence

toloba равенство equality

toluoli толуол toluone

толса кружка spinning pot; mug

tomara мешок bag, sack; bagful, sackful

t. dabitumebuli м. битуминизированный bituminous b.

t. gauJRenTavi м. непропитанный non-impregnated b.

t. polieTilenis м. полиэтиленовый polyethylene b.

t. juTis м. джутовой jute b.

tomarasaWeri мешкодержатель bag holder

tona тонна tonne; ton

tonаж tonnage

topografia топография topography

torzi торець (end) face

torkreti төркөрт

ინგლისურად??????//

t.-betoni т.-бетон air-placed concrete

t.-satryorcni т.-пушка pneumatic concrete-gun

torkretireba торкетирование concrete spraying

torfi topf peat

toqsikurova токсичность toxicity

traversa **траверса** **cross-piece**

travertini, Sirimi **травертин travertino**

traileri трейлер trailer

trali трапл trawl

tranziti транзит transit

translacia, gadacema трансляция broadcast(ing); repeator

transmisia трасмисия transmission

transporti транспорт transport, transfer

t. pnevmatikuri пневматический т. pneumatic t.

t. rkinigzis железнодорожный т. railway t.

t. saavtomobilo автомобильный т. automobile t.

t. saWapano гужевой т. cartage

t. sahaero воздушный т. air t.

t. Sigadasaqarxno т.внутризаводской т. factory conveyance and hoisting(facilities)

transportiori траспортер conveyer

t. TefSa тарельчатый т. disc c.

t. lentiani ленточный т. belt c.

t. moZravi передвижной т. portable c.

t. sakidliani люлечный т. cradle c.

t. xvetia скребковый т. rake c.

t. xraxnuli винтовой т. screw c.

transformatori трансформатор transformer

t. damwevi понижающий т. step-down t.

t. zeTis масляный т. oil-immersed t.

t. saSemduReblo сварочный т. welding t.

t. Zabvis т. выпряжения voltage t.

t. Zaluri силовой т. power t.

tranSea, Txrili траншеа trench, ditch

t. wyalsagdebi сбросная т. spillway t.

tranSeasaTxreli, TxrilsaTxreli траншееекопатель tremcher, trenching machine

trapi трап gangway, ladder

traqtebis niSani трасса route

traqiti трахит trachyte

traqtori трактор tractor

trepeli трепел tripoli(earth)

triala вертушка hydrometric current meter

trigeri триггер flip-flop

tripleksi триплекс triplex glass

trolei троллей trolley

trotili тротил trinitrotileune

trotuari тротуар side-walk

tumbleri тумблер toggle switch

tumbo насос pump

t. dguSiani поршневой н. piston p.

t. eqscentrikuli RerZuli эксцентриковый винтовой eccentric screw p.

vakuumtumbo вакуумный н. vacuum p.

t. zeTis маслонасос oil p.

t. TviTSemwovi самовсасывающий н. self-priming p.

t. kbilana шестереночный н. gear(-type) p.

t. membraniani мембранный н. membrane p.

mimtumbi подкачивающий н. booster p.

t. pnevmatikuri пневматический н. pneumatic p.

t. sakondensacio конденсатный н. condensate p.

t. satalaxe грязевой н. slush p.

t. saxanZro пожарной н. fire(service) p.

t. fekalis фекальный н. sanitary p.

t. t. forvakuumuri, winavakuumuri форвакуумный н. roughing-down p.

t. frTiani лопастный (крыльчатый) н. impeller p.

t. Semwovi всасывающий н. aspiring p.

t. **Slamis** шламовой н. mud p.

t. **centridanuli** центробежный н. centrifugal p.

t. **wylis** водяной н. water p.

turboburRi турбобур turbo-drill

turbogeneratori турбогенератор turbo-generator

turboventilatori турбовентилятор turbo-fan

turbokompresori турбокомпрессор turbo-compressor

turbotumbo турбонасос turbo-pump

turniketi турникет turnstile

tute щелочь alkali

t. **mwave** едкая щ. caustic a.

tutemedegi щелочестойкий alkali-proof, slkali-resistant

tutemedegoba щелочестойкость alkali resistance

tutemiwa щелочноземельный alkaline earth

tutianoba, situte щелочность alkalinity, causticity

t. **saerTo** общая щ. total alkali (nity)

tufi туф tuf, tufa

t. **vulkanuri** вулканический т. volcanic t.

t. **kirqviani** известковый т. tufa

t. **kristaluri** кристаллический т. crystalline t.

t. **naleqi** осадочный т. sedimentary t.

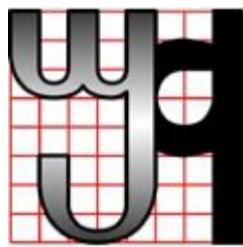
tufitebi туфиты tuffites

tufobreqCia туфобрекчия tuf breccia

tufqviSaqva туфопесчаник tuf sand

tyvia свинец lead

tyviisa, tyvianii свинцовый leaden

ubani, nakveTі участок section

n. miwis земельный y. plot

udidesi наибольший the greatest; the largest

uzrunvelyofa и обеспечение supply

u. maTematikuri математическое o. software

u. maTematikuri fircruli gamomTyleli manqanis o. математическое цифровой вычислительной машины digital computer software

u. materialur-teqnikuri материально-техническое o. logistics

ukmarburRili недобур underdrilling

ukmargamomuSaveba недовыработка underproduction

ukmari, arasakmarisi недостаточный unsufficiently

ukmarmwvari, ukmarwva недожог incomplete burning

ukmarsxma недолив short-run (casting)

ukmartvirTva, ukmarmtvirTuli недогрузка, недогруженный underload; underloading

ukmarSroba недосушка underdrying

ukmarwnexa недопрессовка underpreessing

ukmarwona недовес underweight

ukusxleta, axsleta, atkeса отскакивание, отскок recoil, rebound

ulrabgera ультразвук ultrasound, ultrasconics

ultraiisferi ультрафиолетовый ultra-violet

ultramarini ультрамарин ultramarine

ultrafaifuri ультрафарфор ultra-porcelain

ultrafiltrи ультрафильтр ultrafilter

umaRlesi наивысший the utmost; the highest

umtvrevi небьющийся shatterproof

unari способность ability, capability, power

u. reaqciis реакционная с. reactivity

universaluri универсальный unique

unitazi унитаз wator-closet pan, closet basin

unitaruli унитарный unitary

unifikacia унификация unification

uJangavi нержавеющий non-corrosive, stainless

ureTani уретан urethane

urTierTi взаимный mutual, reciprocal

urTierTqmedeba взаимодействие interaction

urika тележка truck, bogie, dolly

u. eleqtrogadacemis электропередаточная т. power transmission t.

u. TviTmavali самоходная т. motor t.

u. misabmeli прицепная т. trailing t.

u. xelis ручная т. hand t.

urika, kareta. карета, каретка carriage

urnali копер pile driver; impact testing machine

uro молот hammer

u. meqanikuri механический м. power h.

u. pnevmatikuri пневматический м. compressed air h.

u. saStampavi штамповочный м. die-forging h.

u. vardebadi м. падающий drop h.

u. hidravlikuri гидравлический м. hydraulic h.

usasrulo бесконечный infinite

usworoba неровность unevenness

utili утиль scrap

utilizacia, gamoyeneba утилизация salvaging; waste recovery

g. narCenebis отходов reclamation

utilnedleuli утильсырье scrap(material)

utyuaroba достоверность truth of the trial; trustworthiness

uferuloba бесцветность colourlessness

uformo бесформенный formless, shapeless

uqmi, fuWi, carieli холостой idle running

uyini незамерзающий, незамерзаемый non-freezing

uSreti, dauSreteli неиссякаемый inexhaustible

uZravad mimagrebuli неподвижно закрепленный fixed

uZravi недвижимый immovable

uZraoba, umoZraoba недвижность immobility

uwesivroba неисправность fault, malfunction, trouble

uvwavi, arawvadi несгораемый incombustible, noncombustible

uwyveti нерперывный continuous

uwyisi ведомость register

u. gadacemis передаточная в. endersements

u. ganacxadis заявочная в. demand list

u. sadefeqto дефектная в. rapair request form

uxarisxo некачественный unsound

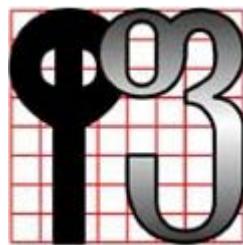
uxmauro бесшумный noiselese

uxsnaroba, uxsnadoba нерастворимость insolubility

ujredi ячейка cell

u. badis я. сетки mesh

ujredovani ячеистый cellular

fabrika фабрика factory; plant

f. saaglomeracio агломерационная ф. sintering p.

f. samsxrev-saxarisxebeli дробильно-сортировочная ф. grinding-sonting p.

faza фаза phase, stage

faifuri фарфор porcelain, china

f. eleqtroteqnikuri электротехнический ф. electric-grade p.

f. sali твердый ф. hard (-paste) p., hard c.

f. sayenebeli установочный ф. adjusting p.

f. frituli фриттованный fritted p.

f. Zvlis костяной ф. bone c.

faneri, firficari фанера plywood; veneer

f. dawebebuli клеевная ф. plywood

f. daxerxili пиленая ф. sawn

f. mralvalSriani многослойная ф. multiply p.

fanjara, sarkmeli окно window

f. erTalaTiani однопереплетное о. single-sashed w.

s. zeda Suqis верхнего света о. skylight w.

f. oralaTiani с двойным пеоплетом о. double-sashed w.

f. Jaluziani жалюзи о. shutters

f. saventilacio вентиляционное о. ventilation w.

samercxuli слуховое о. dormer w.

fara фара head-light, head-lamp

farada фарада farad

fargali циркуль (a pair of) compasses

farda завеса curtain, screen

f. jaWvis цепная з. chain c.

fardoba отношение ratio; proportion; realation (ship)

wyal cementis f. водоцементное о. water-cement r.

fardobiTi, SefardebiTi относительный relative

farduli навес shed

farvateri фарватер fairway

farTobi площадь area

f. margi полезная п. usable a.

f. sacxovrebeli жилая п. residential (floor) a.

farToliandiani широколейный full-gauge

fari щит, щиток screen; panel; blind

f. kvamlsarini дымоотводный щ. smoke offtake s.

f. marTvis щ. управления control p.

f. yalibis щ. опалубки form p.

f. Semkavebeli ограждающий щ. protective s.

f. wyalsaketi водозапорный щ. water-lock s.

fasadi фасад front, façade, face

fasi цуна price; value

f. gasayidi отпускная ц. selling p.

f. nasyidobis покупная ц. buying p.

f. saangariSo расчетная ц. accounting p.

f. sabiTumo оптовая ц. wholesale p.

f. sacalo розничная ц. retail p.

faswarmoqmna ценообразование price formation

fafisebri кашеобразный slush, slurry, paste

faqtori фактор factor

f. adamianuri человеческий ф. human f.

f. granulometriuli гранулометрический ф. grading f.

f. klimaturi климатический ф. climatic f.

f. sanitarul-higienuri санитарно-гигиенический ф. sanitary-hygienic f.

f. temperaturuli температурный ф. temperature f.

f. wyalcementis водоцементный ф. water-cement f.

faqtura фактура pattern, texture

f. abraziuli абразивная ф. abrasive (face) finish

f. gapewianebuli лощеная ф. glazed (face) finish

f. gaprialebuli полированная ф. polished (face) finish

f. gaxexili шлифованная ф. grinded (face) finish

f. daxerxili пиленая ф sawed p.

f. tlanqmarcvlovani грубозернистая ф. coarse grain t.

f. wvrilmarcvlovani мелкозернистая ф. fine grain t.

f. wertilovani точечная ф. pointed (face) finish

federacia федерация federation

felziti фельзит felsite

fena пласт bed, seam, stratum, formation

f. amoRebuli выработанный п. worked out b.

f. gamofituli выветренный п. weathered b.

f. dazverili разведанный п. prospected b.

f. mZlavri мощный п. thick s.

f. wylovani водоносный п. water-bearing st.

fenili, qvafenili настил; мостовая pavement, paving

asfaltfenili асфальтовая м. asphalt p.

betonfenili бетонная м. concrete p.

f. mozaikuri мозаичная м. mosaic p.

Zelfenili брускчатая м. block p.

fenolaldehidi фенолальдегит . phenol-aldehyde

fenoli фенол phenol

fenolkauCuki феноло-каучук phenol-rubber

fenolfTaleini фенолфталеин phenolphthalein

fenolformaldehiduri феноло-формальдегидный phenol-formaldehyde

fenoplastebi фенопласты phenoplasts

fenolspirti фенолоспирт phenolalcohol

ferdo откос slope

feri цвет; окраска colour; paint, paintwork

ferisa, feradi, feriTi цветной, цветовой coloured, chromatic

feriti феррит ferrite

feritulperlituri ферритоперлитовый ferite pearlite

fermgrZnobiaroba цветочувствительность colour sensitivity

fermenti фермент ferment, enzyme

ferovolframî ферровольфрам ferrotungsten

feroliTebi ферролиты ferrolites

feromagniti ферромагнит ferromagnet

feromanganumi ферромарганец ferro-manganese

feromolibdeni ферромолибден ferromolybdenum

ferosiliciumalumini ферросиликоалюминий ferrosilicoaluminium

ferosiliciumbori ферросиликобор ferrosilicon borium

ferosiliciumi ферросилиций ferrosilicium

ferosfosfori феррофосфор ferrophosphorus

feroqromi, rkinaqromi феррохром ferrochrome

feroSenadnobi ферросплав ferroalloy

ferso обид, ободок rin, ring, ferrule

ferfli пепел ashes, cinders

f. vulkanuri вулканический п. volcanic s.

ferflisferi пепельно-серый ash-grey

fexura штраба toothing, batter

fTorTabaSiri фторогипс fluorogypsum

fTori фтор fluorine

fTornaxSirbadi фторуглерод fluorocarbon

fTotoplasti фторопласт fluoroplastic

fibra фибра fibre

f. wnexili фпрессованная ф. pressed f.

fibrobetoni фибробетон fibrous concrete

fibroliti фибролит fibreboard, fibre mat

f. magneziuri магнезиальный ф. magnesium f. m.

f. cementis цементный ф. cement f. m.

fibroplasti фибропласт fibroplastic

fibrocementi фиброкемент fibrous cement

figura, nakveTi фигура figure, pattern, form, shape

fideri фидер feeder(cable), feeder

fiTxí шпатель putty knife; pallet

fila плита plate, slab

f. bgeraTSTamnTqmeli TabaSiris гипсовая звукопоглощающая п. gypsum sound absorptive p.

f. brekCiisebri брекчиевидная п. brekchia p., s.

f. gadaxurvis п. покрытия covering s.

f. gadaxurvis п. перекрытия floor s.

f. dawebebuli, Sewebebuli скленная п. p. cemented toge ther

f. dawnexili прессованная п. pressed p.

f. daxerxili пиленая п. sawed p.

f. dekoratiuli декоративная п. decorative p.

f. dekoratiuli TabaSiris гипсовая декоративная п. gypsum decorative p.

f. TabaSirboWkovani „akmigrani” гипсоволокнистая п. «Акмигран» gypsum fibrous p. „Acmigran”

- f. TabaSirpolimeruli гипсополимерная п. gypsum polymer p.
- f. TabaSirsxmuli гипсолитовая п. gypsum cast p.
- f. iatakis п. для полов deck s.
- f. iatakis rezinis п. резиновая для полов rubber p. for floore
- f. marmarilos мраморная п. marble p.
- f. merqanboWkovani древесноволокнистая п. fiber board
- f. mineraluri bambis akustikuri минераловатная acoustic mineral wool p.
- f. mozaikuri мозаичная п. mosaic p.
- f. mosapirkeTebeli TabaSiris гипсовая облицовочная п. gypsum facing s.
- f. mxurvalgammZle жароупорная п. heat resistans p.
- f. plastiprinis пластиприновая п. plastipryne p.
- f. polivinilqloridis dekoratiuli „polidekori” декоративная поливинилхлоридная п. «Полидекор» decorative polyvinylchloride p. „Polydecor”
- f. rafis подоконная п. window sill p.
- f. saankero анкерная п. anchor p., s.
- f. saburule п. кровельная roof s.
- f. satixre перегородочная п. partition p.
- f. safexuris ступенчатая п. staircase p.
- f. saZirkvlis фундаментная п. bedplate
- f. ujredovani ячеистая п. cellular p.
- f. fasadis фасадная п. face s.
- f. feradi betonis dekoratiuli декоративная п. из цветного бетона decorative p. of coloured concrete
- f. fibroliTis фибролитовая п. fibre mat s.
- f. „qafdekor” п. «пенодекор» „foamdecor” p.
- f. qafplastis п. из пенопласта foam plastic p.
- f. qafpolistirolis пенополистирольная п. expanded polystyrene p.
- f. qafpoliuretanis пю из пенополиуретана foam polyurethane p.

f. lorfinis лещадная п. bottom p.

f. Samotis шамотная п. chamote p.

f. cokolis цокольная п. base p.

f. wibovani ребристая п. ribbed s.

f. widabetonis шлакобетонная п. slag concrete p., s.

fila плитка tile

f. agurisebri qviSa-cementis цементно-песчаная кирпичеподобная п. sand-cement brick-like t.

f. azbestcementis saburule асбестоцементная кровельная п. fsbestos-cement roof(ing) t.

f. iatakis polivinilqloridis поливинилхлоридная п. для полов polyvinylchloride floor t.

f. keramikuli керамическая п. ceramic t.

f. metlaxis метлахская п. metlakh t.

f. mominanqrebuli эмалированная п. enameled t.

f. mosapirkeTebeli облицовочная п. facing t.

f. moWiqurebuli глазурованная п. glazed t.

f. polistirolis mosapirkeTebeli полистирольная облицовочная п. polystyrene facing t.

f. „sinkaupliti” п. «синкауплит» „Sinkauplit” t.

f. xaliCa-mozaikis minis стеклянная коврово-мозаичная п. glass carpet-mosaic t.

filTaqva песток pestle, pounder

filii ступка mortar

filigrani филигрань filigree

filtrati, nawuri фильтрат filtrate, filter, liquor

filtracia фильтрация filtration, filtering

filtri, sawuri фильтр filter, strainer

vakuum-f. вакуумный ф. vacuum f.

f. zeTis масляный ф. oil f.

f. mtvris пыловой ф. dust f.

f. saxeloebiani рукавный ф. bag f.

f. siTxiani жидкостный ф. liquid f.

f. presi ф.-пресс pressure f.

f.-saleqari ф.-отстойник filter-sump

f. unacro беззолый ф. ashless f.

f. qsovilis матерчатый ф. fabric f., cloth f.

filtrperliti фильтроперлит filter pearlyte

finjani; TefSi чашка, чашечка cup, bowl

firi плевка film

f. gamosayvani отделочная п. finishing f.

f. dekoratiul-gamosayvani декоративно-отделочная п. decorative-finishing f.

f. teqnikuri техническая п. technical f.

webofiri клеевая п. adhesive f.

firfita, dafa пластинка; плата plate

fisi смола resin

f. akrilis акриловая с. acrylic r.

f. bakelitis бакалитовая с. Bacelite

f. glifTalis глифталевая с. glyptal r.

f. epoqsidis эпоксидная с. epoxy r.

f. Termoplastikuri термопластическая с. plastic r.

f. karbamiduli карбамидная с. urea r.

f. perqlorvinilis перхлорвиниловая с. perchloride vinyl r.

f. poliamidis полиамидная с. polyamide r.

f. polieTeris полиэфирная с. polyester r.

f. polieTilenis полиэтиленовая с. polyethylene r.

f. polivinilqloridis поливинилхлоридная с. polyvinylchloride r.

f. polivinilqloridis emultiuri поливинилхлоридная эмульсионная с. polyvinylchloride emulsion r.

f. polivinilqloridis mikrosuspenziuri поливинилхлоридная мокросусспензионная с. polyvinylchloride microsuspension r.

f. polimerizaciuli полимеризационная с. polymerizing r.

f. sinTezuri синтетическая с. synthetic r.

f. fenolaldehidis фенолальдегидная с. phenolic r.

f. qvanaxSiris каменноугольная с. coal tar

fitingi фитинг (pipe) fitting

fiqali сланец shale

f. saburule кровельный с. table s.

f. sawvavi горючий с. oil s.

fiqsaJi, samagri фиксаж, закрепитель fixer, fixative

fiqsatori фиксатор fixing arm, lock

fiCxkona фашина fascine

ficari, dafa доска board, plank; strake

d. marmarilos мраморная д. marble slab

f. narimandiani в четверть д. quarter-sawed b.

f. naSuriani полуистая (обозъяная) д. wane b.

d. saxazavi чертожная д. drawing b.

f. Camoganili обрезная д. edged b.

f. wibos ребровая д. cant b.

ficarnagi помост; подмостки stage; trestle

fleqsometri флексометр flexometer

fligeli флигель outbuilding, wing

flintglasi флинтглас flintglass

floaT-abazana флоат-ванна float-tank

flotacia флотация flotation

fluorescencia флуоресценция fluorescence

flusi, mdnobi флюс, плавень flux

foie фойе foyer

foladbetoni сталебетон steel concrete

foladi сталь steel

folkva люфт backlash, lost motion; play

fondi фонд fund

f. amortizaciis амортизационный ф. depreciation f.

f. drois ф. времени time f.

f. ekonomikuri stimulirebis ф. экономического стимулирования economical stimulation f.

f. materialuri waxalisebis ф. материального стимулирования material incentive f.

f. premirebis ф. премирования premium f.

f. sabinao mSeneblobisa da socialur-kulturul RonisZiebaTa ф. социально-культурных мероприятий и жилищного строительства sicial-cultural arrangement and construction engineering f.

f. warmoebis ganviTarebis ф. развития производства production development f.

f. xelfasis ф. заработной платы wages s.

fondukugeba фондотдача capital productivity

foriani пористый porous

forianoba пористость porosity

f. moCvenebiTi кажущаяся п. apparent p.

f. namdvili истинная п. true p.

forma форма form, shape

f. kvadratuli квадратная ф. square f.

f. nemsisebri иглообразная ф. needle sh.

f. solisebri клиновидная ф. wedge sh.

f. xuroTmoZRvruli архитектурная ф. architectural f., sh.

formaldehydi формальдегид formaldehyde

formalini формалин formalin

formacia формация formation

f. aluviuri аллювиальная ф. alluvial f.

f. vulkanuri вулканическая ф. volcanic f.

f. meoreuli вторичная ф. secondary f.

f. pirveladi первичная ф. initial f.

formoplasti формопласт formoplast

formula формула formula

forofori порофор porofor

forsireba форсировка, форсирование forcing

f. sacecxlis ф. топки f. a. furnace

f. qvabis ф. котла f. a. boiler

forsteriti форстерит forsterite

foso лунка; углубление indentation

fososaTxreli лунокопатель dibbl(i)er

fosfati фосфат phosphate

fosfatwida фосфатшлак phosphate slag

fosforescencia фосфоресценция phosphorescence

fosforTabaSiri фосфоргипс phosphogypsum

fosfori фосфор phosphorus

fosforiti фосфорит phosphorite

fotogadaReba; fotoagegmva фотосъемка photo-graphy

fotogravireba фотогравирование photoetching, photograviring

fotokolorimetri фотоколориметр photometer

fotorele фотореле photorelay

fotofiri фотопленка (photographic) film

fotoqimia фотохимия photochemistry

fraccia фракция fraction

f. bolo хвостовая ф. tail f.

f. Tixovani глинистая ф. clay f.

f. mtvrisebri пылевидная ф. dust like f.

fracciuli фракционный fractional

fraxti фрахт freight

frezva, Rarva фрезирование milling, cutting

frezi, saRaravi фреза (milling)cutter, mill

freoni фреон freon

freska фреска fresko

frTa отвал; крыло; полотно; перо blade; wing

f. buldozeris о. бульдозера blade

frTa, niCabi лопасть, лопатка blade; vane

f. ventilatoris л. вентилятора fan b.

f. magrigalebeli завихряющая л. swirl v.

f. frTovanis л. крыльчатки impeller b.

frTovana крыльчатка impeller

frizi, kozmidi фриз frieze

frita фритта (glass)frit

f. gamWvirvale прозрачная ф. transparent f.

fritva (winalRoba) фриттование fritting

friqcionи фрикцион (friction)clutch

fronti, Subli фронт front

f. gadmosatvirTavi выгрузочный ф. unloading area

f. datvirTvis ф. погрузки loading area

f. nasxletis ф. сброса fault f.

f. samuSao ф. работ f. of work

f. sawmendi очистный ф. f. of working face

frqvevana форсунка (atomizing)burner, atomizer

fsiqrometri, tensazomi психрометр psychrometer

fskeri, Ziri дно bottom

Z. TviTayiravebadi самоопрокидывающееся д. self-dumping b.

f. ormagи двойное д. double b.

Z. cxauri решетчатое д. grid b.

fskerixapia дночерпатель dredger, dredge

funqcia функция function

furnitura фурнитура accessoriess, fittinge

furCi пленка film

furcelgadasakeci листозагибочный sheet folding

furceli лист sheet

f. azbestis асбестовый л. asbestos s.

f. azbestcementis talRovani асбестоцементный волнистый л. asbestos-cement corrugated s.

f. TabaSirboWkovani гипсоволокнистый л. gypsum fibrous s.

f. TabaSirmuyaosi гипсокартонный л. gypsum board s.

Tavfurceli заглавный л. title-leaf

f. reliefuri polivinilqloridis рельефный поливинилхлоридный л. relief polyvinylchloride s.

f. sakonstruqcio polikarbonatis конструкционный поликарбонатный л. constructional polycarbonate s.

f. satitulo (saTauris) титульный л. title page

f. spilenZis медный л. copper s.

f. foladis стальной л. steel s.

f. cxlad naglini горячекатанный л. hot rolled s.

furcelmWreli листорезка sheet cutting machine

furcelsaglini листопрокатный rolled sheet

furcelCamwyobi листоукладчик sheet piler

fuZe основа, основание base, basis

f. saZirkvlis о. фундамента base, foundation

fuZeqani основная порода basic roock

fuZianoba основность basicity

fuWvila, xeljagi раковица cavity, pit, hole

fqva молоть mill, grind

fqvadoba, dafqvis unari размолоспособность grindability

fxvieroba сыпучесть flousness

fqvili мука flour, meal

f. marmarilos мраморная м. marble m.

f. qanis породная м. rock f.

f. Samotis шамотная м. grog m.

fxvnili порошок powder, dust

f. abrazivis абразивный п. abrasive d.

f. almasis алмазный п. diamond d.

f. zumfaris наждачный п. emery d.

f. magnezitis магнезитовый п. dead-burned magnesite train

f. saprialebeli полировочный п. polishing p.

f. perlitis перлитовый п. perlite p.

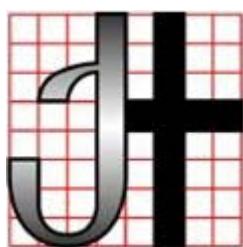
f. safiltravi фильтровальный п. filtering p.

f. sawnexi пресс-порошок moulding p.

f. saxexi шлифовальный п. grinding p.

f. cecxlsaqrrobi огнетушащий п. fire extinguisher p.

fxvnilisebri порошокобразный powdery

qalaqTmSenebloba градостроительство town planning

qalkopiriti, spilenZis almadani халькопирит, медный колчедан copper pyrate

qalcedoni хальцедон calcedony

qanTwarmoqmna породообразование rockforming

qani порода rock

q. amofrqveuli изверженная п. igneous r.

- q. gakaJianebuli окремненная п. silicated r.
- q. gamofituli выветренная п. decayed r.
- q. gafxvierebuli разрыхленная п. locosened r.
- q. dabzaruli трещиноватая п. fissured r.
- q. vulkanuri вулканическая п. eruptive r.
- q. dakarstuli закарствованная п. karat r.
- q. efuziuri эфузивная п. eruptive r.
- q. TabaSiris гипсовая п. gypsum r.
- q. Tixovani глинистая п. argillaceous r.
- q. intruziuli интрузивная п. intrusive r.
- q. kalumis калиевая п. potassium r.
- q. karbonatTixovani карбонатно-глинистая п. carbonate- argillaceous r.
- q. karbonatuli карбонатная п. carbonaceous r.
- q. kaJovani кремнистая п. silica er.
- q. kaWrian-xreSqiSiani валунно-гравийно-песчаная п. boulder-gravel-sand r.
- q. kvarckaolinituri кварцкаолинитовая п. quartz kaolinite r.
- q. kirqvaTixian-magneziuri известково-глинисто-магнезиальная п. lime-clay magnesian r.
- q. kirqviani известковая п. lime r.
- q. kldis скальная п. ledge r.
- q. kontaqtmamorfuli контакт-метаморфическая п. contact-metamorphic r.
- q. magmuri магматическая п. magmatic r.
- q. magneziuri магнезиальная п. magnesian r.
- q. metamorfuli метаморфическая п. metamorphic r.
- q. mindvrisSpaturi полевошпатовая п. feldspar r.
- q. monatexi обломочная п. fragmental debris
- q. msxvreuli раздробленная п. crushed r.
- q. mcuravi плывин ground r.
- q. mwvari горелая п. burnt r.

- q. naleqi осадочная п. sedimentary r.
- q. plastikuri пластичная п. plastic r.
- q. perlituri перлитовая п. perlite r.
- q. fsefituri псефитовая п. psephite r.
- q. fuWi пустая п. barren r., gangue
- q. fxviuri рыхлая п. loose r.
- q. carcis меловая п. chalky r.
- qani горная п. plutonic r.
- q. ZarRveuli жильная п . vein-rock
- q. ZiriTadi коренная (основная) п. bedrock
- q. Sungituri шунгитовая п. shungite r.
- qanobi уклон grade, gradient, slope
- qanseli, azbesti асбест asbestos
- qanqara маятник pendulum
- qanCi гайка nut
- qargili кружало bow member
- qargoli круг circle
- q. abraziuli абразивный к. abrasive wheel
- q. zumfaris наждачный к. emery wheel
- q. salesi точильный к. grinding wheel
- q. saprialebeli (qeCisa) полировальный (войлочный) polishing bob
- q. saxexi шлифовальный к. grinding wheel
- qarpira наветренный windward
- qarsazomi анемометр anemometer
- qarsi слюда mica
- qarskeramika слюдокерамика mica ceramic
- qarxana завод factory, works, plant, mill
- q. aguris кирпичный з. brick w.

- q. betonis бетонный з. concrete-mixing p.
- q. damamzadebeli з.-изготовитель manufacturer
- q. keramikis керамический з. ceramic p.
- q. metallurgiuli металлургический з. metallurgical w.
- q. meqanikuri механический з. mechanical p.
- q. mimwodebeli з.-поставщик supplier
- q. minis стекольный з. glass
- q. muyao-ruberoidis картонно-рубероидный з. board sheathing p.
- q. saremonto ремонтный з. maintenance p.
- q. qvisamsxrevi камнедробильный з. stone p.
- q. RorRis щебеночный з. crushed stone p.
- q. cementis цементный з. cement p., m.
- qarxnisa, saqarxno, qarxnuli заводской prefabricate
- qafbetoni пенобетон foam concrete
- qafgeneratori реногенератор foam generator
- qafdekori пенодекор foam decore
- qafepoqsidebi пеноэпоксиды foam epoxides
- qafi пена foam, froth
- qafmina пеностекло foamglass, cellular glass
- qafmCata пенолегковес foam lightweight
- qafplasti пенопласт foam plastic
- q. Tbomedegi теплостойкий п. heat resistant f. p.
- q. Termoreaqtiuri термореактивный п. thermosetting f. p.
- q. sintaqturi синтактный п. syntactic f. p.
- qafpolieTileni пенополиэтилен foam polyethylene
- qafpolistiroli пенополистирол expanded polystyrene
- qafpoliureTanebi пенополиуретаны foam polyurethane
- qafsilikati пеносиликат cellular silicate

qafCa мастерок trowel, float, darby

qaRaldi бумага paper

q. azbestis асбестовая б. asbestos p.

q. gasaxvevi оберточная б. wrapping p.

q. myaos картонная б. board p.

q. piris gadasaRebi копировальная б. carbon p.

q. sabeWdi печатная б. printing p.

q. safiltravi фильтровальная б. filter p.

q. safuTavi упаковочная б. packaging p.

q. saweri писчая б. writing p.

q. saxazavi чертежная б. drawing p.

q. fotografiuli фотографическая б. photographic p.

q. Spaleris обойная б. wall-p

q. SuqmgrZnobiare светочувствительная б. light-sensitive p.

q. wyalSeuqcevi водонепроницаемая б. water proof p.

qaSanuri фаянс faience, earthenware

qerqi кожура, кора, корка crust; scum; skin

qerqi стяжка covering

q. betonis бетонная с. concrete c.

q. cementis цементная с. cement c.

qerclovani чешуобразный, чешуйчатый scaly

qeCa войлок felt

qva камень stone; (building) stone

q. abraziuli абразивный к. abrasive s.

q. alebastris алебастровый к. alabaster s.

q. arSiis бордюрный к. kerb s.

q. bunebrivi естественный к. natural s.

q. daxerxili пильный (пиленый) к. sawn s.

- q. eklaris экларский к. eklari s.
- q. TabaSiris гипсовой к. plaster s.
- q. Tixovani глинистый к. clay s.
- q. Tlili тесаный к. surface-tooled s.
- q. karieris карьерный к. run-of-quarry s.
- q. kaJovani кремнистый к. flint s.
- q. keramikuli керамический к. structural clay tile
- q. kiris известковый к. lime s.
- q. lorfinis лещадный к. bottom s.
- q. sakirwylavi для мощани я к. pewing s.
- q. saSeni строительный к. biulding s.
- q. saxexi шлифовальный к. grinding
- q. saWeqi замковый к. key s.
- q. solovani клинчатый к. wedge s.
- q. somis лекальный к. templet s.
- q. talkis тальковый к. talc(um) s.
- filaqva плитный к. flag s.
- qvayore бутовый к. rubble (stone)
- q. Sesamosi, mosapirkeTebeli облицовочный к. facing s.
- q. caleuli штучный к. dimension s.
- q. cementis цементный к. cement s.
- q. Zelura брускатый к. praving s.
- q. xelovnuri искусственный к. atrificial s.
- qvabi котел boiler; kettle, pan
- q. batareuli батарейный к. battery b.
- q. bitumis битумный к. asphalt heater
- q. TabaSirSaxarSi гипсоварочный к. kettle
- q. orTqlis паровой к. steam b.

- q. saTbobi отопительный к. heating b.
- q. saorTqlavi пропарочный к. autoclave
- q. kvamlsawvavi дымогарный к. fire-tube b.
- qvab-utilizatori к.-утилизатор waste-heat b.
- q. cecxlmila жаротрубный к. shell(-type) b.
- q. wyalsaTbobi водогрейный к. hot-water b.
- qvabis zedamxedveloba котленадзор boiler inspection
- qvanaxSiri каменный уголь coal
- qvasamsxvrevi камнедробилка stone crusher
- q. valciani валковая к. roll s. c.
- q. konusuri конусная к. cone(-type) s. c.
- q. ybiani щековая к. jaw c.
- q. CaquCebiani молотковая к. hammer s. c.
- qvasacleli камнеотделитель stone separator
- qveda, qvemo нижний lower
- qveda, qvemomdebare нижележащий below
- qvedi под; низ bottom, hearth; lower part
- q. gamosawevi подвижной п. mobile b.
- q. saSrobis сушильный п. drying b.
- q. Rumlis п. печи bottom
- qveJangi закись lower oxide
- qvesadgomi подставка support, rest, stand
- qvesadguri подстанция substancion
- q. avtomaturi автоматическая п. automatic s.
- q. sadablebeli поникающая п. step-down s.
- q. samaRlebeli повышающая п. increasing s.
- q. samuxtavi зарядная п. charging s.
- q. sanawilebeli распределительная п. distribution s.

q. transformatoruli трансформаторная п. transformer s.

qvesadebi; sarCuli подкладка liner, pad

qvesanardo субподрядный sub-contractor

qveSi поддон tray, bottom plate

qviani каменистый stony

qvis mTleli каменотес stonemason

qvisa каменный stone

qviSa, sila песок sand

q. agloforitis аглопоритовый п. agglophotite s.

q. glaukonitiani глауконитовый п. glauconite s.

q. vulkanuri вулканический п. volcanic s.

q. karieris карьерный п. quarry s.

q. keramzitis керамзитовый п. expanded clay aggregate

q. kvarcis кварцевый п. quartz s.

q. kvarcmindvrisSpaturi кварц-полевошпатовый п. quartz-feldspar s.

q. magnetitis магнетитовый п. magnetite s.

q. mdinaris речной п. bank s.

q. minis стекольный п. glass s.

q. msxvilmarcvlovani крупнозернистый п. coarse s.

q. perlitis перлитовый п. perlite s.

q. samSeneblo п. для строительных работ building s.

s. sayalibo формовочный п. moulding s.

sila мелкий п. fine s.

q. foriani пористый п. open s.

q. wvrilmarclovani мелкозернистый п. closet s.

q. xelovnuri искусственный п. artifical s.

qviSabetoni песчаный бетон fine(aggregate) clay

qviSa-Tixa песчаная глина sand-clay

qviSaTixovani песчано-глинистый sand clay

qviSaqva песчаник sandstone

q. Tixovani глинистый п. clay s.

qviSaxreSovani песчано-гравелистый sand-gravel

qviSisa, qviSiani, silisa, siliani пеачаный sandy

qviSnari супесок, супесь sand loam

qviSovani песчанистый sandy

qila банка can, jar, pot

q. minis стеклянная б. glass p.

q. plastmasis пластмассовая б. plastic p., c.

qimí гребень ridge

qimia химия chemistry

q. analizuri аналитическая х. analytical ch.

q. araorganuli неорганическая х. inorganic ch.

q. zogadi общая х. general ch.

q. koloiduri коллоидная х. colloid(al) ch.

q. organuli органическая х. organic ch.

q. fizikuri физическая х. physical ch.

qimizacia химизация chemicalization

qimizmi химизм chemistry

qimikati химикат chemical

q. Sxamiani ядохимикат pesticide

qimiuri химический chemical

qimiur-teqnologiuri химико-технологический chemical engineering

qlibi напильник file

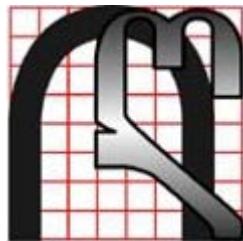
qloramini хлорамин chloramine

qloratori здоратор chlorinator

qlori хлор chlorine

qlorisa, qloriani хлорный chloride
qloriti хлорит chlorite
qlorovani хлористый chloride
qlorparafini хлорпарафин chlorparaffin
qoTani гошок rot
qonguri зубцы cogs
qrizoliTi, oqroqva хризолит chrysolite
qrizoprası, mwvane laqcedoni хризопраз chrysopras
qrizitol-azbesti хризотол-асбест chrysotile-asbestos
qroba, Caqroba тушение fire suppression
qromeli хромель Chromel
q.-alumeli х.-алиюмель chrome-aluminium alloy
qromi хром chromium
qromnikeli, niqromi хромникель, никром Ni-Cr slloy
qronometraJi хронометраж motion-time study
qseli сеть net; mains; network; net(ting)
qsenoni ксенон xenon
qsovili ткань; материя cloth, fabric
qura горн hearth
quro муфта (shaft)coupling, (pipe)coupling
q. azbestcementis асбестоцементная м. asbestos-cement c.
q. gadabmis м. сцепления clutch
q. gamosarTi выжимная м. release clutch
q. kabelis кабельная м. cable box
q. maerTebeli соединительная м. muft, sleere c.
q. muStebiani кулачковая м. jaw clutch
q. friqciuli фрикционная м. friction c.
q. CarTvis м. включения feed clutch

qSini фурма lance

Raraki желобок channel, groove, riffle

Rar-gogi корыто-желоб trough, pan

Rari канал; желоб canal; chute, trough; spout

Rari, xonCa лоток chute, flume, channel

R. CamtvirTavi загрузочный л. feed ch.

R. wyalsagdebi сбросный л. spillway ch.

Rartafi ложбина hollow

Rebva крашение dyeing, colouring

Rero стержань bar, rod; column

R. armaturis арматурный с. (reinforcement) b.

R. silitis силитовый с. silite b.

RerRili штыб culm, slack, coal dust

RerZi ось axis; axle

Rvarsadeni ливневод shower (pipe-)line

Rvarsarini ливнеотвод shower-way

RvarsaSvebi ливнеспуск shower-outlet

Rvarcofi, seli сель mudflow, earth flow, sill

Rvedi ремень belt

R. amZravi приводной р. drive b.

R. brtyeli плоский р. flat b.

R. gadamcemi передаточный р. tranamitting b.

R. mouqneli сыромятный р. rawhide b.

R. teqsropuli текспропный р. texrope b.

R. wamyvani ведущий р. drifing b.

Rilaki кнопка (push) button

Riobi, sio проем opening

s. karis дверной п. door o.

a. fanjris оконный п. window o.

Robe забор fence, enclosure

Robura; xlarTi заграждение enclosure, barrage

RonisZieba мероприятие procedure; messure

RorRi щебень crushed rock, crushed stone

R. agloforitis аглопоритовый щ. agglorite c.s.

R. aguris кирпичный щ. broken brick

R. bazaltis базальтовый щ. basalt c. s.

R. gacxavebuli грохоченный щ. screened c. s.

R. keramikuli керамический щ. ceramic c. s.

R. perlitis перлитовый щ. perlite c. s.

R. riyis qvis булыжный щ. crushed cobble s.

R. fraqcirebuli фракционированный щ. fractional c. s.

R. widis шлаковый щ. slag c. s.

RorRisa щебеночный crushed stone

Roji зубило chisel

RreCo зазор; просвет clearance

Rrma глубокий deep

Rrmad ganlagebuli глубокозалегающий deep bedding

Rru пустотелый; полый hollow

Rrubeli облако; губка cloud; sponge

Rrublisa, Rrublovani, dafuWvili губчатый spongy

Rrusatexi шлямбур jumper, drift

Ruza якорь anchor; armature

Rumeli печь furnace, oven, kiln

R. abazaniani ванная п. bath f.

R. agurgamosawvavi кирпичнообжигательная п. brick k.

R. airkameriani газокамерная п. gas chamber k.

airRumeli газовая п. gas(-fired) f., k.

R. aRqmadi пламенная п. combustion f.

arxRumeli канальная п. hot-air o.

R. asafuebeli п. для вспучивания expanding f., k.

R. gamosawevqvediani с выдвижным подом п. car-bottom f.

gvirabRumeli тунNELьная п. tunnel k., o.

R. doluri барабанная п. drum-type f.

eleqtroRumeli электрическая п. electric f.

vakuumRumeli вакуумная п. vacuum f.

R. vaterJaketis ватержакетная п. water jacket f.

R. Termomosamzadebeli п. для термоподготовки thermal preparation f.

R. Tuni гоcharная п. pottery k.

R. kameruli камерная п. chamber f., k., o.

R. karuseluri карусельная п. rotary f.

kirisDSaxturi airRumeli известково-газовая шахтная п. lime-gas-shaft

R. kriptolis криптолловая п. cryptole f.

R. maRali sixSiris высокочастотная п. high-frequency f.

R. mbrunavi вращающаяся п. rotating f., rotary k.

R. mduRare Sris кипящего слоя п. fluendized bed f.

R. mila трубчатая п. tube f.

R. minasaxarSi стекловзрочная п. glassmaking f.

R. mosawvavi (Reri) отжигательная п. (лер) annaling f.

R. mravalarxiani многоканальная п. multichannel f., k.

R. mufelis муфельная п. muffle f.

R. nagavsawvavi мусоросжигательная п. incinerator

R. orkameriani двухкамерная п. double-chamber f.

R. rgoluri кольцевая п. ring f.

R. regeneratiuli регенеративная п. regenerative f.

R. rekuperaciuli рекуперативная п. recuperative f.

R. rkaluri дуговая п. electric arc f.

sakire известково-обжигательная п. lime k.

R. widamisaRebi шлакоприемная п. slag accepting f.

R. saSrobi сушильная п. drying k., o.

R. quriani горновая п. hearth f.

R. RriWovani щелевая п. slot-type f.

R. шахтная п. shaft f.

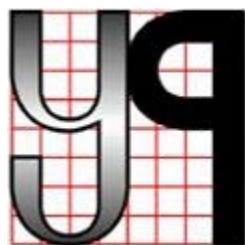
R. cementgamosawvevi цементообжиговая п. cement k.

R. hofmanis п. Гофмана Hoffman f.

Runva; naRuni изгиб bending

R. ganivi поперечный и. lateral b.

R. grZivi продольный и. bucking

yavari дранка slat, lath

yalibi форма form, shape, mould

y. gasaxsneli разъемная ф. split m.

y. TabaSiris гипсовая ф. plaster f., m.

yalibi; Seficvra опалубка ahuttering, shutters, formwork

y. asawyob-dasaSleli сборно-азборная о. assembling sh.

y. liTonis металлическая о. metal sh.

y. moZravi предвигная о. travelling sh.

y. sriala, meocavi скользящая о. slip f.

y. farisebri щитовая о. panel f.

y. xis деревянная о. wood f.

yeli горловина neck

yinvagamZle, yinvamedegi морозостойкий frost-resistant, frost-proof

yinvagamZleoba, yinvamedegoba морозостойкость frost resistance

yore бут rubble, rubblestone

yorebetoni бутобетон rubble concrete

yorva бучение, бутовка filling with rubble

yrili, nayari насыпь; насыпний embankment; bulk

miwayrila земляная н. earth e.

y. monaleqi намывная н. depositiom e.

y. mJonavi фильтрущая н. filtering e.

yuTi ящик box, case, crate container; chest

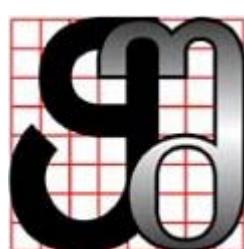
y. akumulatoris аккумуляторный я. accumulator b.

y. manawilebeli распределительный я. distribution b.

y. saiaraRo инструментальный я. instrument b.

yunwi, ToksamarTi проушина lug, ear, eye

yunwi, yuri ушко, ухо eye, eyelet, ear; lug

Sabi квасцы alum

Sabiamani медный купорос copper vitroil

SaliTa чехол cover, jacket; bag

S. damcavi защитный ч. protecting c.

Samotí шамот chamote, grog

Samotisa шамотный, шамотовый grog

Sasi шасси chassis

Saxti шахта mine, pit

S. gamwovi вытяжная ш. exhaust m.

S. dasazveri разведочная ш. exploring m.

S. liftis ш. лифта well

S. mTavari капитальная ш. capital m.

S. saventilacio вентиляционная ш. air p.

S. Rumlis ш. печи shaft

Sedareba сравнение comparison

Sedgena составление drawing up; formulation

Sedgeniloba, Semadgenloba состав composition

S. betonis с. бетона concrete mix

S. granulometriuli гранулометрический с. grainsize a.

S. elementuri элементарный с. elementary c.

S. kazmis с. шихты burden c.

S. macementebeli цементирующий с. cementing c.

S. mineralogiuri минералогический с. mineralogical c.

S. mtvris с. пыли dust c.

S. nivTieri вещественный с. substance c.

S. proeqtis с. проекта design c.

S. fritis с. фритты fritt c.

S. qimiuri химический с. chemical c.

S. cementis с. цемента cement c.

SeduReba сварка welding

SeerTeba; naerTi соединение joint, connection; compound

S. ankeruli анкерное с. anchor j.

- n. liTonorganuli металлоорганическое с. organo-metallic c.
- n. maRalmolekuluri высокомолекулярное с. high-molecular (weight) compound
- n. organuli органическое organic compound
- S. pirapiraстыковое с. butt j.
- S. pirgadadebiT внахлестку с. lap j.
- n. polimeruli полимерное с. polymer compound
- S. siliciumorganuli кремнийорганическое с. organo-silicic compound
- S. torzuli торцовое с. edge j.
- tute naerTebi щелочное с. alcali compound
- qimiuri n. химическое с. chemical compound
- S. wvetiT с. на ус mitre j.
- Seviwroeba, daviwroeba сужение contraction, taper
- Sevseba; amovseba заполнение filling(in)
- S. karkasTSorisi межкаркасное з. interframe f.
- SezeTva, gapoxva смазка lubrication
- Sezusteba; sworeba рихтовка; правка straightening; alignment
- S. liandagis p. пути track s.
- s. xerxis p. пилы saw s.
- SeTavseba совмещение alignment; registration
- SeTavsebuli совместимый compatible
- SeTanjmeba, morigeba сделка deal
- S. barteruli бартерная с. barter d .
- SeTboba подогрев(preliminary) heat(ing).
- SeTeTreba, gaTeTreba побелка whtting, white-washing
- SeTla, waTla, wamaxva затесывание, затеска rough-heving
- Sekvra вязка; схватывание binding; bundle; set(ting)
- S. betonis с. бетона s. of concrete
- S. gajis с. гажи s. of natural clay gypsum

S. TabaSiris с. гипса gypsum s.

S. kiris с. извести lime s.

S. Semkvrel nivTierebaTa с. вяжущих материалов s. of binding materials

S. cementis сю цемента cement s.

Sekrebili, awyobili собранный assembled

SekumSva, kumSva сжатие compression; contraction

Selaqı шеллак shellac

Selfi шельф shelf

SemduRebeli сварщик welder, welding operator

Semvsebi заполнитель aggregate; filler

S. aqtıuri активный з. reactive a.

S. betonis з. для бетона concrete a.

S. bunebrivi природный з. natural a.

S. daufraqciebeli нефракционированный з. ungraded a.

S. inertuli инертный з. inert a.

S. mkvrivi плотный з. dense a.

S. mravalfraqciuli многофракционный з. multiplesize a.

S. msubuqi легкий з. light-weight a.

S. msxvili крупный з. coarse a.

S. mZime тяжелый з. heavy(weight) a.

S. perlitis перлитовый з. perlite a.

S. foriani пористый з. porous a.

S. RorRis щебеночный з. crushed-stone a.

S. wvrili мелкий з. fine a.

S. widis шлаковый з. cinder a.

S. xelovnuri искусственный з. manufactured a.

SemzRudveli ограничитель limiter; stop

Seminva остекление glazing

SemTbobi подогреватель heater; preheater

SemkveTi, damkveTi заказчик customer

Semkvreli, makavSirebeli связующее binder

S. emulsiuri эмульсионное с. emulsion b.

S. uwylo юезводное с. unhydrinous b.

S. wyliani водное с. aqueous b.

Semkvreli, mWida вяжущее binder, binding agent

S. avtoklavuri автоклавное autoclave b.

S. TabaSircementpucilanuri гипсоцементпузолиное в. gypsum-cement puzzolanic b.

S. kirSemcveli известесодержающее в. lime content b.

S. sahaero воздушное в. air binder

S. fosforTabaSiris фосфоргипсовое в. phosphoric gypsum b.

S. hidravlikuri гидравлическое в. hydraulic b.

Semkvreli, sakoWi затяжка tie-bar, brace

Semkrebi собиратель collector

Semnelebeli, mayovnebeli замедлитель inhibitor

S. koroziis з. коррозии corrosion i.

S. Sekvris з. схватывания (setting) retarder

Semogozva; Semoglesa обмазка covering; coating

Semovla обход; заезд patrolling; by-pose

S. Cixuri тупиковый з. stub track p.

Semovleba обвод, обводка cantour, outline

Semokvra, sartyeli обвязка binding; strapping

S. ankeruli анкерная о. anchor b.

bazo дверная о. stiles

s. sarTulTSorisi междужэтажная о. interfloor b.

S. fanjris оконная о. window cross casement

S. faris о. щита panel b.

Semolxoba оплавление fusion; vitrification

Semosazidi, Semoziduli завозный, взозимый imported

Semosakeri, samosi обшивка casing; lining, sheatbing; jacketing

Semosva, SemopirkeTeba облицовка facing; lining

Semotanili, Semoziduli привозной imported

Semofargvla, Semokontureba оконтуривание contouring

Semofena, Semonafeni обкладка coat(ing), encasing

S. rezinis резиновая о. rubber c.

S. Siga внутренняя о. innner c.

Semoqreva обдувка blasting

Semowmeba проверка check, test; examination, inspection

Semowmeba, mixedva досмотр examination

SemJaveba подкисление acidification, acidulation

Semrevi смеситель mixer

S. orlilviani swrafmbrunavi двухвальный быстроходный с. double-shaft speed m.

S. mfiltravi chauraTi с фильтрующей решеткой с. filtering grill m.

S. frTiani лопастный с. paddle m.

S. Rerovani стержневой с. rod m.

S. Snekuri шнековый с. screw m.

Semsubuqebuli облегченный lightened

Semcveli, Seculi содержащий containing

Semcveloba содержание content

S. procentuli процентное с. percentage, percent

S. jamuri суммарное с. summary

Semcvleli заменитель substitute (for)

Semcireba, kleba уменьшение decrease, reduction

SemWidroeba, gamkvrieva, Semkvrieva уплотнение packiing, seal

g. betonis narevis y. бетонной смеси concrete mix p.

Senadnobi сплав alloy

SenacvlebiT посменно by turns, in turn

SenacvlebiT, rigrigobiT попеременно alternately, by turns

S. naWeri; CamonaWeri обрез cut

Senaxva хранение storage

S. wyalSi водное x. water s.

S. haerulmSrali воздушно-сухое x. air-dry s.

S. naxva, dacva, SenarCuneba сохранение preservation

Senoba здание; постройка building, construction

S. karkasuli каркасное з. skeleton-type b.

S. maRlivi высотное з. high-rise b.

S. mSenebare строящееся з. building c.

S. sazogadoebrivi общественное з. public b.

S. sameurneo хозяйственное з. civil b.

S. sacxovrebeli жилое з. block of flats

S. Calangris фахверковое з. framed c.

Senoba-nagebobani здания и сооружения buildings and structures

Senoba, naSeni строение structure; building

S. arasacxovrebeli нежилое с. uninhabited s.

S. kapitaluri капитальное с. capital s., b.

SenjRreva встряхивание, взбалтывание shaking(up)

SeorTqvla, gaorTqvla запаривание, запарка steaming

Sepirapirebaстыковка,стыкование docking

Serbileba смягчение softening

S. wylis с. воды water s.

Sereva смешение; смеска mixing

Sereva, areva перемешивание agitation, stirring

Sereva, gareva, Careva примешивать add, introduce

Sereuli, narevi смешанный mixed; miscellaneous

Sereuloba, Serevadoba смешиваемость miscibility

SerTva замыкание short circuit, shorting

S. mokle короткое s. c.

SerCeva подбор; отбор selection

Sesamosi; mosapirke Tebeli облицовочный facing lining

Sesafari укрытие shelter, cover

Sesaxvevi, gasaxvevi, Semosaxvevi оберточный wrapping

Sesqeleba сгущение thickening; condensation

Sesxureba опрыскивание spraying

Setana, Sesatani взнос entrance feet paiment

Setana, Seyvana ввод entry; introduction

Setkepnadi слеживающийся compressing

SeuduRebloba, ukmarSenaduRi непровар faulty fusion

SeuTavsebi несовместимый incompatible

Seurevoba несмешиваемость immiscibility

Seusabamo, Seuferebeli несоответствующий not corresponding

Seuferxebeli бесперебойный uninterrupted

Seuqcevi необратимый irreversible

SeuRebavi неокрашенный unpainted

SeuRwevoba непроницаемость impenetrability

SeuZlebeli невозможный impossible

Sefaseba оценка assessment, evaluation, estimation

S. teqnikuri техническая о. technical e.

S. xarisxis о. качества quality e.

Sefaseba, daxasia Teba; azri отзыв recall

Sefaseba, fasis dadeba расценка estimale, estimation, price

S. satarifo тарифная р. tariff p.

SefuTva, Cawyoba, Calageba упаковка packing, packaging; package

Seferxeba, amovardna сбой malfunction; error

SefiTxa; safiTxi шпаклевка filling; filler

S. gajis гажевая ш. natural clay gypsum f.

S. TabaSiris гипсовая ш. gypsum f.

SefmontaJi шеф-монтаж contract supervision

Seqceuli, Sebrunebuli, uku обратный reverse

SeRebva, Seferva окраска painting; paint, paintwork

S. damcavi защитная о. protective colouring

S. dekoratiuli декоративная о. decorative p.

SeRweva проникание; доступ access

SeRwevadoba проницаемость permeability; permeability

Seyinva подмерзание freezing slightly

SeSroba подсушка p. edrying

SeSroba, Sexmoba усушка drying loss; drying-op

Secvla изменение; перемена change

Sexhoba спекание caking, baking, sintering, clinkering; vitrification

Sexhoba, aglomeracia агломерация sintering, agglomerating

Sexhobadi спекающийся sintering

Sexhobadoba спекаемость caking quality

S. Tixis с. глины fusibility of clay

S. kazmis с. шихты burden sintering

Sexhobili спекшийся sintered

Sewidva ошлакование slagging

Sewonasworeba, balansireba балансировка balancing; balance

Sewyveta прекращение discontinuation, stoppage

SeWideba, CaWideba сцепление engagement, mesh

SeWidebadoba сцепляемость adhesiveness, cohesion

SeWra вруб cut, kerf

SeWra, SemoWra, CamoWra обрез cut

SeWra, CaWra вроз, врезание cutting-in; setting-in

Sexameba сочетание combination

S. tonTa с. тонов hue c.

Sexveva; Sesaxvevi обертка wrap(per); wrapping

Sexorva; gadatvirTva загромождение blocking up, overloading

Sejamebuli суммарный summary; total

Sveleri швеллер channel

Sveleruli, Svelerisebri швеллерообразный channel-shaped

Sverili выступ; выпуск bulge, protuberance; outlet

Sveula отвес plumb line, (plumb)bob

STanTqma поглощение absorption

Siberi, farsaketi шибер gate, slide valve, damper

Siga, Sinagani внутренний inside, interior; inner

Sigasaqarxno внутризаводской inside factory

SigTavsi содержимое contents

Sigsazomi нутромер inside calliper

Siferi шифер slate; corrugated asbestos board

S. minis стеклянный ш. glass s.

S. saburule (saxuravi) кровальный ш. covering s.

S. silikatboWkovani силикатно-волокнистый ш. silicate-fibrous s.

Sladi, dasaSleli разборный knock-down

Slami шлам slurry, slime, pulp

S. gauwyloebuli обезоженный ш. dewatered slime

S. kirqvaTixiani известково-глиняный ш. lime-clay sludge

S. nefelinis нефелиновый ш. nepheline s.

S. cementis цементный ш. cement s.

Slangi шланг hese (pipe)

Slikeri шлиker slip; dross

S. keramikuli керамический ш. ceramic s.

Slifi, xexi, minaxexi шлиф (micro)section metallographic specimen

Slixí шлих heavy concentrate

Smauxprocesi шмаухпроцесс schmauchprocess

Sneki шнек suger; screw; screw conveyer

S. gadmosatvirTavi выгрузочный ш. dilifery s. c.

S. manawilebeli распределительный ш. distributing s. c.

S. mkvebavi питательный ш. fesding s.

S. sazeli месительный ш. mixing s.

S. Semrevi ш.-смеситель mixer-s. c.

Snekisa, Snekuri, Snekiani шнековый screw

Sorenkeci изразец ceramic tile

Spaleri обои, шпалера wall-paper

S. recxvadi моющиеся о. washable w.-p

Spalerisa, saSpalero обойный wall-paper

Spali шпала sleeper

S. rkinabetonis железобетонная ш. reinforced concrete s.

Spati фшпат spar

S. mlxobi планиковый ш. fluorite, fluor, fluor-s

S. mindvris, kaJSpati полевой ш. feldspar

S. msubuqi легкий ш. light s.

S. mZime тяжелый ш. heavy s.

Sponi шпон (sheet of) veneer

S. safanere фанерный ш. sliced v.

S. Sesamosi облицовочный ш. facing v.

Spingaleti шпингалет (door or window) fastener

Spindeli шпиндель spindle

Spricbetoni шприцбетон (screw)extrusion concrete

Spricmanqana шприцмашина extruder, (screw) extrusion machine

Spuri шпур blast-hole, hole

S. aRmavali восходящий ш. ascanding h.

S. laRumiani заряженный ш. charging h.

S. sadazvervo разведочный prostect h.

S. horizontaluri горизонтальный ш. horizontal h.

Sre слой layer; cost(ing); ply

S. baTqaSis штукатурки с. floeting c.

S. damcavi защитный с. seal c.

S. Txeli тонкий с. thin l.

S. mJovani фильтрующий с. filter bed

S. sadrenaJo дненирующий с. draunage blanket

S. qvenafeni подстилающий с. underlayer

S. WiqurqveSa подглазурный с. underglaze l.

S. hidroizolaciuri гидроизоляционный с. hydroinsulating l.

Sreuloba слоистость lamination, stratification

Sroba, xmoba сушка drying

S. haerze воздушная с. air d.

Sroma труд work, labour

S. mecnieruli научный т. scientific w.

S. xeliT, xelis ручной т. manual l.

Sromatevadi трудоемкий labour-consuming

Sromis samecniero organizacia научная организация труда scientific organization of labour

Sromisunarianoba работоспособность fitness to work; serviceability

Stabeli, Takara штабель pile, stack

Stabelsawyobi штабелеукладчик, штабелер stacker, piler

Stampva; naStampi штамповка punching, stamping

Stampi штамп tool, die; title block

Stanga штанга rod

S. saburRi бурильная ш. bore r., drill r.

S. sartyami ударная ш. hammer r.

Stangenraismusi штангенрейсмус height gauge

Stangenfargali штангенциркуль calliper square; beam compass

Stativi, sadgari штатив stand

Stekeri штеккер (jack)plug

Stefseli штепсель plug

Stolni штолльня adit, side drift

Streki щтрек drift, heading

S. gamosazidi откаточный ш. haulage h.

S. dasazveri разведочный ш. prospecting d.

S. savele полевой ш. rock h.

S. saventilacio вентиляционный ш. air h.

S. wyalsarini водоотводный ш. water-way d.

Strifsi штринс strip; skelp

Strixi, xazi штрих dash; line

Stuceri штуцер (connection)point; coupling

Suakedlisa простенок partition

Suasadebi прокладка gasket; laying

S. azbestis асбестовая п. asbestos g.

S. klingeritis клингеритовая п. clingerite g.

S. mamWidroebeli уплотняющая п. cover g.

S. rezinis резиновая п. rubber g.

S. samxoloebeli изоляционная п. insulating pad

S. xmaursawinaRo противошумная п. antisound g.

SuaSre прослойка interlayer

Sublisa, Subla лобовой frontal

Surfi, Rrudo шурф (open test)pit, boring

S. dasazveri разведочный ш. prospecting p.

S. sasinji пробный ш. test p.

Suqgauvali непросвечивающий non-translucent

Suqmedegoba светоустойкость light fastness

S. saRebavis с. красителя light resistance of paint

Suqpiri светокопия dye-line copy

Suqsatari светопровод light guide, light pipe

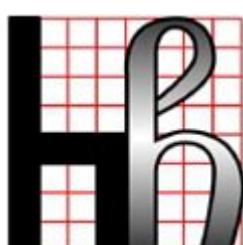
Suqtexa светопреломление light refraction

Suqura маяк lighthouss, beacon

SuqSeRwevadoba светопроницаемость translucence

Sxami, sawamlavi яд poison

Sxefsacivari градирня (water-)cooling tower

Cakerva расшивка pointing(up)

Cakideba зависание bridging

C. kazmis з. шихты sceffolding, hanging

Calanbari фахверк framing

Calboba замачивание steeping

Camiweba заземление serthing; grounding

Camonadeni; Cadena; Casadinari сток run-off, disharge, flow

C. niaRvruli лизневый с. storm r.-c

C. wvimis дождевой с. re nfall r.-s.

CamonaSali; Svavi осыпьscree, talus

Camorecxva смывание, смыв wash-out, wash-off

CamosaWreli, Camosabani обрезной edging

Camosxma; gadaSveba разлив; слив bottling; spread; disharge, drain

g. wylis с. воды water drain

Camosxma, sxmuli отливка cast; casting

CamotvirTva отгрузка shipment, dispatch

Camoqceva, Camongreva обрушение caving, fall

C. burulis о. кровли roof c.

Camoyra, Camogdeba, gadagdeba сброс dump(ing); relesse, discharge

g. wylis с. воды water d.

Самосма, dacma насадка extension (piece)

Camowola провисание sag

C. Weris п. потолка ceiling s.

Camrazi рубильник knife(-blade) switch

CamtvirTavi загрузчик loader

Camqrobi гаситель flame arrester

C. qafiТ пеногаситель foam suppressor

Camyreli забрасыватель spreader

CanaduRi провар fusion

Cangali вилка fork; jaw; plug

C. amomrTveli выключающая в. switch-off o.

C. gadamrTveli переключающая в. change-over p.

Canuleba зануление neutral serthing

Carecxva, garecxva промывание, промывка flushing; washing

C. naleqis п. осадка settlament w.

CarTva включение switch(ing); energizing; closing

Cortna обдирка roughing

C. zedapiris o. поверхности surface r.

C. tlanqi грубая о. cosrse r.

CarCo рама frame

Carxi; dazga станок machine(tool)

C. amosaxvevi размоточный с. reeling out m.

C. baduri cilindrebis gadasaWimi с. для обтяжки сетчатых цилиндров stretching m. for screen cylinder

C. gadasaWreli отрезной с. cutting m.

C. ganivsarandi поперечно-строгальный с. squaring m.

C. (ga)saxerxi распиловочный с. spitting m.

C. g. erTStrifiani одноштрафковый р. с. single-skelp m.

C. g. mravalxerxiani многопильный р. с. multisawing m.

C. g. orTogonaluri ортогональный р. ortogonal m.

C. dasaxvevi намоточный с. winding m.

C. karuseluri карусельный с. rotary m.

C. karuselursafrezavi карусельно-фрезерный с. rotary-table milling m.

C. karuselursaxarato карусельно-токарный с. rotary-turning m.

C. karuselursaxexi карусельно-шлифовальный с. rotary-grindling m.

C. kbilsatexi зубодолбечный с. gear shaper

C. kbilsaWreli зуборезный с. gear cutting m.

C. konsoliani safrezavi консольно-фрезерный с. cantiliver-milling m.

C. konturuli pirgadasaReb-safrezavi контурно-копировочно-фрезерный с. contout form-milling m.

C. koordinatuli safrezavi координато-фрезерный coordinate milling m.

C. koordinatuli SigsaCarxi координато-расточный с. с. coordinate boring m.

C. kotasaWreli шипорезный с. dovetailing m.

C. liTonsaWreli металлорежущий с. metal-cutting m.

C. magidis saburRi настольно-сверлильный с. bench-type drilling m.

- C. milsayalibo трубоформировочный с. pipe-moulding m.
- C. moarSiebis окантовочный с. flat and back stripping m.
- C. mrgvalsaxexi круглошлифовальный с. cicular grinding m.
- C. myyaos dasawebbeli с для склеивания картона cardboard glueing m.
- C. muxlur-berketuli коленно-рычажный bend-lever m.
- C. pirgadasaRebi копировальный с. duplicating m.
- C. pwkarovani burRvis с. срочечного бурения line drilling m.
- C. radialuri радиальный с. redial m.
- C. radialur-saburRi радиально-сверлильный с. radial-drilling m.
- C. saarmaturo арматурный с. wire m.
- C. saburRi буровой, бурильный с. drilling rig
- C. sagagnile обмоточный с. winding m.
- C. salesi точильный с. grinder, sharpener
- C. saprialebeli полировальный с. buffing m.
- C. sarandi строгальный с. planing m.
- C. satexi долбежный с. slotting m.
- C. safrezav-gadasaWreli фрезерно-отрезной с. milling and cutting m.
- C. safrezavi (saRaravi) фрезерный с. milling m.
- C. safrezav-saarSiebeli фрезерно-окантовочный с. milling and flat stripping m.
- C. saCortn-saxexi обдирочно-шлифовальный с. stripping –grinding m.
- C. saxarato токарный с. lsth
- C. saxexi шлифовальный с. grinding m.
- C. saxex-saprialebeli шлифовально-полировальный с. grinding-buffing m.
- C. universaluri safrezavi универсальный фазерный с. unicersal milling m.
- C. qvasafrezavi камнефрезерный с. stone-milling m.
- C. qvasaWreli камнерезный с. stine-cutting m.
- C., Sveul-saburRi вертикально-сверлильный с. vertical-drilling m.
- C. Sveuli SigsaCarxi вертикально-расточный с. verical boring m.

- C. Sigsaxxi внутришлифовальный с. inside drinding m.
- C. Strfsiani штрипосовый с. skelp m.
- C. xraxnsaWreli винторезный с. screw-cutting m.
- C. hidravlikuri гидравлический с. hydraulic m.
- C. horizontalur-safrezavi горизонтально-фрезерный с. horisontal milling m.
- Carxcvla станкосмена machine shift
- Casadgami; konkila подставка support, rest, stand
- Casma посадка fit
- Casoba, CarWoba, dacoba, gaWedva забивание driving (in); blocking(up)
- Casxma, avseba заливка filling(-in)
- Casxma, dasxma налив in bulk
- CatvirTva, datvirTva, CanatvirTi загрузка loading, feed, charge
- C. avtomaturi автоматическая з. autpmatic l.
- C. kazmis з. шихты burden ch.
- C. Rumlis з. печи furnace ch.
- d. xvimiruli бункерная з. bin f.
- CatvirTva, Cawyoba; CanatvirTi, wyoba садка charge, heat
- C. aguris с. кирпича brick ch.
- w. aguris с. кирпича brick h.
- Catkeca, Catkerpa затрамбовка tamping, compacting
- Caqroba гашение обջообұрағ?????????????
- C. kiris г. извести slaking
- CaquCi, kveri молоток hammer
- C. durglis столярный м. joinerts h.
- C. kalatozis м. камнщика club h.
- C. pnevmatikuri пневматический м. air-operated h.
- C. saburRi бурильный м. h. drill
- C. sazeinklo слесарный м. bench

C. samWedlo кузнечный м. smit's j.

C. sangrevi отбойный м. jack h.

CaRrmaveba углубление depression; recess

CaRunva, CanaRuni прогибание; прогиб deflection, flexure

Cayra закладка breaking ground

C. saZirkvis з. фундамента laying of a foundation

Cayra, dayra, amovseba засыпка, осыпка (back)fill; filling

Cayra, Seyra забрасывать cast, throw

C. kazmis з. шихты burden c.

CaSenebuli встроенный built-in

CaSveba, CamoSveba, daSveba спуск, опускание descent; lowering, sinking

Cawinwkvla; Canawinwkli вкрапление embedment; phencrust

CaWera; momWeri, damWeri зажим clamp; cremp

Caxraxna завинчивание screw up

Cajdoma, Sekleba усадка shrinkage

C. betonis y. бетона concrete s.

C. gamyarebisas y при затвердении hardening s.

C. mocolobiTi объемная y. volume s.

C. cecxluri огневая y. fire s.

C. wrfivi линейная y. linear

Cveneba (xelsawyosi) показание (прибора) reading, indication

Cvrebi, Cvareuli тряпье rags

CiraRdani факел torch, flare

C. alis ф. пламени jet, tongue

Cixi тупик line end

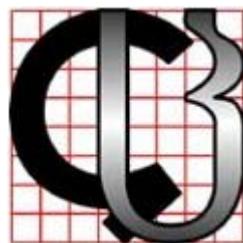
C. ganmtvirTavi разгрузочный т. unloading l. e.

C. damweri улавливающий т. catching l. e.

C. satvirTavi погрузочный т. loading l. e.

Cobali сальник gland

ConCxi остов; скелет skeleton, frame(work)

cali штука piece

calmagi, calfa, erTmagi одинарный single

calmwkriva, erTmwkriva однорядный single-row

calobiTi, caleuli, calobrivi штучный custom-made

calsagduliani одностворчатый single-sashed

calsaxa, erTniSna однозначный unambiguous, unique

caluRi хомут yoke; clamp, clip

calferda односкатный single slope

carieloba пустотность vaccum; hollowness

carci мел chalk

c. mergelovani мергелистый м. marl ch.

c. naleqi осажденный м. deposited ch.

cda опыт experiment

cdomileba погрешность error

celofani целлофан cellulosic packing material

celuloza целлюлоза cellulose

c. acetaturi ацетатная ц. acetate c.

c. sulfitis viskozuri сульфитная вискозная ц. sulphite viscose c.

celuloidi целлулойд celluloid

cementacia цементация (pressure) grouting; carburizing

cementi цемент cement

c. alinituri алинитовый ц. alinite c.

- a. alituri алитовый ц. alit c.
- c. alunituri алюнитовый ц. alunite c.
- c. anhidrituli ангидритовый ц. anhydrite c.
- c. belituri белитовый ц. belit c.
- c. gamouwvavi безобжиговый ц. unburnt c.
- c. gafarToebadi расширяющийся ц. expanding c.
- c. dekoratiuli декоративный ц. decorative c.
- c. TabaSirTixamirovani гипсоглиноземистый ц. alumina gypsum c.
- c. TabaSirwidiani гипсошлаковый ц. gypsum-slag c.
- c. TviTZabvadi самонапрягающийся ц. self-stressing c.
- c. TeTri белый ц. (stainless) white c.
- c. Tixamirovani глиноземистый ц. alumina c.
- c. kirnacriani известково-зольный ц. lime-ash c.
- c. kirpucolaniani известково-пуцолановый ц. lime puzzolan c.
- c. kirqvaTixianmagneziuri известково-глинистомагнезиальный ц. lime-clay magnesite c.
- c. kirwidiani известково-шлаковый ц. lime-slag c.
- c. klinkeris клинкерный ц. nest c.
- c., magneziuri магнезиальный ц. magnesite c.
- c. maRalTixamirovani высокоглиноземистый ц. high-alumina c.
- c. maRali markis высокомерочный ц. high-grade c.
- c. maRali simtkicis высокопрочный ц. high-strength c.
- c. mJavagamZle кислотоупорный ц. acid-proof c.
- c. nelamWidi медленносхватывающийся ц. slow-setting c.
- c. plastificirebuli пластифицированный ц. plasticised c.
- portlandcementi портландский ц. Portland c.
- c. pucolaniani пуцолановый ц. puzzolan c.
- roman-cementi роман-цемент Roman c.
- c. satamponaJo тампонажный ц. oil-wall c.

- c. specialuri специальный ц. special c.
- c. sulfatmedegi сульфатостойкий ц. sulphate-resistant c.
- c. swrafmyarebadi быстротвердеющий ц. high-early-strength c.
- c. uklinkero widacementi шлаковый бесклинкерный ц. montan c.
- c. swrafmWidi быстросхватывающийся ц. rapid-setting c.
- c. feradi цветной ц. coloured c.
- c. Sereuli смешанный ц. blended c.
- c. Seuklebi безусадочный ц. noncontracting c.
- widacementi шлаковый ц. slag c.
- c. Zabvadi напрягающий ц. self-stressing c.
- c. wyalSeuRwevi водонепроницаемый ц. water-proof c.
- c. hidravlikuri гидравлический ц. hydraulic c.
- c. hidrofoburi гидрофобный ц. hydrophobic c.
- centneri центнер centner
- centralizacia централизация centralisation
- centri центр centre
- centridanuli центробежный centrifugal
- centrifuga центрифуга centrifuge
- ceoliTi цеолит ceolite
- ceoliTuri цеолитный ceolite
- cereziti церезит ceresite
- cecxlgamZle огнеупор; огнеупорный refractory
- c. aluminsilikaturi алюмосиликатный о. aluminium silicate r.
- c. badeleitkorundis бадделеитокорундовый о. baddesleyte corundum r.
- c. Tixamiwovani глиноземистый о. alumina r.
- c. dinasis динасовый о. silica r.
- c. dolomitis доломитовый о. dolomite r.
- c. kaJmiwovani кремнеземистый о. silica r.

c. karborundis карборундовый ц. carborundum r.

c. magnezitis магнезитовый ц. magnesite r.

c. maRalTixamiwovani высокоглиноземистый о. high-alumina r.

c. maRalmagnezitis высокомагнезитовый о. high-magnesite r.

c. mCate легковесный о. light r.

c. naxevrad mJava полукислый о. semi-acidic r.

c. silimanituri силлиманитовый о. sillimanite r.

c. forsteritis форстеритовый о. forsterite r.

c. qromitis хромитовый о. chromite r.

c. qromSemcveli хромсодержащий о. chromium content r.

c. Samotis шамотный о. chamote r.

c. cirkoniumiani циркониевый о. zirconium r.

cecxlgamZleoba огнеупорность refractoriness

cecxldamcavi огнезащитный fire barrier

cecxli огонь fire, flame

cecxlmedegoba огнестойкость fire-resistance

cecxlriki колосник fire bar

cecxlsaqrobi огнетушитель fire extinguisher

cecxlsaSiSroeba огнеопасность fire hazard

cvaleba; cvlileba изменение change; variation

cvalebadoba, cvaleba колебание vibration

cveTa, gacveTa износ wear

cveTadoba изнашиваемость; истираемость wasrobility

cveTamedegi износстойкий wear resistance

cibili воск wax

c. polieTilenis полиэтиленовый в. polyethylene w.

cvla; Secvla смена change; shift

c. dilis дневная с. day s.

c. Ramis ночная с. night s.

cvladi переменная variable

civnaglini холднокатанный cold-rolled

civWedva; civnaWedi наклеп cold-work hardening

cikli цикл cycle

ciklograma циклограмма cyclogram

cikloni циклон cyclone (separator)

c. batareuli батарейный ц. multiclone

c. mtverrsaleqі пылеосаждающий ц. dust precipitation c.

c. mtvris пылевой ц. dust c.

cikloheqsanonі циклогексагон cyclohexanone

cikluroba цикличность cyclicity

cilindruli цилиндрический cylindrical

cilpebsi цильпебс cylpebs

cimcimi мигание blinking; flicker; flashing

circconi циркон zircon

circkoniumi цирконий zirconium

circkulacia циркуляция circulation

cisterna цистерна tank

ciferblati циферблат dial(plate)

cicxvi, CamCa ковш; черпак ladle; bucket; scoop

c. sayirao опрокидывающийся к. tipping b.

skrepercicxvi скреперный к. bowl(of a scraper)

c. CamtvirTavi загрузочный у. loading b.

snobari справочник reference book, handbook

cokoli, libo цоколь socle; cap

comi cementisa тесто цементов cement slurry

cocvadoba ползучесть creep(ing)

c. betonis ц. бетона c. concrete

cxadi, aSkara явный explicit

cxavi грохот; решето (sizing) screen

c. doluri барабанный г. cylinder s.

c. inerciuli г. инерционный unbalanced-throw s.

c. vibraciuli вибрационный г. vibrating s.

c. moqanave качающийся г. shaking s.

c. mravalsacriani г. многоситовый multisieve s.

c. centridanuli центробежный г. centrifugal s.

c. cecxlrikebiani колосниковый г. bar s.

c. xis деревянный г. wooden s.

cxaura решетка grill; grid; grate

cxeli горячий hot

cximgamxsneli жирорастворитель fat-solvent

cximgacla, gaucximoeba обезжиривание degreasing

cximsaWeri жироуловитель fat catcher, fat collector

eximSeuRwevi жиронепроницаемый cil-proof; grease-proof

cxlad glinuri горячекатанный hot-rolled

cxobura спек care, sinter

cxrili решето riddle, screen

cxrili, tabula таблица table

Zabva напряжение stress; voltage

Zabri воронка funnel

ZagZagi, TrTola дрожание jitter

Zala сила force

Zalayini лом crow(-bar)

Zalva усилие effort; force

Z. gamwyveti разрывное у. breaking load

Z. gamWimi растягивающее у. tension, tensile stress

Z. madeformirebeli деформирующее у. strain f.

Z. maqsimaluri максимальное у. maximum

Z. mRunavi изгибающее у. bending f.

Zara кузов body

Z. sayirao опрокидывающийся к. dump b.

ZarRvi жила vein

Zebna поиск search, quest(for)

Zelaki бруск bar

Z. abraziuli абразивный б. hone, honing stick

Z. saxexi шлофовальный б. hone, honing stick

Zeli брус beam, bar; cant

Zelura брускатка paving block

Zelyore ряж crib, cribwork

ZenZi, Cala пакля oakum

Zerwva лепка model(l)ing

Zvra сдвиг displacement, shift; shear(ing)

Zvradoba подвижность mobility

Z. betonis п. бетона м. of concrete

Zvria движок slide, slider, wiper

Ziri подошва bottom, floor; base

Z. karieris п. карьера quarry b.

Z. saZirkvlis о. фундамента б. of a foundation

Z. fenis п. пласта bed d.

Z. ferdos o. откоса slope b.

Ziri, fskeri дно bottom

ZiriTadi основный basic, principle

Zneldnobadi тугоплавкий refractory

Zneldnobadoba тугоплавкость refractoriness

ZnelsaSovari остродефицитный high deficient

Znelxsnadi труднорастворимый sparingly-solumbe

ZonZi ветошь cleaning cloth

Zrava мотор, двигатель motor, engine

Z. asinqronuli асинхронный м. asynchronous m.

Z. afeTqeba-usafrTxo взрывобезопасный м. explosion-proof m.

Z.-generatori м.-генератор м. generator (set)

Z. mokled SerTuli короткозамкнутый short-circuit g.

Z. reduqtoriani м. с редуктором geared e.

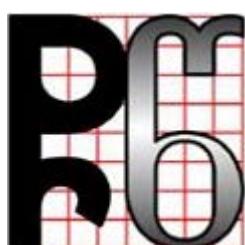
Z. sinqronuli синхронный м. synchronous m.

Z. stacionaruli стационарный м. stationary e.

Zravamavali мотовоз gasoline locomotive

Zravaresursi моторесурс service life

Zro днище botton

wabiZgeba проталкивание pushing (through)

waglesa, mixexva затирка trowel finish

g. zedapiris поверхности trowel the plaster

w. cementis цементная з. float with cement

wazrda, wamateba наращивание spliceing building up

wamwe ферма truss, girder

w. amwis крановая ф. crane g.

w. vantis вантовая ф. stay g.

w. TaRovani арочная ф. arched g.

w. konsoluri консольная ф. cantilever t.

w. koWuri балочная ф. girder t.

w. nivnivuri стропильная ф. prinipal

w. saxsriani шарнирная ф. hinged t.

w. Sprengeluri шпренгельная ф. trussed g.

wanamati, wawyı напуск lap

warTmeva, aReba отбор extraction

a. sinjis о пробы sampling

warmoeba производство production; manuvacture, fabrication

w. daumTavrebeli незавершанное п. unifinished p.

Tanawarmoeba побочное п. by-production

w. individualuri индивидуальное п. individual p.

w. mavne вредное п. unhealthy p.

meTuneoba гончарное п. pottery p.

w. msxvilseriuli крупносерийное п. large-lot p.

w. nakaduri поточное п. flow (-line) p.

w. naxevrad qarxnuli полузаводское п. pilot-scale process

w. samTo горное mining p.

w. saSeni masalebisa da samSeneblo nakeTobaTa п. строительных материалов и изделий р. of building materials and products

w. polimeruli nedleulis, saSeni masalebisa da samSeneblo nakeTobaTa п. строительных материалов и изделий из полимерного сырья р. of building materials and products of polymer raw

w. seriuli серийное п. quantity p.

w. wvrlseriuli мелкосерийное п. small-lot p.

warmoqmna, warmonaqmni образование formation

wataceba унос; захват carryover, entrainment

wayra; wanayari досыпка filling up

wacxeba подмазка first coat

waxnagi грань face, side

waxnagovani граненый cut; faceted

webili, dawebebuli kleenный glued

webo клей glue; cement

w. epoqsiduri эпоксидный к. epoxy a.

w. kazeinis казеиновый к. casein g.

w. lateqsis латексный к. latex a.

w. samRebro малярный к. painting g.

w. siliciumorganuli кремнийорганический к. silicone a.

webo-hermetikebi klei-герметики adhesive-hermetics

weva; sawevi тяга draught

wevadoba, Wimvadoba тягучесть tenacity, toughness

wevasazomi тягомер draught gauge; draught meter

wevri звено; член link, member

weliwadi, weli год year

wertili точка point

wesivruli исправный healthy, sound, servicable

wva; nTeba горение combustion; burning

w. aliani г. с. пламенем b. with flame

w. arasruli неполное г. incomplete c.

w. sruli полное г. complete c.

w. ualo беспламенное г. surface c.

w. ukvamlo бездымное г. smokeless c.

w. haerSeuRwevi г. без доступа воздуха impervious to air c.

wvadoba сгораемость combustibility

wveTsaWerí каплеуловитель drip pan

wvetiani остроконечный sharp

wvrilblokuri мелкоблочный small sized blocks

wvrilboWkovani тонковолокнистый fine-fibred

wvrilmansi мелочь fines; chips

w. karieris карьерная м. pit-rum f.

w. kirqvis известковая м. limestone f.

wvrilmarclovani тонкозернистый fine-grain(ed)

wvrilsawoni разновес (set of) weights, balance weights

wiaRiseuli ископаемые fossil ინგლისურად??

w. sasargeblo полезные и. mineral esources

wibo ребро rib; edge

wibovani ребристый ribbed

wida шлак slag; cinder

w. brZmedis доменный ш. blast furnace s.

w. granulirebuli гранулированный ш. granulated s.

w. eleqtroTermofosforis электротермофосфорный ш. electrothermal phosphor s.

w. vulkanuri вулканический ш. volcanic c.

w. Txevadcecxlovani огненно-жидкий ш. fire-fluid s.

w. martenis мартеновский ш. open-hearth s.

w. metallurgiuli металлургический ш. metallurgical s.

w. mJava кислый ш. acid s.

w. nayarisa отвальный ш. dump s.

w. saTbabis топливный ш. furnace c.

w. uxvTTixamiwiani высокоглиноземистый ш. high-silica s.

w. feromanganumis ферромарганцевый ш. ferromanganese s.

w. fuZe основной ш. basic s.

w. qvabis котельный ш. boiler ash.

widabetoni шлакобетон (expanded-) slag concrete

widabloki шлакоблок slag block

widakeramzitbetoni шлакокерамзитобетон slag baydite concrete

widamgradoba шлакоустойчивость slag-resistance

widapemzabetoni шлакопемзобетон slag pumice concrete

widaportlandcementi шлакопортландцемент portland blasfurnace slag cement

widasazidi шлаковоз slag car

widasaleqari шлакоотстойник slag basin

widasaWeri шлакоуловитель slag catcher

widasitali шлакоситалл slag sitall

widaforiti шлакопорит slag porite

widisa, widuri, wida шлаковый slaggy

widis bamba шлаковая slag wool

wiTeli красный red

wili, nawili доля fraction, share

winaburRva забуривать

w. WaburRilis з. скважину collar

winakamera форкамера (предкамера) prechamber

winaRamZravi контпривод countershaft

winaRoba, winaaRmdegoba сопротивление resistance; opposition

winatvirTi контргруз counterweight

winaRqanCi контртайка check-nut, jam-nut, lock-nut

windarbazi аванзал forehole

winswreba опережие lead, advance

wiri, mrudi кривая curve

wiri, xazi линия line

wirkimali нагель dowel(pin), pin, peg

wisqvili мельница mill

w. „aerofoli” м. «Аэрофол» „Aerofol” m.

w. burTulebiani шаровая м. ball m.

w. doluri барабанная м. ball-tube m.

w. vibraciuli вибрационная м. vibratory m.

w. milisebri трубная м. tube m.

w. mrvavalkameriani многокамерная м. multiple-compartment m.

w. saglini валковая м. roller m.

s.-sarevi м.-мешалка mill-mixer

w. Reroebiani стержневая м. rod m.

w. Saxtiani шахтная м. hammer m.

w. centridanuli центробежная м. centrifugal m.

w. „hidrofoli” м. «Гидрофол» „Hidrofol” m.

wifeli бук beech

wiwwovani хвойный conifers

wkiri, Stifti штырек; штифт pin, dowel

wlisa, wliuri годичный annual, yearly

wneva давление pressuire

w. bunebrivi естественное д. natural p.

w. xelovnuri искусственное д. artificial p.

wneli прут, пруток bar, rod

wnexa прессование extrusion; compaction; baling; moulding

wnexi, presi пресс press

w. vakuumuri вакуумный п. vacuum p.

w. meqanikuri механический п. power p.

w. mrudmxara кривошипный п. erank p.

w. muxlberketis колено-рычажный п. knucle-joint-lever p.

w. naxevrad mSrali dawnexis п. полусухого прессования dry-press moulding p.

w. plastikuri dawnexis п. пластического прессования plastic moulding p.

w. revolveruli револьверный п. revolver p.

w. uvakuumo безвакуумный п. vacuumless p.

winaswarsawnexi форпресс pre-press

w. Wiaxraxnuli шнековый (червячный) п. screw extruder(screw) p.

w. hidravlikuri гидравлический п. hydraulic p.

wnexili прессованный pressed

wnex-soliduri пресс-солидол (пресс-тавот) press-grease

wnexfiltri пресс-фильтр press-filer

wona вес weight

wonaki навеска sample, weight

wonamoculobiTi объемно-весовой volume-weight

wonasworoba равновесие balance; equilibrium

wre круг circle

w. sabruni avtomatizebuli поворотный автоматизированный к. turntable automatic c.

wredi цепь chain

wrewiri, wrexazi окружность circle, circumference

wrToba, wrTobiloba закалка hardening

wrfe; swori xazi прямая (линия) straight line

wuTi, minutı минута minute

wundeba отбраковка rejection

wundebuli, dawunebuli бракованный, забракованный rejected

wuni брак spoilage, reject

wunwuxi жижа, жижица wash

wyalamoRvra водоотлив water drainage

wyalbadi водород hydrogen

wyalgadasaSvebi водослив spillway; notch; overflow; weir

w. betonis бетонный в. concrete s.

w. gverdiTi боковой в. side s.

w. Txelkediani в. с тонкой стенкой sharp-crested w.

w. normaluri нормальный normal s.

w. farTozRurbliani в. с широким порогом broad-crested w.

wyali вода water

w. arteziuli артезианская в. deep-well w.

w. bmuli связанный в. bound w.

w. gamdinare проточная в. running w.

w. gamoxdili дистиллированная в. distilled w.

w. gruntis грунтовая в. (under)ground w.

w. zedapiruli поверхностная в. surface w.

w. zRvis морская в. sea-water

w. kondensaciuri конденсационная в. condensation w.

w. mineraluri минеральная в. mineral w.

w. miwisqveSa подземная в. underground w.

w. niadagis почвенная в. soil w.

w. sarecxsi промывная в. rinsing w.

w. sasmeli питьевая в. potable w.

w. teqnologiuri технологическая в. pricess w.

w. fekalis фекальная в. faecal w.

w. Camdinari сточная в. sewage w.

w. cirkulaciuri циркуляционная в. curculating w.

w. Sesazeli в. затворения mixing w.

w. wyalsadenis водопроводная в. tap w.

w. xami жесткая в. hard w.

w. hidratuli гидратная в. hydration w.

w. hidrataciis в. гидратации hydrated w.

wyalmedegoba водостойкость water resistance

wyalmovardna паводок flood(ing)

wyalmomarageba водоснабжение water supply

w. sabruni оборотное в. circulating w. s.

wyalmoxmareba водопотребность water requirements

wyalnajeroba водонасыщенность water saturation

wyalsagdebi водосброс spillway

w. konsoluri консольный в. cantileval c.

wyalsadeni водопровод water conduit; water supple

wyalsazomi водомер water meter

wyalsakrebi водосборник water tank; water header

wyalsargebloba водопользование water management

wyalsatevi водоем pond, pool, basin, water reseproir

wyalsaRebi водозабор water intake

wyalsacavi водохранилище water storage

wyalSeuRwevoba водонепроницаемость water-proofing

wyalSeRwevadoba водопроницаемость water permeability

wyalSTanTqma водопоглощение water absorption

wyalwmenda водоочистка water treatment

wyaro источник source

w. informaciis и. информации information s.

wylis moxmareba водопользование water management

wyoba, nawyobi кладка masonry

w. aguris кирпичная к. brick-work

w. betonis бетонная к. concrete m.

w. duRabze к. на растворе mortar m.

w. kedlis к. стены wall m.

w. mTlani сплошная к. continuous m.

w. msxvilblokuri крупноблочная к. large block m.

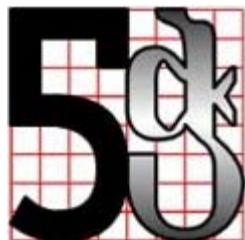
w. mSralad к. насухо dry m.

w. saZirkvlis к. фундамента foundation m.

w. sibrtyivi к. плашмя flatwise

w. qvis каменная к. stone m.

w. yore бутовая к. quarry-stone m.

Wa колодец well

W. arteziuli артезиевая к. artesian w.

W. mimRebi приемный к. receiving sump

W. saventilacio вентиляционный к. ventilation w.

W. saTvalierebeli смотровой к. inspection pit

W. sakontrolo контрольный к. control w.

W. CasaSvebi спускной к. outlet w.

W. wyalsakrebi водосборный к. water sump w.

WaburRili скважина hole, well

W. sadazvervo разведочная с. prospecting h.

W. saeqspluatacio эксплуатационная с. operating h.

W. Sveuli вертикальная с. vertical w.

W. wyalamosaRvreli водоотливная с. water pumping w.

Wavli струя jet

Wala пойма flood-plain (land)

W. terasispira притеррасная п. f.-p. attached to terrace

Waliszeda надпойменный above the flood-plain (land)

WanWiki болт bolt

Wauri ствол shaft

Wde метка; насечка mark(er); label, cut

Wedadoba ковкость forgeability

Wedva; naWedi ковка; поковка forging

Weri потолок; кровля ceiling; roof, top

W. kiduli (Sekiduli, dakiduli) подвесной п. false c.

Wvrite, xvreli щель slot; slit

Wiaxraxni червяк worm

Wilibi чека cotler pin

Wimi тяж; расчалка (tensuion)bar; brace, guy

Wiqa стакан glass; beaker

Wiqurzeda надглазурный above glazed

Wiquri глазурь glaze

W. arafrituli нефриттованная г. non fritted g.

W. aRdgeniTi восстановительная г. restoring g.

W. gamWvirvale прозрачная г. transparent g.

Wa.(da)sxmuli; CamoRvrili политая г. slip g.

W. nedli сырья г. wet g.

W. JangviTi окислительная г. acidating g.

W. frituli фриттованная г. fritted g.

W. yru глухая г. opaque g.

WiSkari ворота gate(way)

Wra резка cutting

W. avtogenuri автогенная р. autogenous c.

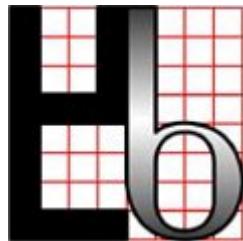
W. Jangbad-acetilenis р. кислородно-ацетиленовая oxyacetylene c.

Wra, gadaWra; gadanaWeri срез shear(ing); cut, section

Wrili разрез cut; section(al view)

WurWeli сосуд, посуда vessel; vessels

S. sortuli сортовая п. sorting v.

xazi; wiri линия line

avtomaturi x. автоматическая л. (automatic) transfer l.

gadacemis x. л. передачи (transmission) l.

eleqtrogadacemis x. л. электропередачи (ЛЭП) (electric) power l.

konveiruli x. конвейерная л. conveyer l.

magistraluri x. магистральная л. trunk(main) l.

maRali Zabvis x. л. высокого напряжения high voltage l.

mosapirkeTebeli filebis x. л. облицовочных плит facing plate l.

naxevrad konveiruli x. полуконвейерная л. semi-conveyer l.

orsadeniani x. двухпроводная л. two-wire l.

radioreleuri x. радиорелейная л. microware relay link

radiosatranslacio x. радиотрансляционная л. broadcasting l.

rotoruli x. роторная л. rotor l.

sangrevebis moqmedi x. забоев действующих л. l. of avtive faces

santeqkabinebis Sesamosi x. л. отделки сантехкабин finishing i. of a hygiene cabin

satelefono x. телефонная л. telephone l.

x. satransporto (xuTpostiani) транспортная (пятопостовая) л. transport (five posted) l.

sawmendi sangrevebis x. очистных забоев л. breakage face l.

teqnologiuri x. технологическая л. production l.

Strixwertilxazi штрихпунктирная л. dash-dot l.

wertilxazi, punqtiruli пунктирная л. dotted l.

wiTeli x. красная л. red l.

wyalagasayari x. водораздельная л. water shed l.

xalasi, wmina, sufTa чистый clean, pure

xaliCa ковер carpet; mat

x. mineraluri bambis минераловатый к. mineral-wool m.

xami, daumuSavebeli сырец raw

xangamZleoba долговечность durability

xangrZlivoba продолжительность; длительность duration, period, time

xanZarsawinaRo, xanZarsaqrobi противопожарный fire prevention

xanZarsaxifaTooba пожароопасность fire hazard, fire risk

xaoiani ворсовый, ворсистое пар

xapia черпак scoop

xaraCo леса, подмостки scaffolding

x. asawyob-dasaSleli сборно-разборные л. knock-down s.

xarisxi, Tviseba, Rirseba качество grade; quality

xarisxi, sorti сорт, степень grade, quality; degree

xarisxianoba, sortuloba сортность grade, rating

xaro закром (corn-)bin, silo; crib

xarSva варка digestion

x. minis в. стекла glass melting

xarjebi расходы charges, costs, expanses

x. administraciul-sammarTvelo административно-управленческие р. administrative and management e.

x. damamzadebel-sasawyobo заготовительно-складские р. purchase-storage ch.

x. zednadebi накладные р. overhead ch.

x. sawarmoo производственные р. production ch.

xarjTaRricxva смета cost estimate

x. krebsiTi сводная с. summary e.

krebsiTi-xarjTaRricxvis gaangariSeba с.-сводный расчет с. e.-summary calculation

x. lokaluri локальная с. local e.

x. saobieqto объектная с. object e.

xarji расход consumption; rate floww

xasiaTi характер character

x. adgilis mdebareobis x. местности locate ch.

xaSuri, minaduRi накипь scale

xaSurwinaRi, minaduRwinaRi антинакипин descaler

хаха горловина neck; shed

x. samsxvrevelasi 3. дробилки mouth of a grinder

xaxuni трение friction, rubbing

xe дерево tree

xedi вид view

x. gare внешний в. appearance

x. gaShili развернутый в. extensive v.

x. gverdis сбоку в. side v.

x. zeda сверху в. top v.

x. saerTo общий в. general v.

x. ukana задний в. rear v.

x. qveda снизу в. botton v.

x. wina передний в. front v.

x. WrilSi в разреве в. section v.

xezi, kanafi шпагат (binder) twine

x. nailonis нейлоновый ш. nylon t.

x. qaRaldis бумажный ш. cotton t.

x. qerlis пеньковый ш. hempen t.

xeliT вручную manually, by hend

xelisa ручная hand

xelsawyo прибор device; instrument

xelfasi заработка плата wages

xelSekruleba договор agreement, contract

x. koleqturi коллективный д. collective a.

x. sameurneo хозяйственный д. economic a.

x. sanardo подрядный д. contract

xenjī окалина scale

xerxva пиление, пилка sawing

xerxi пила saw

x. almasis mrgvali алмазная дисковая (круглая) п. diamond circular(ring) s.

x. bagiris канатная п. rope s.

x. birdabiri (ganis) поперечная п. cross-cut s.

x. grZivi продольная п. cleaving s.

x. eleqtruli электрическая п. electric s.

x. lenturi ленточная п. belt s.

x. mrgvali циркульная п. circular s.

x. siso лучковая п. bow s.

x. qvasaWreli камнерезная п. stone s.

x. Strifsis шрипсовая п. strip(ized) s.

x. CarCo рамная п. freme s.

x. Zraviani моторная п. (мотопила) motor(izes) s.

xerxuna п. –ножовка hacksaw

xerxi, wesi способ fashion, manner; procese, method

x. amoRebis с. добычи mining p.

x. afeTqebis взрывной с. explosion

x. boWkowarmoqmnis с. волокнообразования fibre formation p.

x. gadamuSavebis с. переработки processing

x. damuSavebis с. обработки mining method

x. mSrali сухой с. dry p.

x. samTo wnevis marTvis с. управления горным давлением р. of rock pressure control

x. sveli мокрый с. wet-mud p.

xerxuna ножовка hand-saw; hack-saw

xe-tye древесина wood; timber

x. daxerxili пиломатериал lumber

x. daxerxili Camouganeli п. необрезной edge-unsurvaced lumber

x. mrgvali (dauixerxavi) круглый л. round t.

x. samagri крепежный л. mine t.

x. samasale деловая л. merchantable w.

x. sayavre щепной л. chips

x. saSeni строевой л. (стройлес) lumber w.

xe-tyis masala, xe-tye лесоматериал timber

xe-tyis saSrobi лесосушка timber dryer

xexva шлифование, шлифовка grinding

xvetia, safxeki скребок scraper

xveula, buxti завиток; бухта scroll, curl; coil

xveuladamWeri бухтодержатель (wire-)reel stand

xvreli, naxvreti дыра, отверстие hole; opening

xvreli, Rru скважина hole, well

xvreli, Wvrite щель slot

xidi мост bridge

x. avtogzis автодорожный м. motor-road b.

x. betonis бетонный м. concrete b.

x. bondis вантовый м. stay b.

x. gadebuli перекидной м. cross-over b.

x. gzatkeciliş шоссейный м. highway

x. TaRovani арочный м. arch b.

x. kiduli висячий м. suspension b.

x. orsavaliani двухпутный м. double-way b.

x. rkinabetonis железобетонный м. reinforced concrete b.

x. rkinigzis железнодорожный м. railway b.

x. mciremaliani малопролетный м. short-span b.

x. pontonis понтонный м. pontoon b.

ximinji свая pile

x. ankeruli анкерная с. anchor p.

x. betonis бетонная с. concrete p.

milximinji трубчатая с. tubular p.

x. rkinabetonis железобетонная с. reinforced concrete p.

xisa деревянный wooden

xisti, xami, magari, xeSeSi жесткий stiff

xmaurmedegoba шумостойкость noise stability

xnovaneba; asaki возраст age

x. betonis в. бетона concrete a.

x. cementis вю цемента cement a.

xokeri короб duct

x. azbestcementis асбестоцементный к. asbestos cement d.

x. saventilacio вентиляционный к. ventilation skip

x. CamtvirTavi загрузочный к. charging box

xorTumi хобот yoke; arm

x. elevatoris x. элеватора elevator a.

x. Casasxmeli наливной x. pouring a.

xrami овраг ravine

xraxni винт screw

xreSi гравий gravel

x. agloforitis аглопоритовый г. aggloporite g.

x. garecxili промытый г. washed g.

x. gacxavebuli грохоченный г. screened g.

x. zRvis морской г. sea g.

x. karieris карьерный г. pit g.

x. mdinaris речной г. bank g.

x. mTis горный г. rock g.

x. minareviani с примесью г. addition of g.

x. nacrisa зольный г. ash g.

x. Sereuli смешанный г. mixed g.

x. xramis овражный г. ravine g.

xsnadoba растворимость solubility

xsnari раствор solution

xuTva угар burning loss

xundi колодка shoe, block; chock

x. muxruWis к. тормозная brake b.

xuro плотник carpenter

xuroTmoZRvari, arqiteqtori архитектор, зодчий architect

xuroTmoZRvreba, arqiteqtura архитектура, зодчество architecture

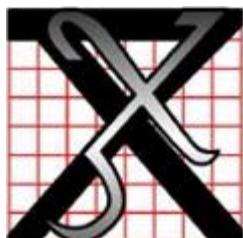
x. samoqalaqo гражданская a. civil a.

x. samrewvelo промышленная a. industrial a.

xufi, Talfaqi колпак cap

x. sakvamuris к. дымовой трубы (ветровой) wind c.

xufxufi, barbotaJi барботаж oiling by splashing

jagrisi щетка brush

javari свиль stria, Schliere

javarianoba свилеватость cross grain, curly

javSani броня wear plate, liner, lining

javSansagoravi бронекатковый armour-rolling

jalambari лебедка winch

j. doliani барабанная л. drum w.

eleqtrojalambari электрическая л. electric w.

j. ordoliani двухбарабанная л. double-drum w.

j. saavario аварийная л. break-down w.

j. samanevro маневровая л. auxiliary w.

j. satvirTo грузовая л. cargo w.

j. xelis ручная л. hand w.

jamī сумма sum

jamī, Tasi, fiala; satevi чаша bowl

jarTī лом; скрап scrap, junk

j. Tujis чугунный л. pig iron

j. liTonis л. металла s. metal

j. mSeneblobis строительный л. building s.

j. rkinis железный л. s. (waste) iron

jaWvi цепь chain

jgufi группа group

jebiri дамба embankment, dike

jeradi кратный multiple

jvaredi крестовина spider

jini носилки hand-barrow

jiSi порода breed, species

j. magari твердая п. hard b.

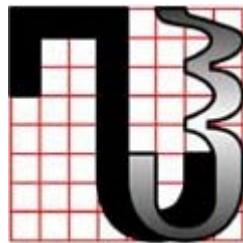
j. foTlovani лиственная п. (broad) leaved s.

j. wiwwovani хвойная п. conifer, coniferous b.

jixuri будка booth, cabin

jouli джоуль joule

jumli, Sedegi, jami, rezultati итог total, balance, summary

haeri воздух air

haermedegi воздухостойкость air resistance

haersaberi воздуходувка blower

haersadeni воздухопровод air duct

haersaxurebeli, haersaTbobi воздухонагреватель air (pre)-heater

haerSeRwevadoba воздухопроницаемость air permeability

haliti галит halite

heliumi гелий helium

hematiti гематит haematite

hermetizacia герметизация (hermetic) sealing; potting

hermetiki герметик sealant, sealing compound

hesi ГЕС (гидроэлектростанция) hydroelectrice (water-power) station _Hydro

heterogenuli гетерогенный heterogeneous

heqtari гектар hectare

heqtografi гектограф hectograph

heqtovali гектоватт hectovatt

higroskopiyuloba гидроскопичность higroscopiccity

hidravlika гидравлика hydraulics

hidravlikuri гидравлический hydraulic

hidranti гидрант hydrant

h. saxanZro пожарный fire h.

hidratacia гидратация hydration

hidrati гидрат hydrate

hidratirebuli гидратированный hydrated

hydratori гидратор hydrator

hidratuli гидратный hydrated

hidro(a)sabuebeli гидропушитель hydrofluffer

hidrobutili гидробутил hydrabutyl

hidroTermuli гидротермальный hydrothermal

hidroizolacia гидроизоляция water proofing

h. miwisqveSa nagebobaTa г. подземных сооружений w/p/ of underground structures

hidroizoli гидроизол hidroisol

hidrokarbonati гидрокарбонат hydrocarbonate

hidrometri гидрометр hydrometer hidrometer

hidrolizi гидролиз hydrolysis

hidrominaizoli гидростеклоизол hydroglass isol

hidrosilikati гидросиликат hydrosilicate

hidroJangi гидроокись hydroxide

hidrosulfati гидросульфат hydrosulphate

hidroteqnikuri гидротехнический hidraulic

hidrofiluri гидрофильный hydrophilic

hidrofoburi гидрофобный hydrophobic

hidroqsili гидроксил hydroxyl

hidrownexi-avtomati гидропресс-автомат hydraulic press-automaton

hiposulfati гипосульфат sodium thiosulphate

hipocentri гипоцентр hypocentre

histerezisi гистерезис hysteresis

holi холл entrance hall

homogenizatori гомогенизатор homogenizer

homogenuri гомогенный homogenous

hoperi хоппер hopper car

horizontaluroba, Tarazuloba горизонтальность horizontal position

horizonti горизонт horizon

h. amoRebis добычный г. wining h.

h. gasaxsneli покрываемый г. stripping h.

h. gaxsnili открытый open h.

h. gruntis wylebis грунтовых вод г. ground water h.

h. zeda верхний г. upper h.

h. saeqspluatacio эксплуатационный exploitation h.

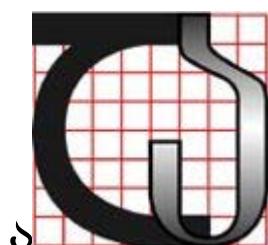
h. wylis воды г. elevation of water

h. wylovani водоносный water-bearing h.

humusi гумус humus

იონმეტრია

ლექსიკონის შედგენისას დავემყარეთ პ. დოლიძისა და ო. ალხაზიშვილის „ცნობარს“ იხ. **Долидзе В.А., Алхазишвили Т.М., Терминологический справочник по ионометрии. «МЕЦНИЕРЕБА», Тбилиси, 1988. с. 1-83**

airadi (airadmgrZnobiare) eleqtrodi Газовой (газочувствительный) электрод

მოწყობილობა, რომელიც შედგება ინდიკატორული (მაგ., მინის, ვერცხლის, ამონიუმის და სხვა) და დამხმარე ელექტროდებისაგან, რომლებიც ეკონტაქტებიან საკვლევი ხსნარისაგან აირად შედწევადი პიდროფობული მემბრანით ან აირადი შუაშრით განცალკევებული მცირე მოცულობის პრიელექტროდნის ხსნარით. აირადი ელექტროდის მოქმედების საფუძველია რეაქციები აირების მონაწილეობით (CO_2 , NH_3 , SO_2 , H_2S და სხვ.) და ასეთი მოწყობილობების ინდიკატორულ ელექტროდებთან შექცვადი იონების წარმოქმნა.

amalgamuri elektrodi Амальгамыи́й электо́рд

ელექტროდის სახესხვაობა: მეტალ-მეტალის იონი, რომელშიც მეტალი არის ამაღგამის (ვერცხლისწყალში გახსნილი) ფორმით. ამაღგამურ ელექტროდზე მიმდინარე რეაქციები მეტალურ ელექტროდზე მიმდინარე რეაქციების იდენტურია. ვერცხლისწყალი რეაქციაში არ მონაწილეობს (ინერტული არე). ამაღგამური ელექტროდის წვლილი ელემენტის ემ-ჟი დამოკიდებულია მეტალის აქტივობაზე ამაღგამაში, და აგრეთვე ხსნარში მეტალის იონის აქტივობაზე. ამაღგამური ელექტროდების პოტენციალები უფრო აღწარმოებადია, ვიდრე მყარი მეტალური ელექტროდების პოტენციალები, ამრიგად უკანასკნელები მგრძნობიარენი არიან აგრეთვე ზედაპირული მინარევებისა და მექანიკური დეფორმაციების მიმართ კრისტალურ მყარ სხეულებში.

amfoteruli ionitebi Амфотерные иониты

სამგანზომილებიანი სტრუქტურის ბიპოლარული პოლიელექტროლიტები, ჟეიცავებ კატიონ- და ანიონმიმოცვლით ჯგუფებს, აქვს ორმაგი ფუნქციები.

anioni Анион

უარყოფითად დამუხტული იონი, რომლებიც არიან ხსნარების ელექტროლიზისას, ანიონი მოძრაობს დადებითი ელექტროდისაკენ – ანოდისკენ.

anoduri polarizacia Анондная поляризация

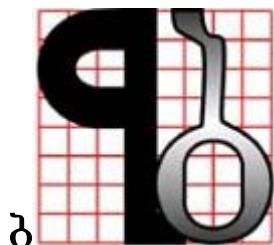
ელექტრული დენის გატარებისას ელექტროდსა და ხსნარს შორის პოტენციალების სხვაობის წონასწორული მნიშვნელობიდან გადახდა დადებით მხარეს. დაკავშირებულია პროცესის მიმდინარეობასთან.

asimetriuli potenciali Асимметрический потенциал

შიდა სსნარის მქონე მინის (ან სხვა მემბრანული) ელექტროდის პოტენციალი, რომელიც განპირობებულია ელექტროდის ინდიკატორული მემბრანის შიდა და გარე ზედაპირზე პოტენციალების არაერთნაირი მნიშვნელობებით, მიუხედავად გაზომვების მოჩვენებითი იდენტური პირობებისა (დენგამომყვანი ელექტროდების მემბრანის ორივე მხარეს ერთნაირი სსნარების გამოყენება; ერთნაირი პირობები ტემპერატურის, წნევის). გაზომვის ცდომილების ერთ-ერთი წყარო.

aaktivoba (Termodinamikuri) Активность (термодинамическая)

სსნარების თეორიიდან ერთ-ერთი ძირითადი ცნება; ახასიათებს სსნარში ნივთიერებების თვისებებს. აქტივობა იძლევა საშუალებას გამოყენებული იყოს თერმოდინამიკური ფუნქციები, ნაპოვნი იდეალური სსნარებისთვის რეალურ სსნარებთან. კონცენტრაციასთან აქტივობის არათანხვედრა განპირობებულია მოცემული სსნარის განსხვავებით იდეალურისაგან, რომელიც გამოწვეულია სსნარის ნაწილაკების ურთიერთქმედებით – მოლეკულებთან და იონებთან. თერმოდინამიკურ განტოლებებში აქტივობა ცვლის სსნარის ნივთიერების კონცენტრაციას. რიცხობრივად $A = Cf$, სადაც C – კონცენტრაციაა; f – აქტივობის კოეფიციენტი.

ეფექტურობა, რომლითაც სსნარი ეწინააღმდეგება იონების კონცენტრაციას, მაგ. წყალბადის იონები.

bionuri potenciali Бионный потенциал

მემბრანაზე წარმოქმნილი პოტენციალი, რომელიც ჰუთს თუ სსნარს, რომლებშიც ერთი ანიონის დროს არიან სხვადასხვა კატიონები ან სხვადასხვა ანიონების დროს – ერთი კატიონი. მაგ. NaCl და KCl ან KCl და NaNO_3 -ის სსნარები.

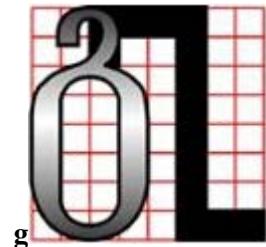
buferuli moqmedeba (buferuloba) Буферное действие (буферность)

buferuli tevadoba (buferuli ricxvi) Буферная емкость (буферное число)

განსლაიკის მიერ წარმოდგენილი ერთეული რაოდენობრივი გაზომვებისათვის და ხსნარების ბუფერული მოქმედების რიცხობრივი გამოსახულებისათვის, რომლის დახმარებით ბუფერული უნარი შეპირისპირებულია დისოციაციის კონსტანტურისთან და pH -ის სიდიდესთან. მათემატიკურად ბუფერული ტევადობა β წარმოადგენს დიფერენციალურ ფარდობას: $\beta = \frac{db}{dpH}$, სადაც β - ბუფერული ტევადობა; db - ძლიერი ფუძის რაოდენობა, გ/მოლი. ბუფერული ნარევის ერთეულად პირობითად მიღებულია ისეთი ხსნარის ტევადობა, რომლის pH -ის გაზომვისათვის ერთეულზე, საჭიროა ძლიერი მჟავას ან ტუტის შეყვანა, მოლარული მასის ეკვივალენტის რაოდენობით 1ლ ხსნარზე.

buferuli xsnarebi ბუფერные растворы

წყალბადის ორნების (pH)განსაზღვრული კონცენტრაციის მქონე ხსნარები, რომლებიც უმნიშვნელოდ იცვლიან თავის საწყის მნიშვნელობას განზავებისას, კონცენტრირებისას და აგრეთვე მცირე რაოდენობით თავისუფალი ძლიერი მჟავის ან ტუტის დამატებისას. ჩვეულებრივ წარმოადგენს სუსტი მჟავას და მისი მარილის ან სუსტი ფუძის და მისი მარილის ნარევს. არსებობენ სხვა ბუფერული ხსნარებიც, მაგალითად, ვერცხლის ორნების ბუფერული ხსნარები თავისუფალი ვერცხლის ორნების აქტივობის დასადგენად; ბუფერული ხსნარები საერთო ორნები ძალების რეგულირებისათვის.

galvanuri potenciali (potencialebis Sida sxvaoba) Гальвани-потенциал (внутренняя разность потенциалов)

ორმაგ ელექტრულ შრეში ელექტროდის შიდა ნაწილს და ელექტროლიტის გამყოფი ხსნარის შიდა ნაწილს შორის პოტენციალების საერთო სხვაობა.

galvanuri elementi (galvanuri ujredi, elektrodulo wyvili, elektroduli sistema)
Гальванический элемент (гальваническая ячейка, жклюродная параб электродная система)

მოწყობილობა, რომელიც წარმოადგენს ერთმანეთთან კონტაქტში მყოფი გამტარი ფაზების რიგს; ჩვეულებრივ ეს არის ელექტროდები და ელექტროლიტები (ერთი ან რამოდენიმე). თითოეულ ფაზას შორის საზღარზე, რომელიც ჰყოფს შედგენილობით განსხვავებულ ორ ან მეტ ფაზას, წარმოიქმნება პოტენციალთა სხვაობა. გალვანური ელემენტის ემდ უდრის ყველა ფაზებს შორის პოტენციალის ალგებრულ ჯამს, პოტენციალების შესაძლებელი კონტაქტური სხვაობის ჩათვლით. არსებობს გალვანური ელემენტების შემდეგი ტიპები: ა) პირველადი გალვანური ელემენტი – მოწყობილობა, რომელშიც თვითნებურად მიმდინარე ქიმიური რეაქცია არის ელექტრული ენერგიის წყარო მანამ სანამ არ დაიხარჯება შესაბამისი ნივთიერება (მშრალი ელემენტი, დანიელის ელემენტი და სხვა)

ელექტროლიზიორში განსხვავებით პირველადი ელემენტისა მიმდინარეობს შექცევადი პროცესი: შიდა წყაროს ელექტრული ენერგია იწვევს სასურველ ქიმიურ რეაქციას (წყლის ელექტროლიზი, მეტალების ელექტროდალექვა).

ბ) მეორადი გალვანური ელემენტი ან აკუმულატორი, მოქმედებს, როგორც პირველადი მანამ სანამ არ განიმუხტება, შემდეგ მას მუხტავენ დენის შიდა წყაროდან, და ის ბრუნდება საწყის მდგომარეობაში.

გ) სათბობი გალვანური ელემენტი ან ელექტროენერგიის ელექტროქიმიური გენერატორი, წარმოადგენს პირველად ელემენტს, რომელშიც უწყვეტად შეპყავთ რეაგენტები, და საიდანაც უწყვეტად გამოდის რეაქციის პროდუქტები.

დ) შექცევადი გალვანური ელემენტი – ელემენტი შექცევადი ელექტროდებით (დენწარმომქმნელი რეაქცია მიდის თერმოდინამიკურად შექცევად პირობებში).

ე) კონცენტრაციული გალვანური ელემენტი – ელემენტი, რომელშიც ემდ განპირობებულია ელექტროდების ზედაპირის მახლობლად არსებული ერთი ან რამოდენიმე რეაგენტის კონცენტრაციების სხვაობით.

gamosatani gamdinare elektrodi Вывносной проточный электрод

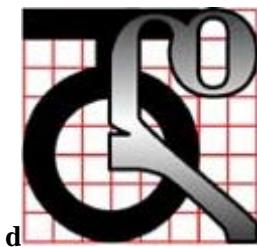
ელექტროდი, რომლის პოტენციალის წარმომქმნელი სისტემა არის სითბურ კონტაქტში გარემოსთან და იღებს მის ტემპერატურას, ხოლო ელექტროდის ელექტროლიტი გაედინება საანალიზო არეში.

gasazomi komponenti

კომპონენტი, რომლის კონცენტრაციას (ან მისი ცვლილებას) განსაღვრავენ საკვლევ ან საკონტროლო არეში ტექნოლოგიურ პროცესების ან იტენიციურ სინაზებში)

grantis meTodi ტრანსფორმაციური მეთოდი

ტიტორის მრუდების აგების მეთოდი ტიტორის მრუდის მაქსიმალური დახრის წერტილების გამოყენების გარეშე. ტიტორის დროს მიღებული მონაცემები გარდაიქმნება ფუნქციაში, რომლის მნიშვნელობები დაიტანება გრაფიკზე ტიტორანტის მოცულობაზე დამოკიდებულებით. ეს მეთოდი განსაკუთრებით ხელსაყრელია იმ შემთხვევებში, როცა რეზულტატების წარმოდგენისას ტიტორის ჩვეულებრივი მრუდების სახით დებულობენ ცუდად გამოხატულ პოტენციალის ნახტომებს საბოლოო წერტილში. გრანის მეთოდით ტიტორის მრუდების აგება წარმოებს სპეციალურ დიაგრამის ქაღალდზე, რითაც შეიძლება გამოირიცხოს ხელით გაანგარიშებები. ორდინატის ღერძზე დატანილია ელექტროდის ემპ-ს ანტილოგარითმი, გაზომილი მილივოლტებში, აბსცისაზე – ტიტორანტის მოცულობის სიდიდე.

damagrebuli Srl Закрепление слой

ელექტროდის ინდიკატორულ ზედაპირზე დარჩენილი პირველი საკონტროლო ხსნარის თხელი ფენა. ელექტროდის დისტანციით ჩარეცხვისას ელექტროდის ზედაპირზე გამაგრებილ შრედ მიჩნეულია წყალი.

damxmare elektrodis difuzuri potenciali (Txevadi naerTis potenciali) Диффузионный потенциал вспомогательного электрода (потенциал жидкостного соединения)

სხვადასხვა ელექტროლიტის ორი ხსნარის ან ერთი ელექტროლიტის, მაგრამ ორი სხვადასხვა კონცენტრაციის ხსნარის საზღვარზე წარმოქმნილი პოტენციალების სხვაობა. ასე, რომ მოცემული ელექტროლიტის სხვადასხვა კონცენტრაციის მქონე ორი ხსნარის შეხებისას ხდება ელექტროლიტის დიფუზია, უფრო კონცენტრირებული ხსნარიდან ნაკლებად კონცენტრირებულში. ოუ კატიონის და ანიონის მოძრაობა

არაერთნაირია და ერთ-ერთი მოძრაობს მეორეზე სწრაფად, მაშინ ხსნარების საზღვარზე წარმოიქმნება პოტენციალის ნახტომი – დიფუზური პოტენციალი. დიფუზური პოტენციალის სიდიდე ჩვეულებრივ არ აღემატება რამოდენიმე ათეულ მილიგოლტს და მარტივ შემთხვევაში შეიძლება გამოითვალოს თეორიულად. დიფუზური პოტენციალი დამოკიდებულია ოონების მოძრაობაზე და გადატანის რიცხვზე. დიდ როლს თამაშობს ხსნარებს შორის საზღვრის ტიპი (ელექტროლიტური გასაღები), ამ საზღვრის მდგრადობა განსაზღვრავს დიფუზური პოტენციალის სიდიდის აღწარმოებას.

damxmare elektrodis Sida xsnari Внутренний раствор вспомогательного электрода

ხსნარი, რომლითაც ივსება დამხმარე ელექტროდი, იმისათვის რომ შემცირდეს და სტაბილური იყოს ელექტრული გასაღების დიფუზური პოტენციალი, ხსნარის კატიონის და ანიონის მოძრაობას შეძლებისდაგავარად უნდა ჰქონდეს მსგავსი მნიშვნელობები, ხოლო მისი ოონური ძალა მნიშვნელოვნად უნდა აღემატებოდეს საანალიზო ხსნარის ოონურ ძალას. ასეთი უფრო გავრცელებული ხსნარი არის კალიუმის ქლოროდის ნაჯერი ხსნარი.

damxmare naxevar elementi (dengamomyvani elektrodi) Вспомогательный полуэлемент (токоотводящий электрод)

ნახევარელემენტი (ელექტროდი), რომელიც მოთავსებულია ოონსელექტიური ელექტროდის შიგნით პოტენციალის გამოსაყვანად მისი შიდა ზედაპირიდან; მაგ., ქლორგერცხლის, ოოდვერცხლის, ვერცხლისწყალსულფატური და სხვა ნახევარელემენტები (ელექტროდები).

debais radiusi Дебаевский радиус

მანძილი, რომელზედაც ვრცელდება გამტარ არეაბზი (ძლიერი ელექტროლიტის ხსნარები, პლაზმა, მყარი სხეული) ცალკეული დამუხტული ნაწილაკების ელექტროსტატიკური ვეილს მოქმედება. მეტალებზი დებაის რადიუსი $\sim 10^{-8}$ სმ. ჩვეულებრივ ნახევარგამტარ არეაბზი (ოთახის ტემპერატურაზე) $\sim 10^{-4}$ სმ.

debai-hukelis gantoleba Дебая-Хюкеля уравнение

განვითარება, რომლის საშუალებით შესაძლებელია ელექტროლიტის განზავებული ხსნარების აქტივობის საშუალო კოეფიციენტების გამოთვლა ექსპრიმენტული მონაცემების ჩაბმის გარეშე, აქვს რიგი შეზღუდვები, მაგრამ მისი

გამოყენება ელექტროლიტების განზავებული ხსნარების ელექტროქიმიაში უდიდესია. დებაი-ჰუკელის განტოლებას აქვს შემდეგი სახე:

$$\lg f_{\pm} = \frac{A / z_1 z_2 / \sqrt{I}}{1 + Ba\sqrt{I}} \quad (1)$$

სადაც I – იონური ძალაა; A და B – აბსოლუტურ ტემპერატურაზე და დიელექტრულ მუდმივაზე დამოკიდებული პარამეტრებია; a – იონების დაახლოვების საშუალო პარამეტრიც, დამოკიდებულია კონცენტრაციაზე; z_1 და z_2 კატიონების და ანიონების მუხტები (ვალენტობა); f_{\pm} – აქტივობის საშუალო კოეფიციენტი. I -ს ძალიან მცირე მნიშვნელობებისას, ე.ო. განზავებულ ხსნარებში, $Ba\sqrt{I}$ ხდება ერთზე ნაკლები და განტოლება (1) იღებს სახეს:

$$\lg f_{\pm} = -A / z_1 z_2 / \sqrt{I} \quad (2),$$

განტოლება (2) აღწერს დებაი-ჰუკელის ზღვრულ კანონს და ძალიან მნიშვნელოვანია აქტივობის კოეფიციენტების ცვლილების შესაფასებლად მაღალი განზავებისას. განტოლებაში (1) მრიცხველი ახასიათებს შორსქმედ კულონურ ურთიერთქმედებას, ხოლო მნიშვნელი – ამ უკანასკნელზე იონებს შორის მოკლექმედ ურთიერთქმედების გავლენას. თითოეულ ხსნარში გათვალისწინებული უნდა იყოს იონ-გამხსნელის მოკლექმედი ურთიერთქმედება. მიღებულია, რომ უკანასკნელი განაპირობებს წრფივ დამოკიდებულებას $\lg f_{\pm}$ -ის კონცენტრაციაზე. პრაქტიკაში ამას ითვალისწინებენ განტოლებაში წრფივი შეფარდებითი კონცენტრაციის წევრის შეტანით:

$$\lg f_{\pm} = -\frac{A / z_1 z_2 / \sqrt{J}}{1 + Ba\sqrt{J}} + bJ \quad (3)$$

სადაც b - მუდმივაა (ხშირად გამოყენებული უდრის $0,1 / z_1 z_2 / \approx 0,055; 0,16; 0,2$).

ელექტროლიტების ქცევის დასახასიათებლად ცალკეული ავტორები (გუნდელბერგი, გუგენბერგი, დევისი) ზემოთ მოყვანილ განტოლებას გამოსახავენ სხვადასხვა ემპირიულ ფორმაში. ეს განტოლებები სასარგებლოა იმ მარილების აქტივობის კოეფიციენტების გამოთვლისას, რომელთათვისაც ექსპერიმენტული მონაცემები არ არსებობენ.

პოლარული მოლექულა ან საერთოდ ელექტრონეიტრალური სისტემა, რომელიც შედგება დადებითი და უარყოფითი ისეთი სახით განაწილებული მუხტებისაგან, რომ მათი ელექტრული ცენტრები არ ემთხვევიან. დიპოლების პოლუსებს შორის მანძილს ეწოდება დიპოლის სიგრძე; ხასიათდება მოლექულის პოლარულობის ხარისხით: რაც მეტია დიპოლის სიგრძე, მით --- გამოხატულია მოლექულის პოლარობა

difuzia elektrolitis xsnarebSi Диффузия в растворах электролитов

ნივთიერების გადატანის თვითნებური პროცესი, რომელსაც მივყავართ კონცენტრაციის წონასწორული განაწილების დამყარებასთან ხსნარებში მოლექულების, ატომების, იონების და კოლოიდური ნაწილაკების უწესრიგო სითბური მოძრაობის შედეგად.

ნივთიერების გადატანის თვითნებური პროცესი, როცა ხსნარებში მოლექულების, ატომების, იონების და კოლოიდური ნაწილაკების უწესრიგო სითბური მოძრაობის შედეგად მყარდება კონცენტრაციის წონასწორული განაწილება.

ნივთიერების ნაწილაკების ქაოსური სითბური მოძრაობა იწვევს მის მოწესრიგებულ, მიმართულ გადატანას არეში, სადაც წარმოიქმნება კონცენტრაციის გრადიენტები (---, ქიმიური პოტენციალის გრადიენტები), ან სადაც კონცენტრაციის განაწილება განცხვავდება წონასწორულისაგან. ხსნარის მოცულობაში ტემპერატურის გრადიენტის არსებობა აგრეთვე იწვევს დიფუზიას, ამასთან გრადიენტის თითოეულ მოცემულ მნიშვნელობას პასუხობს ამ გრადიენტის გასწვრივ კონცენტრაციის განსაზღვრული წონასწორული განაწილება (თერმოდიფუზია). დიფუზიის სიჩქარე დამოკიდებულია სიმკვრივეზე და სიბლანტეზე, ტემპერატურაზე, დიფუნდირებული ნაწილაკების ბუნებაზე, სხვადასხვა სახის შიდა ძალების მოქმედებაზე და ა.შ. ტემპერატურის გაზრდით დიფუზიის სიჩქარე ყოველთვის იზრდება. ელექტროლიტის დიფუზიის კანონზომიერებანი აღწერილია ფიკის კანონებით.

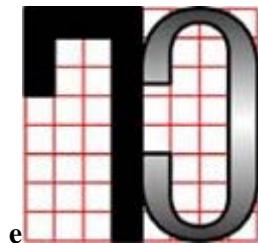
difuzuri deni Диффузионный ток

ელექტროქიმიური ჯაჭვის დენი, რომლის სიდიდე განისაზღვრება ელექტროდთან მასზე მორეაგირე იონების ან მოლექულების დიფუზიის სიჩქარით. დიფუზია მიმდინარეობს ელექტროდის ზედაპირთან მიმდებარე ხსნარის შრეში (დიფუზური შრე). დიფუზური დენის სიმკვრივე გამოითვლება განტოლებით: $i = nFD(C_0 - C_s)\delta$, სადაც n — ელექტროქიმიურ რგაქციაში მონაწილე, ელექტრონების რიცხვი; F — ფარადეის რიცხვი; D — მორეაგირე ნაწილაკების დიფუზიის კოეფიციენტი; δ — დიფუზური შრის

სისქე; C_0 და C_s – მათი კონცენტრაცია ხსნარის მოცულობაში და ელექტროდის ზედაპირთან. ელექტროდის ზედაპირთან მორეაგირე ნაწილაკების კონცენტრაციის შემცირებისას დიფუზური პოტენციალი იზრდება, ზოგიერთი ზღვრული მნიშვნელობის მიღწევით, რომელსაც ზღვრული დიფუზური პოტენციალი ეწოდება.

dreif potenciali დრეიფ პოთენციალა

მუდმივ ჰიდა პირობებში ელექტროდის პოტენციალის ცვლილება დროში უცვლელი საანალიზო ხსნარი, მუდმივი ტემპერატურა, წნევა და ა.შ.

elektrodis potencialis aRwarmoeba ვიცივიძის პოთენციალი ელექტროდა

ერთნაირი მეთოდებით და აპარატურით იდენტურ პირობებში ერთ და იმავე ნიმუშზე ჩატარებული, პოტენციალების რამოდენიმე განმეორებითი გაზომვების შედეგების შესაბამისობა.

elektrodis gamoxmaurebis (отклика) dro Время отклика электрода

ხსნარში ელექტროდის ჩაშეების (ან ხსნარის გამოცვლა) მომენტს და იმ მომენტს შორის დროს მონაკვეთი, როცა პოტენციალი აღწევს წონასწორულ ან სტაციონარულ მნიშვნელობას τ. ხშირად გაზომვის სიზუსტეზე დამოკიდებულება მოცემულია პოტენციალის τ_{50} , τ_{90} , τ_{99} დამყარების დროზე, სადაც ციფრები 50, 90 და 99 მიუთითებენ პროცენტულ მნიშვნელობაზე წონასწორული პოტენციალიდან.

elektroliti (meore rigis (ფინა) gamtarebi)

ნივთირებები, რომლებიც გახსნისას, ელექტროლიტური დისოციაციის შედეგად იონებად დაშლისას, ხსნარს აძლევენ ელექტრული დენის გატარების უნარს. განასხვავებენ ძლიერ ელექტროპლიტებს (დისოციაციის ხარისხი 1-თან ახლოს) და სუსტი (დისოციაციის ხარისხი 0-თან ახლოს). ელექტროლიტებად მიიჩნევა მრავალი მარილის

ნადნობებიც. განსსხვავებით მეორე რიგის გამტარებისაგან, ელექტროლიტების ტემპერატურის გაზრდით ელექტროგამტარებლობა იზრდება.

elektrolitebis gamtaroba

ელექტროლიტების ხსნარების უნარია გაატაროს ელექტროდენი ელექტრული ძაბვის ზედღებისას. ელექტროლიტების ელექტროგამტარობა განპირობებულია ხსნარში ელექტროლიტური დისოციაციის წარმოქმნილი იონების არსებობით.

elektrometria

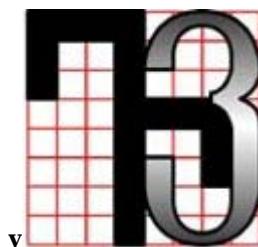
ელექტროქიმიური ანალიზის მეთოდი, რომელიც აერთიანებს ამპერომეტრულ, კონფუნქციომეტრულ და პოტენციომეტრულ ტიტვრას, აგრეთვე ვოლტამპერმეტრიას, კულონომეტრიას, პოლაროგრაფიას.

elektroqimia

ფიზიკური ქიმიის ნაწილი, რომელიც შეისწავლის ელექტროლიტის ხსნარებს შიგა ნადნობებში ელექტროქიმიური პროცების კავშირს. ასევე განიხილავს სისტემებს, შემცველ იონებს, დამუხტებული ნაწილაკების – იონებისა და ელექტრონების თანამონაწილეობით ორი ფაზის საზღვარზე მიმდინარე პროცესებს.

elektroqimiuri Termodinamika

ელექტროქიმიის ნაწილი, რომელიც შეისწავლის ელექტრული ხსნარის საზღვარზე წონასწორობის თანამდევ პროცესებს.

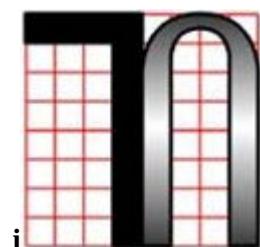
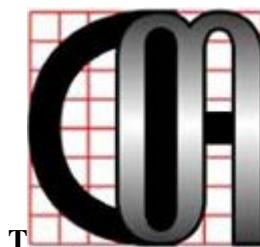
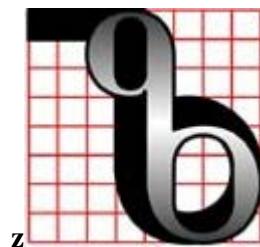
volta-potenciali Вольта-потенциал

ორმაგ ელექტრულ ფენაში ელექტროდის შიდა პოტენციალის და ელექტროლიტის ხსნარის სხვაობა. “შიდა პოტენციალის” ცნება შემოტანილია ელექტროდის ზღვრული ზედაპირის აღწერისათვის, შიდა პოტენციალი მყარდება ელექტროდის ზედაპირის ახლოს ($\sim 10^{-5}$ სმ) ან ელექტროლიტის (იგულისხმება, რომ

ორივე ზედაპირი გაყოფილია და იმყოფება ვაკუუმში), მაგრამ არა ურთიერთქმედების სფეროს რადიუსის გარეთ.

volturi gadaxra Вольтовые отклонения

ოდგალური წყალბადური ფუნქციებან გადახრა. დღეისათვის ტერმინი არ გამოიყენება (იხ. მჟავური, ტუბოვანი შეცდომა).

izopotencialuri wertili (pH იზოპოტიურიალი).

წერტილი (უფრო სწორად არე) მინის ეწლექტროდის ემ-ს სხვადასხვა ტემპერატურაზე ხსნარების pX – ზე დამოკიდებულების იზოთერმების მრუდების გაფართოება და საანალიზო არის pX განმსაზღვრელი მნიშვნელობა, რომლისთვისაც მგრძნობიარე ელემენტის ემ არ არის, ან ნაკლებად არის დამოკიდებული ტემპერატურაზე.

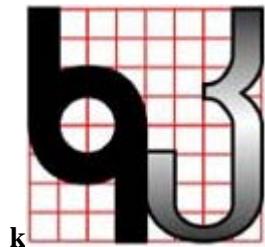
ionebis высылающий ефект Высылающий эффект ионов

იონების ურთიერთგავლენა, რომელიც ვლინდება არაელექტროლიტის ხსნარში ელექტროლიტის დამატებისას, რასაც მივყავართ არაელექტროლიტის ხსნადობის

შემცირებისაპერ და აქტივობის კოეფიციენტის გაზრდისაკენ. უკუქცევის მაგალითი – ვასივანი, ამ შემთხვევაში აქტივობის კოეფიციენტი მცირდება.

ionebis hidratacia xsnarSi გიდратაცია ионов в растворе

დიპოლის დამუხტული მხარის საწინააღმდეგოდ წყლის მოლექულის მახლობლად არსებული იონით მიზიდულობის მოვლენა, რომლითაც მიიზიდება მოლექულის მეორე შრე მანამ სანამ იონისადმი მიზიდულობის ძალები არ იქნება სსნარში მოლექულური მოძრაობის ენერგიაზე ნაკლები. წყლის მოლექულიდან ”შუბით” გარემოცული იონი გადაადგილდება მასთან ერთად თავისი მოძრაობისას. ხშირად იონებისას ჰიდრატაციას ახასიათებენ ე.წ. ჰიდრატაციული რიცხვით, ე.ი. წყლის მოლექულის რიცხვით, რომელიც ურთიერთქმედებაშია იომთან და შეადგენს მის ჰიდრატაციულ გარსს. სსნარების ჰიდრატაციული თეორია ელექტროლიტური დისოციაციის თეორიასთან ერთად ითვლება სსნარების თანამედროვე შესწავლის მნიშვნელოვან ნაწილად. არაწყალხსნარების შემთხვევაში ეს მოვლენა ატარებს ”სოლვატაციის” სახელს (იხ. სოლვატაცია).

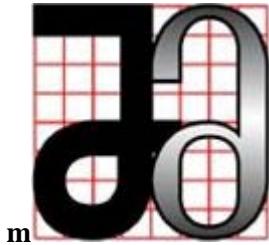
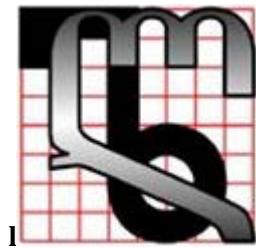
klarkis elementi

ნორმალური ელემენტი, რომელშიც დადებითი ელექტრულია ვერცხლისწყალი, ხოლო უარყოფითი – თუთიის 10%-იანი ამაღლამა. ელექტროლიტის სახით გამოიყენება თუთიის სულფატის ნაჯერი სსნარი. კლარკის ელემენტის ცნება ასეთია:

ნაჯ. სსნ. პასტა

დღეისათვის მთლიანად გამოძევებული კესტონის ნორმალური ელემენტით, რომელსაც აქვს ემბ-ს ნაკლები ტემპერატურული კოეფიციენტი.

magraduirebeli (sakalibro) mrudi Градуировочная (калибровочная) кривая

ემპირიულად დადგენილი დამოკიდებულება, განსაზღვრული იონების პოტენციალსა და აქტივობას (კონცენტრაციას) შორის. მის ასაგებად იყენებენ სტანდარტულ ხსნარებს ცნობილი კონცენტრაციით ან განსაზღვრული იონის pH მნიშვნელობით, სადაც pH იონის აქტივობის უარყოფითი ათობითი ლოგარითმია.

membranaSi ionebis vakansuri gadatana Вакансационный перенос в мемbrane

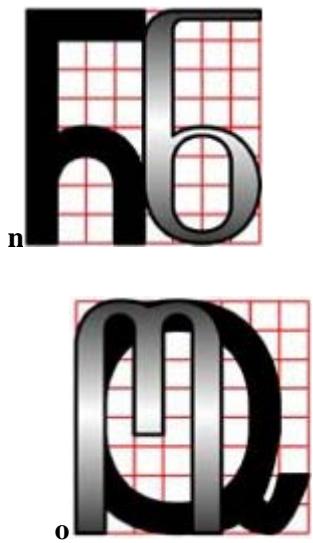
საწინააღმდეგო იონების “გადახტომა” ერთი ვაკანსიოდან მეორეზე მემბრანის სტრუქტურაში, რომელიც იწვევს ესტაფეტური ჯაჭვის წარმოქმნას.

membranis difuzuri potenciali Диффузионный потенциал мембранны

ინდიკატორული ელექტროდის შიგნით წარმოქმნილი პოტენციალების სხვაობა იონების მოძრაობის განსხვავების, გრადიენტის ელექტროქიმიური პოტენციალების ხარჯზე.

minis elektrodis wyalbaduri maxasiaTebeli Водородная характеристика стеклянного электрода

პოტენციალის pH-ზე დამოკიდებულების იზოთერმა.

ormagi eleqtruli Sre Двоцной электрический слой

ელექტრულად ნეიტრალური შრე, წარმოქმნილი ორი ერთმანეთთან ახლო სხვადასხვა ნიშნის ელექტრული მუხტის ფენებით, მაგრამ ერთნაირი ზედაპირული სიმკვრივით. აღმოცენდება ორი ფაზის გაყოფის საზღვარზე. ემპ-ს წარმოქმნაში (იონების ერთი ფაზიდან მეორეში გადასვლის შედეგად) შეიძლება მონაწილეობდნენ როგორც დამუხტული ნაწილაკები (იონები, ელექტრონები), ისე დიპოლური მოლექულებიც.

ორმაგი ელექტრონული შრის ელექტრული გელი ამჟარუჭებს იონების შემდგომ გადასვლას ერთი ფაზიდან მეორეში, ფაზების გაყოფის საზღვარზე პოტენციალების განსაზღვრული წონასწორული სხვაობის მიღწევის შემდეგ, მის საბოლოო შეწყვეტამდე. ორმაგი ელექტრული შრე შეიძლება მიემსგავსოს მოლექულური ზომების ბრტყელ კონდენსატორს, ამასთან მანძილი მის შემონაფენებს შორის განისაზღვრება იონების რადიუსით. ორმაგი ელექტრული შრის აღნაგობა, კერძოდ კი, მისი შიდა შემონაფენის დიფუზურულის ხარისხი ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას ელექტროდული პროცესების კინეტიკაზე, მეტალების დასველებადობაზე, აქვს დიდი მნიშვნელობა ელექტროკინეტიკური მოვლენებისათვის და კოლოიდური სისტემების მდგრადობისათვის.

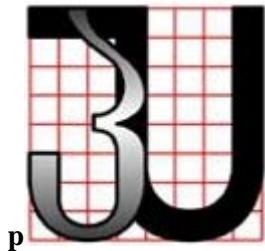
ormagi eleqtruli Sris tevadoba Емкость двойного электрического слоя

ორმაგი ელექტრული შრის ტევადობად პირობითად მიღებულია განსაზღვრული, შესაბამისი ორმაგი ელექტრული შრის ზომების ბრტყელი კონდენსატორის ტევადობა. ორმაგი ელექტრული შრის უმარტივესი მოდელი, გელმგოლცის მოდელად წოდებული +Q მუხტი თანაბრად არის განაწილებული A ფართობის ბრტყელ ზედაპირზე და

დაცილებულია σ მანძილზე (ეს მანძილი სოლვატირებული იონების რადიუსის ტოლია)

$$-\Omega \quad \text{მუხტიანი} \quad \text{ანალოგიური} \quad \text{სიბრტყიდან.} \quad \delta = \frac{\Omega}{A} \quad \text{ჩაწერით} \quad \text{მუხტის} \quad \text{ზედაპირული}$$

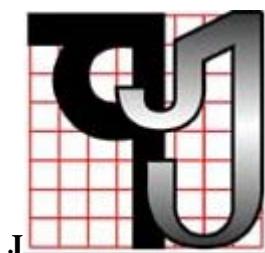
სიმტკიცისათვის და ბრტყელი კონდესატორის ფორმულის გამოყენებით, მივიღებთ ორმაგი ელექტრული შრის პოტენციალების სხვაობას (ელექტროდსა და ხსნარს შორის პოტენციალის ნახტომი): $v = 4\pi\sigma d / \epsilon$. ორმაგი ელექტრული შრის ელექტრული ტევადობა განისაზღვრება ფარდობით: $c = \sigma / v = \epsilon / 4\pi d$ სადაც $\pi = 3,14$; v – ვოლტი; σ – კულონი/სმ² და c ფარად/სმ². ამრიგად, ორმაგი ელექტრული შრის ტევადობა დამოკიდებული არის დიელექტრიკულ შედწვევადობაზე (ϵ), რომელიც ავსებს სივრცის შემონაფენებს შორის და მათ შორის მანძილზე.

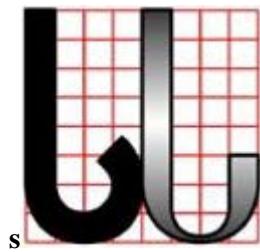
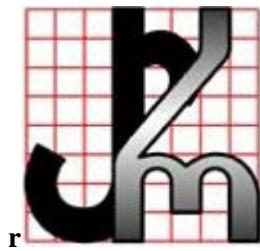

pH mniSveneloba

განსასაზღვრავი იონის აქტივობის უარყოფითი ათობითი ლოგარითმი. მაგ., წყალბადის, ნატრიუმის, ქლორის, ამონიუმის და სხვა იონების. ამ შემთხვევაში pH შესაბამისად ტოლია: pH=lgOH⁺, pH=-lgOH⁺, pH = -lgHCl,

$$pH = -\lg OH^+$$

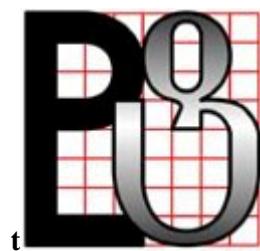

saerTo ionuri Zalis regulirebis buferi (siZrb) Буфер регулирования общей ионной силы (БРОИС)

გაზომვის პროცესში ასტაბილიზებს საკონტროლო იონების აქტივობის კოეფიციენტს და დიფუზურ პოტენციალს. მაგ. pF -ელექტროდით მუშაობისას გამოყენებული **(БРОИС)** შედგება: 0,25M CH₃COOH+0,75M CH₃COONa+1,0M NaCl+0,001M ნატრიუმის ციტრატი. ხსნარის იონური ძალა უდრის 1,75; ხსნარის $pH=5,0$.

siTxis elektroqimiuri analizatori

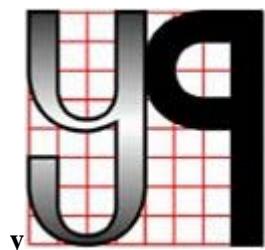
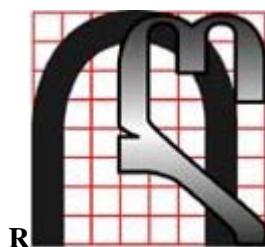
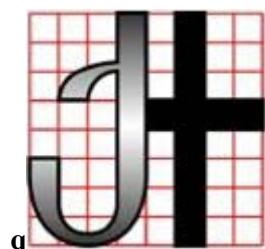
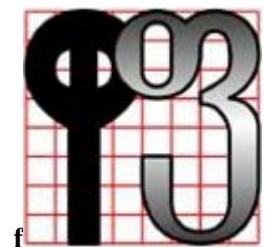
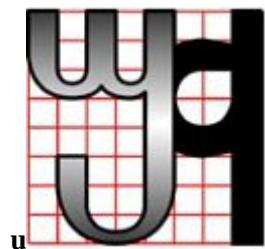
სითხის ანალიზატორი, რომელშიც გამომავალი სიგნალის მნიშვნელობა განისაზღვრება ელექტროქომიური მოვლენებით, რაც მიმდინარეობს საანალიზო სითხეში ჩაშვებული ელექტროდული სისტემების მეშვეობით.

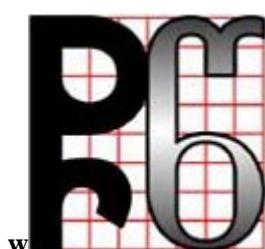
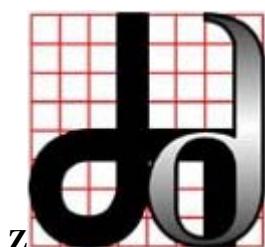
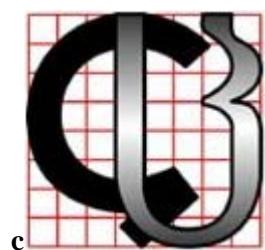
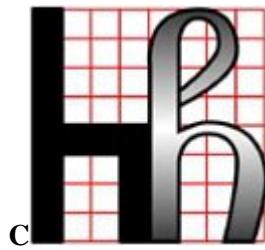
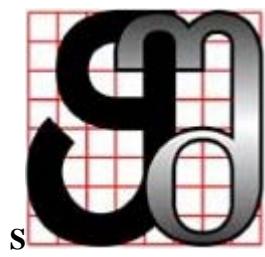

temperaturuli elektrodis histerezisi Гистерезис электрода температурный

(ლათინურიდან - hysteresis - ჩამორჩენა, დაშორება) ელექტროდის პოტენციალის ცვლილების დაგვიანება მასზე ტემპერატურული მოქმედების შედეგად. სხვანაირად,

ელექტროდის სისტემატური ცდომილება მისი პოტენციალის არასრული შექცევადობის შედეგი, შეიმჩნევა მაგ. ხსნარში კალომელური ელექტროდის გაცხელებისას (70-75 0C-ზე გერი).

wyalbaduri funqcia **Водородная функция**

wyalbaduri skala **Водородная шкала**

პოტენციალების სკალა, დამყარებული თავისუფლად დადგენილ ათვლის წერტილზე, სადაც ნულის ტოლად ყველა ტემპერატურაზე მიღებულია შექცევადი სტანდარტული წყალბადური ელექტროდის პოტენციალი (ი.e. წყალბადური ელექტროდი).

wyalbaduri maCvenebeli Водородный показатель

ხსნარებში წყალბადის იონების აქტივობის (კონცენტრაცია) დამახასიათებელი მაჩვენებელი pH -ის ერთეულში. რიცხობრივად წყალბადური მაჩვენებელი უდრის წყალბადის იონების აქტივობის უარყოფით ათობით ლოგარითმს: $pH = -\lg a_{H^+}$.

wyalbaduri elektrodi Водородный электрод

ელექტროდი, რომლის პოტენციალი განისაზღვრება შექცევადი რეაქციით $H_2 \square 2H^+ + 2e^-$, იქცევა როგორც მეტალური ელექტროდი. ჩვეულებრივ წყალბადური ელექტროდი – წყალბადით გაჯერებული პლატინის ან მოპლატინირებული ფირფიტა, მავთული (შეიძლება იყოს ოქროსი, პალადიუმის ან ირიდიუმის), რომელიც ნახევრად ჩაძირულია წყალბადის იონების შემცველ ხსნარში. წყალბადური ელექტროდის პოტენციალის (E) დამოკიდებულება წყალბადის წნევაზე P და ხსნარში წყალბადის იონების აქტივობაზე a_{H^+} განისაზღვრება ნერნსტის ტოლობით:

$$E = E^0 + \frac{RT}{F} \lg \frac{a_H}{p^{1/2}}, \text{სადაც } T - \text{აბსოლუტური ტემპერატურა; } R - \text{გაზური მუდმივა; } F -$$

ფარადეის რიცხვი; E^0 - წყალბადური ელექტროდის სტანდარტული ან ნორმალური პოტენციალი. წყალბადის წნევისას $p=10^{-\theta/2}$ ან $10^{-\theta/2}$ და წყალბადის იონების აქტივობისას $a_{H^+} = 10^{-\theta/2}$ წყალბადის ელექტროდის პოტენციალი პირობითად მიღებულია ნულის ტოლიდ. წყალბადის ელექტროდი შედარების ელექტროდია, რომლიდანაც აითვლება სხვა ელექტროდების პოტენციალი. წყალბადის ელექტროდის უპირატესობაა მაღალი სიზუსტე და აღწარმოება pH -ის მთელ დიაპაზონში 0-დან 14-მდე, მარილის შეცდომის არარსებობა, დაბალი ელექტრული წინაღობა. წყალბადის ელექტროდის ჩვენებაზე ძლიერ გავლენას ახდენს ჰაერი, ჟანგბადი, დამჟანგელები და აღმდგენლებიპლატინის ფენილი (სევადი) დროის განმავლობაში ჭუჭყიანდება, სწრაფად იწამლება ალკალოიდებით, ციანიდებით, დარიშხების და სტიბიუმის ნაერთებით. მისი გამოყენება პრაქტიკაში გაძნელებულია. დღეისათვის წყალბადის ელექტროდის ნაცვლად გამოყენებულია მინის ელექტროდი წყალბადური ფუნქციით.

wyalbaduri funqcia

ინდიკატორული ელექტროდის შექცევადობა (მაგ., წყალბადური ან მინის) წყალბადის იონების მიმართ ნერნსტის ან ნიკოლსკის განტოლებების შესაბამისად, სხვანაირად – ელექტროდის პოტენციალის დამოკიდებულება ხსნარის pH -ზე.

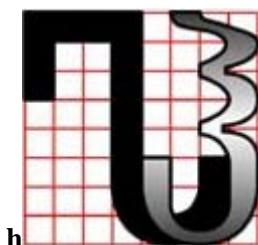
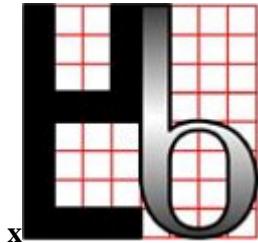
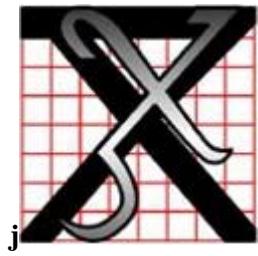
wyalbaduri skala

ნებისმიერი დადგენილი ათვლის წერტილზე დამყარებული პოტენციალების სკალა, სადაც ყველა ტემპერატურაზე ნულის ტოლად მიღებულია შექცევადი სტანდარტული წყალბადური ელექტროდის პოტენციალი (იხ. წყალბადური ელექტროდი)

wylis sixiste ჟესტკოს्टე ვოდე

წყლის სიხისტე – ბუნებრივი წყლის თვისება, რომელიც განისაზღვრება მასში გახსნილი კალციუმის და მაგნიუმის მარილების არსებობით. განასხვავებენ კალციუმურ სიხისტეს, რომელიც დაკავშირებულია კალციუმის მარილების არსებობასთან და მაგნიუმურს, დაკავშირებულს წყალსი მაგნიუმის მარილების შემცველობაზე. ამ მარილების ჯამურ შემცველობას წყალსი ეწოდება წყლის საერტო სიხისტე, რომელიც იყოფა კარბონატულ სიხისტედ – წყალში ორნახშირმჟავა (და ნახშირმჟავა $\text{pH} \geq 8,3$) კალციუმის და მაგნიუმის მარილების კონცენტრაცია და არაკარბონატული სიხისტე – წყალში კალციუმის და მაგნიუმის მჟავე მჟავების მარილების კონცენტრაცია. წყლის ხანგრძლივი დუღილისას მისგან გამოიყოფა ნახშირორჟანგი და გამოილექება ნალექი, რომელიც უპირატესად შედგება კალციუმის კარბინატისაგან; ამასთან წყლის სიხისტე მცირდება. ამიტომ ზოგჯერ იყენებენ ტერმინს “დროებითი სიხისტე”, რომელიც გულისხმობს ერთი საათის განმავლობაში წყლის დუღილისას გამოყოფილი ორნახშირმჟავა მარილების არსებობას. დუღილის შედეგად დარჩენილი წყლის სიხისტეს ეწოდება მუდმივი სიხისტე. სხვადასხვა ქვეყანაში წყლის სიხისტეს სხვადასხვანაირად გამოსახავენ (სსრკ-ში – მგ/ლ). შემუშავებულია და გამოიყენება Ca^{+2} და Mg^{+2} იონებისადმი ერთნაირი სელექტიურობის ინდიკატორული ელექტროდები, რომლებიც გამოიყენება ამ იონების ჯამის განსაზღვრისათვის ე.ი. წყლის სიხისტე.

helmholtz gare sibrtue Внешняя плоскость Гельмгольца

გამხსნელის პირველი შრის დამუხტული ითხება გამავალი სიბრტყე

ელექტროდის ზედაპირზე ორმაგ ელექტრულ ფენაში.

helmholtz Sida sibrtue Внутренняя плоскость Гельмгольца

სიბრტყე, ორმელიც გადის მონომოლეკულური სიმძიმის ცენტრში, გამხსნელის მოლეკულების ნაწილობრივ მოწესრიგებული ფენაში ორმაგ ელექტრულ შრეში ელექტროდის ზედაპირზე.

heterogenuli membrana Гетерогенная мембрана

ინდიკატორული ელექტროდის არაერთგვაროვანი მემბრანა, ორმელიც შედგება იონმიმომცვლელი აქტიური ნივთიერების ანიონურ მატრიცასთან შერეული აქტიური ნივთიერებების ნარევისაგან (მაგ., პოლისტიროლი, სილიკონური კაუჭუკი, პოლივინილქლორიდი და სხვა).

hidratacia Гидратация

წყლის ურთიერთქმედება ქიმიურ ნაერთებთან. პიდრატაციის შედეგად წარმოიქმნება ახალი ქიმიური ნაერთი. მრავალი იონური ნაერთის პიდრატაციას თან ახლავს მათი ელექტროლიტური დისოციაცია.

homogenuri membrana Гомогенная мембрана

ინდიკატორული ელექტროდის ერთგვაროვანი მემბრანა, რომელიც წარმოადგენს მყარ პომოგენურ წარმონაქმნს, მაგ. მონოკრისტალები, მინა, კრისტალური მასალები, დამზადებული იონმიმომცვლელი ნივთიერებებისაგან.